

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

EDIDIT,

ANNOTATIONESQUE,

EX NOTIS NONNULLIS MANUSCRIPTIS

A SAMUELE CLARKE, S.T.P.

RELICTIS,

PARTIM COLLECTAS, ADJECIT

SAMUEL CLARKE, S.R.S.

EDITIO QUINTA.

Τὴν Ὀδύσσειαν, καλὸν ἀνθρακίνου βίου πάτερτρον.

Alcidamas, apud Arist. Rhet. l. 3. c. 5.

TOM. II.

LONDINI:

IMPENSIS J. CUTHELL; J. NUNN; LAW & WHITTAKER; LONGMAN & SOC.;
LACKINGTON & SOC.; ROBERTI SCHOLEY; J. MAWMAN; BALDWIN, CRADOCK & JOY;
E. WILLIAMS; G. COWIE & SOC.:—EDINBURGI, BELL & BRADFUTE;
DOIG & STIRLING;—ET EBORACI, WILSON & FIL.

MDCCCXV.

888
H8 od
C61
1815

Alex. Zinet
gt.
8-31-1922

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ἵπόθεσις τῆς ραψωδίας Ε΄.

ΞΕΝΙΣΜΟΣ Ὀδυσσεύς γίνεταί ἐν τῷ ἀρχῷ παρ' Εὐμαίῳ καὶ ποιίῃ τῇ ἑμιλίᾳ.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

ὈΔΥΣΣΕΩΣ παρουσία πρὸς Εὐμαίον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντες ἑαυτὸν, καὶ πρᾶξις τινὰς ἐκτιθεμένην.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς πρὸς Εὐμαίον ἑμιλία.

Ἄλλως.

Εἰ δ' Ὀδυσῆα ξένιστον Εὐμαίος ἀρχῷ ὑφηρεῖς.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας· ἧ οἱ Ἀθήνη

At hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvum, per juga; quā ei Minerva

Ver. 1. Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη &c.] Laudat hic Poetam Dionysius Halicarnasensis, quod sententiarum membra ita intersecuerit, periodosque ita disposuerit, ut ad orationem solutam quā proxime accedat narratio. Τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτῳ τῷ μίρμυρι παρορθεῖν τὰ τῆς λέξεως μέρη, δι' πολυιδώς στρέψιν τι καὶ συναρμόττειν, καὶ τὰ πᾶσα ἐν διαστήμασι ποιεῖν συμμέτρως, μὴ συναπαρτίζοντα εἰς στίχους, ἀλλὰ διατίμνωτα τὸ μέτρον, ἔνιστάσι τοιαῦτα καὶ ἀνόμοια· πολλάκις δὲ καὶ εἰς κόμματα συνάγειν βραχύτερα κάλων, τάς τι

περιόδους μὴτε ἰσομυθίδας, μὴτε ἑμισοχήμετας τὰς γούν παρακυμάντας ἀλλήλαις ἐργάζεσθαι. Ἐγγιστα γὰρ φαίνεται λόγους τὸ παρὰ τοῖς ῥυθμοῖς καὶ τὰ μέτρα πικραυνοῦν. — Αὐτὰρ "ὅγ' ἐκ λιμένος &c." Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 26. Ubi de hoc loco fusiils.

Ibid. — ἐκ.] Apud Dionysium, ὅγ' ἐκ.

Ibid. — τρηχεῖαν ἀταρπὸν, Χῶρον ἀν' ὑλήεντα.] Οἷαν διὰ πλείονων σημαίνει Κρανίον (τὴν Ἰθάκην) καλῶν. Strabo, Geograph. lib. X. pag. 697. al. 454. Vide supra ad l. 21.

Ibid. — τρηχεῖαν.] Vide ad II. β', 633.

Πίφραδε δῖον ὕφορβον, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
 Κήδετο οἰκῶν, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλῇ
 Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκίπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
 Καλὴ τε, μεγάλη τε, περιδρομος· ἦν ῥα συζῶτης
 Αὐτὸς δέιμαθ' ὕεσσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
 ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρεθ'·
 Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερές· ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Πυκνοὺς καὶ θαμνίας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
 Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
 Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσὶν· ἐν δὲ ἐκάστῳ
 Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο

5

10

15

Designaverat eximium subulcum, qui ei vietum maximè
 Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
 Alta aedificata erat, undique-conspicuo in loco,
 Pulchraque, magnaue, vacuis-spatiis-circumdata; quam scilicet subulcus
 Ipse aedificaverat suis, absente rege,
 Sine dominâ, et Laërte sene,
 Advectitiis lapidibus, et cinxerat sepe-spinosâ;
 Palosque extrâ adegerat prorsus hinc atque illinc,
 Densos et crebros, nigrâ roboris parte circum-fissâ:
 Intra verò caulam suilia duodecim fecerat
 Propè invicem, cubilia suis; in singulis autem
 Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur

6

10

15

Ver. 3. Πίφραδε.] Vide ad II. β', 314. et
 ξ', 500.

Ibid. — δῖον ὕφορβον.] Fidelitate nimi-
 rum, et in rebus domini sui curandis stu-
 dio eximium. Barnesius et propter Generis
 nobilitatem δῖον appellari existimat. Vide
 infra ad ver. 22. item δ, 412.

Ibid. — ἄρ' ἐν.] Al. ὅς ἐν.

Ver. 4. — κτήσατο.] Vide suprâ ad i,
 296.

Ver. 6. — περισκίπτῳ ἐνὶ χώρῳ.] Eusta-
 thius in commentario citat, κατασκευασί-
 λητοι. Minus rectè, propter sequentem
 ῥυτοῖσιν λάεσσι, ver. 10.

Ver. 7. — περιδρομος.] Περιοδωτὴ, γύ-
 ρουσι μὴ ἔχουσα τοὺς ἱμαδοῦντας τῇ βαυλεμίνῳ
 περιδρομῶν καὶ περιελθὼν αὐτήν. Schol.

Ver. 8. Αὐτὸς δέιμαθ' ὕεσσιν.] Τὸ δὲ "αὐ-
 τὸς δέιμαθ'," κατ' ἐξοχὴν ἔχον τὸ Αὐτὸς·
 — ὡς αὐτὸς δαπανήσας. Eustath. Al. Αὐ-
 τὸς δέιματο εἰς.

Ver. 10. ῥυτοῖσιν λάεσσι.] Ἐλκυστοῖς, μυγά-
 λοις, καὶ μὴ δυναμένοις διὰ χιτῶν βασταχθῆναι
 λίθοις. Schol.

Ibid. — ἐθρίγκωσεν.] Ἐχρημάκωσεν

Θρηγκὸς δὲ λίγεται ἢ ἐπὶ τοῖς οἴκοις σπαράττει.
 Schol.

Ibid. — ἀχέρεθ'.] Ἀχιρεὸς ἱερὸν ἀκανθώ-
 δις φυτὸν, ἐξ οὗ τὰς αἰμασίαις ποιοῦσιν. Ἐννοῖ δὲ
 ἀπὸ τῶν τῆν ἀγρίαν ἄκων ἀκανθῶδες γὰρ ἡ
 αὐτὴ εἶσιν εἶναι. Schol.

Ver. 11. Σταυροὺς.] Τὰ ἑρὰ καὶ ἀπαιξομέναις
 ἑρὰς. Schol.

Ver. 12. — θαμνίας.] Al. μεγάλους.

Ibid. — μίλαν δρυός.] Ἡτοι δάσος, ἢ τὴν
 ἰσχυρίαν, τὸ ἰσχυρὸν τοῦ δρυός· μιλάνδρυν γὰρ
 λίγεται διὰ τὴν χροίαν, ἢ τὸν φλοῖον τῆς δρυός.
 Schol. Ἀριστάρχης δὲ τὸν φλοῖον αὐτῶν τοῖς Κρά-
 τος δὲ τὴν δασύτητα καὶ πολλὴν πυκνότητα
 τῶν φύλλων μιλάνδρυν καλεῖ. Eustath.

Ver. 15. — σύες χαμαιευνάδες.] Ἀπὸ τοῦ
 παρακολουθούντος αὐτοῖς· παλλὰ γὰρ σὺν ἄλλοις
 τετραπόδοις δεκά καίμαται καὶ ἱστῶται. Hesyu-
 chius. Παχύνονται δὲ τὸν σὺν ἀπὸ τοῦ μὴ λουόμενον
 μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῇ βορῶν διατρέχοντάς τε καὶ
 στρεφόμενον. — Καὶ Ὅμηρος δὲ ἵσκει ὑπαδα-
 λων ταῦτα· πρὶν μὲν οὖν τοῦ κυλινδρῶσαι αὐτὸν
 καὶ φιληθῆναι τοῖς βυπαρωτίοις τίλμασι λίγων
 "σύες χαμαιευνάδες." Elian. de Animal. lib.
 V. cap. 45.

Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐπὶ τὸς Ἴαυον,
 Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
 Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
 Αἰεὶ ζατρεφίαν σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
 Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο. 20
 Πὰρ δὲ κύνες, δῆρεσσιν ἐοικότες αἰὲν Ἴαυον
 Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν οἷς ἀράρισκε πέδιλα,
 Τάμνων δέρμα βόειον, εὐχρoίς· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 ὦρχοντ' ἀλλυδὶς ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν 25
 Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπρόεηκε πόλινδε,
 Σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
 Ὅφρ' ἐρεῦσαντες, κρεῖων κορσεαίατο θυμόν.

Foeminae genitricēs; mares autem foris dormiebant,
 Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
 Eximii proci; quippè mittebat subulcus
 Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
 Hi verò trecentique et sexaginta erant.
 Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
 Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
 Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
 Incidens pellem bubulam, benè-coloratam: caeteri autem jam
 Ibant aliò alius; cum congregatis suibus 20
 Tres; quartum autem dimiserat ad urbem,
 Suum ut ageret procis superbis, ex-necessitate;
 Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.

20

25

Ver. 16. Θήλειαι τοκάδες.] Eustathius ex
 Epitheto isto "τοκάδες," colligendum existi-
 mat, præter has, alias fuisse steriles. "Ὅσα
 δὲ (inquit) καὶ ὅς μιν αὐτὸν ἀρίστην οὐκ καὶ το-
 κάδων οὐκ ἔβητο μὲν τὰς στῆρας, ἐσέφη δὲ ὅμως
 καὶ αὐτὰς, διὰ τοῦ ἐπιστῆναι, "Θήλειαι τοκάδες,"
 διὰ τὸ εἶναι καὶ ἱστειρίας θηλείας ἀπὸ μὴ τοκάδης
 εἰσὶ. Cui tamen observationi vix ullus vi-
 detur locus.

Ver. 18. Ἀντίθεοι μνηστῆρες.] Malè Scho-
 liaſtes: Νῦν, οἱ ἰωνοὶ τοῖς Διοῖς. Quo sensu
 vox Ἀντίθεοι nusquam apud Poetam usur-
 patur. Rectius Eustathius: Τὸ δὲ, "Ἀντί-
 θεοι μνηστῆρες," — εἰ τοὺς ἰσθλῆους λίγαι, διὰ
 τὴν γένεσιν τυγχόν, καὶ κάλλος καὶ πλοῦτον καὶ ἀν-
 δρίαν, Ὀμηρικώτερον ἰστί. Vide ad Il. γ', 16.
 et γ', 88.

Ver. 21. Πὰρ δὲ κύνες, δῆρεσσιν ἐοικότες.]
 "Ὅσοι καὶ τοῖς μικροτάτοις καλὰ τινὰ παραπλῆ-
 κται ὁ Ποιητής, πλάττει ἰσταῖθα καὶ ὅτι ἰωνοῦ-
 νισιν ἢ μικροῦ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκ τῶν κυνῶν τοῦ Εὐ-
 κλείου, εἰ μὴ οἷα σοφὸς ἱφιδάξεται. Eustath.

Ibid. — αἰὲν Ἴαυον.] Eustathius in com-
 mentario citat, ἱκτὸς Ἴαυον. Ex versu (ut
 videtur) 16.

Ver. 22. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Νῦν ἱερχος

ἐπὶ τῇ ἰωνική. Schol. Aliter Eustathius:
 "Ὅσοι σιμύων τὸν Εὐκλείου, — λίγαι —
 "ὄρχαμος ἀνδρῶν," ἦγον ἀρχικὸν ἄνδρα· ἢ καὶ
 ἀρχιστα δούλων ἱστειρίας, ὡς καὶ μινὰ ταῦτα φανί-
 ται. Videtur autem Epitheto hoc apud
 Poetam, ut et Epitheto διος, suprā ver. 2.
 et similibus, homo quāvis de causā eximius
 denotari. Similiter Philætiſ bubulcus, ὄρ-
 χαμος ἀνδρῶν appellatur infrā 4, 185. Vide
 suprā ad ver. 2.

Ver. 24. Τάμνων.] Al. Τάμνων.

Ibid. — εὐχρoίς.] Al. εὐχρoίς.

Ibid. — οἱ δὲ δὴ ἄλλοι.] Ὡς δηλαδὴ ἔρχον
 εἰ Εὐκλείου. Eustath.

Ver. 26. — ἀποπρόεηκε.] Vox ἀποπρόεη-
 κε hoc in loco non est Perfectum, sed Aorist-
 us ex ἀποπρόεμαι. Alioqui non constaret
 Temporum ratio. Vide ad Il. α', 37.

Ver. 28. — κορσεαίατο θυμόν.] Al. κορ-
 σεαίατο θυμόν. Quæ fortè et verior lectio.
 Maxime enim propria ista Vocis Media signi-
 ficatio; "Ut se ipsi satiarent animo." At-
 que ita infrā ver. 46. κορσεαίμενος κατὰ
 θυμόν. Vide suprā ad 4, 491. et ad Il. τ',
 167. Cæterum Eustathius hoc malā in parte
 accipit, Procisquæ à Poetā vitio datum exi-
 Α 2

Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἶδον κύνας ὑλακόμενους·
 Οἱ μὲν, κεκληγόγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 30
 Ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.
 Ἔνθα κεν ὦ παρὰ σταβμῷ ἀεικέλιον πάθει ἄλγος,
 Ἀλλὰ συζῶτης ὥκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
 Ἔσσον' ἀνὰ πρόθυρον· σκῆπτος δέ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.
 Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας στυὲν κύνας ἄλλυδις ἄλλη 35
 Πυκνῆσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
 ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνας διεδηλήσαντο
 Ἐξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
 Καὶ δέ μοι ἄλλα Θεοὶ δόσαν ἄλγέα τε, στοναχάς τε·
 Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων 40
 ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω

Extemplo verò Ulyssem viderunt canes latratores :
 Hi quidem clamantes accurrerunt ; at Ulysses 30
 Sedit astutiâ ; baculumque ei excidit manu.
 Tunc suum apud stabulum indignum sustinisset dolorem,
 Sed subulcus ocyûs pedibus velocibus subsecutus
 Ruit per vestibulum ; corium verò ei excidit manu.
 Canes quidem increpans pepulit aliò alium 35
 Crebris lapidibus ; ipse verò affatus est dominum :
 " O senex, certè propemodùm te canes disperdiderunt
 Repentè ; et mihî opprobrium offudisses.
 " Quinetiam mihî alios Dii dederunt doloresque, gemitusque :
 " Deo-parem enim od-herum lugens et dolens 40
 " Scedo ; aliis autem sues pingues nutrio

stimat. Τὸ δὲ " κοῖσασθαι," (inquit) δεῖ ἀνίστασθαι ἀγαθῆς ἀνδρείας, πολλαχού ἰδηλόθῃ. Sed minus rectè. Nam eandem phrasin usurpat Poeta infra ver. 46. de Ulysse : aliisque permultis in locis, ubi isto sensu accipi nullo modo potest.

Ver. 29. — κύνας ὑλακόμενους.] Ὁ μὲν Ἀείεταρχος, ἔξυφονοι, κρείσσον δὲ ἀποδιδόναι, οἱ σπερ τοῦ ὑλακτοῦ μωμωρημένοι, ὁ ἐστὶ πιστο-
 ημένοι. Schol. Simili ratione voces ἰγχι-
 μωρεῖς, ἰγμωροὶ exponuntur τοὺς σπερ τὰ ἰγχία
 μωμωρηόντας· et, οἱ σπερ ἰγὺς καὶ σὺζα μωμωρη-
 μένους. Iliad. β', 692. γ', 242. Quod autem
 addit Eustathius : ἦ καὶ οἱ σπερ ὑλακῆν καὶ φυ-
 λακῆν ὄντας, παρὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν φυλακὴν
 planè ridiculum.

Ver. 30. Οἱ μὲν κεκληγόγοντες ἐπέδραμον.]
 Sic apud Theocritum :

Τοὺς δὲ κύνας προσέειπεν ἀσπερθεὶς αἰψ' ἰσθ-
 σαν, —

Θυσίαισι δ' ὑλάοντες ἰπιδραμον ἄλλοθεν
 ἄλλος. Idyll. XXV, 68. 70.

Ibid. — κεκληγόγοντες.] Vide ad II. β',
 314. et γ', 31. Al. κεκληγῶντες.

Ibid. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἔζετο κερδοσύ-
 νη.] Φυσικὸν φρεὶν βούλημα πρὸς ἀποτροπὴν κα-

τῶν, τὸ καθισθῆναι καὶ κοῖσασθαι τὴν μάχην, ὡς μὴ
 ἰσχυροῦσθαι. Schol. et Eustath. Similiter Plu-
 tarchus : Ἡμεῖρον μὲν ἔμφρον ἡμῶν καὶ ὑψηλοῦ
 φρονήματος ποιοῦσιν οἱ κύνεις, ἀποτροπάζουσιν τῶν
 ευκαθεζομένων· ὅς ποιν καὶ ταῦτα ἰσχυρῶς " Οἱ
 " μὲν κεκληγόγοντες ἐπέδραμον αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 " Ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χι-
 " ρός." Οὐκ ἔτι γὰρ προσμάχοντα τοῖς ἀσπερ-
 θεῖσι καὶ γηγόνεισι ταπεινῶ τὰς ἔξω ἡμῶν. De
 Solertiâ Animalium. Et Plinius de canibus :
 " impetus eorum (inquit) et savitia miti-
 " gatur ab homine consistente humi." Nat.
 Hist. lib. VIII. cap. 40. Notandum tamem
 apud Poetam neque istâ ratione tutum fu-
 isse Ulyssem, nisi Subulcus etiam canes vi
 abegisset ; ver. 32. 35.

Ver. 31. — σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χεῖρ.]
 Οὐ διὰ φόβον, ἀλλὰ ἵνα ἱβήσιν αὐτὸν. Schol.

Ver. 35. Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας στυὲν κύνας.]
 Sic apud Theocritum :

Τοὺς μὲν ὅγχι λάσσαν, ἀπὸ χυθὸν ὄντος αἰετος,
 Φινυγίμιν αἰψ' ὀπίσω διδίσκιστο τροχὺ δὲ φωνῇ
 Ἠσιλίμιν μάλα πᾶσι, ἰσχυρῶσασκε δ' ὑλαγμοῦ.
 Idyll. XXV, 73.

Ibid. — ἄλλυδις ἄλλη.] Al. ἄλλυδις ἄλ-
 λη.

Ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἰδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
Εἵπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρᾳ φάος ἡλείοιο.

Ἄλλ' ἔπειο, κλισίῃνδ' ἴομεν, γέρον, ὅφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο πορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἵπης, ὀπκόμεν ἐσσί, καὶ ὀπκόσα κῆδ' ἀνέτλης.

45

Ὡς εἰπὼν κλισίῃνδ' ἠγήσατο θῖος ὑφορβός·
Εἶσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχυνε δασείας·
Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
Ὅττι μιν ὥς ὑπιδέκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

50

Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅ,ττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπιδέξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συζῶτα·
Ἐεῖν, οὐ μοι δέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθαι,
Ἐεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
Ἐεῖνοί τε, πτωχοὶ τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρῃ· ἡ γὰρ δμῶν δίκη ἐστίν,

55

“ Ad-comedendum : at ille egens alicubi cibi

“ Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque ;

“ Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis,

“ Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut et ipse

45

“ Cibo et vino saturatus in animo,

“ Dicas, undē sis, et quot dolores toleraveris.”

Sic locutus ad casam praeivit nobilis subuleus :

Collocavitque illum introductum : virgulta autem substravit densa :

Instravitque pellem villosae agrestis caprae,

50

Ibidem cubile-ut-esset, magnum et densum : gaudebat autem Ulysses,

Quod ipsum sic exciperet ; verbumque dixit, et compellavit :

“ Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii

“ Quodcunque maximē velis, quia me lubens excipisti.”

Illum autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce :

55

“ Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,

“ Hospitem indignē tractare ; à Jove enim sunt omnes

“ Hospitesque, pauperesque ; munus verò exiguumque, charumque

“ Est nostrum : hic enim servorum mos est,

Ver. 43. — δῆμόν τε, πόλιν τε.] Vide ad II. β', 547.

Ver. 46. Σίτου καὶ οἴνου.] Αἱ Οἴνου καὶ σίτου.

Ver. 48. Ὡς εἰπὼν, κλισίῃνδ' ἠγήσατο.]

Dixit, et angusti subter fastigia tecti
Ingentem Aeneam duxit ; stratisque locavit.

Effultum foliis et pelle Libystidis ursae.

Æn. VIII, 366.

Ver. 50. — ἰονθάδος.] Δασείας, ἰσθῆν γὰρ

αἱ ῥίζαι καὶ ἱερῶν τῶν περὶ τὴν πόλιν. Schol. Ἰσθῆν δὲ ὅτι ἐν τῇ περὶ ὀνομασίας ἡλικίων γραφῇ ὁ γεωγραφικὸς Ἀριστοφάνης — περὶ ἰονθάδος Ὀμηρικῆς, — ὅτι ἐφ' ἡλικίας τινὲς καὶ μεγάλους αὐτὸ φησὶν ὁ Ποιητής. Eustath. ad I 221.

Ver. 54. — ὀπιδέξο.] Αἱ ὀπιδέξο.

Ver. 56. — ἔλθου.] Αἱ ἔλθου.

Ver. 57. — σέος γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες ἔεῖνο.] Vide supra ad ζ', 207. et ι', 269. 270.

Ver. 58. — δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.] Vide supra ad ζ', 208. et ad II. ε', 167.

Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες 60
 Οἱ νέοι· ἧ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
 "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὅπασσεν,
 Οἷά τε ᾧ οἰκῇ ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
 Οἶκόν τε, κληρὸν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
 "Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει· 65
 "Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέζεται, ᾧ ἐπὶ μίμνω.
 Τῷ κέ με πόλλ' ᾔνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
 Ἄλλ' ὄλεθ'· ὥς ᾠφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φύλον ὀλέσθαι·
 Πρόχῳ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
 Καὶ γὰρ ἐκείνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς 70
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
 "Ὡς εἰπὼν, ζωστήρι θεῶς συνέργε χιτῶνα·
 Βῆ δ' ἴμεν εἰς συφεοὺς, ὅθι ἔβηα ἔρχατο χοίρων·
 "Εὐθεν ἐλὼν δὴ ἐνείκε, καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν·
 Εὖς τε, μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν 75

" Semper timentium, cum dominantur heri 60
 " Juvenes: certè enim illius quidem dii reditum impediunt,
 " Qui me studiòse dilexisset, et possessionem dedisset,
 " Qualia scilicet suo famulo dominus benignus dederit,
 " Domumque, et facultates, et multum-ambitam uxorem:
 " Qui ei multum laboraverit, cuique Deus labore incrementum adjuverit: 65
 " Ut et mihi hic labor incrementum-habet, in quo versor.
 " Ideò me multum juvisset dominus, si hic senesceret;
 " Sed periit: utinam Helenae genus periisset
 " Funditus; quoniam multorum virorum genua solvit:
 " Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem. 70
 " In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret."
 Sic locutus, cingulo celeritè constringebat tunicam:
 Perrexitque ire ad stilia, ubi greges conclusi erant porcorum:
 Illinc sumptos duos attulit, et ambos mactavit:
 Ustulavitque, conciditque, et veribus infixit: 75

Ver. 60. — ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες Οἱ νέοι.] Eustathius per istud ἄνακτες νέοι Proclus intelligit. Τὸ δὲ "ἐπικρατέωσιν ἄνακτες" εὐφώνως πρὸς μνηστέραν ἴσην Dna. Dacier autem hoc de Telemacho accipiendum contendit: ut opinor, minus rectè.

Ibid. — ἐπικρατέωσιν.] Apud Eustathium, ἐπικρατέωσιν.

Ver. 61. — τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν.] Id est, Κατέδωκαν τούτου τὸν νόστον. Ut rectè notavit Barnesius.

Ver. 62. "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὅπασσεν.] Barnesius malè vertit, "Qui me valde diligebat, et possessionem proculdubio dedisset." Ac si particula κεν utrumque vocabulorum ἐφίλει et ὅπασσεν non æquè respexisset.

Ver. 65. — ἀέξει.] Al. ἀέξω.

Ver. 66. — ᾧ ἐπὶ μίμνω.] Al. ᾧ ἐπὶ μίμνω.

Ver. 68. Ἄλλ' ὄλεθ'· ὥς ᾠφελλ'.] Καὶ ᾠφελίς μὲν ἰσχυρὰ εἰπὴν ἐστὶ διὰ τὴν Ἑλένην· ὃ δὲ ἄλλως διὰ λύπην ἄκραν σχηματίζεται τὸν τοιοῦτον λόγον εἰς ἄκραν, φησὶν "ὥς ᾠφελλ' Ἑλένης, &c." Eustath.

Ver. 69. Πρόχῳ.] Νῦν, παντελῶς. Schol. Quod autem de hoc versu annotat Eustathius: Τὸ δὲ "ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν" δοκῶ ἀντιθέτως εἰρηθεῖαι πρὸς τὸ "Πρόχῳ," ἵνα πᾶς λίγη, ὥς ἐπὶ γόνυ πίπτει τὸ τῆς Ἑλένης φύλον, ἐπὶ πολλῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν id verò subtilius videtur.

Ver. 72. — συνέργε.] Al. ἰστέργε.

Ver. 75. Εὖς τε, μίστυλλέν τε.] Al. Εὖς τε, μίστυλλέν τε.

Ὀκτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέβηκ' Ὀδυσῆϊ,
 Θέρμ' αὐτοῖς ὀξέλοισιν ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν
 Ἐν δ' ἄρα κισσυδίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν, ἐποτρύνων δὲ προσήδα'

Ἔσθιε νῦν, ὦ ξῆνε, τὰ τε θμῶεσσι πάρεστι
 Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἴδουσιν,
 Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσίν, οὐδ' ἐλεητύν.
 Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες φιλείουσιν,
 Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἵσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
 Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἳτ' ἐπὶ γαίης

80

85

Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,
 Calida ipsis in verubus; farinamque albam inspersit;
 In poculo autem miscebat dulce vinum:

Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est:

"Comede nunc, ô hospes, qui utique servis adsunt,

80

"Porculos; at pingues sanè sues proci comedunt,

"Non ultionem divinam habéntes in mentibus, neque misericordiam.

"Haud quidem improba opera Dii beati amant,

"Sed justitiam honorant, et aequa opera hominum.

"Etiam hostes quidem et inimici, qui terram

85

Ver. 76. Ὀκτῆσας δ' ἄρα πάντα.] Vide
 suprâ ad β', 300. et ad II. ε', 466.

Ver. 77. — πάλυνεν.] Vide ad II. ε', 309
 et 338.

Ver. 78. — κισσυδίῳ.] Ἀγροικίῳ ἐκώ-
 ματι. Schol. Vide infrâ ad ver. 112.

Ibid. — κίρην μελιηδέα οἶνον.] Ἦγουν συν-
 τρεψὶν ὕδατι. Eustath. Al. κίρην.

Ver. 81. Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας.]
 "Οτι διαφερόντως εἶναι δοκίμ' χοίρων καὶ εὐνῶν, ὡς
 ἡμφαίνετο ἡ Εὐμειος· — καὶ ἰσως ἢ καὶ ἡλικίας
 ἢ διαφερόντως εἶναι τοὺς σιάλους, ἢ κατὰ
 τὸ ζατηριφίας μὴ εἶναι τοὺς σιάλους, — ὡς γὰρ
 τρεφῆς δὲ τοὺς χοίρους. Eustath. "Ὡς δὲ καὶ πα-
 λαίος νόμος, ὡς φησὶν Ἀνδροτίαν, τῆς ἰατρονῆς
 ἵναι τῶν θειμμάτων, μὴ σφάττειν πρόβατον
 ἅπικτον ἢ ἄτοκον· διὰ τὰ ἴδη τίλεια θεῶν."
 — ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἴδουσιν.
 Athenaeus, lib. IX. cap. 4.

Ver. 82. Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες.] Ὅτι οὐκ, ἐν-
 εἰς τὸ μῦλλον τῶν θῶν ἐπιστεροφῆν. Schol. Ita
 infrâ β', 215.

Οὐδ' ὅπιδα τρεφίμενοι θῶν —
 Et φ', 28.

— οὐδὲ θῶν ἔστιν ἰδέσθαι —

At sperate Deos memores fandi atque ne-
 fandi. Æn. I, 543.

Vide et ad II. κ', 388.

Ibid. — φρονέοντες.] Al. φρομύοντες.

Ver. 83. Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες
 φιλείουσιν.]

"Τρεφὶν γὰρ οὐ στήριζουσιν οὐδ' οἱ δαίμονες.

Sophocles. Trachin. ver. 283.

Μισὺ γὰρ ἰ θῶς τῶν βίαν —

Euripid. Helen. ver. 909.

Nec facta impia fallacum hominum Co-
 licolis placant.

Catull. Carm. XXX. ver. 4.

Τῆς δὲ προαίτης τῶν θῶν ἴδων ἐστὶ τὸ βούλεισθαι
 δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βίαν καὶ τοῦτο φησὶν ἡ
 Πρωτῆς ἱερουργία, "Οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα
 "ἔσθ'." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 14. Ubi notandum, pro Οὐ μὲν
 σχέτλια, legisse hic Dionysium, Οὐ γὰρ σχέ-
 τλια, &c.

Ver. 84. Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἵσιμα
 ἔργ' ἀνθρώπων.] Versus hic (notante Duponto,
 Gnomolog. Homeric. ad hunc locum: itemque
 Barnesio) apud Grotium in Stobæi Excerptis
 legitur hoc modo:

Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ ἰσμεν ἔργ' ἀνθρώπων.

Quod ferri non potest: Nam vox ἰσμεν in-
 mediam necessariò producit. Nisi fortè legas
 (conjectante Barnesio) καὶ ἰσμεν ἔργ' ἀνθρώ-
 πων.

Ver. 85. 88. Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι,
 — Καὶ μὲν τοῖς.] De hujusmodi Syntaxi
 ἀναπολόγηται, vide ad II. β', 353. et γ', 211.
 Σημειώσαι δὲ ἰναυῖδα τὸ ἀπατάλλαντος τῆς συν-
 τάξεως καὶ εὐλογοῦντος ἐν τῇ "Καὶ μὲν δυσμεν-
 "έες καὶ ἀνάρσιοι· Καὶ μὲν τοῖς ὅσιος κρῶ-
 "ταις δίος." Ἐχρῆν γὰρ εἶναι κατὰ δαίμονας
 πρῶτον, "Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐστ-
 "δος ἰσμεν δίος." Μιμνήσκει δὲ ἡ Πρωτῆς ἰναυῖδα
 θυμώμενος ἄνθρωπον τὸν Εὐμειον. Eustath. Ali-
 am autem deinceps hujus loci explicandi

Ἄλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς ληΐδα δῶη,
 Πλησάμενοι δὲ τε ἦσας ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·
 Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δῖος ἐν φρεσὶ πίπτει·
 Οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι, Θεοῦ δὲ τιν' ἐκλυον αὐδὴν,
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 Κτήματα δαρδάπτουσι ἐπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδῶ.
 Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
 Οὐποῖ ἐν ἱερέουσ' ἱερέϊον, οὐδὲ δὴ οἶω·
 Οἶνον δὲ φθινύθουσι ἐπέρβιον ἐξαφύοντες.
 Ἥ γάρ οἱ ζῶη γ' ἦν ἄσπετος· οὐτινι τόσση

90

95

" Alienam invaserint, et ipsis Jupiter praedam dederit,
 " Impletisque navibus redierint domum unusquisque :
 " Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit :
 " Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audierunt vocem,
 " Illius tristem mortem ; quandoquidem nolunt ritè
 " Ambire, neque redire ad sua : sed tranquillì
 " Bona absumunt immodicè, neque ampliùs est parsimonia,
 " Quotquot enim noctesque et diès à Jove oriuntur,
 " Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas :
 " Vinum verò consumunt immoderatè exhaustientes.
 " Certè ei victus erat copiosus : nulli tantum

90

95

rationem addit : "Ἰσας δὲ καὶ ἄλλως δύναται
 δεῦρ' ἔχειν, ἵσασι τὸ διότιον " μὲν" ληΐδην ἀν-
 τὶ τοῦ " ἀλλὰ" ἵνα ἴσται μὴ ὑπερμῶς ἀλλὰ
 ἀπολύτως, ἵνα καὶ μὴ ἀνέσται ἀνδρες πλεονεχ-
 τῇ τὰς ἡσας, ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ τοῖς τοῖς
 ἱσασὶν ὄπιδος. Quod est valdè inficetum. Ita
 tamen accepisse videtur : Meric. Casaubonus :
 " Procorum," inquit, "iniquitatem Eumæ-
 us Subulcus exaggerans, ait eos esse pe-
 jores piratis hostibus, qui, factà in terram
 " aliquam impressione, contenti naves suas
 " spoliis implevisse, quasi divinam ultionem
 " aliquatenùs reveritì, aliò se conferunt ;
 " nec terris, quas semel spoliaverunt, incu-
 bant et incumbunt ; quod contrà fiebat
 " à Procis, quotidianis hostibus et spoliato-
 ribus domùs Ulyssis." De nuperà Homeri
 editione, Dissertat. I. Eandemque interpre-
 tationem secutus videtur Barnesius : ac si
 istud Πλησάμενοι δὲ τε ἦσας, &c. ver. 87. sen-
 tentiæ esset ἀπώροισι. Sed errant viri eru-
 diti : hoc enim ait Poeta ; nempè, " Terræ
 " aliene populatōribus, etiam si prædam fe-
 liciter nacti fuerint, domumque incolumes
 " redierint ; metum tamen in posterum ultio-
 nis animo incidere : Procos autem omni
 " vindictæ metu carere."

Ver. 86. — βῶσιν.] Ἐπὶ λῶσιν ἰσὶ βῶσιν.
 Schol.

Ibid. — δῶη.] Ἀλ. δῶη.

Ver. 87. — οἰκόνδε ἕκαστος.] Eustathius in
 commentario citat, οἰκόνδε νύκτας. Atque ita in
 duobus MSS. scriptum reperit Tho. Bentleius.

Ver. 89. Οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι.] Ita edidit
 Barnesius. Vulgati habent, Οἶδε δὲ τι ἴσασι.
 Quod est valdè durum.

Ver. 90. 91. — οὐκ ἐθέλουσι δικαίως Μνᾶσ-
 θαι — ἀλλὰ ἔκηλοι Κτήματα δαρδάπτουσι.]
 Hinc Horatius :

Venit enim magnum donandi parca ju-
 ventus ; [culinæ.

Nec tantum Veneris quantum studiosa

Vel, uti emendavit eruditissimus Bentleius :

Venit enim (indignum !) donandi, &c.

Serm. lib. II. v. 79.

Ver. 92. — οὐδ' ἔτι φειδῶ.] Ἀλ. οὐκ ἔτι
 φειδῶ. Sed " ita scribendo, (ut rectè Henri-
 cus Stephanus,) " esset asyndeton." Ἀλ. οὐδ'
 ἔτι φειδῶ.

Ver. 94. Οὐποῖ ἐν ἱερέουσ'.] Ἀλ. ἱερέουσ'·
 Ut infra v. 3. ἱερέουσ'·. Atque eodem modo
 fortassè et ἱερέουσ' pronuntiabatur.

Ibid. — ἱερέϊον.] Vide ad II. χ', 159.

Ibid. — οἶω οἶω.] Ἀλ. οἶα. Quod per-
 indè est. Vide ad II. α', 566.

Ver. 96. Ἥ γάρ οἱ.] Ἀλ. Ἥ γὰρ τοῦ.

Ἀνδρῶν ἡρώων, οὐτ' Ἠπείροιο μελαιίνης,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φασὶν
 Ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
 Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πάσα οἶων,
 Τόσσα συῶν συβόσεια, τόσ' αἰπόλεια πλατὶ αἰγῶν
 Βόσκουσι ξεινοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 Ἔνθα δέ τ' αἰπόλεια πλατὶ αἰγῶν ἑνδεκα πάντα
 Ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
 Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
 Ζατρεφέων αἰγῶν, ὅς τις φαίνεται ἄριστος.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάσδε φυλάσσω τε, ῥύομαί τε,
 Καὶ σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐὺ κρίνας ἀποπέμπω.
 Ὡς φάβ'· ὁ δ' ἐνδυκίως κρεατ' ἤσθιε, πίτε τε οἶνον
 Ἀρπαλέως, ἀκίαν· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευσεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δειπνήσῃ, καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδωδῇ,
 Καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,

100

105

110

"Virorum heroum, neque continentis nigrae,
 "Neque ipsius Ithacae, neque simul-viginti virorum
 "Sunt divitiae tantae: ego verò tibi recensebo:
 "Duodecim in continente armenta sunt: tot greges ovium,
 "Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,
 "Pascunt hospitesque, et ipsius pastores viri.
 "Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia
 "In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.
 "Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,
 "Saginatotum caprarum, quicumque appareat optimus.
 "At ego sues has custodioque, tueorque,
 "Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto."
 Sic dixit: ille autem intentè carnes comedeat, bibebatque vintum
 Avidè, tacitus; mala autem procis moliebatur.
 At postquam coenasset, et refecisset animum cibo,
 Etiam ei impletum dedit Eumaeus poculum, quo scilicet bibeat,

100

105

110

Ver. 97. — Ἠπείροιο μελαιίνης.] Τῆς κατ' ἀντικρὺ Κεφαλληνίας νῦν λίγας μέρους δι' ἑσθ' τῆς μελαιίνης Ἠπείρου αὐτῇ καὶ μὲν ὀλίγον περιφίρειται, "Δωδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι." Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453.

Ver. 100. — ἀγέλαι.] Βωὴν δηλαδὴ, ἵνας δὲ καὶ ἵππων· ἰσ' ἀμφὸς γὰρ φασὶν ἡ ἀγέλη περιελικνύσασθαι. Eustath.

Ibid. — πάσα οἶων.] Apud Strabonem, loco suprā citato, πάσα μῆλων.

Ver. 101. — συβόσεια.] Ita edidit Barnesius; atque ita apud Veteres legi annotat. Vulgg. συβόσια.

Ver. 103. — ἑνδεκα πάντα.] Vide suprā ad l. 244. et ad Il. x', 560.

Ver. 106. Ζατρεφίῳν αἰγῶν.] Henricus Ste-

phanus legendum conjicit Ζατρεφίῳν ε' αἰγῶν.

Ver. 108. — ἐὺ κρίνας.] Ita Barnesius. Al. ὑκρίνας.

Ver. 111. — δίσπητος.] Vide suprā ad γ', 535.

Ver. 112. Καὶ εἰ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν.] Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρleanός ἐν τῇ περὶ τῆς Νισσηρίδος θηλοῦ, ὅτι τῇ σκύφει καὶ τῷ ποσσυδίῳ τῶν μιν ἐν Ἰσθμῷ καὶ μαγείῳ οὐδὲς ἔχρησε, συνῶνται δὲ καὶ νομῆς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ, ὡς ὁ Εὐμαῖος "πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν." Athenaeus, lib. XI. cap. 14. Vide et suprā ad v', 57. Cæterum Eustathius hoc de Ulysse intelligit, qui, postquam ipse biberit, poculum Eumæo tradat. Ἰσθίον δὲ (inquit) ὅτι Ὀδυσσεὺς ἑταῖρῳ δίδωσι σκύφον

Οἶνου ἰνίπλειον ὃ δ' ἰδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόντα προσηύδα·

ᾧ φίλε, τίς γάρ σε κρίατο πτεάτεσσιν εἰοῖσιν,

115

ᾧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός, ὡς ἀγορεύεις ;
Φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνωνος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι, αἶκε πόθι γνῶν τοιοῦτον ἴοντα.

Ζεὺς γάρ που τόγῃ οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγεῖλαιμι ἰδάν· ἐπὶ πολλὰ δ' ἄλγηθν.

120

Τὸν δ' ἡμίευσ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

ᾧ γέρον, οὔτις ἐκείνῳ ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἔλθων
Ἀγγέλλων πείσεις γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.

Ἄλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐβέλουσιν ἀληθεία μυθήσασθαι.

125

Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,

Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἑμὴν, ἀπατήλια βάζει·

Ἥ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλάττει,
Καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπὸ δάκρυα πίπτει,

Vino plenum: is verò accepit, gaudebatque animo,
Et ipsum compellans verbis alapis allocutus est:

“O amice, quisnam te emit possessionibus suis,

115

“Ita valde dives et fortis, ut praedicas?

“Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.

“Dic mihi, si forte nōrim, talis cūm-fuerit.

“Jupiter enim hoc scit, et immortales dii alii,

“Si de-eo viso nuntium-ferre-possim; per multa etenim loca erravi.”

120

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum:

“O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit

“Nuncians persuaserit uxori-que et dilecto filio.

“Sed aliter receptionis indigentes viri erroneas

“Mentiuntur, neque volunt vera loqui.

125

“Quicumque enim errans Ithacae in-populum venerit,

“Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur:

“Haec verò benigne exceptum diligit, et singula inquit;

“Et ei lugenti palpebris lachrymae decidunt;

τῷ Εὐμείῳ, διζήμενος κατὰ τὸν τοῦ προ-
πινῆν λόγον. Atque hanc veram omnino
explicationem contendit Dna. Dacier. Sed
minùs rectè. Primò enim istud “ᾧ περ
“ἵσται” non est, (uti illi accipiunt,) ex
quo ipse jam “biberat;” sed, ex quo ipse
“bibere solebat;” (vide ad II. 4, 37.) quod
de Ulysse dici vix potuit. Deinde, si illud
“ἰ δ' ἰδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,” (quod vol-
unt Eustathius et Dna. Dacier) de Eumæo
intelligatur; etiam sequens “Καί μιν φω-
νήσας, &c.” de eodem intelligendum e-
rit. Rectius itaque Athenæus, loco jam su-
prà citato, itemque Barnesius, istud “πλν-

“σάμινος δῶκε σκύφος,” de Eumæo accipi-
unt.

Ibid. — σκύφος.] Aristarchus apud A-
thenæum, lib. XI. cap. 4. legit σκύφος.

Ver. 115. “ᾧ φίλε, τίς γάρ σε.” Barnesius
legendum conjicit, τίς κ' ἄρ σε. Vide au-
tem suprà ad 2, 174. 190. et ad II. 4,
201.

Ver. 117. — φθίσθαι.] Al. φθίσθαι. Vide
et suprà ad β', 183.

Ver. 126. “Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων.” Al. “Ὅς δὲ
κ' ἀλητεύων.

Ibid. — Ἰθάκης ἐς δῆμον.] Vide suprà
ad 4, 103.

- *Η Θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται. 130
 Αἰψά κε καὶ σὺ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο,
 Εἴ τις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα δόϊη.
 Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
 Ἴριον ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λείλοιπεν
 *Η τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστ' αὖ αὐτοῦ 135
 Κεῖται ἐπ' ἡπείρου, ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ.
 *Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κῆδ' ὀπίσσω
 Πᾶσιν, ἔμοι δὲ μάλιστα, τετυύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 *Ἥπιον ὧδε ἀνακτα κιχήσομαι, ὅππός ἐπέλθω.
 Οὐδ' εἴ κεν πατὴρ καὶ μητὴρ αὖτις ἴκωμαι 140
 Οἴκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 Οὐδέ τι τῶν ἐτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
 *Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἔων ἐν πατρίδι γαίῃ·
 *Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος κόθος αἰνυται οἰχομένοιο.
 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξείνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζεις 145

- " Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit. 130
 " Statim et tu, senex, fabulam fabricares,
 " Si quis tibi laenamque, tunicamque, vestimenta daret.
 " Illius autem jam oportet canes velocisque alites
 " Cutem ab ossibus traxisse; anima verò destituit:
 " Vel illum sanè in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 " Jacent in littore, arenâ involuta multâ.
 " Sic ille quidem illic perit; amicis verò dolores ponè
 " Omnibus, mihi autem maximè, effecti-sunt: non enim ampliùs alium
 " Mitem adeò dominum inveniam, quocunquè profectus-fuero;
 " Neque si ad patris et matris iterum ivero 140
 " Domum, ubi primùm natus sum, et me educaverunt ipsi.
 " Neque omnino od-hos ampliùs tantùm lueo, dolens licèt,
 " Oculis ut-videam, existens in patriâ terrâ;
 " Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
 " Hunc quidem ego, ô hospes, etiam non praesentem nominare 145

Ver. 133. — Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνεις.]
 Heu! terrâ ignotâ, canibus data praeda
 Latinis

Alitibusque jaces —. Æn. IX, 485.

Ver. 134. — ἰρύσαι.] *Al.* ἰρύιν.

Ver. 135. *Η τόν γ' ἐν πόντῳ.]
 aut gurgite mersum

Unda feret; piscesque impasti vulnera
 lambent. Æn. X, 559.

Ver. 141. — αὐτοί.] *Apud Eustathium*
οὐτοι.

Ver. 142. Οὐδέ τι.] *Al.* Οὐδέ νυ, et Οὐδ'
 ἄρα.

Ibid. — ἀχνύμενός περ.] *MS.* à Tho.
Bentleio collatus, ἡμῶς περ. Quod et aptius
 congruit cum sequente, *Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.

Ver. 145. Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξείνε, καὶ οὐ πα-
 ρεόντ' ὀνομάζεις *Al.* αἰδῶμαι.] *Φησὶ*, τὸν Ὀδυσσεῖα
 φιλοφρονηματικῆς προσηγορίας ὀνομάζειν αἰδῶμαι·
 προσεῦται δὲ ἀδελφῶν καλῶ. *Schol.* Τὸ δὲ
 " ὀνομάζειν αἰδῶμαι," ἀπὸ τοῦ αἰδοῦμαι Ὀ-
 δυσσεῖα νῦν καλῶς πρὸς ὄνομα διχὰς τινὸς προσ-
 ῥήσεως φιλοφρονης. *Eustath.* Ἐστὶ μὲν γὰρ τῷ
 μῦθῳ τῶν Πυθαγορείων ὀνομάζειν Πυθαγόραν,
 ἀλλὰ ζῶντα μὲν ὥστε βούλειτο δηλῶσαι, κα-
 λῶν αὐτὸν Δίον· ἵππῳ δὲ ἱταλιότητι, ἵππῳ τὸν
 ἄνδρα. Κατὰ τὴν Ὀμηρ. ἀποφαίνει τὸν Εὐ-
 μαιον ὑπὲρ Ὀδυσσεὺς μνησκόμενος, " Τὸν μὲν
 " ἐγὼν, ὦ ξείνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζεις Αἰ-
 " δῶμαι· περὶ γὰρ μ' ἱφίλι καὶ κῆδ' ὀλίγη." *Jamblichus* de vitâ Pythagoræ, cap. 35. Ne-
 scio tamen annon simplicius fuerit ita locum
 hunc intelligere: nempe *Eumachum* Ulyssis,

Αἰδέομαι· περὶ γὰρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·

Ἀλλὰ μιν ἠθέιον καλέω, καὶ νόσφιν ἔοντα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

ᾧ φίλ', ἐπεὶ δὴ πάμπαν ἀναΐνεαι, οὐδὲ τι φῆσθα

Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·

150

Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτὸς μυθήσομαι, ἀλλὰ νῦν ἔρχεσθαι,

ὧς νῆται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,

Αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κείνος ἰὼν τὰ σὲ δάμαθ' ἵκηται·

Ἔσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα καλά·

Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κερχερμένος, οὔτι διαχάμην.

155

Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος, ὁμῶς Ἀἰδαο πύλῃσι

Γίνεται, ὅς πενήν εἰκὼν ἀπατήλια βάζει.

Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα δῖων, ξενίη τε τράπεζα,

Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,

Ἥ μὲν τοι τάδε πάντα τελεῖται, ὥς ἀγορεύω·

160

“Revereor; valdè enim me diligebat et curabat in-animo:

“Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longè absentem.”

Hunc autem rursùs allocutus est patiens nobilis Ulysses:

“O amice, quandoquidem prorsùs negas, neque omninò dicis

“Illud venturum esse, animus verò tibi semper incredulus:

150

“Verùm ego non temerè loquar, sed cum juramento,

“Quòd redibit Ulysses; munus-laeti-nuntii verò mihi sit,

“Statim, postquam ille reversus suas ad aedes pervenerit;

“Indue mihi laenamque, tunicamque, vestimenta pulchra;

“Antè autem, etiam licèt valdè indigens, nequaquam acciperem.

155

“Inimicus enim mihi is aequè ac Orci portae

“Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.

“Sciat nunc Jupiter primùm deorum, hospitalisque mensa,

“Larque Ulyssis eximii, quem adveni;

“Certè quidem haec omnia perficiuntur, sicut dico:

160

propter eximiam ejus benignitatem et mansuetudinem, etiam absentis mentionem facere nisi cum reverentiâ non posse. Cæterùm Spondanus istud οὐ παρίστω, ut et εἰς κείνου versu superiori, non “absentem,” sed “defunctum,” vertendum contendit. Minus rectè.

Ver. 146. — περὶ γὰρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ. [“Vel περὶ” (inquit Henricus Stephani) “jungendo cum θυμῷ, ut sit, ἐφίλει γὰρ καὶ κήδετο μου περὶ θυμῷ” Vel, “ἐφίλει θυμῷ, pro in θυμῷ, περὶ id est περιεσῶς.”

Ver. 151. — οὐκ αὐτὸς.] Al. οὐχ αὐτὸς.

Ver. 152. — εὐαγγέλιον.] Ἀγαθὴ ἀγγελία dicitur. Schol. Sic infra ver. 166.

— οὔτ' ἄρ' ἰγὼν εὐαγγέλιον σὺδε τίω.

Ver. 154. “Ἔσσαι με χλαῖνάν τε.” Deest hic versus in duobus MSS. à Tho. Bentleio col-

latis; neque ejusdem in commentario meminit Eustathius.

Ver. 156. Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος, &c.]

Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος, ὁμῶς Ἀἰδαο πύλῃσι, “Οἱ γὰρ ἴτερον μὲν αὐτῷ ἐπὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.” Iliad. i. 319.

Ver. 158. — ξενίη τε τράπεζα. Sic apud Horatium: “Umbram hospitalalem.” Carm. lib. II. Ode iii. ver. 10.

Ver. 159. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος. Ita ex MSS. veterumque Editionum Scholiis, ex Eustathio, et ex Etymolog. Magn. edidit Barnesianus. Atque ita (uti et ipse annotat) in omnibus scriptum occurrit infra v. 304. Ita etiam legitur apud Porphyrium, Quæst. Homeric. 2. Vulg. hoc in loco, Ἔστιν τ' Ὀδυσῆος. Cæterùm Scholiastes explicat, Ὁ βωμὸς τῆς ἱστίας. Vide et Porphyrium, loco jam citato.

Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεσσαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο,

Οἴκαδε κστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου

Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα·

165

ᾧ γέρον, οὐτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,

Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἐκλος

Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδὲ με τούταν

Μίμνησκ'· ἥ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν

Ἄχθυμαι, ὅπποτε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἀνακτος.

170

Ἀλλ' ἥτοι ὄρκον μὲν ἱάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

“ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses;

“ Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,

“ Domum revertetur, et ulciscetur, quicumque illius

“ Hic probro-afficit uxorem, et illustrem filium.”

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce:

165

“ O senex, neque profecto ego munus-laeti-nuncii hoc solvato,

“ Neque Ulysses amplius domum veniet; sed quietus

“ Bibe, et alia praeter-haec memoremus, neque mihi haec

“ In-mentem-revoca: certè enim animo in pectore meo

“ Doleo, quando aliquis meminerit honorandi domini.

170

“ At sanè juramentum quidem omittamus: verùm Ulysses

Ver. 161. Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεσσαντος ἐλεύσεται. Λυκάεσας δὲ καὶ νῦν ἐκείνου· οὐ μόνον διὰ τὸ λυγρίως, ὅ ἐστι λεληθότως, καὶ οἷον σκοτεινῶς παρεχόμενος· ἀλλὰ καὶ διότι αἱ κατ' αὐτὸν ἡμέραι, καὶ ἐμοιότητα διαβάσεις λύκων, ἀλλήλων ἔχοντες. Πιστεύεται δὲ, φασί, τοὺς λύκους διαβαίνοντας βίαιον ποταμὸν, ἰνδοκόντας τὴν κίρκον τῶν αὐτῶν προηγούμενων τοὺς ἱσχυμένους στιχηθὲν διανήχυσθαι, καὶ οὕτω μὴ παρασύρεσθαι τῷ ποταμῷ ἄλλον ἄλλαχού, ὡς καὶ Αἰλιανὸς [de Animal. lib. III. cap. 6.] ἰστορεῖ. Eustath. Ali- t̄r tamen de voce Λυκάεσας ipse Aelianus: Λίγυναι δὲ φίλον ἥλιον εἶναι αὐτὸν [λυκὸν]· καὶ διὰ ταῦτα τις τιμὴν τὴν τοῦ ζώου κεκλήσθαι καὶ τὸν ἱσχυμένον Λυκάεσσαντα εἶναι ὃ λίγυναι χαίρειν δὲ αὐτῇ καὶ τὸν Ἀπὸλλωνα λόγος. De Animal. lib. X. cap. 26. Et Macrobius: “ Annum “ quoque vetustissimī Græcorum λυκάεσας “ appellant, ἐν ᾧ αὐτὸ τοῦ λύκου, id est Sole, “ βασιλεύοντι καὶ μεταφύονται. Λύκος autem So- “ lem vocari etiam Lycopolitana Theba- “ dos civitas testimonio est; quæ pari reli- “ gione Apollinem, itemque Lupum, hoc “ est Λύκον, colit; in utroque Solem vene- “ rans.” Saturnal. lib. I. cap. 17.

Ver. 162. Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο. Περὶ τριμηνῶν καὶ νοσημῶν. Schol. “ Homerus quoque cum ait; τοῦ μὲν φθί- “ νοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο, quid aliud “ nisi illum φθίνοντα dicit, cujus paulatim “ deficientis suppletio in nomen desinit

“ secuturi; et ἰστάμενος illum qui præcedit “ numerum successurus priori in defectum “ meanti.” Macrob. Saturnal. lib. I. cap.

16. Συνῶν δὲ [ὁ Σόλων] τοῦ μηνός τὴν ἀνα- μαλίαν, καὶ τὴν κίνησιν τῆς σιλήνης, οὕτε δυο- μίην τῇ ἡλίῳ πάντως, οὕτ' ἀνίσχοντι συμφερο- μίνην, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνουσιν καὶ παρεχόμενῃ τῷ ἡλίῳ, αὐτὴν μὲν ἰσάζει ταύτην, ἵνα καὶ νῆα καλίσσῃ- θαι· τὸ μὲν πρὸ συνόδου μέρους αὐτῆς, τῇ παρο- μένῃ μηνί, τὸ δὲ λοιπὸν ἦδη τῇ ἀρχομένῃ προσήκει ἡγούμενος· πρῶτος (ὡς ἱσχυί) ἡρ- θῶς ἀκούσας Ὀμήρου λέγοντος, “ Τοῦ μὲν φθί- “ νοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο.” Τὴν δ' ἐφίτης ἡμέραν νοσημῶν ἠκάλις. Plutarch. in vitâ Solonis. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 163. — νοστήσει. Al. νοστήσει. At- que ita in duobus MSS. scriptum reperit Tho. Bentleius. Quæ et potior videtur lec- tio.

Ibid. — ὅς κεν.] Al. ἴσως.

Ver. 168. Πῖνε, καὶ ἄλλα.] Al. Πῖνέ τι, καὶ ἄλλα.

Ver. 169. — θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἐμοῖσιν Ἄχθυμαι.] Eustathius in commentario citat, θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐμοῖσιν Ἄχθυται.

Ver. 171. — ὄρκον μὲν ἱάσομεν.] Al. κῆπον μὲν ἱάσομεν. Ut infra ver. 183. Sed hoc in loco minùs rectè, propter sequentem Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς &c.

"Ελθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἰθέλω, καὶ Πηνελόπεια,
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον, καὶ Τηλέμαχος Διοσιδής,
 Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὁδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ Δρείψαν Δεοί, ἔρνεϊ ἴσον, 175
 Κραὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερεῖω
 Πατρὸς ἰοῖο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγητόν·
 Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβῃ φρένας ἔνδον ἔισας,
 "Ἡέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρὸς ἀκουήν,
 "Ες Πύλον ἡγαθήν· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ 180
 Οὔκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ Φῦλον ὀλήται
 Νάνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκευσίου ἀντιθέιοιο.
 "Αλλ' ἦτοι κείνον μὲν ἑάσομεν, ἥ κεν ἀλώῃ,
 "Ἡ κε φύγοι, καὶ κέν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.
 "Αλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραίε, τὰ σαυτοῦ κήδε' ἔνισπε, 185
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἡδὲ τοκῆς;
 "Οπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 "Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι. 190
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

" Veniat, ut ipsum ego volo, et Penelope,

" Laërtesque senex, et Telemachus deo-par.

" Nunc rursus nati-causâ in-perpetuum lugeo, quem genuit Ulysses,

" Telemachi, quem postquam nutrierant dii, plantae similem, 175

" Et ipsum putabam fore in viris haud pejorem

" Patre suo charo, mente et specie admirabilem;

" Ejus utique aliquis immortalium laesit mentem intus aequam,

" Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,

" In Pylum divinam: ei verò proci superbi 180

" Domum venienti insidias-struunt, ut genus dispereat

" Sine-nomine ex Ithacâ Arcesii deo-paris.

" Sed sanè illum quidem sinamus, sive opprimatur,

" Sive effugiat, et eum protegat manu Saturnius:

" Sed age mihi tu, senex, tuas ipaius aerumnas enarra, 185

" Et mihi hoc dic verum, ut benè sciam,

" Quis? undè es virorum? ubi tibi urbs, et parentes?

" Quânam autem in nave venisti? quomodo te nautae

" Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

" Nequaquam enim te peditem puto huc venisse." 190

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

"Οἶκον δὲ φεύγει, κἄν δίκαιος ὁμύνη.

Menander, citatus à Duporto, in Gnomologiâ ad hunc Homeri locum.

Ibid. et ver. 183. — ἰάσ.μιν.] Barnesius scribendum contendit ἰάσομιν. Sed male. Vide ad Il. δ', 42.

Ver. 176. — χερεῖω.] Al. χέριω, vel χερῆζ.

Ver. 177. — φρένας καὶ εἶδος.] Eustathius in commentario citat, δίμας καὶ εἶδος.

Ver. 182. Νάνυμον.] Vide ad Il. γ', 227.

Ver. 183. — ἥ κιν.] Al. εἰ κιν.

Ver. 184. — φύγοι, — ὑπέρσχοι.] Apud Eustathium φύγη — ὑπέρσχη.

Ver. 185. — σαυτοῦ.] Barnesius edidit σ' αὐτοῦ.

Ver. 190. Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζόν.] Vide suprâ ad α', 173.

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἰδωδῇ,

Ἥδ' ἐ μίθῳ γλυκερὸν, κλισίης ἔντοσθεν ἰούσι,

Δαίνυσθαί τ' ἀκίοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,

195

Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα

Οὔτι διαπρήξαιμι, λίγων ἑμὰ κήδεα θυμοῦ,

Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἴότητι μόγησα·

Ἐκ μὲν Κρητῶαν γένος εὐχομαι εὐρεῖάν,

Ἀέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι

200

Υἱέες ἐν μεγάροις ἡμὲν τράφεν, ἦδ' ἐγένοντο,

Γηῆσιοι ἐξ ἀλόχου· ἑμὲ δ' ὠνητὴ τίεε μήτηρ

Παλλὰκις, ἀλλὰ μεῖσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα

“ Enimverò tibi ego hæc valdè accuratè enarrabo.

“ Esset quidem nunc nobis in *longum*-tempus et cibus,

“ Et vinum dulce, casam intra manentibus,

“ Epularique quietis, alii autem opus obirent;

195

“ Facile postea et in annum integrum

“ Neutiquam perficerem narrans meos dolores animi,

“ Quotquot utique jam omnes deorum voluntate pertuli;

“ Ex Cretà quidem genere gloriòr me esse latà,

“ Viri divitis filium: multi verò et alii

200

“ Filii in aedibus et educati sunt, et nati,

“ Legitimi ex uxore; me autem empta peperit mater

“ Pellex; sed me aequè ac legitimos honorabat

Ver. 193. — *νῶϊν*.] Apud Eustathium, ἡμῶν, vel ἡμῶν.

Ver. 195. — *ἐπὶ ἔργον ἔποιεν*.] Id est, ut rectè Eustathius, ἔργον ἰδίαν. *Al.* *ἐπὶ ἔργῳ ἔποιεν*, et *ἐπὶ ἔργῳ τράποντο*.

Ver. 196. — *καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα Οὐ-τι διαπρήξαιμι, λίγων ἑμὰ κήδεα*.]

— si prima repetens ab origine pergam, Et vacet annales nostrorum audire laborum;

Antè diem clauso componet vespè Olympo. *Æn.* I, 374.

Ver 199. Ἐκ μὲν Κρητῶαν γένος εὐχομαι εὐρεῖάν.] “ In hoc versu,” inquit Barnesius, “ Rhythmus insignis, ut *Odys.* α, ver. 40.

“ Ἐκ γὰρ Ὀδυσσεὺς εἰσὶν ἰσχυροὶ Ἀτρεΐδης et ver. 397. Αὐτὰρ ἔργον οἰκίῳ ἐναξ ἴσμεν ἡμῖνοις. Item 9, ver. 224. Οὐδ' ἤματι, οὐδ' Εὐρύτῳ Οἰχαλῶνι. Et μ', ver. 70.

“ Ἀργὸν πασιμίλουν, παρ' Αἰήτας πλίουσα. Talis ille *Simmia* in Gorgo, apud *Athenæum*, lib. XI, fol. 491. Αἰήτης ὡκυίας πρότελοι

“ πλύναντο πλῖλαι. Item *Antholog.* lib. I. cap. 13. § 16. fol. 19. Πιεράζεις τὸν Νῆλον· ὁ δ' ἐν δίκῃσι προέδιδον. Item: Τὸ πω-

“ λυκάωνος τοῦτ' ἦεν Ἀρκάδιος. Hæc “ Rhythmi dulcedine capti Neoterici, præ-

“ ceterum Orientalibus et Septentrionalibus

“ *Linguis ὁμοιοπαύτως cadentibus, sonum*

“ semper sibi similem in Versibus conden-

“ dis captabant: quod in *Anglicà* nostrà

“ *Lingua, Gallicà, et Germanicà* aptius

“ quàm in *Græcà* aut *Latina* conveniet.

“ Verùm nec *Ovidius* nec *Virgilius* hanc

“ rem intactam reliquerunt, præsertim in

“ *ὁμοιοτιλίωσι*.” Vide ad *Il.* ζ, 236. Cæte-

“ rùm de totà hæc narratione *Eustathius*:

Εἰδὼς δὲ [ὁ Ποιητὴς] ὅς οὐκ ἂν τῶν τις ἰσχύ-
οντων ἀνδρώπων ἰσιστογραφίῃ λόγων οὔτε ψευδῶν,
ἀρτύει αὐτοὺς ἐν τῷ μίση ἱστορίας τι ἀληθείας
καὶ τοπογραφίας καὶ ἱστορίας οὐκ ἰλίγους χρησί-
μοις καὶ λόγου ἀξίους. Ὡς καὶ δὲ καὶ ῥητορικῶς
καλλιστογραφίᾳ τὴν διήγησιν. Καὶ ὅπως πολὺ τὸ
ἐπαγωγὸν ἐντίθεσι καὶ τῇ τοῦτοῦ λόγῳ, ἵνα μὴ
διὰ τὴν ψευδὴ ἀλᾶσιν ἐκτερίζοιτα.

Ibid. — *εὐρεῖάν*.] Νῦν — μακρῶς στυ-
νὴ γὰρ ἡ Κρήτη. *Schol.*

Ver. 201. Τίσις ἐν μεγάροις.] *Al.* Τίσις ἐν
μεγάροις, et Τίσις ἐν μεγάροις.

Ver. 202. — ἑμὲ δ' ὠνητὴ τίεε μήτηρ

Παλλὰκις.]

Maonio regi quem serva Lycimnia furtim

Sustulerat ———. *Æn.* IX, 546.

Ibid. — ὠνητῇ.] Ἐξ ἀγοραεῖας δούλη. *Schol.*

Ver. 203. — ἰθαγενέεσσιν.] Τίσις γνη-
σίως. *Schol.* *Al.* ἰθαγενέεσσιν.

- Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
 "Ος ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς, τίετο δῆμα, 205
 "Ολβω τε, πλούτῳ τε, καὶ υἷαςι κυδαλίμοισιν.
 Ἄλλ' ἦτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 Εἰς Ἀῖδαο δόμους· τοὶ δὲ ζῶν ἰδάσαντο
 Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἑβάλοντο·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκ' ἐνεῖμαν. 210
 Ἥγαγόμεν δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
 Εἷνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
 Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λείλοιπεν·
 Ἄλλ' ἐμψης καλάμην γέ σ' ὀϊόμαι εἰσορόοντα
 Γινώσκειν· ἥ γάρ με δύη ἔχει ἥλιβα πολλή. 215
 Ἥ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,
 Καὶ ῥηξηνόρην· ὅποτε κρίνοιμι λόχονδε
 Ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,

- "Castor Hylacides, cuius ego genus glorior me esse :
 "Qui quondam in Cretensibus, deus veluti, honorabatur populo, 205
 "Fortunisque, divitiisque, et filiis gloriosis.
 "Sed sanè illum fata iverunt mortis ferentia
 "In Orci domos : facultates verò-diviserunt
 "Filii magnanimi, et sortes jacerunt :
 "At mihi valdè pauca dederunt, et aedes tribuerunt. 210
 "Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum
 "Gratià meae virtutis ; quia non despicibilis eram,
 "Neque fugax-in-bello : nunc autem jam omnia defecerunt ;
 "Sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem
 "Cognoscere ; profectò enim me calamitas tenet cumulatè multa. 215
 "Sanè quidem omninò audaciam Marsque dederunt et Minerva,
 "Et vires-bellicas : cùm legerem ad insidias
 "Viros optimates, mala inimicis serens ;

Ver. 205. "Ος ποτ'.] *Al.* "Ος ποτ'.

Ibid. — Κρήτεσσι.] *Al.* Κρήτησι.

Ver. 208. — ζῶν.] *Περουσίαν. Schol.*

Ver. 209. — καὶ ἐπὶ κλήρους ἑβάλοντο.]
 Δῖλον γὰρ ὡς κλήρους διτιμωροὶ οἱ παῖδες τὴν
 πατρικὴν κτῆσιν· ὅτιν ἡ κληρονομία λίγεται.
Eustath.

Ver. 214. — καλάμην γέ σ' ὀϊόμαι εἰσο-
 ρόοντα.] Πιστῶς τῇ παραδείγματι·
 ὡς γὰρ πρὶς ἄλλοις ἐντοῖς τοῦ λόγου· ἐστὶ δὲ
 οὐδὲν ἥττον ἱσαγίς· ὡς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης
 ἰσότης πᾶσι τοῖς κῆρας τὸν τῆς καλάμης
 πᾶν, οὕτως καὶ ἐκ περιουτικῶν σώματος τὴν ἀρ-
 χαιάν· ἔξιν κατανοῆσαι. *Schol.* Hinc apud E-
 rastum, Proverbium : Ex stipulâ cognoscere.
 "Ἐκ τῆς καλάμης γινώσκουσιν· dicitur,
 "quoties à vestigiis quibusdam in senectâ
 "reliquis conjecturam facimus, cujusmodi
 "quis fuerit in adolescentiâ ; translata me-

"taphorâ à segetibus." *Erasm. Adag. Sect. de Conjecturis.* Sic apud Lucianum : "Ὡς ἴσθαι ἀπὸ τῆς καλάμης τιμαίριστα. Pseudomantis, haud longè ab initio. Cæterum laudat hanc Metaphoram Aristoteles : Τὸ γὰρ μακάριον ραδίου, ἢ δὲ φύσει πᾶσι ἐστὶ —. Ἡ δὲ μετα-
 φορὰ ποιεῖ τούτο μάλιστα. Ὅταν γὰρ εἴσῃ τὸ γῆρας καλάμην, ἰσοίησι μάθειν καὶ γινώσκιν διὰ τοῦ γένους· ἄμφω γὰρ ἀσπνθηκότες. *Rhetoric. lib. III. cap. 10.*

Ver. 215. — δύν.] *Κακοσυνθία, καὶ ἡ*
ἐξ ἰδίας δυστυχία. Schol.

Ver. 217. Καὶ ῥηξηνόρην· ὅποτε κρίνοιμι λό-
 χονδε.]

"Ἐς λόχον ἴδω μάλισ' ἀρετῇ διαφαίνεσθαι
 ἀνδρῶν,

"Ἐστ' ὁ, τε διπλὸς ἀνὴρ, ὅς σ' ἄλκιμος, ἔξ-
 φαίνῃ. *Iliad. v, 277*

Οὐπότ' ἐμοὶ θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλσπον 220
 Ἀνδρῶν δυσμενέων, ὃς τέ μοι εἴξειε πόδεςσι.
 Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
 Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
 Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
 Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες εὐζέστοι, καὶ οἵστοι, 225
 Λυγρὰ, τὰ τ' ἄλλοισιν γε καταριγῆλὰ πέλονται.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τὰ που Θεὸς ἐν φρεσὶ δῆκεν·
 "Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἱὰς Ἀχαιῶν,
 Εἰνάκις ἀνδράσιν ἤρξα, καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν, 230
 "Ἀνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· καὶ μοι μάλα τύγχανε πάντα·

" Nunquam mihi mortem ante-oculos-ponebat animus generosus,

" Sed multò primus insiliens hastà occidebam

220

" Virorum inimicorum, quicumque mihi cederet pedibus.

" Talis eram in bello; opus verò mihi haud gratum erat.

" Neque rei-familiaris-cura, quae scilicet nutrit claros filios;

" Sed mihi semper naves remigio-instructae gratæ erant,

" Et bella, et tela benè-polita, et sagittæ:

225

" Tristia, quae utique aliis horrenda sunt.

" At mihi ea grata erant, quae scilicet Deus in animo posuit:

" Alius etenim aliis vir delectatur operibus.

" Antè enim quàm in Trojam profecti sint filii Achivorum,

" Novies viris imperavi, et velocibus navibus,

230

" Viros adversus externos; et mihi abundè contigerant omnia;

Ver. 219. — προτιόσσετο.] Porphyrius, Quæst. Homeric. 16. exponit προεισαντίσσετο. Scholiastes autem, προέβλιντο, προειδίχισσε.

Ver. 220. — ἔλσπον.] Al. ἔλσπον.

Ver. 222. Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ.] Barnesius legi posse conjicit, Τοῖος ἦν πολέμῳ. Sed nihil opus; quum vox ἦ hoc sensu alibi apud Poetam occurrat: nempe Iliad. V, 321. ἔ. 887. et infrà ver. 352. hujus libri.

Ibid. — ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν, Οὐδ' οἰκωφελίη.] Εὐ δὲ καὶ Ὀμηρὸς πισπίνται, — " ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἦν, Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥ — " τε σφίσι ἀγλαὰ τέκνα. Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες " ἔσσι." ὡς τοὺς αὐτοὺς ἀμειλυντας οἰκίας, καὶ περιζομένους ἐξ ἀδικίας. Plutarch. in Catone Majorè, haud longè à fine. Ubi notandum pro φίλον ἔσκεν, legisse hic Plutarchum, φίλον ἦν. Cæterum nonnulli, notante Eustathio, ἔργον hoc in loco κατ' ἔχον accipiunt τὴν γινομένην μὲν. Atque ita exponit Scholiastes.

Ver. 223. Οὐδ' οἰκωφελίη.] Οἰκουρία, οἰκουρία, ἱπμύλια. Schol.

Σοὶ δ' οἰκωφελίη μιλίτω, μάγαρόν τε φυλάσσειν. Naumach. Græc. ver. 20.

Ver. 226. — καταριγῆλὰ.] Al. κατὰ ριγῆλὰ, et καταρίγῆλὰ. Tom. II.

Ver. 228. "Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.] Ἐν τούτοις καὶ γιομικὸν παροϊμίας ἐκπίνται τῆς λιγούσης, "Ἄλλος κατ' ἄλλους καλὰ." Eustath.

'Ἄλλ' ἄλλος ἄλλῳ παρδὶν φαίνεται.

Archiloch. ap. Clem. Alexand. Strom. VI.

Ubi et hic Homeri locus adducitur.

'Ἄλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ἔδεται τρώσας.

Euripides apud Eundem, ibid.

Καὶ γὰρ ἱέριος ἱέριον ἔργον

"Ἐκείνι γὰρ φρίσας.

Pindar. Pythior. Ode X. ver. 93.

Denique non omnes eadem mirantur amantque.

Horat. Epist. lib. II. ii. 58.

Castor gaudet equis; ovo prognatus eodem,

Pugnīs: quot capitum vivunt, totidem studiorum

Millia. — Id. Serm. lib. II. i. 26.

— trahit sua quemque voluptas.

Virg. Ecl. II, 65.

Vide et suprà ad §, 167.

Ver. 231. — πάντα.] MS. à Thio.

Bentleio collatus, πολλά.

B

Τῶν ἐξαιρέυμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 Λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 Δεινός τ' αἰδοῖός τε, μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς 235
 Ἐφράσαθ', ἥ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
 Δὴ τότε μ' ἦνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενεῖα
 Νήεσσ' ἠγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδὲ τι μῆχος
 Ἦεν ἀνήσασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμον Φῆμις.
 Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἴες Ἀχαιῶν, 240
 Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκίδασεν Ἀχαιοὺς.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μῆδετο μητίετα Ζεὺς·
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
 Κουριδίη τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα 245
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὖ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
 Ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἰσαγείρατο λαός.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρες ἑταῖροι
 Δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἰερῆϊα πολλὰ παρεῖχον, 250
 Θεοῖσιν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 Ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,

“ Ex quibus eligebam quae-placebant; multa autem post

“ Sortitū-obtinebam: statim verò domus augebatur; et deinceps

“ Gravisque reverendusque inter Cretenses factus-sum.

“ Sed cum jam hoc odiosum iter late-sonans Jupiter

“ Decrevit, quod multorum virorum subtilis genua solvit;

“ Utique tunc me jusserunt et inclytum Idomeneum

“ Naves ducere in Ilium; neque ulla ratio

“ Erat denegandi, gravis nempè premebat vulgi vox.

“ Ibi quidem novem-annis belligerabamus filii Achivorum,

“ Decimo autem urbem Priami populati, ivimus

“ Domum-versus cum navibus; Deus verò dissipat Achivos.

“ At mihi misero mala struebat providus Jupiter;

“ Mensem enim solum mansi delectans me filiis,

“ Virgineâque uxore, et facultatibus: at postea

“ In-Aegyptum me animus impulit navigare,

“ Navibus benè-adornatis cum eximiis sociis.

“ Novem naves adornavi; citò autem coactae sunt copiae.

“ Sex-diebus quidem postea mei dilecti socii

“ Convivabantur; at ego victimas multas prae- bam,

“ Et Diis ad-sacrificandum, et ipsis ad epulas parandas.

“ Septimo autem navibus-consensus à Cretâ latâ,

Ver. 235. — τήνδε.] Apud Eustathium
τὴν γλ.

Ver. 246. Αἴγυπτόνδε.] Vide infra ad
ver. 257. 258.

Ver. 247. — ἰὺ στείλαντα.] Ita Barne-
sius. Vulgg. ἰὺστείλαντα.

Ver. 250. — ἰερῆϊα.] Θείματα. Schol.
Vide ad II. χ', 159.

Ver. 251. Θεοῖσιν τε ῥέζειν.] Pronuntiaba-
tur Θεοῖσιν ut rectè notavit Barnesius. Vide
ad II. á, 18.

Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀπραίϊ, καλῷ,
 Ῥηϊδίας, ὥσεί τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσπεθείς καὶ ἄνουσοι 255
 Ἦμεθα· τὰς δ' ἀνέμῳς τε, κυβερνῆται Ἱθυον.
 Περμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρρέιτην ἰκόμισθα·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νῆας ἀμφιελίσσας.
 Ἔνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ ἡέσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι 260
 Ὅπτηρας δὲ κατὰ σκοτιάς ἄτρυνα νέεσθαι·
 Οἱ δ', ὕβρει ἐξάντες, ἐπιστόμενοι μένει σφῶ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλίας ἀγρῶς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,

“ Navigavimus Boreâ vento puro, bono,

“ Facile, veluti secundo flumine; neque ulla aded mihi

“ Navium laesa est, sed sospites et incolumes 255

“ Sedebamus: has autem ventusque gubernatoresque dirigebant.

“ Quinto-die autem ad Aegyptum pulchrè-fluentem venimus:

“ Statui verò in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas.

“ Ibi quidem ego jubebam charos socios,

“ Illic apud naves manere, et naves tueri; 260

“ Speculatores autem per speculas hortabar ut-irent:

“ Hi autem insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,

“ Statim admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros

“ Populabantur, mulieresque abducebant, et infantes liberos,

Ver. 254. — ὥσεί τε κατὰ ῥόον.] *Al.* ὥς
 ἔστι κατὰ ῥόον.

Ibid. — οὖν.] *Proindè.* —

Ver. 256. — τὰς δ' ἀνέμῳς τε, κυβερνῆ-
 ται Ἱθυον.]

— fugimus spumantibus undis,

Quà cursum ventusque gubernatorque
 vocabant. *Æn.* III, 269.

Ver. 257. Περμπταῖοι. Τῶν δὲ ἄκρων [τῆς
 Κρήτης] — τὸ δ' ἰων τὸ Σαρμῶνιον ἱστῖν —
 Ἔστι δ' ἀπὸ — τοῦ Σαρμῶνιον πρὸς Αἴγυπτον,
 τοῦ τῶν ἡμῶν καὶ νηπῶν πλοῦς. *Strabo*,
Geograph. lib. X. pag. 727. 728. al. 474.
 475.

Ibid. — Αἴγυπτον εὐρρέιτην ἰκόμισθα.] “ Ita
 “ appellatur Ægyptus propter Nilum à quo
 “ certis temporibus irrigatur.” *Spondan.*
Pessimè. Rectè enim *Barnesius* hic per Αἴ-
 γυπτον non *Terram Ægypti*, sed *fluvium Ni-*
lum intelligit, qui in sequenti versu et alibi
 παρὰ apud *Poetam Αἴγυπτος* appellatur.
 “ Patet,” inquit, “ hic ex *Masculino Epi-*
 “ *theto, Ægyptum* hic non dici de Terrâ,
 “ sed de *Fluvio.* — Præterea hoc *Epi-*
 “ *theton* semper de *Fluvio* apud *Homerum*
 “ dicitur.”

Ναὶ δὲ Σατιόντος εὐρρέιτας παρ' ἔχθρας.

Iliad. ζ', 34.

Similiter *Eustathius*: *Ἀηλοῖ δὲ, ὡς καὶ πρὸ τοῦ-*
των, καὶ ἐπὶ Αἴγυπτος καὶ ἐπὶ Νείλος ἰκαλίτο· φησὶ
γὰρ “ Αἴγυπτον εὐρρέιτην ἰκόμισθα.” Καί,
 “ Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νῆας.” Vide
 ad ver. 258.

Ver. 258. Στῆσα δ' ἐν.] *MS.* à *Tho. Bent-*
leio collatus, Στῆσαι.

Ibid. — Αἰγύπτῳ ποταμῷ.] “ *Ὁμηρος —*
τοῖς ἀρχαίοις ἰχέεσσι ἰκόμισαν, — παρὸς
καὶ Αἴγυπτον τὸν ποταμὸν ἵπιν, εὐ Νείλον. Pau-
sanias, lib. IX. cap. 40. Vide Plin. Nat.
Hist. lib. V. cap. 9. item supra ad γ', 300.
et δ', 581. et λ', 638.

Ver. 262. — ὕβρει ἐξάντες.] *Νικηθῆντες*
 ὑπὸ τῆς ὕβρεως. *Schol.*

Ibid. — μίνοι σφῶ.] Apud *Eustathium*,
 μίνοι σφῶν.

Ver. 263. — Αἰγυπτίων.] Similiter in-
 fra ver. 286. Αἰγυπτίους. Ubi *Barnesius*;
 “ *Duae,*” inquit, “ ultimæ Syllabæ coales-
 “ cunt in unam.” Sed nihil opus. Vide
 supra ad δ', 127. et ad *Il.* β', 557.

Ver. 264. — ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ
 νήπια τέκνα.] Ἄγον, ἀπὸ τοῦ, *eis* *αἰχμαλωσίῃ*
ἀπὸφισιν. *Schol.* Sic *Iliad.* ι', 589.

Ἀδρας μὲν κτείνουσι.

Τέκνα δὲ σ' ἄλλαι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυ-
 ναικας.

Αὐτοὺς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτῇ· 265
 Οἱ δέ, βοῆς αἰόντες, ἄμ' ἡοὶ φαινομένηφιν
 Ἦλθον· πλήτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδὲ τις ἔτλη
 Μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη. 270
 Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξείῃ χαλκῷ,
 Τοὺς δ' ἄγαγον ζωὸς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Πόισ'· (ὥς ὄφελον θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γὰρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο.) 275
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυχτον ἔθηκα,
 Καὶ σάκος ἄμοιῖν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
 Καὶ πύσα γούναθ' ἐλῶν· ὃ δ' ἐρύσατο, καί μ' ἐλέησεν·
 Ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγειν οἴκαδε διακρυχέοντα. 280

“ Ipsosque interfeciebant; citò autem ad urbem pervenit strepitus: 265

“ Illi autem clamorem audientes, simul cum aurorà apparente,

“ Venerunt: impletus est verò totus campus peditibusque et equitibus,

“ Aerisque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulmine

“ Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit

“ Consistere contra: circum enim mala undique stabant. 270

“ Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere;

“ Alios autem duxerunt vivos, sibi operaturos ex-necessitate.

“ At mihi Jupiter ipse in mente hoc cogitatum

“ Effecit; (ut debui mori, et fatum assequi

“ Illic in Aegypto; adhuc enim me malum excepit!) 275

“ Statim de capite galeam fabrefactam deposui,

“ Et scutum ab humeris; hastamque projecì ex manu:

“ At ego regis obviam ivi equis;

“ Et osculatus-sum genua prehensa: hic autem servavit, et mei misertus est;

“ In currum verò me locatum duxit domum lachrymas-fundentem. 280

Ver. 266. — βοῆς αἰόντες.] Vide ad II. 6, 252.

Ver. 267. — πλήτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς.]

Præterea magnæ legiones cum loca cursus

Camporum complent: —

Fulgur ibi ad cælum se tollit; totaque circum

Ære renidescit tellus. —

Lucret. lib. II. ver. 523. 327.

Ut sæpè ingenti bello cùm longa cohortes

Explicuit legio, et campo stetit agmen aperto,

Directæque acies, ac latè fluctuat omnis

Ære renidenti tellus. —

Virg. Georg. II, 279.

campique armis sublimibus ardent: Æn. XI, 602.

Ver. 270. — περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.] Sic Iliad. π', 111.

— πάντη δὲ κακῶν κακῶ ἰσθήμετο.

Ver. 272. — ἄγαγον.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati, ἀναγον. Quo modo et in Vulgatis legitur infra ε', 441. ubi repetitur hic locus.

Ver. 273. — ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα.] Eustathius in commentario citat, ἐν φρεσὶν ᾗδε νόημα.

Ver. 278. Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον.] Φασι δὲ οἱ Παλαῖοι ἐν τῇ, “ βασιλῆος ἐναντίον “ ἤλυθον,” ὅτι ὁ Σίλωσ ἱερασκεύειν Αἰγύπτου τότε. Eustath.

Ver. 279. — καί μ' ἱλίσσεν.] Eustathius in commentario citat, καί μ' ἰσάσεν.

Ἡ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσαν μελίησιν,
 Ἰέμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολάατο λήν·)
 Ἀλλ' ἀπὸ κῆνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 Ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσάται κακὰ ἔργα.
 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα 285
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἀνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
 Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπατήλια εἰδώς,
 Τρώκτης, ὅς δὴ πολλὰ κακ' ἀνθρώποισιν ἰώργει·
 Ὅς μ' ἄγε παρεπεθὼν ἦσιν φρεσίν, ὅφρ' ἰκόμεσθα 290
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
 Ἐνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεύнто,
 Ἀψ περιτελλομένου ἔτος, καὶ ἐπῆλυθον ὄραι,
 Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἔεσσατο ποντοπόροιο, 295
 Ψεύδεα βουλευσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι, καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.

“ Profectò me valdè multi adoriebantur fraxineis hastis,

“ Cupientes interficere, (jam enim irati erant valdè :)

“ Sed ille arcebat : Jovis nempè veritus est iram

“ Hospitalis, qui utique maximè indigne fert mala opera.

“ Ibi quidem septem annos mansi ibidem, multasque collegi 285

“ Divitias inter Aegyptios viros; dederunt enim omnes

“ Sed cùm jam octavus mihi revolvens annus venisset,

“ Tunc demùm Phoeniceus venit vir, fallacia doctus,

“ Veterator, qui jam multa mala hominibus fecerat :

“ Qui me duxit persuasum ipsius ingenio, donec venissemus 290

“ In Phoeniciam, ubi ejus scilicet domus, et possessiones erant.

“ Ibi apud ipsum mansi integrum in annum :

“ Sed quando jam mensesque et dies exacti essent,

“ Iterùm se-circumvolvante anno, et supervenissent tempora;

“ In Libyam me navi imposuit pontum transeunti, 295

“ Mendacia meditatus, ut secum onus portarem ;

“ Illic autem me ut venderet, et magnum pretium acciperet.

Ver. 283. — ἀπὸ κῆνος ἔρυκε.] Suos nimirum à vi Ulyssis inferendà arcuit. Ita infra δ', 104. — κῆνος, σύας τ' ἀπειρώκει. Et Iliad. 8, 542. ε', 562. — βελίων ἀπειρώκει. *ver. 287.* Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι.] Pro-nuntiabatur ὄγδον. Ut rectè notavit Barnesius.

Ver. 288. Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ.] Ἐπει ἦν καὶ τὸν Εὐμαιὸν ὑπὸ Φοινίκῳ περιτρεφέντων Schol.

Ibid. — Φοῖνιξ.] Barnesius edidit Φοινίξ. Sed minùs rectè. Nam Φοινίκη infra ver. 291. et alibi apud Poetam mediam producit. Vide ad Il. β', 267.

Ver. 289. Τρώκτης.] Πανούργος, ἀπατίων Schol.

Ibid. — ἀνθρώποισιν ἰώργει.] Al. ἀνθρώποις ἰώργει.

Ver. 294. — περιτελλομένου ἔτος.] Al. ἐπιτελλομένου ἔτος.

— volventibus annis. *Æn.* I, 234.

Ver. 297. Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι.] Vox περάσῃσι antepenultimam corripit, quippè ex *περάσῃσι*, non ex *περάω*, deducta. Vide ad Il. α, 67. Al. *περάσῃσι* et *περάσῃσι*.

Ibid. — ὦνον ἔλοιτο.] Editio Florentina, notante Barnesio, habet ὦνον ἄγειτο. Quam et veram omnino lectionem contendunt nonnulli. “ Il faut certainement lire ἄγειτο “ avec l'Édition de Florence de 1448. —

Τῷ ἐπόμενῃ ἐπὶ νηὸς, οἰόμενός περ, ἀνάγκη.
 Ἥ δ' ἔθεεν Βορέη ἀνέμων ἀπραίϊ, καλῷ,
 Μίσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δὲ σφιν μῆδετ' ὀλεθρον. 300
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 Φαίνεται γαῖάνων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἴσθησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβραλε νηὶ κεραυνόν. 305
 Ἥ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
 Ἐν δὲ Θεεῖου πλῆτο· πίσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· Θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ, 310
 Ἴστων ἀμαιμάπετον νηὸς κυανοπράοιο
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 Τῷ ῥα περιπλεχθεῖς, Φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·

" Hunc sequebar in navi, suspicans licet, ex-necessitate.

" Illa verò currebat Boreâ vento puro, bono,

" Per-medium supra Cretam: Jupiter autem eis moliebatur exitium. 300

" Sed cum jam Cretam quidem liquissemus, neque ulla alia

" Apparebat terrarum, sed coelum et mare;

" Tum verò atram nubem statuit Saturnius

" Nave super cavâ; obscuratus autem est pontus sub ipsa:

" Jupiter verò crebrò tonuit, et injectit navi fulmen. 305

" Haec autem contorta est tota, Jovis percussa fulmine,

" Sulphureque impleta est: ceciderunt autem ex navi omnes.

" Hi verò cornicibus similes, circum navem nigram

" In fluctibus ferebantur: Deus autem auferebat relictum.

" At mihi Jupiter ipse, habenti licet dolores animo, 310

" Malum longum navis coeruleam-proram-habentis

" Manibus imposuit, ut adhuc malum effugerem.

" Hunc scilicet amplexus, ferebar perniciosiis ventis:

" C'est qu' *Ἰλισσο* ne se trouve du tout point,

" en ce sens-là, dans *Homère*: An lieu qu'

" *Ἰλισσος* s'y trouve souvent dans le sens d'

" *aufserre, reportare, [nempè domum,]* qu'il

" doit avoir ici; car le *Phénicien* en que-

" stion, après avoir vendu Ulysse en Lybie,

" devoit en reporter l'argent chez lui. Vid.

" *Il.* 4, 3, 307. *ύ*, 247. *Ὀδ.* 1, 422. &c."

Histoire Critique de la République des Let-
tres, tom. VIII, pag. 41.

Ver. 299. *ἥδ' ἴδμεν.]*

— vastumque cavâ trabe currimus æquor.

Æn. III, 191.

Currit iter tutum non seciūs æquore clas-

sis.

Æn. V, 862.

Ver. 300. — Ζεὺς δὲ σφιν.] *Al.* Ζεὺς γὰρ
σφισι.

Ver. 301. Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπο-
μεν, &c.] Ἀφηγίνας· δι καὶ κινδυνύσαι, καθά
καὶ ἀπὸ τούτων ἴδη μετὰ τὰς τοῦ ἡλίου βίας.

Eustath. Vide suprâ ad μ', 403. &c.

Ibid. — οὐδὲ τις ἄλλη φαίνεται γαῖάνων, &c.]

Postquam altum tenuere rates, nec jam

amplius ullæ

Apparent terræ; cælum undique et un-

dique pontus:

Tum mihi cæruleus suprâ caput astitit

imber,

Noctem hiememque ferens; et inhorruit

unda tenebris.

Æn. III, 192.

Ver. 308. Οἱ δὲ κορώνησιν ἱκελοι.]

Adparent rari nantes in gurgite vasto.

Æn. I, 118.

- Ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον, 315
Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἱκομίσσατο Φεῖδων
Ἦρωσ ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
Αἰθρῶ καὶ καμάτῳ δεδμημένοι ἦγεν ἐς οἶκον,
Χειρὸς ἀναστήσας, ὅφρ' ἵκετο δώματα πατρὸς·
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα ἔσσαν. 320
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφασκεν,
Ξεινίσαι, ἠδὲ φιλῆσαι, ἰάντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Καί μοι πτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι· 325
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δαδώνην φάτο βήμεναι, ὅφρα Θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἑπακούσῃ,

- “ Per-novem-dies ferebar, decimā autem me nocte nigrā
“ Terrae Thesprotorum appulit magna unda volvens. 315
“ Ibi me Thesprotorum rex excepit Pheidon
“ Heros grātis; hujus enim dilectus filius cūm-supervenisset,
“ Frigore et labore afflictum dixit in domum,
“ Manu sublevatum, donec pervenisset ad aedes patris:
“ Mihi verò laenamque, tunicamque, vestimenta induit. 320
“ Ibi de-Ulysse ego audivi; ille enim dicebat,
“ Hospitio se illum excepisse, et amicè-tractasse euntem in patriam terram:
“ Et mihi bona ostendit, quot collegerat Ulysses,
“ Aesque, aurumque, et multum-elaboratum ferrum.
“ Et sanè in decimam generationem alium adhuc aleret: 325
“ Tot ei in aedibus res-pretiosae jacebant regis.
“ Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse, ut Dei
“ Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

Ver. 315. Γαίῃ Θεσπρωτῶν.] Θεσπρωτία, πόλις περὶ τὰ ἰσχατὰ τῆς Θεσσαλίας. Schol.

Ver. 316.—Θεσπρωτῶν βασιλεὺς.] Thesproti apud Thucydidem, lib. II. ἀσσιλινοὶ dicuntur; uti notavit Bornesius.

Ver. 317.—ἀπριάτην.] Ἀλ. ἀπριάτην.

Ver. 322. Ξεινίσαι, ἠδὲ φιλῆσαι.] Ἀλ. Ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι.

Ver. 324. Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.] Eustathius in commentario citat, Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἄλλως, ἰσχυρά δ' ὑφάτην. Ut supra v, 136. et infra w, 231.

Ver. 326. Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις.] Apud Eustathium, Τόσσα ἐν μεγάροις.

Ver. 327. Τὸν δ' ἐς Δαδώνην φάτο βήμεναι.] Τὸ γὰρ δὴ μαντήιον τοῦτο [τὸ ἐν Δαδώνῃ] νόμιστο ἀρχαῖοτάτων τῶν ἐν Ἑλλάδι χρηστηρίων εἶναι. Καὶ ἢ τὸν χεῖρον τοῦτον μῦθον. Herodotus, lib. II. § 52. Ἡ Δαδώνη τοῖνυν τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτῶν ἦν καὶ τὸ ἔξω δ' Ἰόμαρος, ἢ Τμάρες, (ἀμφότεροι γὰρ λίγισται) ὑφ'

ἢ κίται τὸ ἱερόν· καὶ οἱ Τρακίκοι τι καὶ Πίλδαρος Θεσπρωτῖδα εἰρήνασι τῇ Δαδώνῃ ἑστειρον δι' ὑπὸ Μελάντασι ἐλίγιστο. Strabo, Geograph. lib. V. pag. 505. al. 328.

Ἐπὶ γὰρ ἡλῆς πρὸς Μελαντὰ δάσιδα, τὴν αἰπύναντο ε' ἀμφὶ Δαδώνην, ἵνα Μαντίᾳ Θωπὸς ε' ἱστοὶ Θεσπρωτοῦ Διὸς, Τίρας ε' ἑστειρον αἱ προσήγοροι δρύϊς.
Eschylus, Prometh. Vincit. ver. 827.

Ἔνθα τι Δαδώνη εἰς τὰ ἰσχατὰ ἀπώλισται τὴν δι' Ζεὺς ἐφίλησε καὶ δι' χρηστήριον εἶναι Τίμειον ἀνδράποισι· ναῖον δ' ἐν πυθμὶν φηγοῦ.
Ἐνθὲν ἱσχυθῆναι μαντήϊα πάντα φέρονται.
Hesiod. apud Scholiasten in Sophocli. Trachin, ver. 1174.

Ver. 328.—ἑπακούσῃ.] Ἀλ. ἑπακούσαι. Atque ita citat Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 329. Idem tamen, lib. XVI. pag. 1105. al. 762. citat ὑπακούσῃ. Ἀλ. ἑπακούσῃ.

- "Οπως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
 "Ἢδῃ δὴν ἀπεὼν, ἧ ἀμφαδὸν, ἧ κρυφθόν. 330
 "Ωμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρῦσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.
 'Αλλ' ἔμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
 'Ανδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 335
 "Ενθ' ὄγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 'Ενδυκῆας· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλὴ
 'Αμφ' ἐμοὶ, ὅφρ' ἔτι πάγχυ δῦς ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 'Αλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
 Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανώοντο· 340
 'Εκ μὲν με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἶματ' ἔδυσαν,
 'Αμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
 'Ραγαλία, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῃαι.
 'Εσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδείλου ἔργ' ἀφίκοντο·
 "Ενθ' ἔμὲ μὲν κατέδησαν εὐστέλμῳ ἐνὶ νηϊ, 345
 "Οπλῳ εὐστρεφείῳ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες

- " Quomodo rediret Ithacae in opulentum populum,
 " Jam diu absens, an palam, an occultè. 330
 " Juravit autem coram me ipso, libans in domo,
 " Navem deductam, et paratos esse socios;
 " Qui jam ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram.
 " Sed me prius dimisit: contigit enim ut iret navis
 " Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-feracem. 335
 " Tunc ille me jussit mittere regi Acasto
 " Accuratè; illis autem malum in animo placebat consilium
 " De me, ut adhuc omnino in calamitatis pestem inciderem.
 " Sed quando à-terrà longè progressa est pontum-transiens navis,
 " Statim servilem diem mihi moliebantur: 340
 " Exuerunt quidem me laenà, tunicàque, vestimentis,
 " Circumque me pannum alium malum jecerunt, et tunicam,
 " Lacera, quae et ipse in oculis vides.
 " Vespertini autem Ithacae amoenae ad culta pervenerunt:
 " Ibi me quidem ligaverunt bonis-transtis-instructà in navì, 345
 " Fune benè-torto arcte; ipsi verò egressi

Ver. 329. — νοστήσῃ] *Al.* νοστήσει.
Ibid. — Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον.] Vide
 suprà ad ε', 103.

Ver. 331. "Ωμοσι.] *Apud Eustathium in*
commentario, "Ομνισι." Ut infra τ', 288.

Ibid. — ἀποσπένδων. *Al.* ὑποσπένδων.

Ver. 333. — πέμψουσι. *Al.* πέμψουσι.

Ver. 335. — ἐς Δουλίχιον.] Τὸ δὲ Δουλί-
 χιον, νῆος δὲ αὐτῇ μία τῶν Ἐχναίων. *Eus-*
tath.

Ibid. — πολύπυρον.] *Al.* πολέμηνον.

Ver. 336. — Ἀκάστῳ.] *Al.* Ἐκάστῳ.

Ver. 338. — δῦς ἐπὶ πῆμα γενοίμην.]
Scholias interpretatur, Ἐπὶ ταῖς συμπίπ-
 νουσις τιμωρίαις ἄλλην βλάβην ὑπομείναιμι.
 Videtur itaque is legisse δῦς ἐπὶ.

Ver. 340. — ἐμοὶ περιμηχανώοντο.] *Al.*
 ἐμοὶ περὶ μηχανώοντο, et ἐμὴ περὶ μηχανώ-
 οντο.

Ver. 341. Ἐκ μὲν με.] *Al.* Ἐκ μὲν γε.

Ver. 343. Ῥαγαλία.] *Al.* Ῥαγαλίον, et Ῥα-
 γαλίην.

Ἔσσυμένως παρὰ Δῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
 Ἔεστόν ἐφ' ὀλκαῖον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσην 350
 Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρησι
 Νηχόμενος, μάλα δ' ὤκα Δύρηφ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
 Ἔνθ' ἀναβὰς, ὅθι τε δρύϊος ἦν πολυανθέος ὕλης,
 Κεῖμην πεπτηώς· οἳ δὲ μεγάλα στενάχοντες
 Φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι 355
 Μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὐτὶς ἔβαινον
 Νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 Ἄνδρὸς ἐπισταμένον· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα· 360
 Ἄ δειλὲ ξείνων, ἧ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθεις, ἧδ' ὅσ' ἀλήθης.
 Ἀλλὰ τὰδ' οὐ κατὰ κόσμον ὁτομαι, οὐδὲ με πείσεις,
 Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ τοῖον εἶντα

"Festinanter ad littus maris coenam sumpsero.

"At mihi vinculum quidem resolverunt dii ipsi

"Facile; capiti autem panno obvoluto,

"Laevigatum per clavum delapsus applicui mari

"Pectus; deinde autem manibus remigavi ambabus 350

"Natus; valdeque citò foris eram seorsum ab illis.

"Tunc cum-ascendissem, ubi utique quercetum erat floridæ sylvæ,

"Jacebam stratus: illi autem valde gementes

"Ibant; sed haud enim ipsis videbatur melius esse 355

"Inquirere ulterius; hi quidem retrò iterum ibant

"Navem in cavam; me autem absconderunt dii ipsi

"Facile, et me stabulo appulerunt ducentes

"Viri prudentis; adhuc enim jam mihi fatum vivere."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumææ subulce:

"O miser hospitum, certè mihi valde animum commovisti, 360

"Haec singula dicens, quot scilicet passus, et quantum vagatus es.

"Sed ea non pro decenti dicta arbitror, neque mihi persuadebis,

"Locutus de Ulysse: quid te oportet, talis cum-sis,

Ver. 348. — ἀνέγναμψαν.] *Al.* ἀνέγνω-
ψαν.

Ver. 350. — ἐφ' ὀλκαῖον.] Πηδάλιον. *Schol.*

Ver. 352. — Δύρηφ'.] *Al.* Δύρηφ.

Ver. 353. — δρύϊος. καὶ εὐσπίος
τόπος. *Schol.* *Al.* δρύϊος.

Ver. 355. — ἀλλ' οὐ γάρ σφιν.] Vide
suprà ad n. 190. *Eustathius* autem in com-
mentario citat, ἀλλ' οὐ γάρ σφιν.

Ver. 358. — σταθμῷ.] Σταθμὸν δὲ καὶ
ἦν τὸν ἀγγρετικὸν οἶκον λέγουσι. *Eustath.*

Ver. 361. Ἄ δουλῇ.] *Al.* Ὡ δουλῇ.

Ver. 363. — οὐ κατὰ κόσμον ὁτομαι.]

"Ἦγουν ἄποσμα νομίζω. *Eustath.*

Ver. 364. — τί σε χρὴ ταῖον εἶντα Μαψιδίως
ψυδίσθαι.]

— μὴ ψυδί', ἐπιστάμενος σάφα εἰπῶν.

Iliad. δ', 404.

Cæterum minus rectè hic *Eustathius*; καὶ
ὅρα τὸ "Μαψιδίως ψυδίσθαι," δηλοῦν ὡς τὸ
μὴ μάστιγι ψυδίσθαι, οὐ πάντω ψικτόν. *Istius-*
modi enim distinctioni nullus hic videtur
locus.

Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς, 365
 Νόστον ἰμοῖο ἀνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 Ἡὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπυεσι.
 Τῷ κὲν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
 Ἡδὲ πε καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω. 370
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαι ἀνηρεΐψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδ'
 Ἔρχομαι, εἰ μὴ κού τι περίφρων Πηνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίῃ ποθὲν ἔλθῃ.
 Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν, 375
 Ἡμὲν οἱ ἄχρυνται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 Ἡδ' οἱ χαιρουσιν βίοτον νηποῖνον ἔδοντες.
 Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἔστί μεταλλῆσαι, καὶ ἔρσεσθαι,
 Ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μῦθον,
 "Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀλθεις, 380
 Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 Νῆας ἀκειόμενον, τὰς οἱ ξυνέαζαν ἄελλαι·

"Temerè mentiri? ego autem certè novi et ipse 365
 "De-reditu mei domini, quòd odio is haberetur omnibus diis
 "Omninò valdè, quia ipsum non inter Trojanos domuerunt,
 "Vel amicorum in manibus, postquam bellum confecisset.
 "Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Achivi,
 "Atque etiam suo filio magnam gloriam comparasset in-posterum: 370
 "Nunc autem ipsum ingloriè Harpyiae abriperunt.
 "At ego apud suos semotus; neque ad urbem
 "Eo; nisi quando fortè prudens Penelope
 "Venire jubeat, quando nuntius alicundè venerit.
 "Sed illi quidem singula assidentes interrogant,
 "Tum qui dolent diu absente rege,
 "Tum qui gaudent victum impunè edentes.
 "Sed mihi non gratum est inquirere et interrogare;
 "Ex quo scilicet me Aetolus vir decepit sermone;
 "Qui utique viro interfecto, multas per regiones vagatus, 380
 "Venit meam ad casam: ego autem ipsum amantèr-complectebar.
 "Dixit autem eum se inter Cretenses apud Idomeneum vidisse
 "Naves reficientem, quas ei confregerant procellae:

Ver. 366. — ἵ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι. Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι ἔχ.] Ἰστοῖον δὲ ἵσι τοὺς ἵ' ἤχθετο" δύναται νοηθῆναι καὶ ἀντὶ τοῦ ὅτι ἱμασίῃ ὁ νόστος διπλασθῇ, ἢ ὁ Ὀδυσσεύς. Eustath. Pro posteriori accipiendi ratione planè faciunt sequentia.

Ver. 369. Τῷ κὲν οἱ.] Barnesius edidit Τῷ καὶ οἱ. Sed et ferri potest vulgata lectio. Vide ad II. ε', 51. item κ', 212.

Ver. 370. — ᾧ παιδί μέγα κλέος ἤρατ'.] Filio suo magnam gloriam comparasset, nem-

pe Ulysses. Ita Iliad. γ', 373. ε', 165. — καὶ ἔσταιτο ἤρατο κῆδος. Barnesius alique malè vertunt, "suo filio magna gloria cre-" "visset." Quod cum vocis ἤρατο significa-

Ver. 374. — ἔλθῃ.] Al. ἔλθοι.

Ver. 380. "Ὅς τ' ἄνδρα.] Al. "Ὅς ῥ' ἄνδρα.

Ver. 381. "Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν.] Al. "Ἥλθην ἰμὰ πρὸς δώμας".

Ver. 383. — ἀκειόμενον.] Θερσιπύοντα, ἰώμενον. Schol. Al. ἀκυρόμενον.

- Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς Δῆρος, ἢ ἐς Ὀπάρην,
 Πολλὰ χρέματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι. 385
 Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἦγαγε δαίμων,
 Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μῆτε τι δέλγε·
 Οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἰγὰ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
 Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
 Ἥ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
 Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὑπερθε
 Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 Εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα, 395
 Ἔσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
 Δουλίχιόνδ' ἵεναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς, ὥς ἀγορεύω,
 Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
 Ὅφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠεरोπέυειν. 400

- " Et dixit venturum, vel in aetatem, vel in autumnum,
 " Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis. 385
 " Et tu, senex multa-passe, postquam te ad me duxit deus,
 " Neque omnino mihi mendacis gratificare, neque mulce :
 " Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
 " Sed Jovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus."
 " Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 390
 " Certè valdè quidem tibi animus in pectoribus incredulus,
 " Quòd te neque vel juratus induxi, neque tibi persuadeo.
 " Sed age nunc sponsionem faciamus ; at desuper
 " Testes ambobus dii sint, qui Olympum habitant.
 " Si quidem redierit herus tuus in hanc domum, 395
 " Indutum me laenâque, tunicâque, vestimentis, mitte
 " Ad-Dulichium ut-eam, quòd mihi gratum est animo .
 " Sin non venerit herus tuus, ut praedico,
 " Famulis incitatis, dejice magnâ de rupe,
 " Ut et alius mendicus caveat decipere." 400

Ver. 387. Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο.]

μηδὲ μ' αἰκτίζας

Εὐνόηται μὴ τοῖς ψευδέσιν.

Aeschyl. Prometh. Vincit. ver. 685.

Ver. 388. — ἀπίστος.] Ita ex MS. et ex Schol. Vett. edidit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. αἰδέσσομαι. Quæ vox alibi apud Poëtam non occurrit. Vide ad Il. I, 504. 636. et χ', 419.

Ver. 389. — ἐλεήσας.] Al. ἐλεείνων. Atque ita in commentario legit Eustathius.

Ver. 392. Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον.] " Nullum enim vinculum ad adstrin-

" tius esse voluerunt." Cicero, de Officiis, lib. III. § 31.

"Οὔτις γὰρ ἄνθρωπος μὴδὲν αἰδέσθαι,
 Αὐτὸς ἰσχυρῶς ἐκείνους ἰσχυράται.

Amphib., apud Stobæum, § 27.

Ver. 393. — ῥήτρην.] Τὴν ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ἱερολογουμένοις συνθήκην. Schol.

Ibid. — ὑπερθε.] Al. ὑπερθε.

Ver. 397. Δουλίχιον.] Πόλις τῆς Κιφισσῆς. Schol. Aliter Eustathius : Vide supra ad ver. 335.

Ver. 399. — ἰσσεύσας.] Al. ἰσσεύσας.

Ver. 400. — ἀλείφεται.] Al. ἀλείφεται. Ut infra ε', 29.

Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὕῳν ἕνεκ' ἀργιόδοντων·

Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον ἠήποινον ἔδουσιν.

Ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῷ·

Οἱ δ' ὕν εἰσῆγον μάλα πύονα πενταέτηρον·

Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης 420

Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθήσιν,)

Ἄλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν

Ἀργιόδοντος ὕος, καὶ ἐπέυχετο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσας Ὀδυσεῖα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων· 425

Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἐσφαζάν τε καὶ εὖσαν·

Αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,

Πάντοθεν ἀσχόμενος μελέων, ἐς πύονα δημόν·

Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, καλύνας ἀλφίτου ἀπτῇ,

Μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν 430

Ὅπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·

Βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν ὀλλεῖα· ἂν δὲ συβώτης

Ἰστατο δαιτρεύων· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾗδη·)

“ Diū habemus, patientes suūm gratiā albis-dentibus ;

“ Alii verò nostrum laborem impune edunt.”

Sic locutus, scidit ligna acuto aere :

Illi autem suam adduxerunt valde pinguem quinquennem :

Eum quidem postea statuerunt ad focum ; neque subulcus 420

Oblitus est immortalis, (mente enim utebatur bonā ;)

Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem jecit

Albis-dentibus suis, et precabatur omnes deos,

Ut-rediret Ulysses prudens suam in domum.

Percussit autem manu-sublatā, segmine quercūs, quod liquerat findens ; 425

Hunc verò reliquit anima : hi autem jugularunt et ustularunt ;

Statinque ipsum diviserunt ; frustra autem cruda ponebat subulcus,

Undique auspicans à membris, in pinguem adipem :

Et alia quidem in ignem jecit, conspersa farinae flore ;

Minutatum dein secuerunt caetera, et verubus infixerunt, 430

Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia :

Posuerunt autem in mensis simul-omnia : subulcus verò

Surrexit divisurus ; (valde enim mente aequa nôrat ;)

Ver. 419. — εἰσῆγον.] *Al.* εἰσάγαγον.

Ver. 421. Λήθετ'.] Vide suprā ad λ', 101.

Ver. 422. 425. 427. Ἄλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος — Κόψε δ' ἀνασχόμενος — ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης.] Ταῦτα δι' Ῥωμαίους ἴτι καὶ εἰς ἐμὲ πρῶτοντας ἐπὶ ταῖς θυσίαις ἰδὼν ἐπίσταμαι καὶ μὴ σίστην τῇδε ἀρκούμινος, οὐ βαρύνους ἰατρίαν εἶναι τοὺς οἰκιστὰς τῆς Ῥώμης, ἀλλ' ἐκ πολλῶν τόπων ἐνιληλυθότας Ἕλληνας. *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. lib. VII.* sub fine.

Ver. 425. Κόψε δ' ἀνασχόμενος.] *Diony-*

sus, loco jam allato, citat Κόψε δ' ἀπαρχόμενος. Ex versu (ut videtur) 422. Ipse autem alibi, ut rectè annotat *Sylburgius*, citat Παῖξιν ἀνασχόμενος. Περὶ Συνθίστου, § 5.

Ver. 426. — τοὶ δ' ἐσφαζαν.] Apud *Dionysium*, τοὶ δὲ σφάζαν.

Ver. 427. — ὠμοθετεῖτο.] Ὁ μὲν ὅταν τῶν κριῶν ἀπὸ κρυπτοῦ τοῖς θεοῖς. *Schol.*

Ver. 432. Βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν.] Ἐλεὺς δ' ἴσθιν ἡ μαγικὴ τράπεζα. *Athenæus, lib. IV.* cap. 22.

Καὶ τὰ μὲν ἑπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ, Μαριάδος υἱί,
Θῆκεν ἑευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω.

435

Νάτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεῖσσι γέρας
Ἀργιόδοντος υἱός· κῦδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
Καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

440

Αἶθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἰόντ' ἀγαβοῖσι γεραίρεις.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα·

Ἔσθιε, δαιμόνιες ξείνων, καὶ τέρπειο τοῖσδε,
Οἷα πάρεστι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἰάσει,

445

Ὅ, ττί κεν ᾧ θυμῷ ἔβλει, δύναται γὰρ ἅπαντα.

Ἥ ῥα, καὶ ἄργματα δῶσε θεοῖς αἰγιγενέτησι·
Σπείσας δ' αἶθοπα οἶνον, Ὀδυσσῇ πτολιπόρῃ
Ἐν χεῖρσιν ἔθηκεν, ὃ δ' ἔξετο ἧ παρὰ μοῖρῃ.

Atque illa quidem septifariam omnia partitus est dividens;

435

Partem quidem unam Nymphis et Mercurio, Maiæ filio,

Posuit precatus; caeteras verò distribuit singulis:

Tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat

Albis-dentibus suis; laetificabat verò animum domini:

Et ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses:

"Utinam sic, Eumaeæ, dilectus Jovi patri fieres,

440

"Ut mihi; siquidem me, talis cum-sim, bonis honoras."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeæ subulce:

"Comede, eximie hospitum, et delectare hisce,

"Qualia adsunt; Deus autem hoc quidem dabit, illud verò sinet,

445

"Quodcumque suo animo voluerit; potest enim omnia.

Dixit, et primitias sacrificavit diis sempiternis;

Libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori

In manibus posuit; hic autem sedebat suam juxta partem.

Ver. 434. — διεμοιρᾶτο.] Pronuntiabatur forte διεμοιρᾶτο. Vide ad II. 4, 4.

Ver. 435. — Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ.] Δαίρῃται δὲ μοῖραν ὁ Εὐμαῖος Νύμφῃσι μὲν, ἵνα γῆνιν ἀναδιδόιν τροφὰς τοῖς ζώοις, ὡς ἰασιστατοῦσαι κρήναι· καὶ ἄλσει καὶ ἱεροῖς πνεύμασι, ὡς προδιδόλυνται [Odys. v., 350.] Ἑρμῇ δὲ ὡς καὶ αὐτῷ νομίῳ, καὶ αἰζητικῇ τῶν θεομμάτων. Eustath. Καὶ Σιμωνίδης θύει αὐτοῖς φρεὶ Νύμφῃσι καὶ Μαριάδος τέκνῳ· Οὗτοι γὰρ ἀνδρῶν αἵμ' ἔχουσι ποιμίνων. Schol.

Ibid. vñ.] Al. vñi.

Ver. 436. — ἰάσσω.] Al. ἰάσσωι.

Ver. 437. Νάτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεῖσσι.]

Vescitur Æneas —

Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis.

En. VIII, 182.

Ver. 445. — δαιμόνιες.] Vide ad II. β', 190.

Ibid. — τέρπειο τοῖσδε, Οἷα πάρεστι.]

Τέρπειο πᾶσιν ὁμῶς, οἷα δίδωσι θεοί.

Diog. Laërt. lib. I. in vitâ Periantri.

Ver. 444. — Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἰάσει.] Sic Iliad. π', 250.

Τῷ δ' ἔτιρον μὲν ἴδων πατὴρ, ἔτιρον δ' ἀνίστα.

Similiter et apud Pindarum:

—— τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὖστω.

Pythior. Ode XII. ver. ult.

Cæterum apud Eustathium legitur hic, τὰ μὲν δώσει, τὰ δ' ἰάσει.

Ibid. — ἰάσει.] Vide ad II. δ', 42.

Ver. 445. — ἰβίλι.] Al. ἰβίλη.

Ver. 446. — ἄργματα.] Τὰς ἀπαρχάς. Schol. Ἀπαργματα, αἱ μεγάλαι ἀπαρχαὶ τῶν θυσιῶν τῶν τιλίων παρὰ τὸ ἄρχω, ἀπάρχω, ἄργμα καὶ ἀπαργμα, ὡς Ὀμηροῦ. Ἀπαργματα "θύς θεοῖς αἰγιγενέτην." Etymolog. Magn. in voce Ἀπαργματα.

Ibid. — θύς.] "Ἦγον, κατὰ τοὺς παλαιούς, ἰθυμίσαν· οὐδίστοι γὰρ, φασί, παρὰ τῇ ποιητῇ τὴν "θύς", ἀντὶ τοῦ σφάζει ἡμεῖς λίγεται. Eustath.

Ver. 447. — Ὀδυσσῇ πτολιπόρῃ.] Vide suprâ ad 4, 2. et infrâ ad χ', 250.

Σῆτον δὲ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβώτης
 Αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποιχομένοιο ἀνακτος, 450
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος·
 Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων κρίατο κτείατεςσιν ἰοῖσιν.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Σῆτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον, 455
 Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἔσσεύοντο.
 Νυξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅς δ' ἄρα Ζεὺς
 Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
 Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ περὶ ῥητίζων,
 Εἴπως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἱταῖραν 460
 Ἄλλον ἵποτρύνειεν· ἐπεὶ ἴο κήδετο λῆν·
 Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἱταῖροι,
 Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει
 Ἥλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' αἰεῖσαι,

Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus
 Ipse sibi-comparaverat solus, absente domino, 450
 Seorsum à dominâ et Laërte sene :
 Ipsum nempè à Taphiis emit possessionibus sua.
 Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potûs et cibi desiderium exemissent,
 Panem quidem eis abstulit Mesaulius ; illi autem ad cubitum, 455
 Pane et carnibus saturati, properabant.
 Nox verò deinde supervenit mala obscura ; pluebat autem Jupiter
 Totâ-nocte ; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.
 Inter hos verò Ulysses locutus est subulcum tentans,
 Si quo-pacto sibi exutam laenam praeberet, vel aliquem sociorum 460
 Alium dare-hortaretur ; siquidem ipsius curam-gerebat valdè :
 " Audi nunc, Eumaeae, et alii omnes socii,
 " Gloriabundus aliquod verbum dicam ; vinum enim jubet
 " Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valdè cantare,

Ver. 450. Αὐτὸς κτήσατο οἶος.] Nempè
 κτείατεςσιν ἰοῖσιν, ver. 452. Vide suprâ ad
 ver. 8.

Ver. 455. — κοῖτον.] *Al. κόνην.*

Ver. 457. — ὃ ἄρ'.] *Al. γὰρ.*

Ibid. — σκοτομήνιος.] Ἀσίλνιος, σκοτεινὴ
 ἢ καὶ ἢ ἡ σιλήνη ἀπικνύεται τῇ πρὸς τὸν
 ἥλιον συνόδῳ· μὴν γὰρ, ἡ σιλήνη. *Schol.* Simi-
 liter Eustathius : Σκοτομήνιος δὲ νύξ οὐχ Ἀσπλῆς
 ἢ Ἀσίλνιος, ἀλλὰ καὶ ἢ ἡ σιλήνη ἀπικνύεται
 ται, φασί, ἰγγλῆσσι ἡλίῳ πρὸς συνόδον. Fortas-
 sè tamen rectius per Νυξ σκοτομήνιος idem in-
 telligas quod suprâ depingitur :

Νύκτα δ' ὀρφαίνῃ· οὐδὲ προῦφαινετ' Ἰδίστη.

Ἄη γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σιλήνη

Οὐρανὸν προῦφαινε· πασιέχοντα γὰρ νηυσίσι.

Odys. i. 143.

Ver. 459. — συβώτῳ.] Vide ad *Il. ε. 1.*

Ver. 463. — οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἥλεός, ὅς τ'
 ἱφίηκε, &c.]

Οἶνος γὰρ τυτὴ ἴσον ἐπιχρυσόεισιν ὄνειαρ,
 Ἐσθλόν, ἀλγίστακον, πάσης συνοσπῆδον ἀειδῆς,
 Ἐν μὲν γὰρ θαλάσῃ ἱερὸν μίεος, ἀγλαῖς τε,
 Ἐν δὲ χερσὶν αὐτοῖς &c.

Panyasis, eis ἀκρασίαν, ver. 11.

Quid non ebrietas designat? operta re-
 cludit ;

Spes jubet esse ratas ; ad praelia trudit
 inermem ;

Sollicitis animis onus eximit ; &c.

Horat. Epist. lib. I. v. 16.

Ver. 464. — πολύφρονά περ μάλ' αἰεῖσαι,
 Καὶ δ' ἀπαλὸν γιγνώσκει.] Τὸν γὰρ εἶνος Ὀμπε-
 ρος, οὐκ ἡλὶον ὥσπερ ἡλῖον καλεῖ, καὶ ματαιο-
 πσίον· οὐδὲ κελύει σκυθρωπὸν εἶναι, μήτε ἄδοντα,
 μήτε γιγνώσκει, μήτ' ἐνδύμωος ποτε καὶ πρὸς

- 'Ανδόνακας καὶ ἔλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
 Κείμεθα· νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέας πεισόντος, 475
 Πηγυλὶς, αὐτὰρ ὑπερθε χιὼν γίγνεται, ἥντε πάχνη,
 Ψυχρὴ, καὶ σαπέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
 Ἐθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον, ἥδ' ἑ χιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὖκηλοι, σάπεσιν ἐλυμένοι ἄμους·
 Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον 480
 Ἀφραδαίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγασέμεν ἔμπης·
 Ἀλλ' ἐπόμεν σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄστρα βεβῆκει,
 Καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδαν ἐγγὺς ἔοντα,
 Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμπαπῆς ὑπάκουσε·) 485
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὐτὶ ἐτι ζωῶσι μετίσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν παρὰ μὲν ἥπαφε δαίμων,
 Οἰοχίτων' ἔμναι· νῦν δ' οὐκ ἐτι φυκτὰ τέλονται.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχίθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, 490

- " In arundinibus et palude sub armis prostrati, 475
 " Jacebamur: nox autem supervenit mala, Boreâ orto,
 " Glacialis; at super nix facta est, veluti pruina,
 " Frigida, et scutis circum accrescebat glacies.
 " Ibi alii omnes laenas habebant, et tunicas,
 " Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros:
 " At ego laenam quidem profectus sociis reliqueram 480
 " Stultitiâ; quoniam non putabam me frigus valdè passurum:
 " Sed sequebar, scutum solum habens, et cingulum nitidum.
 " Sed quandò jam tertia pars noctis erat, astraque transierant;
 " Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, propè existentem,
 " Cubito pungens; (is verò promptè audivit;)
 " Nobilissime Laërtiade, solers Ulysses, 485
 " Nequaquam ampliùs vivis inter-ero: sed me hyems
 " Domat; non enim habeo laenam: decepit me deus,
 " Solâ-cum-tunicâ ut-essem; nunc verò non ampliùs effugium est.
 " Sic dixi: is autem deindè sententiam habebat hanc in animo, 490

Ver. 474. Ἀνδόνακας.] *Al.* Ἀν δόνακας.
Ibid. — πεισόντος.] Vide ad II. β', 818. et ζ', 261.

Ver. 476. Πηγυλὶς.] Ἦγον παγιτὸς κατὰ τοὺς Πηλαιούς, ἢ παγιτῶδης. *Eustath.* Cæterum apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*, legitur Πηλυγίς.

Ibid. — ὑπερθε.] *Al.* ἱτατα.

Ver. 477. — περιτρέφετο.] Πίρεξ ἰσχυροτο, ἰσχυροῦτο, συνίστατο, ἰσχυροῦτο. — Ὀδῶν δὲ καὶ γὰρ Σελῦας Κύκλωψ [suprà i, 246.] τρεπομένη. *Eustath.* *Al.* περιστρεφόμενα. Vide ad II. i, 903.

Ibid. — κρύσταλλος.] Τὸ πικρὸν ὕδωρ. *Schol.*

Tom. II.

Ver. 479. — εἰλυμένοι.] *Al.* σαπίσσι εἰλυμένοι.

Ver. 481. Ἀφραδαίαις.] *Al.* Ἀφραδαίαις, et Ἀφραδίη.

Ver. 485. Ἀγκῶνι νύξας.] *Barnesius* legendum conjicit, Ἀγκῶν ἀννύξας. Sed nihil opus. Vide ad II. ε', 51.

Ver. 487. Οὔτε.] *Al.* Οὔτοι.

Ver. 489. — ἔμναι.] *Al.* ἔμναι, ἔμναι, et ἔμναι.

Ibid. — φυκτὰ.] *Barnesius* scribendum contendit φικτὰ. *Rationibus* haud satis idoneis. Vide ad II. ζ', 488.

Ver. 490. — νόον σχίθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ.] Τὸ δὲ "νόον σχίθε," ἀντί τοῦ, ἐκρυψέ τον μου.

Οἷος ἐκείνος ἔην βουλευόμεν, ἥδ' ἐ μάχεσθαι·
Φθεγγάμενος δ' ὀλίγη ὅπ' ἐ με πρὸς μῦθον ἔειπε·

Σίγα νῦν, μή τις σεῦ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.

Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπ' ἐ με μῦθον·

Κλυτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·

495

Δίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἤλθομεν· ἀλλὰ τις εἴη

Εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,

Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἵποτρύνει νέεσθαι.

Ὡς ἔφατ'· ἄρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,

Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν δίτο φοινικόεσσαν,

500

Βῆ δὲ θεῖον ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου

Κείμεν ἄσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἥως.

Ὡς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,

Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,

Ἀμφοτέρων, φιλότῃ καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἥος·

505

Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι, κακὰ χροὶ εἵματ' ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·

ὦ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,

“ Qualis ille erat ad-consultandum et pugnandum ;

“ Locutus autem summissâ voce, me sermone affabatur :

“ Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.”

“ Dixit ; et in cubito caput tenuit, dixitque sermonem :

“ Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium ;

495

“ Valdè enim à navibus longè venimus ; sed aliquis eat

“ Nunciatum Atridae Agamemnoni, pastori populorum,

“ Si plures a navibus jusserit venire.”

“ Sic dixit : surrexit autem deindè Thoas, Andraemonis filius,

“ Confestim, laenamque deposuit purpuream,

500

“ Perrexitque currere ad naves : ego verò in vestimento illius

“ Jacui libentèr ; illuxit autem aureo-folio aurora.

“ Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integrae essent ;

“ Daret aliquis laenam in stabulis subulcorum,

“ Utrumque, amicitia ac reverentia viri boni ;

505

“ Nunc autem me despiciatui-habent, mala corpore vestimenta habentem.”

“ Hunc autem respondens, allocutus es, Eumace subulce ;

“ O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti :

στηριδὴ λέγον παρὰ νῦν. Eustath. Rectius,
ut opinor, interpreteris ; “ Cogitatum hoc
“ concipiebat in animo.”

Ver. 491. Οἷος ἐκείνος ἔην βουλευόμεν, ἥδ' ἐ μάχεσθαι.] Γράφεται δὲ καὶ, “ Οἷος ἐκείνος ἔην
“ σιλήσει ἔργον τι ἴσως τι.” Eustath.

Ver. 494. — σχίδεν.] *Al. Siro.*

Ver. 496. Δίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἤλθομεν.]
Vide Strabonem, Geograph. lib. XIII. pag.
894. al. 599.

Ver. 498. Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἵποτρύνει νέεσθαι
ἀτιμάει.] “ Ἦσαν ὅπως πλείους στρατιώτας τιμ-
ψυ αἶδε. Eustath.

Ver. 500. — Σίγα.] *Al. βάσι.*

Ibid. — φοινικόεσσαν.] Prountiaba-
tur φοινικώεσσαν. Vide ad II. β', 267. et α',
133.

Ver. 501. Βῆ δὲ θεῖον.] *Al. Βῆ δ' ἰόναι.*

Ver. 508. — αἶνος μὲν τοι ἀμύμων.] Δῆ-
λον δὲ ὅτι αἶνος παρὰ τοῖς Παλαῖς οὐ μόνον
ἱκανός, ἐξ οὗ πολὺ αἶνος Ὀδυσσεύς, ὡς αἱ Σιετ-
νις [suprà μ', 184.] ἴσταν, ἀλλὰ καὶ λόγος
συμβολικὸς ἐν μύθῳ ἡ ἱστορίας περιεχόμενος ἔχων
παραινטיκὴν. Eustath. Ita Hesiodus fabu-
lam Accipitris et Luscinia αἶνον appellat ;
“Erg. καὶ Ἡμει. I. 300.

- Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νημερδὲς ἔειπες·
 Τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου, 510
 ὣν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
 Νῦν· ἀτὰρ ἤωθέν γε τὰ σά ῥάκεα δνοπαλίξεις·
 Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἱημοῖβοί τε χιτῶνες
 Ἐνθάδε ἔνυσθαι, μία δ' οἷη φωτὶ ἐκάστα.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός, 515
 Αὐτὸς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα δώσει,
 Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Ὡς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
 Εὐνὴν, ἐν δ' οἷων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκετ' ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ 520
 Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρέχισκετ' ἀμοιβὰς,
 Ἐννυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἔκπαγλος ὄροιο.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
 Ἄνδρες κοιμήσαντο νηνίαι· οὐδὲ συβώτῃ
 Ἥιδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὕπνῳ ἄπο κοιμηθῆναι. 525

" Neque quid adhuc praeter decorum verbum inutile locutus es :

" Ideo neque veste indigebis, neque ullā aliā-re,

510

" Quorum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,

" Nunc ; at manē quidem tuis te pannis amicies ;

" Non enim multae laenae, mutatoriaeque tunicae

" Hic ad-induendum ; una autem sola viro cuique.

" At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

515

" Ipse tibi laenamque tunicamque, vestimenta dabit,

" Mittetque, quō te cor animusque jubet."

Sic locutus surrexit ; ponebat autem ei prope ignem

Lectum, oviumque et caprarum pelles injiciebat.

Ibi Ulysses decubuit ; injecti autem laenam ipsi

520

Densam et magnam, quae ei praebebat copiam-mutandi,

Ad-induendum, quandō aliqua hyems terribilis orta esset.

Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit ; apud ipsum verō

Virī cubuerunt juvenes : non autem subulco

Placuit illic lectus, ut à suis seorsum cubaret ;

525

Ver. 509. Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νημερδὲς ἔειπες. Οὐ γὰρ παρὰ τὸ προσῆκον τὰ κατὰ ἡγήρευσας. Porphy. Quasi. Homeric. 16.

Ibid. — ἔειπες.] *Al.* ἔειπας· et ἔειπας.

Ver. 511. — ἀντιάσαντα.] Vide supra ad ζ', 193. et ad Π. ε', 67.

Ver. 512. — τὰ σά ῥάκεα δνοπαλίξεις.]

Ἀντὶ τοῦ, διὰ χειρὸς ἔξεις, ἀμφίση, ἐνθάδε πρὸς ἡμῶν, πρὸς ἐνθάδε. Etymolog. Magn. in voce δνοπαλίξεις.

Ver. 513. — χλαῖναι, ἱημοῖβοί τε χιτῶνες.] Χλαῖναι, χλαμύδεις, τὰ ἔξωθεν περιέχματα —. Χιτῶναι, τὰ ἑσθῆτος ἱμάτια. Schol.

Ver. 515. 516. 517. Αὐτὰρ ἐπὴν ὄρε. De- sunt hi tres versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 517. — θυμός τε κελεύει.] *Al.* καὶ θυμός ἀνάγει.

Ver. 521. — μεγάλην.] *Al.* μαλακὴν.

Ibid. — παρέχισκετ' ἀμοιβὰς.] Παρεῖχε τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἱκαναγὰς. Schol. Cæterum Barnesius edidit, legendumque pronuntiat, παρῖκισκετ' ἀμοιβὰς, ut sit παρῖκιστο ἀμοιβῶν uti infra φ', 41. Κίεσκετ' ἐν μεγάλῃ. verum, ut opinor, auctoritate haud satis idonea. Porro vir eruditus Tho. Bentleius in uno MS. scriptum reperit· παρέχισκεν ἀμοιβὰς.

Ἄλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ἀπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
 Ὅττι ρά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἰόντος.

Πρῶτον μὲν ξίφος ὅξυν περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
 Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἕσσαντ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 Ἄν δὲ νάπην ἔλειτ' αἰγὸς εὐτρεφέος μεγάλοιο·

530

Εἴλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν
 Βῆ δ' ἵμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
 Πίτρη ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

Sed is extrâ profectus armabat-se : gaudebat verò Ulysses,
 Quòd scilicèt sibi facultatum curam-habebat, dum ipse abesset.
 Primùm quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros ;
 Laenam autem sibi circumdedit arcentem-ventos, valdè densam ;
 Ac pellem sumpsit caprae benè-nutritae magnae :
 Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum.
 Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicèt sues albis-dentibus
 Rupe sub cavâ dormiebant, Boreae sub tegmine.

530

Ver. 527. ——— νόσφιν ἰόντος.] *Al.* νόσφιν ἰόντι.

Ver. 528. ——— ξίφος ὅξυν περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις.]

Tum lateri atque humeris Tegeaeum sub-
 ligat ensem. *Æn.* VIII, 459.

Ver. 529. ——— χλαῖναν ἕσσαντ'.] Vide
 suprâ ad I, 296. *Al.* χλαῖναν ἕσαντ'. Mi-
 nus rectè.

Ver. 530. ——— νάπην.] Δίεμα αἰγὸς θα-
 σύμαλλον. *Schol.*

Ver. 533. ——— Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.] Ἰωγῇ, ἡ
 ἐπίσκη — καὶ ὑπ' ἰωγαὶ δὲ, αἱ ὑπαγωγαὶ καὶ
 ἐπίσκη. *Etymolog. Magn.* Κυρίως οὖν ἰωγῆς τῆς
 σιῶντος οὐρανῆς, καὶ τοῦ ἀγνισθῆαι σημαίνοντος τὸ
 κλάσθαι, ἰωγῇ λοιπὸν ἡ τῆς σιῶντος ἀν' ἰῆ κλά-
 σης. Ἐφ' οὖν πάλιν, "εὐδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ" ὅπου
 ἀγνισται ἡ τοῦ Βορρᾶ σιῶς. *Porphyr.* *Quaest.*
Homeric. 29. *Al.* ὑπ' ἰωγῆς.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ο'.

'Υπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ο'.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΝ Ἀθηᾷ ὄναρ ἐπιστᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπαυλῶν προτρέπεται ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαθὼν πέμπεται· καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν αὐτὴν, Θεοκλύμειον τινὰ Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ Φόνη Φεύγοντα· καὶ Εὐμαιοὶ Ὀδυσσεῖ διηγῶνται, ὡς Φοῖνικας αὐτὸν ληϊσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπὸδοτο Λαίρτη· καὶ ὁ Τηλεμάχου αὐτὸς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστὺ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὐμαιοὺς ἔρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος· Μηστήρων λόγος· Τηλεμάχου πρὸς Εὐμαιοὺς ἄφιξις.

Ἄλλως.

Οὐ, ἐπεὶ Ἰθάκης Λακιδάιμονος ἐξ Ὀδυσσίδος.

Ηδ' εἰς εὐρύχορον Λακιδάιμονα Παλλὰς Ἀθήνη
"Ὡχετ', Ὀδυσσεύς μεγαθύμου Φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

IN spatiosam verò Lacedaemonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De-redditu submonitura, et hortatura ut-rediret.

Ver. 1. 'Hδ' εἰς εὐρύχορον Λακιδάιμονα.] λίγην — γῆν, τὴν ἰσχυρὴν καὶ μεγάλην. Eu-
stath. ad Odys. μ', 4. Quod et eo verisi-
milius videtur, quod aliis terris idem epi-
theton saepe tribuat Poeta. Vide suprā
ad Υ, 635. ζ', 4. et λ', 255. Vir tamen
eruditus Isaacus Casaubonus alteram sen-
tentiam amplectitur, reprehenditque Athe-
næi Latinum Interpretem, quod εὐρύχορον
"agri spatiosi" reddiderit. Annotat. in
Athenæum, lib. IV. cap. 3.

Ibid. — εὐρύχορον Λακιδάιμονα.] Sic
Oraculum apud Homerum:

——— Σπάρτης οἰκήτορις εὐρύχρεο.
Lib. VII. § 220.

Cæterum nonnulli Spartam εὐρύχορον ap-
pellatam existimârunt propter Chæreas qua-
rum meminit Plutarchus in libro de institu-
tis Laconicis. Alii verò εὐρύχορον expo-
nunt simpliciter latam, Εὐρύχορον, Φαεί,

Ver. 3. Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα
νέεσθαι.] Φερὲν γὰρ ὡς ἱαδὸς ὁ Τηλεμάχος, in

Εὔρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
 Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο· 5
 "Ἦτοι Νεστορίδην μαλακῶ δειδμημένον ὕπνῳ·
 Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνιος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
 Ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἀπὸ δῆν ἀλάλησαι, 10
 Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
 Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι,
 Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθης.
 Ἀλλ' ὅτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
 Περμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τίτμης· 15
 "Ἦδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας.

Invenit autem Telemachum et Nestoris inclytum filium
 Cubantes in vestibulo domūs Menelai illustris; 5
 Nestoridem quidem molli domitum somno:
 Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed cum in animo
 Noctem per placidam curae de-patre excitabant.
 Propē autem stans allocuta est caesia-oculis Minerva:
 " Telemache, non amplius benē à tuā domo diū aberras, 10
 " Possessionibusque relictis, virisque in tuis aedibus,
 " Ita superbis; cave nē tibi omnia comedant,
 " Possessionibus divisīs, tu autem inane iter feceris.
 " Sed hortare citissimē bello strenuum Menelaum,
 " Ut te dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias: 15
 " Jam enim paterque fratresque jubent
 " Eurymacho nubere; is enim superat omnes

τῆς κατ' αὐτὸν Ἀθηνᾶς, καί οἱ εἶναι ἤδη τοῦ
 ἱερῶν αὐτῶν. Eustath.

"Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐκδιδναι εἶπαι· ἰκίσθαι.
 Infra ver. 66.

Vide ad II. 4, 194.

Ibid. — ἐνερπίουσα.] Vide ad II. 4, 338.
 et x, 55.

Ver. 5. Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ.] Quoniam in-
 fra ver. 7. legitur, Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνιος
 ἔχε γλυκύς· ideo vocem Εὐδοντ' hoc in loco
 non Εὐδοντις, (uti exponit Scholiastes,) sed
 Εὐδοντα intelligendam contendit Barnesius:
 scilicet ut ad Pisistratum solum referatur.
 Sed nihil opus. Primò enim vox Εὐδον de
 eo qui ad somnum captandum decubuerit,
 (ut opinor,) satis rectè dici potest: Deinde
 istud Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνιος ἔχε γλυκύς,
 ver. 7. non impedit quin paululum dormie-
 rit Telemachus, etsi non (ut Nestoris filius)
 μαλακῶ δειδμημένος ὕπνῳ. Similiter de Jove
 dicit Poeta, *Iliad.* 4, 611. "Εὐθα κἀκεῖν' ἀνι-
 βίας· de eodem autem statim deinceps, β',
 ver. 2. Δία δ' οὐκ ἔχει νύκτιμος ὕπνος.

Ver. 8. — μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.]
 Barnesius alique vertunt, "curas de patre
 "excitabat." Sed ad vocis ἔγειρεν significa-
 tionem rectius (ut opinor) interpretēris,
 "curas de patre eum ē somno excitabant:"
 sive, "insomnem reddebant." Vide supra ad
 ζ', 48. et ad *Iliad.* ψ', 234. 4, 344.

Ver. 10. — ἀπὸ δῆν ἀλάλησαι.] MS. à
 Tho. Benileio collatus, ἀπὸ τῆλ' ἀλάλησαι.
 Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 13. Κτήματα. Al. Κοήματα.
 Ibid. — τηϋσίην.] Vide supra ad γ', 316.

Ver. 16. "Ἦδη γάρ μοι πατήρ τε.] Hinc O-
 vidius:

Me pater Icarius viduo discedere lecto
 Cogit, et immensas increpat usque
 moras. *Heroid. Epist.* I, 81.

Vide Strabonem, *Geograph. lib.* X. pag. 708.
 at. 461.

Ibid. — πατήρ.] Ἰκάρους ὁ Οἰζάλου.
 Schol.

Ver. 17. — γήμασθαι.] Vide supra ad
 x', 272.

Μνηστῆρας δάροισι, καὶ ἐξώφελλιν ἔειδα·
 Μὴ νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐν πτῆμα φέρηται.
 Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι,
 Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
 Οὐκίτι μέμνηται τεθνήκτος, οὐδὲ μεταλλᾷ·
 Ἀλλὰ σὺ γ' ἔλθων αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
 Δμῶάν, ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
 Εἰσόκε τοι φήνωσι θεὰ κυδρὴν παράκοιτιν.
 Ἄλλο δὲ τοί γε ἔπος ἔρῳ· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
 Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὺς ἀριστῆες λοχόωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης,
 Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ ὁτ' πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

"Procos donis, et exaugere-solet sponsalia :

"Nequod, te invito, ex aedibus bonum effertur.

"Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris :

"Illius vult domum augere, qui duxerit ;

"Filiorum autem priorum, et mariti-cui-virgo-nupserat dilecti,

"Non amplius recordatur mortui, neque inquirat.

"Sed tu ubi-veneris ipse committas singula

"Famularum ei, quaecunque tibi optima videatur esse,

"Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.

"Aliud autem tibi verbum dicam ; tu verò reponere animo ;

"Procorum tibi diligenter optimates insidiantur

"In freto Ithacaeque, Samique asperae,

"Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.

"Sed ea scilicet non futura puto : prius etiam aliquem terra detinebit

"Virorum procorum, qui tibi victum devorant.

Ver. 18. — ἔειδα.] Ita Barnesius. Nempe ut *ἥλιος, ἥλιος ἔρη, ἔρη* ita ἔιδον, ἔιδον. *Vulg.* ἔιδνα.

Ver. 22. Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο Οὐκίτι μέμνηται.]

Ἀρίστη αὐτή, ἥτις ἄνδρα εὖ πάρος
 Καί ποτε λίσσεται ἀποβλέψαι ἄλλον φίλῳ.

Euripid. *Troad.* ver. 662.

Παλαιὰ καπῶν λίσσεται κυδριμέων.

In *Medea*, ver. 76.

Ubi Scholiastes hunc *Homeri* locum citat.

Ver. 23. — ἐπὶ τῇδε.] Vide ad *Il.* β', 818. *Al.* ἐπὶ τῇδε.

Ver. 27. — εὖ δὲ σύνθεο θυμῷ.]

— tu condita mente tereto. *Aen.* III, 388.

Ver. 28. Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὺς.] Vide supra ad *Y.* 842. &c.

Ver. 29. Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης.] Πορθμὸς Ἰσθμὸς ὁ ἐπὶ θάλασσαν ὑπὸ γῆς περὶ χερσὶν ἰσθμὸς δι' οὗ γὰρ ἐπὶ θάλασσης περιχωρεῖται. *Schol.*

Ibid. — Σάμοιό τε παιπαλόεσσης.] Σάμον δὲ, τὴν νῦν Κεφαλληνίαν ὡς καὶ ὅταν φῇ.

"Ἐν πορθμῷ τ' Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης." Τῷ γὰρ ἰσθμῷ τῇ ἡμετέρῳ διέσταλται, ὡς οὐκ ἔστι τῆς σάμου, ἀλλ' ἰσθμὸς τῆς νήσου, ἐπὶ τῇδε τοῦτομα. Τετραπόλις γὰρ αὕτη τῆς νήσου, μία τῶν τεσσάρων ἰσθμῶν καὶ Σάμου καὶ Σάμου καλουμένη, καὶ ἰσθμὸς τῇδε ἡμετέρῳ τῇ νήσῳ. *Strabo*, *Geograph. lib. X.* pag. 695. al. 453. *Apolodorus* autem, notante *Strabone*, *ibid.* insulam non Σάμον, sed Σάμον semper appellatam contendit. Vide supra ad *α'*, 246. Ceterum quod hic ait *Scholiastes*, τὴν Σάμον ἰσθμὸς Σάμον διὰ τὸ μέγιστον planè nihili est. Alibi enim occurrit vox Σάμου.

Μισσηγὺς δὲ Σάμον τε καὶ Ἰμῶν παλαιολοίους.

Iliad. *α'*, 78.

Ubi facile scribere potuisset Poeta Σάμης, si ita oportuisset.

'Αλλὰ ἐκὰς νήσων ἀπέχγειν εὐεργέα νῆα,
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὔρον ὀπισθεν
 'Αθανατῶν, ὅς τις σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε. 35
 Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
 Αὐτὸς δὲ πρότειστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 "Ὅς τοι ὤν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν.
 "Ενθα δὲ νύκτ' ἄεσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἶσω 40
 'Αγγελίην ἱέροντα περίφρονι Πηνελοπίῃ,
 Οὔνεκά οἱ σῶς ἔσσι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
 'Η μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον.
 Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἠδῆος ὕπνου ἔγειρεν,
 Λαῶ ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· 45
 "Εγρεο, Νεστορίδῃ Πεισίστρατε, μᾶνυχας ἔκτους
 Ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὅφρα κήσσωμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἦδα·
 Τηλέμαχ', οὕτως ἐστίν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
 Νύκτα διὰ διφορεὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσsetαι Ἡώς. 50

" Sed longè ab insulis abstine benè-fabricatam navem,
 " Cumque nocte simul naviga : mittet autem tibi ventum-secundum à-tergo
 " Immortalium, quicumque te custoditque, tueturque. 35
 " At ubi ad primum littus Ithacae perveneris,
 " Navem quidem in urbem mitte et omnes socios :
 " Ipse verò primum subulcum adi,
 " Qui tibi suum custos est, simulque tibi benè-vult.
 " Illic autem noctem perage ; eum verò mitte in urbem
 " Nuncium laturum prudenti Penelopae ; 40
 " Quòd ei salvus sis, et ex Pylo veneris."
 Haec quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.
 At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit
 Calcitrando pede motum ; et ei verbum dixit : 45
 " Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos
 " Junge currui subducens, ut conficiamus iter."
 Hunc autem Nestorides Pisistratus contrà allocutus est :
 " Telemache, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,
 " Noctem per tenebrosam aurigare ; citò autem aderit Aurora. 50

Ver. 39. ——— ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν.]
 Vide suprâ ad v', 405.

Ver. 43. 'Η μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς ἀπέβη.]

— Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.
 Æn. IV, 570.

Ver. 47. ——— κήσσωμεν ὁδοῖο.] In vul-
 gatis editum est κήσσωμεν. Verum cum in
 omnibus editionibus legatur κήσσωμεν κήσ-
 σωμεν, Iliad. ω, 264. Odys. γ', 476. ζ, 219.
 ubi idem ferè hemistichium occurrit ; etiam
 hic κήσσωμεν edidi.

Ver. 50. Νύκτα διὰ διφορεὴν ἐλάαν.] Con-
 jicit Dna. Dacier hoc eadè accidisse nocte
 quam suprâ depingit Poeta :

Νύξ δ' ἄρ' ἐπ' ἡλὸς κακὴ σκοτεινότης, &c.
 ζ', 457.

ideoque hoc in loco noctem διφορεὴν appel-
 latam existimat : scilicet ut dicat Pisistratus,
 " nocte tam obscurâ et intempestâ iter nullo
 " modo instituendum esse." Sed malè. Neque
 enim Epitheton διφορεὴ omnino noctem in-
 tempestam, aut solito obscuriorem deno-
 tat ; sed omni nocti in universum tribuitur ;
 neque, ut de eadè ipsâ nocte hæc intelli-
 gantur, ulla videtur ratio. Reverà hoc di-
 cit Pisistratus, " noctem, (non istam utique,
 " sed omnem,) ad iter faciendum, tempus esse
 " omnino inidoneum."

Ἄλλὰ μὲν, εἰσόκε δῶρα φέρον ἐπιδίφρια δαΐη
 Ἦρωσ' Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
 Καὶ μύθοις ἀγαθοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψη.
 Τοῦ γάρ τε ξείνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
 Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὃς κεν φιλότῃτα παράσχῃ 55
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόβροντος ἤλυθεν Ἠώς.
 Ἀγχίμολον δέ σφ' ἤλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλιπόμοιο.
 Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
 Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα 60
 Δύνειν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὅμοιος
 Ἦρωσ' βῆ δὲ δύραζε, καριστάμενος δὲ προσηύδα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύς Δαΐιοι·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἦδῃ νῦν μ' ἀπόκεμπε φίλῃν εἰς πατρίδα γαῖαν 65
 Ἦδῃ γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκέσθαι.
 Τὸν δ' ἡμέριβεν ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', οὔτε σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 Ἰέμενον νόστοιο· νεμεσσᾶμαι δὲ καὶ ἄλλω

“ Sed mane, dum dona ferens in-currum posuerit

“ Heros Atrides, hastâ-inclytus Menelaus,

“ Et verbis mitibus compellatum dimiserit.

“ Etenim hospes recordatur dies omnes

“ Viri hospitalis, qui amicitiam prae-buerit.”

55

Sic dixit : statim autem aureo-solio venit Aurora.

Propè autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,

Ubi-surrexisset à lecto, Helenâ à comas-pulchrâ.

Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,

Festinans utique tunicam circum corpus splendidam

60

Induit, et magnum pallium fortibus injectit humeris

Heros : ivit autem foràs, astansque allocutus est

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini :

“ Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

“ Jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram ;

65

“ Jam enim mihi animus cupit domum ire.”

Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus :

“ Telemache, non te ego in multum tempus hîc detinebo

“ Cupientem reditûs : succenseo autem et alii

Ver. 51. ——— ἐπιδίφρια.] Ἐπὶ τὸν δίσκον
 τίθιμινα, ἢ τὸ ἄρμα. Schol.

Ver. 60. Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα.]

Consurgit —, tunicâque inducitur ar-
 tus. Æn. VIII, 457.

Ver. 62. ——— καριστάμενος δι προσηύδα.]
 Αἱ. καριστάμενος ὃ ἴσος ἡδὺα.

Ver. 63. Τηλέμαχος.] Deest hic versus
 in nonnullis Editionibus, itemque in MS. à

Tho. Bentleio collato. “ Ac certè,” inquit
 Henricus Stephanus, “ malim abesse, quòd
 “ supervacaneus videatur.”

Ver. 69. 70. ——— νηυσσώμεναι δὲ καὶ ἄλλω Ἀνδρὶ
 ἔσ.] Apud Dionysium Halicarnassensem,
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 19. sub initio, con-
 trahuntur hæc in unum versum, hoc modo :

Καὶ δ' ἄλλω νηυσσῶ, ἔς κ' ἔρχομαι μὲν φιλήσειν.

Vide ad ver. 70.

- 'Ανδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, 70
 "Εξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.
 "Ισὸν τοι κακὸν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐβέλοντα νέεσθαι
 Ξεῖνον ἱποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύνη·
 Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐβέλοντα δὲ πύμπειν.
 'Αλλὰ μὲν, εἰσέκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρεια Δεῖω 75
 Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἶπω δὲ γυναιξίν,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλλης ἔνδον ἰόντων.
 'Αμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
 Δειπνήσαντας ἵμεν πολλὴν ἐπ' ἀκείρονα γαῖαν.
 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέισον Ἀργος, 80
 "Οφρα τοι αὐτὸς ἴπωμαί, ὑποζεύξω δὲ τοι ἵππους,
 "Αστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδὲ τις ἡμέας

- " Viro hospitali, qui immoderatè quidem diligit, 70
 " Immoderatè autem oderit; meliora nempè aequabilia omnia.
 " Aequale sanè malum est, qui et nolentem redire
 " Hospitem impellat, et qui ire-festinantem detineat:
 " Oportet hospitem praesentem amicè-tractare, volentem autem dimittere.
 " Sed mane, dum dona ferens in-currum posuero 75
 " Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus,
 " Jentaculum in aedibus ut-parent abundè ex intùs existentibus.
 " Utrumque, gloriaque et splendor, et utilitas est,
 " Pastos ire multam super immensam terram.
 " Sin vis divertere in Hellada, et medium Argos;
 " Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos, 80
 " Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos

Ver. 70. — ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν. "Εξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν.] Τῆς δι' Ὁμήρου σοφίας ἀρκύματα καταμαθὴν ἰσὶ διγύμναστα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ σοφῶν ἀνδρῶν ἀποφύγιμα στα πρᾶσιφάνουσιν· οἷον τὸ — Μηδὲν ἄγαν· "Καὶ δ' ἄλλω· "ἡμεῖς, ὅς κ' ἔξοχα, &c. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 19.

Χρὴ γὰρ μίτριες ἀλλήλους
 Φιλίας θνητῶν ἀμεινίσταται,
 Καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυλῶν ψυχῆς.

Euripid. Hippolyt. ver. 253.

Ibid. 71. — ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.] Ἐγγὺς ἰσὶ τοῦ ἰσίου, ὡς πάντων μίτρον ἀριστον. Eustath.

Ver. 73. — ἱποτρύνῃ, — κατερύνη.] Ἄλ. ἱποτρύνει, — κατερύκει.

Ver. 74. Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἰδόντα δὲ πύμπειν.] Sic apud Theocritum:

Μηδὲ ξεινοδοκοὶ κακὸν ἱμῖνας ἀλλὰ τραπέζῃ
 Μυλῶνται ἀποσίμψαι, ἰτάν ἰδόντες ἰσθάνει.
 Idyll. XVI. 27.

— nè sit mora; mitte volentem.

Ovid. Fast. lib. IV. ver. 269.

Καὶ εἰ γι ἀνθρώπων ἐπιδόχονται αὐτὴν [χρὴλ-

δὸνα] κατὰ τὸν τῆς Ὁμηροῦς ξεινίας διακρίν, ὅς κ' αἰσίου καὶ φιλεῖν τὸν παρεόντα, καὶ ἰσὶ βουλόμενον ἀποσίμψαι. Elian. de Animal. lib. I. cap. 52.

Ver. 78. Ἀμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ, Δειπνήσαντας ἵμεν.] Τουτίσιν τὸ τοῦ ξείνου διπλήσαντας ὑποκαρῆσαι εἰς ἴδον, ὄνειαρ μὲν τῇ ξεινοδοχίῃ διὰ τὸ φαγεῖν — κῦδος δὲ καὶ ἀγλαΐα τῇ ξεινοδοχίῃ. Eustath. Atque utrumque videtur τῇ ξεινοδοχίῃ tribuendum. Cæterum Scholiastes κῦδος hic exponit παραστῆμα ψυχῆς.

Ver. 79. Δειπνήσαντας.] Vide suprâ ad γ', 535.

Ver. 80. — ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέισον Ἀργος.] Παινετικὴ δὲ ἐνὶ ἐσχάτῃ συγκαταλήγειν τὸ μέισον τῷ ἔλῳ φασὶ τὸν Ὁμήρου· οἷον τὸ "ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέισον Ἀργος." Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 524. al. 340. Vide autem suprâ ad ε', 344. et ad ἱλ β', 528.

Ver. 81. "Οφρα τοι αὐτὸς ἴπωμαί.] Τὸ δὲ "ὄφρα ἴπωμαί" ἀπὸ τοῦ ἴχμι χρηστικῶς τὸ "μῖνι εἰσέκει" [suprâ ver. 75.] οἷον, Ἄλλὰ μῖνι εἰσέκει δῶρα φέρω καλὰ· εἰ δ' ἰδίαις, μῖνι δηλαδὴ, ὄφρα τοι αὐτὸς ἴπωμαί. Eustath.

Αὐτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἐν γε φέρεσθαι,
 ἥ τις τινὰ τριπόδων εὐχάλκων, ἢ λεβήταν,
 ἥ δὲ δὴ ἡμίονους, ἢ χρύσειον ἄλεισον.

85

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφίς, ὄρχαμε λαῶν,
 Βούλομαι ἦδ' εἰσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (οὐ γὰρ ὅπισθεν
 Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἱμοῖσι·)
 Μὴ πατέρ' ἀντίθην διζήμενος, αὐτὸς ὄλωμαι,
 ἥ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὀληται.

90

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Αὐτίκ' αἶψ' ἢ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῶῃσι κέλευσε,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλλης ἐνδον ἐόντων.
 Ἀγχιμόλον δὲ οἱ ἦλθε Βοηθοίδης Ἑτωναῖς,
 Ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
 Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ὀπτῆσαι τε κρεῶν· ὁ δ' αἶψ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
 Αὐτὸς δ' εἰς θάλαμον κατεβῆσατο κηῶντα,

95

"Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum,

"Aut aliquem tripodum bene-aeratorum, aut lebetum,

"Aut duos mulos, aut aureum poculum."

85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

"Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

"Volo jam redire ad nostra; (non enim pone

"Custodem discedens reliqui apud possessiones meas :)

"Nè patrem deo-parem quaerens, ipse peream,

90

"Aut aliquod mihi ex aedibus suppellectile pereat."

At postquam hoc audisset bello strenuus Menelaus,

Statim suam uxorem et famulas jussit,

Jentaculum in aedibus parare abundè ex intus existentibus :

Propè autem ad ipsum venit Boëthoedes Eteoneus,

95

Ubi-surrexisset è lecto; quippe non procul habitabat ab ipso :

Hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,

Assareque carnes; is verò non inobsequens-fuit, ubi-audivisset.

Ipse autem in thalamum descendit odoratum,

Ver. 83. Αὐτως ἀποπέμψει.] Ita omnes. Quod tamen, ut opinor, ferri non potest. Barnesius quidem *Anapæstium* quovis in loco pro *Dactylo* adhiberi posse contendit. Verum ejus rei exemplum alibi apud *Homerum* non occurrit. In versu enim isto quem hic citat vir eruditus, *Odys.* β', 289. "Ὀπλῶν σὺν ε' ἦτα καὶ ἄγγιστον —, pes tertius, "ἦτα καὶ" non est *Anapæstus*, sed *Dactylus*; quippe vox ἦτα mediæ naturæ producit. Et in aliis locis à Barnesio ibi (ad *Odys.* β', 289.) citatis: Βοηθὴς καὶ Ζήφυρος — *Iliad.* ι', 5. Νῆα μὲν οὐκ ἀπὸ κατέλπει — *Odys.* ι', 283. Ἰδμεν δὲ σῶας — ε', 181. pedes isti "Βοηθὴς," "Νῆα μὲν," "Ἰδμεν," non sunt *Anapæsti*, sed *Spondæi* :

pronuntiando nimirum, Βόηθης, Νῆα μὲν, Ἰδμεν. Ideoque hoc in loco errorem aliquem latere crediderim. Quenam autem vera demum sit lectio, non liquet.

Ver. 85. ἥ τίς δὴ ἡμίονους.] Ἐν δὲ τῇ, "ἥ τίς δὴ ἡμίονους," δύο μὲν λίγαι διὰ τὴν *ἑνωρίδα*. Οὐ γὰρ ἐκλάττονον αἱ ἡμεῖς σῶας. *Eustath.* Atqui equos celetes tunc in usu fuisse liquet ex *Iliad.* ι', 679. &c.

Ver. 97. 98. Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε — Ὀπτῆσαι τε κρεῶν.] "Mallem hic," inquit Barnesius, "legere Ὀπτῆσαι κρεῶν, ut sensus sit, "Ignem jussit accendere, Ad assandum carnes." Sed male.

Ibid. — κῆαι.] *Al.* πῦρ.

- Οὐκ οἶός, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης. 100
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 Ἀργύρεον Ἑλένη δὲ παρίστατο Φαριαμοῖσιν,
 "Εὐθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτῇ. 105
 Τῶν ἐν ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δια γυναικῶν,
 "Ὅς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν, ἡδὲ μέγιστος·
 Ἀστὴρ δ' ὥς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
 Βὰν δ' ἴεναι προτέρω διὰ δάματος, ἕως ἴκοντο
 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος. 110
 Τηλέμαχ', ἤτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
 "Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
 Δάρεω δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κείται,
 Δάσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμῆστάτον ἐστί·
 Δάσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ 11.

- Non solus; simul cum-ipso Helena ivit et Megapenthes. 100
 Sed quando jam pervenissent, ubi ei bona-recondita jacebant,
 Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
 Filium autem craterem portare Megapenthem jussit
 Argenteum: Helena verò astitit arcis,
 Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, quae elaboraverat ipsa. 105
 Horum unum sublatum Helena ferebat, praestantissima mulierum,
 Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, et maximum;
 Stella autem veluti resplendebat; jacebat verò ultimum omnium.
 Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent
 Ad Telemachum; hunc autem allocutus est flavus Menelaus: 110
 "Telemache, sanè reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
 "Sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
 "Donorum autem, quotquot in mea domo recondita jacent,
 "Dabo, quod optimum et pretiosissimum est:
 "Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem 115

Ver. 101. — ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο. Ita edidit Barnesius. Vulgg. ἴδ. οἱ. Quod versum perimit: nam ἴκανον mediam semper producit. Ceterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet ἴδ. κειμήλια κείτο.

Ver. 102 et 120. — ἀμφικύπελλον.] Κατὰ τὸν Διονυσίου, [Athenaeum, lib. XI. cap. 9.] ἀμφικύπελλον οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, ἢ τοῖς ἢ ἀμφίκευτον. Σιλπίος δὲ, τὸ μὴ ἔχειν ὄψα. Eustath. Ubi plures hujus vocis interpretationes affert. Vide et ad Il. α. 584.

Ver. 104. — Φαριαμοῖσιν.] Τοῖς κίβω- τοῖς. Schol.

Ver. 109. — διὰ δάματος.] Eustathius videtur legisse διὰ δάμασκα.

Ibid. — ἵως ἴκοντο.] "En," inquit Barnesius. — Amphitrachyn in Sexto loco." Minus rectè. Pronuntiabatur enim ac si scriptum fuisset ἵως ἴκοντο vel ὡς ἴκοντο. Vide

ad Il. ε. 539. Al. ἵως ἴκοντο. Quod vix ullà ratione ferri potest.

Ver. 115. Δάσω τοι κρητῆρα τετυγμένον.]

Ipsi Anchisæ longævi hoc munus habebis,

Cratera impressum signis, quem Thracius olim

Anchisæ genitori in magno munere Cisseus

Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris. Æn. V, 535.

Ibid. — κρητῆρα τετυγμένον.] Quoniam Menelaus Telemacho δέπας ἀμφικύπελλον ipse tradere dicatur, infra ver. 120. ideo per κρητῆρα τετυγμένον hoc in loco poculum istud intelligit Dna. Dacier. "Homère," inquit, "donne ici le même nom à la coupe que Menelaus donna autrefois à Telemache."

Ἔστιν ἄπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίαν βασιλεὺς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν·
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.

“Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον 120

Ἦρως Ἀτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρον κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρης,
Πείπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι, 125

Μνημ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ἄρην,

“ Est totus, auro verò labra munita sunt ;

“ Opus verò Vulcani : donavit autem illum mihi Phaedimus heros,

“ Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit

“ Illic me in-redditu-profectum : tibi autem volo hoc praeberè.”

Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum 120

Heros Atrides ; craterem verò splendidum

Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes

Argenteum : Helena autem astitit genas-pulchra,

Peplum habens in manibus, verbumque dixit, et compellabat ;

“ Donum tibi et ego, fili dilecte, hoc do,

125

“ Monumentum Helense manuum, optabilem in nuptiarum tempus,

“ lemaque, et à l'urne que Megapenthes
“ met à ses pieds ; car il appelle l'une et
“ l'autre κρητῆρα.” Quod nullo modo ferri
potest. Apertissimè enim apud Poetam distin-
guitur Poculum à Cratere permultis in
locis, præsertim autem hic ver. 102. 103. et
ver. 120. 121.

Ibid. — τυτυγμένον.] Vide ad II. ζ',
488.

Ver. 117. — Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο.] Διὶ
δὲ δῖξασθαι πρὸς ὑπερβολὴν ἱερμίνον τὸ, “ Ἡ-
“ φαίστου ἔργον,” ὡς λέγουσι Ἀθηναῖοι ἔργα, τὰ
καλὰ, καὶ Χαρίτων, καὶ Μουσῶν· ἰσχυρὸν γὰρ οἱ
ἄδριες [Σιδόνιοι] ἦσαν καλλιτέχνιοι, ὅλοι τὸν
κρητῆρα ἱκανῶς δι' ἐξέλιξιν ἰδούσι ἀντὶ Ἀνδρό-
μαχος φρεὶ γὰρ, [II. ψ', 745.] “ ἀλλὰ
“ ἵνα σῶσαν ἐκ' αἰῶν Πέλλει, ἰσχυρὸν Σιδόνιος
“ πολυδαίδαλοι ὡς ἔκκεται.” Strabo, Geo-
graph. lib. I. pag. 70. al. 41.

Ibid. — πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἥρως, Σιδονίαν
βασιλεὺς.] Vide suprâ ad δ', 617.

Ver. 119. Κεῖσέ με νοστήσαντα.] Barnesius
vocem νοστήσαντα hoc in loco non “ rever-
sum,” sed “ profectum,” vertendum con-
tendit. Νοστήσαι, ἰσχυρὸν τοῦ εἰσαδὲ ἱκανῶς ἰσ-
χνηται· αὐταὶ δὲ παρ' Ὀμήρου καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς
ἰσχυρὸν. “ Κεῖσέ με νοστήσαντα.” Phavorinus
à Barnesio citatus. Idque ex eo porro con-
firmari existimat Barnesius, quòd cum vo-
culà κίσις conjuncta sit. Verùm cum νοστήσαι
isto sensu nusquam alibi apud Homerum oc-
currat, rectius fortasse Eustathius, “ ἵσως δὲ

(inquit) καὶ αὐτὸ [νοστήσαι] ἰσχυρὸν τοῦ εἰσαδὲ ἱκαν-
ῶς ἰσχυρὸν. Εἰ γὰρ καὶ μὴ εἰς Σιδόναν ἰσχυρὸν
εἰς Μινύλαον, ἀλλ' ἐν τῷ εἰσαδὲ πολυνοστή-
σαι ἱκανῶς ἰσχυρὸν. Quin et alibi occurrit vox
νοστήσαντα etiam cum voculà κίσις conjuncta,
ubi sensu vulgato planè usurpatur :

Κίσις με νοστήσαντα φίλῃς ἐς πατρίδα γαίαν.
Iliad. ψ', 145.

Ver. 120. — χερσίν.] Ἀλ. χερσὶ.

Ver. 123. — Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλι-
πάρης, Πείπλον ἔχουσ'.]

Nec minùs Andromache, digressu mœsta
supremo,

Fert picturatas auri subtemine vestes,
Et Phrygiam Ascanio chlamydem —.

Æn. III, 482.

Ver. 124. — ἐν χερσίν.] Ἀλ. ἐν χερσὶ.

Ver. 125. Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, — Μνημ' Ἑ-
λένης χειρῶν.] Ἀλ. Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ.

Accipe et hæc, manuum tibi quæ monu-
menta mearum

Sint, puer, et longum Andromachæ tes-
tentur amorem. Æn. III, 486.

Ibid. — τέκνον φίλε.] Vide suprâ ad λ',
90. 91.

Ver. 126. — πολυηράτου ἐς γάμου ἄρην.]
Τὸ δὲ, πολυηράτου, ἀμφιβολίαν ἔχει. Ἀδελφὸς
γὰρ εἴτε πολυηράτου Ἑλένης ἦεν, εἴτε γάμου
πολυηράτου. Eustath. Verùm prior ista ac-
cipiendi ratio ad vocis πολυηράτου significa-

Σὴ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κεῖσθαι ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς εἰποῦς· ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων. 130

Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἐῷ Δηῆσατο θυμῷ.

Τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἐξέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόφ' ἐπέχευε φέρουσα 135

Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείβητος,

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξυστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,

Εἶδατα πόλλ' ἐπιβῆσα, χαριζομένη παριόντων.

Πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας· 140

Ἵνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·

Οἱ δ' ἐκ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

“Tuae uxori gestandum; interim verò dilectam apud matrem

“Jaceat in domo: tu autem mihi gaudens perveneris

“Domum ad benè-aedificatam, et tuam in patriam terram.”

Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepit gaudens. 130

Et haec quidem in capsum posuit Pisistratus heros

Accepta; et omnia suo admiratus est animo.

Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:

Sederunt verò deinde in sedibusque, soliisque,

Aquam autem famula gutturnio infudit ferens 135

Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,

Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam,

Panem verò veneranda proma apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, gratificans de praesentibus,

Juxta autem Boëthoedes carnes dividebat, et distribuebat portiones; 140

Vinum verò fundebat filius Menelai inclyti:

Hi autem ad cibos paratos appositos manus extendebant.

tionem multò minùs apta; ad sententiam, cum de se ipsa loquatur *Helena*, planè absurdum. Vide infra ad ver. 365. et ψ', 354. Cæterum deducta vox *πολυήματος* non ex *ἐῷμαι*, (penultimam enim tum necessario produceret;) sed ex *ἱεῖμαι*. Vide ad *Il.* α', 67.

Ver. 127. Σὴ ἀλόχῳ φορέειν.] Non, uti malè reddit *Barnesius*, “*Ut tuæ uxori portes*,” sed, ut rectè versio *Wetsteniana*, *Tuæ uxori gestandum*.” Aptius nimirum congruit hæc interpretatio et cum reliquâ sententiâ, et cum ipsius vocis φορέειν significatione: Eodem enim sensu alibi apud *Poëtam* usurpatur hæc vox:

— τὰ μὲν αὖτις καταθητῶσιν ἵκιν

“*Adhuc enim ferunt* —. *Iliad.* ν', 440.

— σὶν δὲ Ζεὺς Ἐκτορεὶ δάειν

“*Ἡ κερφαλὴ φορέειν* —. π', 799.

Ver. 128. Κεῖσθαι.] *Al.* Κεῖσθαι.

Ver. 130. — χερσὶ.] *Al.* χερσὶ.

Ver. 131. — πείρινθα.] *Κεῖσθαι* τῆς ἀ-

μάξης. *Schol.*

Ver. 139. Εἶδατα πόλλ' ἐπιβῆσα.] Deest hic versus in MSS. duobus à *Tho. Bentleio* collatis.

Ver. 140. — κρέα δαίετο.] *Συστῆλιν* δὲ τὸ κρέα τὴν λέγουσαν ἰταῖα, ὡς ἀποκατὴν παθὸν ἐκ τοῦ κρέατος. *Eustath.*

Ver. 141. Ἵνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου.] Ἵνοχόει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ ἐντομίστατοι παῖδες, ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός· “Ἵνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.” Καὶ *Εὐρυπιδὴς* ὁ ποιητὴς ἐν *παισὶν Ἵνοχητι*. *Athenæus*, lib. X. cap. 6.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 "Ἴππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον· 145
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούτου.
 Τούς δ' μέτ', Ἀτρεΐδης ἐκίς ξανθὸς Μενέλαος,
 Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
 Χρυσῶν ἐν δέπαϊ, ὅφρα λείψαντε κιοίτην.
 Στῇ δ' ἵκπων προπάροιθε· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα· 150
 Χαίρειτον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 Εἵπειν· ἥ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὥς, ἦπιος ἦεν,
 Εὔως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱέες Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Καὶ λῆν κείνογι, διοτρεφεῖς, ὥς ἀγορεύεις, 155
 Πάντα τὰδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἱ γὰρ ἐγὼν ὥς
 Νοστήσας, Ἰθάκῃνδὲ κίων, Ὀδυσσεὶ ἐνὶ οἴκῳ
 Εἵποίμ', ὥς παρὰ σείῳ τυχὼν φιλότῃτος ἀπάσης
 Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλ' ἄ.

At postquam potūs et cibi desiderium exemissent,
 Utique tunc Telemachus et Nestoris illustris filius
 Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt : 145
 Exieerunt autem ἐν vestibulo et porticu sonorā.
 Cum his verò Atrides ivit flavus Menelaus,
 Vinum habens in manu dulce dextrā,
 Aureo in poculo, ut ubi-libāssent proficiasceretur.
 Stetit autem equos ante; propinansque allocutus est : 150
 "Valete, ὦ juvenes, et Nestori pastori populorum
 "Dicite salutem; certē enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
 "Quamdiū in Trojā pugnabamus filii Achivorum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :
 "Et omnino illi, Jovis-alumne, sicut dicis, 155
 "Omnia haec profecti narrabimus : utinam enim ego sic
 "Reversus, in-Ithacam ubi-venero, Ulyssi in domo
 "Dixero, ut à te potitus amicae-tractationis omnigenae
 "Veniam, asseram autem suppellectilia multa et bona."

Ver. 144. Καὶ τότε.] *Al.* Δὲ τότε.

Ver. 146. — αἰθούσης ἐριδούτου.] Ita ex Edit. Vett. rectē restituit *Barnesius*; ita enim in omnibus legitur *Iliad.* ἄ, 323. *Odys.* γ', 399. 493. quin et ita hic habet MS. à *Tho.* *Bentleio* collatus. *Vulgg.* ἐριδούτου. Quod versum perimit.

Ver. 149. Χρυσῶν ἐν δέπαϊ, ὅφρα.] Nullā analogiā produci potest ultima vocis δέπαϊ. Vide ad *Il.* ἄ, 342. et ἄ, 285. Ceterum fortasse legendum "Ἐν δέπαϊ χρυσῶν, ὅφρα &c. scilicet ut χρυσῶν (uti saepe fit) pronuntietur χρυσῶ. Ita certe alibi Poeta :

————— ἐν δ' αἶνον ἔχων
"Ἐν δέπαϊ χρυσῶν ———— *Odys.* ἄ, 260.

Καὶ δέπαϊ χρυσῶν διδίσκιστο, ———— *σ'*, 120.

Ver. 151. — καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν Εἵπειν.] Nempē Εἵπειν, χαίρειν.

Ver. 152. — πατὴρ ὥς, ἦπιος ἦεν.] Vide suprā ad β', 47 et 234.

Ver. 153. Εὔως ἐν Τροίῃ.] *Al.* "Ἐως ἐν Τροίῃ. Vide suprā ad ver. 109.

Ver. 157. — κίων, "Ὀδυσσεὶ ἐνὶ οἴκῳ." *Al.* κίων Ὀδυσσεὶ ἐνὶ οἴκῳ. Ceterum MS. à *Tho.* *Bentleio* collatus habet Ὀδυσσεὶ.

- "Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δειξίος ὄρνις, 160
 Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχασσι πέλαγον,
 "Ἡμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποντο
 Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἔλθων
 Δειξίος ἦϊξε πρόσθ' ἱκταν, οἱ δὲ ἰδόντες
 Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. 165
 Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
 Φράζο δὴ, Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηε θεὸς τέρας, ἥέ σοι αὐτῶ.
 "Ὡς φάτο· μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
 "Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νόησας. 170
 Τὸν δ' Ἐλένη ταυπέπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
 Κλυτὲ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω.
 "Ὡς ὅδε χῆν' ἤρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε 175
 "Ὡς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
 Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἥε καὶ ἤδη

- Sic ei locuto supervolavit dextera avis, 160
 Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
 Mansuetum è chorte; clamantes autem sequebantur
 Viri et mulieres: haec verò ipsos propè cum-venisset
 Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
 Gavisi-sunt; et omnibus in mentibus animus laetatus est. 165
 His autem Nestorides Pisistratus exordiebatur sermonem:
 " Considera jam, Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
 " An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi."
 Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
 Quomodo ei ritè responderet meditatus. 170
 Hunc autem Helena stolata praeveniens dixit verbum:
 " Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
 " Immortales suggerunt, et sicut perfectum-iri puto.
 " Sicut haec anserem rapuit, nutritum in domo,
 " Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque; 175
 " Sic Ulysses mala multa passus, et multum vagatus,
 " Domum redibit, et ulciscetur; aut etiam jam

Ver. 160. — *ἰεπέπτατο δειξίος ὄρνις, Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων.*

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales
in æthrâ. —

Cynum excellentem pedibus rapit impro-
bus uncia. *Æn.* XII, 247. 249.

Ver. 162. — *ἰύζοντες.* Vide suprâ ad 1,
394. et ad *Il.* 8, 455.

Ver. 163. — *ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἔλθων.*
Ita ex Edit. Vett. et ex *Eustathio* rectè
restituit *Barnesius*: Atque ipsa habet M.S. à

Tho. Bentleio collatus. *Al.* ἰ δὲ σφιν ἐγγύθεν ἔλθων.

Ver. 164. — *οἱ δὲ ἰδόντες Γήθησαν.*

Tum verò augurium Rutuli clamore sa-
lutant. *Æn.* XII, 257.

Ver. 168. *Εἰ νῶϊν.* *Al.* Ἡ νῶϊν.

Ver. 170. — *ὑποκρίναιτο.* Vide ad *Il.* 4,
309. 338.

Ver. 171. *Τὸν δ'.* *Al.* Τὸν γ'.

Ibid. — *ὑποφθαμένην.* Vide ad *Il.* 8,

Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·

Οὕτω νῦν Ζεὺς θεῖη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,

180

Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι, θεῷ ὧς, ἐχγετοάμην.

Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ᾤκα

Ἦῖζαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.

Οἱ δὲ πανημέριοι σῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·

Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

185

Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,

Υἱός Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.

Ἐνθα δὲ νύκτ' αἶσαν ὁ δὲ τοῖς παρ' ξένισιν ᾤκων.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,

Ἴππους τε ζεύγυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·

190

Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροισι καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·

Μάστιξιν δ' ἔλααν· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.

Αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου κίπυ πτολίεθρον·

"Domi est: quinetiam procis malum omnibus serit."

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est:

"Sic nunc Jupiter faciat, altitonans maritus Junonis;

180

"Ita tibi et illic, deo tanquā, vota-fecerim."

Dixit, et equis flagellum incussit: hi autem valde celeriter

Ruerunt ad-campum per urbem prompti.

Hi verò toto-die quatiebant jugum utrinque habentes:

Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes vise.

185

Ad Pheras verò pervenerunt, Dioclei ad domum,

Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.

Illic verò noctem peregerunt: is verò eis hospitalia apposuit.

Quando verò mane-genita apparuit rosea-digito Aurora,

Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt;

190

Exierunt autem ē vestibulo et porticu sonora:

Flagellavit verò Pisistratus, ut inirent-cursum; il autem non inviti volarunt.

Statim verò postea venerunt ad Pyli altam urbem:

Ver. 178. — ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει. [Ita edidit Barnesius ex Odys. ε', 159. ubi in omnibus ita scriptum occurrit; et ex Eustathio, qui in commentario hunc versum hoc modo citat: Οἴκοι ἰερῶ, μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει. Cum Barnesio porro facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει. Quod et ipsum ferri potest. Vide ad Il. ε', 51.]

Ver. 182. — μάστιν. Vide ad Il. ψ', 500.

Ver. 185. Δύσετό τ' ἥλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.]

Vertitur interea cælum, et ruit Oceano nox,

Involvens umbræ magnâ terramque polumque. Æn. II, 250.

Tom. II.

Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci. Æn. III, 508.

Cæterum vulgati hic habent Δύσετό τ' ἥλιος, &c. Barnesius autem edidit Δύσετο rectè: Primam enim producit.

Ver. 186. Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο. Al. Ἐς δὲ Φηρὰς ἵκοντο uti infra ver. 296. Ἦ δὲ Φηρὰς ἰσιθάλλι.

Ver. 187. — Ὀρσιλόχοιο. MS. à Tho. Bentleio collatus, Ὀρσιλόχοιο. Atque ita in pluribus Editionibus legitur supra γ', 488. et infra ε', 16.

Ver. 188. Ἐνθα δὲ νύκτ' αἶσαν. Barnesius sensum postulare existimat, ut scribatur Ἐνθάδε. Sed minus rectè. Vide ad Il. θ', 160.

Ver. 191. — ἰριδούπου. Al. ἰριδοῦσαν. Vide supra ad ver. 146.

D

- Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφάνει Νέστορος υἱόν·
 Νεστορίδῃ, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας 195
 Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' εἶναι
 Ἐκ πατέρων φιλότῃτος· ἀτὰρ καὶ ὁμήλικες ἐσμέν·
 Ἦδὲ δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.
 Μῆ με παρὲξ ἄγε ἦα, διοτρεφεῖς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
 Μῆ με γέρον ἀέκοντα κατάσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, 200
 Ἴέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεῶν θᾶσσον ἰκίσθαι.
 "Ὡς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐῷ συμφράσσατο θυμῷ,
 "Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν·
 "Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δοῦσσατο κέρδιον εἶναι· 205
 Στρέψ' ἵππους ἐπὶ ἦα θοὴν, καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Νῆϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δᾶρα,
 Ἑσθῆτα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκε·
 Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
 Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκίσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι· 210

Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium:

"Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfeceris 195

"Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse

"Ex patrum amicitia; atqui et aequales aetate sumus:

"Hoc autem iter magis concordia nos conjunget.

"Nè me praeter navem agas, ô Jovis-alumne, sed relinque illic:

"Nè me senex invitum detineat suâ in domo,

"Cupiens amantèr-tractare: mihi autem opus est citò domum-pervenire." 200

Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo,

Quomodo ei ritè pollicitus perficeret:

Sic verò ei cogitanti visum est satius esse:

Vertit equos ad navem velocem, et littus maris:

Navis autem in puppi depromebat pulchra dona, 205

Vestes, aurumque, quae ei Menelaus dederat:

Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est:

"Festinanter nunc conscende, jubeque omnes socios;

"Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni: 210

Ver. 197. 201. — φιλότῃτος — φιλότητος. Vide ad Il. 4, 338. et 6, 304.

Ibid. — ἱεμέν. Al. ἱεμίν.

Ver. 198. "Ἦδὲ δ' ὁδός." Al. "Ἦ δὲ ὁδός."

Ver. 199. Μῆ με παρὲξ ἄγε ἦα.] Μῆ με παρὰ τὴν φέουσαν ἄδιν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἢ ἄλλην ἄδιν ἰσάγγης. Schol.

Ver. 200. Μῆ με γέρον.] Al. Μῆ μ' ὁ γέρον.

Ver. 201. — ἱεὶ δὲ χρεῶν θᾶσσον ἰκίσθαι.] Vide ad Il. κ'. 43. Caterum Eustathius in commentario citat χρεῖω. Atque ita in pluribus codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Quæ fortè et verior lectio; quia vox χρεῖων alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 204. "Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δοῦσσατο κέρδιον εἶναι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 205. Στρέψ' ἵππους ἐπὶ ἦα θοήν.] Vide Strabonem, Geograph. lib. VIII. pag. 538. 539. al. 350.

Ver. 206. — ἱεὶ.] Al. ἱεί.

Ver. 209. — ἀνάβαινε.] Al. ἀνέβαινε. ut infra ver. 219. Caterum Eustathius exponit ἀνάβημι. Minus rectè; ut liquet ex ver. 219, 221.

Ibid. — κίλειό τι.] Al. κίλειο δέ.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερβίος· οὐ σε μεθήσει·

Ἄλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ σε φημί·

Ἄψ ἵεναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους 215

Ἄψ Πυλίων εἰς ἄστν, δοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·

Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νῆ' μελαίνῃ·

Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα κῆρσσωμεν ὁδοῖο.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίθοντο.

Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον. 221

Ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὖχετο· θῦε δ' Ἀθήνη

Νῆ' παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλυθεν αἰὲς

Τηλεδαπὸς, φεύγων ἐξ Ἀργεος, ἄνδρα κατακτὰς,

Μάντις· ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμποδος ἐκγονος ἦεν, 225

Ὅς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἐνὶ, μητέρι μήλων,

Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔзоχα δώματα ναίων·

Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,

Νηλέα τε μεγάλθυμον, ἀγαυότατον ζώνοντα,

Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν 230

" Benè enim ego hoc novī in mente et in animo,

" Qualis illius animus vehemens . non te dimittet,

" Sed ipse invitaturus huc veniet; neque te puto

" Retrò iturum vacuum : valdè enim irascetur omninò."

Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos 215

Retrò Pyliorum in urbem, celeritèrque domum pervenit.

Telemachus verò sociis hortans praecepit:

" Ordinate arma, socii, in nave nigrà;

" Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter."

Sic dixit: illi autem ei maximè quidem auscultarunt, et paruerunt. 220

Statim verò ingrediebantur, et in transtris sedebant.

Atque is quidem haec properabat, et supplicabat; sacraque faciebat Minervau

Navis ad puppim; propè autem ad eum venit vir

Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,

Vates; at genere Melampodis proles erat, 225

Qui antèa quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,

Dives inter Pylos valdè egregias aedes habitans:

Tunc demùm alium ad populum pervenit, patriam fugiens,

Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,

Qui ei opes multas integrum in annum 230

Ver. 213. ——— οὐδέ σε φημί.] *Al.* οὐδέ ἰ
φημί.

Ver. 215. ——— ἵπποι.] *MS.* unus à
Tho. Bentleio collatus, ἵπποι.

Ver. 218. ——— τεύχε'.] Τὰ τῆς νῆος ἐκ-
γαλῖα. *Schol.*

Ver. 221. ——— εἴσβαινον.] *Al.* ἱσβαινον.

Ver. 226. "Ὅς πρὶν μὲν.] *Melampus.*

Ver. 227. ——— μέγ'.] *Al.* μίν'.

Ver. 228. ——— ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πα-
τρίδα φεύγων.] *Τουτίστιν εἰς Ἀργεος ἦλθε, τὴν*
Πύλον φύγων Eustath. Ceterum *MS.* à
Tho. Bentleio collatus, hic legit ἄλλον δῆμον
uti infra ver. 238.

- Εἶχε βίη· ὁ δὲ τίως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
Δισμῶ ἐν ἀργαλῇ δίδετο, κρατέρ' ἄλγεια πάσχων,
Εἵνεκα Νηληϊος κούρης, ἅτης τε βαρείης,
Τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις Ἑριννύς.
'Αλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βούς ἐριμύκους 235
'Ες Πύλον ἐκ Φυλάκῃς, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰεπὶς,
'Αντίθεον Νηληϊά, κασιγιήτην τε γυναιῖκα
'Ηγάγετο πρὸς δῶμαθ'· ὁ δ' ἄλλων ἔκετο δῆμον,
"Αργος ἐς ἰππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
Ναίεσθαι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν. 240
"Ενθα δ' ἔγχευε γυναιῖκα, καὶ ὑπεριφίς δέτο δῶμα,
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱε κραταιῷ.
'Αντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μογαθύμον·
Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάρεον,
"Ον περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων, 245

Tenebat vi: ille verò tamdiù quidem in aedibus Phylaci
Vinculo in grâvi ligatus erat, duros dolores patiens,
Gratiâ Nelei filiae, noxaeque gravis,
Quam ei in mente posuit dea gravis Erinny.
Sed is quidem effugit mortem, et abegit boves mugitibus-praestantes 235
In Pylum ex Phylace, et ultus est factum indignum,
Deo-parem Neleum, fratrique uxorem
Duxit ad domum: ipse verò aliorum venit ad populum
In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat
Habitare multis imperantem Argivis: 240
Ibi autem duxit uxorem, et altam posuit domum,
Genuitque Antiphatem et Mantium, filios fortes.
Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
At Oicleus populi-concitatorem Amphiarum,
Quem ex animo diligebat Jupiterque Aegiochus, et Apollo 245

Ver. 231. — τίως μιν.] "Εως τοῦ τι-
λασθῆναι τὸν ἱνασθέν. Schol. Pronuntiabatur
autem τίως μιν.

Ver. 232. Δισμῶ ἐν ἀργαλίῃ.] Vide suprâ
ad λ', 292.

Ver. 233. Εἵνεκα Νηληϊος κούρης. — Πηρεῦς.
Eustath. Vide suprâ ad λ', 286.

Ver. 234. — δασπλῆτις Ἑριννύς.] Δυσ-
προσπλάστως. Schol.

Ver. 236. — καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰεπὶς,
'Αντίθεον Νηληϊά.] Vox τίσμι apud Poetam,
Voce Mediâ, sæpè de injuriâ, sæpè de inju-
riæ auctore ulciscendo usurpatur; vide *Iliad.*
τ', 208. γ', 30. *Odys.* γ', 306. ψ', 31. Hic
autem videtur ἰτίσασθαι ad utrumque simul
referri. Cæterum Scholiastes sententiam ita
exponit: Καὶ ἰτιμαρτέσασθαι τὸν Νηλεῖα, ὑπο-
μῖνας ἔργον χαλεπόν.

Ver. 237. — κασιγιήτην τι.] Τῷ βίαντι.
Schol. ad λ', 289. suprâ. Cæterum MS. à
Tho. Benileio collatus hic legit κασιγιήτην
δί.

Ver. 240. — πολλοῖσιν ἀνάσσοντ'.] Ἀλ.
πολλοῖσι τ' ἀνάσσον.

Ver. 241. — ἔγχευε.] Vide suprâ ad
λ', 272.

Ver. 242. — Μάντιον.] Ἀλ. Φάμον.
Atqui ejusdem iterum meminit Poe-
ta infrâ ver. 249. Μάντιος αὖ τίμισσε,
ἔξ.

Ver. 245. "Ον περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰ-
γίοχος, καὶ Ἀπόλλων.] Τὸν δ' Ἀμφιάρεον φη-
σὶν ὁ Ζεὺς μὲν λίγισται, ὡς βασιλεὺς ἄνδρα καὶ
διὰ τοῦτο θυγατὴ καὶ θυγατρί. Ἀπόλλων δ', ὡς
μάντιν. Eustath.

Παντοίην φιλότῃ· οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδὲν,
 Ἄλλ' ὅλετ' ἐν Θῆβησι, γυναιῶν εἵνεκα δάραν.
 Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγέναντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδεία τε, Κλείτον τε·
 Ἄλλ' ἦτοι Κλείτον χρυσόθρονος ἦρπασεν Ἥως, 250
 Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἣν ἀθανάτοισι μετείη.
 Αὐτὰρ ὑπέρβυμον Πολυφειδεα μάντιν Ἀπόλλων
 Θῆκε βροτῶν ὅχ' ἄριστον, ἐπεὶ δάνειν Ἀμφιάρεος·
 "Ὅς ῥ' Ὑπερησίνην ἀπεινάσασατο, πατρὶ χολωθεῖς,
 "Ἐνθ' ὅγε ναιετάαν μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι. 255
 Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 "Ὅς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' ἐκίχανε
 Σπένδοντ', εὐχόμενον τε, Δοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Omnigeno amore : neque pervenit is ad senectutis limen ;
 Sed periit Thebis, muliebrium gratiâ donorum.
 Huic autem filii nati sunt Alcmaeon, Amphilochnusque.
 Mantius rursùm genuit Polyphidemque, Clitumque :
 Sed sanè Clitum aureum-solium-habens rapuit Aurora, 250
 Pulchritudinem ob ipsius ; ut immortalibus interesset.
 At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
 Reddidit hominum longè optimum, postquam mortuus est Amphiaras :
 Qui scilicèt in Hyperæiam migravit, patri iratus ;
 Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus. 255
 Hujus quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen ei erat,
 Qui tunc prope Telemachum stetit : hunc verò deprehendit
 Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram ;
 Et ipsum affatus verba alata dixit ;

Ver. 246. "Παντοίην φιλότῃ." Apud Platonem, loco jam infra citato, Παντοίην φιλότῃ.

Ibid. — οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδὲν.] Οὐδὲν γὰρ πικρύνει οὐκ ἀπολύει, ζῶντι δὲ ἀγαθὸν αἰσίοις γίνεσθαι ἢ κατὰ τὸ Μινιάδριον "Ὅς οἱ "Θεὸς φιλοῦντι, ἀπαθήσει υἱός." Schol. Secundum posteriorem interpretationem Plato in *Asioto* ; Οἱ Θεοὶ (inquit) τῶν ἀνθρώπων ἐπιστήμοις, οὐς ἂν περὶ πλείστον σκώδονται, Δάντες ἀπαλλάττονται τοῦ ζῆν. Ἀγαμέμνης γοῦν καὶ Τροφῶνιος οἱ διαμένοντες τὸ Πυθί τοῦ Διὸς σίμους, ἐξέμηνον τὸ πρῶτον αὐτοῖς γινώσθαι, καὶ μετὰ τὸ ἐκείνους ἀνίστασθαι. — Τὸν δ' Ἀμφιάρεον, — "Τὸν περὶ κῆρ φίλου Ζεύς τ' αἰγίλοχος καὶ Ἄσπετος, καὶ Ἀπόλλων, Παντοίην φιλότῃ" οὐδ' ἴκετο "γήραος οὐδὲν." Et Plutarchus : Οὐχ ὁ μακροτάτος βίος ἔσται, ἀλλ' ὁ σπουδαϊώτατος — τὸ γὰρ καλὸν οὐκ ἐν μήνι χροῖον διαίει, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ καὶ τῇ καίρῳ συμμιγείῃ· οὗτο γὰρ ὠφέλιμος καὶ διαφιλὲς ὡς ἐννοεῖται. Διὰ τοῦτο γοῦν τοῦς ὑπερβολώτερος τῶν ἡρώων καὶ

φόντας ἀπὸ Διὸς, πρὸ γήραος ἐκλείποντας τὸν βίον οἱ ποιεῖται παρῆσαν ἡμῖν. "Ὡς περὶ κῆρ φίλου Ζεύς τ' αἰγίλοχος καὶ Ἄσπετος Παντοίην φιλότῃ" οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδὲν." De Consolat. ad Apollonium. Mihi autem videtur istud "οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδὲν" minime ab ipso Poëtâ felicitati tribui ; sed ex historiâ scilicèt acceptum simpliciter memorari. Uti exponit Eustathius : Τὸ δὲ "οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδὲν" ἄλλως οὕτω καὶ ἀφελῶς εἰπαὶ δεῖται ὁ Πανθητής, — αὐτὸ τὸ δὲ διαγινώσκοντες.

Ver. 247. — γυναιῶν εἵνεκα δάραν.] Τὸν ἔρπον ἐπὶ τῇ Ἀμφικλέῃ ἀνευστίον. Schol. Vide suprâ ad λ', 526.

Ver. 251. — οἷο.] *Al. οἷο.*

Ibid. — ἀθανάτοισι.] Vide ad II. ε', 398.

Ver. 254. — "Τυερησίνην."] Τυερησίνην εἰς Τυερησίαν, πόλιν Ἀργεῶς. Eustath.

Ibid. — πατρὶ.] Mantio, ver. 249.

Ver. 256. — ἄρ.] Ut suprâ dictum est — ver. 223.

"Ω φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῃ, 260
 Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μῆδ' ἐπικεύσης.
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐτοκῆς;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα· 265
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 Τοῦνεκα νῦν ἐτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
 ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο. 270
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Οὔτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 Ἐμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔται τε,
 Ἄργος ἀν' ἰππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
 Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν, 275
 Φεύγω· ἐπεὶ νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 Ἀλλὰ με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεὶ σε φυγὰν ἰκέτευσα,
 Μή με κατακτείνωσι· διωκόμεναι γὰρ οἴω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·

" O amice, quoniam te sacra-facientem deprehendo hoc in loco, 260
 " Oro per sacra et deum, et deinde
 " Per tuumque ipsius caput, et socios, qui te comitantur,
 " Dic mihi interroganti vera, neque celes.
 " Quis? undè es hominum? ubi tibi urbs, et parentes?"
 Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est; 265
 " Equidem tibi hospes, valdè accuratè dicam:
 " Ex Ithacà genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 " Si quandò erat: nunc verò jamjam periit tristi morte.
 " Propterea nunc sociisque assumptis et nave nigrà,
 " Veni interrogaturus de-patre diù absente." 270
 Hunc autem rursùs allocutus est Theoclymenus deo-par;
 " Sic tibi et ego ex patrià, viro interfecto
 " Tribule: multi autem fratresque sodalesque sunt,
 " Argos per equis-pascendis-aptum; multùm autem pollent Achivi;
 " Ab his elapsus mortem et fatum atrum, 275
 " Fugio; quippe mihi fatale est inter homines vagari.
 " Sed me navi impone, quia tibi fugà-captà supplicavi,
 " Nè me interficiant: persequi enim eos me puto."
 Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est;

Ver. 261. — αὐτὰρ ἔπειτα.] *Al.* ἥδ' ἐτοκῆς.

Ver. 266. — ἀγορεύσω.] *Al.* καταλίξω.

Ver. 268. — Εἴ ποτ' ἔην.] Vide ad Π. γ', 180.

Ibid. — λυγρῷ ὀλέθρῳ.] *Al.* λυγρὸν ὀλέθρον.

Ver. 272. Οὔτω τοι καὶ ἐγὼν.] *Ως ἐγὼς,*

μένος φεύγω. *Schol.* Malè. Refertur enim istud Οὔτω ad id quod dixerat Telemachus, ver. 267. 270. nempè ex Ithacà patrià se illuc profectum: Ut hic dicat Theoclymenus, " Ita se quoque è patrià illuc venisse."

Ibid. Οὔτω τοι.] *Al.* Οὔτω δή.

Ver. 274. — Ἀχαιοί.] *Al.* Ἀχαιῶν.

- Οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἱέσης· 280
 Ἄλλ' ἔπειν· αὐτὰρ κείθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν
 "Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ τὸδ' ἐπ' ἱκρίοφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 Ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο.
 Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· πᾶρ δὲ οἱ αὐτῷ 285
 Εἴσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάρροισιν ἐποτρύνας ἐπέλευσεν
 "Ὅπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
 Ἴστον δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
 Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν 290
 Ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὖστρέπτοισι βοῦσι.
 Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὔρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Λάβρον ἐπαγιζόντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
 Νηὺς ἀνύσειε Δέουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Δύσειτό τ' ἥελιος, σκιδώντό τε πᾶσαι ἀγυιαί. 295
 Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

"Non quidem jam te conscendere-volentem depellam à navi aequali : 280
 "Sed sequere : at illic amice-excipieris de talibus qualia habemus."

Sic utique locutus, ab-eo accepit aeream hastam ;
 Et hanc super tabulata extendit navis remis-utrinque-agitatae :
 Conscendit autem et ipse navem pontum-transeuntem. 285

In puppi verò deinde sedit ; juxtaque seipsum
 Sedere-fecit Theoclymenum : illi autem rudentes solverunt.
 Telemachus verò socios hortatus jussit
 Arma capessere : illi autem festinantèr obediverunt.
 Malum autem abiegnum concavum intra receptaculum
 Statuerunt erectum ; funibusque colligârunt ; 290
 Traxeruntque vela alba benè-tortis loris.

His autem secundum ventum misit oculis-caesia Minerva
 Vehementem, ingruentem per aërem ; ut ciùssimè
 Navis emetiretur currens maris salsam aquam.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae. 295
 Illa autem Pheras appellebat, impulsà Jovis vento-secundo ;

Ver. 280. — ἔθλοντα.] Barnesius sensum postulare existimat ut legatur ἐλόντα. Sed nihil opus.

Ver. 283. — σὶδ'.] *Al.* τὸγ'.

Ver. 284. — ἰστίαντο.] *Al.* ἰστίαντο.

Vide ad II. 6, 35 et I. 109.

Ver. 292. — ἴν.] Vide ad II. 6, 24. et σ', 762.

Ver. 295. Δύσειτό τ' ἥλιος.] Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 539. al. 350. hunc locum citat, alio adjecto versu, quem inseruit Barnesius.

Βὰν δὲ παρὰ Κρονίου· καὶ Χαλκίδα καλλιγέρων
 Δύσειτό τ' ἥλιος, &c.

Qui versus, uti ad Strabonis locum annotat

Casaubonus, in Vulgatis nusquam reperitur ; neque ejus omnino meminit Eustathius. Eundem autem iterum citat Strabo, lib. X. pag. 687. al. 447. ubi pro Χαλκίδα καλλιγέρων, legitur Χαλκίδα πειρησάντων.

Ver. 296. Ἡ δὲ Φερὰς ἰστίαντο, &c.] Vide Strabonem, lib. VIII. pag. 539. al. 350.

Ibid. Ἡ δὲ Φερὰς ἰστίαντο.] *Al.* Ἡ Φερὰς δ' ἰστίαντο. Ceterum de voce ἰστίαντο ita Porphyrius : Ἐπὶ βόλοις (inquit) σημαίνει τὸν ἰστυχῆ καὶ ἰστυχῆ, ἀπὸ τῆς βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. — Λύσις ἰστυχῆ, "Ἡ δὲ Φερὰς ἰστίαντο, ἰστυχῆ γὰρ Διὸς οὔρῳ" μιστῆται γὰρ ἀπὸ τῶν πόρῶν τῶν ἰστίαντων ποιούμενων, ὥστε τυχεῖν. Ἡ οὖν οὐκ ἰστίαντο ἰστυχῆ, ὥστε τυχεῖν τῶν

Ἥδ' ἐκ παρ' Ἡλίδας διὰν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.

Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπρόειχε Δοῖσιν,

Ὀρμαίνων, ἥ κεν θάνατον φύγοι, ἥ κεν ἀλῆη.

Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ Δίος ὑφορβὸς 300

Δορκεΐτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἄνδρες ἄλλοι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Τοῖς Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῃσι πειρητίζων,

Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκίως φιλέοι, μείναιί τε κελεύοι

Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἥ ὀτρύνειε πόλινδε· 305

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι·

Ἡῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι

Πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.

Ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόβου, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,

Ὅς κέ με κῆρ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πόλιν αὐτὸς ἀνάγκη 310

Πλάγξομαι, αἱ κέν τις κοτύλῃ καὶ πύρρον ὀρέξῃ.

Καί κ' ἔλθων πρὸς δώματα Ὀδυσσεὺς Δείδιο,

Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.

Hinc verò rursus insulis immisit eam acutis,

Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.

Diversa autem parte in casa Ulysses et nobilis subulcus 300

Coenabant; apud verò ipsos coenabant viri alii.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Inter hos Ulysses locutus est, subulcum tentans,

An ipsum ampliùs studiosè curaret, manereque juberet

Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem ire;

"Audi nunc, Eumaeae, alique omnes socii;

"Manè ad urbem cupio discedere.

"Mendicaturus, ut nè te atteram et socios.

"Sed me benè mone, et simul ductorem bonum praebe,

"Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse ex-necessitate 310

"Vagabor, siquis fortè poculum et panem porrexerit.

"Et profectus ad aedes Ulyssis divini,

φερῶν. Quæst. Homeric. 1. Eandemque explicationem affert Scholiastes ad β', 319. suprâ.

Ibid. — [ἱαριγομένη Διὸς οὔρῃ.] Apud Strabonem, loco suprâ citato, ἀγαλλομένη Διὸς οὔρῃ.

Ver. 297. Ἥδ' ἐκ παρ' Ἡλίδας διὰν.] Vide suprâ ad γ', 275.

Ver. 298. — [νήσοισιν ἐπιπρόειχε Δοῖσιν.] Ταῖς λεγομέναις Ὀξείαις, μεταληπτικῶς ἐκ τοῦ κατὰ κίνησιν ὀξίως, ἐπὶ τὸ κατὰ σχῆμα. Schol. Θεὰς δὲ εἰρηνὴ τὰς Ὀξείας τῶν Ἐχινάδων ὅς ἐστιν αὐταί, πλησιάζουσιν τῇ ἀρχῇ τοῦ Κερυνιακοῦ κόλπου, καὶ ταῖς ἰαβωαῖς τοῦ Ἀχιλῆως. Strabo, lib. VIII. pag. 539. al. 351. Similiter exponit Dionysius Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. itemque

Heracleides Ponticus. Vide etiam Strabonem, lib. X. pag. 702. 703. al. 458. et suprâ ad ι, 327.

Ver. 299. — φύγοι.] *Al.* φύγη.

Ver. 300. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ.] Redit Poëta undè digressus est suprâ ζ', 533.

Ver. 305. Τοῖς Ὀδυσσεύς.] *Al.* Τοῖς δ' Ὀδυσσεύς.

Ver. 306. — νῦν, Εὐμαιε.] *Al.* νῦν μ', Εὐμαιε.

Ver. 307. — ἀπονέεσθαι.] Vide ad II. ε', 398.

Ver. 309. — καὶ ἄμ' ἡγεμόν'.] *Al.* καὶ μ' ἡγεμόν'.

Ver. 311. — κοτύλῃ.] Ἐκπώματος, ἥτοι ποτηρίου εἶδος τοσοῦτον, καὶ μέτρον. Schol.

Ibid. — πύρρον.] Πύρρον ἄστυ. Schol.

Ἄγγελίην ἔπαυμι περίφρον Πηνελοπείη·

Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,

Εἴ μοι δείπνον δόειν, ἐνείατα μυρί' ἔχοντες.

315

Αἰψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅττι δέλοισιν·

Ἐκ γάρ τοι ἔρεω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,

Ἑρμείαιο ἔκητι διακτόρεω, ὅς ρά τε πάντων

Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,

Δρηστοσύνη οὐκ ἂν μοι ἔρῃσειεν βροτὸς ἄλλος,

320

Πῦρ τ' εὖ νῆησαι, διὰ τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,

Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπῆσαι, καὶ οἶνοχοῆσαι·

Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδράωσι χίρες.

"Nuncium dixero prudenti Penelopae,

"Et procis superbis me immiscuero,

"Si mihi forte coenam dederint, cibum copiosum habentes.

315

"Statim bene perfecero inter ipsos, quicquid voluerint:

"Etenim tibi dicam, tu autem attende, et me audi;

"Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium

"Hominum operibus gratiam et gloriam praebet.)

"Officio-servili non mihi contenderit mortalis alius,

320

"Ad ignemque bene cumulandum, lignaque sicca diffidenda,

"Adque-carne-dividendas, et ad-assandum, et ad-vinum-fundendum;

"Qualia scilicet optimis praestant inferiores."

Ver. 314. 315. 316. Καί κεν μνηστήρεσσιν.—
Εἴ μοι δείπνον δόειν.— Αἰψά κεν ἔ.c.] "Ma-

"lim," inquit *Henricus Stephanus*, "hunc
"locum ita interpungere; Καί κεν μνηστή-

"ρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην. Εἴ μοι δείπνον
"δόειν, ἐνείατα μυρί' ἔχοντες, Αἰψά κεν εὖ

"δρώοιμι ἔ.c. — quia non est rationi con-

"sentaneum, ut ille dicat se tum demum
"ceterum procorum aditum, si illi coe-

"nam porrigant; sed necesse est, ut eos ad-

"eat antequam ab iis quicquam accipiat."

Ita ille. At rectè se habet vulgata inter-

"punctio. Sensus enim istius Εἴ μοι δείπνον δόειν
"hoc in loco hujusmodi est: "Ut videam, ut

"experiar, an mihi cenam dent." Vel, "Εἰ
"ἔμε, ut mihi cenam dent." Quod et ipse

deinde addit vir eruditus: "Sed potest,
"inquit, "sequendo alteram interpunctio-

"nem, ita exponi ei, ut subauditum habeat
"participium ἐλπίσαντες, vel aliquid hujus-

"modi." Atque ita alibi sæpè Poeta:

"Ἥλυσεν, εἴ τινα μοι κληθόντα πατρὸς ἰώσποις.
Suprà γ', 317.

Et superius paulò ver. 310. hujus libri:

— κατὰ δὲ πάλιν αὐτὸς ἀνάγκη
Πλάγχθεμαι, εἰ μὴ τις ποτὶ μέλι καὶ σῆμενος ἔρξῃ.

Vide et suprà ἱ, 229.

Ver. 316. — ἔ.c.τις θύλοισιν.] "Hinc qui-
"dem," inquit *Barnesius*, "apparet, Vete-
"rum observationem de *Homero*, quòd que-

"piam utatur voce θύλου, falsam esse, nec
"satis firmo niti fundamento." Atqui MS.
à *Tho. Bentleio* collatus hic habet ἔ.c.θί-
λοισιν. Quin et ipse *Barnesius* suprà γ', 336.
et infrà ε', 19. restituit, θερμοῖς θύλοισι, et
ἔ.c.θ' ἰθίλοισιν quum in vulgatis editum e-
rat, θερμοῖς θύλοισι. ἔ.c.θ' ἰθίλοισιν. Vide et
ad II. ἱ, 277.

Ver. 318. Ἑρμείαιο ἔκητι.] Ἑστὶ δὲ κήρυξ· καὶ
παρὰ τοῖς ἡρώσι δὲ κήρυκας, οἱ ταῦτα ὑπουργοῦ-
ντες. Schol.

Ibid. — διακτόρεω.] Vide suprà ad γ', 338.

Ibid. — ἔ.c.ρά τε.] Qui utique. —

Qui scilicet. —

Ver. 320. Δρηστοσύνη.] Τῇ το εἰς διακονίαν
ἐνέργειᾳ. Schol. *Al. Δρηστοσύνη.*

Ibid. — ἰερίσσειν.] Ità rectè *Barnesius*:
atque ita MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Al.*
ἰερίσσειν. Quod antepenultimam corrigit.

Ver. 321. Πῦρ τ' εὖ νῆησαι.] Πύλας σκεπ-
σαι, ἵνα κεν τοῦ πύρ ποιῆσαι. Schol. *Al.* Πῦρ
τε κατ' εὖ νῆσαι. Τίς δὲ "πῦρ νῆησαι"
γράφουσιν ἦτοι φυλάξαι, κατενῆσαι, ζωπυρ-
σαι ἢ σκεπῆσαι. *Eustath.*

Ibid. — ξύλα δανὰ.] Παρὰ τὸ δὴν, τὸ
ἐπὶ πολλὸν χρόνον, γίνεσθαι δανὰ, τὰ δὲ εἰς
χρόνον ἔχει· ἢ παρὰ τὸ δαῖον, τὸ καί, τὰ εἰς
καὺς ἰσχυρίσθαι, ὑκαυτεσθαι, διεμά. *Etymolog.*
Magn. ad vocem δανὰ. Cæterum legitur
et ξύλα πολλά, notante *Eustathio*.

Ver. 223. — παραδράωσι.] *Al.* παρὰ
δράωσι.

- Τὸν δὲ μίγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαίε συῶτα·
 "Ὡ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα 325
 "Ἐπλετο; ἢ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλίσθαι,
 Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
 Οὗ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρες ἐκείνων,
 'Αλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἰμένοι, ἧδὲ χιτῶνας, 330
 Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
 Οἱ σφιν ὑποδρώσιν· ἐϋξέστοι δὲ τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρειῶν, ἧδ' οἶνου βεβρίθασιν.
 'Αλλὰ μὲν· οὐ γάρ τις τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
 Οὗτ' ἐγὼ, οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἳ μοι ἔασιν. 335
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεύς φίλος υἱὸς,
 Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἔμματα ἔσσει,
 Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη, θυμός τε κελεύει.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας, δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αἶθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο, 340
 'Ὡς ἐμοὶ, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ οἷζυος αἰνῆς·

Hunc autem valdè indignatus allocutus es, Eumaeae subulce :

"Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum 325

"Fuit? certè omninò cupis illic perire,

"Si reverà procorum vis ingredi coetum,

"Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit.

"Nequaquam tales sunt ministri illorum;

"Sed juvenes, laenas benè-induti, et tunicas, 330

"Semperque nitidi capitibus et pulchris vultibus.

"Qui ipsis subministrant: benè-politae autem mensae

"Pane, et carnibus, et vino, oneratae sunt.

"Sed mane; non enim quisquam te molestatur praesente,

"Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt. 335

"At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

"Ille te laenâque tunicâque, vestimentis induet;

"Mittetque, quò te cor, animusque jubet."

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses :

"Utinam sic, Eumaeae, dilectus Jovi patrì fieres, 340

"Ut mihi, quòd me cessare-fecisti ab errore et aerumnâ gravi :

Ver. 328. Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.] Dna. Dacier ita explicat : "Dont la violence et l'insolence sont si grandes, qu'elles ne respectent pas les Dieux, et qu'elles attaquent le Ciel même." Malè : Hoc enim dicere vult Poeta; nempe, "Tantam fuisse Procorum superbiam, totque indigna facinora; ut eorum fama ad omnium aures pervenisset." "Quorum (uti reddit Spondanus) tanta sit protervia, et injurias aliis inferendi consuetudo, ut ejus fama etiam ad caelum usque pervenerit." Sic *Iliad.* 9, 192.

'Ασπίδα Νιστορίην, τῆς τὴν κλίος οὐρανὸν ἵκει.

Ver. 331. Αἰεὶ δὲ λιπαροί.] "Pro δὲ," inquit Barnesius, "potius δὲ legendum videtur." Minus rectè.

Ver. 332. — τράπεζαι Σίτου καὶ κρειῶν, ἧδ' οἶνου βεβρίθασιν.]

— dapes, et plenae pocula mensae.

Aen. XI, 738.

Ver. 333. — βεβρίθασιν.] Vide ad II. β', 314.

Ver. 334. — ἀνιᾶται.] Vide ad II. ε', 24.

Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
 Ἄλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κῆδε' ἔχουσιν
 Ἀνέρες, ὃν κεν ἴκηται ἄλῃ, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μείναι τέ με κείνῳ ἄνωγας, 345
 Εἰπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο,
 Πατρός δ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆραος οὐδᾶ,
 Εἵπου ἔτι ζῶουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἥ ἤδη τεθνῶσι, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν 350
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Λαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ,
 Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
 Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς οὔρεται οἰχομένοιο,
 Κορυιδῆς τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ εἰ μάλιστα 355
 Ἥκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῷ γῆραϊ δῆκεν.

" Errore enim non est pejus aliud hominibus:
 " Sed propter perditum ventrem malas curas habent
 " Viri, quemcunque invaserit vagatio, casusque et dolor.
 " Nunc verò quoniam detines manereque me illum jubes;
 " Dic age mihi de matre Ulyssis divini, 345
 " Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine,
 " An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,
 " An jamjam mortui sint, et in Plutonis aedibus."
 Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum:
 " Equidem tibi, hospes, valde accuratè narrabo:
 " Laërtes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicat semper,
 " Ut anima sibi à membris pereat suis in aedibus:
 " Vehementèr enim de-filio dolet absente,
 " Deque uxore quam-virginem-duxerat, prudente; quae ipsum maximè 355
 " Tristitià-affecit mortua, et in crudà senectute posuit.

Vcr. 342. Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώ-
 τερον.]

Μάχθων
 Δ' οὐκ ἄλλος ὑπερβῶν,
 Ἥ γὰρ πατρίας στίβους θάλλει.
 Euripid. Medea, ver. 651.

Vcr. 343. Ἄλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς.]
 Νικᾷ δὲ χειρὶ μ', ἡ ταλαίπωρός τε μου
 γαστήρ· Diphilus, Fragm. I. ver. 2.

Ibid. — κακὰ κῆδε' ἔχουσιν.] Al. κακὰ
 μῆδε' ἔχουσιν.

Vcr. 344. — ὃν κεν ἴκηται.] Al. ὃν τινὶ
 ἴκηται.

Ibid. — ἔλῃ, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.] Vide
 suprâ ad λ', 611.

Vcr. 345. — μείναι τέ με κείνῳ ἄνωγας.]

Barnesius vertit, " Meque manere, talem
 " quem vides, jubes." Sed potius vertendum
 crediderim, " Manereque me illum (nempe
 " Telemachum) jubes." Vide suprâ ad ver.
 334. 336. 337. item ad Iliad. 4, 535. 9,
 561. φ, 609.

Vcr. 346. Εἰπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυ-
 σῆος.] Περὶ τοῦ πατρὸς βουλόμηνος καθεῖν ἐπα-
 ρεῖνται τὸν μὴ ἰδόντα τὰ περὶ Ἀντικλίας.
 Schol.

Vcr. 350. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide su-
 præ ad ξ. 3 et 22.

Vcr. 353. — φθίσθαι.] Al. φθίσθαι.

Vcr. 356. — καὶ ἐν ὠμῷ γῆραϊ δῆκεν.]
 Πρὸ ὥρας γῆρας ἐποίησιν, διὰ τὴν ἐσ' αὐτῇ
 λύπην. Schol. Ceterum Eustathius in com-
 mentario citat, καὶ ὠμῷ γῆραϊ δῆκεν.

Ἥ δ' ἄχρ' οὗ παιδὸς ἀπύφθιτο κυδαλίμοιο,
 Λευγαλίῳ θανάτῳ· ὥς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε
 Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
 Ὅφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἦν, ἀχέουσά περ ἔμπης, 360
 Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρσθαι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψει ἅμα Κτιμένη ταυρυπέπλω,
 Θυγατέρ' ἰφθίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·
 Τῇ ὁμοῦ ἐτρέφόμεν, ὀλίγον δέ τί μ' ἥσσον ἔτιμα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβη πολυήρατον ἰκόμεθ' ἅμφω, 365
 Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρὶ ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐκείνη
 Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
 Ἀγρόνδε προῖαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
 Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ 370
 Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ, ᾧ ἐπιρίμνω·
 Τῶν ἔφαγον τ' ἐπίον τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.

“ Illa autem dolore de suo filio periit gloriosa,
 “ Tristi morte: sic nē moriatur, quicunque mihi
 “ Hic habitans amicus sit, et amica faciat.
 “ Quamdiū quidem igitur illa erat, dolens quantumvis licet, 360
 “ Tamdiū aliquid mihi dilectum erat sciscitari et interrogare,
 “ Quoniam me ipsa nutrit, una cum Ctimenā stolatā,
 “ Filiā eximīā, quam minimam-natu peperit liberorum:
 “ Cum hac simul nutriebar; paulo autem me minūs honorabat.
 “ At postquam ad pubertatem optabilem pervenissemus ambo, 365
 “ Hanc quidem postea in-Samura nuptum-dederunt, et infinita acceperunt:
 “ At me laenāque tunicāque, vestimentis illa
 “ Pulchris valde ubi-induisset, pedibusque calceamenta dedisset,
 “ Ad-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.
 “ Nunc τούτῳ iam his indigeo; sed mihi ipsi 370
 “ Opus incrementi-augent beati Dii, in quo versor:
 “ Ex-his comedique, bibique, et venerandis-hospitibus dedi.

Ver. 357. 358. Ἥ δ' ἄχρ' οὗ παιδὸς ἀπύφθιτο, — Λευγαλίῳ θανάτῳ.] Ἀπὸ τῆς γὰρ ταπεινῆς διαφθορῆς παρὰ τὴν εὐνοίαν. Ἐπειὶ δὲ, ὥς καὶ προερίθην, ἀγγέλον φασὶν αὐτὴν μεταλλάξαι ἐν βίῳ. Διὸ καὶ τὴν Εὐμαιὸν ἀντιέκασθαι τὴν τοῦτον θάνατον. Eustath. Vide supra ad λ', 202.

Ibid. — ἄχρ' οὗ.] Vide ad II. d, 51.

Ver. 358. — ὅς μὴ θάνοι.] Ita edidit Barnesius, quod vocula δὲ hoc in loco “ non sit Optantis, verum ad τὸ θάναι pertineat.” Quo modo et accipit Eustathius loco supra citato. Al. ὥς μὴ θάνοι.

Ver. 362. Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψει.] Al. Οὐνεκά ἄρ' αὐτὴ θρέψει.

Ibid. — Κτιμένη.] Κυρίως ἡ Ὀδυσεΐας ἀδελφή. Schol.

Ver. 363. — παίδων.] Apud Eustathium in commentario, παῖδων.

Ver. 365. — πολυήρατον.] Vide supra ad λ', 274.

Ver. 366. — καὶ μυρὶ ἔλοντο.] “ Ἐδωκεν δὲ λατὴν. Eustath.

Ver. 370. Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι.] Ὡς ἡ Ἀντίλλια χαρίζετο, τούτων ἰδύμεναι. Schol. Porro MSS. duo à Tho. Bentleio collati hic habent τούτων ἰτι διύμεναι.

Ver. 372. Τῶν ἔφαγον.] Al. Τῶν ἔφαγον. Ibid. — καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.] Ἀντὶ τοῦ ἀνδράσι αἰδοῦς ἀέξουσιν· ἔτιναι δηλαδὴ, καὶ ἰκέταις. Eustath. Sic supra ε, 165 et 181.

— ὥς δ' ἐπὶ τῶν αἰδοίοισιν ἐπὶ τῶν. Et ε, 271.

— ὥς ἐπὶ τῶν αἰδοίοισιν ἐπὶ τῶν.

Cæterum nonnulli (notantibus Barnesio et Eustathio) vocem αἰδοίμεν hic ad senten-

Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκούσαι
 Οὐτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ παπὸν ἔμπεισιν οἴκῳ,
 Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατεύουσιν 375
 Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
 Καὶ φαγέμεν, πείμεν τε· ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἔων, Εὐμαίε συβῶτα, 380
 Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆων.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 Ἦε διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
 Ἦ ἐνὶ ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
 Ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν, ἢ παρὰ βουσὶν, 385
 Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβων, ἠδ' ἐπίρασσαν
 Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δάμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

“ Ex dominâ autem haud dulce licet audire,
 “ Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit domui,
 “ Viri superbi: valde verò famuli indigent
 “ Coram dominâ loqui, et singula interrogare;
 “ Et comedere, bibereque; deinde autem et aliquid portare
 “ Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis lætificant,”
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
 “ Papae! ut parvulus existens, Eumææ subulce,
 “ Multum jactatus-es-seorsum à tuâ patriâ et parentibus.
 “ Sed age mihi hoc dic et accuratè narra,
 “ An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,
 “ In quâ habitabat pater et veneranda mater;
 “ An te solum-relictum apud oves, vel apud boves,
 “ Viri hostiles navibus ceperint, et vendiderint
 “ Hujusce viri ad aedes; hic autem dignum pretium dederit.”
 Hunc autem rursus allocutus est subulcas, princeps virorum;

tiam minùs honestam detorserunt. In eandemque sententiam concessisse videtur Conrardus Ritterhusius, de interpretatione quorundam locorum Oppiani; ad Cyneg. ver. 36. Quod Eumæo (qualem eum depingit Poëta) omninò indignum; cùmque de se ipse loquatur, planè absurdum.

Ver. 373. — οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκούσαι Οὐτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον.] Dna Dacier ita exponit; Ce n'est pas une douceur pour moi: Non dulce est. “ Car (inquit) il ne faut pas joindre “ μείλιχον avec les mots ἔπος et ἔργον du “ vers suivant.” Quam explicandi rationem in versione secutus est Barnesius. Eustathius autem aliter; Ἐν δὲ τῇ “ οὐτ' ἔπος “ ἀκούσαι, οὔτε τι ἔργον,” προσεπαλαιότερον τῇ ἔργῳ τὸ ἰδίῳ, ἢ τὸ κοινῶν ἵνα λίγη, ὡς οὗτος ἐστιν ἀκούσαι μείλιχον, οὔτε τι ἔργον ἰδίῳ ἢ κοινῶν ἢ γινώσκαι μείλιχον. Quæ sententia et cum

sequentibus, et cum ipsius vocis μείλιχον significatione aptius congruere videtur.

Ver. 376. — φάσθαι.] Barnesius edidit φάσθαι sed minùs rectè. Vide ad II. ζ', 471.

Ver. 380. — ἄρα.] Non hic vocat istud ἄρα, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver. 362. Οὐκ ἐκ μ' αὐτῇ θεῖψιν ἔσθ'.

Ver. 386. — ἐπίρασσαν.] Ità rectè edidit Barnesius ex II. φ', 78. 102. ubi in Vulgatis ita legitur. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Benileio collatus. Vulgæ. hoc in loco ἐπίρασσαν Quod penultimam corripit, quippè ex ἐπιδράσαν, non ex ἐπιδάω, deductum. Vide ad II. δ', 67.

—— πείρασαι δὲ με διπλῇ ἀγαθήντι. Infra ver. 427.

Ἄλφοι, ἔσθ' ἐπιδράσσει ———. ver. 452.

Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρειαι ἡδὲ μεταλλᾶς,
 Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
 "Ἡμενος· αἶδε δὲ νύκτας ἀθέσφατοι· ἐστὶ μὲν εὐδειν,
 'Εστὶ δὲ τερπομένοισιν ἀκούμεν' οὐδὲ τί σε χρεῖ,
 Πρὶν ἄρρη, καταλέχθαι· ἀνὴ καὶ πολὺς ὕπνος.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 Εὐδέτω ἐξελθάν· ἅμα δ' ἧοὶ φαινομένηφι
 Δειπνήσας, ἅμ' ὕεσιν ἀνακτορίησιν ἐπέσθω.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαιτυμένα τε,
 Κήδεσιν ἀλλήλων τερπόμεθα λευγαλέοισι,
 Μνωμένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρεται ἀνὴρ,

390

395

- " Hospes, quoniam jam haec me percontaris et interrogas,
 " Silentio nunc attende et delectare, bibeque vinum
 " Sedens; hae autem noctes immensae; licet quidem dormire,
 " Licet etiam sese-oblectantibus audire; neque omnino te oportet,
 " Ante horam, cubitum ire: nocumentum est et multus somnus.
 " Caeterorum autem quemcunque cor et animus jubet,
 " Decubet egressus: simul autem atque aurora illuxerit,
 " Pastus, simul sues heriles sequatur.
 " Nos autem in casā bibentesque comedentesque,
 " Doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
 " Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir,

390

395

Ver. 391. — αἶδε δὲ νύκτας ἀθέσφατοι.] Ταυτίσιν πάνιν μακρά. Eustath. Ita supra x', 372.

Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος —.

Ibid. — εὐδιν.] MS. unus à Tho. Bentleio collatus, εἰδιν.

Ver. 393. — καταλέχθαι.] Vide ad Il. β', 515.

Ibid. — ἀνὴ καὶ πολὺς ὕπνος.] Τὸ πρῶτον καθύδιν τοῦ πρῆσιντος, τοῖς σινηκίοι μᾶλλον ἔπιε τοῖς ζῶσι ἀμώδιον, Aeschines apud Stobaeum, Serm. 69. de Somno. "Τῶνος γὰρ δὴ πολὺς οὗτοι τοῖς σώμασιν οὗτοι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, οὐδ' αὖ ταῖς πράξει ταῖς περὶ ταῦτα πάντα, ἀμώδων ἐστὶ κατὰ φύσιν καθύδιν γὰρ οὐδὲς οὐδὲν ἄξιον, οὐδὲν μᾶλλον τοῦ μὴ ζῆντος. 'Αλλ' ὅστις τοῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τοῦ φρονεῖν μάλιστα ἐστὶ κηδόμενος, ἰσχυρότερη χρεῖν ὡς κλισίον, τὸ πρὸς ὑγίαν αὐτοῦ μένος φυλάττειν χεῖριστον. Plato, de Legibus, lib. VII.

Ibid. — ἀνίη.] Vide ad Il. γ', 103. et 4.

Ver. 394. — ὅτινα κραδίη.] Al. ὅν τι κραδίη.

Ver. 396. Δειπνήσας.] Vide supra ad γ', 535.

Ibid. — ἀνακτορίησιν.] Ταῖς διαποικίαις, ἢ βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις· ὁ δὲ Ἡλιδωρε, ταῖς ἐπὶ ἀνακτορίας· "Διαπνήσας ἅμ' ὕεσιν ἀνακτορίησιν ἐπέσθω." Hesychius in voce ἀνακτορίησιν. 'Ανακτορίας δὲ ὕας 'Αρίσταρχος μὲν

τὰς διαποικίαις φασὶν· 'Αριστοφάνης δὲ, ὡς ἵκαστος βόσκων ἀνέσσει, δὲ ἐστὶν ἄρχιν. Eustath.

Ver. 399. — μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρεται ἀνὴρ.] Al. μετὰ γὰρ καὶ ἰς ἄλγεσι.

Quae fuit durum pati,

Meminisse dulce est —.

Seneca, Hercules Furens, ver. 656.

" Habet enim praeteriti doloris segura recordatio delectationem." Cicero ad Familiares, lib. V. Epist. 12. Τὰ μὲν οὖν μνημονεύα ἡδία ἐστὶν, οὐ μόνον ὅσα ἐν τῇ παρόντι, ὅτι παρῆν, ἡδία ἦν, ἀλλ' ἵνα καὶ οὐκ ἡδία, αἶψ' ὅστις καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸ μετὰ τοῦτο. "Ὅτιν καὶ τούτ' εἴρηται· "Ἀλλ' ἡδύ τοι εὐδίντα μιμνήσθαι πόνον," καὶ, "— μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρεται ἀνὴρ." Τοιούτου δ' αἰτίον, ὅτι ἡδύ καὶ τὸ μὴ ἔχειν τὸ κακόν. Aristot. Rhetoric. lib. I. cap. 11. "Quid si etiam jucunda memoria est praeteritorum malorum? — Vulgo enim dicitur, Jucundi acti labores." "Nec malè Euripides — Suavis laborum est praeteritorum memoria." Cicero, De finibus, lib. II. § 32. Similitèr et Macrobius; "Pericula quoque praeterita, vel ærumnas penitus absolutas qui evasit, ut referat gratissimè provocatur." — Id adeo Euripides expressit;

"Ὡς ἡδύ τοι εὐδίντα μιμνήσθαι πόνον.

" adjecit enim εὐδίντα, ut ostenderet, post finem malorum gratiam relationis inci-

"Οσσις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἐπαληθῆ. 400
 Τοῦτο δέ τοι ἔρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἤδ' ἐμεταλλᾶς.
 Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, (εἴπου ἀκούεις)
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλίου,
 Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
 Εὖβοτος, εὖμηλος, οἶνοπληθὴς, πολύπυρος· 405
 Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδὲ τις ἄλλη

" Quicunque scilicet valde multa passus fuerit, et multum erraverit: 400

" Hoc autem tibi dicam, quod me percontaris et interrogas.

" Insula quaedam Syria vocatur, (sicubi audis.)

" Ortygium supra; ubi conversiones Solis,

" Non ita valde magna; sed bona quidem,

" Fertilis-boium, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax: 405

" Fames verò nunquam populum invadit, neque ullus alius

" pere. Et poeta vester [Virgil. Æn. 1. 207.] adjiciendo, olim, quid nisi post e- mensa infortunia futuro tempore juvare
 " dicit memoriam sedati laboris?

" Forsan et hæc olim meminisse juvabat." Saturnal. lib. VII. cap. 2.

Vide et Gatakeri Annotationes in Antonium, lib. VIII. § 36.

Ver. 400. "Οσσις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἐπαληθῆ." Aristoteles, loco jam supra adducto, versum hunc citat isto modo:

Μήματα ὄντις πολλὰ πάθη, καὶ πολλὰ ἔργα.

Ver. 402. Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται.] Μία τῶν Κυλάδων νήσος καλεῖται. Schol. Σύρος δ' ἰστί μνησκόμενα τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἰξ ἢς Φοικυδὴς ὁ Βάσις ἦν πῶτις δ' ἰστί ὁ Ἀθηναῖος ἰαίνου. Ταύτης δεξιὴ μνησκόμενὸς ὁ Πιπ- σῆς, Συρίη καλὸν " Νῆσός τις Συρίη κικλή- σκεται, εἴπου ἀκούεις, Ὀρτυγίης καθύπερθε." Strabo, Geograph. lib. X. pag. 746. al. 487. Porro corrigitur (notante Casaubono ad hunc locum Strabonis) prima vocis Σύρος in Anthologia, lib. V. Epigr. 62.

Καὶ Σύρος σιλάγιζι σαφροσύνη Φοικυδὴς.

Cæterum apud nonnullos hæc insula voca- tur Σύρα. Vide Menagium, Annotat. in Diogenem Laërtium. lib. 1. haud longè à fine.

Ver. 403. — ὅθι τροπαὶ ἡλίου.] Fuerunt qui Homerum hic Geographiæ omnino igna- rum arguerint, quòd hanc insulam sub Tro- pico locarint. "Ce porcher [Eumée] dans un recit qu'il fait, parle d'une isle nommée 'Syrie, qu'il dit être sous le Tropique; cependant cette isle est dans la mer Me- diterranée, et par conséquent éloignée du 'Tropique de plus de trois cent lieues.— 'Je ne doute point — qu' Homère n'ait ignoré la véritable situation de l'isle dont 'il parle." Perrault, Parallele des Anciens et des Modernes, tom. II. pag. 62. 65. Scilicet per τροπαὶ ἡλίου Tropicum solstitialem intellexit Vir eruditus. Eustathius autem " τροπαὶ ἡλίου" Occasum denotare arbitra-

tur: Τὸ δὲ " ὅθι τροπαὶ ἡλίου," (inquit) ἀντὶ τοῦ, κειμένη πρὸς τροπὰς ἡλίου, ἥτοι πρὸς τὰ δυτικὰ μίση τῆς Ὀρτυγίας. Scholiastes aliter exponit: "Εἴθα φησὶν εἶναι τὸ ἡλίου σπῆ- λαιον, δι' οὗ σημεινόμεναι τὰς ἡλίου τροπὰς. Quam in sentimentia Huëtium concessisse testatur Menagius in Annotationibus ad Laërtium: " Ἠλιοτρόπιον (inquit) fuit parapegma, quo " solstitia et æquinoclia et siderum orienti- " um occidentiumque significationes per a- " liquot annorum ambitum designabantur. " Cæterum P. Huëtius, vir ingenio præ- " stans et doctrinâ, suspicabatur Ἠλιοτρόπιον " illud in insulâ Syro constructum, non " Pherecyde solùm, sed et ipso Homero " fuisse antiquius; idque ex his versibus " Odys. 6, colligebat:

" Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴπου ἀκούεις,
 " Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλίου.—

" Sanè inepta est Eustathii interpretatio, " qui situm Syriæ his verbis designari con- " tendit: nam τροπαὶ ἡλίου non Occasum " potius quàm Ortum, multò etiam minùs " quàm Austrum vel Boream designant. " Jam verò Strabo — Homerum Syri " insulæ sub Syriæ nomine mentionem fe- " cisse ait. Non itaque Heliotropii primus " in Syro conditor, sed restaurator fortasse " Pherecydes fuerit." Annotat. ad lib. I. in Pherecyde.

Ver. 406. Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδὲ τις ἄλλη Νῆσος, &c.] Sic apud Hesiodum:

Ποῖν μὲν γὰρ ζώσπον ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων
 Νόσφι ἄτιε τι κακῶν, καὶ ἄτιε χαλκαῖοι σόνοιο.
 Νούσων δ' ἀργαλίων, αἷτ' ἀνδρασηγῆρας ὀνο-
 καν. "Erg. καὶ Ἡσιε. I, 90.

Et paulò inferiùs:

Οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνῳ ἦσαν, δὲ οὐρανὸν ἰμεινάζοντες,
 "Ὅστι δ' αἰὶ δ' ἔζων, ἀκηδία θυμὸν ἔχοντες,
 Νόσφι ἄτιε τι σόνοιο καὶ οὐχ ὕπνοιο· οὐδὲ τι διελὼν
 Γῆρας ἔσθην.

Θῆκεν δ' ὡς ὕπνον δειδμημένος ————
 ver. 111. 116.

- Νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλειται δειλοῖσι βροτοῖσιν
 Ἄλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
 Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν. 410
 Ἔνθα δ' αὖ πόλιν, δίχα δὲ σφισι πάντα δέδασται·
 Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἑμὸς ἐμβασίλευε
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 Ἔνθα δὲ Φοῖνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
 Τρᾶνται, μυρὶ ἄγοντες ἀθύρματα νῆϊ μελαίνῃ. 415
 Ἔσκε δὲ πατὴρ ἑμοῖο γυνὴ Φοῖνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἰδυῖα·
 Τὴν δ' ἄρα Φοῖνικες πολυπαῖπαλοι ἡπερόπευον·
 Πλουνοῦση τις πρῶτα μίγῃ, κοίλῃ παρὰ νῆϊ,
 Εὐνῇ καὶ φιλότῃ· τὰ τε φρένας ἡπεροπέυει 420

" Morbus odiosus incidit miseris mortalibus :

" Sed quandò senescant in urbe gentes hominum,

" Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Dianâ,

" Suis lenibus telis aggrediens interficere-solet.

410

" Illic duae urbes ; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt :

" His verò ambabus pater meus imperabat

" Ctestus Ormenides, assimilis immortalibus.

" Illuc autem Phoenices re-nauticâ-inclyti venerunt viri

" Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigrâ.

415

" Erat autem patris mei mulier Phoenissa in domo

" Pulchraque magnaue, et splendorum operum perita :

" Hanc autem Phoenices callidi decipiebant :

" Cum eâ lavante quidam primum mixtus est, cavam apud navim,

" Concubitu et amore : quae scillèt mentes decipiunt

420

Ver. 407. — [ἐπὶ στυγερῇ.] *Al. ἐπιστυγερῇ.*
Ibid. — [δειλοῖσι βροτοῖσιν.] Sic apud
Virgilium :

mortalibus aegris.

Georg. I. 237. *Æn. II.* 268. *X.* 274.

XII. 850.

miseris mortalibus —

Georgic. III. 66. *Æn. XI.* 182.

Ver. 409. [Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.]

" Homerus occidi facit ab Apolline et Dianâ qui morbo moriuntur, præsertim vehementi et acuto, ut ab Heraclide Pontico scriptum est : Hinc illud ejus ;

" Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,

" Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.

" Idem æmulatus studiosè Valerius Flaccus,

" libro *II.* Argon. ver. 311.

" — Triviaeque potentis

" Occidit arcanâ genitrix absumpta sagittâ.

" A Diis enim illis immitti mortem existimabant, præsertim velocem ; et mortis

" eos auctores putabant." *Adrian. Turneb.*

Adversar. lib. IX. cap. 8. ipso fine. Vide ad

Il. 4. 59. et *6.* 603. Porro confirmatur hæc

observatio infra ver. 477. *hujus libri* ; ubi

mulierem quam à Dianâ interfectam memo-

rat Poeta, subitâ morte obiisse liquet ex se-

quentibus, Ἀνδρῶν δ' ἰδυῖασι, &c.

Ver. 416. Ἔσκε δὲ πατὴρ ἑμοῖο γυνὴ Φοῖ-

νισσ' ἐνὶ οἴκῳ.] *Eustathius* Mulierem hanc

Eumæi matrem fuisse intelligit. Αἶγυ δὲ

καὶ ἵτι Φοῖνικες καὶ ἰλιόντις ἡπερόπευον τὴν τοῦ

πατὴρος Φοῖνισσά δι' ἡν ἵκισθαι " Καλὴ τε με-

γάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἰδυῖα." Et in

commentario ad ver. 419. Αἶγυ δ' ἡγεῖσθαι

περὶ τῆς μητρὸς Εὐμᾶιος καὶ ὅτι " Πλουνοῦση τις

" πρῶτα μίγῃ, &c." Eodem modo accepisse

videtur et *Scholias* ; qui citatis his verbis,

" πατὴρ ἑμοῖο γυνή." Ταῦτα (inquit) ἴσως οἱ

Φοῖνικες Αἶγισθαι ἀπελάσαντο, καλλεῖν ἄξιον αὐτὸν

ἀποφαίνοντι. Sed mirè admodum errarunt

Viri eruditii ; Cum, ut rectè notavit *Barnesius*,

Eumæi matris, diversæ planè ab hac mu-

liere, ipse meminerit Poeta infra ver. 460.

Θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.

Εἰρώτα δὴ ἥπειτα, τίς εἶη, καὶ πόθεν ἔλθοι·

Ἥ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερφεὺς δῶ·

Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι·

Κούρη δ' εἰμ' Ἀρύδαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο· 425

Ἀλλά μ' ἀνὴρπαξαν Τάφιοι, ληϊστορεῖς ἄνδρες,

Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες

Τοῦ δ' ἀνδρὸς πρὸς δάμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάβη·

Ἥ ρά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο, 430

Ὅφρα ἴδης πατρὸς καὶ μητέρου ὑπερφεὺς δῶ,

Αὐτούς τ'· ἥ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

Εἷη κεν καὶ ταῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,

Ὅφρα πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξουσιν. 435

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμυνον, ὡς ἐκέλευεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσαν τε τὸν ὄρκον,

Τοῖς δ' αὖτις μετίειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

Σιγῇ νῦν, μὴ τίς με προσαυδάτω ἐπίεσσιν

“ Imbecillis mulieribus ; etiam si qua frugi fuerit.

“ Interrogabat autem postea, quanam esset, et undè venisset :

“ Haec autem citò admodum patris indicavit altam domum ;

“ Ex Sidone quidem abundante-aeris gloriior esse ;

“ Filia verò sum Arybantis ego abundè divitis : 425

“ Sed me abriperunt Taphii latrones viri

“ Ex agro venientem ; vendideruntque me huc deductam

“ Hujusce viri ad aedes : hic autem dignum pretium dedit.

“ Hanc autem rursùs allocutus est vir, qui cum eà mixtus erat clàm ;

“ Nunquid jam retrò rursùs unà nos domum sequereris, 430

“ Ut videas patris et matris altam domum,

“ Ipsosque ? certè enim etiamnum sunt, et divites vocantur.

“ Hunc verò rursùs allocuta est mulier, et respondit sermone ;

“ Esset et hoc, si mihi velletis, nautae,

“ Jurejurando fidem dare ; incolumem me domum abducturos. 435

“ Sic dixit : illi autem omnes jurabant, sicut jussit.

“ At postquam jurassentque, perfecissentque jusjurandum,

“ Inter eos utique rursùs locuta est mulier, et respondit sermone ;

“ Tacitè-agatis nunc ; ne quis me alloquatur verbis

Ver. 421. — καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.] *Al.* καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἦσιν. Ex λ'. (ut videtur) 433. suprâ.

Ver. 422. Εἰρώτα.] *Al.* Ἠρώτα.

Ibid. — δὴ ἥπειτα.] Vide ad II. α, 290.

Ver. 423. — ἐπέφραδεν.] Vide ad II. ξ, 500.

Ver. 424. — Σιδῶνος πολυχάλκου.] Στιφ-
βάς ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκὸς οὐ γίνεται· ἡ πλουσία,
ὡς προφύεται ἐν αὐτῇ γυναικί. Schol.

Ver. 427. 452. — πέρασαν — πέρασαν.]
Vide suprâ ad ver. 386.

Ver. 431. — ἴδης.] *Al.* ἴδω.

Ver. 435. — προσέειπε.] *Al.* μετίειπε.
Ex versu (ut videtur) infrâ 438.

Ver. 436. — ἀπώμυνον.] MS. à Tho.
Bentleio collatus, ἰσώμυνον. Quæ fortè et
verior lectio. Vide suprâ ad β', 377.

Ver. 437. — ῥ'.] Ut dictum est. —

Ver. 439. Σιγῇ.] *Al.* Σιγῇ.

- Ὑμετέρων ἱτάρων, συμβεβλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ, 440
 Ἥ που ἐπὶ κρήνῃ μὴ τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἰσάμενος καταδήσῃ
 Δεισμῶ ἐν ἀργαλείῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσει ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὀδαίων.
 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηὺς πλείῃ βίοτοιο γένηται, 445
 Ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δῶμαθ' ἰκίσθω·
 Οἶσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
 Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβιβρον ἐγὼν ἐβέλουςά γε δοίην·
 Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἧος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλα,
 Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἀματροχώντα δύραζε, 450
 Τόν κεν ἄγοιμι' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
 Ἀλφοί, ὅπῃ περάσῃτε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ', ἀπέβη πρὸς δῶματα καλὰ.
 Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
 Ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολῶντο· 455
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,

- “ Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in viā, 440
 “ Vel alicubi ad fontem ; nè quis ad domum seni
 “ Profectus dicat ; is autem suspicatus liget me
 “ Vinculo in gravi, vobis verò moliatur mortem.
 “ Sed retinete in mente verbum ; et propere emptionem viaticorum.
 “ At quandò jam navis plena victu fuerit, 445
 “ Nuncius mihi deindè celeritèr ad aedes veniat :
 “ Afferam enim et aurum, quodcunque sub-manus venerit :
 “ Quin et aliud naulum ego volens sanè dederò :
 “ Filium enim viri boni in aedibus nutrio,
 “ Astutum jam talem, simul-cursitantem foràs ; 450
 “ Hunc duxero in navim : hic verò vobis infinitum pretium
 “ Comparaverit, ubicunque vendendum-transtuleritis ad alienos homines.
 “ Haec quidem sic fata, abiit ad aedes pulchras ;
 “ Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
 “ In navi cavā facultates multas emebant : 455
 “ Sed quandò jam cava navis onerata erat ipsis ad-redeundum,

Ver. 441. — ποτὶ δῶμα.] *Al.* πρὸς δῶμα.
 Ver. 443. — ἐπιφράσσει.] *Al.* ἐπιφράσ-
 σκετ.

Ver. 444. — ἐπείγετε δ' ὦνον δαίων.]
 Σπουδάζετε δὲ περὶ τὸν ἀργασμὸν τῶν φρεσίν.
 Schol.

Ver. 446. — ἐς δῶμαθ'.] *Al.* πρὸς δῶ-
 μαθ'.

Ver. 447. — ἔλθῃ.] *Al.* εἴη.

Ver. 448. — ἐπίβιβρον.] Μισθόν, ὃ ἐστὶ
 ναῦλον, τῆς ἐπιβίσεως τῆς ναὸς. Schol.

Ver. 450. — ἀματροχώντα δύραζε.] Ἦτοι
 πῶς δυνάμεισι τρέχοντες ἔχον· ἢ δυνατοὶ ὄντα ἱσ-
 κολευσίν. Γράφεται καὶ, ἀμα τροχώντα. Schol.

Similiter et Porphyrius : “ Ἀματροχώντα
 “ δύραζε,” συντίσσει, ἥδη μὲν ἔχον συντρέχον
 δυνάμεισι, καὶ βάδον σὺν ἡμῖν περιώμενοι, οὐκ
 ἱστικοπιδίον. Ταυτὸν δὲ τῇ “ ἀματροχώντα
 “ δύραζε,” τὸ “ ἢ δὲ μὲν χερσὶ ἰλοῦσα δύναν
 “ ἔχον δύραζε.” [infra ver. 464.] Porphyr.
 Quasi. Homeric. 4. Porro legitur hic et
 ἀμοτροχώντα, notante Eustathio.

Ver. 452. — πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.]
 Eustathius in commentario citat, κατ' ἀλλο-
 θρούους ἀνθρώπους.

Ver. 455. — ἐμπολῶντο.] *Al.* ἐμπιλό-
 ντο.

Καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, ὃς ἀγγεῖλει γυναικί·
 "Ἥλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δάματα πατρὸς,
 Χρῦσεν ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔεστο·
 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῶαί καὶ πότνια μήτηρ 460
 Χεῖρεσιν ἀμφαφόνοντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρωντο,
 "Ὡλον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 "Ἦτοι ὁ καννεύσας κοίλῃ ἐπὶ νῆα βεβήκει·
 "Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θυράζῃ·
 Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμῖν δέπας ἠδὲ τραπέζας 465
 Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν πατέρ' ἀμφεπένοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐς δῶκον πρόμολον, δῆμοίο τε φῆμιν·
 "Ἡ δ' αἵψα τρεῖς ἄλεις κατακρύψας ὑπὸ κόλπῳ
 "Ἐκφερεν αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ κόμην ἀσειφροσύνησι·
 Δύσετό τ' ἡέλιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί. 470
 "Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὧκα κίοντες,
 "Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νῆς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρα κέλευθα,

" Tunc utique nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri :

" Venit vir solers mei ad aedes patris,

" Aureum monile habens ; electris autem intersertum erat :

" Hoc quidem in domo famulae et veneranda mater 460

" Manibus tractabant, et oculis spectabant,

" Pretium pollicitae : ille autem huic innuit tacitè.

" Atque ille quidem postquam innuerat, cavam ad navem ivit :

" Haec autem me manu prehensum aedibus eduxit foras ;

" Invenit verò in vestibulo et poculum et mensas 465

" Virorum conviviarum, qui circa meum patrem versabantur.

" Illi quidem in concionem processerunt, populique coetum :

" Haec autem statim tria pocula abscondita sub sinu

" Efferebat ; at ego sequebar stultitiâ :

" Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes viae. 470

" Nos verò in portum inclytum venimus celeritèr profecti,

" Ubi scilicèt Phoenicum erat virorum velox-in-mari navis.

" Hi quidem deindè nave-consensâ navigabant humidas vias,

Ver. 457. — ἄρ.] *Uti ipsis praeceperat*
Mulier, — supra ver. 446.

Ver. 459. — ἔρμον.] *Περικραχίλων κόσμον. Schol.*

Ibid. — ἡλίκατος.] *Al. ἡλίκατος.*

Ibid. — ἔεστο.] *Al. ἔεστο. Τούτῳσι συνπίστολον, ἢ συνπίστολον. Eustath.*

Ver. 461. *Χεῖρεσιν ἀμφαφόνοντο.* *Al. Χεῖρὶ ε' αὐτῶν Χεῖρὶν ε' ἀμφαφόνοντο. Cæterum Eustathius in commentario citat, Χεῖρὶν ἀμφαφόνοντο.*

Ver. 462. — ὑπισχόμεναι.] *Al. ὑποσχόμεναι.*

Ver. 465. — ἡμῖν δέπας ἠδὲ τραπέζας.] *Ita Vulgati. Legitur autem, notante Barnesio, et δέπας. Quod rectius videtur. Ita enim Poeta infra ε', 61.*

Al. δ' ἀπὸ μὲν εἶπον πολλὸν ἦριον, ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπας.

Et ε', 153.

Καὶ δέπας ἀμφικύπτειλα.

Cæterum Codex unus à Tho. Bentleio collatus hic habet δέπας ἠδὲ τραπέζας.

Ver. 467. — δῆμοίο τε φῆμιν.] *Ἐκκλησίαι, συνέδριον. Schol. Similiter Eustathius ; λίγυι δὲ καὶ δῆμον φῆμιν διὰ τοῦ ἰώτα. τὴν δημοτικὴν συντίλινον ἐκὶ δημογραφίᾳ. Quo tamen sensu hæc vox nusquam alibi apud Homerum occurrit.*

Ver. 472. — Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν.] *Al. Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν.*

Νῶ ἀνακησάμενοι ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὐρον ἱάλλεν.
 Ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ· 475
 Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίαν,
 Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα·
 Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ', ὡς εἰκαλὴ κῆξ·
 Καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν ἀκαχήμενος ἦτορ. 480
 Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρον ἀνέμῳς τε καὶ ὕδαρ·
 Ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν εἰσίν.
 Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο-μύθῳ·
 Εὐμαί, ἥ μάλα δὴ μοι ἐν φρεσὶ θυμὸν ὄρνυας, 485
 Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθος ἄλγεα θυμῷ.
 Ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἰσθλὸν ἔθηκε
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δάματ' ἀφίκετο πολλὰ μογήσας
 Ἥπιδι, ὃς δὴ τοι παρέχει βρῶσιν τε πόσιν τε
 Ἐνδυκίως· ζῶεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἔγωγε 490
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστει ἀλώμενος ἐνθαδ' ἰκάνω.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

“ Nobis navi impositis : Jupiter autem ventum-secundum immittebat.

“ Sex diebus quidem simul navigabamus nocteque et die ;

475

“ Sed quando septimum diem Jupiter induxit Saturnius,

“ Deinde mulierem quidem ferit Diana sagittis-gaudens :

“ In-sentinam verò ea insonuit lapsa, sicut marina fulica :

“ Et hanc quidem phocis et piscibus escam futuram

“ Ejecerunt : at ego relictus eram, dolens corde.

480

“ Hos autem Ithacae appulit ferens ventusque et aqua ;

“ Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.

“ Sic hanc quoque terram ego vidi oculis.”

Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone ;

“ Eumaeae, certè valde jam mihi in mente animum commovisti,

485

“ Haec singula dicens, quot scilicet passus sis dolores animo.

“ Sed sanè tibi quidem etiam ad malum bonum apposuit

“ Jupiter, quippe in viri aedes pervenisti multa perpassus

“ Mitis, qui jam tibi praebet cibumque potumque

“ Accuratè ; degis autem bonam vitam : at ego

490

“ Multas hominum per urbes vagans huc venio.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur :

Ver. 474. Νῶ ἀνακησάμενοι.] Ita restituit Barnesius ex Hesychio, qui vocem ἀνακησάμενοι exponit ἀνακρίσσαντες τῇ τῆν καὶ ἰσθλὸν ferè verbis ac Scholiastes in hunc locum. Al. ἀνακισάμενοι.

Ver. 476. Ἀλλ' ἦτοι ἄρ' ἔβδομον.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati habent, Ἀλλ' ἦτοι δὲ ἔβδομον. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit, Ἀλλ' ἦτοι δὲ ἔβδομον.

Ver. 477. 478. — βάλ' Ἀρτεμις. — Ἄντλῳ δ' ἰδούπησι.] Vide suprà ad ver. 409.

Ver. 478. — ἰδούπησι.] Vide ad Il. γ. 455.

Ibid. — ὡς εἰκαλὴ κῆξ.] Ὁρμον θαλάσσης, παραπλάσειον χιλιόων. Ἔστι δὲ λόγος αὐτὸν λίγουςιν οἱ δὲ αἰθῶνα. Schol.

Ver. 483. Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἶδον.] Εἰκοὶ αὐτὸν ἀκηκοέναι παρὰ τοῦ Λαέρτου, ᾧ διηγώσαντο οἱ Φαίητες. Schol.

Ver. 487. — παρὰ καὶ κακῷ ἰσθλὸν ἔθηκε Ζεῖ.] Vide suprà ad γ. 237.

Καδδραβέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυθα.
 Αἶψα γὰρ ἤως ἤλθεν εὐθρονος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
 Τηλεμάχου ἔταροι λῦον ἰστία· καδ δ' ἔλον ἰστὸν 495
 Καρκαλίμας, τὴν δ' εἰς ἄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
 Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι ἔδησαν·
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Δείπνόν τ' ἐντύνοντο, περὶντό τε αἶθρα οἶνον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδῆτύος ἐξ ἔρον ἔντο, 500
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε ἧα μέλαιναν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι, ἥδ' ἐβοτῆρας·
 Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἱμὰ ἔργα κάτειμι·
 Ἡῶθεν δὲ κεν ὕμμιν ὁδοιπόριον παραβείμην, 505
 Δαῖτ' ἀγαθὴν κρείων τε καὶ οἶνου ἡδυπότοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοκλῆδης·
 Πῇ γὰρ ἐγὼ, Φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δάμαθ' ἵκαμαι
 Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;

Dormierunt verò non multum in tempus, sed paululùm ;
 Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
 Telemachi socii solvebant vela ; demiseruntque malum 495
 Confestim ; ipsamque navem in stationem subdixerunt remis :
 Anchoras autem ejecerunt, ac retinacula alligaverunt :
 Ipsique porzò egrediebantur in littus maris,
 Coenamque parabant, miscebantque generosum vinum.
 At postquam potùs et cibi desiderium exemissent, 500
 His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem ;
 " Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram ;
 " At ego agrum adibo, et pastores :
 " Vespertinus verò in urbem, visis meis operibus, revertar :
 " Manè autem vobis viaticum apposuerò, 505
 " Convivium bonum carniūque et vini dulcis."
 Hunc autem rursùs allocutus est Theoclymenus deo-par ;
 " Quonàm enim ego, dilecte fili, ibo ? cuiusnam aedes accedam
 " Virorum, qui in asperà Ithacà dominantur ?

Ver. 493. Καδδραβέτην.] Ita edidit Barnesius ; eadem scilicet ratione ac dicitur κάβ-
 ελαι, καδδύσαι, &c. Vide ad II. π', 106.
 Al. Καδδραβέτην.

Ver. 494. — ἐπὶ χέρσου.] Al. ἐπὶ χέρ-
 σου.

Ver. 496. — προέρυσσαν ἐρετμοῖς.] Ita
 rectè edidit Barnesius ; atque ita in om-
 nibus scribitur *Iliad.* ε, 435. ubi idem hic
 versus occurrit. *Vulg.* hoc in loco προ-
 ερσαν. Quod penultimam corripit. Al. προ-
 ερσαν. Quo modo et legendum conjicit
 Barnesius. Sed nihil opus : Nam voces
 ἔρσαν, προέρυσσαν eodem sensu alibi usur-
 pat Poeta. Vide suprà ad i, 75. et ad II. ε,
 435 et 485.

Ver. 497. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ
 πρυμνήσι ἔδησαν.]

Anchora de prorà jactitur, stant littore
 puppes. *Æn.* III, 277.

Ver. 499. — ἐντύνοντο.] Vide suprà ad
 ζ', 31 ; et ad II. i, 203.

Ver. 503. — ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι.] Al.
 ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι. Al. ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι.

Ver. 505. — ἡδυπότοιο.] Τὸν διὰ τὸν πλοῦν
 δύναντον ἢ ἀμαλύν. Schol.

Ver. 506. — οἶνον ἡδυπότοιο.] Vide suprà
 ad β', 340.

Ver. 508. Πῇ γὰρ ἴω.] Refertur istud γὰρ
 ad id quod elegantèr reticetur : " Nescio quid
 " mihi faciendum sit ; Quonàm ENIM &c."

Ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο; 510

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

Ἄλλως μὲν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε πελοίμην
Ἔρξεσθ'· οὐ γάρ τοι ξενίαν ποθή· ἀλλὰ σοι αὐτῷ
Χεῖρον ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπίσσομαι, οὐδὲ σε μήτηρ
Ὀψεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ 515
Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπεραιῶ ἰστὸν ὕφαινει.

Ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὃν κεν ἴκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
Τὸν νῦν ἴσα θεῶ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι·

Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα 520

Μητιρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσεὺς γέρας ἔξειν.

Ἀλλὰ τὰ γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,

Εἰ καὶ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἤμαρ.

Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,

Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι 525

Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,

Μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.

"An rectè tuam matrem adibo et tuam domum?" 510

Hunc autem Telemachus prudens contrà allocutus est;

"Alioquin quidem te ego et nostram-ad-domum juberem

"Ire, haud enim tibi xeniorum desiderium esset; sed tibi ipsi nunc

"Pejus erit; quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater

"Videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo 515

"Apparet; sed seorsum-ab his in superiore-aedium-parte telam texit.

"At tibi alium virum indicabo, quem adest,

"Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,

"Quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt:

"Etenim longè optimus vir est, cupitque maximè 520

"Matrem meam ducere-uxorem, et Ulyssis munus habere.

"Sed haec sanè Jupiter novit Olympius, in aethere habitans,

"An et ipsis ante nuptias perficiat malum diem."

Sic utique ei locuto supervolavit dextera avis,

Accipiter, Apollinis velox nuncius; in pedibus autem 525

Vellebat columbam tenens, pennas autem defundebat ad terram,

In medio inter navemque et ipsum Telemachum.

Ver. 513. — οὐ γάρ τοι. *Al.* οὐ γάρ μοι.
Al. οὐ γάρ τις. *Al.* οὐ γάρ τι. uti infra ver. 515.

Ibid. — ξενίαν.] Τῶν πρὸς ξένων ἐνδο-
χὴν ἐπισημαίνον. *Schol.* Sic infra ver. 545.

— ξενίαν δὲ οἱ οὐ ποθῶ ἴσταναι.

Ver. 517. — ἴκηαι. *Al.* ἴσταναι.

Ver. 520. — μέμονέν τε μάλιστα.] Vide
suprà ad ver. 16.

Ver. 521. — γαμέειν.] Vide suprà
ad x', 272.

Ver. 523. Εἰ καὶ σφιν.] Apud Eustathium
in commentario Εἰ καὶ σφιν. Atque ita habet

MS. à Tho. Bentleio collatus. Quae et pro-
ba lectio.

Ver. 525. Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγ-
γελος.] Λιγύονται τὸν ἱερεῖα Ἀπόλλωνος τιμῶν
τοῖασι, καὶ τὸν μὲν Διὸς Ὀρεὶ καλοῦσι τῇ φωνῇ
τῇ σφιστεῖ· τοὺς δὲ θεοὺς ἀγέρας Θεομα-
τοῦς. [*Al.* Θεογετοῦς,] καὶ προσέειπεν τῷ Διὶ τῷ
προσημνίῳ φασίν. Ὅπως γὰρ ἱερεῖς θεῶν
μὲν αἱ ἐν ταῖς ἀκτίσι τοῦ ἡλίου βῆδρας καὶ
ἀκαταρίστως βλέποντες, καὶ δυσωπῶνται ἡε-
ρεῖα· πορίαν τι τὴν ἀνοστήσαν ἱασί, καὶ αὐτοὺς ὃ
Διὶ φλέξ λυπεῖ οὐδὲν. *Eliañ. de Animal.*
lib. X. cap. 14.

Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλίσσας,
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ Φῷ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ Διὸς ἔπτατο δεξιὸς ὄρεσι· 530

"Ἐγνων γάρ μιν ἰσάντα ἰδὼν, οἰωνὸν ἰόντα.

"Υμετέρου δ' οὐκ ἴστί γένευσ βασιλεύτερον ἄλλο
 'Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Αἱ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη· 535

Τῷ κε τάχα γνοίης φιλόνητά τε πολλά τε δῶρα

'Εξ ἡμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

"Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνει πιστὸν ἱταῖρον·

Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα

Πείθῃ ἡμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο· 540

Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν

'Ενδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.

Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἦδα·

Τηλέμαχ', εἰ γάρ πεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,

Τόνδε δ' ἐγὼ κομῶ, ξενίαν δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται. 545

"Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἱταίρους

Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

Illum autem Theoclymenus à sociis seorsum ubi-vocasset,

Inhaesitque ei manui, verbumque dixit, et compellabatur;

"*Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera ales;*

530

"*Cognovi enim ipsam contra intuitus auguralem esse.*

"*Vestro autem non est genere regalius aliud*

"*In populo Ithacae; sed vos potentes semper."*

Hunc autem statim Telemachus prudens contra allocutus est;

"*Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit;*

535

"*Ita citò cognosceres amicitiamque multaque dona*

"*Ex me; adèd ut aliquis te occurrens beatum-diceret."*

Dixit, et Piraeum allocutus est fidum socium;

"*Piraeae Clytide, tu etenim mihi aliis etiam in rebus maxime*

"*Obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati sunt;*

540

"*Etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in aedibus tuis*

"*Accuratè tracta et honora, donec venero."*

Hunc autem rursus Piraeus hastà-inclytus contra allocutus est;

"*Telemache, etiamsi enim tu multo tempore hic manea,*

"*Hunc tamen ego curabo; xeniorum autem ei desiderium non erit."* 545

Sic locutus, navem conscendit, jussitque socios

Ipsosque conscendere, et retinacula solvere.

Ver. 530. ——— ὃ τοι ἄνευ Διὸς.]

—— non hac sine numine Divum

Eveniunt. ——— *En. II, 777.*

Ibid. ——— ἔπτατο.] Al. ἔλθοι.

Ver. 531. ——— οἰωνὸν ἰόντα.] Τουρίσσι ση-

μαντικὸν καὶ μαντινικόν. Eustath.

Ver. 532. ——— γένευσ.] Al. γένος.

Ver. 533. ——— 'Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης.] Vide

suprà ad 4, 103.

Ver. 542. ——— εἴμην.] Vide ad II, 8,

257. et v, 103.

Ver. 544. ——— εἰ γάρ.] "Nè de me obse-

"quo dubites, si ENIM &c.

Ver. 545. Τόνδε δ' ἐγὼ.] Al. Τὸν δ' ἐγὼ

ἐγώ.

Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.
 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐθήσατο καλὰ πέλιδα,
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀναχμένον ὀξείῃ χαλκῷ, 550
 Νηὸς ἀπ' ἐκρίοφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλείον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευσεν
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείδιο.
 Τὸν δ' ὅκα προεβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἔκστ' αὐλήν,
 Ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρία, ἥσι συβώτης 555
 Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαιεν, ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

Hi autem statim conscendebant, et in transtris sedebant.

Telemachus verò sub pedibus ligavit pulchros calceos,

Sumpsitque validam hastam praefixam acuto aere,

Navis à tabulatis: illi autem retinacula solverunt.

Hi quidem sursum-acti navigabant in urbem, sicut jusserat

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Hunc autem celeritè progredientem pedes ferebant, donec venit in chortem:

Ubi ei erant sues valde multae, apud quas subulcus

Bonus ut-erat, dormiebat, dominis benè cupiens.

550

555

Ver. 548. — καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.]

Linquere tum portus jubeo, et considerare
transtris. Æn. III, 289.

Ver. 550. — ἀναχμένον ὀξείῃ χαλκῷ.]

— ferro praefixum robur acuto.

Æn. X, 479.

Ver. 552. — ὥς ἐκέλευσεν Τηλέμαχος.]

Nempè suprà ver. 502.

Ver. 554. — πόδες φέρον.]

Quò te, Moeri, pedes? —

Virg. Ecl. IX, 1.

Ver. 556. — ἐνίαιεν.] Æl. ἐνίαιεν.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Π'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Π'.

ἘΛΘΟΝΤΟΣ εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλέμαχου, πέμπεται Εὐμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τοῦ διακότου τὴν παρουσίαν. Γίνεται δὲ ἐν ταῖς ἱξῆς Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς, κατὰ βούλησιν Ἀθηναίης, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν εἰδρὰν Τηλέμαχου τεταγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστρεφῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεὺς ὑπὸ Τηλέμαχου.

Ἄλλως,

Πί δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα ὄν.

Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Δειῖος ὑφορβὸς
Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,

DIVERTSA autem ex parte in casá Ulysses et nobilis subulcus
Parabant jentaculum simul cum aurorá, accenso igne,

Ver. 1. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς, &c.] Observat hic Dionysius Halicarnassensis quàm singulari cum venustate res etiam tenuissimas et vulgatissimas depingat Poeta. (Est) δὲ παρ' Ὀμήρῳ μὲν ὁ παρὰ τῇ Συζώνῃ καταγόμενος Ὀδυσσεὺς, περὶ τὴν ἰωάνην ἄραν ἀκρατίζεσθαι μέλλον, ὡς τοῖς Παλαίοις ἴδις ἦν ἔπειτα ὁ Τηλέμαχος, αὐτοῖς ἱσχυριζόμενος ἐν τῇ εἰς Πηλοπόννησον ἀποδημίᾳ. Πραγμάτια λίτὰ καὶ βιωτικὰ ἡμενησιμῶνα ὕμνουν. Ποῦ δ' ἰστέν ἡ τῆς ἱερμηνείας ἀρετὴ, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατιθέντα αὐτὰ. "Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Δειῖος ὑφορβὸς Ἐντύνοντες ἄριστον ἄμ' ἠοῖ, &c. Ταῦθ' ἴδι μὲν ἱσχυρίζεται καὶ κηλίτας ἀκούει, ποιημάτων τε καὶ τῶν πάντων ἡδίστων οἰκάνων ἥττω μοῖραν ἔχει, πάντες ἀν' ἰδ' ὅτι μαρτυρήσονται. Περὶ συνδύσεως, § 3. Ita Virgilius

(notante *Sylburgio* ad hunc *Dionysii* locum) agricolarum opera per se et tenuia et penè immunda pari cum elegantia et jucunditate depingit:

Sed tamen alternis facilis labor, &c.

Georg. I, 79.

Vide ad II. ζ, 466.

Ibid. — Σίτος ὑφορβὸς.] Apud Dionysium, loco jam citato, et apud Athenæum, lib. I. cap. 9. δὲ ὑφορβὸς, uti infra ver. 20. Vide supra ad ζ. 3.

Ver. 2. Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἠοῖ.] Ἀριστον, τὴν ἰωάνην τροφήν, ἣν σίτος ἀκρατισμὸν λίγουνεν. Schol. MSS. apud Barnesium. "Ὅτι τροφαὶς ἰχθύωντο ἥρως παρ' Ὀμήρῳ, πρῶτοι μὲν τῇ παλουμένην ἀκρατίσματος, ὁ λίγυι ἄριστον οὐ ἄπαξ μίμνηται ἐν Ὀδυσσεΐ, "Ὀδυσσεὺς καὶ Δειῖος ὑφορ-

Ἐκπεμφάν τε νομῆας ἄμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.

Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνες ὕλακόμαροι,
Οὐδ' ὕλαον προσίοντα· ἰόησε δὲ Δίος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν·
Αἴψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εὐμαί, ἥ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,

Ἡ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὕλαουσιν,
Ἀλλὰ περισσάουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.

Οὕτω πᾶν εἶρητο ἵππος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς

Ἔσθη ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης·

Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πίσειν ἄγγεα, τοῖς ἱκονεῖτο,

Emiseruntque pastores cum congregatis suibus.

Telemachum verò circum-adulabantur canes latratores,
Neque illatrabant advenienti: animadvertit autem nobilis Ulysses
Adulantes canes: circumque sonus venit pedum:
Statim autem Eumaeum verbis alatis allocutus est:

“Eumace, certè omnino aliquis tibi veniet huc socius,

“Vel et notus alius; quoniam canes non latrant,

“Sed circum-adulantur; pedum autem subtus sonum audio.”

Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius

Stetit in vestibulis: percussus autem prosiliit subulcus:

Atque ex ejus manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,

“ὥς Ἐνέοντο” ἄριστον, κυμαίνω πῦρ.”

Αἰγὴ δὲ τὸ πρῶτον ἰμῶμα, ὃ ἡμῖς ἀπε-
σιμῶν καλούμεν, διὰ τὸ ἐν ἀπρόσῳ βρῆχυν καὶ
πρῶσιμῳ φημεῖς. Athenaeus, lib. I. cap. 9.
Vide et Plutarchum, Symposiac. lib. VIII.
Probl. 6. Porro Barnesius Vulgaticum hoc
in loco habent, “Ἐνέοντο ἄριστον ἄμ' ἡμῖν.”
Eustathius autem in commentario, et Athe-
naeus, loco jam adducto, legunt “Ἐνέοντο”
“ἄριστον.” Quam lectionem Textui inserui,
quia ἄριστον (hoc in sensu) primam producit.
Vide ad *Iliad.* V, 42. Cæterum Dionysius
Halicarnassensis, loco supra citato, legit Ἐ-
νέοντες ἄριστον. Quod neque ad sententiam
rectè se habet. De prosodiâ vocis Ἐνέοντες,
vide ad *Il.* I, 203.

Ibid. — κυμαίνω.] Apud Eustathium in
commentario, κημῖναι. Quod et ferri pos-
set. Vide ad *Il.* I, 566.

Ver. 3. Ἐκπεμφάν τε.] *Al.* Ἐκπιμψαντε.

Ver. 4. — πτερόεντα.] Ita edidit Bar-
nesius; Eadem scilicet ratione ac dicitur
ἰκονεῖτο, *Iliad.* V, 167. et ὑπὸ δούπον, infra
ver. 425. hujus libri: Atque ita etiam in
vulgatis scriptis occurrit ipsa vox πτερόει-
οντες supra α', 215. Cum Barnesio porro
facit et MS. unus à Tho. Bentleio collatus.
Fulg. hoc in loco, πτερόεντα.

Ibid. — ὕλακομαροι, Quid ὕλαον. Ὅρα
δὲ ὡς τὸ μὲν “ὕλακομαροι” ἵκνται τὴν ἀρχήν

σαν, τὸ δὲ “ὕλαον,” καὶ τὸ “οὐχ ὕλαον,” (in-
frà ver. 9.) συντίλλει αὐτὰς. Eustath. Cujus
rei endem videtur esse ratio ac in vocibus
ἀλάουτος, Πριαμίδης, et similibus. Vide ad
Il. I, 398. item supra ad ε', 29.

Ver. 6. — περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.]
Dionys. Halicarn. loco supra ad ver. 1. ci-
tato, legit ὑπὸ δὲ πτύπος. Quam lectionem
cum sequentibus ποδῶν δ' ὑπὸ δούπον ἀκούω,
ver. 10. melius congruere existimat Sylbur-
gius. Præstare tamen videtur hoc in loco
vulgata lectio.

Ver. 7. — ἵκναι πτερόεντα προσηύδα.]
Apud Dionys. Halicarn. *ibid.* πρῶσιμῳ ἱγ-
γὸς ἵκναι.

Ver. 10. — πτερόειοντες.] Vide supra
ad ver. 4.

Ver. 11. Οὕτω πᾶν εἶρητο ἵππος, ἵτι.]

Vix ea fatus erat, cum —

Æn. I. 586. II. 323. III. 90.

Cæterum Barnesius inter Varias Lectiones
retulit εἶρηται quo modo minimè constaret
Temporum ratio. Simile enim esset, ac si-
quis Anglicè diceret he HAS SCARCE DONE
SPEAKING; pro eo quod est, HE HAD SCARCE
DONE SPEAKING. Vide ad *Il.* I, 37. et ε',
492.

Ver. 13. — ἄρα.] Ut fieri solet re in-
opinatâ percussis —

Κιμένας αἶθοπα οἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἤλυθ' ἄνακτος·
 Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλὰ, 15
 Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῃ ἵεναιυτῇ,
 Μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἐκ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
 Ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα διος ὑφορβὸς 20
 Πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
 Καὶ ῥ' ὀλοφυσόμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα·
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
 Ὀψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄχρεο νῆϊ Πύλονδε·

Miscens generosum vinum : ipse verò obvius ivit heroi :
 Osculatusque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
 Manusque ambas : uber autem ei excidit lachryma.
 Sicut verò pater suum filium benè volens amplectitur,
 Reversum ex longinquâ terrâ decimo anno,
 Unicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit :
 Sic tunc Telemachum deo-parem nobilis subulcus 20
 Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex morte elapsum :
 Et lugens verbis alatis allocutus est :
 " Venisti, Telemache, dulce lumen ; non te ampliùs ego
 Me visurum putabam, postquam ivisti navi ad-Pylum :

Ver. 14. — ἀντίος ἤλυθ' ἄνακτος.] Apud Dionys. Halicarn. ἀντίος ἤλθην ἄνακτος. Al. ἀντίον ἤλυθ' ἄνακτος. Al. ἀντίος ἤλαμ' ἄνακτος. Quam postremam lectionem et præfert Barnesius, quòd " servi fidiissimi alacritatem melius notet."

Ver. 15. Κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω φάεα.] Sic apud Catullum :

Jucundum os oculosque suaviabor.

Epigr. IX. ver. 9.

Porro Eustathius in commentario hîc legit αἶον et MS. à Tho. Bentleio collatus habet αἶον. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide infra ad ε', 39.

Ver. 16. — θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ. Al. θαλερὸν κατὰ δάκρυον ἔκπεσε. Ut suprâ λ', 390.

Ver. 17. — φίλα φρονέων.] Ita ex Schol. MSS. et ex Editionibus compluribus edidit Barnesius ; quocum faciunt Eustathius et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita in omnibus legitur, Iliad. γ', 219. ι', 116. Odys. ζ', 313. η', 15. 42. 75. Henricus Stephanus autem aliique hîc habent φιλοφρονέων quæ vox alibi apud Poetam non occurrit.

Ibid. — ἀγαπάει.] Al. ἀγαπάει.

Ver. 18. Ἐλθόντ'.] Al. Ἐλθόν.

Ibid. — ἐξ ἀπίης γαίης.] Etymologicon Magnum exponit : Ἀπὸ τῆς Πιλοποννήσου ἐν γὰρ παλαιῇ ἑκατέρῃ Αἰγιάδιᾳ ἀπὸ Αἰγιάδος τοῦ νηὶ ἵσχεον τοῦ ἐν Ἀργεὶ ποταμοῦ, καὶ

Μιλήνης τῆς Ὀκεανοῦ ὄντιον δὲ πάλιν Ἀπία ἑκατέρῃ ἀπὸ Ἀπιδος τοῦ Φωρβίου παιδός. Hecychius autem vocem ἀπίης interpretatur, τῆς μακρῆς ἀπικαύσεως. Quod et huic loco (notante Duporto in Gnomologid) aptius convenit.

Ver. 19. Μῶνον, τηλύγετον.] Καὶ Ὀμηρος ἀγαπητὸν οἶον ὀνομάζει " Μῶνον, τηλύγετον," τοῦτοί τε μὴ ἔχοντες ἴτερον γένειον, μᾶλλον ἔχοντες γινινημῖνον. Plutarch. περὶ πολυφιλίας.

Ibid. — τῷ ἐκ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ.] Eustathius interpretatur, παῖδα σιωπαικρινόν· Τεῖντος γὰρ (inquit) ταῖς ἐφ' ᾧ πολλὰ μογήσει πατὴρ. Sed simpliciter, ut opinor, et ad vocis ἄλγεα significationem rectius exponas, filium de quo pater perpetuâ sollicitudine maximeque animi angoribus affectus fuerat.

Ibid. — μογήσῃ.] Al. μογήσει.

Ver. 21. — ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.] Spondanus istud ἐκ θανάτου, de Procorum insidiis, quas jam tum evaserat Telemachus, dictum intelligit. Verùm, ut opinor, non de hoc præcipue jam loquitur Poeta, sed in universum de inopinato Telemachi in Ithacam reditu, quem desperabat Eumæus. Atque ita ipse Eumæus, ver. 23.

Ὀψεσθαι ἐφάμην, ἵππῃ ὄχρεο νῆϊ Πύλονδε.

Ver. 23. — οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε.] Ita Barnesius. Vulgg. οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε. Eustathius in commentario, οὐ σ' ἔγωγε.

Ἄλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ 25
 Τέρψομαι εἰσορόων ἴον ἄλλοθεν ἔνδον ἰόντα.
 Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεται, οὐδὲ νομῆας,
 Ἄλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γάρ νύ τοι εὐαδε θυμῷ,
 Ἀδρῶν μνηστῆρων προσορᾶν αἰδήλον ὅμιλον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤῥα· 30
 "Εσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
 "Οφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἥε τις ἦδη
 Ἀδρῶν ἄλλος ἔγνημεν· Ὀδυσσῆος δέ που εὐνῇ

" Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo 25
 " Delecter inspicens recēns aliundē-intūs existentem.
 " Nequaquam enim frequentē agrum adis, neque pastores;
 " Sed in-urbe-manes: sic enim tibi placet animo,
 " Virorum procorum aspicere perniciosum cōtum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 30
 " Erit sic, pater: tui enim causā huc venio,
 " Ut teque videam oculis, et sermonem audiam,
 " An mihi adhuc in aedibus mater maneat: an aliquis jam
 " Virorum alius eam duxerit-uxorem; Ulyssis autem alcibi cubile

Ver. 25. — ὄφρα σε θυμῷ Τέρψομαι εἰσο-
 ρῶν. " Ut me ipse animo oblectem, te intu-
 ens." Hæc videlicet primaria et maximè
 propria Vocis Mediæ significatio. Vide su-
 præ ad I, 491. et I, 296.

Ver. 28. — [ἰκάνω.] " Ἐν τῇ αἰέτι
 διατιλίω, ἢ διατρέφω. Schol.

Ver. 29. — προσορᾶν. MS. à Tho. Beni-
 leio collatus, ἰσορᾶν. Quæ et verior fortassè
 lectio. Nam infra ψ, 303, ubi idem ferè
 versus occurrit, in omnibus legitur ἰσορᾶν.

Ἀδρῶν μνηστῆρων ἰσορᾶν αἰδήλον ὅμιλον.

Ibid. — αἰδήλον ὅμιλον.] Τὸν ἀδελαιοῖον
 καὶ πάντα φέροντα· ἢ τὸν τοῦ φθαρέναι καὶ ἀ-
 πολλοῦ αἰένου. Schol. Similiter Porphyrius
 de Iliad. λ', 155. [" Ὡς δ' ἴσι πῶς αἰδήλον ἐν
 ἀβύλῳ ἡμισυ ἔλγ."] Ἀδελος ἢ σῶς (inquit)
 οὐκ ἴσθι τὸ μεγαλὸν, ἀλλὰ τὸ ἀδελαιοῖον,
 ἔξ ὃ σῶματι τὸ ἀφαινεῖται. Quæst. Homeric.
 26. Simplicius tamen et rectius (ut opinor)
 vocem αἰδήλον interpretèris improbum, ini-
 quum, perniciosum: Ita enim à Poetâ usur-
 pari videtur Iliad. I, 880.

— ἰσὺ αὐτὸς ἰγίνας παῖδ' αἰδήλον.

Et ver. 897. ejusdem libri:

Εἰ δὲ τις ἐξ ἄλλων γι θῶν γένει αὐτὸ αἰδήλος.

Ver. 31. "Εσσεται οὕτως, ἄττα.] Barnesius
 vocem ἄττα. ac si Hebraica esset, " Tu"
 vertendam contendit. At rectius Scholi-
 astes: Ἐπιφύημα τιμητικὸν νωτίου πρὸς πα-
 τῆρα. Et Hesychius: Ἄττα, προσφώνη-
 σις φιλοφρονητικὴ ἰσὺ πρὸς πρεσβύτερον καὶ τρε-

φία, ὡς πάντα πρὸς τὸν πατέρα. Sic Iliad.
 I, 603. et ε', 561.

Φοῖνξ, ἄττα, γιγαῖ —

Cæterum quod addit Scholiastes, ἔσονται πα-
 ρὰ τὸ ἄττα πατὴρ Μακεδόνας, τρωτὴ γνημίην
 τοῦ " π" εἰς " σ", ἄττα id verò non ita fir-
 mo niti videtur fundamento.

Ver. 34. — ἔγνημεν. Vide supra ad λ',
 272.

Ibid. — Ὀδυσσῆος δὲ πρὸς εὐνῇ Χέντι ἰκο-
 ναίων κἀν ἀράχνην κῆται ἔχουσα.] Στερουμένη
 τῶν ἰγκαιμαρίων, γίμει ἀραχνίῳ ἦγον ἡμί-
 ληται διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν Ὀδυσσεῖα ἐλάσαι γὰρ
 οἱ ἀράχνην ἰστρογγυῖν ἐν τῷσιν ἀμειλουργίαις.
 Eustath. Sic Hesiodus:

" Ἐν δ' ἀγγίωι ἐλάσιος ἀράχνη —

" Εγγ. καὶ Ἡμμε. II, 93.

Et Theocritus:

— ἀράχνη δ' εἰς ὧλ' ἀράχνης

Λιστὰ διαστέσαντο — Idyll. XVI, 96.

Et Nonnus Dionysius:

— ἔκτιστο δὲ τηλότ' χάρμης

— ἱερίστροφος ἀραχνίοντα βοίην.

Lib. XXXVIII. ver. 15.

Et Propertius:

Putris et in vacuo tectetur aranea locoph.

Lib. III. Eleg. vi. ver. 33.

Et Catullus:

— nam tui Catulli

Plenus sacculus est araneorum.

Ad Fabullum, Carm. XIII. ver. 7.

Χήτει ἐνευναίῳν κά' ἀράχνια κείται ἔχουσα.

35

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

Καὶ λίην κείνη γε μένει τετλήοτι θυμῷ

Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ

Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχεοῦση.

“Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·

40

Αὐτὰρ ὃγ' εἶσα ἔεν, καὶ ὑπέβη λάϊνον οὐδόν.

Τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·

“Ἦσ', ὦ ξεῖν· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν ἔδρην

Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνῆρ, ὃς καταβήσει.

45

“Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης

Χεῦεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας, καὶ κῶας ὑπερβεν·

“Ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός.

Τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης

Ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·

50

Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,

“ Inopiā stragularum malas araneas jaceat habens.”

35

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum ;

“ Et omnino illa manet patienti animo

“ Tuis in aedibus : luctuosae verò ei semper

“ Pereunt noctesque et dies lachrymas-fundenti.”

Sic utique locutus, ei accepit aeream lanceam :

40

At ille introibat, et transivit lapideum limen.

Ei autem sedem ingresso pater cessit Ulysses :

Telemachus verò ex-alterâ-parte prohibebat, dixitque ;

“ Sede, ô hospes ; nos autem et alibi inveniemus sedem

“ Tugurio in nostro : adest nempè vir, qui deponet ;”

45

Sic dixit : ille autem retrò-gressus proindè sedebat : huic autem subulcus

Substravit viridia virgulta, et pellem insuper ;

Ubi sedebat deindè Ulyssis dilectus filius.

Illis autem carniū lances apposuit subulcus

Assarum, quas scilicet priorî-die reliquerant comedentes ;

50

Panem autem festinanter accumulabat in canistris ;

Ver. 35. Χήτει ἐνευναίῳν.] Τῶν ἐνηνεμίων, ἢ ἐντὶ κοιμησσομένων ἢ ἐντὶ περιβάλλων. Schol. Pro posteriori interpretatione nonnihil facit quod occurrit supra ξ', 50. 51.

Ἐσσύμενος δ' ἐπὶ δίεμα ἰσθάδες ἀγρίου αἰγὸς
ἀνέου ἐνευναίῳν

Ceterum fuerunt, notante Eustathio, qui hic tegerint Χήτει ἐνευναίῳν.

Ver. 37. — τετλήοτι.] Vide ad II. β', 818.

Ver. 39. Φθίνουσιν νύκτες &c.] Vide ad II. β', 43. Porro Editiones nonnullæ, quibuscum facit in commentario Eustathius, hic habent Φθινύουσιν νύκτες &c. Id quod vix ullâ potest licentiâ excusari.

Ver. 44. “Ἦσ', ὦ ξεῖν’.] Al. “Ἦσ', ξεῖν’.

Ver. 45. — πάρα δ' ἀνῆρ.] Eumacrus videlicet ; ver. 46.

Ver. 46. — αὐθις.] Al. αὐτῆς.

Ibid. — ἔρ’.] Ut jusserrat Telemachus —.

Ver. 49. Τοῖσιν ἐν κρειῶν πίνακας.] Al. Τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας. Al. Τοῖσιν δ' αὖ πίνακας κρειῶν.

Ver. 50. — ὑπὸ λινον.] Al. παρὶ λινον.

Ver. 51. Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν.]

———— Cereremque canistris
Expediunt

- 'Εν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν Ὀδυσσεὺς Δεῖοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἱτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 55
 Δῆ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε διὸν ὑφορβόν·
 "Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὃδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐ ναῦται
 "Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί ἐ πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὖμαιε συβῶτα· 60
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεία πάντ' ἀγορεύσω·
 Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρείων·
 Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
 Πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.
 Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς 65
 "Ἠλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίζω·
 "Ερξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Εὖμαι, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγές εἵπες·
 Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ; 70

Deindeque in poculo miscebat dulce vinum :

Ipsæ verò è-regione sedit Ulyssis divini

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potùs et cibi desiderium exemissent.

Tunc demùm Telemachus allocutus est nobilem subulcum;

"Pater, undè tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum nautas

"Duxerunt in Ithacam? quinam se esse gloriabantur?

"Nequaquam enim ipsum peditem puto huc venisse.

Hunc autem respondens allocutus es, Eumææ subulce;

"Equidem tibi, fili, vera omnia dicam :

"Ex Cretâ quidem genus gloriatur latâ :

"Dicit autem se multas hominum urbes peragrâsse

"Errantem ; sic enim ei destinavit hæc deus.

"Nunc autem demùm Thesprotorum virorum ex nave elapsus

"Venit meum ad stabulum : ego verò tibi in manus eum tradam :

"Fac, quomodò vis ; supplicem autem tibi se profitetur esse."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est ;

"Eumææ, certè valdè hoc verbum triste dixisti :

"Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi ?

Ver. 57. "Ἄττα.] Vide suprâ ad ver. 31.

Ver. 58. — ἐν χεῖρσιν αὐτοῦ.] *Al.* ἐν χεῖρσιν αὐτοῦ. Quod cum præcedente Ἥγαγον minùs aptè convenit.

Ver. 59. Οὐ μὲν γὰρ τί ἐ πεζὸν.] Similiterque infrâ ver. 224. Vide suprâ ad ε, 178.

Ver. 62. Ἐκ μὲν Κρητῶν.] Vide suprâ ad ζ, 199.

Ver. 64. — ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.]

— sic fata Deùm rex

Sortitur — *Æn.* III, 375.

— nam sæva Jovis sic numina poscunt, *XI*, 901.

Ver. 65. — ἐκ νηὸς.] *Al.* παρὰ νηὸς.

Ver. 66. — πρὸς σταθμόν.] *Al.* παρὰ σταθμόν.

Ver. 67. — Μίλεις.] *Al.* Μίλην.

Ver. 69. — Ἰωνίης.] *Al.* Ἰωνίης. Ut alibi *aspè.*

Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πέποιθα
 Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 Ἦ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη, καὶ δῶμα κομίζει,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν, 75
 Ἦ ἤδη αἶψ' ἔπεται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
 Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλείστα πόρῃσιν.
 Ἄλλ' ἦτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἴκετο δῶμα,
 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
 Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πίδαλα, 80
 Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ, κόμισσον ἐνὶ σταβμοῖσιν ἐρύξας·
 Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα,
 Ἔδμεναι, ὥς ἂν μὴ σε κατατρύχῃ καὶ ἱταίρους.

" Ipse quidem juvenis sum, et nondum manibus confidi
 " Virum propulsare, quando quis prior lacessiverit.
 " Matri autem meae bifariam animus in mente cogitat,
 " An illic apud me maneat, et domum curet,
 " Torumque reverens mariti, populique famam ; 75
 " An jam unā sequatur Achivorum eum, quicumque optimus
 " Ambit eam in aedibus vir, et plurima dederit.
 " Sed sanè hospitem, quoniam tuam advenit domum,
 " Induam ipsum laenâque tunicâque, vestimentis pulchris ;
 " Dabo etiam ensei ancipitem, et pedibus calceamenta ; 80
 " Mittamque, quò ipsum cor animusque jubet.
 " Sin velis tu, curato eum in stabulis detentum :
 " Vestimenta autem huc ego mittam, et cibum omnigenum,
 " Ad-edendum, ut nè te atterat et socios.

Ver. 75. Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἔσ.] Repugnare hæc existimat Spondanus iis quæ suprâ memorantur *Odys.* 4, 16. "Ἦν γὰρ βα πατὴρ τι παρ' ἐμῇσι τι πύλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι &c." Hæc verba Telemachi (inquit) aut oblivionem illius aut ἀπιστίαν " indicant. Oblivionem quidem, quòd non recordetur eorum quæ à Minervâ apud Menelaum audivit de rato jam consilio " Penelopæ alicui ex procis nubendi : " Ἀπιστίαν vero, quia id in dubium revocat, neque de ejus veritate quippiam statuit : " Ait enim dubitare adhuc Penelopen quid factura sit. Ego sanè, ut ingenuè dicam, hanc ἀπιστίαν, in hac parte excusare hactenùs non potui." Ita vir eruditus : Sed reverà nulla omninò hîc ἀπιστία. Non enim nuptias suas cum Eurymacho ipsa statuisset ibi dicitur Penelope ; sed à Consanguineis tantùm ad nuptias conficiendas urgeri : Id quod huic loco minime repugnat.

Ver. 74. — κομίζει.] *Al.* κομίζει.

Ver. 80. — ξίφος ἄμφηκες.] Sic apud Virgilium :

Sed ferro ancipiti —. *Æn.* VII, 525.

Ver. 82. — κόμισσον.] Ita edidit Barnesius ; atque ita habet MS. unus à *Tho.* *Bentleio* collatus. Rectè, ut opinor. *Al.* κόμιζον et κόμισον.

Ver. 83. — καὶ εἶπον ἅπαντα.] Ἐν δὲ τῇ, " καὶ εἶπον ἅπαντα," δυσχερὲς ἀρσενικοῦ γένους νοῦσαι τὴν λέξιν εἶπον μὴ γὰρ, ὁ ἀκατήρατος ἐστὶ δὲ βρώματος, οὐδέντερος τὸ εἶπον λέγεται. Ἐστὶν δὲ ἰσὺς Θεραπεία, ἢ τὸ ἰατρίον, εἵματα ἅπαντα πέμψω, καὶ τὸ εἶπον ἢ καὶ τὸ στίγμα εἰς τὸ εἶπον, ἵνα ἰατρωγῶν τὸ " ἅπαντα " εἶ" οὐδέντερος, ὡς ἐστὶ ἔλεον. *Eustath.* Atqui vocem εἶπον, etiam posteriori in sensu generis masculini effert Poëta infra 4, 61.

Αἱ δ' ἅπας μὴν εἶπον πολλὸν ἤριον —.

Et 4, 21.

Σίνης τι κέλετ' ἐντὰ φρεσίντο —.

Ver. 84. — κατατρύχῃ.] *Al.* κατατρύχου.

- Κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἴαμι 85
 Ἐρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
 Μῆ μιν περτομέωσιν, ἔμοι δ' ἄχος ἔσsetαι αἰνόν.
 Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἔοντα
 Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰσὶ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 90
 ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴν μοι καὶ ἀμείψασθαι δέμις ἐστίν,
 Ἥ μάλα μευ καταδάπτειτ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 Οἷα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι
 Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σθένει τοιούτου ἔοντος.
 Εἰπέ μοι, ἥ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἥ δέ γε λαοὶ 95
 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι Δεοῦ ὀμφῇ·
 Ἥ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφειαι· οἷσ' περ ἂν ἦρ
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.

" Illuc verò haud ipsum ego ad procos sivero

85

" Ire; valdè enim petulantem insolentiam habent:

" Nè ipsum convitiis-proscindant; mihi autem dolor erit gravis.

" Efficere autem difficile quid inter plures existentem,

" Virum etiam fortem: quoniam multò potentiores sunt."

Illum autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses:

90

" O amice, quoniam sanè mihi etiam respondere fas est,

" Certe valdè meum corroditur audientis dilectum cor,

" Qualia dicitis procos injusta moliri

" In sedibus, invito te, talis cùm-sis.

" Dic mihi, an sponte succumbas; an te populus

95

" Oderit in civitate, obsequentes dei voci:

" An de-fratribus queraris; quibus scilicèt vir

" Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.

Ver. 85. — ἴαμι.] *Al. ἴασμ.*

Ver. 88. Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἔοντα Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον.

— μῶς γὰρ χεῖρὲς ἀσθινὴς μάχῃ.

Euripid. Heraclid. ver. 275.

Οὐ γὰρ γίνουσ' ἂν ἡς γι τοῖς πολλοῖς ἴσως.

Sophocl. Oedip. Tyrann. ver. 855.

— χαλίστην γὰρ ἱερουσίαν ἴσα πολλοῖς.

Infrà, Odys. 6, 313.

Ver. 91. — ἴσθι δῆν.] *Al. ἴσθι δῆ.*

Ver. 92. — καταδάπτειτ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ.] Nempè καταδάπτειται ut rectè Scholiae et Eustathius. Barnesius legi posse conjicit "κατιδάπτειτ' pro καταδάπτειτ', ut "δεσπὶς sit Accusativus." Sed nihil opus.

Ver. 96. — ἐπισπόμενοι Δεοῦ ὀμφῇ.] Τούτῃσι χρηστέον· πολλὰς γὰρ φασὶ, μετίστασαν τοὺς βασιλεῖς, μαντίας ἱσχυρομένης. Eustath. ad *Odys.* γ', 215. Spondanus aliam hic affert explicationem; scilicèt ut intelligatur "de rumore mortui Ulyssis; quo audito, "subditi hæredem illius Telemachum tan-

"ti non fecerint, ut ei auxiliarentur." Sed ut opinor, minùs rectè.

Ver. 97. "Ἡ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφειαι." Ἦγον χεῖρὲς ἀδελφῶν, ὥς μὴ ὦνται σοι ὀφθαλμοὶ ἵνα λίγη ὦσι, Ἥ οὐκ εἰσὶ σοι ἀδελφοί; Καὶ ἄλλως δὲ δύναται καὶ ἐπὶ ἀδελφῶν ὅταν ἱερουσίαν ἔχουσιν, "Ἥ κασιγνήτοις ἐπιμέμφειαι;" ἵνα λίγη ὦσι, Ἥ ἀδελφοὺς ἔχουσιν, ἐπιμέμφει αὐτοῖς ὥς μὴ ἱσχυροῦσιν σοι; Eustath. Priorem explicandi rationem sequitur Scholiastes; posteriori præfert Eustathius; quae et potior videtur. Eandem enim phrasin repetit Telemachus infrà ver. 115. ubi ex sequentibus, "Ὡδὲ γὰρ ἡμεῖς τῇ γυνὴν μύνωσι &c. li-quet priori istà ratione accipi nullo modo posse. Πῶς γὰρ (inquit Eustathius ad illura iocum) ἂν τούτῳ ["Ὅστι κασιγνήτοις ἐπιμέμφειαι"] εἴποι ὁ χεῖρὼν μάλιστα κασιγνήτων διὰ τὸ μεμνησθαι; Quin et, ut rectè observat idem Eustathius, secundum istam explicationem dicendum erat non, κασιγνήτους, sed κασιγνήτων ἐπιμέμφειαι. Vide ad *Il. 6, 65. 93. et 6, 225.*

Ver. 98. — ὄρηται.] *Al. ὀρέσθ.*

Αἶ γὰρ ἐγὼν αὐτὰ νίος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
 *Ἡ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἥε καὶ αὐτὸς 100
 "Ελθοι ἀλητεύων (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμῆο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι πακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος.
 Εἰ δ' αὖ με πληθῦϊ δαμασάϊστο μῶνον ἶοντα, 105
 Βουλοίμην κ' ἐν ἱμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
 Τεινάμεν, ἥ τὰδε γ' αἶν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 Ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῶάς τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικέλιως κατὰ δάματα καλὰ.
 Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 110
 Μὰ ψ, αὐτως, ἀτίλεστον, ἀνηύστη ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·

- " Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
 " Vel filius ex Ulysse eximio, vel etiam ipse 100
 " Venerit errans; (adhuc enim et spei copia est :)
 " Illicò deinde mihi caput absunderet alienus vir,
 " Si non ego illis malum omnibus fierem,
 " Profectus in domum Laërtiadae Ulyssis.
 " Sin contrà me multitudine domarent solum existentem, 105
 " Mallem in meis interfectus aedibus
 " Mori, quàm haec semper indigna opera videre,
 " Hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
 " Illos violantes indignè in aedibus pulchris;
 " Et vinum exhaustum, et cibum comedentes 110
 " Temperè, incassum, in-infinitem, incompleto in opere."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
 " Equidem tibi, hospes, valdè accuratè dicam;

Ver. 99. — ὅσσον νίος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ.]
 "Hoc ut facerem, patet si, ἔχον δ' ἔχον θυμόν.
 Eustath. Al. τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ.

Ver. 100. — ἥε καὶ αὐτὸς.] Eustathius
 verum huic proximè sequentem à Veterum
 nonnullis pro spurio notatum refert: Eun-
 demque ipse rectius abesse existimat; scili-
 cèt ut vox αὐτὸς, eodem modo ac αὐτῷ, ad
 præcedentem ἔην referatur. "Ὁρα δὲ (inquit)
 ὡς ἐν ὑχρῆς τύψῃ εἰσὼν εἰπὶ ἔην Ὀδυσσεύς, ὡς
 ἂν ποτήριον τὰ καὶ τὰ, λαλῶν ἐν σχήματι ἁλ-
 λοτρίῃ ἱφαντικῇ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς ἔχῃς ποιήσῃ
 αὐτὸς. — Καὶ ἡμῶς ἡχρίσωμεν τὸ σχῆμα τοῦτο
 τοῖς, παραβαλλόντες μετὰ τὸ " ἥε καὶ αὐτὸς,"
 τὸ "Ελθοι ἀλητεύων, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα."
 Τοῦ γὰρ τοῦτου στίχου παρατιθέντος ἰσχύοντι-
 ται ὁ ἱερὸς τῆς ὑφ' ἡμῶν ἱφάσεως. Διὸ καλῶς
 οἱ Παλαίῃ ἰσχυρότατος ἰσχύοντι τὸν στίχον
 ἀλλοτρίωντι. Ac omisso quidem isto versu ap-
 pitiis cohærebunt sequentia Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ'
 ἱμοῖσι καρῶν, &c. Porro cùm similis versiculus
 occurrat infra ε', 84.

Tom. II.

* Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ ἔτι γὰρ ἐλπίδος αἶσα·

ubi ad sententiam planè necessarius est;
 verisimile videtur eum indè à minis pe-
 ritis hac levi cum immutatione transla-
 tum.

Ver. 102. — ἀπ' ἱμοῖσι κάρη τάμοι.]
 Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἱμοῖσι sed κάρη ἱμοῖσι β-
 ποτάμοι.

Ver. 105. — πληθῦϊ δαμασάϊστο.] Pro-
 nuntiabatur πληθῦ, sive πληθῦ duabus syl-
 labis.

Ver. 106. — α' ἔ.] Al. αἶν minùs rectè.
 Ver. 110. Καὶ αἶον διαφυσσόμενον.] Vide
 suprà ad ε', 359. Porro cùm voces ἀφυσσό-
 μινος et ἀφυσσάμενος semper alibi apud Poe-
 tam sensu activo usurpatur; (vide ad Il.
 ε', 579. α', 230. ψ', 220.) legendum hic
 crediderim διαφυσσάμενος quod et cum præ-
 cedente ῥυστάζοντας, et cum sequente ἴδον-
 τας, multò aptius congruet. Sed expectandi
 codices.

Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπιχθόμενος χαλισταίνει,
 Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμίμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ 115
 Μαρναμένοισι πίποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται·
 Ὡδὲ γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνασε Κρονίαν·
 Μοῦνον Λαίρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτιπτε,
 Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπότητο· 120
 Τῷ νῦν δυσμενείας μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατεύουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὕληντι Ζακύνθῳ,
 Ἥδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανίουσιν,
 Τόσσοι μῆτέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον. 125

" Neque omaind mihi omnis populus invisus irascitur,
 " Neque de-fratribus queror; quibus scilicet vir 115
 " Pugnantisbus confidit, etiam si magna contentio orta sit:
 " Ita enim nostrum genus solitarium-fecit Jupiter;
 " Solum Laërtem Arcesius filium genuit;
 " Solum autem rursum Ulysses pater genuit: at Ulysses
 " Solum me in aedibus genitum liquit, neque fruius est: 120
 " Ideo nunc inimici valde multi sunt in domo.
 " Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 " Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho:
 " Et quot in aspera Ithacâ dominantur,
 " Tot matrem meam ambiunt, atteruntque domum. 125

Ver. 114. — ἀπιχθόμενος χαλισταίνει.] Barnesius vocem ἀπιχθόμενος hic reddit, " odio habens." Alii vertunt " iratus," et " infernus:" cui interpretationi favet quidem quod occurrit supra ver. 95. 96. ubi Ulysses Telemachum interrogat, " — ἦ εἰ γὰρ λαοὶ ἔχθαιρον ἀπὸ δῆμου —;" Verum cum voces ἀπιχθόμενος, ἀπὸ χθονος, &c. nusquam apud Poetam isto sensu usurpantur, sed semper passivè " odio habitus, odio haberi," significant; etiam hic ἀπιχθόμενος " invisus" reddidi. Vide *Iliad.* φ', 83. *Odys.* κ', 74. 75. ε', 164.

Ver. 115. Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμίμφομαι.] Vide supra ad ver. 97.

Ver. 116. — ἐρηται.] *Al.* ἐζήρη. Ut supra ver. 98.

Ver. 117. — ἡμετέρην γενεὴν μούνασε Κρονίαν.] Χρηστέω δὲ καὶ διαίμα παῖδες αὐτὸν μόνον διὰ τοὺς γονεῖς ἀγκαθίστουσι μᾶλλον ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς δι' ἀλλήλων· οὕτως αὖ καὶ φρεσίντες καὶ λόγοντες, ὅτι τοὺς γονεῖς ἀντὶ πολλῶν χάρις ἐφίλοντες, μάλιστα διὰ τοὺς ἀδελφούς ἐφίλουσαν· αἱ τούτῃ δὲ κατὰ μαντὴν ἀπάντων πρῶταίεσται καὶ ἥδιστα ἔχοντες παρ' αὐτῶν. Εἰ γὰρ τοὶ καὶ Ὀμηρος περὶ οἴκου Τηλέμαχον ἐν συμφορᾷ τὸ ἀνὰ δὲ φρεσὶν ἐνέμνησε, "Ὡδὲ γὰρ ἡμεῖς ἐν γυνὴν μούνασε Κρονίαν." *Plutarch.* de Fraternali amore.

Ver. 119. — αὖ Ὀδυσῆα.] *Al.* αὖτ' Ὀδυσῆα.

Ver. 120. — οὐδ' ἀπότητο.] Τροστέον οὐδὲ ἐξ ἡμῶν ἀφελῆσθαι. *Eustath.*

Ver. 121. Τῷ νῦν δυσμενείας μάλα μυρίοι.] Ita restituit Barnesius ex *Eustathii* Editione *Basileensi*, et ex ipsius commentario, ubi hoc modo explicatur; Διὸ, τοσούτοι διὰ τὴν τοιαύτην μόνον, δυσμενείας μάλα μυρίοι εἴσιν ἐν οἴκῳ. Cum Barnesio porro facit *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* Τῶν νῦν δυσμενείας &c.

Ibid. et ver. 127. — μάλα μυρίοι εἴσ' ἐν οἴκῳ — τοὶ δὲ φθινύουσιν &c.]

Ὡς δ' ἐπ' αὐτῷ ἐξφαντικῶς μὲν ἡβίαις μίλασθαι ὅδῃ ἐπαφροσύνης μνησθέντες ἥλικας ἄλλοι Κλητῆς τ' αὐτομολοὶ καὶ πανήμιοι ἠγείρονται, Κτῆσι αὖ καί ποτεσι ἀσμενάνται δόμοιο.

Oppian. *Halicutic.* lib. III. ver. 358.

Ver. 122. Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν &c.] Imitatus est hunc locum *Ovidius* in *Epistolâ Penelope* ad *Ulysses*:

Dulichii, Samique, et quos tulit alta Zacynthos,

Turba ruunt in me luxuriosa, precî;

Inque tuâ regnant, nullis prohibentibus, aulâ. *Heroid.* I, 87.

Ver. 124. — κατακοιρανίουσιν.] *Al.* κατακοιρανίσουσιν.

Ἥ δ' οὐτ' ἀρεΐται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
 Ποῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύουσιν ἔδοντες
 Οἴκον ἑμόν· τάχα δὴ με διαρραΐσουσι καὶ αὐτόν.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.

Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θάσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ 130
 Εἰφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μινέω· σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 Οἷῃ ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 Πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόονται.

Τὸν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 135
 Γινώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νόεοντι κελεύεις.

Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 Εἰ καὶ Λαίρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 Δυσμύρον· ὅς τείως μὲν Ὀδυσσεὺς μέγ' ἀχέων,
 Ἔργα τ' ἐποπτεύσκει, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ 140
 Πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνάγοι·
 Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σὺ γε ᾤχεο νηὶ Πύλῳνδε,
 Οὕτω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πείμεν αὐτως,

"Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem

"Facere potest; hi autem consumunt comedentes

"Domum meam: citò utique me perdet et ipsum.

"Sed sanè hæc quidem deorum in genibus posita-sunt.

"Pater, tu verò vade ocyùs, prudenti Penelopæe 130

"Dic, quòd ei salvus sum, et ex Pylo veni.

"At ego hic manebo; tu autem huc redi,

"Soli ubi-nunciàtis; aliorum verò nullus Achivorum

"Audiat: multi enim mihi mala moliantur."

Huic autem respondens, allocutus es, Eumæe subulce; 135

"Cognosco, sapio; hæc sanè intelligenti imperas.

"Sed age mihi hoc dic et accuratè narra;

"An et Laërte eadè viâ nuncius eam

"Infelici; qui còusquè quidem ob-Ulyssem valdè dolens,

"Operaquè inspectabat, et cum famulis in domo 140

"Bibebat et comedebat, quandò animus in pectoribus juberet;

"At nunc, ex quo tu utique ivisti navi ad-Pylum,

"Nondum ipsum dicunt comedisse et bibisse solito-modo,

Ver. 129. Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γού-
 νασι κεῖται.]

Ἄλλ' εἰς θεοὺς χερὶ ταύτ' ἀναστήσασθ' ἴχιν.
 Euripid. Phœniss. ver. 712.

Exitus in Diis est ———.

Ovid. Heroid. Epist. XX. ver. 44.

Ver. 130. Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θάσσον.] Ὅτι
 στίλλαι Τηλέμαχος εἰς Εὐμαίην ἀγγελλούσα τῇ
 Πηνελόπῃ ὅτι σῶς ἐστὶ καὶ ἐκ Πύλου ἦλθεν.—Ὁ
 μαριππὸς δὲ καὶ τοῦτο διότις τινος οἰκονομία· ἴνα,
 λείψαντος καὶ τοῦ Εὐμαίου, εὐχὴν χόρην πει-
 νῶς δ' τοῦ πατρὸς ἀναγκασμὸς ἐν ἀδελφῇ γαστρί.

Enstath. Vide infrà ad ver. 168. Cæterùm
 de voce Ἄττα, vide suprà ad ver. 31.

Ver. 131. Εἰφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμί.] Ἀλ. Εἴπε,
 ὅτι σῶς εἰμί.]

Ver. 133. Εἰ καὶ.] Ἀλ. Ἥ ἄρα.

Ver. 141. ——— ὅτε θυμὸς.] Ἀλ. ὅτι θυμὸς.

Ver. 142. ——— εὐ γι ᾤχεο.] Ἀλ. εὐ γ' ἀ-
 ᾤχεο.

Ver. 143. ——— φαγέμεν καὶ πείμεν.] Ita
 Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis co-
 dicibus, de suo edidit φαγέμεν καὶ πείμεν.

"Πείμεν," inquit, "hic omninò legendum.
 "ut suprà ver. 141. Πῖνε καὶ ἦσθ. Prior
 F 2

Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 Ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρῶς. 145
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἰάσομεν, ἀχνύμενόν περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦραρ.
 Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὅπισω κίε, μὴδὲ κατ' ἀγρὸς 150
 Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνων· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
 Ἀμφίπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 Κρύδῃν· κείνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλει γέροντι.
 Ἦ ῥα, καὶ ᾄρσε συφορβόν· ὃ δ' εἴλετο χερσὶ πέλδιλα·
 Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔει· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155
 Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὐμαιος ὑφορβός·
 Ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἥϊκτο γυναικὶ
 Καλῇ τε, μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 Στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·

" Neque opera inespexisse; sed suspirioque luctuque
 " Sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpus." 145

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est;

" Tristius est: sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.

" Si enim ullo pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,

" Primum patris eligeremus reditās diem.

" Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere; neque per agros 150

" Vagare ad illum: at matri dic,

" Ut famulam oconomam ire-jubeat quā citissimē

" Clām; illa etenim nunciaverit senī."

Dixit utique, et excitavit subulcum: ille autem cepit manibus calceos;

Ligatisque iis sub pedibus ad urbem ibat: neque sanē Minervam 155

Latebat a stabulo profectus Eumaeus subulcus:

Sed ea propē venit: corpore verō assimilata est mulieri

Pulchraeque, magnaue, et splendida opera doctae.

Stetit autem ē-regione-ostii casae Ulyssi apparens:

" enim τοῦ πρίμου corripitur, ut ἰ, ver. 377.

" Καὶ φανίμην πρίμην σι· ἵσταται δὲ καὶ σι·

" φρίσσει. Πρίμην verō priorem semper pro-

" ducit." Ita ille: Sed tamen mutato nihil

" opus. Nam et πρίμην (id quod nec virum

" ipsum eruditum ex toto fugit) priorem natu-

" rā longam habet; etsi eandem nonnunquam

" propter sequentem vocalem corripit. Πρί-

" μαι δὲ (inquit Athenaeus) — λιπτόν, ἐκτί-

" ροντα δὲ τὸ "ι." Οὕτω γὰρ ἔχει καὶ τὸ Ὀμηρικόν

[Iliad. ῥ, 493.] " Πρίμην ἐκ βοτάνης." Lib.

X, cap. 13. Similiter Iliad. α', 825.

————— ἰθίλουσι δὲ πρίμην ἄμφω.

Vide et suprā ad α', 160. et infrā ad ε', 3. item ad Il. ε', 24.

Ver. 147. — ἰάσομεν.] Barnesius edidit legendumque contendit ἰάσσομεν. " Cum

" simplici enim ε', (inquit) corripī debet,

" ut Odys. φ', ver. 233. Οὐκ ἰάσσομεν ἡμῶν

" δόμεναι βίον ἡδὲ φασίτην." Sed vide ad

Il. δ', 42.

Ibid. — ἀχνύμενόν περ.] Al. ἀχνύμενόν περ.

Ver. 151. — μνηστῆρα.] Al. μνηστῆρας.

Ver. 155. Δησάμενος.] Vide suprā ad ἰ,

296.

Ver. 156. Λῆθεν.] Vide suprā ad λ', 101.

Ver. 157. — ἦγι σχιδὸν ἦλθε.] Vide infrā

ad ver. 166. 168.

Ver. 159. — κατ' ἀντίθυρον.] Ἀντικεῖν

τῆς θύρας. Schol.

Ibid. — Ὀδυσῆϊ φανείσα· Οὐδ' ἄρα Τηλέ-

μαχος ἴδεν.] Sic Iliad. α', 197.

Στῇ δ' ὅππῃ, ἑαυτῆς δὲ κόρης ἔλε Πηλεΐωνα,

Οἷον φανερμένη, τὸν δ' ἄλλων αὐτῆς ἑρᾶτο.

Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν· 160
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐπαργεῖς·)

Ἄλλ' Ὀδυσσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
Κνυζηθμῷ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμῶο φέζεθην.

Ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νῦνσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲς μέγα τειχίον αὐλῆς, 165
Στῇ δὲ πάροισ' αὐτῆς· τὸν δὲ πρᾶσέειπεν Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Ἦδη νῦν σῶ παιδὶ ἔπος φάο, μῆδ' ἐκίπυθε,

Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε

Ἔρχησθον προτὶ ἄστν περιπλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῇ 170

Δηρὸν ἀπὸ σφῶν ἴσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.

Ἦ, καὶ χρυσεὴ ράβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·

Φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνέε, ἥδ' ἐ χιτῶνα,

Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ἄφειλλε καὶ ἦθη.

Ἄψ δὲ μελαγχροῖς γέκετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν· 175

Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.

Neque Telemachus vidit coram, neque advertit :

160

(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti :)

Sed Ulyssesque, canesque viderunt, et proinde non latrârunt,

Cum-gannitu autem aliorum per stabulum trepidaverunt.

Illa autem superciliis innuit ; animadvertit verò nobilis Ulysses :

Exiit autem domo extra magnum murum chortis,

165

Stetitque ante ipsam : illum verò allocuta est Minerva :

" Generose Laertiade, solers Ulysses,

" Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela :

" Ut procis mortem et fatum moliti

" Eatis ad urbem inclytam ; neque ego ipsa

170

" Diù à vobis abero, prompta ad pugnandum."

Dixit, et aureâ virgâ tetigit eum Minerva :

Vestem quidem ei primum benè-lotam et tunicam,

Posuit circum pectora ; corpusque auxit et vigorem.

Rursum autem nigro-colore factus-est, genae verò distentae-sunt :

175

Caeruleique facti-sunt pili circa mentum.

Ver. 163. Κνυζήθμῳ.] Ἦτοι ποταμῶν, ἢ
μὲν κλυθμῶ πᾶσι ἄχρ τῶν νῦν. Schol.
Vide Disportum, Praelect. in Theophrasti
Characteres, cap. 4.

Ver. 165. — παρὲς.] Ἀλ. παρὰ.

Ibid. — τειχίον.] Ἀλ. Στριχίον.

Ver. 166. 168. — σὺν δὲ προσέειπεν Ἀ-
θήνη.— Ἦδη νῦν σῶ παιδὶ ἔπος φάο.] Τούτοις
δὲ παιδὶ χρὴ ἐπιστῆσαι τὸν δῖον· ὡς πάντων
παρὶς ἐἴμερον τοῦ Ὀδυσσεύς λόγος καὶ ἡ εὐ-
νοῖα Ἀθηνᾶ, ἢν πλάσσει Ὀμηρὸς ὑποσθιμίνην
τὰ πάντα τῷ Ὀδυσσεύ. Eustath. Sic infra
ver. 282.

Ὅσπερ καὶ πολέεσσι ἐν φρεσὶ θῆκε Ἀθήνη,
Νίδος μὲν τοι ἰγὰ, &c.

Vide ad Il. 4, 194.

Ver. 172. — ἐπεμάσσατ'.] Barnesius
edidit ἐπεμάσσει'. Rationibus (ut opinor)
haud satis idoneis. Vide ad Il. ε', 594.

Ver. 175. Ἄψ δὲ μελαγχροῖς γίνεται.] Sic
apud Ovidium :

— barba comæque

Canitie posita nigrum rapuere colorem ;

Pulsa fugit macies ; abeunt pallorque si-
tusque.

Metam. lib. VII. ver. 288.

Ver. 176. Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες.] Ita
Vulgati. Barnesius autem ex Isaaco Casau-
bono, et ex Eustathio edidit ὑγρόντι γυνιάδες.
Quo modo et in nonnullis codicibus scrip-
tum reperit Tho. Bentleius.

Ibid. — ἀμφὶ γένειον.] Ἀλ. ἀμφὶ γένειον.

Ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα, κάλιν κίεν' αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἦίεν ἰς κλισίην· δάμνησε δέ μιν φίλος υἱός·
 Ταρβήσας δ' ἐτέρωσι βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 180
 Ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον, ἥε πάροιθεν,
 Ἄλλα δὲ εἶματ' ἔχεις, καὶ τοι χρῶς οὐκ ἔθ' ὁμοῖος.
 Ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσί, τοὶ οὐρανόν εὐρὺν ἔχουσιν·
 Ἄλλ' ἴληθ', ἵνα τοι πεχαρισμένα δώσωμεν ἱρά,
 Ἦδὲ χρύσεια δῶρα τετυγμένα· φείδεο δ' ἡμίαν. 185
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Οὐ τίς τοι θεός ἐίμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσκεις;
 Ἀλλὰ πατὴρ τέος ἐίμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 Πάσχεις ἄλγιστα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσει, καδ' δὲ παρειῶν 190
 Δάκρυον ἦκε χαμαῖζε· πάρος δ' ἔχε ῥωλεῖμιν αἰεῖ.
 Τηλεμαχος δ', (οὐ γάρ πο' ἐπιβέτο ὃν πατέρ' εἶναι,)

Illa quidem, ita cūm-fecisset, abiit: at Ulysses
 Ivit in casam: stupuit verò ipsum dilectus filius:
 Territusque aliorum vertit oculos, nè deus esset,
 Et ipsum affatus verba alata dixit: 180
 "Alius mihi, hospes, appares recēna, quàm antè,
 "Alia autem vestimenta habes; et tibi corpus haud ampliùs similè:
 "Certè omnino aliquis deorum es, qui coelum latum habitant:
 "Sed propitiùs esto; ut tibi grata demus sacra,
 "Et aurea dona arte-elaborata: parce verò nobis." 185
 Huic autem respondit postea patiens nobilis Ulysses:
 "Sed utique locutus, filium osculatus est; perque genas
 "Sed pater tuus sum, cujus gratià tu auspirans
 "Pateris dolores multos, injurias sustinens virorum."
 Sic utique locutus, filium osculatus est; perque genas 190
 Lachrymam mittebat humi; antè autem continuerat-se indesinentèr semper.
 Telemachus verò, (nondum enim persuadebatur suum patrem esse,)

Ver. 181. Ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης. Ver-
 sum hunc ad Adulatoris levitatem transfert
 Plutarchus: Τὰς δ' αὖ Κίλαυος δῶκεν πολ-
 λὰ καὶ ἐρίσθαι μέσσα φερόμεναι ἂν τοῖς. —
 "Ὁφείλει γὰρ αὐτοῦ οὐδαμῶς βίβλαι, οὐδ' ἴδιον,
 οὐδ' αἰσίου πάθαι φιλοῦντα καὶ μερόντα καὶ χα-
 ρεῖνα καὶ λυκοῦμενοι, ἀλλὰ διπλὴν κατόπιν, αὐ-
 τῶν ἰδνίων καὶ βίῶν καὶ κνημάνων ἱκόντας ἀνα-
 δεικνύμενοι. — Εὐθὺς οὖν λίγων χερῶν πρὸς τοῖς
 αὐτοῖς, "Ἀλλοῖός μοι, ξεῖν', ἰφάνης νέον ἢ πά-
 ρος." De Adulatoris et Amici discrimine.
 Ver. 184. Ἄλλ' ἴληθ', ἵνα τοι πεχαρισμένα
 δώσωμεν ἱρά.]

Sis felix, nostrumque leves quaecunque
 laborem: —
 Multa tibi ante aras nostrā cadet hostia
 dextrā. En. I, 330. 334.]

Ibid. — δώσωμεν.] Eustathius in com-
 mentario citat δώσωμεν. Atque ita habent
 MSS. duo à Tho. Bentleio collati. Quae fortè
 et veter lectio. Vide ad Il. 4, 299 et 351.

Ver. 185. — τετυγμένα.] Vide ad Il. 7, 488.

Ver. 187. Οὐ τίς τοι θεός ἐίμι, τί μ' ἀθανά-
 τοισιν ἴσκεις;] Περὶ δὲ τοῦς μετρίους οὐκ ἔσ-
 σαν ἰστί χροῖσθαι καὶ τοῖς ἰστανόρθεσι τῶν ἱ-
 παίων. — Καὶ τοῖς πατρίοις αὐτῶν, ὡς περὶ
 τῶν λυκοῦμενων ἱππῶν (οἱ πολλοὶ κολακίαν
 τοῖς ἱππῶσι λίγονται) εἰπὼν. "Ὅστις τοι θεός
 "εἰμί, τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσκεις." Plutarch.
 de Sui Laude.

Ver. 191. — πάρος δ' ἔχε ῥωλεῖμιν αἰεῖ.]
 Τρωάσιν πρὶν μὴν τοι ἰσχύην αὐτῶν. Eustath.
 Ita infra τ', 212.

— ἴληθ' ὅτι δάρεκα κίθη.

Ἐξαυτὶς μιν ἔπισσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἑμός· ἀλλὰ με δαίμων
Θίλγει, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω· 195

Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωντο

ὦ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,

Ῥηϊδίας ἐβέλων θείῃ ἰόν, ἥδ' ἡέροντα.

Ἥ γάρ τοι νῆον ἦσθα γέρον, καὶ ἀειπία ἔσσο,

Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 200

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', οὗ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἔοντα

Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.

Οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Ἄλλ' ὅδ' ἐγὼ τοῖσόςδε, παθὼν κακὰ, πολλὰ τ' ἀνατλάς, 205

Ἥλυθον εἰκοστῇ ἔντ' εἰς πατρίδα γαῖαν.

Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελίης,

Ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐβέλει· (δύναται γάρ·)

Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε

Ἄνδρ' ἰόν, καὶ καλὰ περὶ χροῖ ἔϊματ' ἔχοντι. 210

Rursus ipsum verbis respondens allocutus est:

"Haud tu Ulysses es, pater meus, sed me deus

"Decipit; ut adhuc magis lugens suspirem: 195

"Nequaquam enim mortalis vir haec machinatus esset

"Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,

"Facile volens faceret juvenem et senem.

"Certè enim modò eras senex, et turpiter indutus eras:

"Nunc verò diis similis es, qui coelum latum habitat." 200

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"Telemache, non te decet dilectum patrem, intus cùm-sit,

"Neque mirari supràmòdum neque stupere:

"Nequaquam enim adhuc alius veniet huc Ulysses:

"Sed ille ego talis, passus mala, multisque toleratis, 205

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Verùm tibi hoc opus est Minervae praedatricis,

"Quae me talèm fecit, uti vult (potest enim:)

"Aliàs quidem mendico similem, alias autem rursus

"Viro juveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti. 210

Ver. 195. — στεναχίζω. *Al.* στεναχίζω.

Ver. 197. ὦ. *Al.* οἱ.

Ver. 203. — περιώσιον. *Al.* Περιώσιον κατὰ τὸ πρόσθεν· κατὰ τὸ ὅσον, γίνεταί περιώσιον, ἡ κατά-σει τοῦ "σ" εἰς "ω". *Schol.* Vide ad *Il.* δ', 359.

Ver. 204. — γάρ τοι. *Al.* γάρ τι.

Ver. 205. — ἀλλά τ' ἀνατλάς. *Al.* ἀλλά δ' ἀνατλάς.

Ver. 206. — ἔτι ἰς. *Al.* Nullà analogiā produci hīc potest ultima vocis ἔτι, sequen-

ti neque Consonanti, neque Vocali Aspiratā: Neque in his solet esse licentia. Ita tamen in omnibus legitur et hic et infrā ε', 484. φ', 208. ψ', 102. ε', 321. ubi idem versus repetitur. Undè mirum videtur hujus versùs non meminisse *Athenæum* inter eos quos *λαγαιεύς* appellat, sive *ἰς μέσην χολήν* ἔχοντας. *Lib.* XIV. cap. 8. Vide ad *Il.* ε', 342. et ψ', 2.

Ver. 208. — ἰλλω. *Al.* ἰλλω.

- Ῥηΐδιον δὲ Δεῖοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἡμὲν κυδῆναι Διητὸν βροτῶν, ἥδε καπῶσαι.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζετο. Τηλέμαχος δὲ
 Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὕφ' ἴμερος ὤρετο γόοιο. 215
 Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰανοὶ
 Φῆναι, ἣ αἰγυπιοὶ γαμψάνυχες, οἵσι τε τέκνα
 Ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεινὰ γενέσθαι.
 "Ὡς ἄρα τοί γ' ἔλσεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶδον.
 Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἡελίοιο, 220
 Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφάνειεν ὃν πατέρ' αἶψα.
 Ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται
 Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκίεσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 225
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω·

"Facile nempè diis, qui coelum latum habitant,

"Et illustrem-facere mortalem hominem, et vilem-reddere."

Sic utique locutus aedit: Telemachus verò

Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:

Flebant verò stridulè, abundantius quàm et aves

Aquilae, vel vultures unguibus-aduncis, quibus scilicet pullos

Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:

Sic utique illi miserabiliter sub superciliiis lachrymam fundebant.

Et sanè lugentibus occidisset lumen solis,

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

"Quali enim jam huc, pater, navi te nautae

"Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

"Nequaquam enim te peditem puto huc venisse."

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses:

"Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo:

Ver. 211. 212. Ῥηΐδιον δὲ Δεῖοισι, — Ἡμὲν
 κυδῆναι, &c.] Ita apud Hesiodum:

Ῥῆα μὲν γὰρ βεβαίη, ῥῆα δὲ βεβήκοντα χαλῶσται.

Ῥῆα δ' ἀριζήλον μινύθει, καὶ ἀσθλὴν αἶψα —

Ζεὺς ἐφ' ἐξερμίσσει. — Ery. καὶ Ἡμπε. I, 5. 6. 8.

Ver. 215. — ὕφ' ἴμερος ὤρετο γόοιο
 Vide ad Il. ψ', 108.

Ver. 216. — ἀδινώτερον, ἢ τ' οἰανοί.]

Qualis populeà mœrens Philomela sub
 umbrâ

Amisso queritur fœtus, quos durus arator
 Observans nido implumes detraxit; at illa
 Flet noctem, ramoque sedens miserabile
 cœrmen

Integrat, et mœstis latè loca questibus
 implet. Virg. Georg. IV, 511.

Ver. 217. — οἷσι τε.] Quibus scilicet —.

Ver. 218. — αἰτείνῃ.] Αἰ. αἰτείνῃ.

Ver. 219. — ἔλσεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον
 εἶδον.] Τὸ δὲ "ἔλσεινὸν" ἀναμειχθῆαι δηλοῖ καὶ
 τῷ κατ' ἡδονὴν δακρύῳ ἰλίον τιπῶν, οἷα δὲ ἀνάμ-
 νησιν προὔπαρξάντων κακῶν. Eustath. Vide
 suprâ ad ε' 399.

Ver. 220. Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος
 ἡλίοιο.]

Et fors omne datum traherent per talia
 tempus. Æn. VI, 537.

Vide et ad Il. ψ', 154.

Ver. 223. — εὐχετόωντο.] Αἰ. εὐχετόων-
 ται.

Ver. 226. — ἀληθείην.] Vide suprâ ad
 η', 297.

Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίαλυται, οἳ τε καὶ ἄλλους
 Ἀνθρώπους κέμπουσιν, ὅτις σφίας εἰσαφίκηται.
 Καὶ μ' εὖδοντ' ἐν νηὶ Δοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλας, ἐσθῆτά θ' ὕφαντήν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κίονται.
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅφρα κε δυσμενέεσσι φόνου περὶ βουλευσάμεν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235
 Ὅφρ' εἶδω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἄνδρες εἰσὶ.
 Καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας,
 Φράσσομαι, εἶπεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφύρεσθαι,
 Μούνα ἄνευθ' ἄλλων, ἧ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα· 240
 ὦ πάτερ, ἦτοι σείο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
 Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
 Ἄνδρες δύο πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μαχέσθαι.

"Phaeaces me duxerunt re-nauticâ-inclyti, qui utique et alios

"Homines deducunt, quicumque ipsis advenirent:

"Et me dormientem navi veloci super pontum vehentes

"Deposuerunt in Ithacam; dederunt autem mihi splendida dona, 230.

"Aesque aurumque abundè, vestimentaue texta:

"Et haec quidem in speluncis deorum consilio jacent.

"Nunc autem demùm huc veni admonitionibus Minervae,

"Ut inimicorum de caede consultemus.

* Sed age mihi procos enumeratos recense, 235

"Ut sciam, quotque et quinam viri sint:

"Et meo in animo eximio habitâ-deliberatione,

"Considerem; an nos possimus adversari,

"Soli sine aliis, an et conquiremus alios."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est; 240

"O pater, sanè tuam magnam gloriam semper audiebam,

"Manibusque te bellicosum esse, et prudentem consilio:

"Sed valdè magnum dixisti; stupor me tenet; neque esset-possibile,

"Viros duos cum multis et fortibus pugnare.

Ver. 228 et 475. — σφίας.] Pronuntiabatur σφᾶς. Ultima enim vocis σφίας necessariò producitur. Similiter εἶδω, infra ver. 236. pronuntiabatur εἶδῶ. Vide ad II. β', 811.

Ver. 229. Καὶ μ' εὖδοντ' ἐν νηϊ.] Vide supra ad ι', 119.

Ver. 231. — ἐσθῆτά θ' ὕφαντήν.] Sic apud Virgiliū:

Textilibusque onerat donis

Æn. III, 485.

Ver. 232. Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι.] Vide supra ad ι', 367.

Ver. 233. — ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης.]

Vide supra ad ver. 166. et ι', 404.

Ver. 241. — σείο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον.] Indicat Tempus istud Imperfectum "ἄκουον" famam atque laudes Ulyssis perpetuò celebrari solitas. Similiter apud Sophoclem de Achille dicitur,

ὦς, μετὰ ζῶντων θ' ὅτ' ἦν,
 "Ἦκου' ἄριστα

Philoctet. ver. 1305.

Vide ad II. ε', 37. et ι', 84.

Μνηστήρων δ' οὐτ' ἄρ' δεκάς ἀντρεικίς, οὐδὲ δὺ' οἶαι, 245
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἴσται ἐνθάδ' ἀριθμόν.
 Ἐκ μὲν Δουλιχίουο δύο καὶ πενήκοντα
 Κούροι κεκριμένοι, ἐξ δὲ δρηστήρες ἔπονται·
 Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κούροι ἔασιν
 Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν εἴκοσι φῶτες Ἀχαιῶν 250
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
 Καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μίδων κήρυξ, καὶ Δείος αἰοιδός,
 Καὶ δοιῶ Δεράποντες δαήμονε δαιτροσυνάων.
 Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδοι ἰόντων,
 Μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσσαι ἐλθών. 255
 Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
 Φράζε· ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον,
 Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διὶ πατρὶ, 260

- " Procorum autem neque sanè decas una, neque duae solae, 245
 " Sed multò plures; ciud autem scies hic numerum.
 " Ex quidem Dulichio duo et quinquaginta
 " Juvenes selecti, sex verò eos famuli comitantur;
 " Ex Samo autem quatuorque et viginti juvenes sunt;
 " Porro ex Zacyntho sunt viginti viri Achivorum;
 " Ex ipsâ vero Ithacâ duodecim omnes optimi;
 " Et cum ipsis simul est Medon praeco, et divinus cantor,
 " Et duo servi periti epulas-instruendi.
 " His si omnibus nos-offeramus intus existentibus,
 " Vereor, nè perquam-amarè et gravitèr eorum injurias ulciscaris reversus. 255
 " Sed tu, si possis aliquem adjutorem excogitare,
 " Considera, qui nobis auxilietur prompto animo."
 Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;
 " Equidem tibi dicam; tu autem attende, et me audi,
 " Et considera, an et nobis Minerva cum Jove patre 260

Ver. 245. — οὐδὲ.] *Al.* οὐτι.

Ver. 247. Ἐκ μὲν Δουλιχίου ὅς.] Centum hic et octo procos enumerat Poëta, cum Famulis octo, praeter Praeconem et Cantorem. Undè totus omnium numerus (uti notavit Barnesius) centum atque octodecim.

Ver. 249. 250. — κούροι ἔασιν, — φῶτες Ἀχαιῶν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, φῶτες ἔασιν, — κούροι Ἀχαιῶν. Quæ et verior videtur lectio. Nam "κούροι Ἀχαιῶν" sæpè alibi apud Poëtam occurrit; "φῶτες Ἀχαιῶν" nè semel quidem.

Ver. 253. Καὶ δοῖω Δεράποντες δαήμονε δαιτροσυνάων.]

— totidemque pares ætate ministri, Qui dapibus mensas onerent, et pocula ponant. Æn. I, 705.

Ibid. — δαιτροσυνάων.] Μαγειρικῶν ἔργων. Schol.

Ver. 255. Μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ.] Πολὺ πικρῶς καὶ διηνάς· λίσιμι δὲ, διίδω, ἢ τοιοῦτο τί. Schol. Similiter Eustathius; "Ὅρα δὲ τὴν Ἰλιΐν ἐν τῷ, "Μὴ πολὺπικρα" καὶ ἔξῃ. Αἰτί-πυ γὰρ τὸ, "ἐπίσιμι," ἢ "ἐπίσιμι," ἢ "δίδω-κα," ἢ τὸ τοιοῦτον. Ita infra ε', 333.

Μὴ τίς τοι τάχα ἴσον ἀμύνειν ἄλλος ἄνασσει. Et Iliad. 9', 95.

Μάστις τοι φύγοντι μεταφρίην ἐν δέρι σάκῃ.

Vide et infra ad ver. 381.

Ver. 260. — εἰ καὶ νῶϊν.] Apud Eustathium in commentario ἵ καὶ νῶϊν. Atque ita in pluribus codicibus reperit Tho. Bentleius. Quæ et proba lectio. Vide suprâ ver. 238.

Ἀρκίσει, ἢ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

Ἔσθλ' αὖ τοι τούτω γ' ἱκαμύντορες, τοὺς ἀγορεύεις,

Ἵψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένῳ ὥτε καὶ ἄλλοις

Ἀνδράσι τε κρατέουσιν, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.

265

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσσεσθαι

Φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν

Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἀρης.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχεο, ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν,

270

Οἴκαδ', καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·

Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συζῶτης ὕστερον ἄξει,

Πτωχῷ λευγαλίᾳ ἐναλίγκιον, ἥδ' ἔγροντι.

Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ

Τετλάτω ἐν στήθεσσι; κακῶς πάσχοντος ἐμείο·

275

Ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλπωσι Δύραζε,

Ἦ βίλεισιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.

"Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

"Bonī sanē isti sunt adiutores, quos memoras,

"Alta licet in nubibus sedentes; qui utique et in alios

"Homines dominantur, et immortales deos."

265

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses;

"Haud quidem illi multo tempore seorsum aberunt

"A-pugnā forti, quandō procis et nobis

"In aedibus meis robur decernatur Martis.

"Sed tu quidem nunc vade, simul atque aurora illuxerit,

270

"Domum, et cum procis superbis versare:

"At me ad urbem subulcus postea ducet,

"Mendico misero similem, et seni.

"Si autem me ignominia-afficiant in domo, tuum tamen charum cor

"Toleret in pectoribus, malē patiente me:

275

"Etiam si vel per domum pedibus trahant forās,

"Vel telis percutiant; tu tamen inspiciens, tolera;

Ver. 263. — ἱκαμύντορες.] *Al.* ἱκ' ἀμύντορες.

Ver. 267. — κείνῳ.] *Eustathius* in commentario citat κείνῳ. Quod et ferri potest. Vide ad II. 4, 566.

Ver. 269. — κρίνηται.] Vide ad II. 4, 309. 338.

Ver. 270. — ἔρχεο.] *Al.* ἔρχου.

Ver. 273. — ἔγροντι.] *Al.* γίρονται. Minus recte.

Ver. 274. — σὸν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω.] Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς εὐ μένος ἰαυτὸν ἀνέχει. Συμμέμνηται, ἀλλὰ καὶ τὸν Τηλέμαχον ἐν τοῦ λόγου συνδὸν χαλεπὸν ὄντα καὶ μισσητότητι, ἀμείλναι

καὶ παρεμηνεῶναι πόνηρον ἡνυχίαν ἄγειν, καὶ ἀνέχεσθαι κελύων· "Εἰ δὲ μ' ἀτιμήσουσι δόμοι κατὰ, "σὸν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω ἔχ." Ὡς περ γὰρ τοὺς ἴσους οὐκ ἐν τοῖς δέμοις χαλεπότερον, ἀλλὰ περ τῶν δέμων οὕτω τοὺς δυσκαίτους πρὸς τὰ δινὰ καὶ θυμοειδῆ προκαταλαμβάνοντι τοῖς λογισμοῖς καὶ προκαταρτύνοντι, ἐπὶ τοὺς ἀγῶνας ἄγουσιν. *Plutarch. de audiendis Poëtis.*

Ver. 276. — ποδῶν ἔλπωσι.] Sic apud *Cicronem*: "Per me ista pedibus trahantur." *Ad Atticum*, lib. IV. *Epist.* 16. *Et ad Familiares*, lib. VII. *Epist.* 32. "Trahantur per me pedibus omnes rei."

'Αλλ' ἦτοι καύεσθαι ἀναγόμεν ἀφροσυνάαν,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὐχὶ
 Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ. 280
 "Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 'Οπότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ Δῆσει· Ἀθήνη,
 Νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
 "Οσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κείται,
 'Ες μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι αἰέρας 285
 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 Παρφάσθαι, ὅτε κίν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 'Εκ καπνοῦ κατέβηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἔρκει,
 Οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 'Αλλὰ κατήκιστα, ὅσσον πυρὸς ἔκετ' αὐτμή. 290
 Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ Δῆκε Κρονίων,
 Μῆπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,

" At sanè cessare jube ab insipientia,
 " Lenibus verbis compellans : illi verò tibi non
 " Parebunt ; jam enim ipsis adest fatalis dies. 280
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reponere tuo :
 " Quando abundans-consiliis in mente mihi ponat Minerva,
 " Innuam quidem tibi ego capite ; tu autem deinde cùm-intellexeris,
 " Quaecunque tibi in aedibus martia arma jacent,
 " In secessum alti thalami depone sublata 285
 " Omnia prorsus : at procos blandis verbis
 " Palpare, quandò te percontentur arma desiderantes ;
 " Dicens, Ex fumo deposui ; quoniam non ampliùs illis similia sunt,
 " Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses ;
 " Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor. 290
 " Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius,
 " Nè fortè vino-gravati, contentione concitatà inter vos,

Ver. 279. — οὐχί.] *Al. οὐτι.*

Ver. 280. — δὴ γάρ σφι.] *Al. ἡ γάρ σφι.*

Ver. 282. "Ὅσπότε κιν] *Al. "Ὅσπότε δν.*

Ibid. — πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ Δῆσει· Ἀθή-
νη.] Τὸ δὲ "πολύβουλος Ἀθήνη" πάνυ συντελεῖ
πρὸς τὸ ἀλληγορικῶς Ἀθηνᾶν τὴν φρόνησιν λί-
γισθαι. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 166.

Ver. 284. "Οσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύ-
χεα &c.] Cùm consilium hoc repetat *Ulysses*
infra τ', 4. &c. Veteres, notante *Eustathio*,
hoc in loco versus octodecim à ver. 281. ad
ver. 299. repudiarunt. Ἰστοῖον δὲ καὶ ὅτι ἡ περὶ
τῶν ὄπλων ἐνταῦθα παραγγελία τῇ τῆς τ' μά-
λαςτα βαφιδία φησὶνται κατὰ τοὺς Παλαιούς.
Ὡς γὰρ, δειλίζονται, φασί, τὰ τοιαῦτα ἴσθαι,
μυτὰ καὶ ἀσπερίσθαι· καὶ δὲ καιριώτατα κινῆται,
ὅσον καὶ εἶδεν Ὀδυσσεύς τὰ ὄπλα. Nūν γὰρ,
φασίν, ἐν ἄγροισιν δν, πῶς εἶδεν ὅτι πρὸς χυμῶ
κινῆται ὅπλα ἐν τῇ οἰκῇ ; *Eustath.* *Barnesius*
autem in annotationibus ad τ', 4. (quocum
facit et *Dna. Dacier*.) versus hosce hoc in
loco æquè necessarios contendit : " Non
' enim *Ulysses*," inquit, " ex præsentibus

" tantum prudens erat, sed longè antè pro-
 " spexit futura ; et absens etiam sciebat,
 " quæ Arma in suâ essent domo, et ubi-
 " nam. Quare utrinque *Asterisci* debent
 " appingi sine Obolo ; utrobique enim non
 " sine singulari Artificio à Poëtâ consum-
 " matissimo ponuntur." Ita ille. Attamen
 neque consilio huic de Procorum cæde, quod
 ultimum erat *Ulyssis* opus exequendum, ad-
 huc videtur tempus ; neque in ipsâ actione
 observata memorantur hæc omnia præcepta.
 Vide infra ad ver. 295.

Ver. 287. — ἔτι κίν σε μεταλλῶσιν.]
Eustathius in commentario videtur legisse
εἰπερ σε μεταλλῶσιν.

Ver. 291. Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μείζον.] *Al.*
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον· Ut infra τ', 10.

Ver. 292. Μῆπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες.]
Sic apud *Anacreontem* :

" Ἀγὶ δῶτε· μὲν δ' οὐτω
Πατάγων τι κἀλαλήτῃ

Ἄλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
 Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδερος.
 Νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
 Καλλιπείειν, καὶ δοιὰ βοάγρεια χερσὶν ἐλέσθαι·
 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δὲ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.
 Ἄλλο δέ ται ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Εἰ ἐτέον γ' ἐμὸς ἐσσί, καὶ αἵματος ἡμετέριοιο,
 Μὴ τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἑόντος,

295

300

" Vos invicem vulneretis, foedatisque convivium,
 " Et nuptiarum-ambitum : ipsum enim allicit virum ferrum.
 " Nobis verò solis duos enses, et duas hastas
 " Relinque, et duo scuta manibus sumenda ;
 " Ut impetu-facto capiamus : illos autem postea
 " Pallas Minerva debilitabit, et providus Jupiter.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente repone tuâ ;
 " Si verè utique meus es, et sanguinis nostri,
 " Nè quis postea Ulyssem audiat intus esse,

295

300

Συοθὶκὴν πόσιν παρ' ἑὸν
 Μιλιτῶμεν ———. Od. LVII. ver. 921.

Et apud Horatium ;

Natis in usum lætitiæ scyphis
 Pugnare, Thracum est. Tollite barbarum
 Morem, verecundumque Dacchum
 Sanguineis prohibete rixis.

Carm. lib. I. Od. xxvii. ver. 1.

Ver. 294. — Αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα
 σίδερος.] Πρέχμιος γὰρ ἄνθρωπος φέρεται, πα-
 ρακλινόμενος σίδερος. Schol. "Ἰνα δὲ σίδηρος ἢ
 μαγνητὶς, οὕτως αὐτὸς ἐσθλὸς τὸν θυμὸν ἔχει·
 καὶ ἀληθῶς, ὅσων ἀπεργαζέται θυμὸς, κατὰ
 τὸν εἰσόντα, πᾶν τὸ παρατυχόν. Eustath. Ita
 apud Tacitum : " Et visa inter temulentos
 " Arma cupidinem sui movere." Histor.
 lib. I. § 80. Τὸ δὲ ἐπιφώνημα καλούμενον
 ἐφέλκεται ἂν εἰς, λέξιν ἱστικομένην. Ἐστὶ δὲ τὸ
 παρακληστικόν τινος ἐν ταῖς λέξεσι. — Οἷον·
 " Ἐα καὶ σὺ κατέβη· &c." Εἶνα ἐπιφώνιον, λέ-
 " γει γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδερος." Demetr.
 Phaler. περὶ Ἐρμηνείας, § 106. 107. Porro
 hinc apud Erasmus, Proverbium, " Ferrum
 " virum attrahit." Adag. Select. de Illecebris
 mali.

Ver. 295. 298. Νῶϊν δ' εἰσὶν δύο φάσγανα
 &c.] Οὐ γὰρ συνίδω Ὀδυσσεὺς τὸν ἑὸν καὶ ἑλ-
 λαν ἔχοντα δίδωσθαι ἑαυτῷ τῶν δύο φάσ-
 γανων καὶ δύο δορεῶν καὶ δύο βοαγρίων, ὅτι
 αὐτὸν τοὺς προσταγμένους καὶ οἱ δύο δοῦλοι ἑαυτοῦ
 ποιεῖ, τότε διδόντες ὑποτάσσονται καὶ ἑαυτοῦ ἑλ-
 λαν ὡς τὸ πρῶτον δίδωσι. Eustath. Notan-
 dum tamen, infra ε', 4. &c. ubi eandem ora-
 tionem repetit Ulysses, versus hosce quatuor
 non itidem occurrere. Neque, eum consi-

lium hoc de armis auferendis exequantur
 Ulysses et Telemachus, (ver. 31. ejusdem li-
 bri) ; ulla relinquunt. Quin et infra ε',
 109. non duobus adjutoribus solummodò,
 sed sibi ipsi etiam patrique, omnibus simul,
 arma è thalamo asportasse memoratur Te-
 lemachus. Undè probabilior videtur eorum
 conjectura, qui totum hunc locum repudiâ-
 runt. Vide suprâ ad ver. 284.

Ver. 297. Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα.]
 Versio Wetsteniana pessimè hoc reddit, " Ut
 " factâ re divinâ sumamus." Nec melius
 Dna Dacier ; " Dont nous nous servirons,
 " quand nous voudrions les immoler." Et in
 annotationibus : " Au lieu de ἐπιθύσαντες,"
 inquit, " je crois qu' Homère avoit écrit
 " ἐπιθύοντες" car il me semble que le sens
 " demande un futur ; à moins qu'on expli-
 " que cet ἐπιθύσαντες, quand la fureur se se-
 " ra emparée de notre esprit." Mirò admo-
 dum : Nam vox ἐπιθύω alibi apud Homerum,
 " Impetum facere ;" sive, " Impetu dato ir-
 " ruerè," significat :

Οἱ δὲ ἐλπίσθαι περὶ ἡλίου ἡμῶν
 Τρῶες ἐπιδύουσι ———. Iliad. ε', 174.

Ubi ipsa Versio Wetsteniana rectè inter-
 pretatur, " Trojanè rectâ irruunt." Porro cor-
 posita (ut opinor) vox ἐπιθύω, non ex ἐπὶ et
 θύω, sed ex ἐπὶ et ἰθύω. Quâ ratione etiam
 ex analogiâ antepenultimam rectissime pro-
 ducet. Vide Iliad. 4, 281. 353. 661.

Ver. 300. — καὶ αἵματος ἡμετέριοιο.] A-
 pud Dionysium Halicarnassensem, περὶ τῆς
 Ὀμήρου ποιήσεως, § 18. ἰσχυρὸν δὲ οἱ γινώσκοντες
 ἐπεὶ Notante Barnesio.

Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
 Μήτε τις οἰκῶν, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
 Ἄλλ' οἷοι σύ τ', ἐγὼ τε, γυναικῶν γινώμεν ἰθύν·
 Καί κε τέο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
 305 Ἡμὲν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δεΐδιε θυμῷ,
 Ἥδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾶ τοῖον ἔοντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Φαίδιμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτ' ἄ γ' οἶα
 Γνώσται· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν·
 310 Ἄλλ' οὗτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἴσσεσθαι οἶα
 Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Δηθὰ γὰρ αὕτως εἶπ' ἐκάστου πειρητίζων,
 Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβριον, οὐδ' ἐπὶ φειδώ.
 315 Ἄλλ' ἤτοί σέ γυναικας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητῆϊς εἰσιν·
 Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι

“ Nè quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
 “ Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope :
 “ Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium :
 “ Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus ;
 305 “ Tam ubi aliquis nos honoret et timeat animo,
 “ Quàm qui non curet, teque parùm-honoret talem existentem.”
 Hunc autem respondens allocutus est illustris filius ;
 “ O pater, sanè meum animum et postea puto
 “ Cognoscet ; nequaquam enim animi-remissio me tenet :
 310 “ Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto
 “ Nobis ambobus ; te verò considerare jubeo.
 “ Diù enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
 “ Opera adiens ; illi autem in aedibus quieti
 “ Opes devorant praeter-modum, neque superest parsimonia.
 315 “ Sed sanè te mulieres ego explorare hortor.
 “ Quaeque te parùm-honorent, et quae inculpatas sint :
 “ Viros autem non ego per stabula vellem

Ver. 302. Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε.] Apud Dionysium, *ibid.* Μήτε τι Λαέρτης ἴστω τόδε.

Ver. 305. — πειρηθεῖμεν.] *Al.* πειρηθώμεν, et πειρηθῆμεν.

Ver. 306. — τίει.] Vide ad II. γ', 103. et 4, 24.

Ver. 310. — γέ μ' ἔχουσιν.] Apud Eustathium in commentario, μὴ ἔχουσιν. *Al.* μὴ ἔχουσιν.

Ver. 313. Δηθὰ γὰρ αὕτως εἶπ' ἐκάστου πειρητίζων.] Ἀναρδὶς ἔστι τὸ πειρᾶσθαι σὶ τῶν ἀνδρῶν, ἂν οἱ πλείους ἴδωσιν ὡς τίσιν περὶ τῶν ἡμετέρων. Ἐν ἴσθ' γὰρ ἀνδρῶν μετρίως τὰ ἑαυτῶν ἔργα, ἐν τοσούτῳ οἱ μετρίως τὰ κατ' ἴκον ἐκινῶσιν. Eustath.

Ver. 315. — οὐδ' ἐπὶ φειδῶ.] *Al.* οὐδὲ τι φειδῶ et οὐδ' ἐπὶ φειδῶ.

Ver. 317. Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι.] *Al.* Αἷ τί σ' ἀτιμάζουσι. Minus rectè.

Ibid. — νηλητῆϊς.] Σημαίνει τοὺς [forte τοὺς οὐχ] ἀμαρτωλοὺς. — γίνεσθαι δὲ παρὰ τοῦ “ νη” στερητικοῦ μαρίου, καὶ τοῦ ἁλιεῖν, δὲ σημαίνει τὸ ἀμαρτεῖν. Καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἁλιεῖν διὰ τοῦ “ ῖ” γραφομένου, τὸ νηλητῆς γράφεται διὰ τοῦ “ ῥ” ὅτι οἱ ἁλιεῖς ἱστροῦσι τὸ “ ῖ” εἰς “ ῥ”. Schol. Atque hinc edidit Barnetius νηλητῆς, cùm Vulgati habeant νηλητῆς, quae vox ex analogia mediam debet corripere. Vide supra ad γ', 378. ad 4, 108. et ad II. 4, 375.

Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὅστερα ταῦτα κένεσθαι,
 Εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας Αἰγίοχοιο. 320
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηδ' ἐκατήγετο νηὺς εὐεργής,
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθίος ἐντὸς ἴκοντο,
 Νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν, 325
 Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικ' ἀνέβητοιο Δερσάποντες·
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 Ἀγγελίην ἱέροντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνάγει 330
 "Ἀστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσας ἐνὶ θυμῷ
 Ἰφθίμῃ βασιλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
 Τῷ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ δῖος ὕφορβος,
 Τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἱέροντε γυναϊκί·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμον Δείου βασιλῆος, 335
 Κήρυξ μὲν ῥα μέσησι μετὰ δμῶησιν εἶπεν·
 "Ἦδη τοι, βασίλεια, φίλος πάϊς εἰλήλουθε.
 Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς

" Nos explorare, sed postea haec curare,
 " Si modò verè aliquod nòstri Jovis signum Aegiochi." 320
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Ast deinde in Ithacam deducebatur navis bene-fabricata,
 Quae tulerat Telemachum à-Pylo, et omnes socios :
 Hi verò quandò jam portum valdè-profundum intrassent,
 Navem quidem in nigram in terram traxerunt ; 325
 Arma autem ipsis avexerunt magnanimitè servi :
 Statimque ad Clyti domum ferebant perpulchra dona.
 At praekonem praemis'erunt domum ad Ulyssais,
 Nuncium dicturum prudenti Penelopae,
 Quòd Telemachus quidem in agro, navem autem jusserat
 Ad-urbem inde-navigare ; ut nè verita in animo 330
 Potens regina teneras lachrymas funderet.
 Occurrerunt autem sibi-invicem praeco et nobilis subulcus,
 Ejusdem gratià nuncii, dicturi mulieri.
 Sed quandò jam pervenissent in domum divini regis,
 Praeco quidem mediis in ancillis dixit ; 335
 " Jam tibi, regina, dilectus filius venit."
 Penelopae autem dixit subulcus propè astans

Ver. 320. Εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας.]
 "Εἴ εὖ δηλαδὲ ὁρῶμεν τῆς ἐξ ἐμύντορα τὸν Δία
 ἡμῖν τοῖσθα, Eustath.

Ibid. — Αἰγίοχοιο.] Vide ad II. 4, 202.

Ver. 322. — ἄρ'.] Ut suprà dictum est
 —, 4, 552.

Ver. 325. et 359. — ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν.]
 Vide suprà ad 4, 496.

Ver. 332. — εἶβον.] Al. εἶβον.

Ver. 337. — φίλος πάϊς ἐν Πύλου ἦλθεν.] Al.
 φίλος πάϊς ἐν Πύλου ἦλθεν.

Ibid. et ver. 346. — εἰλήλουθε — τιτί-
 λισσαν.] Vide ad II. 4, 37. Cæterùm Bar-
 nesius inter Varias lectiones retulit εἰλήλου-
 θε. Sed præstat hic εἰλήλουθε.

- Πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε, 340
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μὲθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε, μέγαρόν τε.
 Μνηστῆρες δ' ἀπάχοντο, κατήφισάν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 Ἐκ δ' ἦλθον μέγαροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυρῶν ἰδρύοντο.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν 345
 ὦ φίλοι, ἣ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεισται
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 Ἄλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη·
 Ἔς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα
 Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι. 350
 Οὐκὼ πᾶν εἶρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφινόμος ἶδε νῆα,
 Στρεφθεὶς ἐκ χάρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
 Ἰστία τε στέλλοντας, ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἦδὺ δ' ἄρ' ἐκγέλασας μετεφώνειν οἷς ἐτάροισι· 355
 Μὴ τίς ἐτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον·
 ἢ τίς σφιν τόδ' εἶπε θεῶν, ἢ εἰσίδον αὐτοί
 Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.

Omnia, quaecunque ei dilectus filius ipsum jusserat loqui.

At postquam omne praeceptum renunciasset,

Perrexit ire ad sues; liquit autem septaque, domumque.

Proci verò tristati sunt, dolueruntque in animo;

Exiverunt autem domo præter magnum murum atrii,

Et illic ante januas sedebant:

His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;

"O amici, certè magnum opus superbè perfectum est

"Telemacho, iter hoc: putabamus autem ei non perfectum iri.

"Sed agite, navem nigram trahamus, quaecunque optima;

"Inque eam remiges marinos congregemus, qui citissimè

"Illis nuncient ocyùs ut domum redeant."

Nondum totum dictum erat, quandò Amphinomus vidit navem,

Versus ex loco, portum profundum intrà,

Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.

Suaviter autem ridens locutus est inter suos socios;

"Nè quem nuncium jubeamus ire; hi enim intus:

"Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi

"Navem praeternavigantem, eam autem non potuerunt assequi."

Ver. 346. — τετέλεισται.] *Al.* τετέλεισθαι. Uti et in omnibus legitur suprà ὃ, 663. ubi idem ferè versus occurrit.

Ver. 347. — φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.] Ita Editio Florentina et Henricus Stephanus, eosque secutus Barnesius. Rectè: Ita enim in omnibus legitur suprà ὃ, 664. ubi idem versus occurrit. Editionum veterum nonnullae hìc legunt φάμεν δὲ μὴ τετέλεισθαι.

Pessimè: non modò ad prosodiam, sed et ad sententiam; nam vox τετέλεισθαι semper apud Poëtam sensu passivo usurpatur. Vide *Iliad.* β', 36. *Odys.* α', 201. γ', 226. χ', 215.

Ver. 354. — μετεφώνειν οἷς ἐτάροισι.] *Al.* προσφώνειν οἷς ἐτάροισι. *Al.* μετεφώνειν μνηστῆροισι.

Ver. 357. κιχῆναι.] *Al.* κιχῆσαι.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ Δῖνα θαλάσσης·
 Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 Τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες. 360
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀβρόοι, οὐδὲ τιν' ἄλλον
 Εἶων, οὔτε νῆαν μεταίζειν, οὔτε γερόντων.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "ὦ πόποι, ὥς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 "Ἡματα μὲν σκοποὶ ἔζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμόισσας 365
 Αἶεν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι,
 Οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 Νηϊδοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἥῳ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τίως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων· 370
 "Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἶω,
 Τούτου γε ζῶντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·

Sic dixit: illi autem ubi surrexissent, iverunt ad littus maris:

Statim verò navem nigram in terram traxerunt:

Arma autem ipsi avexerunt magnanimi servi.

Ipsi verò in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum 360

Sinebant, neque juvenum unà-considere, neque senum,

Inter hos autem Antinòus locutus est Eupitheii filius;

"Papae! ut hunc virum dii malo liberarunt!

"Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis 365

"Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,

"Nunquam in terrà noctem peregrimus, sed in ponto

"Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,

"Telemacho insidiantes, ut interficeremus captum

"Ipsum: hunc autem tunc quidem abduxit domum deus; 370

"Nos verò hìc ei consultenus gravem mortem

"Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,

"Eo utique vivente, perfectum iri haec opera:

"Ipse etenim peritus consilioque menteque;

Ver. 361. ——— οὐδὲ τιν' ἄλλον.] MS. à Tho. Bentleio collatus, οὐδὲ τιν' ἄλλων. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 365. ——— ἐπ' ἄκριας.] 'Επὶ τῇ ὑψηλτάτῃ μέρει τῶν ἱερῶν. Schol.

Ver. 369. ——— φθίσωμεν.] Vide ad II. 3, 359.

Ver. 370. ——— τὸν δ' ἄρα τίως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.] "Ὅτι Ἀντίνοος μὴδὲν κατὰ Τηλεμάχου ἀνύσας ἐν τῇ λοχῇ, καὶ ἡμῶς ταυτὸν συνιστᾷ ὅς οὐ φαῦλος λοχαγός· ὅτι καὶ ἰδεν· χῶς ἀπήλλαξεν ὁ Τηλεμάχος, —δημηγορεῖ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν, ὡς "τίως μὲν ἀπήγαγεν αὐτόν· αἰσάδι Διός." Eustath. Porro MS. à Tho.

Bentleio collatus hìc legit τίως ἀπήγαγεν, omissà voculà μιν. Quod et ferri posset: Eadem scilicet ratione ac ἵως ἐπὶ ἡλῳ, suprà i, 233. ἵως ἵκοντο, i, 109. &c.

Ver. 372. ——— μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι.] Ita edidit Barnesius; nè syllaba videlicet circumflexa corripatur. "Mutari accentum," inquit Henricus Stephanus in annotationibus ad hunc locum, "necesse est, quum a corripitur, et legere ἡμᾶς, vel potius ἡμῶς." "ut infra habes ἡμιν, [ῖ, 376.] — ἢ οὐχ' ἄλλος ἡμιν ἀλθόμενος τίος καὶ ἄλλοι." Vide suprà ad 3, 569. et infra ad 6, 272. Vulgati hic habent ἡμᾶς.

Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν. 375
 Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς,
 Εἰς ἀγορὴν· οὐ γάρ τι μελήσέμεναί μιν οἶω,
 Ἀλλ' ἀπομνησίει, ἐρέει δ' ἐν πασιν ἀναστάς,
 Οὐνεκα οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχμεν·
 Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα· 380
 Μή τι κακὸν ῥέζωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσσωσι
 Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
 Ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
 Ἥ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτῇ 385
 Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἥδ' ὅς τις ὀπίοιο.
 Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
 Αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 Μὴ οἱ χρεῖματ' ἔπειτα ἄλλῃς θυμηδὶ ἔδωμεν

“Populi autem non amplius omnino nobis favent. 375
 “Sed agite, antequam ille congregarit Achivos
 “In concionem; nequaquam enim remissè-acturum ipsum puto,
 “Sed irascetur, dicetque inter omnes, cum-surrexerit,
 “Quòd ei caedem gravem struebamus, neque assecuti-sumus:
 “Illi autem non laudabunt audientes mala opera:
 “Metuendum, Nè quod malum faciant, et nos expellant 380
 “Terrà nostrà, alium autem adeamus populum.
 “Verùm praevertamus interficiendo in agro procul ab urbe,
 “Vel in via; victum autem ipsi, et possessiones habeamus,
 “Ubi-diviserimus aequalitèr inter nos: aedes autem demùm 385
 “Illius matri dederimus habendas, et ei quicunque eam duxerit uxorem.
 “Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis
 “Ipsūque vivere et habere paterna omnia,
 “Nè ei deinceps opes affatim animo-gratas comedamus

Ver. 375. — ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.] Vide suprā ad γ', 164.

Ver. 376. Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον.] Vide infrā ad ver. 381.

Ibid. — ὀμηγυρίσασθαι.] Vide ad II. ε', 140.

Ver. 378. — ἀπομνησίει.] Barnesius alique vertunt, “ad iracundiam excitabit.” Sed rectius interpretatur Scholiastes, ὀργισθή-σεται: ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide *Iliad.* β', 772. ε', 230. ε', 426. ε', 62.

Ver. 381. Μὴ τι κακὸν ῥέζωσι.] Τὸ δὲ “μή τι κακὸν ῥέζωσι” ἑλληνιστικῶς ἔχει λίσσι γὰρ τὸ “διὰ δίδωκε” ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Θυμὸν δὲ σχῆμα τοῦ πολλοῦ καὶ ἰόντος ἐστὶν ἀνιλιπῶς. Ὅμοιον τὶ καὶ τὸ, [suprā ver. 376.] “Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμηγυρίσασθαι εἰς ἀγορὴν” Ἀχαιοῦς. Ἐν γὰρ τῇ, “ἄγετε,” λίσσι ῥημα σκληρυτικόν· οἷον τὸ “ἐλοθρίσωμεν” ἢ “ἀνίλωμεν” ἢ ἰταροῖεν τὶ τοιοῦτον. Eustath. Vide suprā ad ver. 255.

Ver. 382. — ἄλλον.] Apud Eustathium in commentario, ἄλλον.

Ver. 387. Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε.] Ita Editi omnes. Quod tamen nullā ratione excusari potest. Nam ut hujusmodi syllabæ naturā longæ corripian- tur, licentia (ut opinor) nec Comædis con- cessa. Barnesius pro βούλεσθε, Veteres βό- λισθε scripsisse contendit: et inde, ab obso- leto βούλω pro βούλωμαι, fieri βάλω, undè La- tinum Volo. Nullā tamen allatā auctori- tate. At vir eruditus Tho. Bentleius in uno MS. βόλισθε, in duobus βόλισθαι scriptum reperit. Vide et *Athenæum*, lib. XI. cap. 5. ipso initio. Notandum porro vocem ἄλλὰ hoc in loco non rectè se habere. Nam, uti observat Eustathius, τὸ “Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος” ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλισθε αὐτὸν ζῆν” ἄριστος τινὲς λίσσεται· οἷον, εἰ δὲ ἀφανδάνει, καὶ οὐ δοκῇ καλὸν εἶ φόνος, ἀλλὰ βούλισθε αὐτὸν ζῆν. Undè magis verisimile mendosī hic aliquid late- re.

Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος 390
Μνάσθω ἰδδνοισιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· 395
Νίσου Φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·

Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύργου, ποιήεντος,

Ἦγεῖτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ

Ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν

Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι 400

Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστί

Κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς·

Εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο δέμιστες,

“ Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390

“ Ambiat eam sponsaliis petens; illa verò deinde

“ Nupserit ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit.”

Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio.

His verò Amphinomus concionatus est et dixit;

Nisi illustris filius, Aretiadae regis,

Qui scilicet ex Dulichio tritici-feraci, herbosâ,

Dux-erat procis: maximè autem Penelopæe

Placebat verbis; mente enim utebatur bonâ:

Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit;

“ O amici, non ego interficere vellem 400

“ Telemachum; grave enim genus regium est

“ Interficere: sed primum deorum interrogemus consilia:

“ Siquidem probent Jovis magni jura,

Ver. 391.—ἰδδνοισιν.] Vide suprâ ad ἑ, 18. Porro Eustathius in commentario, et MS. à Tho. Bentleio collat. hic legunt ἰδδοισι.

Ibid.—ἡ δ' ἂν ἔπειτα.] Ali. ἡ δὲ κ' ἔπειτα. Quo modo habent et Editi infrâ φ', 161. ubi idem versus occurrit.

Ver. 392. Γήμαιθ'.] Vide suprâ ad λ', 272.

Ver. 396. 397. Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου.—Ἦγεῖτο μνηστῆρσι.] “ Hic ergo Amphinomus principum locum inter procos obtinuit, ducis—que officio defunctus est; quam auctori—tatem nunc quoque patefecit, cum illud “ Antinœi consilium refellit et improbat.” Spondan. Atqui non omnibus Procis præesse dicitur hic Amphinomus, sed iis solummodo ducem fuisse, qui ex Dulichio venerant. Vide suprâ ad ver. 247. In universum certè Procorum omnium principes et duces depinguntur Antinœus et Eurymachus:

Ἀντίνοος δὲ καθίστο καὶ Εὐρύμαχος Σουιῆς,
Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀριστὴ δ' ἔσται ἔξοχ' ἄριστοι.

Suprà δ', 628.

Ver. 398. Ἦνδαν.] Vide suprâ ad ver. 241.

Ver. 402.—πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς.] “ Quum rerum humanarum maximum momentum sit, quam propitiis rem, “ quam adversis agant Dias,—” Livius, lib. IX. § 1.

Ver. 403. Εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο δέμιστες.] Fuerunt, notante Strabone, qui hic pro δέμιστες legerint Τομοῦροι· quo nomine Jovis propheta à monte Tmaro vel Tomaro, ubi ei Sacrum erat, appellatos contendunt: Βίλτιον γὰρ ἵπαι Τομοῦρους ἢ Θέμιστας γράφειν οὐδαμῶ γούσι τὰ μαντεῖα δέμιστας λέγεσθαι παρὰ τῷ Ποιητῇ, ἀλλὰ τὰς βουλὰς καὶ τὰ πολιτεύματα καὶ νομοθετήματα· Τομοῦρους δ' ἐλεῖσθαι ἱπποταμείας Τράρους, ὅσιν Τομαροφύλακα. Οἱ μὲν οὖν πῶτεραι λέγουσι Τομοῦρους. Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 328. Ipse autem Strabo; Ὁμήρῳ δ' (inquit) ἀπλουστερον διείχισθαι, Θέμιστας, καταχρηστικῶς καὶ βουλὰς, τὰ προσταγματα, καὶ τὰ βουλήματα τὰ μαντεῖα, καθάπερ καὶ τὰ νόμιμα· σοιούτων γὰρ καὶ τὸ, “ Ἐκ “ θεῶν ἐψφικόμοιο Διὸς βουλὴν ἵπκαυσαι.” Ibid. Vide suprâ ad ἑ', 327. 328. Ceterum observat Casaubonus ad hunc locum Strabonis,

- Αὐτός τε κτενέω, τοὺς τ' ἄλλους πάντας ἀνάξω.
 Εἰ δέ κ' ἀποτρῶπῳ θεοί, καύσασθαι ἀνώγα. 405
- Ὡς ἔφατ' Ἀμφινόμος τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
 Ἐλθόντες δ' ἐκάθισον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
 Ἥ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
 Μνηστῆρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι. 410
- Πεύθετο γὰρ οὐ παιδὸς ἐπὶ μεγάροισιν ὄλεθρον
 Κήρυξ γάρ οἱ εἶπε Μίδων, ὃς ἐπύθετο βουλὰς.
 Βῆ δ' ἵναί μιν γαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
 Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο, 415
- Ἄντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
 Ἀντίοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
 Ἐν δῆμῳ ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν ἄριστον
 Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἦσθα. 420

" Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo :

" Sin avertant dii, quiescere suadeo."

405

Sic dixit Amphinomus ; illis autem placebat sermo.

Statim deinde quum-surrexissent, iverunt in domum Ulyssis :

Quum autem venissent, sedebant in politis sedibus.

Atqui rursus aliud cogitavit prudens Penelope,

Procis ut-se-ostenderet superbam contumellam jactantibus :

410

Audiit enim de sui filii in aedibus morte ;

Praeco enim ei dixit Medon, qui audiit consilia.

Perrexit autem ea ire in-domum cum famulis mulieribus.

Sed quandò jam ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domus affabrè structae,

415

Genis obtendens nitida redimicula ;

Antinöum verò increpabat, verbumque dixit, et compellabat ;

" Antinöe, contumeliâ-instructe, mali machinator ; atqui te dicunt

" In populo Ithacae inter coetaneos esse optimum

" Consilio et verbis ; tu verò nequaquam talis eras.

420

vocem *Διμντας* in *Hymno ad Apollinem*, qui *Homero* vulgo tribuitur, " oracula " denotare :

καὶ ἀγγέλλουσι Διμντας
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσάρεον, ὃ ττι πιν εἴσῃ,
 Χερσὶν ἐν δάφνης γυάλῳ ἐπὶ Παγροσῶ.
 ver. 394.

Ibid. — αἰνήσωσι.] Apud *Eustathium* in commentario ad ξ', 327. αἰνήσωσι.

Ver. 404. Αἰνέας τι κτενέω.] Apud *Strabonem*, loco suprâ adducto, Αἰνέας τι κτενέω.
 Αἱ Αἰνέας δ' ἵ κτενέω.

Ver. 405. Εἰ δὲ κ' ἀποτρῶπῳ θεοί, καύσασθαι ἀνώγα.] Apud *Strabonem*, *ibid.* Εἰ δὲ κ' ἀποτρῶπῳ θεοί, καύσασθαι ἀνώγα.

Ibid. — καύσασθαι.] Αἱ καύσασθαι.

Ver. 408. — ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.] MS.

à *Tho. Bentleio* collatus, ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν. Quæ et probabilior videtur lectio ; quia ξεστοὶ cum λίθος sæpe, cum θρόνος nusquam alibi apud Poetam, conjunctum reperitur.

Ver. 412. — δὲ ἐκείνῳ βουλὰς.] Post hunc versum in *Eustathii* Editionibus sequitur alius, qui in vulgatis non reperitur :

Ἀλλῆς ἐκτός τῶν οἱ δ' ἰδοὶ μῆτιν ὕφαινον.

Eumque huic loco omnino inserendum contendit *Barnesius*, quod " Sensui sit ne-cessarius, et repetatur in omnibus, ad δ', " ver. 678." Potest tamen sine sententiae dispendio abesse.

Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
'Ράπτεις, οὐδ' ἰκίτας ἐμπάζσαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς,
Μάρτυρος; οὐδ' ὅσῃ κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.

Ἥ οὐκ οἶσθ', ὅτε δῦρο κατῆρ τεὸς ἵκετο Φεύγων,

Δῆμον ὑποδδείςας; δὴ γὰρ κεχολώατο λήν, 425

Οὐνεκα ληϊστῆρσιν ἐτισπόμενος Ταφίοισιν

"Ηκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρβριοι ἦσαν·

Τόν ῥ' ἔβελον φθίσαι, καὶ ἀπορράϊσαι φίλον ἦτορ,

Ἥδ' ἐκατὰ ζῶν φάγειν μενοεικία πολλήν·

'Αλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένους περ. 430

Τοῦ νῦν οἶκον ἄστιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,

Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μέγας ἀπαχίζεις·

'Αλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἤδα·

Κούρῃ Ἰκαρίῳ, περίφρων Πηνελόπεια, 435

" Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortis aequae

" Struis, neque supplices curas, quibus utique Jupiter

" Testis? neque pium mala suere sibi-invicem.

" An non nosti, quando huc pater tuus venit fugiens,

" Populum veritus? jam enim irati erant valde, 425

" Quoniam praedones comitatus Taphios

" Malo-affecerat Thesprotos; hi vero nobis amici erant:

" Illum nempe volebant occidere, et perdere ejus charum cor,

" Et victim consummare dulcem plurimum;

" Verum Ulysses inhibebat, et retinebat, cupientes licet. 430

" Hujus nunc domum ignominiosè comedis, ambisque uxorem,

" Filiumque interficis; me vero valde dolore-afficis:

" Sed te cessare hortor, et jubere alios."

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contrà allocutus est;

" Filia Icarii, prudens Penelope, 435

Ver. 422. — οὐδ' ἰκίτας ἐμπάζσαι.] Τοῦς προσδοκίμοις ἰκίτας ἀνέκειναι ἐμάνυμους αἰσίοις τοῖς ἰκτινοῦσιν, ὡς ἂν τις τίπαι τοὺς ἰκτινοδόχους· ὡςτις χρηστὰς λίγονται οἱ ἐφίλοντας καὶ οἱ θανίζοντες. Schol. Similiter Eustathius: Μίση λίξες τὸ "ἰκίτης," καὶ ἐμάνυμος· κατὰ καὶ ὁ ξίος, ὅς καὶ τὸν ξινόντα θυλοῖ καὶ τὸν ξινόντα. Eodem porro modo exponit et Dna. Dacier. Verum cum vox ἰκίτης isto sensu nusquam alibi apud Homerum usurpatur, rectius fortassè intelligas Penelopem hic per istud ἰκίτας seipsam et filium denotare, Antinoo videlicet supplices factos, nē quid ipsis mali struat.

Ibid. — οἷσιν ἄρα Ζεὺς Μάρτυρος.]

Ζεὺς δ' ἐπιστημώτῳ ἰκιστῶν τι ξύνειν τι.

Suprà ἰ, 270.

Ver. 423. — οὐδ' ὅσῃ κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.] Οὐ ξίμους ἰστίον. Schol. MSS. apud Burnesium. Τὸ δὲ "οὐδ' ὅσῃ," ἀπὸ τοῦ "οὐδ' ἰκίτας."

" θρῖον," ἡλελιθῆσαι δοκί. Αἰσίοι γὰρ τὸ "βουλή," ἢ τοιούτῃ τι ἵνα λίγη, ὡς οὐκ ἴστίς ὅσα δίκη, ἢ βουλή, ἢ πρῶξις, τὸ τοὺς ἰκίτας ράπτειν ἀλλήλοισιν κακὰ. Eustath. Ita infra χ', 412.

Οὐκ ὅσῃ κακὰ ράπτειν ἑα' ἀλλήλοισιν ἐκνεύσασθαι. Vide Gatakerum, de Novi Instrumenti Stylo. cap. 33.

Ibid. — ράπτειν.] Αἱ. ραπτίμην.

Ver. 425. — ὑποδδείςας.] Αἱ. ὑπαυδίσας et ὑποδδίσας.

Ver. 428. — φθίσαι.] Vide ad Π. ν', 339. Cæterum MSS. duo à Tho. Bentleio collati hic legunt πτίναι.

Ver. 432. — [καὶ δὲ.] Apud Eustathium in commentario, καὶ τι. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 433. — παύσασθαι.] Αἱ. παύσθαι.

Ver. 434. — Πελόβου παῖς.] Αἱ. Πηνελόπεια.

- Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
 Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
 "Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῶ υἱεὶ χεῖρας ἐποίσει,
 Ζῶντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
 "Ὡδὲ γὰρ ἐξέρω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται, 440
 Αἰψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρώσει περὶ δουρὶ
 "Ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
 Πολλὰκι γούνασιν οἷσιν ἐφессάμενος, κρέας ὀπτόν
 "Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
 Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν 445
 "Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
 "Ἐκ γε μνηστῆρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
 "Ὡς φάτο θαρσύνων τῷ δ' ἤρπυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
 "Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον 450
 "Ἢδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 "Ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεὶ δῖος ὕφορξος
 "Ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
 Σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον αὐτὰρ Ἀθήνη
 "Ἀγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα, 455

" Confide ; nè tibi haec in mente tuâ curae-sint ;

" Non est ille vir, neque erit, neque fuerit,

" Qui Telemacho tuo filio manus inferat,

" Vivente utique me et super terrâ vidente.

" Sic enim edico, et sanè perfectum erit,

" Statim ei sanguis ater fluet circum hastam

" Nostram ; quoniam et mihi urbium-vastator Ulysses

" Saepè genibus suis imposito carnem assam

" In manibus posuit, praebuitque vinum rubrum.

" Ideò mihi Telemachus omnium multò charissimus est

" Virorum : neque ipsum mortem timere jubeo

" A procis sanè ; divinitus autem evenientem non est effugere."

Sic dixit animum-addens ; ei autem struebat ipse mortem.

Illa autem cùm-ascendisset in coenaculum splendidum,

Flebat deindè Ulysses, dilectum maritum ; donec ei somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Vespertinus autem Ulyssi et filio nobilis subulcus

Venit : hi verò coenam scitè parabant,

Sue mactato anniculo : at Minerva

Prope stans Laertiadem Ulyssem,

455

Ver. 447. "Ἐκ γι.] *Al.* "Ἐκ τι. Minus rectè.
Ibid. — θείον δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.] Ita
 suprà i, 411.

Νεῦν γ' οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.
 Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος.

καὶ ἐν οἰκίᾳ τις αὐτὸν καθίξας τηρῇ. Demos-
 thenes apud Clem. Alexandrin. Strom. IV.

Ibid. — οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.] *Al.* οὐκ ἔστι
 ἀλύξαι.

Ver. 453. — ἐπισταδόν.] Ἐπιστημόνως.
 Schol. *Al.* ἐπὶ σταδίῳ.

ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
 Λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ· μή ἐ συβῶτης
 Γνοίῃ ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχεφροσι Πηνελοπείῃ
 Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἥλθες, δι' Εὐμαιε· τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστν;
 Ἥ ρ' ἤδη μνηστῆρες ἀγῆνορες ἔνδον ἔασιν
 Ἐκ λόχου; ἢ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρῃσθαι,
 Ἄστν καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἄνωγεν,
 Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
 Ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὤκνυς
 Κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν,
 Ἦα κιῶν, ὅτε νῆα Δοὴν ἰδόμεν κατιοῦσαν
 Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·

460

465

470

Virgā percussus, iterum fecit senem ;

Turpique vestimenta induit circum corpus ; nē ipsum subulcus

Cognosceret coram intuitus, et prudenti Penelopae

Iret nunciatum, neque mente contineret.

Hunc et Telemachus prior verbis allocutus est ;

460

“ Venisti, nobilis Eumaeae ; quanam jam fama est in urbe ?

“ Num jam proci eximii intus sunt

“ Ex insidiis reversi ? an adhuc me demum observant domum euntem ? ”

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce ;

465

“ Non curae erat mihi haec inquirere et interrogare,

“ Per urbem incidentem : citissime me animus jussit,

“ Nuncio perlato, rursus huc redire.

“ Occurrit autem mihi à sociis nuncius velox

“ Praeco, qui scilicet primus verbum tuae matri dixit.

470

“ Aliud verò utique hoc novi, hoc enim vidi oculis,

“ Jam super urbe, ubi Mercurialis collis est,

“ Eram profectus, quandò navem velocem vidi descendentem

“ In portum nostrum ; multi autem erant viri in ipsa :

Ver. 456. — πειληγυῖα.] Vide ad II. β', 314. et γ', 31.

Ver. 459. — εἰρύσσαιτο.] Ita Barnesius, et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectè, ut videtur. Vide ad II. 3', 143. Al. εἰρύσσαιτο.

Ver. 461. Ἥλθες, δι' Εὐμαιε.] Al. Ἥλθες δὴ, Εὐμαιε.

Ver. 466. — καταβλώσκοντα.] Al. κατὰ βλώσκοντα.

Ibid. — ἄνωγεν.] Al. ἀνώγει. Quae aut vera lectio ; aut erit ἄνωγει non ex Perfecto ἄνωγα, sed ex Aoristo ἄνωγεν. Vide ad II. 3', 322.

Ver. 468. Ὡμήρησι.] Ὁμοῦ συνίβασι, συνί-
τυχιν. Schol.

Ibid. — ἄγγελος ὤκνυς.] Harpocration ad vocem Ὀμηρίωντος, citat ἄγγελος ἰλθών. Quam lectionem et praefert Barnesius.

Ver. 470. — τόδε.] Al. τόγι.

Ver. 471. πόλιος, ὅθι.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione ultima vocis πόλιος producat, ex conjecturâ tamen edidit πόλιος, ὅθι. Sed mutato nihil opus. Vide ad II. 4, 51.

Ibid. — ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν.] Ἑρμαῖον τὰς σελὲς τῶν λίθων καὶ συνέλας τοὺς ἰσχυροὺς λίθους.

Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
Καὶ σφείας ὥσθην τοὺς ἔμμεναι· οὐδέ τι οἶδα. 475

“Ὡς φάτο· μείδῃσεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλείεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἰδεύετο δαιτὸς εἴσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 480
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

“ Gravata verò erat scutis et ancipitibus hastis :

“ Et ipsos putavi illos esse ; neque verò quicquam scio.” 475

Sic dixit : subrisit autem sacra vis Telemachi,

Patrem oculis intuitus : vitabat autem subulcum.

Hi verò ubi jam cessarant ab-opere, apparaverantque convivium,

Convivati sunt ; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.

At postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt. 480

Etymolog. Magn. in voce Ἑρμαῖος. Ὁ σωρὸς τῶν λίθων ἐν ταῖς οἰαῖς Ἑρμαῖον ἐπομάζοντες ἢ πάντες ἰάμενοι βωμῆς ἢ λίθος Ἑρμαίου. *Schol.* Ubi de hac re fusiùs : ut et apud *Etymologicum Magnum*, et *Eustathium* in loco.

Ver. 474. Βεβρίθῃ. Vide ad *Il.* β', 314. et γ', 492.

Ver. 476. — μείδῃσεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμά-

χοιο.] Ἀγαλλισσάμενος δηλαδὴ ἰφ' οἷς ἐπέτερε-
ψαν οἱ μνηστῆρες πινεῖ. *Eustath.*

Ibid. — ἱερὴ ἱς — ἰδὼν.] Vide suprâ
ad λ', 90. 91.

Ver. 481. Δὴ τότε κοιμήσαντο.] *Al.* Καίτεν
τε μύθησαντο.

Ibid. — καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.]

— placidi carpebat munera somni.

Ovid. Fast. lib. III. ver. 185.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ρ'.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ρ'.

Εἰς τὴν πόλιν ἰλθὼν Τηλέμαχος διηγῆται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κε-
φάλαια· ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς
τὸ συμπόσιον τῶν μνηστῆρων εἰσέρχεται. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπαγγέλλει, πῶς ὁ κύων ἀνα-
γινώρξῃ τὸν δισπότην· καὶ ὡς Εὐμαῖος μὲν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφῃ, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν
αὐτοῖς μένῃ.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπάνοδος Τηλεμάχου εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως.

Ῥῶ βάλλεις, αἰκόλι τε, μνηστήρ τε· κύων δ' ἐν ἀνέγνῃ.

Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
Δὴ τότε' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρῆρει,
Ἄστυδ' ἰέμενος, καὶ ἐὼν προσέειπε συζῶτην·
Ἄττ', ἦτοι μὲν ἐγὼν εἶμι' ἐς πόλιν, ὅφρα με μήτηρ
Ὀψεται· (οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶω
Κλασθμοῦ τε στυγεροῖο, γοοῖό τε δακρυόεντος,

5

QUANDO autem mane genita apparuit rosea-digitis Aurora,
Sanè tunc deinde sub pedibus ligavit pulchros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:
Sumpsit autem validam hastam, quae ei manibus apta erat,
Ad urbem iturus, et suum allocutus est subulcum;
"Pater, sanè quidem ego vado in urbem, ut me mater
"Videat, (non enim ipsam antè cessaturam puto
"A sœtisque odioso, luctuque lachrymoso,

5

Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται) ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω,
 Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὅφρ' ἂν ἐκείθι
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐβέλησι,
 Πύρρον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὕτως ἐστὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
 Ὁ ξείνος δ' εἴ περ μάλα μνηΐει, ἄλγιον αὐτῷ
 Ἔσσεται· ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθία μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαῖνω
 Πταχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢ κατ' ἀγρούς,
 Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐβέλησιν·
 Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
 ὦστ' ἐπιτεταμένῳ σημάντορι πάντα πθέσθαι.
 Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
 Αὐτίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θέρεω, ἀλέη τε γένηται·
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἴματ' ἔχω κακά· μὴ με δαμάσση

" Quam scilicet ipsum me inspexerit;) sed tibi sic praecipio,
 " Hospitem infelicem duc in urbem, ut illic
 " Victum mendicet: dabit autem ei, quicunque voluerit,
 " Panem et poculum: me autem haudquaquam licet omnes
 " Homines sustinere, habentem utique dolores animo.
 " Hospes autem si valde irascatur, gravius ipsi
 " Erit: certè enim mihi gratum vera loqui."
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 " O amice, neque sanè ipse detineri cupio:
 " Mendico melius est in urbe, quàm in agris,
 " Cibum mendicare; dabit autem mihi, quicunque voluerit.
 " Non enim qui apud stabula maneam, ampliùs eà-aetate sum,
 " Ut imperanti hero in omnibus paream.
 " Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu jubes,
 " Statim, postquam igne caluero, teporque factus-fuerit;
 " Valdè enim haec vestimenta habeo mala; cavendum, nè me conficiat

Ver. 14. — μνηΐει.] Vox μνηΐει mediam naturà longam habet, etsi hoc in loco propter sequentem vocalem corripiat. Nam in Futuro et Aoristo, ubi duæ Vocales non concurrunt, semper Homero producitur istud i. Vide ad II. ε, 488. i, 178. et i, 24.

Ver. 15. — ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθία μυθήσασθαι.] Τὸ δὲ, " φίλ' ἀληθία μυθήσασθαι," ἢ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, φίλον ἐστὶ τἀληθὲς εἰπαῖν ἢ, φίλα τὰ ἀληθῆ ὥστε εἰπαῖν αὐτά. Eustath. Ita IIad. β, 345.

" Ἔνα φίλ' ἐπταλίσσας κεία σ' ἰδυίμαι, ἧδὲ κύπελλα
 Ὅτιον κινέμεναι μεληδόλος.

Ver. 18. — βίλιον.] Apud Eustathium in commentario βίλιον. Quo modo et in

pluribus Codicibus scriptum reperit Tho. Benleius. Atque ita potius legendum crediderim, quòd vox βίλιον alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 19. — ὧς κ' ἐβέλησιν.] Ita restituit Barnesius ex ver. 11. suprà, et ver. 559. infrà, ubi in Vulgatis hoc modo legitur: Atque ita porrò hic legit in commentario Eustathius. Al. ὧς κ' ἐβέλησιν. Vide suprà ad i, 316. et ad II. ε, 277.

Ver. 20. — τηλίκος εἰμὶ.] "Ἦγουν οὐκ εἰμὶ τοιαύτης ἡλικίας ὥστε εἰς πᾶν ἔργον κτιθήσθαι τῷ κλιύοντι μοι κατ' ἀγροῦς. Eustath.

Ver. 22. — ὦν.] Al. τὸν.

Ver. 23. — ἀλέη.] Ἡ Σιμαρία τοῦ ἡλίου. Schol.

Στίβη ὑπηοίη· ἔκαθεν δέ τοι ἄστν φάτ' εἶναι. 25

“Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προδιδάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
“Ἐγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἵεν, καὶ ὑτέρῃ λαΐνον οὐδόν. 30

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτῃ εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κάεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι

Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερθέντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους. 35

Ἥ δ' ἵεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
'Αρτέμιδι ἰκέλη, ἥδ' ἑρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

“Frigus matutinum : procul autem urbem dicitis esse.” 25

Sic dixit : Telemachus verò per stabulum ivit,
Velocitèr pedibus progrediens ; mala autem procis serebat.
Sed postquam pervenisset ad aedes habitantibus-commodas,
Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem intrò ibat, et transivit lapideum limen.

30

Hunc verò longè prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in variegatis ;
Lachrymans autem deindè rectà ad eum ivit ; circumque alias
Ancillae Ulyssis multa-passi congregabantur,
Et osculabantur amplexcentes caputque et humeros.

55

Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianae similis, et aureae Veneri :

Ver. 25. Στίβη ὑπηοίη.] Ὁ παγκτὸς ὁ ἐρ-
θρὸς. Schol. Al. Στίβη ὑπ' οἴῃν, et ὑπ' οἴῃν.

Ibid. — δι' τοῦ.] Al. δι' τοῦ.

Ver. 26. — διὰ σταθμοῖο.] Al. δι' ἐν μα-
γάρῳ. Ex versu, ut videtur 61.

Ver. 27. Κραιπνὰ ποσὶ προδιδάς.] Celeri-
tatem et agilitatem progredientis optimè de-
pingunt, et quasi ob oculos ponunt versùs
hujus numeri. Vide ad Il. γ', 363.

Ver. 29. — ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα
μακρὴν.] Al. στήσι πρὸς κίονα μακρὸν ἱερίσας.
Quo modo et legisse videtur Eustathius.
Vide suprà ad γ', 66 et 473.

Ver. 30. — εἴσω ἵεν, καὶ ὑτέρῃ λαΐνον οὐ-
δόν.] Ἐπὶ λαυταὶ ἡ σάξιν· τὰ γὰρ ἔξῃ, “ Ἀ-
τὸς δ' ὑτέρῃ λαΐνον οὐδόν, καὶ εἴσω ἵεν.” Schol.
Sed nihil opus.

Ver. 32. — καστορνῦσα.] Vide ad Il. γ',
260, et ἰ, 70.

Ver. 33. — ἵεν· ἰθὺς κίεν.] Vulgati
habent ἵεν· ἰθὺς κίεν· Barnesius autem edi-
dixit ἵεν· ἰθὺς. Rectè. Nam (ut et ipse an-
notat) vox ἰθὺς, quæ in Iliade et Odysseâ
plus quadragies occurrit, istis omnibus in
locis priore product, excepto Odys. ψ',
207. ubi olim quidem legebatur ἵεν· ἰθὺς
δράμιν· Barnesius autem ex Editione Floren-

tinâ rectè restituit ἵεν· ἰθὺς δράμιν. Porro
MS. à Tho. Bentleio collatus, et hic et infrà
ψ', 207. cum Barnesio legit ἵεν· ἰθὺς.

Ver. 36. Ἥ δ' ἵεν ἐκ θαλάμοιο.] Vide in-
frà ad ε', 55. Al. Ἥ δ' ἵεν ἐκ θαλάμοιο.

Ver. 37. Ἀρτέμιδι ἰκέλη.] Ita in omnibus
legitur et hic et infrà ε', 54. ubi idem versus
occurrit. Haud tamen satis rectè produci-
tur ultima vocis Ἀρτέμιδι, sequente neque
Consonante neque Vocali aspiratâ ; nisi forte
vox ἰκέλη pronuntiabatur ἠκέλη. Quod et
eo nonnihil verisimilius videtur, quia et alibi
ante hanc vocem, vocalem brevem produxit
Poeta :

Ἥ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατιδύνατ' ἑμίλει.

Iliad. δ', 86.

Vide suprà ad ε', 206. item ad Il. ε', 342.
ε', 172.

Ibid. — ἥδ' ἑρυσῇ Ἀφροδίτῃ.] Barnesius
hic pro ἥδ' legendum conjicit ἥ. Atque ita
in commentario citat Eustathius, et hic et
infrà ε', 54. quocum facit etiam utrobique
MS. à Tho. Bentleio collatus. Quæ et potior
videtur lectio. “ Potuit etiam,” addit Bar-
nesius, “ Duabus hisce Deabus simul Pene-
“ lopam comparare Poeta ob diversas prorsus

- Ἄμφι δὲ παῖδι φίλῳ βάλε πήχει δακρύσασα·
 Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάσα καλὰ,
 Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπτα πτερόεντα προσηύδα· 40
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
 Ὀφείσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾗχιο νῆϊ Πύλονδε
 Λάβρη, ἐμεῦ αἰκνῆτι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἦνθσας ὀπασῆς.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 45
 Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ἄρνυθι, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν στήθεσσι ὄρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὀλεθρον·
 Ἄλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἑλουσα,
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα, συν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Εὖχιο πᾶσι θεοῖσι, τελέσσας ἐκατόμβας. 50

Circum verò filium dilectum fecit brachia lachrymans :

Osculataque est ipsi caputque et ambo lumina pulehra,
 Et lugens verbis alatis allocuta est :

" Venisti, Telemache, dulce lumen : non te amplius ego

" Visuram me putabam, postquam iveras nave in-Pylon

" Clām, me invitā, dilecti ad patris auditionem.

" Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre."

Illam autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est:

" Mater mea, nē mihi luctum excita, neque mihi cor

" In pectoribus commove, elapso licet grave exitium :

" Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,

" In coenaculum ubi-ascenderis cum famulis mulieribus,

" Vove omnibus Diis perfectas hecatombas

" rationes ; ob Castitatem nempe Dianæ,
 " Veneri ob Formam : Similiterque Eusta-
 thius : Τὴντο μιν, ὡς καλὰ ἱκίνο δὲ, ὡς περι-
 φρον καὶ σώφρων. Verum cum Corporis speci-
 em solum hoc in loco respicit Poeta ; pro-
 pter Statuam potius videtur Penelope Dianā
 comparari : vide suprā ad ζ', 107. et infrā
 ad ε', 71. Atque ita de eadem Penelope di-
 citur infrā ε', 247. 248.

Ἰταὶ περίσσει γυναικῶν
 Εἴλες τι μέγιστόν τι ———.

Ver. 39. Κύσει δὲ μιν κεφαλῇ.] Vide suprā
 ad σ', 15. Porro Vulgati hic habent Κύει :
 Barnesius autem edidit Κύσει ex *Iliad.* S', 371.
Odys. σ', 15. φ', 225. ubi in omnibus cum
 duplici " σ' " scribitur hæc vox. Rectè, ut
 opinor ; quia Κύσει priorem corrigit. Vide *Iliad.*
 ζ', 474. ὦ, 478. et *Odys.* ι', 463. ν', 354.
 ξ', 279. σ', 21. 190. φ', 87. Cæterum MS. u-
 nus à *Tho. Bentleio* collatus et hic Κύσει legit.

Ibid. — κεφαλῇ τε καὶ ἄμφω] Ita resti-
 tuit Barnesius ex σ', 15. suprā, ubi idem ver-
 sus occurrit, et in omnibus hoc modo legi-
 tur. Ita porro hic in commentario legit

Eustathius ; atque ita iterum in omnibus
 legitur infrā σ', 417. *Vulg.* hoc in loco
 κεφαλῇ καὶ ἄμφω.

Ver. 41. — οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε.] Ita Bar-
 nesius. *Al.* σ' εἰ σ' ἔγωγε.

Ver. 42. — ἰαυὶ ᾗχιο νῆϊ Πύλονδε Λάβρη,
 ἱαυὶ αἰκνῆτι.] Similiter Penelope de Telemā-
 cho apud *Ovidium* :

Ille per insidias penè est mibi nuper ad-
 emtus,

Dum parat invitis omnibus ire Pylon.

Herodot. *Epist.* I. ver. 99.

Ver. 44. — ἴσως ἦνθσας ὀπασῆς.] Ὅτι
 περίφρων τοῦ " Τί τίς, " τὸ " ἴσως ἦνθσας
 " ὀπασῆς, " *Eustath.* Vide *Odys.* γ'. 97. et
 δ', 327. ubi eadem phrasim occurrit.

Ver. 49. Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα.] Deest hic
 versus in MS. à *Tho. Bentleio* collato ; eun-
 demque in commentario omittit *Eustathius*.
 Quin et ubi verum huic proximè præce-
 dentem itemque sequentes duos repetit Po-
 eta infrā ver. 58. 60. omittitur in *Vulgatis*
 hic versus. Quonquam et ibi restituendum
 contendit Barnesius.

'Ρέξειν, αἶψα πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελίσσῃ·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὅφρα καλίσσω
 Ξεῖνον, ὅτις μοι κείθεν ἅμ' ἴσπιτο δεῦρὸ πόντι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιβίοις ἐτάροισι·
 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα πρὸτ' οἶκον ἄγοντα 55
 'Ενδυκίως φιλέειν καὶ τίμεν, εἰσὸκεν ἔλθω.
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν" τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 'Η δ' ὕδρην αἰμένη, καθαρά χροὶ εἴμαθ' ἐλούσα,
 Εὐχέτο πᾶσι θεοῖσι, τελήεσσας ἐκατόμβας
 'Ρέξειν, αἶψα πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελίσσῃ. 60
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει,
 "Εγχεος ἔχων" ἅμα τῷ γε κύνας πόδας ἀργοὶ ἔποnton.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῶντο.
 'Αμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέοντο, 65
 "Εσθλ' ἀγορεύοντες, πακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.

"Te sacrificaturam; sicubi Jupiter, ut vindicentur haec facta, perfecerit.

"At ego ad-forum ibo, ut vocem

"Hospitem, qui me illinc unā secutus est huc venientem.

"Illum quidem ego praemisi cum eximii sociis:

"Piraeum autem ipsum jussi ad domum ducentem

"Accuratè tractare et honorare, donec venissem."

55

Sic utique locutus est: huic verò pennarum-expers fuit verbum.

Ipsa verò lota, puris corpori vestimentis sumptis,

Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas

Se sacrificaturam, sicubi Jupiter, ut vindicaretur ea facta, perficeret.

60

Telemachus autem deinde ex domo ivit,

Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.

Divinam autem ei gratiam offudit Minerva:

Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.

Circum verò ipsum proci eximii congregabantur,

65

Bona praedicantes, mala autem mentibus profundè-cogitabant.

Ver. 51 et 60. — ἄντιτα.] Vide ad: "occurrant, non ut hic unus excidat." Vide Il. γ', 414. et ζ', 484.

Ver. 55. — ἠνώγεα.] Al. ἠνωγον.

Ver. 57. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Κίται δὲ τὸ "ἄπτερος ἔπλετο μῦθος," τίς ἴσιν τῇ ταχίως προσέκατο φασὶ τὸν λόγον. "Ἀπτερος δὲ ὁ παράνομος καὶ μὴ πτεροῦς κατὰ τὸ νοεῖν τοῦ λόγου ἐκείνου ἦγον· ὁ μὴ ἀσπαστὸς ἀλλ' ἐπιμίνης τῇ γυναικί. Eustath.

Ver. 58. "Ἡ δ' ὕδρην αἰμένη." Post hunc versum Barnesius, nullis allatis codicibus, inserit:

Εἰς ὑστέρῃ ἀνωγῆσιν ἐν ἀμφιστάσει γυναικί.

Ex versu scilicet 49. quem hic omnino repetendum ostendit: "Eadem est ratio enim," inquit, "ut omnes simul iterum hic

Ver. 61. — ἄρ'.] Proinde —. Connectit nimirum sententiam cum eo quod praecessit ver. 52. Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε, &c.

Ver. 62. — ἅμα τῷ γε κύνας.]

Necnon et gemini custodes limine ab alto Procedunt, gressumque canes comitantur herilem. Æn. VIII, 461.

Ver. 64. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοί.]

Illam omnis tectis agrisque effusa juven-tus, Turbaque miratur matrum, et prospectat euntem. Æn. VII, 812.

Ver. 66. "Εσθλ' ἀγορεύοντες, πακὰ δὲ φρεσὶ.]

Οἷε' εὖ μὲν βάζουσι, πακῶς δ' ἴσπιν φρεσίνουσι. Infra σ', 167.

- Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὄμιλον,
 Ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἦστο, καὶ Ἀντίφος, ἥδ' Ἀλιθέρης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἱταῖροι,
 "Εὐθα καθέζετ' ἰὼν· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα. 70
 Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
 Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρίστη.
 Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Τηλέμαχ', αἰψ' ὅτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας, 75
 "Ὡς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
 Λάβρη κτείναντες, πατρώϊα πάντα δάσσονται, 80
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
 "Ὡς εἰπὼν, ξείνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας, 85

At is horum quidem deinde declinabat magnum coetum :
 Ast, ubi Mentor sedebat, et Antiphus, et Halitherses,
 Qui utique ei à principio paterni erant socii ;
 Illic sedebat profectus ; illi autem interrogabant singula. 70
 Ad-hos verò Piraeus hastà-inclytus propè venit,
 Hospitem ducens ad-concionem per urbem : neque verò adhuc diù
 Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.
 Hunc et Piraeus prior sermone allocutus est :
 " Telemache, statim jube-ire meam ad domum mulieres,
 " Ut tibi dona remittam, quae tibi Menelaus dedit." 75
 Illum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :
 Piraeae, non enim scimus, quomodo erunt haec opera.
 " Si me proci eximii in aedibus
 " Clàm interfecto, paterna omnia dividerint,
 " Ipsum habentem te malo iis frui, quàm aliquem horum :
 " Sin ego his caedem et mortem struxero,
 " Tunc demùm mihi gaudenti fer ad aedes gaudens." 80
 Sic locutus, hospitem acrumnosum duxit in domum.
 At postquam pervenisissent ad aedes habitantibus-commodas, 85

——— κακαὶ φέροις, ἀδὺ λάλημα.
 Mosch. Idyll. I. ver. 8.

In melle sunt linguae sitae vestrae, atque
 o. omnes,
 Lactaeque; corda felle sunt sita, atque
 acerbo aceto.
 Plaut. Truculent. Scen. II. ver. 76.

Ver. 67. — ἱπαντα ἀλεύατο.] *Al.* ἱπαντὶ ὑ-
 παλιούατα.

Ver. 71. Τοῖς δ' ἱσὶ.] *Al.* Τοῖς δὲ.

Ver. 78. εὐ γὰρ.] Refertur istud γὰρ ad
 id quod elegantèr reticetur. "Nē nimis fes-
 " tina; non ENIM, &c."

Ver. 80. — δάσσονται.] *Al.* δάσσονται.

Ver. 84.—ταλαπείριον.] Vide suprà ad ζ', 193.

Χλαῖναν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε
Ἔς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.

Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν, καὶ χρεῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλλον, ἥδ' ἑλκῶνας
Ἐπ' ῥ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάβιζον.

90

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείητος,
Νίψασθαι παρ δὲ ξέστην ἐτάνυσσε τράπεζαν

Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρέθηκε φέρουσα,
Εἶδατα πόλλ' ἐπιβέισα, χαριζομένη παρεόντων.

95

Μήτηρ δ' ἀντίον ἴζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἡλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια

100

Τηλέμαχ', ἧτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυς ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς

Laenam quidem deposuerunt in solisque sedilibusque:

Inque balnea ingressi benè-polita lavati sunt.

Hos autem postquam famulae laverant et unxerant oleo,

Circum deinde laenas villosas jecerant et tunicas:

E balneo utique egressi in sedibus sedebant.

90

Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,

Pulchro, aureo, super argenteo lebete,

Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam:

Panem verò verecunda proma apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, largiens de praesentibus.

95

Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domus,

In sede reclinata, tenuia pensa versans.

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Illis utique sermonem exordicabatur prudens Penelope:

100

"Telemache, sane ego in coenaculum ubi-conscendero,

"Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,

"Semper lachrymis meis foedatus; ex quo Ulysses

Ver. 86. Χλαῖνας.] MS. à Tho. Bentleio collatus habet Χλαῖνας. Quæ et verior videtur lectio. Ita enim in omnibus legitur infra ver. 179. et ὁ 255. ubi iterum occurrit idem versus.

Ver. 88. Τὸς δ' ἐπὶ οὖν.] Ita ex Editionibus nonnullis rectè restituit Barnesius. Vide supra ad δ', 49. S', 454. et ad II. ᾠ. 587. Henricus Stephanus aliique malè hic ediderunt. Τὸς δ' ἐπὶ οὖν.

Ver. 89. 91. Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλλον, — Χέρνιβα δ' ἀμφίπολοι.]

Dant famuli manibus lymphas, —

— tonsisque ferunt mantilia villis.

En. I, 701.

Ver. 93. — παρ δὲ.] Al. παρὰ δὲ.

Ver. 97. 139. — κεκλιμένη — παρακλῶν.] Vide ad II. ᾠ. 309. 314. et ζ', 434.

Ver. 100. Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε.] Barnesius edidit Τοῖσιν et in annotationibus: "Ita," inquit, "omniò scribendum, vel τοῖσιν, "pro τοῖσι δὲ, quod hic quidem stare nequit; τὸ δὲ, enim παρακλῶν, et est Encliticum." Minus rectè. Vide ad II. ᾠ. 57.

- "Ωχεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον οὐδέ μοι ἔτλης,
 Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγῆνορας εἰς τόδε δῶμα,
 Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴπου ἄκουσας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα·
 Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι, μήτερ, ἀληθείην καταλέξω·
 Ὀχρόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
 Δεξάμενος δέ μ' ἐκείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὥς τε πατὴρ ἐὼν υἱά·
 Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὥς ἐμὲ κείνος
 Ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος οὐπὸτ' ἔφασκε
 Ζωοῦ, οὐδὲ Δανόντος, ἐπιχθονίαν τευ ἀκούσαι·
 Ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην δουρικλειτὸν Μινέλαον
 Ἴπποισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 Ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖην Ἑλένην, ἥς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν·

Abiit cum Atreidis ad Ilium : neque mihi sustinuiſti,

"Antequam venirent proci eximii in hanc domum,

"Reditum tui patris apertè dicere, sicuti audiviſti."

Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :

"Equidem tibi, mater, veritatem narrabo :

"Ivimus inque Pylum, et ad Nestorem, pastorem populorum :

"Exceptum autem me ille in excelsis aedibus

"Accuratè tractabat, tanquam pater suum filium,

"Reversum longo-post-tempore recens aliundè ; sic me ille

"Accuratè excipiebat, cum filiis gloriosis.

"At de Ulysse malorum-patiente nunquam aiebat,

"Vivo, neque mortuo, terrestrium ex-ullo se audivisse :

"Sed me ad Atridem hastà-inclytum Menelaum

"Cum-equis prae-misit et curribus benè-compactis.

"Illic vidi Argivam Helenam, cujus gratià multa

"Argivi, Trojanique, deorum voluntate laborârunt.

Ver. 108 et 122. — ἀληθείην.] Vide
 suprâ ad 4, 297.

Ver. 109. Ὀχρόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα.]

Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva,

Minimus : incerta est fama remissa Pylo.

Onid. Herodot. Epist. I. ver. 63.

Ver. 110. — δι' μ' ἐκείνος.] Al. δι' μὲ
 αἶνος· Ut ver. 112.

Ver. 116. — δουρικλειτὸν.] Ita edidit
 Barnesius ex 6, 52. suprâ, ubi Vulgati ha-
 bent δουρικλειτός· Cumque Barnesio hic facit
 et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectè, ut
 videtur. Vide ad Il. I, 55. Vulgg. hoc in
 loco δουρικλειτός.

Ver. 118. — ἥς εἵνεκα πολλὰ Ἀργεῖοι,
 Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.] Ὅσα δὲ ἴτι·

τι καὶ πρὸς τὴν Ἑλένην φιλοφρόνως ἔρχε διὰ τὴν
 ξενίαν ὁ Τηλέμαχος· — καὶ οὐδὲ φρεσὶν ἐν
 περὶ αὐτῆς εἶπεν, ἀλλὰ καὶ μάλλον ὑπερπλο-
 γήσατο ἐν τῇ ἐπιστῇ, διὼν ἰότητι γινέσθαι τὰ
 κατ' αὐτήν. — Εἰ γὰρ καὶ ἐκείνη ἴστω αὐτῆς
 κινώσιδος τὰ ἐν Ἰλίῳ κατὰ γινέσθαι φρεσὶν· ἀλλ'
 ὁ Τηλέμαχος ὥσπερ αὐτὸ φησόμενος εἶπεν, ἔφη
 διὼν ἰότητι προέχεται αὐτὰ. Eustath. Porro
 MS. à Tho. Bentleio collatus, pro μόγησαν
 hic legit δάμνησαν secundum Eustathii sen-
 tentiam, minus rectè : Etenim τὸ δι' ἡμέ-
 ρας "γῆσαν" (inquit) σημαῖος ἔφη ὁ Τηλέμαχος,
 διὰ τὴν Ἑλένην. Εἰπὼν γὰρ, ἥς εἵνεκα ὤλοντο,
 ἥ τι τοιοῦτος, ἐπεὶ διὰ τὸ δυσφημότερον. Atqui
 ipse in versu præcedenti pro πολλὰ legit
 πολλοί· in quod cum δάμνησαν, aptius quam
 cum μόγησαν, convenit.

- Εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος 120
 "Οὔτευ χρητίζων ἰκόμην Λακεδαιμόνα διαν
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
 Καὶ τότε δὴ μὴ ἔπεισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 "Ἦβελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἰόντες. 125
 'Ὡς δ' ὁπότε ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβροὺς κοιμήσασα νευγενέας γαλαθηνούς,
 Κνημοὺς ἱξέρεσι καὶ ἄγκρα ποιήεντα
 Βοσκομένη, ὃ δέ τ' ὦκα ἐὼν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
 'Αμφοτέροισι δὲ τοῖσιν αἰεκία πότμον ἐφῆκεν· 130
 "Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰεκία πότμον ἐφῆσει.
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 Ἐξ ἱρίδος Φιλομηλείδῃ ἐκάλαισεν ἀναστὰς,

- " Interrogabat verò statim deinde bello-strenuus Menelaus, 120
 " Cujusnam rei indigens venissem in Lacedaemonem divinam :
 " At ego ei omnem veritatem dixi :
 " Et tunc demùm me verbis respondens allocutus est ;
 " Papae ! profectò valde jam fortis viri in lecto
 " Voluerunt cubare, imbelles ipsi cum-sint. 125
 " Sicut autem quandò in lustrò cerva fortis leonis
 " Hinnulos ubi-composuerit recens-natos, lactentes,
 " Juga investigat et valles herbosas
 " Pascens ; hic verò statim suum ingressus est cubile,
 " Ambobusque illis saevam mortem infert : 130
 " Ita Ulysses illis saevam mortem infert :
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Talis existens, qualis olim bene-aedificatà in Lesbo
 " Ex-contentione cum Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset

Ver. 121. "Οὔτευ.] *Al.* "Οὔτε.

Ver. 124. "ὦ πόποι.] Vide suprâ γ, 333.
 ἔ.c. ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 127.—γαλαθηνούς.] *Al.* γαλαθνοὺς, et γαλατίνους.

Ver. 129.—ἰ δέ τ' ὦκα.] *Al.* ἰ δ' ἔστιν. Quo modo legit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita in Vulgatis legitur suprâ γ, 338.

Ver. 130.—ἐφῆκεν.] *Al.* ἰφῆκεν.

Ver. 134. Ἐξ ἱρίδος Φιλομηλείδῃ.] Ὁ Φιλομηλείδης, ὃς Φιλομήλον υἱὸς ἰ γὰρ Πάτροκλος οὐ δύναται δηλοῦσθαι, ὡς Φιλομήλης υἱὸς ὅτι τὸ ἀπὸ μητρίων οὐ σχηματίζῃ ἡ Παιδεία· καὶ ὅτι τὸ ἐκτελεῖται οὐκ εἰκὼν ἢ ἐκ Πάτροκλου· "Καὶ δ' ἱστέα κρατεροὺς, κηχρόνους δὲ πάντας Ἀχαιοί." Καὶ ἐν Ἰλιάδῃ δὲ λίγυ, [*Iliad.* ε', 670.] "Νῦν σὺ ἐκείνης Πάτροκλος δούλοιο Μνησάσθαι." *Schol.* Similiter Heraclides Ponticus ; Σένησις γὰρ Ὀμήρῳ τοῖς πατρίων ἐκείνων χρησθαι τὰ δ' ἐκ μητρίων οὐκ ἂν εὖρεται.

Tom. II,

τις ἴσως παρ' αὐτῷ. Quem ad locum *Editor* in annotationibus ; "Canon," inquit, "diligentèr notandus, qui apud Homerum "ubique, ni longè fallor, versus reperietur." Vide suprâ ad δ', 343. *Barnesius* autem hanc observationem fundamento haud satis firmo niti contendit. "Homero enim," inquit, "Apollo Ἀπολλῶνι audit ; ut *Hesiodo*, "Scut. *Herc.* ver. 229. Ἀπολλῶνι Πιερίδι δι-citur, et Χείρων Φιλλυρίδης, ἔ.c." Sed quamvis hoc fiat apud alios Poetas, apud Homerum tamen totà in *Iliade* atque *Odysseâ* nusquam reperitur hujusmodi exemplum. Nam vox Ἀπολλῶνι, cujus meminit *Barnesius*, in *Hymno* ad *Mercurium* tantum occurrit, qui an reverà sit *Homeri*, dubitari potest. Porro admodum videtur absimile Poetam, qui *Patroclum* in *Iliade* et *Odysseâ* Μνησιτιάδην plus vicies appellarat, duobus in locis Φιλομηλείδην nominasse.

Κὰδ' δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί· 135
Τοῖος ἐὼν μνηστῆσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·

Πάντες κ' ἀκύμοροί τε γυνοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσασαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἵποιμι παρακληδὸν, οὐδ' ἀπατήσω
Ἄλλὰ τὰ μὲν μοι εἴπει γέρων ἄλιος νημερτής, 140
Τῶν οὐδὲν τοι ἐγὼ πρῦψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.

Φῆ μιν ὃδ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγέ' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψούς, ἥ μιν ἀνάγκη
Ἴσχει· ὃ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἱταῖροι, 145
Οἳ καὶ μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρεῖα νῶτα θαλάσσης.

Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δουρικλείτος Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐπεμφαν.
Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε. 150

Τοῖσι δὲ καὶ μετίειπε Θεοκλύμενος Διοσιδής·

ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

• Prostravitque fortiter, gaviae autem sunt omnes Achivi; 135

• Talis existens cum prociis versaretur Ulysses:

• Omnes et brevis aevi fierent et amararum-nuptiarum.

• Ista autem, quae me interrogas et precaris, non ego

• Alia praeter verum dixerō declinando, neque decipiam:

• Sed quae quidem mihi dixit senex marinus verax, 140

• Horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo,

• Dixit ipsum is in insulā se vidisse duos dolores habentem,

• Nymphae in aedibus Calypsūs, quae ipsum necessitate

• Destinet: ille verò non potest suam in patriam terram venire:

• Non enim ei adsunt naves remigio-instructae et socii, 145

• Qui et ipsum convehant super lata dorsa maris.

• Sic dixit Atrides hastā-inclutus Menelaus.

• His peractis rediit: dederunt autem mihi ventum secundum

• Immortales, qui me celeriter dilectam in patriam miserunt."

Sic dixit: ei autem animum in pectoribus commovebat. 150

Inter hos verò et locutus est Theoclymenus deo-par;

• O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis,

Ver. 139. — παρὲξ εἵποιμι παρακληδόν.] legi posse conjicit Barnesius, Δίον κατὰ δά-
νρον χρίστω.

Ver. 141. Τῶν οὐδὲν.] Ita edidit Barnesius
ex Eustathio, et ex Odys. δ', 350, ubi Vul-
gati ita habent. Atque ita hic in pluribus
Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius.
Vulgati hoc in loco habent ὦν οὐδὲν.

Ver. 142. et 153. — ἴδ'.] M. ἴδ'.
Ibid. — Δίον κρατερὴ ἄλγ' ἔχοντα.] Men-
ricus Stephanus ex Eustathio inter varias locu-
tiones retulit θαλίσρον κατὰ δάκρυ χρίστω· ut
suprà δ', 556, ubi occurrat hic locus. Unde

legi posse conjicit Barnesius, Δίον κατὰ δά-
νρον χρίστω.

Ver. 146. Οἳ καὶ μιν πέμποιεν.] M. Οἳ κιν
μιν. Quae et potior videtur lectio. Atque
ita omnibus legitur suprà δ', 560 i, 17.
142, ubi idem versus occurrit.

Ver. 147. — δουρικλείτος.] Ita rectè Bar-
nesius. Quocum et hic facit MS. à Tho.
Bentleio collatus. Vide suprà ad ver. 126.
M. δουρικλείτος.

Ver. 150. — ἐνὶ στήθεσιν ὄρινε.] M.
ἐνὶ στήθεσιν ἰτάρεξ.

- Ἦτοι ὃδ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 Ἀτρεΐδης γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
 Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα Διῶν, ξενίη τε τρέπεζα, 155
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 Ὡς ἦτοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
 ἤμενος, ἣ ἔρπαν, τάδε πεινθόμενος κακὰ ἔργα,
 Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
 Τοῖον ἐγὼν οἶανόν εὖσσέλμου ἐπὶ νηὸς 160
 ἤμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 Τῷ κε τάχα γνοίης φιλόττητά τε, πολλά τε δῶρα,
 Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι. 165
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
 Δίσκοισιν ἔρποντο, καὶ αἰγανέησιν ἰέντες
 Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἦν, καὶ ἐπήλυθε μῆλα 170
 Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἱ τοπάρους περ,

"Sanè ille non certè novit; meo autem attende sermoni:

"Verè enim tibi vaticinabor, neque occultabo.

"Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa, 155

"Larque Ulyssis eximii, ad quem veni,

"Quod sanè Ulysses jam in patriâ terrâ

"Sedens, vel repens, hæc audiens mala opera,

"Est; at procis malum omnibus serit.

"Talem ego avem bonis-transtis-instructâ in navî

"Sedens observavi, et Telemacho proclamavi." 160

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

"Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum esset,

"Ita citò sentires amicitiamque, multaque dona,

"Ex me; ut aliquis te occurrens beatum-diceret." 165

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Proci autem ante Ulyssis domum

Discis delectabantur, et hastilibus jaculantes

In fabrefacto pavimento, ubi utique antea insolentiam exercebant.

Sed quando jam coenac-tempus erat, et advenerunt pecudes 170

Undique ex agris, agebant autem eas, qui scilicèt antea;

Ver. 153. — ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.] *Al.* ἱμαῖο δὲ σύνθεο μῦθον.

Ver. 156. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus; et Eustathius in commentario: Atque ita in Omnibus scribitur infra ε', 304. ubi repetitur hic versus. Ita porro scribendum contendit Barnesius supra ε', 159. Ipse tamen hoc in loco cum Vulgatis edidit Ἐστίη.

Ver. 158. — πεινθόμενος.] *Al.* πινυόμενος.

Ver. 160. Τοῖον.] *Al.* Οἶον.

Ibid. — εἰανόν εὖσσέλμου ἐπὶ νηὸς.] Suprà ε', 524. 531.

Ver. 165. — μακαρίζου.] *Al.* μακαρίζω.

Ver. 169. — ἔχουσιν.] Vide suprà ad α', 241. et ad Il. β', 221.

Ver. 170. — διαπνηστὸς.] Βαρυντόντος μὲν, ἢ τοῦ δίσκου φρενὶ ἀνυπνίας δι, τὸ διαπν. Schol. *Al.* διαπνηστὸς, et διαπνυστός.

Καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μῆδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιστα
Ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίνετο δαιτί·)

Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρεῖν ἀέθλοις,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα· 175

Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ᾧρῃ δεῖπνον εἰσθαι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Οἱ δ' ἱέρουον οἷς μεγάλους καὶ πόνας αἶγας· 180

Ἱέρουον δὲ σύας σιάλους, καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
᾿Ωτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἵεναι καὶ δῖος ὕφορβός.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε συζώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν
Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ πειτα πόλινδ' ἵεναι μενεαίνεις 185

Σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἀναξ ἑμὸς, ἧ σ' ἂν ἔγωγε

Tunc demum ipsis dixit Medon; (hic etenim maxime
Placebat praeconum, et ipsis aderat in convivio :)

"Juvenes, postquam jam omnes delectati estis mente certaminibus,

"Ite ad aedes, ut parem convivium:

175

"Nequaquam enim malum est in tempore coenam capere.

Sic dixit: illi autem ubi surrexissent, ibant, parebantque sermoni.

At postquam venissent in aedes habitantibus-commodas,

Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

Hi autem mactabant oves magnas et pingues capras;

180

Mactabant porro sues pingues, et bovem armentalem,

Convivium parantes. At ex agro ad urbem

Properabant ire Ulyssesque et nobilis subulcus.

Illis autem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum;

"Hospes, quoniam jam demum ad urbem ire cupis

185

"Hodie, sicut jussit dominus meus; certe te ego

Ver. 174. — ἀέθλοις.] *Al.* ἀέθλων.

Ver. 176. Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον.] Simili
ferè modo usurpatur vox ἄμεινον apud He-
siodum:

Μηδ' ἴα' ἀμεινότεροι καθίζουσιν, οὐ γὰρ ἄμεινον.

Erg. καὶ Ἦμερ. I. 368.

Ver. 177. — ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.]
Al. ἔβαν οἰκονδ' ἱκανοί. *Al.* ἔβαν ποτὶ οἶκον
ἱκανοί.

Ver. 181. Ἱέρουον δὲ σύας.] *Barnesius* legi
posse conjicit Ἱερουον quo modo fortè Ἱερουον
pronunciabatur. Quod enim de hoc versu
in annotationibus ad *Odys.* β', 289. observat
Barnesius, nempe *Anapæstum* habere in *Pri-
mo* loco; id verò in hujusmodi Carmine
(ut opinor) ferri non potest.

Ver. 185. — δὴ πειτα.] Vide suprâ ad
4, 290.

Ibid. — ἵεναι.] *Al.* ἵμεναι.

Ver. 186. — ἧ σ' ἂν ἔγωγε Αὐτοῦ βουλοί-
μην.] "Monet (inquit *Spondanus*) hospitem

"Eumæus de protectione ad urbem juxta

"Telemachi mandatum, cui se obtempe-

"rare malle docet, quàm propriis studere

"commodis. — Ubi observandum est op-

"timi et fidelis servi exemplum, qui sua

"negotia domini negotiis postponit." Min-

"nus rectè. Non enim de suo ipsius com-

"modo cogitat Eumæus, sed de salute hospi-

"tis; cui apud se manere multò tutiùs arbi-

"tratur, quàm ad urbem proficisci:

Ἡ μὲν ζῆται, τίητοι ἐνὶ φρεσὶ τούτου νόημα

Ἐπλιντο; ἧ σὺ γέ πάγχυ λιλαιήαι αὐτὸς
ἰλιθθαί. Suprà 4, 325.

Et ver. 334. ejusdem libri:

Ἀλλὰ μὲν' οὐ γὰρ τίς τοι ἀνῆται παριόντι.

Αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ρυτῆρα γενέσθαι
 Ἀλλὰ τόν αἰδέομαι, καὶ δείδια, μὴ μοι ὀπίσω
 Νεικίῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκταν εἰσὶν ὁμοκλαί.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα 190
 Ἥμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ρίγιον ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοῶντι κελεύεις·
 Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
 Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστίν, 195
 Σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ φάτ' ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.
 Ἥ ρα, καὶ ἀμφ' ὅμοισιν αἰεκέα βάλλετο πῆρην
 Πυκνὰ ῥωγαλήην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτῆρ.
 Εὐμαῖος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
 Τῷ βήτην· σταθμὸν δὲ κύνας καὶ βώτορες ἄνδρες 200
 Ῥύατ' ὅπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἀνάκτα,
 Πτωχῷ λευγαλίῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.

“ Hic mallet stabulorum custodem factum esse :

“ Sed illum vereor, et timeo, ne me postea

“ Objurgat : severae etenim dominorum sunt increpationes.

“ Sed age nunc eamus ; jam enim praeterit maximā-ex-parte 190

“ Dies : at citò ad vesperam frigidius erit.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

“ Cognosco, sapio ; haec jam intelligenti praecipis :

“ Sed eamus ; tu autem deinde perpetuò praei.

“ Da verò mihi, sicubi baculum tibi caesum est, 195

“ Ad-innitendum ; quoniam dicitis valdè lubricam esse viam.”

Dixit utique ; et circum humeros turpem sibi-jaciebat peram

Crebris-locis laceram : inerat verò tortile lorum.

Eumaeus autem ei baculum animo-gratum dedit.

Hi iverunt : stabulum verò canes et pastores viri 200

Custodiebant ponè manentes ; hic autem in urbem ducebat regem,

Mendico misero similem et seni,

Baculo innitentem : turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.

Ver. 187. ——— γενέσθαι.] ἢ. λισθήσαι.
 Quam lectionem huic loco aptiorem existi-
 mat Barnesius. Atque ita habent MSS.
 duo à Tho. Bentleio collati.

Ver. 188. ——— αἰδέομαι, καὶ δείδια.] Vide
 ad Il. ε. 37. et v. 736.

Ver. 189. ——— χαλεπαὶ δὲ τ' ἀνάκταν
 εἰσὶν ὁμοκλαί.]

Διὰ τὴν ἐν τῷ λόγῳ λήμματα ———

Euripid. Medea, ver. 119.

Gravis ira regum est semper ———

Sonae. Medea, ver. 494.

Cæterum Scholiastes ad Æschyl. Prometh.
 ver. 35. hoc in loco pro ὁμοκλαί videtur le-
 gisse ἐπικλαί.

Ver. 190. ——— δὴ γὰρ μέμβλωκε μάρ-
 λισσα Ἥμαρ.] Τὸ πλείστον τῆς ἡμέρας παρὰ λυ-
 λυθίν. Schol.

Nunc adeò, melior quoniam pars acta
 diei. Æn. IX, 156.

Ver. 196. ——— ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.]
 Καὶ ὅρα τὸ οὐδόν, ἀντὶ τοῦ οὐδόν, ἐκινῶντι Αἰολί-
 κῃ τοῦ “ οὐ” ἀπαξ δι. φασίν, ἰταῦθα εἴσι τὴν
 λίξιν καὶ δίδωκεν ἀφορμὴν ἰτυμολογίας τῶ οὐδῶ
 καὶ ἐκείνος γὰρ ὁδὸς εἰς αἶκον ἔστιν. Ἡερκλίδης δ'
 ἐν οἷς περὶ δυσκλίτων ῥημάτων γράφει, “ Αἰσ-
 “ φαλὲς ἔμμεναι οὐδας” φησὶ γράφεισθαι οὐκ ἄλ-
 λως ὑπὸ τῶν. Eustath.

Ver. 199. ——— ἔρα.] Prout postulaucrāt
 Ulysses ; ——— supra ver. 195.

- Ἄλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κατὰ παιπαλόεσσαν
 Ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 205
 Τυκτῆν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 Τὴν ποίησ' Ἰθακος, καὶ Νήριτος, ἥδ' Πολύκτωρ.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφίων ἦν ἄλσος
 Πάντοσε κυκλοτερεῖς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέει ὕδωρ
 Ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο 210
 Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρίζεσκον ὀδίται·
 Ἔνθα σφίας εἰχάν' υἱὸς Δολιχίῳ Μελανθεύς,
 Αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δῶμα δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.
 Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν 215
 Ἐκπαγλον καὶ ἀεικίς· (ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος.)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἠγυιάζει·
 Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Sed quando jam euntes viam per asperam
 Urbem prope erant, et ad fontem pervenerant 205
 Fabrefactum, pulchrè-fluentem, undè aquabantur cives,
 Quem fecit Ithacus, et Neritus, et Polyctor;
 Circum verò alnorum aquis-nutritarum erat nemus
 Undique rotundum; frigida autem defluebat aqua.
 Atè ex petrâ: ara autem suprâ facta erat 210
 Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
 Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
 Capras agens, quae omnibus antecellebant gregibus,
 Coenam procis; duo autem unâ sequebantur pastores.
 Illos autem conspicatus increpuit, verbumque dixit et compellavit 215
 Vehementer et indignè; (commovebat autem cor Ulyssis.)
 "Nunc quidem omnino malus malum ducit:
 "Adeo semper similem ducit deus ad similem.

Ver. 206. — καλλίροον.] *Al.* καλλήροον.
 Quæ si vera lectio, pronuntiandum καλλή-
 ρουν' uti et notavit *Barneius*.

Ver. 207. — Ἰθακος, καὶ Νήριτος.] Περ-
 ριλίου παῖδες, Ἰθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς
 ἔχοντες τὸ γένος, ἦσαν τὴν Κεφαλαιήν ἀγέ-
 σαν δὲ αὐτοὺς τούτοις, καταλιπόντες τὰ σφίτερά
 ἦδη, παραγίνονται εἰς τὴν Ἰθάκην καὶ τόπον
 πῶτος ἢ τοιοῦτον ἢ συνεισέρχονται, διὰ τὸ τῶν
 παραστέλλομένων ὑψηλότερον εἶναι, καὶ κατακί-
 σσυντες διὰ τὴν Ἰθάκην ἔκτισαν καὶ ἐκ μὲν τοῦ
 Ἰθάκου ἢ οὗτος ἰσχυροτάτη Ἰθάκη τὸ δὲ πα-
 ραστέλλομενον ἔστι ἐκ τοῦ Νηρίτου Νήριτος. Ἡ δὲ
 ιστορία παρὰ *Διονυσίου*. *Schol.*

Ver. 208. — αἰγείρων ὕδατοτρεφίων.]

Populus in fluviis

Virgil. Eclog. VII. 66.

Ibid. — ἴν.] *Al.* ἴν.

Ver. 210. — ἐφύπερθε.] *Al.* ἐφ' ὑπερθε.

Ver. 211. — ἐπιρρίζεσκον.] *Al.* ἐπιρρίζε-
 σκον et ἐπὶ ρίζεσκον. Quæ omnia eodem mo-
 do pronuntianda. Vide et ad II. β, 231.

Ver. 212. — σφίας.] *Al.* σφίς.

Ver. 213. Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς
 τὸν ὁμοῖον.] Πόσιτοι γὰρ ἱστοῖ ἡ φιλία ἐν τοῖς
 ἡμοῖοις, ἀσπερ δούλι καὶ λίγνται· καὶ γὰρ κολοῖς,
 φασί, παρὰ κολοῖν ἔχον· καὶ, "Αἰεὶ τοὺς τὸν
 ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον." *Aristot.*
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11. Et *Rhetoric.*
lib. I. cap. 8. Καὶ ἰσὶ τὸ κατὰ φύσιν ἡδὺ,
 τὰ συγγινῇ δὲ κατὰ φύσιν ἀλλήλοισι ἰστέν, ἄσταντε
 τὰ συγγινῇ καὶ ὁμοῖα ἡδία, ὡς ἰσιστολύ —
 ὡς καὶ αἱ παρομοίαι ἰστένται, ὡς ἥλιξ ἥλικα
 "τίσται" καὶ, "αἰεὶ τὸν ὁμοῖον." [*Al.* "ὡς
 "αἰεὶ τῷ ὁμοῖῳ φίλον τὸ ὁμοῖον." Vide et
Eudemem, Ethic. Nicom. lib. VIII. cap. 2. et
Ethic. Eudem. lib. VII. cap. 1. item *Plato-*
tonem in Lyside: ubi notandum, quod jam
 legimus Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον &c. legisse Πλά-

Πῇ δὴ τόνδε μολεβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πτωχὸν ἀνιερὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;

220

“Ὅς πολλῇσι φλιῇσι παραστὰς φλίψεται ἄμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄρας, οὐδὲ λέβητας·

Τόν κ' εἴ μοι δόιης σταβμῶν ρυτῆρα γεένεσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,

Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα δεῖτο.

225

Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐβέλησει

“Quonam jam hunc voracem ducis, immanis subulce,

“Mendicum molestum, conviviorum contaminatorem?”

220

“Qui multis postibus astans atteret humeros,

“Petens frustra, non tripodes, neque lebetes:

“Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,

“Chortisque-curator ut-sit, frondemque hoedis ferat;

“Etiam serum bibens, magnum sibi femur efficeret.

225

“Sed quandoquidem sanè opera mala didicit, non volet

tonem aut memoritè citasse, Αἰσί τοι τὸν
ἄμους &c. Quo modo et citat Aristoteles
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11.

Ibid. — ὡς τὸν ἄμους.] “Ἦγών τις τὸν
ἄμους. Eustath. Eodem modo usurpari vi-
detur vocula ὡς apud Euripidem;

Καὶ διῆρό γ' ὡς εἰ κρυφίως ἔζητι μολύβ.

Hecuba, ver. 993.

Et apud Aristophanem;

Ἐστειρομένους οὐν ἐχέμεν ὡς τὸν Διόν.

Plutus, ver. 32.

Apud Homerum tamen, ut opinor, nusquam
alibi reperitur hujusmodi exemplum. Cæ-
terùm Aristoteles, Ethic. Eudem. lib. VII.
cap. I. citat, *eis τὸν ἄμους*.

Ver. 219. — ἀμύγαρτε συβῶτα.] “Ἡ ἰν
τῷ βασιλῇ ἀφθόνει, ὃ δηλοῖ τὸ καλὸς πρᾶττιν”
ἢ ὅτι ἐν τῇ φθόνῳ τοῦ συβῶτατος οἶον, ἔστι
τοῦ συβῶτατος. Schol. Easdemque ferè inter-
pretationes affert Eustathius. Atqui vox ἀ-
μύγαρτος alibi apud Poëtam “gravis” aut
“ingratus,” denotare videtur;

— πίνων δ' ἀμύγαρτον ὄφριλλιν.

Iliad. β'. 420.

“Ὅρασι ἀργαλλὸν ἀνίμων ἀμύγαρτον αὐτῆς.

Odys. λ'. 399.

Ver. 220. — ἀμύγαρτον.] Similitèrque in-
frà ver. 377. ἀμύγαρτον. Vide ad II. δ. 24.

Ibid. — δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα.] Λυμῶνα
τῶν ἰνυχῶν ἢ, τὸν τὰ καθάρματα ἀποφεί-
μενον [Ita Barnestius pro vulgato οἱ τὰ καθάρ-
ματα προσφείμενοι] τῶν ἰνυχῶν. Schol.

Ver. 221. — φλιῇσι.] Ταῖς παραστᾶσαι
τῆς συβῶτα. Schol.

Ibid. — φλιῇσι — φλίψεται ἄμους.]
“Ὅς οὐκ ἐβέληται τὸν φλῆν. Schol.

Ver. 222. Αἰτίζων ἀκόλους.] “Ὁ μὲν γὰρ Ὀ-
δυσσεύς καταγιγᾶται περὶ τοῦ μισοτήρεος,
“Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄρας, οὐδὲ λέβητας.”
Μεγαλοφυχίας γὰρ ἡγήσας σημῶν, ὡς τοῦ δι-

δοῦναι τὸ τῶν μεγάλων, καὶ τὸ αἰτῆν. Plutarch.
de Auditione. Porro hinc apud Callimachum;

Αἰτίζων ἀκόλους τε καὶ ἱεῖς καὶ λύματα δαιτῆς.
Hymn. in Cererem, ver. 115.

Ibid. — οὐκ ἄρας.] Οἱ μὲν χωρὶς τοῦ “σ,”
τὰ ἔφη, παρὰ τὸ ἄρα· οἱ δὲ μετὰ τοῦ “σ,” τρι-
πόδας ἄρας· οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγώνων λαμ-
βανόμενας ἄλλα γυναῖκας· λίγην γὰρ πᾶν, [II.
χ', 164.] “Ἡ τρίποις, ἢ γυνή” ἢ ἄρας, οἱ δὲ
τοὺς τρίποδας τοὺς ἀπὸ ἱχθυῶντες ἐξ ὧν αἰετοὶ
δύνανται. Schol.

Ver. 223. Τόν κ' εἴ μοι δόιης.] Malè hic
Spondanius; “Conatur,” inquit, “eum si-
bi in stabulorum custodem comparare,
“prætensex (ver. 230.) quantas sit passu-
“rus à procis molestias, si se ipsis obtu-
“rit.” Quasi scilicèt hoc reverè peteret
Melanthius.

Ibid. — γινίσθαι.] Αἰ. λυσίσθαι.

Ver. 224. — θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι.]
Πᾶς γὰρ κλάδος δινδρου θαλλός, προσγοριζό-
νται ὑπὲρ τῶν Ἀττικῶν δι, μόνος δ' τῆς ἰλίας.
Schol.

Ver. 225. — ἐρὸν.] Ἄσπ' τοῦ ἔρρον, τὴν
ἰδατὸν καὶ ἰφθαρμῆν ὑπερτάτην τοῦ γαλακ-
τός· ἢ τὸ ἀπικτον γάλα, τὸ ὑπολειπόμενον ἰδα-
τῶδης. Schol.

Ibid. — ἐπιγουνίδα.] Τὴν τοῦ σώματος ἐν-
ξίαν ἀπὸ μέρους, τοῦ κατὰ τὸ γόνυ διαμαρτε, τὸ
σῶν ἰσχυμάτων· ἢ τὸ ὑπερᾶνω τοῦ γνατίου. Schol.
Vide infrà ad σ', 73.

Ver. 226. — ἔργα κάκ' ἔμμαθεν.] Τὸ δὲ
“ἔργα κάκ' ἔμμαθεν,” διπλάζον τὸ μὴ ἐν τῷ ἔμ-
μαθεν, κατὰ τοὺς Παλαιούς. Eustath. Eadem
scilicèt ratione ac ἑλλαδὲ, ἑλλοτάνου, &c.

Ibid. — οὐκ ἰσχυροῦς.] Ἐργον ἰσχυροῦς.
Κατὰ δ' ἀγαθὸς οὐ ἔστιν ἀλλοιούται, ἰσχυρὸς
ἔμμεται ἰσχυρὸς· οὐτως οὐδὲ δ' παῦλος, ἐπὶ ἔργῳ
κάκ' ἔμμεται. Δυσπρόβλητοι γὰρ, ἐστὶ δ' ὅτι καὶ
ἀναπόβλητοι, ἀσπῆρε ἀγαθὰ ἔμμεται, οὕτως δ'
καὶ αἱ φάυλαι. Eustath.

- "Εργον ἐποίχισθαι, ἀλλὰ πῶσσαν κατὰ δῆμον
 Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἦν γαστήρ' ἀναλτον.
 'Αλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος Δείοιο, 230
 Πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν
 Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κατὰ βαλλομένοιο.
 "Ὡς φάτο· καὶ παριὼν λάξ ἐνθορεν ἀφραδίῃσιν
 'Ισχίῳ· οὐδὲ μιν ἐκτὸς ἀταρπνιτοῦ ἔστυφίλειξεν,
 'Αλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς, 235
 'Ὡς μεταίξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 "Ἡ πρὸς γῆν ἐλάσεις κάρη, ἀμφ' οὐδας αἰέρας.
 'Αλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συζῶτης
 Νείκεσεν ἅντα ἰδὼν· μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχών·
 Νύμφαι κρηναῖαι, πούραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεύς 240

" Opus obire, sed mendicans per populum

" Mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.

" Verum tibi edico, quod et perfectum erit;

" Si iverit ad aedes Ulyssis divini,

230

" Multa ei circum caput scabellum virosum ex manibus

" Latera deterent per domum percussi."

Sic dixit; et accedens ei calce insultavit per-insipientiam

In-coxam, neque ipsum extra viam dimovit.

Sed is manebat firmè: deliberabat autem Ulysses,

235

Utrum irruens baculo animum ei eriperet,

An ad terram dejiceret caput, circa solum ubi-sustulerat:

Sed pertulit, aninoque cohibuit-se; illum verò subulcus

Increpuit contrà intuitus; valdeque precatus est, manibus sublatis;

" Nymphae fontanae, filiae Jovis, si unquam Ulysses

240

Ver. 228. — ἀναλτον.] 'Απλήρωτον. Schol.

Ver. 231. 232. Πολλὰ οἱ — βαλλομένοιο.] Vide ad Il. ξ', 141. et ad Odys. i, 256.

Ibid. — ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν Πλευραὶ ἀποτρίψουσι.] Φασὶ [οἱ Παλαμῶν] τὸ "πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα &c." δηλοῖν ὅτι πολλὰ σφέλα κατὰ σκοπὸν μὴ ἀμφὶ τὸ τοῦ Ὀδυσσεύος κάρη σπασμένα, τῇ δὲ τοῦ Ὀδυσσεύος περιεκλεισθὲν ἐκκέντηται ταῖς αὐτοῦ πλεuraῖς, ἀποτρίψουσι αἱ αὐτὰ πλεuraῖς ἀπὸ τοῦ κεφαλῆ. — Ἐπὶ δὲ καὶ ἄλλαι ἱερηνύουσιν ὅτι πολλὰ σφέλα, τινὲς οὖν ὑποπιδίαι, ἡ καὶ ἀπλῶς βίβλη τὰ δι' ὅσων, ἡ ξύλον. ἡ τοσούτων τινῶν, ἀμφὶ κάρη αἰρέματα, τὸ τῶν βαλλόμενων δηλαδὴ, ἀποτρίψουσι αἱ τοῦ ἔξω πλεuraῖ. — "Ἐπειροὶ δὲ ἀμφικερὲς γράφουσι ἢ ἐν μέρει λόγου καὶ αἰετισμῶν" ἢ αἱ σφέλα, τινὲς οὖν ὑποπιδίαι, ἀμφικερῆ, τὰ ἀμφικεφάλαια, αἵ οὖν κεφαλῆς ἀμφικερῆς ἔχοντα τὰς ἐν αὐτοῖς ἔχοντας καὶ λατὰς. Eustath. Ceterum nonnulli, notante ibidem Eustathio, hic legunt Πλευρῆς ἀποτρίψουσι. Quam lectionem in Editionibus nonnullis reperit Barnesius: sed hoc

(ut opinor) ferri non potest. Quamvis enim,

uti rectè notavit Barnesius, apud Scriptores Doricos huiusmodi Accusativi plurales [αὐτὰς, βουλὰς, τροπὰς, &c.] ultimam corripiant; apud Homerum tamen hoc nunquam fit. Vide ad Il. ε, 51. et β', 43.

Ver. 237. — ἀμφ' οὐδας αἰέρας.] Apud Eustathium legitur et ἀμφουδὲς αἰέρας. Ἐκουλίστατο (inquit) Ὀδυσσεύς ἡ ἀνίλοι τὸν κακὸν, ἡ αἰέρας ἀμφουδὲς, τεντίστην ἐκ γῆς, πρὸς γῆν αὐτὴς ἰλίσσει τὴν ἐκείνου κεφαλὴν ἢ καὶ ἄλλως, αἰέρας βάλλῃ τὴν κεφαλὴν πρὸς γῆν ἀμφουδὲς. Porro Scholiastes (quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus), hic legit ἀμφ' οὐδας ἰερίσας.

Ver. 239. Νείκεσεν ἅντα ἰδὼν.] Αἱ. Νείκεσεν ἅντα ἰδὼν.

Ibid. — μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχών.]

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit. Æn. X, 667.

Ver. 240. Νύμφαι κρηναῖαι.] Ταύταις προεῖχεται, ἦτοι καὶ δ' ἀγραιγὰς ἔσται ἢ ὅτι τότε τὴν κρηνὴν πρὸς. Schol.

"Τρμὴ ἐπὶ μηρί" ἔκχε, καλύψας πίοιι δημῷ,
 Ἀρνῶν, ἧδ' ἐρίφω, τόδε μοι κρήνηατ' ἐέδωκε,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγέχοι δέ ἐ δαίμων
 Τῷ κε τοι ἀγλαΐας γε διασπεδάσειεν ἀπάσας,
 Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἶεν 245
 Ἄστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν
 ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
 Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐστέλμοιο μελαίνης
 Ἀξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι. 250
 Αἷ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
 Ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπάλετο νόστιμον ἦμαρ
 Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κίοντας,

"Vobis femora combussit, coöperta pingui adipe,
 "Agnorum et boedorum, hoc mihi perficite votum,
 "Ut veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus:
 "Ita tibi fastus utique dissiparet omnes,
 "Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper 245
 "Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores."
 Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum:
 "Papae! quale dixit canis, astutias callens?
 "Quem aliquandò ego in navi bonis-transtis-instructâ nigrâ
 "Agam longè ab-Ithacâ, ut mihi victum multum inveniat. 250
 "Utinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo
 "Hodiè in aedibus, vel à procis domaretur,
 "Sicut Ulyssi quidem procul periit reductis dies."
 Sic locutus, hos quidem liquit illic, lentè euntes:

Ibid. — ἵππ' Ὀδυσσεὺς "Τρμὴ ἐπὶ μηρί" ἔκχε.]

Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Dona tulit — *Æn.* IX, 406.

— colui vestros si semper honores.
Æn. XII, 778.

Ver. 246. — μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.] Προέβαν μιν, ὡς ἱπποτολὸν, ὃν παλαιὸς ἔχον, τὸν πορὶ αἰνιγμῶμα. Socrates apud Xenophonem, Οἰκονομ. λόγος.

Ibid. — μῆλα.] Τουτέστι τὰ ὑπὸ σι δειρματά, τὰς αἰγὰς δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 248. — ὀλοφώϊα εἰδώς.] "Le mot "ὀλοφώϊα (inquit Dna. Dacier) signifie des "finesse, des ruses; mais il signifie aussi "des sentimens profonds, des moralitez, des "sentences, διὰ βουλεύματα: et je l'ai pris "ici dans ce dernier sens." Minus rectè. Semper enim apud Poetam priori in sensu usurpatur hæc vox. Vide suprâ ad γ', 410. 460. et κ', 289.

Ver. 250. Ἀξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.] Locum hunc ita reddit Dna.

Dacier: "Je l'envoyerais bientôt sur un vaisseau loin d'Ithaque, trafiquer pour moi." Et in annotationibus: "Il faut lui donner un vaisseau, et l'envoyer trafiquer; car avec l'esprit qu'il a, il amassera de grandes richesses." At rectius Spondanus: "Eumæo," inquit, "minatur — se eum longè ab Ithacâ abducturum, ut eum vendat, et inde lucrum ingens faciat." Ita suprâ ε', 451.

— ἰδ' ὁμοῖον μουρίον ὄντι
"Ἄλφοι, ὅσην πειράσῃτε πρὸς ἄλλοθι τοὺς ἀνθρώπους.

Et infrâ ε', 383.

Ἐς Σικίλους πέμφωμιν, ὅτε καὶ τοὺς ἄλλους.
Atque ita hic accipit Eustathius: Τὸ δὲ "βίον πολὺν ἄλφοι," ταῦτόν ἐστι τῷ "ὄντι μουρίον ἄλφοι." ὃ πρὸς ἐλπίαν ἰβρίθη, διὰ τὸν μακρὸν Εὐμαίον.

Ver. 251. Αἷ γὰρ Τηλέμαχον.] "Optat Telemachum mortem subitanam; vel ut à Procis propediem occidatur." Ut rectè Barnesius. Vide suprâ ad ε', 409.

Ver. 252. — μυγάρους.] Αἱ μυγάρους.

Ver. 254. — αὐτόθι.] Αἱ αὐτόθι.

- Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος. 255
 Αὐτίκα δ' εἶσω ἔεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν,
 Ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
 Τῷ παρὰ μὲν κρείων μοῖραν δέσαν, οἳ πονέοντο.
 Σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεύς καὶ δῖος ὕφρατος 260
 Στήτην ἐρχομένω· περὶ δὲ σφίας ἦλυθ' ἰωή
 Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδεν
 Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἐλὼν προσέειπε συβῶτην·
 Εὐμαί, ἧ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδῆσθαι. 265
 Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δὲ οἱ αὐλὴ
 Τοίχῳ καὶ θρυγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
 Δικλίδες· οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 Γινώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμιγξ 270

- At ipse ivit; valde autem celeritèr ad aedes pervenit domini. 255
 Statim autem introivit, et inter procos sedebat,
 Ex-adverso Eurymachi; hunc enim diligebat maximè.
 Ei quidem carniū partem apposuerunt ii, qui administrabant:
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Ad-comedendum: propè autem Ulysses et nobilis subulcus 260
 Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
 Citharae cavae; illis enim incipiebat canere
 Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subulcum:
 "Eumaeae, certè omninò utique hae aedes pulchrae Ulyssidis:
 "Facilè autem sunt dignoscendae etiam inter multas visu. 265
 "Ex aliis aliae sunt: ornata est autem ei aula
 "Muro et septis; janua verò fabrefactae sunt
 "Bifores: haud quisquam eam vir insultaverit.
 "Cognosco autem, quòd multi in ipsà convivia celebrant
 "Viri; quoniam nidor quidem ascendit, cithara autem 270

Ver. 262. — ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδεν.] Vide suprâ ad α', 155. *Al.* ἀνὰ δι σφισι.

Ver. 266. Ἐξ ἑτέρων ἑτέρ' ἐστίν.] Διὲ τούτων βούλειται δηλοῦν, ὅς οὐ μονοστῆγαν τῶν βασιλείων ἔσταν, ἀλλὰ πολυστῆγαν. *Schol.* Σχιδὼν γὰρ οὗτο ἵκανεν — οὐδὲν μάλιστα οὐ σαινεῖς αὐτός [Ὀμηρος] λίγων· ἀλλὰ καὶ στολὴν, καὶ οἰκον, καὶ δαίταν πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων ἥθος πολλάκις ἀπειπάξει. — Μινίλαος δὲ πολλὰ ἐξερρύθη δῆλος ἔδειξαι, [vide suprâ ad δ', 45.] τοῦ Τανταλίδων ἐξ αἵματος εἶν. Οὐ μὲν γὰρ τοῦ Ὀδυσσεὺς οἰκον οὐδαμῶς τούτοις ἴμοιαν, ἀλλ' ὡς ἐν ἀσφαλοῦς ἐκδοῖς πιστοῖναι, πρὸς αὐτὸ παρασκευασμένον. Λίγωι γὰρ οὕτως· "Ἐξ ἑτέρων ἑτέρ' ἐστίν· ἐπὶ ἰσχύεται δὲ οἱ αὐλὴ Τοίχῳ, &c." *Dio, Orat. II.*

Ver. 267. — εὐεργέες.] Apud *Dionem* loco suprâ citato *εὐεργέες*. Quo modo legit et *MS. à Tho. Benileio* collatus.

Ver. 268. — οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο. "Ἦτοι ὑπερῶφανίσαι, ἢ ὑπερῶς ὑπερῶφάνισαι. *Schol.*

Ver. 269. — ἐν αὐτῷ.] *Dio, Orat. XXXIII.* videtur legisse ἐν αὐτῷ. "Patitur tamen," inquit *Fredericus Morellus* in annotationibus ad locum *Dionis*, "Attica ἡμελλὰ γὰρ, dici ἐν αὐτῷ, nempe δώματι, quamvis praeceat δώματα."

Ibid. — δαῖτα τίθενται.] *Al.* δαῖτα πίνονται.

Ver. 270. — μιν ἀνήνοθεν.] *Al.* μιν ἰσχύεται. Minus rectè. Huic enim lectioni minus aptè ex adverso respondit sequens ἐν δὲ τε.

Ἦπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·

Ῥεῖ ἔγνω· ἐπεὶ οὐδὲ τὰ τ' ἄλλα περ ἔσσι' ἀνόημων.

Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Ἦε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας, 275

Δύσειο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ·

Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάροιθε·

Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἐκτοσθε νοήσας

Ἦ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 280

Γινώσκω, φρονέω· τὰ γε δὴ νόοντι κελεύεις·

Ἀλλ' ἔρχεο προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ.

Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·

Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω. 285

"Sonat, quam utique convivio dii fecerunt sociam."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

"Facile nōsti; quippe neque in aliis rebus quidem es stultus.

"Sed age jam consultemus, quomodo sint haec opera.

"Vel tu primus ingredere aedes habitantibus commodas, 275

"Inferque te procis; ego autem relinquer hie:

"Sive vis, mane; ego verò ibo prae:

"Neque tu morare, nè quis te extrà conspicatus

"Vel percutiat, vel pellat; haec te considerare jubeo."

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses: 280

"Cognosco, sapio; haec jam intelligenti praecipis:

"Sed i prae, ego autem relinquer hie,

"Non enim omninò plagarum inscius sum, neque ictuum,

"Patens mihi animus, quoniam mala multa passus sum

"Undis et bello; cum illis et hoc quoque fiat. 285

Ver. 271. — ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.] Ita suprâ 9', 99.

Φέριγγις 3', ἡ δαιτὶ συνήρης ἵσσι θαλίῃ.

Et infrâ 6', 430.

Μολπῇ καὶ φέριγγι τὰ γὰρ ε' ἀναθήματα δαιτὶς.

"Εἴμι καὶ Ὀμηρος διατρεῖν τὴν ἀρχαίαν τὴν ἑλληνικὴν κατέστησαν, λίγην." Φέριγγις 3', "ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην." Ως καὶ ταῖς ἰσοχαιμῖσι χρησίμως αὐτὸς τῆς τήχνης. Ἦ δ', ὡς ἴσκει, τούτοις παραμυθῶν πρῶτον μὲν ὅπως ἵκανοι τῶν εἰς μὴν καὶ πλάσσειν ἐκμύθων ἱστορίων λαμβάνῃ τῆς ὕψους καὶ τῆς ἀπαμεινῶν, τῆς Μουσεῖον εἶδ' ὅτι τὴν ἀνδράσι περὶ. Παραμυθῶν γὰρ τὴν συνήρητον, καὶ περὶ τὰ καὶ χαρὰς λαμβάνει. Athenæus, lib. XIV. cap. 6. Ubi notandum, Athenæum hic legisse, Φέριγγις 3', ἣν δαιτὶ, &c. Quo modo citat et Scholiastes in Pindar. Nemean. Od. IX. ver. 18, ex 3', ut videtur,

suprâ 99. Vide et infrâ ad ver. 385. item suprâ ad 4, 152.

Ver. 276. Δύσειο.] Vide ad Π. 4, 109.

Ver. 279. "Ἦ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ." Τὸ δὲ "ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ," τούτοις ἰσχυρὸς τίσις, διὰ "φραζὲν συνήρητον ἀνθρώπων." Eustath. Vide ad II. 4, 86.

Ver. 281. — τὰ γε δὲ νόοντι κελεύεις.] Ita restituit Barnesius ex Eustathii commentario, et ex Odys. π', 136. et 4, 193, ubi Vulgati hoc modo legunt. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. hic, τὰ γε δὲ φρονέοντι κελεύεις. Quod propter præcedentem φρονίῳ minùs placet. Porro apud Eustathium legitur τὰδε δὲ.

Ver. 283. Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων.] Vide ad II. 4, 544. et 4, 11.

Ver. 284. Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα.] Δουκὶ δὲ καὶ ἡ ἱστορία ἡ περὶ ἵκανον, ἀνδρία τὴν εἶναι. Aristot. Ethic. Nicom. lib. III. cap. 11.

Ver. 285. — μετὰ καὶ.] M. μετὰ δὲ.

Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κὰκ ἀνθρώποισι δίδωσι·
 Τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίσσονται
 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.

"Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον" 290
 Ἄν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὐατα κείμενος ἔσχεν.

"Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
 ὦχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
 Αἴγας ἐπ' ἀγροτέραις, ἠδὲ πρόκαις, ἠδὲ λαγωούς." 295

Δῆ τότε κεῖτ' ἀποθέστος, ἀποιοχόμενιο ἄνακτος,
 Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,
 Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, αἴλις κέχυτ'· ὅφρ' ἂν ἄγοιεν
 Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·

"Εὐθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυροραιστίων." 300
 Δῆ τότε γ', ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐγγὺς ἔοντα,

" Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,

" Perditum, qui multa mala hominibus dat :

" Cujus gratiā et naves bonis-transtis-instructae armantur,

" Pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes."

Sic hi quidem talia inter se dicebant :

Canis autem caputque et aures jacens erexit

Argus Ulyssis malorum-patientis, quem scilicet quondam ipse

Nutrivit quidem, non verò eo fruitus est ; prius nempè in Ilium sacrum

Ivit : hunc autem antea ducere-solebant juvenes viri

Capras in sylvestres, et cervos, et lepores.

Tunc demùm jacebat neglectus, absente domino,

In multo stercore, quod ei ante fores

Mulorumque, boumque, abundè fustum erat ; donec auferrent

Servi Ulyssis praedium magnum stercoraturi :

Illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.

Tunc demùm, ut agnovit Ulyssem propè existentem,

Ver. 286. Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι.] Ὁμήρου λόγος· " Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν, Οὐλομένην, ἣ." Εὐρυπίδης τοῦ·

" Νικᾷ δὲ χρεῖα μὲν κακῶς σ' ἄλουμιν

" Γαστῆρ, ἃφ' ἧς δὲ πάντα γίνονται κακὰ."

Clemens Alexandr. Strom. VI.

Ubi notandum pro ἀποκρύψαι, citasse Clementem, ἀποκρύπτειν. Ita suprâ ἥ, 216.

Ὁ δὲ γὰρ τι συνηρῆ ἐπὶ γαστέρι πάντες ἄλλοι

" Ἐσλίστο, ἥ σ' ἐκίλισται το μνήσασθαι ἀνάγκη.

Porro haud dissimiliter Seneca ; " Cum ventre humano tibi negotium est : nec rationem patitur, nec equitate mitigatur, nec ullâ prece flectitur populus esuriens."

De Brevitate Vitæ, § 18. Ubi hunc Homeri cum citat Lipsius.

Ver. 288. — ὀπλίσσονται.] MS. à Tho. Bentleio collatus legit ὀπλίζονται. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 292. — ὃν ῥά.] Quem scilicet —.

Ver. 293. Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο.] Vide infrâ ad ver. 315.

Ver. 296. — ἀποιοχόμενιο ἄνακτος.] Al. ἀποιοχόμενιο Ὀδυσσεύς.

Ver. 299. — κοπρήσοντες.] Apud Etymol. Mag. notante Barnesio, κοπρήσαντες. Quod ex analogiâ antepenultimam corripiere debet. Vide ad Il. ἁ, 140.

Ver. 300. — ἐνίπλειος κυροραιστίων.] Κοροραιστίων δὲ — οἱ τοὺς κύνας ραίσαντες· ἔξ οὗ κατὰ διάλυσιν καὶ παραγωγὴν τὸ ραῖζιν γίνεσθαι ἄφ' οὗ καὶ θυμορραϊστίης, ἀναλόγως τῇ κυροραιστίης. Λέγονται δὲ οὗτοι καὶ κρόνταις παρὰ τοῖς Ἕλλησι. Eustath. Cæterum Vulgati hic habent κοροραιστίων Barnesius autem edidit κοροραιστίων.

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὅγ' ἔσθνε, καὶ οὐατα κάββαλιν ἄμφω
Ἄσπον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος

Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ ἰόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ῥεῖα λαθὼν Εὐμαίων· ἄφαρ δ' ἐρείνετο μύθῳ·

305

Εὐμαί, ἧ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
Καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θείειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε,

Ἦ αὐτὰς, οἷοί τε τραπέζης κύνες ἀνδρῶν

Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἐνεκὲν κομέουσιν ἄνακτες.

310

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·

Καὶ λίην ἀνδρὸς γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.

Εἰ τοῖόςδ' εἴη ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ ἔργα,

Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,

Αἰψά κε δηήσαιο, ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκὴν·

315

Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης

Κνωδάλον, ὅττι ἴδοιτο· καὶ ἔχρεσι γὰρ περιήδη·

Caudā quidem iste adulatus est, et aures dejecit ambas :

Prope autem non ampliùs tum potuit suum dominum

Venire : at ille seorsum conspicatus abstersit lachrymam,

Facile latens Eumaeum ; statim autem interrogabat sermone ;

305

" Eumaeae, certè omninò miraculum, canis hic jacet in fimo ;

" Pulcher quidem corpore est, at hoc non certò novì,

" An utique et velox fuerit ad-currendum, cum formā hāc,

" An nullius-pretii, quales scilicèt mensales canes virorum

" Sunt ; deliciarum verò gratiā nutriunt domini."

310

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce ;

" Et sanè viri canis hic est procul mortui.

" Si talis esset nunc et corpore, atque etiam operibus,

" Qualem ipsum ad Trojam profectus reliquit Ulysses,

" Statim admirareris, conspicatus velocitatem et robur :

315

" Nequaquam enim effugiebat densae in profunditatibus sylvae

" Fera, quamcunque vidisset ; et vestigiis enim perquàm-sciebat :

Ver. 302. — ῥ'. Ut solent canes. —

Ver. 304. — αὐτὰρ ὁ ἰόσφιν ἰδὼν ἀπαμεί-
ξατο δάκρυ. Εἰ δὲ καὶ ὁ Πρωτῆς, οἷόν ἐστι τὸ πα-
ρὰ προσώπῳ, ἰδιδάξῃ. Ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς τοῦ
μὲν κυνὸς θανόντος ἐξιδάκρυται, τῇ δὲ γυναικὶ
κλειούσῃ παρακαθήμενος [infra ε', 209. 211.]
οὐδὲν ἴσασι τοιοῦτον· ἰναυθὰ μὲν γὰρ ἄφικτο τῇ
λογισμῷ τὸ πάθος ὑποκρίσας ἔχων καὶ παρακα-
ταληρμήσας· εἰς δὲ ἰακύνθη, μὴ προσδοκῆσαι, ἀλλ'
ἐξάφνης διὰ τὸ παραδόξον ἰσπίσει. Plutarch.
de Animi Tranquillitate.

Ver. 305. — μύθῳ. Al. μῦθον.

Ver. 308. Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θείειν ἰπὶ
εἰδὲ τῷδε. Sic infra ver. 454.

— οὐκ ἔρα σοί γ' ἰπὶ εἰδὲ καὶ φρένις ἦσται.

Ver. 313. Εἰ τοῖόςδ' εἴη. " Cum talis,"
inquit Spondanus, " jam esset tunc canis iste,
" cur antea dixit Poeta Ulysssem eo non

" fuisse usum ? quod ego ad inhabilitatem
" canis puto referendum : ait enim [suprà
" ver. 293.] Ὁρίψι μὲν, οὐδ' ἀπώητα." Atqui
non indicat istud " οὐδ' ἀπώητα." Ulysssem
cane nunquam omninò fuisse usum, sed pa-
rùm fruitum ; quippe qui, simul primum
ut canis corporis istam speciem cursusque
velocitatem attigisset, ad bellum Trojanum
digressus est. Ita suprà π', 120.

Μούνην ἴμ' ἐν μεγάροις τιμὴν λίσσι, οὐδ' ἀ-
πώητα.

Ver. 317. Κνωδάλον.] Κυρίως μὲν τὸ Κνωδά-
σιον θηρίον, τὸ κῆτος· εὐν δὲ θηρίον ὑπὸ κυνὸς
ἀλλοκόμῳ. Schol.

Ibid. — ἔστι ἴδοιτο. Τὸ δὲ " ἔστι ἴδοιτο"
κρίνεται φασὶ γράφειν, " δίδωτο," ἵνα λίγη ὥς
οὐκ ἐξέφηνον αὐτὸν θηρίον, ὅτις ἂν δίδωτο, του-
τίστι δίδωτο. — Τὸ γὰρ, " ἴδοιτο" περιαιρίει κυνὸς

Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἀναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρησ

᾽Ωλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδίες οὐ κομίουσι.

Δμῶες δ', εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατίωσιν ἀνακτες, 320

Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐβέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·

Ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται εὐρύοπα Ζεὺς

Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθῃ.

Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·

Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μισηστῆρας ἀγανούς. 325

Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,

Αὐτίκ' ἰδοῦτ' Ὀδυσῆα εἰκοστῇ ἡνιαιτῇ.

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδὴς

Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὅκα δ' ἔπειτα

Νεῦσ' ἐπὶ οἱ καλίσας· ὁ δὲ, παπτήνας, ἔλε δῖφρον 330

Κείμενον, ἐθάδε δαιτρός ἐφίζεσκεν, κρέα πολλὰ

"Nunc autem tenetur malo: dominus nempè ejus seorsum à patriâ

"Periit; hunc verò mulieres negligentes non curant.

"Servi nempè, quando non ampliùs imperant domini, 320

"Non diutius postea volunt justa operari:

"Dimidium enim virtutis aufert latè-sonans Jupiter

"Viro, quando ipsum servilis dies corripuerit."

Sic locutus, intravit aedes habitantibus-commotas:

Ivit autem rectà per-domum ad procos illustres. 325

Argum verò deindè satum occupavit atrae mortis,

Statim ut-viderat Ulyssem vigesimo anno.

Longè autem primus vidit Telemachus deo-par

Venientem per domum subulcum; celeriterque deindè

Innuat ad se vocans: ille autem, ubi-circumspexisset, cepit sedem 330

Jacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas

ἐν ἰχθυοεικῇ (φασὶν) αἰσθῆναι. Eustath. Atque istà ratione aptiùs cohærebit sequens, καὶ ἰχθυσὶ γὰρ σιγῇ.

Ver. 320. — "εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατίωσιν ἀνακτες." Sic apud Tercentium:

— foras simul omnes prorunt se,

Abeunt lavatum, perstrepunt; ita ut fit, domini ubi absunt.

Eunuch. Act. III. Scen. V. ver. 51.

Ver. 322. "Ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται." Οὐ γὰρ ὑγίης αὐτῶν ψυχῆς δούλης· οὐ δὲ γὰρ οὐδὲν ὑγίης σιστεῖναι αὐτοῖς τὴν νῦν κεισθημένην. Ὁ δὲ σωφώτατος τῶν ποιητῶν φησὶν· "Ἡμισυ" γὰρ τὴν νόον ἀπαμείνεται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀνδρῶν, οὓς ἂν δὴ κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθῃ." Athenæus, lib. VI. cap. 18. Ubi notandum quod jam legimus "Ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται, legisse Athenæum, "Ἡμισυ γὰρ τὴν νόον ἀπαμείνεται quo modo citat et Plato de Legibus, lib. VI.

Οὕτως δοσιπλίη κεφαλὴ εὐθὺς σίφονιν,

Ἄλλ' αὖτις σκολῇ,

Theogn. Gnôm. ver. 535.

Ibid. — ἀρετῆς.] Τῆς ἰκνουμένης πρὸς τὰ ἔργα ὁμοῦς. Schol.

Ver. 323. Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν.] Apud Athenæum et Platonem, locis suprâ citatis, Ἀνδρῶν, οὓς ἂν δὴ.

Ver. 326. Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν.] Φασὶ δὲ οἱ Παλαιὰ ὡς εἰθνην εἶναι ταχὺ ὁ Ἄργος ὅς' ἠδούης τῆς ἐπὶ τῷ ἀνισχυρισμῷ. Eustath.

Ver. 327. — Ἰδοῦτ' Ὀδυσῆα εἰκοστῇ ἡνιαιτῇ.] Ζῆ δὲ τῶν λακωνικῶν κυνῶν ὁ μὲν ἄρην ἴση δέκα· ἡ δὲ θήλειαν περὶ ἴση δώδεκα. Τῶν δὲ ἄλλων κυνῶν ἡ σπλίονται περὶ ἴση εἰσσεκαίδεκα, ἡ σπυρτακίδεκα· ἵσαι δὲ καὶ εἰκοσι. Διδὲ καὶ Ὀμηροῦ τῶνς εἰκοτὰς ἑβδὸς ποσῶσι τῇ εἰκοστῇ ἵσαι ἀποβαίνοντα τὸν κύνα τοῦ Ὀδυσσεύς. Aristot. de Hist. Animal. lib. VI. cap. 80. Apud Elianum autem Canes ultra annos quatuordecim vivere negantur. Καὶ βίος φασὶ μὴ κισσος εἴσεται καὶ δέκα τὰ ἴση Ἄργος δὲ ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἰστορία ἵσκειν παιδίον Ὀμήρου ἵσαι. De Animal. lib. VI. cap. 40.

Ver. 331. — ἰσάει.] Ita edidit Bar-nestius. Rectè, ut opinor. Fugge. ἵσα δὲ. Ca-

Δαίομενος μνηστῆρσι, δέμον πάτα δαινυμένοισι·
 Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
 Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφίεζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ
 Μοῖραν ἐλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σίτον αἰείρας. 335
 Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δάρματ' Ὀδυσσεύς,
 Πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἥδ' ἐγέροντι,
 Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο·
 Ἴξε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
 Κλινάμενος σταβμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων 340
 Εἴσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυε.
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλέσας προσέειπε συζῶτην,
 Ἄρτον τ' οὔλον ἐλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
 Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνθανον ἀμφιβαλόντι· 345
 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτὸν τε κέλευε,
 Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκηται.

Dividens procis, in domo convivantibus ;

Hanc deposuit ferens ad Telemachi mensam

Ex-adverso ; ibi utique ipse sedit ; ei autem deinde praeco

Partem sumptam apposuit, ex canistroque panem sublatum.

335

Prope autem post illum ingressum-ibat aedes Ulysses,

Mendico misero similis, et seni,

Baculo innitens ; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat :

Sedebat autem super fraxineum limen intra fores,

Acclinatus posti Cyparissino, quem quondam faber

340

Poliverat scite, et ad perpendiculum exegerat.

Telemachus verò ad se vocatum allocutus est subulcum,

Panemque totum ubi-sumsisset perpulchro ex canistro,

Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti ;

“ Da hospiti haec ferens, ipsumque jube

345

“ Mendicare penitus omnes adeuntem procos :

“ Pudor autem non est bonus indigenti viro mendico.”

terum infra ver. 334. rectius videtur ἴδα
 δι. Quamquam et ibi edidit Barnesius, le-
 gendumque omnino contendit, ἰδᾶδ'.

Ver. 334. — ἴδα δ' ἄρ'.] *Al.* ἴδα σπρ.

Ibid. — ἰφίεζατο.] *Al.* ἰφίεζατο.

Ver. 335. — ἰδίδου.] Scholiastes legit
 προΐδου.

Ver. 336. — ἰδύοντα.] *Al.* ἰδύοντα, et
 ἰδύοντο.

Ver. 339. — ἰπὶ μελίνου οὐδοῦ.] Ἀφελίαι;
 δι ἡρωικῆς ὁ ἐν μιλίας αὐδῆς, καὶ ὁ Κυπαρισσίνος
 σταβμός· τὰ δὲ γὰρ τοῦ Μινιάδου, [supra δ' 46.]
 διὰ τὴν Ἑλίου, ὅζου Φρυγίας τευφῆς. *Eustath.*
 Vide supra ad ver. 266.

Ver. 343. Ἄρτον τ' οὔλον ἰλῶν.] Ita ex Ve-
 terum Exemplarium nonnullis et ex utraque
Eustathii editione restituit Barnesius ; ut vo-
 cula scilicet “ τ' ” ad sequentem “ Καὶ κρέα ”
 referatur. Atque hoc modo legit M^S. a

Tho. Bentleio collatus. *Henricus Stephanus*
 autem edidit Ἄρτον δ' οὔλον ἰλῶν itaque vi-
 detur accepisse, ac si hae voces *Telemachi* o-
 rationem inchoarent : Quod, ut recte no-
 tavit Barnesius, ferri omnino nequit.

Ver. 344. Καὶ κρέα.] *Al.* Καὶ κρέας.

Ibid. — ἀμφιβαλόντι.] *Al.* ἀμφιβαλόντι.

Ver. 347. Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ
 ἀνδρὶ προΐκηται.] Sic infra ver. 578.

κακὴς δ' αἰδοῖς ἀλάττης.

Similiter apud *Licetum* ; “ *Pessimus quidem*
 “ pudor est — paupertatis.” lib. XXXIV.

§ 4. Τί οὖν, Ὀμήρου οὐ πιστεύουσιν καλῶς λῆγειν,
 λῆγοντι ὅτι, “ Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ
 “ ἀνδρὶ παρτίται ; ” Ἐγὼ γάρ, ἴφρ. Ἐστὶν ἄρα
 ὥς ἱοῖται, αἰδῶς οὐκ ἀγαθὴ, καὶ ἀγαθὴ. *Plato*
 in *Charmide*.

- "Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἑπεί τὸν μῦθον ἄκουσεν,
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει. 350
 Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιοχόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
 Καί οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ. 355
 Ἡ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
 Αὔθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελὴς ἐπὶ πῆρης.
 Ἦσθιε δ', ὡς ὅτ' αἰοῖδός ἐνὶ μεγάροισιν αἶειδεν,
 Εὔθ' ὅδ' ἐδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος αἰοῖδός.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'· αὐτὰρ Ἀθήνη, 360
 Ἀγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσεῖα
 ὦτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
 Γιοίη θ', οἳ τινὲς εἰσιν ἐναΐσιμοι, οἳ τ' ἀβέμιστοι·

Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,
 Et propè stans verbis alatis allocutus est;

"Telemachus tibi, hospes, dat haec, et te jubet

350

"Mendicare, penitus omnes adeuntem procos:

"Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico,"

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Jupiter rex, fac Telemachum mihi inter viros beatum esse:

"Et ei omnia fiant, quaecunque mente suâ agitat."

355

Dixit, et ambabus accepit, et deposuit

Ibidem, pedes ante, turpi super perâ.

Comedebat autem, quamdiu cantor in aedibus canebat;

Quandò ille coenaverat, tum cessavit divinus cantor.

Proci verò tumultuati sunt per aedes: at Minerva,

Propè astans, Laërtiadem Ulyssem

360

Concitavit, ut panes à procis colligeret,

Cognosceretque, quoniam essent justi, quique injusti:

Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴν πειρημένον ἀνδρα παρίσκει·
 Αἰδῶς, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σέβεται καὶ δέσσει.

Hesiod. "Erg. καὶ Ἡμ. I. 315.

Vide ad II. 4, 45.

Ibid. et ver. 352. — προΐκτη.] Μισαίτη, παρὰ τὸ ἰκισαίτιν καὶ προσαιτίτιν. Schol. Porro Plato, loco jam supra citato, pro προΐκτη, hic legit παρίται. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Verisimilior tamen ideò videtur vulgata Lectio, quia, ubi repetitur hæc Telemachi oratio infra ver. 352. iterum legitur προΐκτη, nec mutandi ullus est locus:

Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτη.

Ver. 358. — ὡς ὅτ'.] Μίχες εὐ. Schol. γὰρ δὲ "ὡς ὅτ' αἰοῖδός αἶδεν" ἀντὶ τοῦ, ὡς ὅταν. Eustath. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet ἴσως

Ver. 359. — ἱσαύσατο.] Αἱ. ἱσαύσατο.

Ver. 360. Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'.]

Fit strepitus tectis. — Æn. I, 729.

Porro Eustathius hæc cum versu præcedenti connectit: "Ὡς δὲ ὁ θεὸς αἰοῖδός ἱσαύσατο, οἷος δὲ ὁμάδησαν μὲν οἱ μνηστῆρες. Et paulò inferius: Πανταμίουν δὲ τοῦ αἰοῖδός, ὁ συνήδης βροντῇ ὁμάδος. Sed, ut opinor, minus rectè; quia iisdem verbis novam periodum sæpius alibi inchoat Poeta: Vide supra ad 4, 365. 8, 768. et infra ad 8, 398.

Ibid. — αὐτὰρ Ἀθήνη.] Ἰστίον δὲ ὡς καὶ τὴν Ἀθήνῃ ἢ τὴν Ὀδυσσεῖα ὀτρύνουσα ἱσαίτιν, ἢ παρ' αὐτῶ ἰστί φρονέουσιν ἢ στοχασαμένη καίρων εἶναι ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἔργου, ἡγχιερὶ τῇ πράξει. Eustath.

Ver. 362. — πύρνα.] Πύρνα εἰσία. Schol.

Ἀλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσῃν κακότητος.

Βῆ δ' ἔμην αἰτήσων ἐνδὲξια φῶτα ἕκαστον,

365

Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὥς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.

Οἱ δ' ἐλειαίροντες δίδοσαν, καὶ ἰθάμβειον αὐτόν·

Ἀλλήλους τ' εἵροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰτόλος αἰγῶν·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,

370

Τοῦδε περὶ ξείνου· ἥ γὰρ μιν πρόσθεν ὅπαπα.

Ἦτοι μὲν οἱ δεῦρο συζῶτης ἡγεμόνουεν·

Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναι.

ᾧς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συζῶτην·

ᾧ ῥέγωντε συζῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε

375

Ἦγαγες; ἥ οὐχ ἄλλῃς ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι

Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;

Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἀνακτος

Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καὶ ποθὶ τόνδ' ἐκάλεσσας;

Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.

Perrexit autem is ire petiturus dextrorsum à viro quoque,

365

Undique manum porrigens, tanquam si mendicus olim fuisset.

Hi verò miserantes dabant, et admirabantur ipsum;

Aliique alios interrogabant, quisnam esset, et undè venisset.

Inter hos autem et locutus est Melanthius, custos caprarum:

"Audite me, proci inclytae reginae,

370

"De hoc hospite; profectò enim antea ipsum vidi.

"Profectò quidem ei luc subulcus dux-erat.

"Ipsum autem non apertè scio, undè se genere profiteatur esse."

Sic dixit: Antinous autem verbis objurgavit subulcum:

"O notissime subulce, cur verò tu hunc in-urbem

375

"Duxisti? an non satis nobis erronee sunt et alii

"Mendici molesti, conviviorum contaminatores?

"An parvi-pendis, quòd tibi victum comedant domini

"Hic congregati? tu autem etiam alicundè hunc vocasti?"

Ver. 365. — ἔμην.] *Al.* ἔμην.

Ibid. — ἐνδὲξια.] Ἀπὸ τοῦ διξῶν μέρους.

Schol. "Ἡ ἀντί τοι ἐπιδοξίως" ὡς πρὸς εὐφρόνῃαν ἱσθῆναι τὸ "ὡς εἰσι πτωχοὶ πάλαι εἴη." *Eustath.* Priorem verioreme esse explicationem liquet ex aliis locis ubi hanc vocem usurpat Poeta. Vide ad *Il.* d, 597. et d, 184.

Ver. 366. — ὡς σι.] *Ita* Henricus Stephanus et Barnesius. *Al.* ὡς σι.

Ver. 375. ᾧ ῥέγωντε συζῶτα.] *Al.* ᾧ ῥέγωντε.

Ver. 376. — ἥ οὐχ ἔλλῃς.] Voculae ἥ οὐχ hic, uti rectè notavit Barnesius, in unam syllabam coalescunt. Pronunciabatur scilicet ἔλλῃς. Vide ad *Il.* i, 349. et i, 533.

Ibid. — ἡμῖν ἀλήμονες.] Τοῦ δι' ἡμῖν συντάλλου μὴ τὴν λήγουσαν, πρὸς τὸ δι' ἡμῖν ἔρχουσαν λέγει ἰσχυρικῶς, κατὰ πᾶν καὶ ἄλλῃ.

Tom. II.

χοῦ ἱσθῆναι. *Eustath.* Vide suprâ ad *S'*, 569. et *σ'*, 372.

Ver. 378. Ἡ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον &c.] Ὀνοσαι, νῦν ἀντί τοῦ ἀφελῆ. Schol. *Eustathius* aliter: Τὸ δι' "Ἡ ὄνοσαι" ἀσπίως ἴσθ, ἀντί τοῦ,

ἡ μέμφῃ, ἡμῖν δηλαδὴ, ἡ τοῖς ἀλήταις, ὡς μὴ βορέῃς οὐσί, μηδὲ θαπανῶν ἢ δυναμῖνοις τὰ τοῦ οἴκου τῶν σὺν διαποτῶν; καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἱτέρους ἄλλοις τοῖς ἐξολογώτεροις καταφθαγεμένοις ἐκίστην;

Καὶ ἰσθῆναι ὁμοίᾳ πρὸς τὸ [suprà i, 379.] "Ἀλλ' οὐδ' ὥς σι ἰσθῆναι ὁμοίᾳ κακότητος."

Ita illi. Rectius autem (ut opinor) cum Barnesio interpretèrès, "An parvi pendis;" vel, "An pro nihilo ducis, domini tui bona absumi &c.?" Vide suprâ ad i, 379. *S'*, 289. item *Iliad.* *V*, 539. l, 164. d, 439.

Ibid. — κατέδουσιν.] *Al.* κατέδωκεν.

Ver. 379. — ποθὶ.] *Al.* ποθί.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 380
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἰσθλὸς ἔων ἀγορεύεις·
 Τίς γὰρ δὴ ξείνονα καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 Ἄλλοι γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοεργοὶ ἴασι;
 Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, ἣ τέκτονα δούρων,
 Ἥ καὶ Δίεσπιν αἰοδὸν, ὃ κεν τέρπῃσιν αἰείδων; 385
 Οὔτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐκ ἀπείρονα γαῖαν·
 Πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλίοι τρύζοντά ἑ αὐτόν.
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἰς μνηστῆρων
 Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὐτ' ἰμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
 Οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια 390
 Ζάει ἐνὶ μεγάροισι, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce :

380

"Antinoë, non quidem bona, etiamsi eximius-sis, dicis :

"Quis enim demùm hospitem vocat aliundè ipse ubi-adierit,

"Alium scilicèt, nisi eorum aliquem, qui publici-operarii sunt ?

"Vatem, vel medicum malorum, vel fàbrum lignorum,

"Vel etiam divinum cantorem, qui delectat canens ?

385

"Hi enim vocati utique hominum in immensà terrà :

"Mendicum autem nemo vocaret attriturum seipsam.

"Sed semper difficilis super omnes es procos

"Servis Ulyssis, praecepit verò mihi : at ego

"Non curo, quamdiù mihi prudens Penelope

390

"Vivit in aedibus, et Telemachus deo-par."

Illum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :

"Tace, nè mihi hunc vicissim-compella multùm verbis :

Ver. 382. Τίς γὰρ δὴ ξείνονα καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν. Aristoteles de Republ. lib. VIII. cap. 3. versum hunc (notante Barnesio) legit, aut fortè memoritèr citat, hoc modo :

Ἄλλ' αἰὲς μὲν γ' ἐστὶ καλεῖν ἐπὶ δαῖτα θαλίην.

Vide infra ad ver. 385.

Ver. 385. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, — Ἥ καὶ Δίεσπιν αἰοδὸν. Similitèr ferè Empedocles apud Clementem Alexandrinum, Strom. IV.

Εἰς δὲ φίλος, μάντις τε καὶ δημοπόλις καὶ ἱητὴρ, καὶ σέβει ἀνθρώποις ἐπιχθονίοις τίσσεται.

Cæterùm MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit, Μάντιν γ', ἣ ἱητῆρα κακῶν. Al. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα νόστον.

Ver. 385. Ἥ καὶ Δίεσπιν αἰοδὸν, ὃ κεν τέρπῃσιν. Καὶ τῶν μουσικῶν οἱ πρότεροι εἰς παιδείαν ἵστασαν, οὐχ ὡς ἀναγκαῖον· οὐδὲν γὰρ ἔχει σωφρονιστὴρ ὡς χρησίμου, ὥστε τοῖς γράμμασιν ἀπὸς χρηματισμῶν, καὶ ἀπὸς οἰκονομίας, καὶ ἀπὸς μάθησιν, καὶ ἀπὸς πολιτικῆς ἐράβης πολλάς· — οὐδ' αὖ καθάσπερ ἡ γυμναστική, ἀπὸς ὀρίων καὶ ἀλλῶν οὐδέτερον γὰρ τοσούτοις ὀρίωνι γιγνόμενον ἐν

τῇ μουσικῇ. Διότιται τοῖον ἀπὸς τῆς ἐν τῇ σχολῇ διαγωγῇ εἰς ὅστε καὶ φαίνεται παράγοντι αὐτῇ. Ἦν γὰρ εἶναι διαγωγὴν εἶναι τῶν λισθησῶν, ἐν ταύτῃ τάσσουσι. Διότιτε Ὀμηροῦς οὕτως ἐκείνους "Ἄλλ' αἰὲς μὲν γ' ἐστὶ καλεῖν ἐπὶ δαῖτα θαλίην." Καὶ οὕτω προειπὼν, ἱεροῦς τῶν, "Οἱ καλεῖσιν αἰοδὸν (φνὸν) ὃ κεν τέρπῃσιν ἅπαντας." Aristot. de Republ. lib. VIII. cap. 3.

Ibid. — ὃ κεν τέρπῃσιν. Al. δὲ ἀν τέρπῃσιν.

Ibid. — τέρπῃσιν αἰείδων. Apud Aristotelem, loco jam suprà citato, τέρπῃσιν ἅπαντας.

Ver. 387. — καλίην. Al. καλίην.

Ibid. — ἐράβοντα ἑ αὐτόν. Ita edidit Barnesius ex Arokhonio καὶ Συναδῆσι, lib. 2. Rectè, ut videtur. Vulgg. ἱαντόν. Vidè ad Il. ε', 551. Al. ἐράβοντα ἑ οἶκον.

Ver. 389. Δμωσὶν. Al. Δμωσὶν δ'.

Ver. 393. Σίγα, μή μοι φέ. Legitur, notante Eustathio, et Ἄττα, μή μοι. "Malè" tamen," inquit Barnesius, "Quandoquidem dem Ultima cū Ἄττα brevis est." Sed et quâ ratione etiàm extra Casuram produci

- 'Αντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθίζεμεν αἰεὶ
 Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους. 395
- Ἥ ῥα, καὶ 'Αντίνοον ἔπεια πτερόεντα προσηυδα·
 'Αντίνον, ἧ μευ καλὰ, πατὴρ ὧς κήδεαι υἱός·
 "Ὅς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
 Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο Διὸς τελέσειε.
 Δός οἱ ἐλάν· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε· 400
 Μῆτ' οὖν μητέρ' ἐμήν ἄζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
 Δμῶαν, οἱ κατὰ δάματ' 'Οδυσσῆος Δαίοιο.
 'Αλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλειαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
 Τὸν δ' αὖτ' Αντίνοος ἀπαρμειβόμενος προσέειπε· 405
 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
 Εἴ οἱ τόσον ἅπαντες ὀρέξεσθαι μνηστῆρες,
 Καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ Δρῆνον ἐλάν ὑπέφθηε τραπέζῃ

"Antinous autem consuevit malè irritare semper

"Verbis asperis, incitatusque etiam alios."

395

Dixit, et Antinuum verbis alatis allocutus est:

"Antinoë, profectò me benè curas, pater uti filium,

"Qui hospitem jubes à domo pellere

"Verbo violento: nè istud deus perfecerit.

"Da ei aliquid sumptum; non tibi invidéo; jubeo enim ego:

400

"Neque itaque matrem meam verere hâc-in-re, neque quenquam alium

"Servorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.

"Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum:

"Ipse enim comedere multò mavis, quàm dare alii."

405

Illum autem rursus Antinous respondens allocutus est:

"Telemache altoique, animo indomite, quale dixisti?

"Si ei tantum omnes praeberent proci,

"Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret."

Sic utique dixit: et scabellum prehensum ostendit subter mensam

posset, vide ad II. 4, 51. Porro et in uno MS. Ἀννα scriptum reperit Tho. Bentleius.

Ver. 394. 398 et 416. — ἰσθι — ἄνωγας — ἰουκας.] Vide ad II. 4, 37, et 9, 392.

Ver. 395. — ἰποτρύνει.] Eustathius videtur legisse ἰποτρύνει.

Ver. 397. 'Αντίνον, ἧ μευ καλὰ.] "Ἐστὶ καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῇ, [Ὁμήρῳ.] λόγος διὰ τοῦ ἱκανοῦ δηλῶν τὸ ἱκανόν, μὲν τινος ἡλικίης ὑπερβαίνει· αἰὶν — ὅταν τις ἄλλως ἱκανοῖν προσποιῇται, τῇ ἀληθείᾳ ψίγῃ. Καὶ τοῦτό ἐστι παρ' Ὁμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχου "Ἀντίνον, ἧ μευ καλὰ, πατὴρ ὧς κήδεαι υἱός." Τῇ γὰρ ἔχθρῳ λέγει, ὅτι ὡς πατὴρ υἱὸς σιφρόντικας. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 7.

Ibid. — υἱός.] Al. υἱός.

Ver. 398. — ἔπεια ἄνωγας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι.] Sic apud Euripidem:

τὰμὰ δ' οὐκ ἵκισται
 Μίλαρ' ἀνωγῶν, οὐδ' ἀτιμᾶζον ἔτιους.

Alcest. ver. 566.

Ibid. — ἀπὸ μεγάρου διέσθαι.] Barnesius, Versionsque vulgatae, reddunt "à domo exire." Sed rectius (ut opinor) interpretèris "à domo pellere;" ut infra 4, 343.

Ἀδίσμας δ' ἀπέκρουεν ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
 Μύθῳ ἀναγκαίῳ.

Ver. 401. Μῆτ' οὖν.] Al. Μῆτε τι.

Ver. 408. — τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.] Οὐκ ἂν ἐπὶ τρεῖς μῆνας προίλοι αἰνέσαν. Schol.

Ver. 409. — ὑπέφθηε.] Al. ὑπ' ἔφθη.

Ibid. — τραπέζῃ.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati, τραπέζῃ.

Κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων, 410
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
 Σίτου καὶ κρείων' τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς,
 Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσσεσθαι Ἀχαιῶν
 Στῇ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Δὸς, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκείεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν 415
 Ἔμμεναι, ἀλλ' ἄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λῶϊον, ἥε περ ἄλλοι,
 Σίτου· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 Ὀλβίος ἀφνειὸν, καὶ πολλὰκι δόσπον ἀλήτη 420
 Τοίῳ, ὅποῖος ἔοι, καὶ ὅτεν πεχρημένος ἔλθοι·
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίαν, (ἤθελε γάρ που,) 425
 Ὃς μ' ἅμα ληϊστήρσι πολυπλάγκτοισιν ἀῆπεν
 Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν, ὅφρ' ἀπολοιμήν·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·

Jacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans. 410
 Caeteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram
 Pane et carnibus: citò sanè et erat Ulysses,
 Rursùs ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos:
 Stetit autem juxta Antinoum, et ipsum sermone allocutus est: "
 "Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415
 "Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.
 "Ideò te oportet dare et meliùs, quàm etiam alii,
 "De-pane; ego autem te laudarem per immensam tertam.
 "Etenim ego aliquandò domum inter homines habitabam
 "Beatus divitem, et saepe dabam erroni 420
 "Tali, qualiscunque esset, et cujuscunque-rei indigens venisset:
 "Erant autem mihi servi valde multi, aliaque multa,
 "Quibus utique benè vivunt homines, et divites vocantur:
 "Sed Jupiter pessundedit Saturnius, (voluit enim aliqua-de-causà);
 "Qui me cum latronibus multivagis impulit 425
 "In-Aegyptum ire, longum iter, ut perirem:
 "Statui verò in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:

Ver. 413. — προικὸς.] Τῆς δωρὸν δόσεως. | Schol.

Ibid. — γιύσσεσθαι.] *Al.* γιύσσεσθαι.

Ver. 415. — οὐ μὲν μοι δοκείεις ὁ κάκιστος.] Vide ad II. γ', 544. et 6, 11. Caeterum Eustathius citat, οὐ μὲν μοι δοκείεις.

Ver. 416. — ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας. Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λῶϊον.] Θερασύλλου δι τοῦ Κων-
 καὶ δρεχυλὸν αἰτήσαντες αὐτόν, [Ἀντίνοον]
 "Ἀλλ' οὐ βασιλεὺς" εἶπε "τὸ δόμα." Plu-
 tarch. *Apophthegm.* "Regem armis, quàm
 "munificentia, vinci, minùs flagitiosum."
 Bocchus, apud Sallust. *Bell. Jugurth.* § 118.

Ver. 418. — ἐγὼ δ' ἂν σε.] *Al.* ἐγὼ δὲ κί
 σε.

Ver. 423. Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι.] Quibus vide-
 licet —. *Al.* οἷσι τ' εὖ ζῶουσι.

Ver. 425. — ἅμα ληϊστήρσι πολυπλάγ-
 κτοισιν.] Vide suprà ad γ', 73.

Ver. 426. 427. Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, — Αἰ-
 γύπτῳ ποταμῷ.] Αἴγυπτος μὲν ἁπλῶς ἡ χώρα,
 ἥ καὶ ἡ πόλις εἴη· ὁ δὲ μετὰ προσθήκης Αἴγυπ-
 τος ποταμός, τὸν Νεῖλος δηλοῖ. Eustath. ad ver.
 448. infrà. Vide suprà ad ξ', 257. 258.
 item ad γ', 581. et λ', 638.

"Ενθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
 Οπτήρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὄτρυνα νέεσθαι. 430
 Οἱ δ' ὕβρει εἰζαντες, ἐπιστόμενοι μένει σφαῖ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροῦς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναϊκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
 Αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 Οἱ δὲ, βοῆς αἶοντες, ἅμ' ἡοὶ φαινομένηφιν, 435
 Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδὲ τις ἔτλη
 Στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 "Ενθ' ἡμῶν πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεί χαλκῷ, 440
 Τοὺς δ' ἀναγον ζώους σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
 Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἴφι ἀνασσειν
 "Ενθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πῆματα πάσχων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε· 445
 Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,

" Tunc quidem ego hortabar dilectos socios

" Illic apud naves manere, et naves tueri;

" Speculatores autem ad speculas jussi ire:

430

" Hi verò insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,

" Citò admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros

" Populabantur; mulieresque abducebant et infantes liberos,

" Ipsosque interfeciebant: citò verò in urbem pervenit strepitus.

435

" Illi autem clamorem audientes, simul-cum aurorà apparente

" Venerunt; impletus autem est totus campus peditibusque et equis,

" Aerisque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulmine

" Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit

" Consistere contrà; circum enim mala undique stabant.

" Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere;

440

" Alios verò abduxerunt vivos sibi operaturos ex-necessitate:

" At me in Cyprum hospiti dederunt obviàm-facto

" Dmetori Jasidae, qui Cypro fortiter imperabat:

" Indè demùm nunc huc venio, damna patiens."

Huic autem rursus Antinòus respondit, dixitque;

445

" Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

" Sta sic in medium profectus, meâ procul à mensâ,

Ver. 431. — μίνι σφαῖ. Al. μίνι σφ.
 Quod et praefert Barnesius. Vide ad Il.
 4, 51.

Ver. 432. — Αἰγυπτίων. Vide supra
 ad 8, 83. et ad Il. β', 537.

Ver. 436. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν

τι, καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς.] Vide su-
 pra ad 8, 267. et ad Il. ι', 339.

Ver. 441. — ἀναγον.] MS. unus à Tho.
 Bentleio collatus, ἄγον. Quo modo et
 Vulgati habent supra 8, 272. ubi occurrit
 hic locus.

Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι·

“Ὡς τις θαρσαλὴς καὶ ἀναιδὴς ἔσσι προΐτης.

Ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσι

450

Μαψιδίως· ἐπεὶ οὐτίς ἐπίσχεσις, οὐδ' ἐλεητὺς

Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐκάστω.

Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη καλύμητις Ὀδυσσεύς·

“Ὡ πόποι· οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν·

Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτη οὐδ' ἄλλα δοίης,

455

“Ὃς νῦν ἄλλοτρίοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης

“ Nè citò amaram Aegyptum et Cyprum videas :

“ Adeò quidam audeat et impudens es mendiculus.

“ Ordine omnibus astas : hi autem dant

450

“ Temerè ; quia nulla est parsimonia, neque miseratio

“ Quin de-alienis largiantur ; quoniam adsunt multa cuique.”

Hunc autem retrogressus allocutus est solers Ulysses :

“ Papae ! haud ergò tibi cum formâ etiam mens erat :

“ Non tu utique ex domo tuo supplici vel salem dares :

455

“ Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuisti

Ver. 448. Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι.] Dna Dacier hunc versum reddidit hoc modo: “De peur que je ne te fasse re- voir cette triste terre d’Egypte, ou Cyprre.” Et in annotationibus: “C’est à dire,” inquit, “de peur que je ne te vende à des corsaires, qui te meneront encore en Egypte ; ou qui iront te vendre dans l’isle de Cyprre.” Rectius autem (ut opinor) Eustathius : Αὐτὸ δὲ τὸ, “Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον, &c. θυμικῶς φησὶ, οὐκ ὑποδιόκτον αὐτὸν ἀπλῶς οὕτως ἰστέῖ δηλαδὲ δι, ὡς ἐπὶ παρὰ τοῦ ζῆνου ἴσται τὸ περὶ Αἴγυπτου καὶ Κύπρου ἀφηγῆσθαι ὡς ἴσται ἑαυτὸν, καὶ ἴδει τὰ ἑαυτῷ.

Ibid. — ἴδῃαι.] Δλ. ἴδῃαι.

Ver. 451. — ἰστέῖ οὕτως ἐπὶ σχίσιν, &c.] Δλ. ἰστέῖ οὕτως ἐπὶ σχίσιν. Cæterum aptissima hæc personæ Antinói superbæ et iniquæ ; qui, cum ipse bonorum Ulyssis diripiendorum reliquis procis dux et auctor sit, simul tamen ac illos pauperi nonnihil largientes videat, profusionis statim incusat, suæque ipsius inclementiæ æquitatis speciem prætexit.

Ibid. — οὐδ' ἐλεητὺς, Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι.] “Bona aliena largiri, liberalitas — “vocator.” Cato apud Sallust. Bell. Catilin. § 55. “Quid est aliud nisi aliis sua eripere, aliis dare aliena ?” Cic. de Offic. lib. II. § 25.

Ver. 454. — οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν.] Ita suprâ §, 176.

“Ὡς καὶ σοὶ ἴδως μὲν ἀειρωπείας, οὐδὲ κιν ἄλλως Οὐδὲ θείας ἐτύχην. νῦν δ' ἀποφάμιλος ἴσται.

“Η νόμος ἴσται, πᾶσαν μὲν ἀμορφίαν πονηρίας εἶναι κατὰκρονον ἰδὼ ὡς ἐγαλόν, ἰσταινται τὸν καλόν ; Ἀλλά τει κατὰ τὸν νόμον ἀληθείας προσέφητιν Ὀμηρον, [suprà §, 169.] “—ἴδως “εις ἀκιδιότιρος σίλιν ἀνέη, Ἀλλά εἰς μορφήν “ἴσται στίφει —” Καὶ πάλιν ἰσται σου λίγων, “—οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν.” Lucian. Amores.

Ver. 455. Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτη, &c.] Τὸν μὲν γὰρ Εὐμαιος πιστῶσαι δοῦλον καὶ σίνετα, ὅμως τοῖς Ὀδυσσεῖα καλῶς υποδείχμενον καὶ σροφῇ καὶ κοίτῃ τοὺς δι μνηστῆρας ὑπὸ πλοῦτον καὶ ὕβριος οὐ πᾶν ῥαδίως αὐτῷ μεταδόντας οὐδὲ τῶν ἄλλοτρίων. “Ὡς περ καὶ αὐτὸς πιστοίηται λίγων πρὸς Ἀντίνοον, ὁμιλῶν τὴν ἀνελυθρίαν “Ὁ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου, &c. Dio. Orat. VII. Cæterum Gatakerus in Adversariis, cap. 43. (notante Duporto Gnomol. Homeric. ad hunc locum), legendum conjicit, ἐξ οἴκου τῷ ἐπιστάτῃ, vel ἐξ οἴκου σοὶ ἐπιστάτῃ. Quæ posterior et optima videtur lectio. Ita enim aptè sibi respondent, istud ἐξ οἴκου σοῦ, sequensque ἄλλοτρίοισι ver. 456. Vulgatam tamen lectionem præferre videtur ipse Duportius.

Ibid. — ἐπιστάτῃ.] Μισάνθη, ἀπὸ τοῦ ἐπιστάσθαι τῇ σροφῇ. Hesych.

Ibid. — οὐδ' ἄλλα δοίης.] Οὐδὲ τὸ ὑπὸ τὴν ἰστανταίν ἂν δοίης. Eustath. Similiter Theocritus : Φῆς μοι πάντα λέμιν, τάχα δ' ἴσταιρος οὐδ' ἄλλα δοίης. Idyll. XXVII. ver. 60.

Atque hinc apud Erasmus Proverbium, “Ne Salem quidem dederit.” Adag. Sect. de Avaritiâ.

Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.

“Ὡς ἔφατ’· Ἀντίνοος δ’ ἐχολώσατο κηρόβι μᾶλλον,

Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεια πτερόεντα προσήδα·

Νῦν δὲ σ’ οὐκ ἔτι καλὰ δὲ ἐκ μεγάροιο γ’ οἶα 460

“Ἀψ ἀναχωρήσιν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.

“Ὡς ἄρ’ ἔφη· καὶ. Θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,

Πρυμνότατον κρατὰ νῶτον· ὁ δ’ ἐστάθη, ἥντε πέτρη,

Ἐμπεδον· οὐδ’ ἄρα μιν σφῆλιν βίλος Ἀντινόοιο·

Ἄλλ’ ἀέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων. 465

“Ἀψ δ’ ἄρ’ ἐπ’ οὐδὸν ἰὼν κατ’ ἄρ’ ἔζετο, καὶ δ’ ἄρα τήρη

Θῆκεν εὐπλείην· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν εἶπεν·

Κέκλυτέ μιν, μνηστήρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,

“Ὅφρ’ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι καλεῖται.

Οὐ μὰν οὐδ’ ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, οὐδέ τι κένθος, 470

Ἵπποτ’ ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχεϊόμενος κτεάτεσσι

Βλέπεται, ἥ περὶ βουσίν, ἥ ἀργεννῆς οὔτεσσιν·

Αὐτὰρ ἐμ’ Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,

Οὐλομένης, ἥ πολλὰ κακ’ ἀνθρώποισι δίδωσιν,

“ De-pane sumptum dare ; multa autem adsunt.”

Sic dixit : Antinōus verò iratus est ex corde magis,

Et ipsum torvè intuitus verbis alatis allocutus est :

“ Nunc jam te non ampliùs benè ex domo puto 460

“ Retrò cessurum, quandò scilicèt et opprobria dicis.”

Sic utique dixit ; et scabello prehensò percussit dextrum humerum,

Extimum in dorsum : is autem stetit tanquam rupes,

Firmitèr ; neque sanè ipsum commovit ictus Antinòi :

Sed tacitè movit caput, mala profundè-cogitans. 465

Rursus autem ad limen profectus desidebat, peramque

Deposuit benè-plenam : inter procos verò locutus est :

“ Audite me, proci inclytae reginae,

“ Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet :

“ Nequaquam quidem dolor est in mente, neque omninò luctus, 470

“ Quandò vir, pro suis pugnans possessionibus,

“ Percutitur, vel propter boves, vel candidas oves :

“ At me Antinōus percussit ventrem ob malum,

“ Perditum, qui multa mala hominibus dat.

Ver. 457. Σίτου ἀποπροελὼν.] *Al.* ἀπὸ προσ-
λῶν. Ceterùm Dio, loco suprà adducto,
hunc versum citat hoc modo :

Σίτου ἀπαρξάσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων.

Ex ó, (ut videtur) infrà 271.

Ver. 463. — i δ’ ἰστάθη, ἥντε πέτρη.]

Ille, velut pelagi rupes immota, resistit.

Æn. VII. 586.

Ver. 466. “Ἀψ δ’ ἄρ’ ἐπ’ οὐδὸν.] *Al.* “Ἀψ δ’
ἄρ’ ἐπ’ οὐδὸν.

Ver. 471. 472. — περὶ οἷσι μαχεϊόμενος
κτεάτεσσι — ἥ περὶ βουσίν.] “*Αντιστοιχίαις*”
(inquit Duportus, *Gnomol. Homeric.* ad hunc

locum) “pro περὶ ὧν κτεάτων.” Et Eusta-
thius : Καὶ ὧς δὲ (inquit) καὶ νῦν ἡ “περὶ”
πρόθεσις μετὰ δοτικῆς λίγισται, ἐν τῇ “περὶ”
“κτῆμασι,” καὶ “περὶ βουσίν.” Atqui can-
dem præpositionem eodem planè in sensu
casui dativo alibi adjungit Poeta :

μαχεϊάσθαι περὶ δαιτί.

Odys. β’, 245.

Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίμεναι. — σ’, 402.

Ubi aequè facile scribere potuisset Poeta
περὶ δαιτί, et περὶ πτωχῶν, si ita dictum
oportuisset.

Ver. 472. Βλέπεται.] *Al.* Βλέπεται.

'Αλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσιν, 475
'Αντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖν.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐκείβιος υἱός·
"Εσθ' ἔκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσωσ'· (οἳ' ἀγορεύεις,) 480
"Ἡ ποδὸς, ἢ καὶ χεῖρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσθησαν·
"Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·
'Αντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
Οὐλόμεν', εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεὸς ἐστί· 485
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,

Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόλῃας,
'Αθρῶπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

" Sed sicubi pauperum dii et Erinnyes sint, 475
" Antinōum ante nuptias finis mortis deprehendat."
Hunc autem rursus Antinōus allocutus est, Eupitheī filius:
" Comede tranquillū, hospes, sedens, aut abi aliō:
" Nē te juvenes per aedes trahunt, (qui sic loquaris,) 480
" Vel pede, vel et manu; lacerentque totum."
Sic dixit: illi verō omnes vehementer indignati sunt:
Sic autem aliquis dicebat juvenum superbiorum:
" Antinōe, non quidem benē percussisti infelicem erronem;
" Perditē; si fortē quis coelestis deus sit?
" Etenim dii, hospitibus similes peregrinis, 485
" Omnimodos se-ferentes, versantur per urbes,
" Hominum insolentiamque et aequitatem insipientes."

Ver. 475. 'Αλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ.] 'Ὡς
ἰσὶ Πηνία χρεῖμα τῷ ὄντι ἱερὸν καὶ ἄσυλον' καὶ
οὐδὲς ἀδικῶ πίνοντας οὐδὲν γε ἥσαν ἢ τοὺς τὰ
κηρύτσια ἔχοντας. Dio, Orat. 7. haud longē
ab initio.

Ibid. — πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσιν.]
Ita suprā x', 279.

— ἴσασι τι οὐκ ἐριννύες ἐπιτελοῦσι.

Et Iliad. φ', 412.

Ὅσων κινεῖ τις μητρὸς ἐριννύας ἔκαστον οἶκος·

Ver. 478. — ἄλλῃ.] *Al. ἄλλῃ.*

Ver. 484. — εἰ δὴ αὖ τις ἐπουράνιος θεὸς
ἴσῃ:] Elegantissimē hic reticetur sententiæ
Apodosis: " Si —; Quid deinceps fiet?"
Ut rectē Eustathius: Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸ,
" εἰ δὴ αὖ τις θεὸς ἴσῃ," ἰλλυπτικῶς ἔχῃ.
Αἰσίου γὰρ ἴσῃς τὸ " εἰ δὲ γινῆται," ἢ " εἰ δὲ
" ἴσῃς," ἢ αὖ λόγῳ ὅτι, Οὐλόμεν, τί γινῆσεται
εἰ θεὸς ἴσῃς ἢ ἐμπροσθεν ἰσχυρὸς; vide ad Il. d,
135.

Ver. 485. Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες.]
Similiter Hesiodus:

— ἱγγύς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἴσῃς

'Αθάνατοι λυγροῦσιν, θεοὶ σπασίησι δίκῃσι

'Αλλήλους τρίζουσι, δῖον ὅταν οὐκ ἀλλογόντι.
"Erg. καὶ 'Ημπερ. I, 247.

Et *ibid.* ver. 252.

Ὅς ἡ φυλάσσουντι τὸ δίκαιον καὶ ἐχθρία ἔργα,
'Ἡέρα ἰσάμενοι, πάντα φειδῶντες ἐν αἵαν.

Et Ovidius:

— summo delabor Olympo,

Et Deus humanā lustrō sub imagine ter-
ras. *Metam. lib. I. ver. 212.*

Similiter ferunt *Ægyptii* (referente *Diodoro Siculo*,) *Deorum* nonnullos πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην ἐπισκοπεῖν, φανταζομένους τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς, ἰσὶ δ' ὅτι εἰς ἀ-
νθρώπων ἰδίαι, ἢ τινῶν ἄλλων, μεταβάλλοντες.
καὶ τοῦτο μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατόν,
ἵσῃς οὕτως πρὸς ἀλήθειαν ἴσῃς οἱ πάντα γιν-
ώσκοντες. Καὶ τοι ποιητὴν δὲ εἰς Αἴγυπτον παρα-
βάλλοντα, καὶ μετασχόντα παρὰ τῶν ἱερέων τῶν
τούτων λόγων, δίδναι σου κατὰ τὴν αἰσίνην τὸ
παρασημαίνον ὡς γινώσκον· " Καὶ τι θεὸς ξεί-
" νοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τιλί-
" θοντες, &c." *Diod. Sic. lib. I.* Porro
vituperat hunc locum *Plato*; Μηδὲς ἀρα
— λυγίτω ἡμῖν τῶν ποιητῶν, ὡς "
" θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι
" τιλίθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόλῃας," *De Re-
publ. lib. II.*

Ver. 487. — ὕβριν τε καὶ εὐνομίην.] *Al.*
ὕβριν τε καὶ εὐνομίαν.

"Ως ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθον.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
 Βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιν, 490
 Ἀλλ' ἀπέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
 Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμαῖσιν ἔειπεν·
 Αἰθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν 495
 Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρεσσι γένοιτο,
 Οὐκ ἂν τις τούτων γε εὐθρονον ἦν ἴκοιτο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανώονται·
 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν. 500
 Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλγυτεύει κατὰ δῶμα,
 Ἀνέρας αἰτίζων (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνάγει·)

Sie utique dicebant proci : ille autem non curabat verba.
 Telemachus verò in corde quidem magnum luctum fovebat
 Ob eum percussus ; neque tamen lacrymam in humum demisit ex palpebris,
 Sed tacite movit caput, mala profundè-cogitans, 491
 Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope
 Percussus in domo, inter ancillas proinde dixit ;
 " Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo."
 Hanc autem rursùs Eurynome oecονομα allocuta est ; 495
 " Si enim votis exitus nostris fieret,
 " Haud quisquam horum ad pulchro-solio auroram perveniret."
 Hanc autem rursùs allocuta est prudens Penelope ;
 " Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur ;
 " Antinòus verò maximè atræe morti similis-est. 500
 " Hospes quidam infelix vagatur per domum,
 " A-viris petens ; (egestas enim jubet :)

Ibid. — ἐνομήν.] Εὐνομήσαν, [Ita Barnesius ; Al. Εὐνομήσαν], καὶ ἢ ἐν νημεύματι καὶ διακλαύματι. Schol. 'Ο Ποιητὴς τὸν καθ' ἡμᾶς νόμον οὐκ οἶδε. Θύμιστος δὲ καὶ ἐνομήν λέγει ἀπὸ τῆς νημεύσεως. " Ἀνδρῶντων ἔβριον τε καὶ ἐνομήν " ἰφροῶντες. Hesychius à Barnesio citatus, Vide ad II. ὁ, 249.

Ibid. — ἰφροῶντες.] Apud Diodorum Siculum, loco suprà citato, ἰσφροῶντες. Al. ἰφροῶντες.

Ver. 488. — ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθον.] Eustathius hoc de Ulyssæ exponit. 'Οδυσσεὺς δὲ, inquit, οὐκ ἐμπάζετο μῦθον, ὅτι τῶν Ἀντιόου δηλαδὴ, ὅτι οὐς ἔλεγον οἱ λοιποὶ πάντας γὰρ μιστὶ διὰ καὶ πάντας ἀνελύ. Statim autem deinceps adjicit ; 'Ἰσως δὲ καὶ ὁ Ἀντίνοος οὐκ ἐμπάζετο τὸν καθ' αὐτοῦ νημιστικὸν μῦθον.

Ver. 490. — οὐδ' ἄρα.] Neque, ut solent magno dolore affecti.

Ver. 494. — βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.

λων.] Vide suprà ad ὁ, 409. Porro similiter apud Virgilium, Apollo vocatur " Arcitenens : " Æn. III, 75.

Ver. 496. Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρεσσι γένοιτο.] Eustathius hic pro τέλος, τέλος legi annotat. Τὸ δὲ τέλος, (inquit), γράφεται καὶ τέλος· ἵνα λίγη ἡ γραφὴ οὕτως· Ὡς σίκων, εἰ γὰρ ἐπ' ἀραις ἡμετέρεσιν, ἦγον ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Ἀπόλλων γένοιτο, πάντες ἂν ἀπόλοιτο. Quod ferri non posse existimat Henricus Stephanus : " Nam (inquit) de hac quidem, ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρεσσι γένοιτο, dubitare nos exempla non sinunt ; at nescio an ipsemet Eustathius alteram lectionem vel unius exempli auctoritate confirmare potuisset, εἰ γένοιτο ἐπ' ἀραις ἡμετέρεσιν, id est, ὑπὲρ ἡμῶν." Atqui MSS. duo à Tho. Bentleio collati τέλος legunt.

Ver. 500. — μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.] Ita Iliad. γ', 454.

'Ἰσως γὰρ σφιν πᾶσιν ἀπᾶχθετο κηρὶ μελαίνῃ.

"Ενθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπέπλησαν τ', ἔδασάν τε·

Οὗτος δὲ Δρηνυῖ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ἄμρον.

Ἡ μὲν αὖ ὥς ἀγόρευε μετὰ δμαῖσι γυναιξίν, 505

Ἡμῖν ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπνει δίος Ὀδυσσεύς·

Ἡ δ' ἐπὶ οἱ καλίσασσα προσήυδα δῖον Ἰφάρειαν·

"Ερχεο, δῖ' Εὐμαίε, κίων τὸν ξεῖνον ἀνωχθί

Ἐλθέμεν, ὅφρα τί μιν προσπύξωμαι, ἥδ' ἐρίωμαι,

Εἴ που Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἦε πέπνυται, 510

Ἡ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἴοικεν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα·

Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοὶ,

Οἷ' ὅγε μυθεῖται, Δίλγατό κέ τοι φίλον ἦτορ.

Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἐρυζα 515

Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἔμ' ἔπετο κῆδός ἀποδράς·)

Ἀλλ' οὕτω κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορευόν.

"Ὡς δ' ὅτ' αἰοδὸν ἀγῆς ποτιδέρκεται, ὅς τε Διῶν ἐξ

Ἀείδει δεδαῶς ἐπὶ ἡμερόεντα βροτοῖσι,

Τοῦ δ' ἄμοτον μεμῶασιν ἀκουέμεν, ὅππότε' αἰεΐδει· 520

"Ὡς ἐμὲ κείνος ἔβελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.

" Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque;
" Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum."

Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres, 505

Sedens in thalamo; coenabat autem nobilis Ulysses:

Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum;

" Vade, nobilis Eumaeae, profectus hospitem jube

" Venire, ut aliquatenus cum ipso congregiar, et interrogem,

" Sicubi de-Ulysse malorum-patiente vel audiverit, 510

" Vel eum viderit oculis: multivago enim similis est."

Hanc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

" Utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,

" Qualia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.

" Tres enim jamjam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui 515

" In casā, (primum enim ad me venit, ubi à nave aufugisset;)

" Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.

" Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis

" Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,

" Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit; 520

" Sic me ille mulcebat assidens in aedibus.

Ver. 504. Οὗτος δὲ Δρηνυῖ πρυμνόν.] Pronunciabatur Δρηνυῖ, vel Δρηνυῖ duabus syllabis; uti et vox ἔρχεσθῶν infra ver. 605.

τίς ποιν' — τοὶ δ' ἔρχεσθῶν καὶ ἀνδρῶν

Vide ad Il. π', 321. et 536.

Ver. 506. — ἰδίους] Ἰλ. ἰδίους.

Ver. 508. "Ερχεο, δῖ' Εὐμαίε.] Ἰλ. "Ερχεο δῖ', Εὐμαίε.

Ver. 509. — προσπύξωμαι.] Ἰλ. προσπύξωμαι.

Ver. 513. — σιωπήσειαν Ἀχαιοί.] "Μνησθήσῃς ἑνταῦθα (inquit Barnesianus) Ἀχαιοὶ λήγονται." Ita infra ver. 596.

— πολλοὶ δὲ παρὰ φρονέουσιν Ἀχαιοὶ.

Et σ', 93.

— ἵνα μὴ μιν ἐκφρασσαίαν Ἀχαιοὶ

Ver. 519. Ἀνδρῶν.] Ἰλ. Ἀνδρῶν.

Φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξείνος πατρώϊος εἶναι,
 Κρήτην καιστῶν, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.
 Ἔφην δὴ νῦν δεῦρα τὰδ' ἔκτετο πῆματα πάσχω,
 Προπροκυλινδόμενος· στεῦνται δ' Ὀδυσῆος ἀκούσαι,
 Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
 Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγχι κειμήλια ὄνδρι δόμενδε.

525

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἔρχεο, δεῦρο κάλεισσοι, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσκη.
 Οὔτοι δ' ἢε δύρησι καθήμενοι ἐψιασάντων,
 Ἡ αὐτοῦ κατὰ δόματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς εὖφρων.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κείτ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Σίτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆς ἔδουσιν·
 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι, ἥματα πάντα,
 Βοῦς ἱερέοντες, καὶ οἷς, καὶ πίνας αἶγας,
 Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον
 Μαψιδίῳ· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,

530

535

- "Dicit autem se Ulysses hospitem paternum esse,
 "In Cretā habitantem, ubi Minois genus est.
 "Indē jam nunc huc venit damna patiens,
 "Supplex-provolutus: affirmat autem de-Ulysse se audivisse,
 "Propē Thesprotorum virorum in ubere populo,
 "Vivo: multas autem ducit res-pretiosas suam ad domum."
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
 "Vade, huc voca; ut corām ipse dicat.
 "Hi autem vel in foribus sedentes delectantur,
 "Vel illic in aedibus, quippē ipsis animus laetus est.
 "Ipsorum etenim possessiones integrae jacent in domo,
 "Panis et vinum dulce; ea quidem domestici ipsorum comedunt;
 "Ipsi verō in nostram-domum divertentes, dies omnes,
 "Boves mactantes, et oves, et pingues capras,
 "Epulantur, bibuntque generosum vinum
 "Temerē; plurima autem absumuntur: non enim adest vir,

525

530

535

Ver. 523. — [ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.] Dna. Dacier exponit, "Où le sage Minos est né." Alii autem, notante eadem Dna. Dacier, explicant; "Ubi regnant Minois posterī." Quia scilicet Idomeneus Minois nepos jam tum Cretā regnaret. Sed prior verior explicatio; ut liquet ex *Odys.* ζ', 34. 35. ubi eadem phrasī occurrit;

κατὰ δῆμον
 Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.

Ver. 525. Προπροκυλινδόμενος.] "Ἦγον ἰσχυρῶν" ἢ καὶ ἰκτινυτικῶς ἀπὸ σώσου εἰς τόπον ἡκων. Eustath.

Ver. 530. — ἐψιασάντων.] Ἀπὸ τοῦ παρ-
 ζήσαντων, διαγλίσσασαν. Schol.

Ver. 533. — τὰ μὲν οἰκῆς.] Barnesius

hic pro μὲν, μὲν legi debere putat. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 534. — ἡμέτερον πωλεύμενοι.] *Al.* ἡμέτεροι γι πωλείμενοι.

Ver. 537. — τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται.] Vulgati habent κατάνεται. Barnesius autem ex Editionum vetustiorum nonnullis edidit κατάνεται. Recte, ut videtur. Ita enim, uti ipse annotat, in omnibus Exemplaribus legitur suprā *Odys.* β', 58. ubi occurrit hic locus: Cumque Barnesio facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Porro *Hesychius*, notante iidem Barnesio, vocem κατάνεται exponit κατανύττει, ἀναλίσκειται. Ita *Iliad.* α', 251.

— μάλα γὰρ νῦν ἀνέειμι, ἰγγυδί δ' ἄνός.
 Et *Odys.* γ', 496.

*Ἦνον ὄν.

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκειν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν. 540
 "Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μίγ' ἔπταρεν ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλίον κοινάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
 Αἰψα δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἐρχέο μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ᾧδε κάλεσσον.
 Οὐχ ὄρας, ὃ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσιν ; 545
 Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
 Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
 "Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
 Αἶψ' αὐτὸν γνῶα νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 "Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματά καλά. 550
 "Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
 'Αγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ξεῖνε πάτερ, καλεῖ σε περιφρων Πηνελόπεια,

" Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat.
 " Sin Ulysses venerit, et accesserit in patriam terram,
 " Statim cum suo filio injurias ultus-fuerit virorum." 540
 Sic dixit : Telemachus autem altè sternuit ; circumque domus
 Horrendum resonuit ; risit verò Penelope ;
 Statimque deindè Eumaeum verbis alatis allocuta est ;
 " Vade mihi, hospitem coràm huc voca :
 " Nonne vides, quòd mihi filius sternuit ad omnia verba ? 545
 " Ideò et non imperfecta mors procis fiat
 " Omnibus prorsus ; neque quisquam mortem et fatum vitet.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà ;
 " Si ipsum cognovero vera omnia dicentem,
 " Induam ipsum laenàque tunicàque, vestimentis pulchris." 550
 Sic dixit : ivit verò subulcus, postquam sermonem audiverat :
 Propèque stans verbis alatis allocutus est ;
 " Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Ver. 538. — ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.] Vide infrà ad χ', 208.

Ver. 540. Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione vocula σὺν producatur, nullis tamen allatis Codicibus de suo edidit, Αἰψά κε ᾧ σὺν παιδί. Quod scilicet hæc lectio sit " tutior, meliorque. Sed mutato nihil opus. Vide ad II. á, 51.

Ver. 541. — Τηλέμαχος δὲ μίγ' ἔπταρεν.] "Ὅστις γὰρ στυγὴ ἦν τοῖς παλαιαῖς καὶ ὁ πταρμός" ἰσὺ καὶ ἡ κεφαλὴ σιμῖα, ἢ ἢς τὸ τοιοῦτον σύμβολον. Διὸ καὶ προσκυνῶντα, ὁ πταρμός καὶ τὴν αἰτίαν λίγουσιν οἱ σοφοί, ἢ αἰς καὶ Ἀριστοτέλει. Eustath. Καὶ πταρμός δὲ πταρ αὐτῷ [Ὁμήρῳ] σύμβολον ἀγαθὸν γίνεσθαι. Dionys.

Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 24. Hinc apud Anthologiam :

Οὐδὲ λίγυ, Ζεῦ σῶσον, ἰδὲ πταρῶν —
 Lib. II. § iis Δουιδίῳ.

Vide Aristot. Problem. Sect. 33.

Ver. 542. Σμερδαλίον κοινάβησε.] Vide ad II. γ, 455. Αἰ. Σμερδαλίον κοινάβησε.]

Ver. 545. — ἰστάμενος πᾶσιν ἔπεσιν.]

Origen. contrà Celsum lib. I. (notante Barnesio), citat ἰστάμενος πᾶσιν ἔπεσιν.

Ver. 547. — ἀλύξω.] Αἰ. ἀλύξω, et ἀλύξαι.

Ver. 548. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.]

Καὶ ταῦτ' ἰστίτω καὶ γράφου φρεσὶν ἴσω.
 Sophocle. Philoctet. ver. 1318.

Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς
 Ἀμφὶ πόσει κίλεται, καὶ κῆδεά περ πεπαθυῖη. 555
 Εἰ δέ κέ σε γνοίῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 Ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 Χρηΐζεις σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
 Γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλησιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 560
 Εὖμαι', αἵψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
 Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμῆν δ' ἀνεδέγμεθ' οἷζύν.
 Ἀλλὰ μνηστῆρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὁμίλον,
 Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. 565
 Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
 Οὔτε κακὸν ρέζαντα βαλὼν οὔνησιν ἔδωκεν,
 Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
 Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
 Μείναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα· 570
 Καὶ τότε μ' εἰρέσθω κόσμιος περὶ νόστιμον ἦμαρ,

" Mater Telemachi ; sciscitari aliquid ipsam animus
 " De marito jubet, quamvis dolores passa sit. 555
 " Quòd si te cognoverit vera omnia dicentem,
 " Induet te laenâque tunicâque, quibus tu maximè
 " Indiges ; panem autem etiam petens per populum
 " Ventrem pascas : dabit verò tibi, quicunque voluerit."
 " Illum autem rursus allocutus est multa-passus nobilis Ulysses ; 560
 " Eumaeae, statim ego vera omnia dicam
 " Filiae Icarii prudenti Penelopae :
 " Novi enim benè de illo ; parem autem sustinuius aerumnam.
 " Sed procorum difficilium subtimeo coetum ;
 " Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit. 565
 " Etenim nunc, quandò me hic vir per domum euntem,
 " Nihil mali cùm-feceram, percussum doloribus dedit,
 " Neque omninò Telemachus hoc prohibuit, neque quisquam alius.
 " Ideò nunc Penelopen in aedibus hortare
 " Manere, festinantem licèt, in solis occasum : 570
 " Et tunc me interroget mariti de reductu die,

Ver. 554. 555. ——— μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς ——— πικραθυῖη.] "Οτι καὶ ἰνταῦθα κίεται σχῆμα καινόν, ἥτοι σολαισφαις, ἢ τῇ, " μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς κίλεται, καὶ " κῆδεά περ πεπαθυῖη." τὸ μὲν γὰρ ὁρθεῖν, ὅτι κίλεται αὐτὴν ὁ θυμὸς μεταλλῆσαι τί καὶ κῆδεα περ παθούσας. Eustath. De hujusmodi Syntaxi, vide suprâ ad ἰ, 256. et ad II. ξ, 141. Porro consultò planè hoc in loco ita scripsit Poeta, quum

aequè facillè scribere potuisset πικραθυῖαν.

Ver. 556. Εἰ δέ κί.] *Al.* Αἰ δέ κί. Ut suprâ ver. 549.

Ver. 559. ——— ὅς κ' ἐθέλησιν.] *Al.* ὅς καὶ θέλησιν. Vide suprâ ad ver. 19.

Ver. 564. ——— χαλίστων.] *Al.* χαλίστιον.

Ver. 565. Τῶν ὕβρις τε βίη τε.] Vide suprâ ad ὁ, 327.

Ibid. ——— ἴκιν.] *Al.* ἴκιν.

Ἄσσοτέρῳ καθίσασα παρὰ πυρί· εἴματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα·

Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπὶ τὸν μῦθον ἀκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·

675

Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὐμαίῃ; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἥ τινά που δέσας ἐξαίσιον; ἥ καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίῃ στυγαῖα·

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,

580

Ἵψ' ἐν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.

Ἀλλὰ σε μείναι ἄνωγεν ἐς ἥλιον καταδύντα.

Καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ᾧ βασιλεία,

Οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἢ δ' ἱπακοῦσαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

585

Οὐκ ἄφρων ὁ ξείνος οἶεται, ὅς περ ἂν εἴη·

Οὐκ γὰρ κού τινες ᾧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων

"Propius ubi-collocârit ad ignem : vestimenta enim

"Mala habeo; nōsti et ipse, quoniam te primū supplex-adii."

Sic dixit : ivit autem subulcus postquam sermonem audiverat.

Eum verò super thronum profectum allocuta est Penelope ;

575

"Non tu utique ducis, Eumaeae ? quid hoc in-animum-induxit erro ?

"An aliquem quodammodo veritus suprâ-modum ? an et aliter

"Verecundatur in domo ? malus autem est verecundus mendicū."

Hanc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce ;

"Loquitur appositè, quae scilicet putaret etiam aliū,

580

"Contumeliam vitans virorum superborum :

"Sed te manere hortatur in solis occasum,

"Etenim tibi sic ipsi multò meliùs, ô regina,

"Solam ad hospitem loqui verbum, et ex-eo audire."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope ;

585

"Non insipiens hospes auspicatur, quicunque detumēt sēt ;

"Non enim usquam ulli sic mortalium hominum

Ver. 572. Ἄσσοτέρῳ καθίσασα παρὰ πυρί.] Non, ut reddunt versiones plurimae, "Pro-
pius assidens apud ignem ;" sed, "Propius
"ubi me collocârît ad ignem." Ita nimirum
postulare videtur tum sententia, tum vo-
cum καθίσας, καθίσαι, &c. in Prino Aoristo
significatio. Vide *Iliad.* γ', 68. ἦ, 49. i,
484. et ε', 280.

Ibid. — γάρ τοι.] *Al.* γὰρ δὲ.

Ver. 577. Ἥ τινά που δέσας ἐξαίσιον.] Τὸ
δὲ "ἐξαίσιον" δηλοῖ μὴ τὸ ἔξω τοῦ αἰοίου. Ἐστὶ
δὲ ἡ αἰτιατικὴ πτώσις, ἵνα δηλοῖ, δέσας τινά
ἄνδρα ἐξαίσιον· ἢ παρήρηματικῶς, ἀπὸ τοῦ, ἔξω
τοῦ δέοντος. — Τίς δὲ τὸ "δέσας ἐξαι-
"σιον" καὶ ἀπὸ τοῦ, μίγα φοβήσῃς, ἴππον. *Eu-
stath.* Secunda optima videtur explicatio.
Ut suprâ γ', 690.

Οὐτε τινα ῥίξας ἐξαίσιον. —

Ver. 579. Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος.] Ita ex
veterum Editionum nonnullis rectè edidit
Barnesius. Quippè Penelopen hic alloquitur
Eumaeus. *Henricus Stephanus* aliiq̃ue non-
nulli malè, Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ver. 581. — ἀλυσκάζων.] *Al.* ἀλυσκάζων.

Ver. 586. Οὐκ ἄφρων ὁ ξείνος οἶεται.] *Barnesius*
aliiq̃ue vertunt, "Non insipiens hospes
"videtur." Sed rectiùs, ut opinor, inter-
pretèris, "Non insipiens hæc cogitat hospes."
Ut suprâ ver. 580. 581.

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶατο καὶ ἄλ-
λος,

Ἵψ' ἐν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.

Ibid. — ὅς περ.] *Al.* ὅσπερ

Ver. 587. — πού.] *Al.* ποῦ.

Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀνάσθαιλα μηχανώνται.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευεν ὁ δ' ὤχετο διὸς ὑφορβὸς

Μνηστῆρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.

590

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

"Αγχι σχὼν κεφαλῇ, ἵνα μὴ πειθοῖαισ' οἱ ἄλλοι·

ᾧ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σῶας καὶ κείνα φυλάζων,

Σὸν καὶ ἐμὸν βίοντο· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.

Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζω θυμῷ,

595

Μή τι πάθης· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·

Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

"Ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελήσας·

Ἡῶθεν δ' ἵεναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά·

600

Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.

"Viri superbientes injusta machinantur."

Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus

Procorum in coetum, postquam dixerat omnia.

590

Statim autem Telemachus verbis-alatis allocutus est;

Propè admoto capite, ut nè audirent alii:

"O dilecte, ego quidem abeo, sues et illa custoditurus,

"Tuum et meum victum; tibi autem híc omnia curae-sint.

"Ipsum quidem te primùm serva, et considera in animo,

595

"Nè quid patiaris; multi verò mala cogitant Achivorum·

"Quos Jupiter disperdat, antequam nobis nocumento-sint."

Hunc autem rursùs Telemachus prudens contra allocutus est;

"Erit sic, pater: tu verò vade merendâ-sumptâ:

"Manè autem veni, et duc victimas pulchras:

600

"At mihi haec omnia et immortalibus curae-erunt."

Ver. 590. — διαπέφραδε.] Vide ad Il. β', 314. et ε', 500.

Ver. 596. — Ἀχαιῶν.] Vide suprâ ad ver. 513.

Ver. 599. — ἄττα.] Vide suprâ ad α', 31.

Ibid. — διελήσας.] Πρὸς τὴν διελὴν ἄραν παραγνόμενος· ταυτίσει, τὴν μισσημερίαν, ἢ τὴν ἰσαστηρὴν διατριβήν. "Ἐγὼ δὲ, τὴν διελὴν τροφὴν αἰτῶν καὶ Καλλίμαχος φησὶ, "Διείλον· αἰτίζουσιν, ἄγουσι δὲ χύμας ἀπ' ἔργου." τὴν πρὸς τῇ διελὴν τροφὴν αἰτῶντες· οὐ δύνανται· περιεπλάκυσαν γὰρ ἐπὶ οἱ ἀρχαῖοι τροφὴ [Barnesius edidit τροφὴ μόνον] τροφαῖς ἰχθύων. Schol. Athenaeus, lib. I. cap. 10. secundum posteriorem explicandi rationem accipit: Τῆς δὲ τιτάρτης (inquit) τροφῆς οὕτως Ὀμηρος μέμνηται, "Εὐ δ' ἔρχεαι διελήσας," ὃ καλοῦσι τινὲς διελὴν, ἢ ἴσσι μεταξὺ τοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγομένου ἄριστου καὶ δίσταν. Καὶ ἄριστον μὲν ἴσσι τοῦ ὑπὸ τὴν ἰω λαμβανόμενον δύναντι δὲ, μισημ-

ερῶν, ὃ ἡμῖς ἄριστον δόξαν δὲ, τὸ ἰσαστηρὴν. Ipse autem, uti ad hunc locum annotat Casaubonus, alibi alteram explicandi rationem probat, hanc prorsùs rejicit: Ὅσαυτίς δὲ (inquit) καὶ τροφῆς ἰλάμβανον, περιεπλάκυσαν ἦδη· ὅτι δὴ τροφὴ ἦσαν διὰ τὸ αὐτὸ ποτὶ μὲν ἄριστον, ποτὶ δὲ ἴσσι ἰσμάζισθαι. Γίλλοις γὰρ ἴσσι οἱ φάσκοντες ἴσσι καὶ τίσασθαι ἰλάμβανον, ἴσσι δὲ Πιστῆς ἴσσι, "Σὺ δ' ἔρχεαι διελήσας" οὐ νοοῦντες ἴσσι λίγην τὸν διελὴν διατριβὴν χροῖον. Lib. V. cap. 4. Cæterùm ut de cibo sumendo intelligatur hæc vox, facere videntur (uti observat Dna. Dacier) sequentia, ver. 602. &c.

— ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔχ'· ἐκτίσσειν ἴσσι δίφρον· Πιληάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἰσθύνος ἀδὲ ποτῆ-
τος,
βῆ ε' ἵμεται μεθ' ὕας —

Ver. 600. — ἱερήϊα.] Vide ad Il. χ', 159.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔξειτ' ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου·
 Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἥδ' ἐποτῆτος,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἔρκεά τε, μέγαρόν τε
 Πλείον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὄρχηστούϊ καὶ αἰοιδῇ
 Τέρποντ'· ἥδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δειέλον ἤμαρ.

605

Sic dixit : is verò rursùs deindè sedebat benè-politâ in sede :

Ubi autem repleverat animum cibo et potu,

Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque

Plenam convivarum : hi autem saltu et cantu

Delectabant-se : jam enim et advenit vespertinum tempus.

605

Ver. 602. — ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου.] *Al.*

ἐπὶ θρόνου ἐνθ' ἀνίστη.

Ver. 604. — ἔρκεα.] *Al.* ἔρκεα. — Uti

Iliad. i, 472.

Ver. 605. — ὄρχηστούϊ. Vide suprâ ad
 ver. 504.

Ver. 606. — δειέλον ἤμαρ.] Τὸ τῆς δι-
 λυῆς ὥρας. *Schol.*

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ.
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Σ'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Σ'.

ὈΔΥΣΣΕΩΣ καὶ Ἰεῦ πυγμὴ γίνεται φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπεια τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καὶ τις κοινολογία ἐν τοῖς ἐξῆς Ὀδυσσίαις πρὸς Εὐρύμαχον.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσίαις καὶ Ἰεῦ πυγμῇ.

Ἄλλως.

Σίγμ' ἔρι' Ἰεῦ, εὖχος Ὀδυσσεύς, δῶρ' ἔ' ἀνέκταν.

ἮΛΘΕ δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστρῳ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκῃς, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πίεμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
Ἀργαῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ Δίῳ πότνια μήτηρ

5

ADVENTIT autem mendicus publicus, qui per urbem
Mendicabat Ithacae; excellebat verò ventre voraci,
Ad incessantèr comedendum et bibendum; neque ei erat via,
Neque robur: specie autem valdè magnus erat intuitibus.
Arnaeus verò nomen erat: hoc enim imposuit alma mater

5

Ver. 1. Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχός, &c.] Καὶ ἡ
Κομφῶδία Ἰθάκῃ [ἢ Ὀμήρου] καθὼν Ἰλαθε τὴν
ἀφορμὴν· εἶναι γὰρ οἶσι καὶ παρὰ τῷ τὰ συμ-
νήματα καὶ ἐνφληδύτα διαγυμνῶν, ἰσιωδία τι-
νὰ ἰσὶ γίλῳτα κινεῖται· διὸ ἐν τῇ — Ὀδυ-
σσίῃ — παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν ἐισάγεται
ἡ πτωχὴ Ἰεῦ τῷ γυναικῶν Ὀδυσσεύϊ ἱεῖον
εἰς πάλιν, καὶ ἐν τῷ Ἰεῦ φανερῶς καταγίλα-
σται. Καθίλου γὰρ οἰκίῳ ἰσὶ τῇ τοῦ ἀνδρῶπου
φύσιν· μὴ μόνον ἰστυτῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀνίσθαι,
ἵνα καὶ διαρεῇ πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἑῷ πόνους. Dionys.
Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 25.
Vide infra ad ver. 37.

Ver. 2. — μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ.]
Tom. II.

Ἐκφρασις ἦν ἰσὶ γαστρομαργίᾳ, ἵπτον ἀπλη-
στίᾳ· τοῦτο γὰρ ἡ μάργη γαστήρ· διαλιγμένης
ῥηθίσας, ἰσμίως τῷ "πόλις ἀκρη," καὶ τοῖς ἰσμί-
οις. Eustath. Vide et Porphyry. Quæst.
Homeric. 11.

Ver. 3. — φαγέμεν καὶ πίεμεν.] Barnesius
ex Etymolog. Magn. edidit πίνεμεν. Quo
modo legit et MS. à Tho. Bentleio collatus.
Sed et satis rectè se habet Vulgata lectio.
Vide supra ad π', 143.

Ver. 5. — τὸ γὰρ Δίῳ πότνια μήτηρ.] A-
pud Etymolog. Magn. ad vocem Ἀργαῖος, lo-
gitur (notante Barnesio) εἰ γὰρ Δίῳ ὁ ποτὶ
μήτηρ.

K

Ἐκ γενετῆς Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 Οὔτεκ' ἀπαγγέλλεσκε πῶν, ὅτε πού τις ἀνώγει·
 "Ὅς ῥ' ἔλθων Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
 Καί μιν νικεῖαν ἔπα πτερόεντα προσηύδα·

Εἶπε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλη. 10
 Οὐκ αἶεις, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλπίμεναι δὲ κίλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἕρις καὶ χερσὶ γένηται.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμόνι', οὔτε τί σε ρέζω κακόν, οὔτ' ἀγορεύω, 15
 Οὔτε τιὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσται· οὔδ' εἰ τί σε χερῇ
 Ἀλλοτρίων φθονεῖν δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
 "Ὡς περ ἐγὼν ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
 Χερσὶ δὲ μήτι λῆν προκαλίξω, μή με χολώσης, 20
 Μὴ σε, γέρον περ ἐὼν, στῆθος καὶ χεῖλεα φύρσω
 Αἵματος ἥσυχῇ δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μάλλον ἔτ' εἴη

Ex nativitate : Irum autem juvenes vocabant omnes,
 Quoniam nuntia-referebat profectus; cum alicubi quis juberet:
 Qui scilicet ubi venerat, Ulyssem pellebat suā domo,
 Et ipsum objurgans verbis alatis allocutus est;

"Recede, senex, à vestibulo, nè jam citò et pede traharis : 10

"Non sentis, quòd jam mihi innuunt omnes,

"Trahereque jubent? Ego autem verecundor omninò.

"Sed surge, nè citò nobis contentio etiam manibus fiat."

Hunc autem torvè intuitus, allocutus est solers Ulysses;

"Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico, 15

"Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumpserit.

"Limen autem ambos hoc capiet : neque omninò te oportet

"Aliena invidere; videris autem mihi esse erro,

"Sicut ego; opulentiam verò dñi solent præbere.

"Manibus autem nequaquam valdè provoca, nè mihi iram-moveas, 20

"Nè tibi, senex licet sñm, pectus et labra foedem

"Sanguine; quies verò mihi etiam magis adhuc esset

Ver. 7. ——— ὅς ποὺ τις.] *Al.* ὅς τις
 τις.

Ver. 10. ——— μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλη.] Vide suprā ad π', 276.

Ver. 11. ——— ἐπιλλίζουσιν.] Τί οὖν τὸ ἐπιλλίζουσιν; τὸ διαπύειν ἀπὸ τοῦ τοῦ διαπύοντος συστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς· ἰλλάδης γὰρ οἱ συσταμμένους ἰμάντες. Porphy. *Quaest. Homeric.* 11.

Ibid. ——— δαίμονες.] *Etymolog. Magn.* ad vocem ἐπιλλίζουσιν, (notante *Barnesio*), citat *Ἀρσιν.*

Ver. 14. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν.] *Al.* Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ver. 17. ——— χεῖρεται.] *Χερῆναι ὅτι καὶ χεῖρας· τὸς καταδύσας τῶν ὀφθαλμῶν. Schol.*

Ver. 18. Ἀλλοτρίων φθονίαν.] *Al.* Ἀλλοτρίων φθονίαν.

Ver. 19. ——— ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.] Ita suprā ζ'. 188.

Ζῆς δ' αὐτὸς εἶμι ὄλβον Ὀδυσσεὺς ἀνθρώποισιν.

Similiter et *Aeschylus*;

Θεοῦ δὲ δῶρον ἔστιν εὐτυχίῃ βροτέας.

Septem contra Thebas, ver. 631.

Carterum *Eustathius* hoc, "ὄλβον δὲ θεοὶ," "ἔσθ'," itemque illud, "χεῖρην δ' ἐν ἡμῶν," "ἔσθ'," infrā ver. 22. ad sequentem Ulyssis de Proci victriciam futuramque ipsius prosperitatem referri vult. Minus rectè.

Αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οὔω
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαιρτιάδew Ὀδυσῆος·

Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεν Ἴρος ἀλήτης·

25

Ω πόποι, ὡς ὁ μολοερός ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῖ καμινοῖ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρησι, χάμαι δ' ἐπ' πάντας ὀδόντας
Γναβμῶν ἐξελάσασμι, σὺς ὡς ληϊσοτέρης.

Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσι καὶ οἶδε
Μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρw ἀνδρὶ μάχοιο;

30

“Ὡς οἱ μὲν προπάρειθε θυράων ὑψηλάων
Οὐδοῦ ἐπὶ ξιστοῦ πανθυμαδὸν ὀπριόωντο.

Τοῖν δὲ ξυνέχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόσιοι,

Ἴδὺ δ' ἄρ' ἐγχελάσας μετεφώνες μνηστήρεσσιν·

35

“Ὡ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·

“ Cras : nequaquam enim te reversurum puto

“ Iterum in domum Laertiadae Ulyssis.

Hunc autem iratus allocutus est Irus mendicus;

25

“ Papae ! ut hic vorax volubilitèr loquitur,

“ Vetulae camino-assuetae similis ; cui mala molirer,

“ Verberans ambabus ; in-terram autem omnes dentes

“ Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentia.

“ Accinge te nunc ; ut omnes cognoscant et hi

30

“ Nos pugnantes : quomodo verò tu cùm juniori viro pugnaveris ?”

Sic hi quidem ante fores altas

Limine in polito animosè rixabantur.

Eos autem animadverit sacra vis Antinöi ;

Stavitèrque ridens allocutus est procos ;

35

“ O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum est :

Ver. 24. Δεύτερον ἐς μέγαρον.] *Al.* Ἀδριε
ἴσω μέγαρου.

Ver. 27. Γρηῖ καμινοῖ ἴσος.] Τὸ δὲ, “ γρηῖ
“ καμινοῖ ἴσος,” οἱ μὲν κατὰ τὸ πολύκαλον
φασιν, ὡς ἐν ῥητορικῇ δηλοῦσαι λιγυρῶ. “ Ἐστρεῖ
δὲ τὸ μὲν Γρηῖ διὰ τὸ ῥοδὸν τοῦ προσώπου εἶπον·
τὸ δὲ καμινοῖ, διὰ τὸ ἐπιφανόμενον μίλαν, ὡς
οἷον ἐκ τοῦ ἀσέβους. *Eustath.* Prior inter-
pretatio ad vocis ἴσος significationem apti-
or; alioqui enim ἱκελος potius dicendum
fuisse videtur. Cæterum *Aristarchus* et *He-
rodianus*, notante ibidem *Eustathio*, vocem
καμινοῖ exponunt τὴν καμινύττειαν, ἥτοι φεύ-
γουσαν πρὸς τὴν εὐχρηστικὴν ἀλιμενιστίαν.

Ibid. — μητισαίμην.] *Barnesius* edidit
μητισαίμην· et in annotationibus, “ Ita,”
inquit, “ scribendum, Duplici s, ob “ Me-
“ trum.” Sed nihil opus. Nam *μητισαίμην*
antepenultimam producit. Vide ad *Il. ψ*,
312.

Ver. 29. — σὺς ὡς ληϊσοτέρης.] Τῆς κατ-

ιστοσύνης τὸ λήϊον, ὃ ἐστὶ τὸ σιτοφάγον χωρίον·
ἵαν γὰρ εὐρεθῇ εὖς ἀλλότριον σπόριμον πιδίον
βοσκομένη, ἐξοδοντίζται. *Schol.* Ἐν Σαλαμῇ
δὲ χλωροῦ εἶναι καὶ ληϊον κομῶντες, ἵαν εὖς ἵμασι
σούσας ἀποκτείνῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίων τοὺς ὀδόν-
τας ἐκτρέφειν αὐτῇ· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ παρ' Ὀ-
μήρῳ “ σὺς ληϊσοτέρης” φασιν. Οἱ δὲ ἱστῶτες
νοοῦσι, καὶ λίγυσσι, χλωροῦ εἶναι τὴν εὐνγισμαμί-
νην, ἀσθινεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας. *Eliau. de Animal. lib. V. cap. 45.* ipso fine. Verum poste-
rior ista explicatio satis inepta.

Ver. 34. Τοῖν.] *Al.* Τοῖσιν. Quod hoc qui-
dem in loco perinde est. Vide ad *Il. ε*, 566.

Ibid. — ἱερὸν μένος Ἀντινόσιοι.] Χρηστο-
λογεῖ κατὰ ἴδους οἰκίαν ἐ Παιτῆς τοῦ πάσιον
Ἀντίοιοι, ἐν τῇ “ ἱερὸν μένος Ἀντινόσιοι” ὡς καὶ
μὲν ἄλγισα “ ἱερὸν ἵς Τηλεμάχου” φασιν. Εἰ
γὰρ καὶ παρὰ δ' Ἀντίοιοι, ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ ἱσ-
οῖς ἔχον αὐτὸν ἱκανίσθαι. *Eustath.* Vide
suprà ad ε, 29.

Ver. 35. — μετιφώνη.] *Al.* μετιφώνη

Οἴην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν εἰς τόδε δῶμα·

Ὁ ξείνός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν

Χερσὶ μαχίσσασθαι· ἀλλὰ ζυνελάσσομεν ὦκα.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελῶντες,

40

Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχούς κακοείμονας ἠγερέθοντο.

Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὅφρα τι εἴπω·

Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ τάσδ' ἐπὶ δόρπῳ

Κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·

45

Ὀκπότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,

Τάων ἦν κ' ἐβέλησιν ἀναστάς αὐτὸς εἰσέσθαι·

Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδὲ τιν' ἄλλος

Πτωχὸν ἴσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.

50

Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλοι, οὕτως ἐστὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι

Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ

"Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum:

"Hospesque et Irus contendunt inter-sese

"Usque-ad manibus pugnandum: sed committamus ocyùs."

Sic dixit: illi autem omnes surrexerunt ridentes,

40

Circumque mendicos pannosos congregabantur.

Inter hos autem Antinòus locutus est, Eupitheì filius;

"Audite me, proci eximii; ut aliquid dicam;

"Ventreis isti caprarum jacent in igne: quos in coenam

"Deposuimus, pinguedine et sanguine impletos.

45

"Uter autem vicerit, superiorque fuerit,

"Eorum quem voluerit, ubi-surrexerit, ipse eligat:

"Semper autem deinceps inter nos convivabitur; neque quenquam alium

"Pauperem intùs misceri nobis sinemus mendicaturum."

Sic dixit Antinòus: illis autem placebat sermo.

50

Hos verò dolos-meditans allocutus est solers Ulysses:

"O amici, nequaquam æquum-est cum juniore viro pugnare

"Virum senem, calamitate labefactum; sed me venter

Ver. 37. Οἴην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν.] Ὁ διὰ πάσης τῆς ἱλιάδος συνδραμὴς Ποιητῆς, καὶ ὡς εἰν ἄγχιος, μυρίας ἱλαρότητας ἐν Ὀδυσσεύϊ σοφίζεται, εὐ μόνον ἐν ἐκφράσει καὶ ἑνικαῖς διηγήσει καὶ ἀνδρῶν τρυφῶντων ἰαθῆναι, καὶ αἰδῶν αἰς αὐ τοιοῦτοι χαίρουσιν ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συνόστει καὶ παίζειν, δ καὶ ἰναυτὰ ποτὶ μισὰ καὶ ποικίλης χάριτος. Τί γὰρ δι' ἑαυτῶν καὶ τὰ λοιπὰ οἷς, ὅσα καὶ παλαιός, ἥδῃς ἐν τῇ τοῦ ἀσπασίμου καὶ ἀπλουστεύου ἀκροατάς. Eustath. Vide suprā ad ver. 1.

Ver. 41. — κακοείμονας.] Κακὰ ἰμάτια περιεβλημένους. Schol.

Ver. 42. Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ.]

Οἰκίῳ τὸ ἄθλον, τοῖς διὰ γαστήρα δυστυχούσιν. Schol.

Ibid. — τάσδ'.] Ita Barnesius. Al. τὰς δ'.

Ver. 53. — ἀλλὰ με γαστήρ Ὀτρύνει κακοεργός.] Ἐν δὲ τῇ, "ἀλλὰ με γαστήρ Ὀτρύνει κακοεργός," ἀμφιβολον, ποίαν λίγην γαστήρ, ἴσκι τὴν ἰαυτοῦ, δι' ἣν πάσχιον ἴσκι καὶ περ μικροῦ, ἴσκι τὴν ἰσχυρίστη καὶ κινήσιν ὡς ἡμῖν πρὸς ἴσκι. Eustath. Sed nulla omnino hæc ἀμφιβολία. Priorem enim veram esse explicandi rationem liquet ex epitheto κακοεργός. Vide suprā ad ε', 286.

Ὅτρυνει κακοεργὸς, ἵνα πληγῇσι δαμείω.

Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον,

55

Μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἤρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ

Πλήξῃ ἀτασθάλλον, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσση.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνουν, ὡς ἐκέλευεν.

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερῇ ἰς Τηλεμάχοιο·

Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ,

60

Τούτῳ ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μὴ τιν' Ἀχαιῶν

Δεῖδιθ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχῆσεται, ὅς κ' εἰ σε Δεῖνῃ.

Ξεινοδόκος μὲν ἔγαν', ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες

Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 65

"Instigat maleficus, ut plagis domer.

"Sed age nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum,

55

"Nè quis Iro gratificans, me manu robusta

"Percutiat praevaricans, eique me violentèr domet."

Sic dixit: illi autem omnes abjurabant, sicut jubebat.

Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi:

"Hospes, si te jubet cor et animus generosus,

60

"Istum propellere; fac: caeterorum autem neminem Achivorum

"Time; quoniam cum-pluribus pugnabit, qui te percutiat.

"Hospitum-exceptor quidem ego; comprobant verò reges

"Eurymachusque et Antinous, prudentes ambo."

Sic dixit: hi autem omnes comprobârunt; at Ulysses

65

Ver. 56. — ἐπ' Ἴρῳ ἤρα φέρων.] Vide suprâ ad γ', 164.

Ibid. — παχείῃ.] Ἀ. βαρεῖη.

Ibid. 58. — ἀπώμνουν.] Vide suprâ ad β', 377. Ἀ. ἰσώμνουν.

Ibid. — ὡς ἐκέλευεν.] Post hunc versum in utrâque Eustathii editione sequitur:

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔμοσάν τι, τιλύντησάν τι τὸν ἔρκον.

Quem versum omninò hic restituendum contendit Barnesius. Ac occurrit quidem hic versus suprâ β', 378. α', 346. μ', 304. ε, 437. et *Iliad*. ε', 280. Sed et potest sine sententia dispendio abesse.

Ver. 59. — μετίειπ'.] Ἀ. μετίφη.

Ver. 64. Εὐρύμαχος τι καὶ Ἀντίνοος.] Ita Vulgati. Barnesius autem ex utrâque Eustathii editione et ipsius commentario edidit, Ἀντινέος τι, καὶ Εὐρύμαχος. Quod scilicet "Principem Procorum Antinonum pri-
"mò nominari" oporteat.

Ver. 65. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσαστο μὲν βάσειεν περὶ μῆδια, φαινὶ δὲ μηρούς.]

Hæc fatus, duplicem ex humeris dejecit amictum: [ossa, lacertosque,

Et magnos membrorum artus, magna Exult; atque ingens mediâ consistit arenâ.

Æn. V, 421.

Ἰερὸν δὲ (inquit Eustathius) καὶ ἐστὶ τὸ "Ζώ-
"σαστο βάσειεν" ἡμφίαισι, μὴ ζῶνι χρῆσθαι τοὺς
"πυγμαχούς, καὶ οὕτως ἀποστέλλειν τὸ ἱμάτιον
"ἄλλ' ἀποδυσαμένους, ἵνα ἡμῶν ζῶντοςθαι ὡς
"ἐν ταῦτα Ὀδυσσεὺς ἐξώσαστο βάσειεν" ὃν γυμνα-
"στίς, μῆδια μὲν καλῶνται, φαινὶ δὲ μηρούς καὶ
"ἄμους καὶ στήθια καὶ βραχίονας. Quod tamen
hinc non liquet. Videtur enim Ulysses pannis
se hic accinxisse, quòd cingulo careret: Eu-
ryalus certè, pugnorum certamen initurus,
cingulo utitur, *Iliad*. ψ', 683. Cæterùm de
hoc loco Dionysius Halicarnassensis: "Ὅ δὲ
"πρῶτος ἰσχυρισμὸς ἀποδοῦναι τὸ εἶμα, καὶ
"γυμνὸς Ὀλυμπιάσι δοκεῖν, ἐπεὶ οὗς περικτα-
"δικάσας Ὀλυμπιάδας, Ἀπαντες δὲ Ἀσπιδαιμόν-
"ες ἦν. Τὰ δὲ περὶ τοῦτον δι' αἰσχρόνους ἔχον
"ἀπαντες Ἕλλησις ἔλα γυμνὰ φαινὶν ἐν ταῖς
"ἀγωνίαις τὰ εἶματα, ὡς Ὀμηροῦ ἐκμνηρεῖ,
"μαρτύρων ἀξιοπιστοτέρους [forte ἀξιοπιστότατους]
"τι καὶ ἀρχαιότεροι ἂν, ζυγυμνίους τοὺς ἥρωας
"αἰών. Τὴν γοῦν Ἀπαντες καὶ Ὀδυσσεὺς πάλιν
"ἐπὶ τῇ Πατρίᾳ τὰ φθὴ γυμνίῃ ἀφηνεύοντες,
"φασὶν (*Iliad*. ψ', 710.) "Τὰ δὲ ζυγυμνίῃ βή-
"σιν ἐς μίσον ἀγῶνα." Καὶ ἐπὶ σαφιστερον
"ἐν Ὀδυσσεὶ τούτῳ ποιεῖ φανερόν ἐπὶ τῆς Ἰρῆς καὶ
"Ὀδυσσεὺς πυγμαχῆς, ἐν τοῖσι τοῖς ἱστίαι· "—
"αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσαστο μὲν βάσειεν περὶ
"μῆδια, &c." Τὸν δὲ πτωχὸν οὐκ ἐστὶ βουλόμην
"μὲν μέγιστον, ἄλλ' ἀποδιδιμῶνα εἰσάγων, τὰ-

Ζώσατο μὲν ῥά κεισιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηρούς
 Καλούς τε, μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ὦμοι,
 Στήθεά τε, στιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη

"Αγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·

70

ᾧ δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

"Ἡ τάχα Ἴρος αἶρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει·

Οἷν ἐκ ῥακίων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.

"Ὡς ἄρ' ἔφαν· Ἴρω δὲ κακῶς ὤρινετο θυμός·

Ἀλλὰ καὶ ὡς δεηστές ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,

75

Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσι.

Ἀντίνοος δ' ἐνέμπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,

Cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat verò femora

Pulchraque, magnaue; nudati sunt autem ei lati humeri,

Pectoraque, robustaque brachia: at Minerva

Propè astans membra auctavit pastori populorum.

Proci verò omnes vehementer admirati sunt:

70

Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium:

"Certè citò Iros miser-Iros accersitum malum habebit:

"Qualem ex pannis senex coxam ostendit."

Sic utique dixerunt: Iro autem malè commovebatur animus:

75

Sed et sic famuli ducebant cinctum vi,

Timentem: carnes verò tremebant circum membra.

Antinous autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat:

"Nunc quidem neque sis, jactator, neque natus fueris,

ἔφατο· — "Ἀλλὰ καὶ δὲ μνηστῆρες ἄγον,
 "ζώσαντες ἀνάγκη, Δειδιότα." Τούτῳ δὲ τὸ
 ἔπος ἀρχαῖον ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ὅν, οἱ φυλάττοντες
 μίχρη τοῦδε ῥωμαῖοι ὅλοι ἰσὶν οὐ προσμαθόντες
 παρ' ἡμῶν ὑστέρων. ἀλλ' οὐδὲ μεταβιβάζουσιν οὐκ
 χρὴ κατὰ πρὸς ἡμῖς. Antiquitat. Rom. lib.
 VII.

Ver. 66. Ζώσατο μὲν ῥά κεισιν.] Al. Ζώσατο
 καὶ ῥακίων.

Ver. 69. — μίλ' ἤλδαν.] "Ἦτοι εὐεραφῆ
 καὶ λιπαρὰ ἰστίαι, ὑδρῖνουσα τὰ μέλη." Por-
 phyry. Quæst. Homeric. 10.

Ver. 72. "Ἡ τάχα Ἴρος αἶρος." Τὸ δὲ "Ἴρος
 "αἶρος" ταυτὸν τῷ Ἴρος κακίος, καὶ ὁμοί-
 οτητα τοῦ "κακίον ἐκ ὀνόμασθ'." [Odys-
 s., 260.] καὶ τοῦ, ὅπως αὐτῶν, παρὰ Σοφοκλῆ-
 καὶ τῶν ὁμοίων. "Ἡ καὶ ἄλλως αἶρος, ὁ μνηστῆ-
 ρισμὸς Ἴρος, ἀλλὰ τὴν ἐξέλιξιν. Eustath. Vi-
 de et Porphyry. Quæst. Homeric. 16. sub fine.
 Cæterum Meric. Casaubonus hanc vocem
 aliter exponit: "Nec ille (Scholiastes), nec
 "Eustathius," inquit, "rationem nominis
 "explicat; ad quam respicere videtur
 "Homerus, cùm addit, ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει-
 "u. Ego suspicor illum ad significatio-
 "nem verbi αἶρος, vel αἰείας, alludere voluis-

se. Certè αἰετὸν vel αἰθαίρετον (quod in
 "Eustathio) planè idem quod ἐπίσπαστον
 "in hoc sensu, cum τῷ, κακὸν, junctum."
 De nuperâ Homeri Editione, Dissertat. I.
 Mirè admodum.

Ver. 73. Οἷν ἐκ ῥακίων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα
 φαίνει.] Hinc Strabo, Geograph. lib. I. pag.
 28. al. 15. Οἷν ἐκ ῥακίων ὁ γέρον. Quæ-
 ad locum Casaubonus in annotationibus,
 citato hoc Homeri versu: "Quum ἐπιγυν-
 "νίδα," inquit, "Aristarchus exponeret,
 "τὸ ἰσάνει τοῦ γένετος. Crates, τὴν ἰσχυρί-
 "Chares verò, τὴν ἰσ' ἔλου τοῦ σώματος ἐν-
 "σχυρίαν. Strabo ita παραδόν, secutus vi-
 "detur Cratetis expositionem: aut potiùs
 "Charetis, quam etiam alius Homeri lo-
 "cus confirmat, Ὀδ. ε'." Hesychius autem
 cum Aristarcho vocem ἐπιγουνίδα exponit, τὸ
 ἰσάνει τοῦ γένετος. λίγυ δὲ τὸν μῦθον, ἀφ' οὗ ἰσ-
 χυρίαν τὴν τοῦ σώματος ἐκτίαν. Vide suprâ
 ad ε', 225.

Ver. 75. — δεηστές.] Apud Dionysium
 Halicarnassensem, loco suprâ ad ver. 65. ci-
 tato, μνηστῆρες.

Ver. 78. — μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γέ-
 νοιο.] Τὸ δὲ, "μήτε εἴης, μήτε γένοιο," ἢ ἀντί

Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,
 "Ἄνδρα γέροντα, δῆν ἀρημένον, ἧ μιν ἰκάνει.
 'Αλλ' ἐκ τοι ἔρῳ, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Αἶ κέν σ' οὗτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 "Ὅς κ' ἀπὸ ρῖνα τάμῃσι καὶ οὐατα νηλεῖ χαλαῇ,
 Μῆδεά τ' ἐξερύσας, δάη κυσὶν ἀμὰ δάσασθαι.
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
 'Ες μέσσον δ' ἀναγόν· τὸ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.

80

85

" Si profectò hunc tremis et times gravitèr,

" Virum senem, calamitatè labefactum, quæ ipsum occupat.

80

" Sed tibi edicam, quod et perfectum erit,

" Si te hic vicerit, superiorque fuerit.

" Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,

" Ad Echetur regem, hominum perniciem omnium,

" Qui nasum abscindat et aures saevo aere,

85

" Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda."

Sic dixit: ei verò adhuc magis tremor subiit membra:

In medium autem eum duxerunt: illi verò ambo manus elevârunt.

ταῦ, μήτε ἦν εἰς, μήτε ἔχον· (ἴδης γὰρ τοῖς
 Συμφωνίαις μίμνησθαι καὶ τὸ ἄδη γινώσκειν, καὶ
 ἰσαεῖσθαι μὴ εἶναι γινώσκειν, ἢ καὶ ἀδύνατος ἢ
 ἀεὶ) ἢ μήτε εἰς ἔστιν, ἀλλὰ τελευτῶν, μήτε
 μὴν πάλιν ὑστερον γίνωσκειν. Eustath.

Ibid. — βουγάι. Μυγάλης ἰσχυρίσθαι,
 βῶν ἔργα ποιῶν. Schol. "Οτι δὲ — ἡ βούς
 πολλὰ μύγας παρρησιάζει ἐν ταῖς συνήθειαις,
 δαυλοῦ καὶ ἡ "βού" ἰσχυρίσθαι, ἢ ἐκ τοῦ ζώου
 τούτου ἐλθὼν λέγουσιν" ἢ ἡ ἰσχυρία καὶ
 ἡ βούβρωσις, καὶ ἡ βούβρις, καὶ ἡ βούβρις,
 καὶ ἡ βουβίσις, καὶ ἡ βούβρις. Eustath. in
 commentario ad *Πιάδ.* 1, 824.

Ver. 83. Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε. Αἰγυῖ δὲ καὶ
 ἦν Ἡπειρος, χάριν δῖος οὗτος καλαυμῶν ἄν-
 τιστρὸν κυρίως ἰσχυρίας, μυγάλην ἀφ' ἧς καὶ
 Πύρρος Ἡπειρώτης ὑστερον, ἔχων τὸν καὶ.
 Eustath.

Ver. 84. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλή-
 μονα πάντων. "Ἐχέτος ἦν μιν οὗτος βούβρις,
 ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σιπυλῇ, πάλιν βούβρις καλεῖται
 Σιπυλῶν δὲ τύραννος λέγεται. Τούτου τοῖς μὴν
 ἰσχυρίσθαι κατὰ πάντα τρέπον εἶναι, τοῖς δὲ
 ἔχονσι ἀντιπρὶν λαβόμενοι [Barnesius edidit
 λαβόμενοι] τοσαύτην δὲ κακίαν ἔχειν, ὥς καὶ
 τοὺς μακρὰν οἰκίστας, ὅτι ἔχονσι σφόδρα σπῆν
 ἐμμελῆσαι καὶ εἶναι περιβαλὼν δυνάτην, ἰσχυρί-
 σθαι αὐτῶν [Ita Barnesius pro vulgato αὐτῶν]
 πολλὰς γὰρ μηχανὰς ἔχοντι τούτου αἰτίας
 εἶναι τὸν λαὸν οὐχ ὑπομένον τὴν περὶ τούτου
 τυραννίδα, λίσσιν δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῆς. Schol.

Ibid. — "Ἐχέτον βασιλῆα. "Ὅρα δὲ καὶ
 εἶναι τὸν Ἐχέτον δὲν τύραννον εἶναι, ὃ δὲ βασι-

λῆα εἶναι ἠγνοῦτο γὰρ ἐπὶ Ὀμήρῳ ἡ ἐχέτος
 λέξις. Eustath. Similitèr Dionysius Halicar-
 nassensis: Τὸν δὲ βίας καὶ παρρησίας ἀρ-
 χοντα Τύραννον μὴ οὐ καλῶν πᾶσι γὰρ τὸ
 ἴδιον αἰὲς δὲ τοῖς ἔργοις γίνονται, διπλοῦν ἐν
 τούτοις. "Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλή-
 μονα πάντων. "Ὅτι κ' ἀπὸ ρῖνα τάμῃσι καὶ οὐατα
 "νηλεῖ χαλαῇ." Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως,
 § 21. Vide Gatakeri Cinnam, sive *Adversaria*
Miscellanea, lib. I. cap. 1. Barnesius
 autem in annotationibus ad hunc locum:
 "Nota," inquit, "Homerum βασιλῆα vocare,
 "non tyrannem illa enim Vox iis temporibus
 "extabat quidem, ut Hymn. Martis ver. 5.
 "Ἀντιβίωσι τύραννοι." Ita ille. Sed rectius
 fortassè hinc colligas, Hymnum istum non
 Homeri esse, sed recentioris ejusdem aucto-
 ris. Οὗτοι γὰρ Ὀμήρῳ, (inquit Scholiastes
 ad Sophoclis *Oedip. Tyranni Epigraphen*), οὗτοι
 Ἡρόδοτος, οὗτοι ἄλλοι οὐδὲς τὴν παλαιάν,
 τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασι ἀναμάζου.

Ver. 87. — ἔλλαβε. *Al. ἔλαβε.*

Ver. 88. Ἐς μέσον δ' ἀναγόν. "Ἐν δὲ τῷ, "εἰς
 "μέσον ἀναγόν," inquit Eustathius, "ποιεῖται
 "ἡ ἀντιπρὸς. At nescio annon eam hoc in loco
 vim habeat prepositio ἀνὰ, ut dicatur *Irus*
 invitatus reluctansque in medium vi adduci.
 Vide ad ver. 75. Alioqui faciliè scribere po-
 tuisset Poeta, "Ἐς μέσον δ' ἀναγόν."

Ibid. — τὸ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.]
 Versiones vulgatæ, quas sæpe secutus est
 Barnesius, reddunt, "Hi autem ambas manus
 "elevaverunt." Sed rectius, ut opinor,

Δὴ τότε μερμήριζε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἥ ἑλάσει, ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὐτοῖ πεσόντα, 90
 ἥ ἑ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 Ὡδὲ δέ οἱ φρονέοντι δοῦσσατο κέρδιον εἶναι,
 ἥκ' ἐλάσαι, ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσαίαιτ' Ἀχαιοί.
 Δὴ τότε ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ἄμυν
 Ἴρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὐατος, ὅστιά δ' εἴσω 95
 ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φόνιον αἷμα·
 Καδ δ' ἔπεσ' ἐν κοίῃσι μακῶν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
 Λακτίζων ποτὶ γαίαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἔκθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εἶλεκε δὲ ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν, 100
 Αἰβούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς

Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Ulysses,
 An feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsus;
 An ipsum leviter feriret, extenderetque super terram.
 Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Leviter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.
 Tunc demum manibus-elevatis percussit quidem dextrum humerum
 Irus; ille autem ei cervicem percussit sub aure, ossaque intus 95
 Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis:
 Decidit verò is in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
 Calcitrans pedibus terram; at proci eximii
 Manibus sublati risu emoriebantur: verum Ulysses
 Extrahebat per vestibulum, prehensum pede; donec venit ad atrium, 100
 Porticusque fores; et ipsum ad septum atrii

intud ἄμυν de Viris intelligas. Vide et
Iliad. ψ', 686.

Constitit in digitos extemplo arrectus ut-
 terque,
 Brachiaque ad superas interritus extulit
 auras. *Æn.* V, 426.

Ver. 90. "Ἡ ἑλάσει." Ita edidit Barnesius
 ex versu sequente "Ἡ μιν ἦκ' ἐλάσει. Recte
 ut videtur. *Vulg.* "Ἡ ἑλάσει. *Al.* "Ἡ ἑλάσει.

Ver. 91. — τανύσσειν.] Ita iterum rec-
 tē Barnesius: Quocum facit et MS. à Tho.
Bentleio collatus. *Vulg.* τανύσειν. Quod an-
 tepenultimam corripit. Vide ad Π. ε', 58.

Ver. 93. — ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσαίαιτ' Ἀ-
 χαιοί.] Τικμηρέμιναι δηλαδὴ τὸν ἄνδρα ἐν τῇ
 οὐκ ἐν βραμνῇ ἐλάσει. *Eustath.*

Ibid. — Ἀχαιοί.] Οἱ μνηστῆρες. Ut rec-
 tē Barnesius. Vide suprā ad ε', 513.

Ver. 94. Δὴ τότε ἀνασχομένω, ὁ μιν.] De
 huiusmodi Syntaxi, vide suprā ad μ', 73.

Ver. 95. — ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστιά δ'
 εἴσω ἔθλασεν &c.] Pulcherrimè rem depingunt
 et quasi ob oculos ponunt hæc verba.

Ver. 96. — ἦλθεν ἀνὰ στόμα.] *Al.* ἦλθε
 κατὰ στόμα.

Ver. 99. Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἔκθανον.]
 Ὡς αὐτὰς δὲ καὶ λυσιτεροῦν διαφοράς ἐπιδείκνυσιν,
 ["Ὁμηροί,] καὶ ἡδαικίαν ἰσοσύνην. ὥστε ὁ μὲν
 Ὀδυσσεὺς διηγούμενος, ὁ δὲ τρέπον τοὺς Κύκλωπας
 ἐξηπάτησιν, ἴθι, [suprā ἰ, 413.] " — ἰμὸν δ'
 " ἱγίλασσι φίλον κῆρ." οἱ δὲ μνηστῆρες αἰσίστα
 τοῦ πτωχὸν ἰδόντες, " Χεῖρας, ἀνασχομένοι γέ-
 " λω ἔκθανον." *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς
 Ὁμήρου ποιήσεως, § 16.

Ibid. — γέλω.] " Ἐν δὲ τῷ, " γέλω ἔκ-
 " θανον," ἀληθινόν — εἴτε κατὰ ἰσοκατάληπτον
 κλίσει ἢ διευλαβίᾳ τῷ γέλω, εἴτε καὶ κατὰ
 ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ γέλωτι, εἴτε οὐδ' ἂν ἔχοι τὸ
 ἴδιον προσηγορευμῆται. *Eustath.* Ὁ χεῖρας, τοῦ
 χεῖρ, Ἀστικῶς, ὡς γέλω, γέλω. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ
 χεῖρας, χεῖρ, ἀποκοπὴ τῆς " τῆς" συλλαβῆς.
Suidas, ad voces " Ἐν χεῖρ κτελεῖται. Sed
 et γέλω *Dativus* simpliciter esse potest ex
 γέλω, quæ vox apud Poetam occurrit infrā
 ὕ, 346.

" Ἀερίσιν γέλω ἄρει —————

Nisi ibi fortè vera sit lectio quam habet
 MS. à Tho. *Bentleio* collatus, " Ἀερίσιν γέλω
 ἄρει ———. Vide infrā ad *ver.* 211.

- Εἶσεν ἀνακλίνας· σπῆπτρον δὲ οἱ ἔμβαλε χεῖρῖ,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο, κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
 105 Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
 Λυγρὸς ἰὼν· μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἔπαύρη.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοισιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
 Πυκνὰ ῥωγαλήν· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτῆς.
 Ἀψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ', ἄρ' ἔζετο· τοῖ δ' ἴσαν εἶσω
 Ἦδὺν γελῶντες, καὶ ἑ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
 110 Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 "Οὔτι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ σοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 "Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
 Ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν Ἡπειρόνδε
 Εἰς ἔχeton βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 115 "Ὡς ἄρ' ἔφαν· χαῖρεν δὲ κληιδόνη θεῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
 Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύο παρέθηκεν αἰέρας,
 120 Καὶ δέκατ' ἡρυσίῳ δειδίσκετο, φάνησέν τε·

Statuit reclinatum; baculum autem ei injecit manui,

Et ipsum affatus verba alata dixit:

"Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens;

"Neque tu sanè hospitum et mendicorum dominus esto, 105

"Vilis cùm-sis; necubi aliquod malum etiam majus accipias."

Dixit utique; et circum humeros sibi turpem jaciebat peram,

Crebris locis laceram; tortile verò inerat lorum.

Retrò autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem iverunt intrò

Suaviter ridentes, et eum blandè-compellabant verbis: 110

"Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii,

"Quodcunque maximè vis, et tibi gratum est animo;

"Qui hunc insatiabilem à mendicando cessare-fecisti

"In populo: citò enim ipsum ducemus in-Epirum,

"Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium." 115

Sic utique dixerunt; gaudebat autem omine nobilis Ulysses;

Antinous verò ei magnum ventrem opposuit

Plenum pinguedineque et sanguine: Amphinomos verò

Panes ex canistro duos apposuit sublato,

Et poculo aureo propinabat, dixitque: 120

Ver. 104. — κύνας τε σύας τ'.] Ita rectè Barnesius ex Editionibus quamplurimis. Henricus Stephanus malè, κύνας σύας τ'. Cæterùm MS. à Tho. Bentleio collatus hic habet σύας τε κύνας τ': quo modo et citat in commentario Eustathius.

Ver. 106. — ἔπαύρη.] Al. ἱσαύρη.

Ver. 107. — ἀμφ' ὅμοισιν — βάλλετο.] "Humilis sibi circumjaciebat." Hæc nimis propria verbi βάλλετο in Voce Mediâ

significatio. Vide suprâ ad i, 491. et i, 296.

Ver. 110. — γελῶντες.] Al. γελῶνται.

Ibid. — καὶ ἑ δεικανόωντ'.] Al. καὶ δι-
 κανόωντ'.

Ver. 115. Εἰς ἔχeton βασιλῆα.] Vide suprâ ad ver. 84.

Ver. 116. — θεῖος.] Al. διος.

Ver. 117. — ἄρα.] Ut pollicitus erat. —

suprà ver. 46.

Ibid. — πρῶτ'.] Al. πρῶς.

Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἕστερ' ὅπισσ' αἶψα
"Ολβος, ἅταρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

'Αμφινόμ', ἧ μάλα μοι δοκεῖς τετυμμένος εἶναι·

Τοιούτου γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον, 125

Νῆσον Δουλιχίᾳ εὖν τ' ἔμεν, ἀφνειὸν τε·

Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.

Τοῦνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·

Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώπου,

Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπὶ πνέει τε καὶ ἔρπει. 130

Οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν κείσθαι ὅπισσ' αἶψα,

"Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem

"Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"Amphinome, certè valdè mihi videris prudens esse;

"Tali enim patre es; quippè famam bonam audiebam, 125

"Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque:

"Ex hoc te dicunt natum esse: ingenioso autem viro similis es.

"Propterea tibi dicam, tu autem attende, et me audi:

"Nihil imbecillus terra nutrit homine

"Omnium, quotquot super terram spirant et serpunt. 130

"Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,

Ver. 121. Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε.] Barne-
sius edidit πατὴρ, quod ea sit "tutior" lec-
tio. Sed nihil opus. Vide ad II. ε, 51.

Ibid. — ἔστι γε ὁπίσσω.] Editiones non-
nullæ hic habent ἔστι γε ὁπίσσω. Καὶ ἔχου
καὶ τοῦτο (inquit Eustathius) τὴν αὐτὴν ἰστοίαν,
ὡς ἐσθλὸν αἰσθάνοντος τοῦ "ὡς" εἴ "ἐς" ὁπίσσω.
Vide suprâ ad γ, 218. MS. etiam à Tho.
Bentleio collatus hic legit ἔστι γε.

Ver. 125. Τοιούτου γὰρ πατρός.] MS. à Tho.
Bentleio collatus, Τοῦ γὰρ καὶ πατρός. Quæ
est proba lectio.

Ver. 126. Νῆσον Δουλιχίαν.] Τὸν ἀπὸ Δου-
λιχίου. Schol. Vide suprâ ad σ', 395. 396.

Ver. 129. Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀν-
θρώπου.] Al. Οὐδὲν ἀκιδνότερον.

Οὐ μὲν γὰρ τί πω ἰσθὶν ἰσχυρότερον ἀνδρὶ,
Πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἰσχυρὸν τε καὶ ἔρπει.

Iliad. ε', 446.

Σ' ὅπου ἡ διὰ δὲν ὁμηρῶν γίνου. —
Empedocles apud Clem. Alex. Strom. III.

ubi citatur et hic Homeri versus. Κα-
κὸν ἀτυχίῃ οὐδὲν ἀνθρώπου, ἀλλὰ πάντες ταν-
υτὸ πάσιν ἐστιν. Ἀστυς γὰρ ἡ τύχη, (φθόνῳ
δ' ὀφείδεται), καὶ διητὴ παρὰ τὴν τὰ προσπιπ-
τομένην, καὶ μεταρρίψαι τὴν δεκτέαν ἐνέμοιραν,
οὐδὲν κακὸν ἔχουσα τανύς. Ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα
τοιαῦτα, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἰκάστη λογισθῆναι ἔ-
δει, καὶ ἄλλων ἀκούσαι παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν

ὡς πρῶτος μὲν ἰσθὶν ὁ Διὸς Ὀμηρῶς, ἰσθὶν
"Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώπου, &c."
Plutarch. de Consolat. ad Apollonium.

Ver. 130. Πάντων, ὅσα τε γαῖαν ἐπὶ πνέει
τε καὶ ἔρπει. Apud Plutarchum, loco jam
suprà adducto, citantur versus huic præce-
dens, sexque proximè sequentes, omisso hoc
versu. Quin et verisimile videtur versum
hunc hujus loci proprium non esse, sed ex
Iliad. ε', 447. huc irrepsisse. Nam præce-
dente γαῖα τρέφει, parum aptè sequitur γαῖαν
ἐπὶ πνέει.

Ibid. — ἐπὶ πνέει.] Ita edidit Barne-
sius, ut vocula ἐπὶ "æquè referri possit ad
"πνέει, et ἔρπει." Vulgg. ἰσχυρὸν.

Ver. 131. Οὐ μὲν γὰρ ποτε φησὶ κακὸν
κείσθαι.] Οἷα εἴς ἄγαθόν ἐκείνους παρὰ γένεσιν
αὐτῶν. Eustath. Similiter Æschylus:

"Ὅταν δ' ὁ δαίμων ἐρεῖ, πτωχὸς εἶναι
Τὸν αὐτὴν οἷσι δαίμων εὐχὴν εἴποι.

Perseæ, ver. 603.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.
Similiter et Simonides:

Οὐδ', ὅπως ἔσται ἢ, φρονεῖν ἔχου παμάτων.

Fragm. iis τῶν ὁμηρῶν βίον, ver. 10.

Nescia mens hominum fati sortisque fu-
tura,

Et servare modum, rebus sublata secun-
dis!

Æn. X, 501.

“Ὅφρ’ ἀρετὴν παρέχασι θεοὶ, καὶ γούνατ’ ὀρέσῃ
 Ἀλλ’ ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελευτᾷσι,
 Καὶ τὰ φέρεϊ ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
 Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Οἷον ἐπ’ ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.”

185

- “Quamdiū felicitatem praebent dii, et genus vigent:
 “Sed quando demūm et mala dii beati perficiunt,
 “Et haec fert nolens reluctanti animo.
 “Talis enim mens est terrestrium hominum,
 “Qualem diem adducat pater hominumque deūmque.”

185

Ver. 132. [Ὅφρ’ ἀρετὴν παρέχασι θεοὶ.] Νῦν, τοῖς ἀγαθοῖς παρέχουσιν εὐδαιμονίαν ὁμοίως τῇ [infra ε΄, 114.] “ἀρεταῖς δὲ λαοί.” Schol. Similiter ferē Eustathius; “ἀρετὴν δὲ τὴν εὐδαιμονίαν λήγει καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ βίου. Stephanus autem per ἀρετὴν hoc in loco, vigorem corporis potius, quam felicitatem, intelligendum censet. Theaur. Ling. Graec. ad vocem ἀρετή. Sed hoc, uti observat Meric. Casaubonus, de nup. Ἡμερ. Edit. Dissertat. II. cum sequentibus minis congruit. Porro vigor sequenti “γούνατ’ ὀρέσῃ” denotatur. Ibid. — καὶ γούνατ’ ὀρέσῃ.] Similiter Iliad. λ΄, 477.

— ὅφρ’ αἶμα λυγρὸν, καὶ γούνατ’ ὀρέσῃ.

Et apud Theocritum:

— οἷς γόνυ χλαρόν. Idyll. XIV. ver. 70.

Ver. 133. — τιλίωσι.] Apud Plutarchum, loco supra ad ver. 129. citato, τιλίωσι. Al. τιλίωσι.

Ver. 134. Καὶ τὰ φέρεϊ ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.]

Τληόντι γὰρ μοῖραι θυμὸν δίδαν ἀνθρώποις. Iliad. ε΄, 49.

“Quod autem,” inquit Mericus Casaubonus, “τετληότι θυμῷ vertunt hic patienti animo; nihil à mente Poetae, nisi commodà expositione leniatur, fingi potest alienius. — Nemo mala sua patienter ferentem “verè dicat miserum — Fateor apud “Homerum eam verbi notionem non semel occurrere; sed nihil obstat, quin, ut nomen (ut Grammatici loquuntur) substantivum τλήμων, aliàs patientem, aliàs miserum et ætumnosum significat; ita et “participium τετληώς requirente id sententiā, eandem significationis latitudinem “admittat.” De nup. Ἡμερ. Editione, Dissertat. II.

Ver. 135. Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν &c.]

Tales sunt hominum mentes, qualis [ai. quali] pater ipse Jupiter auctiferas [ai. auctiferus] lustravit lumine terras.

Cicero, apud Augustin. de Civitate Dei, lib. V. cap. 8 et Casaub. de nup. Ἡμερ. Edit. Dissertat. II.

Τοῖος ἀνθρώποις νόος, ὃ Γλαῦκος καὶ Λαερτιάδης, ἴστανται. Iliad. ε΄, 49. καὶ οἱ ἄλλοι.

Archilochus à Menagio emendatus in annotationibus ad Diog. Laërt. in Pyrrhæne, lib. IX.

Porro haud dissimiliter Euripides:

“ὦ Ζεῦ, εἰ δῆτα τοὺς καλαιπάρκους βορέους Φρονίῳ λίγιστοι; τοῦ γὰρ ἐξητήματα, Δεῦμνι τε τοιαῦτ’, ὅτ’ ἐν τυγχάνῃσι θύλον. Supplicet, ver. 734.

Et Terentius:

Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

Hecyra, Act. III. Scen. iii. 20.

Virgilius denique:

Vertuntur species animorum; et pectora motus

Nunc alios, alios dum nubila ventus agebat,

Concipiunt — Georg. I, 420.

Ver. 136. Οἷον ἐπ’ ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ.] Οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐκδίδουσι ὅτι οἷον ἂν ἦ τὸ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ κόσμου, τοιαῦτα καὶ τὸν ἡμέτερον διὰ τοιαύτων εἰ ἀνθρώποις. Ὁ δὲ Πωκεῖς λέγει, ὅτι οἷον ἂν ἦ τὰ προσπίπτοντα, τοῖς τοῖς ἐξομοιωμένα. Schol. Eustathius priorem harum explicationum antiquiorem notat; ipse autem alteram sequitur; “Ὅτι οἷον, inquit, ἂν εἴη τὰ προσπίπτοντα, τοιαῦτά ἐστι καὶ ὁ νοῦς” ἐν εὐτυχίᾳ συνεκκείμενος ἐν δὲ τοῖς ἀνάγκῃ, κακίᾳ, μιν. “Quod et optime cum præcedentibus convenit. “Ut ἡμᾶρ autem,” inquit Casaubonus, de nup. Ἡμερ. Edit. Dissertat. II. sub fine, “seu ἡμῶν, pro quocunque vitæ “statu, sive meliore sive deteriore, accipitur; satis usitatum est. Et Homerus “ipse alibi in non dissimili sententiā, δούλιον “ἡμᾶρ vocat servitutem: — “Ἡμῶν γὰρ ε΄, 322.” Forro alii, notante eundem Casaubono, vocem Οἷον non ad ἡμᾶρ, sed ad νόος referunt; ut sit Τοῖος νόος ἀνθρώποις, Οἷον [νόος scilicet] ἐπ’ ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ &c. Sed et hoc cum reliquā sententiā minis aptè congruit. Vide Menagium, Observat. in Laërtii Pyrrhænem, lib. IX.

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίη καὶ κάρτεϊ εἶπον
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
 Τῷ μὴ τίς τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη, 140
 Ἄλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὃ, ττι διδοῖεν·
 Οἷ' ὁρώ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντας,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 Ἄνδρὸς, ὃν οὐκ ἔτι φημί φίλον καὶ πατρίδος αἵης
 Δηρὸν ἀπίσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλὰ σε daίμων 145
 Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μὴδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅπποτε νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν·
 Οὐ γὰρ ἀναιμωτεῖ γε διακρινέεσθαι οἶω
 Μνηστῆρας, καὶ κείνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθοι.
 "Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον" 150
 Ἄψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.

"Etenim ego quondam consuescebam inter homines beatus esse;

"Multa autem injusta feci, viribus et robori obsequens,

"Patreque meo fretus, et meis fratribus.

"Quare nequis utique omnino vir injustus sit;

"Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcunque dent;

"Qualia video procos injusta machinantes,

"Possessiones consumentes, et dedecorantes uxorem

"Viri, quem non amplius puto ab amicis et patriâ terrâ

"Diù abfuturum; valde autem propè esse: sed te deus

"Domum subducatur, neque occurras illi,

"Quandò redierit dilectam in patriam terram:

"Non enim sine-cruore utique diremptum ire puto

"Procos, et illum; postquam domum subierit."

Sic dixit; et libatione factâ bibit dulce vinum;

Iterumque in manibus posuit poculum principi populorum.

Verùm is ivit per domum, charo afflictus corde,

Nutans capite; jam enim malum augurabatur animo.

Ver. 137. 140. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' — Τῷ
 μὴ τίς &c.] Haud dissimiliter Euripides:

Οὐ ποτ' κρατύνοντας χερὶ κρατεῖν δ' μὴ χεῖρας,
 Οὐδ' ὠνυχοῦντας ἢ δοκίμ' ἀράζειν αἰεὶ.
 Κεῖν γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ ἔν' οὐκ εἴμ' ἴσθι·
 Τοι πάντα δ' ἔλθεν ἥμαρ ἐν μ' ἀφίλιστα.

Hecub. ver. 282.

Ibid. — ἔμελλον.] Scholiastes interpretatur, ἠφικειν, ἠνυμίζεσθαι et Eustathius ἠνικαι
 Vide suprâ ad 4, 232.

Ver. 140. — μὴ τίς σοι.] Apud Dionys.
 Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 12.
 μὴ τίς ποτε. Atque ita habet MS. à Tho.
 Benileio collatus.

Ver. 145. — μάλα δὲ σχεδόν.] Barnesius

edidit μάλα δὲ σχεδόν "ut magis huic loco
 congruum." Sed minus rectè.

Ver. 148. — ἀναιμωτεῖ.] Ita edidit
 Barnesius; atque ita in Vulgatis scribitur
 hæc vox infrâ 4, 531. Al. ἀναιμωσί.

Ver. 149. — κείνον.] Al. καὶ κείνον.

Ibid. — ἔτι κε μέλαθρον ὑπέλθοι.] Editio-
 nes nonnullæ, notante Barnesio, hic habent
 ἰσὶλθῃ Eustathius autem et Henricus Stepha-
 nus legunt ὑπέλθοι. Quam lectionem et præ-
 fert Barnesius, quod "ante clandestinum Ulys-
 sis adventum significet." Attamen non vide-
 tur Poeta hoc in loco adventum clandestinum
 sed adventum simpliciter denotare voluisse.

Ver. 152. — κατὰ δῶμα.] Al. διὰ δῶμα.

Ver. 153. — θυμῷ.] Al. θυμῆς.

Ἄλλ' οὐδ' ὥς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἴφι δαμῆναι.

155

Ἄψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,

Μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσσει μάλιστα

Θυμὸν μνηστῆρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο

160

Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱός, ἢ πάρος ἦεν.

Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσαν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οὐνόμαζεν·

Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,

Μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισι περ ἔμψης·

Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,

165

Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,

Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅπιθεν φρονέουσιν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Sed neque sic fugit mortem : praepedit nemp̄ et hunc Minerva,
Telemachi sub manibus et hastā fortiter ut-domaretur.

155

Iterum verò resedit in sede, undē surrexerat.

Caeterum in mentem posuit des caesia-oculis Minerva

Filiae Icarii, prudenti Penelopae,

Procis se-ostendere, ut diffunderet maximè

Animum procorum, et honorata fieret

160

Magis viroque et filio, quàm antea erat.

Effusè autem risit, verbumque fecit, compellabatque :

“ Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,

“ Procis me-ostendere, invisit licet omnino :

“ Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,

165

“ Ut non prorsus procis cum superbis versetur,

“ Qui scilicet benè quidem loquuntur, malè autem ponè cogitant.”

Hanc autem rursus Eurynome oeconomia allocuta est :

Ver. 155. Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ. Infrà χ',
92.

Ver. 157. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.

Hic mentem Aeneæ genitrix pulcherrima
misit. Aen. XII, 554.

Ver. 159. — ὅπως πετάσσει μάλιστα θυ-
μὸν μνηστῆρων.] Τουτίειν, ἵνα καὶ τοὺς μνηστῆ-
ρας διαχίη ἱλαδιοκῆσσαν γάμου ὑποσχίσαι.
Eustath.

Ver. 160. — ἰδὲ τιμήεσσα.] Αἰ. καὶ τι-
μήεσσα. Quod et praefert Barnesius.

Ver. 162. Ἀχρεῖον ἔγέλασσαν.] Οἷον εὖ
καὶ σπουδῇ. Schol. Τὴ δὲ “ Ἀχρεῖον ἔγέλασσαν”
ἀντὶ τοῦ ἀκαίρου καὶ πρὸς οὐδεμίαν χρεῖαν. Ἀτ-
τικοὶ δὲ, φασί, τὴν λέξιν ταύτην ἀπεπαροξύνουσι,
Ἀχρεῖον λίγοντι. Eustath. Ita Iliad. β', 269.

Ἀλγῆσας δ', Ἀχρεῖον ἰδοῖν

Et apud Theocritum :

Ἀχρεῖον κλάζοντι. Idyll. XXV. ver. 72.

Atque hinc apud Suidam, Ἀχρεῖον γὰρ ἄν-
δραπος, ὁ ἐπὶ τοῖς ἀχρεῖστοις καὶ μὴ σπουδαῖσι
γελῶν καὶ χαιρῶν.

Ver. 165. Παιδὶ δὲ κεν εἴποιμι.] Barnesius
edidit, Παιδα δὲ κεν εἴποιμι. Rationibus, ut
opinor, haud satis idoneis.

Ver. 166. Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοι-
σιν ὁμιλεῖν.] Ita apud Demosthenem :

“Ὅστις δ' ἐμὶλῶν ἦδεται κακοῖς ἀνὴρ,
Οὐ πάρος ἤρώτησα γιγνώσκων ὅτι
Τοιοῦτος ἐστὶν αἰς πλεῖστα ξυῖαν.

Orat. de Falsâ Legatione.

Ver. 167. Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅ-
πιθεν φρονέουσιν.]

“Οἱ κ' εἰσὶ γλώσση λῆσσα, φρονὶ δ' ἴτιρα.

Theogn. Gnom. ver. 96.

— ἥδus τῷ λόγῳ φρονῶν κακῶς.

Euripid. Orest. ver. 908.

Vide supra ad ε', 66.

- Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τίπος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἄλλ' ἴθι, καὶ σὴ παιδί ἔπος φάο, μὴδ' ἐπὶ κεύθει,
 Χρῶτ' ἀποιναμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 Μὴδ' οὕτω δακρυόισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 Ἔρχευ· ἐπεὶ κάποιον πενήθμεναι ἀπρίτον αἰεὶ.
 Ἦδῃ μὲν γάρ ται καὶς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιττα
 Ἠεὼ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπειά·
 Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
 Χρῶτ' ἀποιναπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίσθαι ἀλοιφῇ·
 Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοργε θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπὸν ἔχουσιν,
 Ὀλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
 Ἀλλὰ μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἀναχθί
 Ἐλθέμεν, ὅφρα κέ μοι παρστήτεον ἐν μεγάροισιν·
 Οἷη δ' οὐκ εἴσεμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,

"Nae jam haec quidem omnia, filia, appositè dixisti.

"Sed i, et tuo filio verbum dic, neque cela,

"Corpus ubi-tibi-laveris, et unxeris genus:

"Neque sic lachrymis foedata circum faciem

"Vade; quoniam malum est lugere indiscriminatim semper.

"Etenim jam quidem tibi filius eâ-aetate, quem tu maximè

"Supplicabas immortalibus barbatus videre."

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Eurynome, nè haec suadeas, sollicita licèt,

"Corpus ut-mihi-lavem, et me-ungam unguento:

"Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitant,

"Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus.

"Sed mihi Autoonènque et Hippodamiam jube

"Venire, ut mihi astent in aedibus;

"Solâ verò non intrabo ad viros; verecundor enim."

Stc dixit: vêtula autem è domo exivit

Ver. 169. — ἴσμεν.] *Al.* ἴσμεν.

Ver. 173. — ἴσθι κάποιον πενήθμεναι ἀπρίτον αἰεὶ.] Ita suprâ γ', 543.

Μηκίνοι, Ἀργείος οἴου, πολλὸν χρόνον ἀσπλάλις
 οὕτω

Κλαῖ, ἵσθι οὐκ ἔστιν ἔτι δόμον —.

"Nec sicci sint oculi, amisso amico, nec
 fluant: lachrymandum est, non plorandum." *Seneca, Epist.* 63. sub initio.

Ibid. — ἀπρίτον.] Vide ad *Il.* 4, 309. 314.

Ver. 174. Ἦδῃ μὲν γάρ ται καὶς τηλίκος.]
 Τοῦ δ' "τηλίκος" ἱερώνημα τὸ, "γενειήσαντα
 ἰδέσθαι," ὃ ἐπιλήστερος διγγραῖ καὶ ἡ
 χροσμίασι δὲ καὶς μνηστέ. *Eustath.* "Docet,"
 inquit *Spondanus*, "majorem esse lætitiæ
 quàm doloris causam Pénélope, quod

"jam tali frueretur filio, qualem illa maxi-
 "mè optaverat." Rectè. *Dña. Dacier* au-
 tem aliter exponit: "Eurynome," inquit,
 "ne cherche point à faire plaisir à Pene-
 "lope, en lui disant que son fils est en âge
 "de lui donner de la consolation; mais
 "elle veut lui faire voir le besoin qu'elle
 "a de recourir au secours de l'art pour
 "s'embellir; et elle lui en donne une rai-
 "son très forte, c'est que son fils est déjà
 "homme fait, et par conséquent qu'une
 "femme, qui a un fils de vingt ans, a be-
 "soin de quelque secours." Mirè admo-
 dum, nè dicam ineptè.

Ver. 182. — ὅφρα κέ μοι.] *Al.* ὅφρ' ἔσ-
 ἴσθι.

Ver. 183. — οὐκ εἴσεμι.] *Al.* οὐ καὶς εἴσεμι

Ἀγγελεύσασθαι γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσθαι νέεσθαι.

185

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὲν ὕπνιον ἔχευεν.

Εὔδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λόθην δέ οἱ ἄψευα πάντα

Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τίως δ' ἄρα διὰ θεῶων

Ἀμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαυιάτ' Ἀχαιοί·

190

Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν

Ἀμβροσίῳ, οἷῳ περ ἑστέφανος Κυθήρεια

Χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι

Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πρὶστοῦ ἐλέφαντος.

195

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπεβῆσατο διὰ θεῶων.

Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκῶλενοι ἐκ μεγάροιο,

Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀήקה,

Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειαῖς, φώνησέν τε·

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-eundum.

185

Tunc demum aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva:

Filiae Icarii dulcem somnum infudit.

Dormiebat verò ea reclinata: solutae autem sunt ei compages otines

Ibidem in lecto: interim verò praestantissima dearum

Immortalia dona dabat: ut ipsam admirarentur Achivi:

190

Pulchritudine quidem ei primum vultusque pulchros purificavit

Divinâ, quali scilicet pulchrè-coronata Venus

Ungit-se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;

Et ipsam proceriorem et crassiorem reddidit conspectu;

Candidioremque ipsam fecit secto ebore.

195

Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima dearum.

Venerunt autem famulae candidis-ulnis ex domo,

Cum-streptu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;

Et ea abstersit-sibi manibus genas, et locuta est:

Ver. 188. — λόθην δὲ οἱ ἄψευα πάντα.] Vide suprâ ad γ, 794.

Ver. 190. — Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 513.

Ver. 191. Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα.] Νῦν τὰ μέγα. Κάλλει γὰρ τὸ τῆς Ἀφροδίτης μῦθος. Schol. et Hesych. Cæterum apud Barnesium legitur et Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα. Sed nihil opus.

Ibid. — πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν.] Ita editi omnes. Henricus Stephanus autem, (quamvis conjecturæ suæ contra exemplarium fidem indulgere non sit ausus,) "Non dubitarem," inquit, "quin hic legendum esset προσώματα pro πρόσωπά τε.—Ita "Iliad. η, scriptum habemus προσώμασι pro "πρόσωποι, versu 212. Μυθίων βλοσυροίσι "πρόσωποι." Et MS. à Tho. Bentleio collatus legit προσώματα. Atqui nusquam alibi apud Homerum occurrit hæc vox. Ideoque, pro πρόσωπα, hoc in loco, legendum credide-

rim χρώτα. Ita nimirum aptè sequetur πρόσωπά τε firmaturque hæc conjectura tum ex eo quod vox πρόσωπα sententiæ hic parùm congruere videatur; tum ex ver. 171. suprâ, ubi similis sententia occurrit:

Χρῶτ' ἐπισηφαινήν, καὶ ἐπιχρῶσαν παρειαῖς.

Verùm cum conjecturæ huic nulla faveant Exemplaria, Textum non muto. Cæterùm Eustathius in commentario citat, πρόσωπα καλὰ κάθηρεν.

Ver. 193. — εὖτ' ἂν ἴῃ.] Al. εὖτ' ἂν ἴῃ.

Ibid. — χορὸν ἱμερόεντα.] Al. χορὸν ἱερόεντα.

Ver. 195. — πρὶστοῦ ἐλέφαντος.]

— sectoque elephantino. En. III. 464.

Πρὶστον δὲ ἐλέφαντα, (inquit Eustathius,) τὴν ἐλέφαντος ἑκτον, πρὸς διαστολὴν τοῦ ζῴου. Vide autem ad Il. γ, 141.

Ver. 196. — ἀπομόρξατο.] Al. ἀπομόρξατο.

Ἦ με μάλ' αἰνοπαθὴ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν 200
 Αἶθε μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἀρτεμις ἀγνή
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο.
 Παντοίην ἀρετὴν' ἐπεὶ ἕροχος ἦεν Ἀχαιῶν.
 Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλλέοντα, 205
 Οὐκ οἷ' ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο.
 Ἦ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναῖκαν,
 Στῇ ῥα παρὰ σταβμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρίστη. 210
 Τῶν δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατ', ἔρψ δ' ἄρα θυμὸν ἔβελχθεν

" Certè me valdè aerumnosam mollis somnus cooperuit. 200

" Utinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta

" Statim nunc; ut nè ampliùs lugens in animo

" Aevum corrumpam, mariti desiderans dilecti

" Omnigenam virtutem; quoniam praestantissimus erat Achivorum." 205

Sic locuta, descendebat ex coenaculo splendido,

Non sola; simul hanc et famulae duae comitabantur.

At quandò demùm ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domùs fabrefactae,

Genis obtandens nitida redimicula:

Ancilla autem et honesta utrinque astitit. 210

Horum verò illic solvebantur genus; amore autem animo deliniti-sunt:

Ver. 202. — ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ
 θυμὸς, Αἰῶνα φθινύθω.] Ita suprâ l. 152.

—— παύσασθαι δι' ἡλιθίων αἰῶν

Νέστορ ὀδυρομένην

Et ver. 160. ejusdem libri:

Κάμμορ, μή μοι ἴσ' ἵνα ὀδύρω, μηδὲ τοι αἰὼν
 φθινύτω

Cæterùm Barnesius Αἰῶνα φθινύθω hoc in lo-
 co vertit, " In longum tempus macerarer." Quo
 sensu vox αἰὼν nusquam apud Homerum
 usurpatur.

Ver. 203. — φθινύθω.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 211. Τῶν δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατ'.] Καὶ
 Ὅμηρος ἐπὶ παραγῇ τοῦ ἀρίστου οὕτω ἀγνίζει,
 οὕτω μὲν ἀφίχεται, ἢ ἀλύσιος παντὶ ἄνθρω-
 πῳ ἄγαν δι' τοῦ πάθους κρητύσθαι, τῶν φαι-
 λων διαφύσσας. — Φαίνεται δὲ ἐν καταστά-
 σεσι ἡ τοῦ μετρίου διαφορά· καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς
 τῆς ταυτοῦ γυναικὸς ἔρως, καὶ κλαίονταν ἵα αὐτῇ
 ὄρν, φέρον· " Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἔσταναν, ἢ
 εἰς ἄλγος." [infra ε', 211.] τῶν δὲ μνηστῆρων,
 τῆς αὐτῆς ἱεράντων, τῶν διασκαίοντων αὐτήν,
 " — λῦτο γούνατ', ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔβελχεν."
 Πάντες δ' ἠρέσαντο παρὰ λιχίσσας κλισί-
 " ναι." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου
 ποιήσεως, § 16. Vide suprâ ad ver. 99.
 Cæterùm Meidomius hic, notante Barnesio,
 legendum vult, Τῶν δ' αὖ λῦτο τὸ γούνατ'.
 Vide ad II. α'. 1. et ad ver. 237. hujus li-
 bri.

Ibid. — ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔβελχεν.] Ὁ ἔρως,
 inquit Barnesius, ἀντὶ τοῦ ἔρωτος, ἔρωτος. Si-
 militèr Eustathius: Τὸ δὲ " ἔρως" δοκιμὴ Αἰολι-
 κὸν εἶναι τὸ εἰδίαις τῆς, ὁ ἔρως. Et occurrit
 ipsa vox ἔρως hoc in sensu apud Homerum,
 Iliad, ε', 315.

Οὐ γὰρ πάσι μ' ἄδῃ δῖος ἔρως οὐδὲ γυναι-
 κῆς,
 θυμὸν ἐν ἐσθλίσσιν περιτροχούεις ἰδάμεσσαν,

Et apud Hesiodum:

Ἦδ' ἔρως, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Λυσιμύλης πάντων ἐν δῖων, πάντων ε' ἀνθρώ-
 πων. Theogonia, ver. 120.

Et Euripidem:

Ἦ δ' ἰστὶν ἡ σπέρουσα καὶ διδοῦς ἔρως.
 Hippolyt. ver. 449.

Ἐδύνατο δὲ [addit Eustathius] καὶ ἐν τοῦ ἔρωτος,
 ἔρωτος, ἔρωτος, ἀποκλιθῆναι, καὶ ἰμοιόσθαι τοῦ
 " γίγλω ἔλθαι." Ἀλλ' οὐ δοκιμὴ γνωστὴ ὁ
 μῆκος εἶναι τοῦ ἔρωτος, ἔρωτος. Attamen occurrit
 vox ἔρως Iliad. γ', 442.

Οὐ γὰρ πάσι μ' ἄδῃ ἔρως φέιντας ἀμφιπέ-
 λυψιν.

Et ζ', 294.

Ὡς δ' ἴδιν, ὥς μιν ἔρως πυννὰς φέιντας ἀμ-
 φιπέλυνται.

Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λεχίσσαι κλιθῆναι.

Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεον ὃν φίλον υἱόν·

Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδαι, αὐδὲ νόημα·

Παῖς ἔτ' ἰὼν, καὶ μᾶλλον ἐν φρεσὶ κέρδε' ἐνάμας· 215

Νῦν δ', ὅτε δὴ μίγας ἰσαὶ, καὶ ἦες μέτρον ἰκάνεις,

Καὶ κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ἀλγίον ἀνδρός,

Ἐς μίγεθος καὶ κάλλος ὀράμενας, ἀλλότριος φῶς,

Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναΐσιμοι, αὐδὲ νόημα.

Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐκ μεγάροισιν ἐτύχθη, 220

Ὅς τὸν ξεῖνον ἴσας ἀεικισθῆναι οὔτω.

Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν

Ἡμενος, ὧδε πάθοι ῥυστακτύας ἐξ ἀλεγεινῆς,

Σοὶ κ' αἰσχρὸς λάβῃ τε μετ' ἀνθρώποισι πέλατα.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα· 225

Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὐ σε νεμασῶμαι κεχολῶσθαι·

Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νόεω καὶ οἶδα ἕκαστα,

Ἑσθλά τε, καὶ τὰ χέρη· (τάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·)

Ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένος πάντα κοῆσαι·

Omnes verò optabant apud eam in lectis recumbere.

Hæc autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium :

" Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio :

" Puer adhuc eum-esses, etiam magis in mente prudentia versabas : 215

" Nunc autem, quandò jam magnus es, et pubertatis limitem attigisti,

" Et aliquis diceret filium te esse beati viri,

" Magnitudinem et pulchritudinem intuens, alienus vir ;

" Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.

" Quale jam hoc facinus in aedibus factum est, 220

" Qui hospitem sivisti indignè tractari ita.

" Quomodo nunc ? Si quis hospes in nostris aedibus

" Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,

" Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret."

Hanc verò rursus Telemachus prudens contrà allocutus est : 225

" Mater mea, id quidem non indignè fero quod irasceris :

" At ego animo intelligo et novi singula,

" Bonaque, et pejora ; (antè autem adhuc infans eram :)

" Sed non possum prudentia omnia intelligere :

Vide suprâ ad ver. 99. Cæterùm Dionysius Halicarnassensis, loco suprâ citato, hic legit : *ἦος δ' ἄρα θυμῷ ἰκάνειν*.

Ver. 216. — *ἦος μίγας ἰκάνειν*.] Τὸ ἀρμῶν ἐν ἡλικίᾳ. Schol.

Ver. 217. 218. *Καὶ νῦν τοι, &c.*] Henricus Stephanus versus hosce duos parenthesis includi vult. Sed, ut opinor, nihil opus.

Ver. 221. *Ὅς ἐν ἡῶν ἴσας ἀεικισθῆναι*.] Vide infrâ ad ver. 232.

Ver. 222. — *ἦος ἦος*.] *Al. ἦος ἦος*. Ibid. et ven. 225. — *ἀμείβεσθαι*.] *Al. ἀμείβεσθαι*.

Tom. II.

Ver. 227. — *νόεω καὶ οἶδα*.] Vide ad H. 4, 37. et 1, 736.

Ver. 228. — *χέρη*.] MS. à Tho. Bentleio collatus, *χέρη*. Atque ita in Vulgatis legitur infrâ 4, 310. ubi repetitur hic versus.

Ibid. — *τάρος ἦα*.] *Al. τάρος ἦα*. Ut infrâ 4, 310.

Ver. 229. — *οὐ δύναμαι πάντα κοῆσαι*.] *Al. οὐ δύναμαι πάντα κοῆσαι*.

Οἶδός γ' ἀνδράων ἀνδρῶν ἀνδρῶν.

Theogn. Epom. ven. 898.

L

- Ἐκ γὰρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος, 230
 Οἶδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἄρῳγοί.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
 Αἶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι 235
 Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυῖα ἐκάστου·
 Ὡς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείησι θύρῃσιν
 Ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικώς,
 Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι 240
 Οἴκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέσσει προσηύδα Πηνελόπειαν·
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περιφρων Πηνελόπεια,

- " Nam me perterrent assidentes aliunde alius, 230
 " Hi mala cogitantes : mihi autem non sunt auxiliatores.
 " Nequaquam tamen hospitis et Iri pugna facta est
 " Procorum consilio : viribus autem hic potentior fuit.
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Ita nunc proci in nostris aedibus, 235
 " Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aulâ,
 " Alii autem intra domum ; solutaque essent membra cuiusque ;
 " Uti nunc Irus ille ad atrienses fores
 " Sedet nutans capite, ebrio similis ;
 " Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti 240
 " Domum, quâ ei reditus est ; quoniam chara membra soluta sunt."
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen :
 " Filia Icarii, prudens Penelope,

Ver. 232. Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶ-
 λος ἐτύχθη Μνηστῆρων ἰότητι.] Καὶ σημειώσαι
 τὴν τοῦ Τηλέμαχου διάνοη. Πηνελόπη μὲν
 γὰρ [supra ver. 221.] αἰκισθῆναι ἀληθῶς τὸν ξεί-
 νον ἴδη, ὅτι φίλος ἄφρις ὁ Ἀστίνος Ἰταλὶν αὐτὴν·
 Τηλέμαχος δὲ προσποιεσάμενος λαβίσθαι, τοῖς τὸν
 σπῆς μητρὸς λόγον καὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἴρου, καὶ τὸν
 ξείνου, ἰφ' οἷς οὐκ ἴσταν αἰτίαι τοῦ ξείνου. Πηλεῖ
 δὲ τοῦτο ἐπ' ἰσχυρίας· ἵνα παύσῃ τὸν θύρῳον, ὡς τε
 ἀπολογησάμενος μὴ αἰκισθῆναι τὸν ξείνον. Eu-
 stath. Eodem modo accipiunt Dna. Da-
 cier et Spondanus. Attamen nullum hic
 videtur Telemachi artificium. Nam quo-
 minùs et Penelope de Ulyssis et Iri certami-
 ne locuta intelligatur, nulla (ut opinor) sa-
 tis idonea ratio.

Ver. 237. — λελῦτο δὲ γυῖα ἐκάστου.]
 Vulgati habent λίλυτα. Τὸ δὲ " λίλυτο δὲ
 " γυῖα ἐκάστου," ταυτὸς ἰστέ τῇ λυθῖν, ὥς ἐστιν

καὶ μὲν ὦν, τισὶν δὲ ἀντὶ ἐκπνεῖν. Eustath.
 Quod tamen ferri non potest. Quippè istâ
 ratione vox λίλυτο mediam corripere omnino
 debuisset :

Σὺ δὲ βίη λίλυται —. Iliad. 9, 103.

Τίς μὲν δὲ τοι λίλυται —. ὦ, 599.

Alii igitur (notante Barnesio) hic λίλυτο
 legerunt. Sed rectius videtur quod addit
 Eustathius : " Ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ λελύκεο συγχι-
 νοῦται. Ac proinde scribendum erit λελύ-
 κτα. Atque hoc, uti notavit Barnesius, cum
 præcedente Νείωνι optime congruit. Simili
 ratione ex δαινύετο fit δαινύτα, Il. ὦ, 665. Vi-
 de et infra ad ver. 247.

Ver. 238. — ἐπ' αὐλείῃσιν.] Al. ἐν αὐ-
 λείῃσι.

Ver. 240. Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι.] Al.
 Οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται.

Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἂν Ἰάσον Ἀργος Ἀχαιοί, 245

Πλέονες πεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν

Ἡῶθεν δαινύατ' ἐπεὶ περίσσι γυναικῶν,

Εἰδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας.

Τὸν δ' ἡμίζειτ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδός τε, δέμας τε, 250

᾿Ωλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον

Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.

Εἰ κύνος γ' ἔλθων τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,

Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτω.

Νῦν δ' ἄρχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπίσσευεν κακὰ δαίμων. 255

Ἢ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,

"Si omnes te viderent per Iasum Argos Achivi,

245

"Plures proci in vestris aedibus

"A-manē convivarentur; quoniam praestas mulieribus,

"Formaque, staturaque, et mente intus aequā."

Huic autem respondit deinde prudens Penelope:

"Eury mache, profectò meam virtutem, formamque, corpusque,

250

"Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant

"Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.

"Si ille utique reversus meum statum gubernaret,

"Major gloria esset mea et melior ita.

"Nunc verò tristor: tot enim mihi immisit mala deus.

255

"Certè quidem, quandò demùm ibat relictà patrià terrā,

Ver. 245. — ἐν Ἰάσον Ἀργος.] Ἰάσον Ἀργος, ἢ Πηλεοπύρρος, ἀπὸ Ἰάσου βασιλέως καὶ ἡ Ἀχαιῶν. Hesych. Τὴν γοῦν ἰωνοῦμίαν τοῖς ἱστανόσις διαστέλλεται τὴν μὲν Θισσαλίαν Πηλεοπύρρον Ἀργος καλεῖν [L. β', 681.] — Τὴν δὲ Πηλεοπύρρον, "Εἰ δὲ κεν Ἀργος ἰσχυρὰ Ἀχαιῶν" — [L. ι', 141.] σημαίνει ἰσχυρὰ ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ἀνταρξάζοντο οἱ Πηλεοπύρρῳ κατ' ἄλλαν σημασίαν. Ἰάσῳ τι Ἀργος τὴν Πηλεοπύρρον λέγει. "Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἂν Ἰάσον Ἀργος Ἀχαιοί," τὴν Πηλεοπύρρον ὅτι πλείους ἂν λάβοι μνηστῆρας ὅς γὰρ τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος εἰσὶν· ἀλλὰ τοὺς ἰγνύει. Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 568. al. 369.

Ver. 246. Πλέονες καὶ μνηστῆρες.] "Vel πλείους (inquit Barnesius) hic habendum pro Amphimacros ut γ, ver. 485. Ταῦτα μὲν δὴ οὔτω τελέω, γίγνομαι, ὡς εὐ κελεύεις." Vel certè, quamvis scribatur τριμυλλάδας, "in Scansione legendum πλείους διμυλλάδας." — Vel denique πλείους legendum, "ut sit Anapaestus in Primâ sede." Atqui neque Amphimacer neque Anapaestus (ut opinor) huiusmodi in Carmine ferri potest. Vide suprâ ad γ, 485. et β', 289. Equidem legendum potius Πλείους, et pro Spondaeo habendum crediderim; pronuntiando videlicet Πλείους, vel Πλούσιος. Cùmque et MS. à Tho. Bentleio collatus Πλείους hîc legit, hanc lectionem Textui inserui.

Ibid. — ὑμετέροισιν.] Ita Barnesius ex pluribus Editionibus; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alique male, ὑμείροισιν.

Ver. 247. Ἡῶθεν δαινύατ'.] Quâ ratione ex δαινύοντο fit δαινύατ, Iliad. α', 665. ita "hic (inquit Barnesius) δαινύατ Ionice pro δαινύοντο, [δαινύοντο,] quod per synchresin pro δαινύοντο, quæ causa Penultimam produci; cendi; ad Ἰδων enim respicit, ver. 245." Atque ita sensisse videtur Scholiastes, qui exponit Εὐρυκύντα. Vide suprâ ad ver. 237.

Ibid. — περίσσι γυναικῶν, Εἰδός τε, μέγεθός τε.] Ἐν ἡμέτῳ γὰρ ἡ μεγαλοφυχία, ὡς περ καὶ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῃ σώματι· οἱ μικροὶ δ', ὥς τισιν καὶ εὐμειστοί, καλεῖ δ' οὗ. Aristot. Ethic. lib. IV. cap. 7. Φυλιῶν δὲ ἀρετὰ, σώματος μὲν, κάλλος καὶ μέγιστος· ψυχῆς δὲ, σωφροσύνη, &c. Id. Rhetoric. lib. I. cap. 5.

Ver. 252. — ἔν.] Δλ. ζν. Vide infrâ ad ver. 256.

Ver. 253. — ἀμφιπολεύει.] Δλ. ἀμφιστολεύει, et ἀμφιπολεύει.

Ver. 254. Μεῖζόν κε κλέος εἴη.] Δλ. γι κλέος. "Quod (inquit Barnesius) meliùs sonat "quàm κε." Sed ad sententiam rector particula κε.

Ver. 256. — ἔτε τ' ἦε λιπών.] Pronunciabatur, uti notat Barnesius, ζι. Quo modo et scribitur Iliad. μ', 371.

Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἑμὲ χεῖρα προσηύδα·

ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἶω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς

Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέσθαι·

Καὶ γὰρ Τρῶας Φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἀνδρας, 260

Ἡμῖν ἀκοντιστὰς, ἃδὲ ρυτῆρας οἷστῶν,

Ἴππων τ' ἀκυπόδων ἐπιβήτορας, οἳ κε τάχιστα

Ἐκριναν μέγα νεῖκος ὁμοίου πτολέμοιο.

Τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κέν μ' ἀνίσσει θεός, ἢ κεν ἁλῶ

Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων. 265

Μεμῆσθαι πατρὸς καὶ μητρός ἐν μεγάρῃσιν,

ὦς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἑμεῦ ἀπονόσφιν ἰόντος.

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεῖήσαντα ἴδῃαι,

Γήμασθ', ᾧ κ' ἐβέλγηθα, τῶν κατὰ δῶμα λιποῦσα.

Κεῖνός δ' ὥς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται. 270

Νῦξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στρυγερὸς γάμος ἀντιβολήσῃ

"Dextrâ in carpo prehensâ me manu allocutus est :

• O mulier, non enim puto benè-creatos Achivos

• Ex Trojâ benè omnes incolumes redituros :

• Etenim Trojanos aiunt pugnaces esse viros, 260

• Et jaculatores, et tractores sagittarum,

• Equorumque velocium consensores ; qui citissimè

• Decreverint magnam contentionem gravis-aequè belli.

• Ideò nescio, an me remittat deus, an capiar

• Illic in Trojâ : tibi autem hic omnia curae-sint. 265

• Memor-sis patris et matris in aedibus,

• Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.

• At postquam jam filium barbatus videris,

• Nube, cui volueris, tuâ domo relicta.

"Ille utique sic dicebat ; quae sanè nunc omnia perficiuntur. 270

"Nox autem erit, quando demùm odiosae nuptiae obvenient

Ver. 257. Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν.]

Tum pater Evandrus dextram complexus euntis

Hæret, inexpectum lachrymans, atque ita fatur. ÆN. VIII, 558.

Ver. 258. — οἳ γὰρ οἶω.] *Al.* οὐ γὰρ οἶω. Porro refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur ; "Hæc tibi monenda ju-dicavi ; non ENIΜ ἔτι."

Ver. 260. Καὶ γὰρ Τρῶας Φασὶ.] Πικρῶς ἐλαδισκῶν τοῦς μνηστῆρας, ὅτι ἐν ταῖς ἄλλαις σὺνὶς ἀνέστηται αὐτοῖς. *Schol.*

Ver. 262. — εἴ κε τάχιστα Ἐκριναν μέ-γα νεῖκος.] *Barnesius* hic subaudiendum existi-mat ἄν, "ut sit pro κρίματι." Sed nihil opus. Quod enim querit, id jam antè ip-manibus habet, nempe particulam κε, quæ voci ἔκριναν vim *Modi Potentialis* tribuit. Ita *Iliad.* 9, 130.

"Εἴθε κε λυγρὸς ἔην.

Et 9, 723.

"Εἴθε κε λυγρῶς κῆρ ἀπὸ καὶ κλειῖταις Τρῶας ἐχάσθησαν.

Cæterum rectè deindè addit *Barnesius*, er-rare *Conradum Rittershusium*, qui hæc de pri-ori bello Trojano, sub *Hercule* et *Laomedonte*, acceperit. Videtur nimis et is particulæ κε vim ignorasse.

Ver. 268. Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεῖήσαν-τα.] *Et ὁ περὶ τῆς ἐν τούτῳ ἀποστείρας γεαυτῆ γὰρ εἰσὶ ἰσχυροί. Schol.* Verùm hæc inter-pretatio subtilior videtur, et ab ipsius Poe-tæ mente prorsus aliena.

Ibid. — γενεῖήσαντα.] Τοῦ δὲ, γενεῖήσαντα, οὐκ εὐδαλόν ἐστι γινώσκοντος ὁ ἑαυτοῦ, ἐστὶ καὶ γινώσκον παράγωγος. *Eustath.* Malè : Nam ex γινώσκω fieret γενεῖήσαντα, antepenultimâ correptâ. Vide ad *Il.* 2, 140.

Ver. 269. 268. Γήμασθ', — γήμασθαι.] Vide suprâ ad λ', 272.

Ver. 270. Κεῖνός δ' ὥς ἀγόρευε.] Apud *A-ristarchum*, notante *Barnesio*, Κεῖνός ἐστὶ ἀγόρευε.

Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήντα.

Ἀλλὰ τὸδ' αἶνον ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·

Μηστήρων οὐχ ἦδε δίκη τοπάραιβε τέτυκτο·

Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο δύνατρε

275

Μηστεύειν ἐβέλων, καὶ ἀλλήλοισι ἐρίσων·

Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,

Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·

Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοντο νήποιον ἔδουσιν.

“Ὡς φάτο· γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

280

Οὔνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλγει δὲ θυμὸν

Μειλιχίοις ἐπίσσι· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοίνα.

Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Κούρη Ἰκαρίοιο, περιφρον Πηληϊόπεια,

Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐβέλκῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεϊκάμ,

285

“ Perditae mihi, cuius utique Jupiter felicitatem abstulit.

“ Sed hic gravis dolor cor et animum occupat :

“ Procorum non hic mos olim fuit ;

“ Qui scilicet praestantemque mulierem et divitis filiam

275

“ Ambire velint, et inter se contendant ;

“ Ii ipsi sanè adducunt boves et pingues oves,

“ Puellae convivium amicis, et splendida dona dant :

“ At non alienum victum impunè edunt.”

Sic dixit : gavisus est autem multa-passus nobilis Ulysses,

280

Quòd eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum

Blandis verbis ; mens verò ei alia agitabat.

Illam autem rursus Antinous allocutus est, Eupitheï filius.

“ Filia Icarii, prudens Penelope,

“ Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc ferte,

285

Ver. 272. Οὐλομένης ἐμέθεν.] Ἀπολλυμένης καὶ ἄλλων, ἢ προδομένης τὸν αἶνον τοῦ ἀνδρός. Schol. Malè. Nec meliùs Eustathius : Τὸ δ' “ οὐλο-
“ μένης” ἴσως μὲν ὑπερβολικῶς ἔρηται, ἀς καὶ ἐν
Ἰλιάδι, ἢ οὐλομένη μῆνις· ἔπει καὶ οὖν αὖτις ἔλ-
γεια τοῦ μνηστήρος θάνατο. Rectè autem dein-
ceps adjicit : “ ἴσως δὲ καὶ παθητικῶς ἐντὶ τοῦ,
τῆς παθούσης ἐλπίδια, καὶ ὡς ἐσιπὶν ἐνέλκου. Διὸ
ἐκμανύον ἐνθάδ'” “ τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήντα.”
ἥτοι ἢ ἀφῆκεν ἐνέλκον, ἥτοι δυνάμεινα.

Ibid. — τῆς τε.] Cuius videlicet.

Ver. 274. — οὐχ ἦδε δίκη.] Οὐχ αὖτος ὁ
νόμος. Schol.

Ver. 277. Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας.] Τὸ
δὲ “ ἀπάγουσι” γὰρ ἐν τῇ “ ἀγούσιν” περιττὴ
γὰρ ἢ πρόσθε. Eustath. Nescio tamen an-
non eam hic vim habeat praepositio ἀπὸ, ut
dicantur Proci hi pecudes de suis ipsorum
stabilibus ἀγροῖς ἀφῆκεν.

Ver. 278. Κούρης δαῖτα φίλοισι.] Ἡ Κούρης
δαῖτα φίλοισι.

Ibid. — δῶρα.] MS. à Tho. Bentleii
collatus, ἔργα.

Ver. 280. — γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀ-
δυσσεύς, Ὀβίκα ἐντὶ μί, &c.] Πάλιν τῆς Πη-
ληϊδῆς τοῖς μνηστέροις προσδικαιωμένης οὐδὲ
ἀπαρνήσεως, ἐκείνων δὲ αὐτῇ χειριζόμενων ἱμέ-
ρια καὶ νόμον ἄλλον, ἡδύμους Ὀδυσσεύς, “ οὐ-
“ νεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλγει δὲ θυ-
“ μόν.” ἢ μὲν ἐντὶ τῇ δωροδοκίᾳ καὶ πλοιοῦσιν
χέρι, τὸν καμαρδύμενον βασιλεύου μαστορο-
πείᾳ Πηλιάχων· — εἰ δὲ μᾶλλον εὐμένους
δωτοχίμοις ἔστιν διὰ τὴν ἱππικάν, καὶ τὸ μίλλον
οὐ προσδοκῶντας· λόγον ἔχου εἰ ἡδύμους αὐτῇ
καὶ θάρσυν. Plutarch. de auditiendis Poetis.
Spontaneus aliter accipit ; scilicet, “ ut ex
“ eo gaudeat Ulysses, quòd licet hæc donà
“ accipere Penelopeon videat, tamen intellē-
“ gat nihilominus, integrā et constanti il-
“ lam esse mente.”

Ver. 281. — περιφρον.] Ἡ. περὶ ἱλίου.
Ver. 284. — περιφρον.] Ἡ. περιφρον.

Δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἔστιν·
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 Πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.

“Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος τοῖσιν δ' ἐπὶ νῆδαι μῦθος·
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος. 290

Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
 Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
 Χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμπτοις ἀραρυῖαι.

“Ὀρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,
 Χρυστον, ἡλέκτροισιν ἐρμένον, ἥλιον ὥς. 295

Ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶα Δεράποντες ἔνεικαν,
 Τρίγληνα, μορμέντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδρῳ, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,
 Ἴσθμιον ἤνεικεν Δεράπων, περικαλλὲς ἀγαλμα.

“ Accipe; non enim bonum recusare donationem est :

“ Nos verò neque ad opera priùs ibimus, neque usquam aliò

“ Quàm scilicèt tu ei nupseris Achivorum, quicunque optimus.”

Sic dixit Antinous; illis autem placebat sermo :

Donaque proinde allaturum praecluserunt praeconem quisque. 290

Antinoo quidem tulit Praeco magnum perpulchrum pepulum

Varium; inerant autem fibulae duodecim omnes

Aureae, acubus bene-inflexis aptatae.

Monile verò Eurymacho multà-arte-elaboratum statim tulit,

Aureum, electris consertum, solem veluti. 295

Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,

Trinis-ocellis, exquisitas; gratia autem effulgebat multa.

A Pisandro vero, Polycotide rege,

Collare tulit servus, perpulchrum ornamentum,

Ver. 286. — οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἔστιν.] Ἡ γὰρ χάρις οὐχ ἥτοι διαιρέτη τοῦ λαμβάνοντος ἢ τοῦ δίδοντος, ἔξ ἀμφὶν τιμιώταται πρὸς τὸ καλόν· ὁ δὲ μὴ διδάμενος, ὅστις σφαιραν εὐ φερόμενην κατήχοντι ἀντὶ τῆς αἰσχύνης. Plutarch. de Socratis Genio. Vide et suprā ad δ', 651.

Ver. 287. Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα.] Τοῦτο δι' Ὁμήρου προκαταφώνησις, ὡς οὐδεὶς τῶν μνηστῆρων ἐπιβιβάζεται τὸν ἄλκιρον. Eustath. Atqui Poeta hoc voluisse vix crediderim. Vide suprā ad β', 127.

Ver. 288. Πρὶν γέ σε τῷ.] Al. Πρὶν γέ σε σφ., et Πρὶν εἰ γι σφ.

Ver. 290. — ἄρ'.] Proinde —.

Ver. 292. — δυοκαίδεκα πᾶσαι.] Haud minùs quàm duodecim —. Vide suprā ad β', 244. et ad Il. ε', 373. 470.

Ver. 293. — κληῖσιν εὐγνάμπτοις.] Κατακλίσει, εἰς αἷς καθίσταν τὰς πτέρους. Schol.

Ver. 294. “Ὀρμον.”] Τὸν κατὰ τοῦ τραχήλου περιεζήμενον χρυσόν κόσμον. Schol.

Ver. 296. “Ἔρματα.”] Δῶρα, τῶν ὧτων κόσμον· ὁ ἴσθμιος τὰ ἰσώτια. Schol. ex MS. à Barnesio excerpt.

Ver. 297. Τρίγληνα.] Τρίαινα κόσμος, ἐν ᾧ τὰ περιόβηλα τρέκοντα. Schol.

Ibid. — μορμέντα.] Τὰ μετὰ πολλοῦ μόρον καὶ κακοπαθίας κατισυνασμένα. Schol. Aliter Barnesius: “Vocem autem μορμέντα,” inquit, “hoc certè in loco, existimo non solum spectare ad Operis elegantiam exquiritam, aut Opificis industrium et elaboratum ingenium; verum etiam ad factalem tandem earundem gemmarum Re-tributionem, quam nacti sunt ab Ulyssis manibus hi Proci.” Mirè admodum: cum occurrat eadem vox μορμέντα Il. ξ'. 183. ubi huiusmodi explicationi nullus omninò locus.

Ver. 299. “Ἴσθμιον.”] Περιτραχήλιον Ἴσθμιον καὶ παρίσθημα· διάφορον δὲ τῷ ἔρμῳ· τὸ μὲν γὰρ περιέχεται τῷ τραχήλῳ, ὁ δὲ ἔρμος περικλάσται. Schol.

- "Αλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔπεικεν.
 Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοιδὴν
 Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν
 Τοῖσι δὲ τέρπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 Αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἔστασαν ἐν μεγάροισιν
 Ὅφρα φαείνοιν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
 Αὔα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ·
 Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμειβῆδ' ἀνέφαινον
 Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῇσιν
 Αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολυμητις Ὀδυσσεύς·
 Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίῃ βασιλεία·
 Τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε· τέρετε δ' αὐτὴν
 Ἡμεναι ἐν μεγάρῳ, ἣ εἶρια πείκετε χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τοῦτοισι φάος πάντεσσι παρήξω.
 Ἦνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρονον ἧῷ μίμνειν,
 Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.

- Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit.
 Ipsa quidem deinde ascendebat in coenaculum nobilissima mulierum :
 Cum ea autem simul famulae ferebant perpulchra dona.
 Illi verò in saltationem et desiderabilem cantum
 Conversi delectabant-se ; manebantque dum vesper adveniret ;
 Eis autem se-delectantibus niger vesper advenit.
 Statim lampadas tres statuerunt in aedibus
 Ut lucerent ; circum autem ligna arida posuerunt,
 Sicca dudum, praedura, recens fissa aere ;
 Et faces miscuerunt : alternatim verò succendebant
 Famulae Ulyssis multa-passi : at inter eas
 Ipse generosus locutus est solers Ulysses ;
 " Famulae Ulyssis, diu absentis regis,
 " Ite ad aedes, ubi est veneranda regina :
 " Apud eam verò pensa versate ; et delectate ipsam
 " Sedentes in domo ; vel lanas carpite manibus.
 " At ego his lumen omnibus praebebo.
 " Etiamsi enim velint usque ad pulchro-solio auroram manere, /
 " Nequaquam me domabunt : multorum-patens nempè valde sum."

Ver. 300. — ἱναιεν.] *Al. ἱδαιεν.*

Ver. 302. Τῇ δ' ἄρ' ἄμ'.] *Al. Τῇ δ' ἄρα.*

Ver. 306. Αὐτίκα λαμπτήρας.]

— dependent lychni laquearibus aureis

Incensi. — *Aen. I, 126.*

Ibid. — λαμπτήρας.] Ἐσχέρας μετέμειον· ἢ τὼν χυτροπόδων, ἰφ' ᾧ ἱναιεν. *Schol. Iovian.*

δὲ οἱ λαμπτήρας λίγαι αἰετὶ ἀγροτικοὶ λυχνίας φασίν· ἰφ' ᾧ ἀνδρῶν κίμιναι κατὰ δίσκον ἀνάπτονται· ἡ ξύλα ἐκτὸς διὰ τὸ ἀκαπνὸν ἢ καὶ ἄμφω ἀναμῆ. *Eustath.*

Ver. 315. — εἶρια.] Τὸ δὲ, εἶριον, Ὁμηρὸς μιν πρόπαρξάντι, ἡμῶς τῶν λείριον. Οἱ δὲ ὑποκρίνται παροξύνουσι πρὸς ἀναλογίαν ἱτίων παροξύνουσι δακτυλικῶν λείριον. *Eustath. ad Iliad. γ, 388.*

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 Τὸν δ' αἰσχροῦς ἐνόησεν Μελανθὸν καλλιπάρητος, 320
 Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσι δὲ Πηνελόπεια,
 Παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυρῶ.
 'Αλλ' οὐδ' ὡς σθέθε πένθος ἐν φρεσὶ Πηνελοπείης·
 'Αλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγίσκετο, καὶ φιλέσκει·
 "Ἡ ῥ' Ὀδυσῇ ἐνόησεν ὀνειδίους ἐπίεσσι· 325
 Εἶνε τάλαν, σὺ γέ τις φρένας ἐκπεπασταγμένος ἔσθι,
 Οὐδ' ἐθέλεις εἶδεν, χαλκῆϊδι ἐς δόμον ἔλθων,
 'Ἡέ που ἐς λίσσῃν· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
 Θαρσαλίῳ πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυρῶ
 Ταρβείς· ἥ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἥ νύ τοι αἰεὶ 330
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμύλῃα βάσεις.
 "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
 Μὴ τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀνστήῃ,
 "Ὡς τίς σ' ἀμφὶ κάρη πεκοπῶς χερσὶ στῆθερῃσι,

Sic dixit: hae autem riserunt, et se invicem intuebantur.
 Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulchra-genis, 320
 Quam Dolius quidem genuit; curavit autem Penelope,
 Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo:
 Sed neque sic retinuit dolorem in animo Penelopes;
 Sed ea cum-Eurymacho miscebatur, et eum amabat:
 Quae utique Ulyssem objurgabat contumeliosis verbis:
 325
 "Hospes miser, tu sanè aliquis mente exturbatus es;
 "Neque vis cubare, aeream in domum profectus;
 "Vel aliqd in diversorium; sed hic multa praedicas
 "Confidentè multos inter viros; neque quid animo
 "Times: certè utique tibi vinum occupat mentem; vel sanè tibi semper 330
 "Talis mens est; quare et vana loqueris.
 "An exultas, quòd Irum vicisti erronef?
 "Cave, nè quis tibi citò Iro melior alius insurgat.
 "Qui te circum caput contusum manibus robustis

Ver. 320 et 325. — ἰνόησεν.] *Al.* ἰνόησεν.

Ver. 323. — στήθε.] *Al.* ἴχα.

Ver. 325. — ὀνειδίους.] *Al.* ὀνειδίας.

Vide autem ad II. 4, 519.

Ver. 326. Εἶνε τάλαν.] Τὸ δὲ "ἔστιν" ἴσως ἐν ἔργῳ φησὶ ἡ Μελανθὸς. *Eustath.* Minus rectè. Erat enim hoc epitheton commune, quo ab omnibus appellabatur.

Ver. 327. — χαλκῆϊδι ἐς δόμον ἔλθων.] Χαλκῆϊδι δὲ δόμος τὸ τῶν χαλκῶν ἱερῶν τεῖχος, ἐνθα τίθενται ἀκλόντας οἱ ἀναχταί, ἐκταμένοντα παρὰ τῇ ἀντρί. *Eustath.*

Ver. 328. 'Ἡέ που ἐς λίσσῃν.] Λίσσῃς Πλεγον δημοσίους τινὰς εἶπεν, ἐν αἷς σχολῇ ἔγοντες ἐκαστὸν πολλοί. *Suidas* in voce Λίσσῃν ubi et hunc *Homeri* locum adducit. Vide et *Pausaniam*, *Phoc. lib. X. cap. 25.* sub initio. Porro hinc *Hesiodus*:

Πὰρ δ' ἢ χαλκῶν δόμον, καὶ ἐν αἷς ἀλίσσῃν
 "ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, 111.

Et ver. 118.

'Ἐστὶν δ' οἷα ἀγαθὰ περὶ τὸν ἀνδρα παρῆμι,
 "Ἡμεν ἐν λίσσῃν—

Ver. 329. Θαρσαλίῳ.] *Al.* Θαρσάλιος.

Ver. 330. — ἥ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας.]

Ὅπου οἱ ἀλλῶς ἀλλ' ἀνὰ γὰρ καὶ λαλῶν.

Ephippus apud *Athenaeum*, lib. II. cap. 2.

Ver. 331. — μεταμύλῃα.] Apud *Eustathium*, μεταμύλῃα.

Ver. 332. "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας.] Καὶ τῷ ἀλῶνι ποτὶ μὲν ἀντὶ τοῦ δακρυῦναι καὶ ἀπορρίπτειν λίσσῃν. "Ὡς ἔφαθ' ἡ δ' ἀλύουσ' "ἀνδράσιν, τῶν δ' αἰνῶν." [*Iliad.* 4, 352.] ποτὶ δὲ ἀντὶ τοῦ γυναικῶν καὶ χαίρειν "Ἡ ἀλύεις ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;" *Plutarch. de audientis Poetis.* *Al.* ἀλύεις.

"Εμψης μοι δοκείε δαΐδαν σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνὶ τρίχες οὐδ' ἤβασαι.

"Η ρ', ἅμα τε προσείπεν Ὀδυσσεύς· 355

Ξεῖν, ἥ ἄρ' κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἰ σ' ἀνελοίμην,
Ἄγρου ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται),
Αἵμασιός τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;

"Ενθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρεχοίμι,
Εἷματά τ' ἀμφίεσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδήματα δόην. 360

Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐβέλῃσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλειαι, ὅφρ' ἂν ἔχης βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 365

Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
᾽Ωρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἡματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν κοίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου

" Omnino mihi videtur facium splendor esse ipsius

" Et capitis; quoniam non ei sunt capilli nè pauci quidem."

Dixit utique; simulque allocutus-est Ulyssem urbium-vastatorem: 355

" Hospes, nunquid vis mercede-servire, si te suscipiam,

" Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit),

" Sepesque colligens, et arbores proceras plantans?

" Illic autem ego cibum quidem perennem praeberem,

" Vestimentaque circum-induerem, pedibusque calceamenta darem. 360

" Sed quandoquidem sanè opera mala didicisti, non voles

" Opus adire; sed mendicare per populum

" Mavis; ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

" Eurymache, si enim nobis contentio operis fieret 365

" Tempore in verno, quando scilicet dies longi sunt,

" In herbâ; falcem quidem ego bene-flexam haberem,

" Et tu quoque talem haberes, ut experiremur opus

Ver. 353. Εμψης μοι δοκείε δαΐδαν σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ Καὶ κεφαλῆς.] Ἐπίσης μοι δοκεῖ σὲ φαίνεσθαι σέλας τῶν δαΐδων ἵσαι, καὶ αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς, ὡς ἐψιλαιμένης. Eustath. Minus rectè, ut opinor. Quippè vocem ἔμψης istâ in significatione apud Homerum vix usquam reperias. Vide infra ad ε', 37. ubi vox ἔμψης simili ferè in sensu occurrit.

Ver. 354. Καὶ κεφαλῆς.] Ἀλ. Κακεκεφαλῆς.

Ver. 356. — Ἰδίαις.] Ἀλ. Ἰδίαις. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 358. Αἵμασιός.] Τὸς περιέλευς τῶν τοίχων, τοὺς χάλικας. Schol. Ὅ δὲ Θερμικὸς παραφραστὴς λίθους ἡρμάνυσσε τὰς αἵμασιός, ἰσπὼν φωτίζων καὶ τοὺς λίθους ἐκλίγων. Eustath.

Ibid. — Λίγων.] Οἰκδομῶν ἐκ συλλέκτων λίθων. Schol.

Ver. 359. Ἐνθα δ' ἐγὼν.] Apud Eustathium, Ἐνθα κ' ἐγὼν. Atque ita habet MS.

à Tho. Bentleio collatus. Quæ et proba lectio.

Ver. 360. Εἷματά τ'.] Ἀλ. Εἷματα δ.

Ver. 361. — Ἱμαθες.] Vide supra ad ε', 226.

Ver. 365. — εἰ γὰρ νῶϊν.] Refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur: " Nè me tam ignavum operative inscientem arditraris; si ENIM, &c." Porro reticetur et hujus sententiæ ἀπόδειξις. " Si enim nobis—; videres quantò ego tibi opere prestarem;" aut aliquid simile. Cujusmodi de ἀποστολῇ, vide ad Il. ε', 135 et 340.

Ibid. — ἔργου.] Τὸ κατὰ γυνερίαν. Eustath.

Ver. 367. Ἐν κοίῃ.] Ὁ Δημητριάδης χόρητος. Schol. Atqui vox κοίη alibi apud Poetam "herba" simpliciter significare videtur. Vide Iliad. ε', 347. Odys. ι', 499.

Νήστιες ἄχρη μάλα κίεφαος, ποίη δὲ παρσίη.
 Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι, 370
 Αἰθῶνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 Ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδῶν,
 Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω,
 Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκία προταμοίμην.
 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσεις Κρονίων 375
 Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνὴ πάγχαλκος ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖα.
 Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
 Ἀλλὰ μάλ' ὕερίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής· 380
 Καὶ πού τις δοκίεις μέγας ἔμμεναι, ἥδ' ἐκραταῖος,
 Οὔνεκα παρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵποιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κέ τοι τὰ Δύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἔοντα,
 Φεύγοντι στείνοιντο δι' ἐκ προθύροιο Δύραζε. 385
 "Ὡς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,

" Jejuni usque penitus ad tenebras, herba autem adesset.
 " Sive rursus et boves essent agendi, qui utique optimi, 370
 " Rutili, magni, ambo saturati herbâ,
 " Aequales-aetate, pares-opei-sustinendo, quorum utique robur non imbecille,
 " Arvum autem quatuor-jugerum esset, cederetque subitis gleba aratro;
 " Tunc me videres, an sulcum continuum proscinderem.
 " Sive demum et bellum alicundè moveret Saturnius 375
 " Hodie; at mihi scutum esset, et duae hastae,
 " Et galea tota-aerea temporibus apta;
 " Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
 " Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
 " Sed valde contumeliosè-te-geris, et tibi animus est inclemens; 380
 " Et quodammodo quidam videris magnus esse et fortis,
 " Quoniam cum paucis et non bonis versaris.
 " Sin Ulysses veniret, et accederet in patriam terram,
 " Statim tibi portae, etiam latae licet admodum sint,
 " Fugienti arctarentur per vestibulum foras." 385
 Sic dixit: Eurymachus verò iratus est ex-corde magis,

Ver. 369. — ἄχρη μάλα κίεφαος.] Ἦγον
 ἄχρη βαθίας ἰσχυρίας. Eustath.

Ver. 370. — οἳ περ.] Ἀ. ὄσπερ.

Ver. 373. Τετράγυον. Τίσσαρος ἔχει γῆρας·
 γῆρας δὲ μέτρον γῆς. Schol.

Ver. 374. — ὦλκα διηνεκία.] Τὴν ὑπὸ
 μῆκός τε καὶ εὐρείαν. Schol.

Ibid. — προταμοίμην.] Scholiastes expo-
 nit simplicitatē διακοφίμην. Eustathius autem
 Ulyssē et hic se Eurymacho praeferre intel-
 ligit. Τὸ δὲ προταμοίμην, ἀπὸ τοῦ, πρὸ σου ἀπο-
 ταμοίμην, καὶ οὕτως ἐκδοίμην· καὶ τὰ πά-
 ρα ἔχον ἴσα, ὅμοις προβαλλομένη τῇ ἀρετῇ. Po-

tior (ut opinor) Scholiastis interpretatio; qua
 in hoc, ut et in sequenti exemplo, ver. 375.
 nullum inter se et Eurymachum certamen
 depingere videtur Ulysses, sed suas ipsius
 vires et animos solummodo exhibere.

Ver. 382. — οὐκ ἀγαθοῖσιν.] Ἀ. οὐκ ἀγα-
 τοῖσιν.

Ver. 384. 385. Αἰψά κέ τοι τὰ Δύρετρα —
 Φεύγοντι στείνοιντο.] Οὗτως παρασκευάσας διὰ
 τῶν Δυρῶν φύγῃ, ὡς δευτέρῳ στυγερῶς. Schol.

Ver. 385. — δι' ἐκ προθύροιο.] Apud Eu-
 stathium in commentario δι' ἐκ μυγῶροιο.

Καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπειτα πτερόεντα προσήδα·

Ἄ δειλ', ἧ τάχα τοι τελέα πακὸν, οἷ' ἀγορεύεις

Θαρσαλίως πολλοῖσι μιν' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ

Ταρβείς· ἧ ρά γε οἷός ἐχαι φρένας, ἧ νύ τοι κίσι

390

Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις.

Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐκήσας τὸν ἀλλήτην·

Ὡς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἶλετο· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Ἀμφινόμου πρὸς γούνα καθέζετο Δουλιχίης,

Εὐρύμαχον δίσσας· ὃ δ' ἄρ' εἰσάχρον βιάει χεῖρα

395

Δειξιτερῇν· πρόχους δὲ χαρμαὶ βόμβησσι πεσοῦσα·

Αὐτὰρ ὄγ' οἰμῶξας πέσιν ὕπτιος ἐν κοίῃσι.

Μηστῆρες δ' ὀρκίζοντο ἀπὰ ρέγαρα σκιδέοντα·

Ὡς δὲ τις εἶπεσεν ἰδὼν ἐς κλητοῖν ἄλλον·

Αἰθ' ὦφελ' ὃ ξείνος ἀλώμενος ἄλλωθ' ὀλέσθαι,

400

Πρὶν ἰλθεῖν· τῷ κ' οὔτι τόσος κλέιδος μεθέηκε.

Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριθαίνομεν· οὐδέ τι θαντός

Ἑσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χρεῖστα νικᾷ.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερῇ ἐς Τηλεράχον·

Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυρᾷ

405

Et ipsum torvè intuitus, verba alata dixit :

" Ah miser, certè citò tibi perficiam malum, qualia dicis

" Confidentèr multos inter viros, neque quid animo

" Times : certè utique vinum tibi mentem occupat ; vel sanè tibi semper 390

" Talis mens est : quare et vana loqueris.

" An exultas, quòd Irum vicisti errorem ? "

Sic utique locutus, scabellum sumpsit ; at Ulysses

Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis,

Eurymachum veritas : hic autem pocillatorem percussit ad-manum 395

Dextram ; gutturnium verò humi sonuit lapsum :

At ille ejulatu-edito cecidit supinus in pulveribus.

Proci verò tumultuati sunt per aedes obscuras :

Sic verò aliquis dicebat intuitus in propinquum alium :

" Utinam hospes errans alibi periisset,

400

" Antequam venisset : ita neutquam tantum tumultum intulisset.

" Nunc autem de mendicio contendimus : neque ulla conviviū

" Boni erit voluptas ; quoniam pejora vincunt."

Inter hos autem et locuta est sacra vis Telemachi :

" Miseri, insantes, et non amplius tenetis animo

405

Ver. 389. Θαρσαλίως.] *Al.* Θαρσάλως.

Ver. 391. — μεταμῶλια.] *Al.* μεταμώ-
λια.

Ver. 392. Ἡ ἀλύεις.] Vide suprā ad ver.
332.

Ver. 393. — εἶλετο.] *Al.* ἔλασεν.

Ver. 396. — βόμβησι.] Vide ad *Il.* 8,
125 et 456.

Ver. 401. Πρὶν ἰλθεῖν.] *Al.* Πρὶν εἰ ἰλ-
θεῖν.

Ver. 402. — περὶ πτωχῷ.] *Al.* περὶ πτω-
χῶν.

Ver. 403. — ἰσθὶ τὰ χρεῖστα νικᾷ.]

"Οὐδὲ τὸ χεῖρόν εἰ ἐγὰρ οὐ μῖζος ὀνειν.

Sophocles, Philoctet. ver. 436. à Barnas-
sto citatus.

Ver. 404. — μετέειπ'.] *Al.* μετέειπ.

Ver. 405. — οὐκέτι κεύθετε θυρᾷ θανόν
οὐδὲ πύργῳ.] *Ver.* 405. δὲ οἱ τὸ " οὐκέτι κεύθετε

Βρωτὸν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ἡμῖν ἔροθύνει.
 Ἄλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες,
 Ὅπότε θυμὸς ἄνωγε· διώκῃ δ' οὐκίτιν ἔχαρτε.
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν. 410
 Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἀνακτος·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἐπὶ ῥήθenti δικαίῳ
 Ἀντιβίοις ἐπέσσει παθαρπτόμενος χαλεπαίνει·
 Μῆτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μῆτε τιν' ἄλλον 415
 Δμῶν, οἱ κατὰ δάματ' Ὀδυσῆος θείοιο.
 Ἄλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 "Ὅφρα σπείσαντες κατακείμεν οἴκαδ' ἰόντες·
 Τὸν ξεῖνον δὲ ἰῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα. 420
 "Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδότα μῦθον ἔειπε.
 Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρως,

"Cibum, neque potum : deorum certe aliquis vos concitat.

"Sed bene epulati decumbite domum profecti,

"Quandò animus jubet ; pello verò neminem ego."

Sic dixit : illi autem omnes mordicis labris compressis,

Telemachum admirabantur, quòd audacter loquebatur. 410

Ipsis verò Amphinomos concionatus est, et dixit,

Nisi illustris filius, Aretiadae regis.

"O amici, haud jam quisquam super dicto aequo

"Contrariis verbis carpens saeviat :

"Neque omninò hospitem pulsate ; neque quenquam alium 415

"Famulorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut postquam-libaverimus, decumbamus domum profecti :

"Hospitem verò sinamus in aedibus Ulyssis

"Telemacho curae-esse : hujus enim dilectam venit ad domum." 420

Sic dixit : illis autem omnibus gratum sonorem dixit.

Ipsis verò craterem miscuit Mulus heros,

"Θυμῷ βρωτὸν οὐδὲ ποτῆτα," ἀσπίδος ἱρήνη
 διὰ τὸ τοῖς μνηστῆρας μὴ πρὸς τῆς, ἀλλ' ἐκπαί-
 νειν, ὡς οἱ ἔξιμουσι τὰ ἰσχυρὰ, οὕτω καὶ αὐτοὺς
 ὥστε εἶχον ἴσον βούλημα, τὸ τὸν ξεῖνον θαλατῇ ὡς
 ἱρήνῃ αὐτοῖς ὀλίγω. Eustath. Minus rectè.
 Ideò enim, ut opinor, Procos reprehendit
 Telemachus, quòd non tranquilli et sine stre-
 pitu cibum et potum sumant.

Ver. 408. Ὅσπότετι.] *Al.* Εἴποτε.

Ibid. — ἄνωγε.] Vide ad II. Σ', 322.

Ver. 409. — ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες.] Vi-
 de suprà ad ε', 381.

Ver. 413. 414. — οὐκ ἂν δῆ τις ἐπὶ ῥήθ-
 εντι δικαίῳ — χαλεπαίνει.]

Τοῖς γὰρ δικαίους οὐχὶ θυμώσθαι χεῖρῶν.

Euripid. Bacch. ver. 672.

Ver. 415. Μῆτε τι.] *Al.* Μῆτ' ἴτι.

Ver. 417. — ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν.] Ἀπὸ
 τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. Schol. Vide ad II. ε',
 471. et suprà ad ε', 183.

Ver. 419. — ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.] *Al.*
 ἐνὶ μεγάροισιν ἱερῶν.

Ver. 420. Τηλεμάχῳ μελέμεν.] Ἐπιμυλίας
 ἀξιοῦνται ὡς Τηλεμάχου. Schol.

Ver. 422. — Μούλιος ἦρως.] Ὅτι τὸν κή-
 ρεκα Μούλιον, ὃς θεράπων ἦν Ἀμφίμοιο, ἦρως
 καλλίος ὁ Πιεστής, ἱμφαίνι ἀδιαφορίαν κατ'-
 ταῦθα τοῦ ἦρως ὀνόματος, ὡς μὴ μόνον ἐπὶ πάν-
 τι μεγάλων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ θεραπόντων λεγομένου
 κατόπιν καὶ κείων ὁ Ἐτιανὸς ἱλίσθη, [Odys.
 δ', 22.] καὶ δεχόμενος ἀνδρῶν ὁ Εὐμαιος. Eustath.
 Notandum autem Frascones apud Veteres

Κήρυξ Δουλιχειύς· Τεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσι
 Σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιηδέα οἶνον. 425
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπὶόν δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Βάν ῥ' ἵμιναι πείοντες ἐὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

Praeco Dulichiensis; famulus autem erat Amphinomi:

Distribuit verò deinde omnibus astando: illi autem diis

Ubi-libassent beatis, biberunt dulce vinum.

425

At postquam libassent, bibissentque, quantum volebat animus,

Perrexerunt utique decubituri suas ad domos quisque.

magno semper in honore habitos. Vide et
suprà ad ξ, 3. 22.

Ver. 425. Σπείσαντες.] Al. Δείψαντες.

Ver. 427. Βάν ῥ' ἵμιναι.] Al. Βάν δ' ἵμιναι.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Τ'.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Τ'.

Σὺν Τηλεμάχῳ ἔκθισιν ποιῆται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐν Κρήτῃς εἶναι ὑπακρίνεται· γίγνεται δὲ αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νύπτουσιν· καὶ κατὰ παρέκδοσιν ὁ ποιητὴς διηγῆται, ὡς ἐν Παριασσῇ ὑπὸ τοῦ ἐπλήγῃ κυνηγῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς καὶ Πηνελόπεια ὁμιλία· καὶ ὑπὸ Εὐρυκλείας ἀναγνωρισμός.

Ἄλλως.

Ταῦθ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γεγεῆς Ὀδυσῆα.

Αὔτῳ δ' ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστῆρεσσι φόνον σὺν Ἀθῆνῃ μερμηρίζων·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχε, χρὴ τέυχ' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐάκει,

5

At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Prociis caedem cum Minervā meditans:

Stاتم autem Telemachum verbis alatis allocutus est:

"Telemache, oportet arma martia deponere intus

"Omnia prorsus; at procos blandis verbis

"Palpare; quandō te percontentur arma desiderantes:

"Dicentem, Ex fumo deposui; quoniam non amplius illis similia sunt,

5

Ver. 4. ——— χρὴ τέυχ' ἀρήϊα κατθέμιν εἴσω.] Occurrunt versus huic proximē sequentes novem suprā π', 286. &c. verum eos huic loco aptius convenire arbitrati sunt Veteres, notante Eustathio: "Εἶτα (inquit) καὶ αὐτὰ πρὸς τὸς ἐκείνου στίχων ἀσπερίσκει δίχα ἐκείν' ὡς ἐνταῦθα τῶν τοιούτων στίχων

ἀρετὰ κυρίων ——— οὐ μὴν ἐμῷ. [Odys. π', 286.] ὡς ἐπιφάνουσιν οἱ Παλαίολοι. Similiter Scholiastes: Οἱ ἀσπερίσκει· ὅτι ἐντάδι καλῶς, ὅτι ἰώρκει τὰ ἑπ' α. Barnesius autem et Dna. Dacier versus hosce utrobique aptissimē positos contendunt. Vide suprā ad π', 284.

- Οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλὰ κατήκιστα, ὥσσην πυρὸς ἔκρη' αὐτμή.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τὸδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων, 10
 Μήπως οἰνωθέντες, ἔμιν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνητε δὲ δαῖτα,
 Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφίλειται ἀνδρὰ σίδηρος.
 "Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείβετο πατρί·
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν 15
 Μαῖ, ἄγε δὴ μοι ἔρῳζον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 "Ὅφρα κεν εἰς δάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
 Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
 Πατρὸς ἀποικομένειο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 Νῦν δ' ἐθέλω καταθῆσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἔξρη' αὐτμή. 20
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
 Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοικομένη φάος οἴσει;
 Δμῶας δ' οὐκ εἷας προβλασπέμεν, αἶ κεν ἔφαινον. 25
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

" Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses ;

" Sed foedata sunt, quantum ignis attingit vapor.

" Insuper autem et hoc majus in mentem injecit deus ;

10

" Nè fortè vino-gravati, contentione concitati inter vos,

" Vos-invicem vulneretis, deturpetisque convivium,

" Et nuptiarum-morbitum ; ipsum enim allicit vtrum ferrum."

Sic dixit : Telemachus verò dilecto obedivit patri ;

Evocatamque allocutus est nutricem Eurycleam :

15

" Nutrix, age jam mihi contine in aedibus mulieres,

" Dum in thalamum deponam arma patris

" Pulchra, quae mihi in domo neglecta flammis consumpta,

" Patre absente; ego nempè adhuc infans eram :

" Nunc autem volo deponere, ubi non ignis attinget vapor."

20

Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

" Utinam enim jam tandem, fili, prudentiam susciperes,

" Domum ad-curandam, et possessiones omnes servandas.

" Sed age, quaeenam tibi deinde comitans lumen portabit ?

" Famulas nempè non sinebas praeire, quae prae luceant."

25

Hanc verò rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

Ver. 10. — ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων.] πρὸς τὸ μὴ ἔξωσθαι δαλὰ τῷ μνηστῆρι. Eu-
 stath.

Ver. 12. — καταισχύνητε δι.] Αἱ. κα-
 ταισχύνητε τ' ut suprā π', 293.

Ver. 13. — αὐτὸς γὰρ ἐφίλειται ἀνδρὰ σίδηρος.] Vide suprā ad π', 294.

Ver. 16. — ἄγε δὴ μοι ἔρῳζον ἐνὶ μεγάροισι
 γυναῖκας.] "Ὅτι ἐς ταύτων αἱ δμῶαι τοῦ Ὀδυσ-
 σέως ἐπιστοι, ὥστε οὐκ ἔχει ὁ Τηλέμαχος κα-
 ταθῆσθαι τὰ ὅπλα ἐν ἀσφαλείᾳ, εἰ μὴ λάβῃ αὐτὰς,

Ver. 20. — ἔξρη'.] Αἱ. ἵνα. Ut suprā
 ver. 9.

Ver. 22. — ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο.] Φρέν-
 ρος γίνη. Schol.

Ver. 25. — εἷας.] Αἱ. οἴσας.

Ibid. — προβλασπέμεν.] Περιῖσται, πρὸς-
 χρίσται. Schol.

Ξείνος ὃδ' οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γῆ
Χοῖνικος ἄπτηται, καὶ τήλοθεν εἰληλουθῶς.

"Ὡς ἄρ' ἐφάνησεν τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Κλήισσεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιεταόττων.

30

Τὰ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίδιμος υἱὸς

Ἑσφόρεον κόρυθ' αἶψα, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοῖσσας,

Ἑγχεά τ' ὀξύοντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,

Χρῦσον λύχρον ἔχουσα, Φάος περικαλλῆς ἐποίει.

Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφάνειεν ὃν πατέρ' αἶψα·

35

"ὦ πάτερ, ἥ μέγα δαῦμα τὸδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρᾶμαι·

Ἐμψυγὲ μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαὶ τε μεσόδμαι,

Εἰλάτιναι τε δοκοὶ, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες,

Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὥσπερ πυρὸς αἰθομένοιο.

Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.

40

"Hospes hic; non enim otiosum tolerabo, qui meum sanè
"Modium attingat, etiam longè qui-venerit."

Sic utique dixit: huic verò pennarum-experta fuit verbum.

Clausit autem januas aedium habitantibus-commodarum.

30

Tum verò impetu-facto Ulysses et illustris filius

Intrò-ferebant galeasque et acuta umbonibus munita,

Hastasque acutas; antè autem Pallas Minerva,

Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

Tunc demùm Telemachus alloquebatur suum patrem statim:

35

"O pater, profectò magnum miraculum hoc oculis video;

"Omninò mihi parietes aedium, pulchraque intercolumnia,

"Abigneasque trabes, et columnas in-altum erectas,

"Lucent oculis, tanquam igne ardente.

"Certè omninò aliquis deorum intus, qui coelum latum habitant."

40

Ver. 27. — Ἡ κεν ἐμῆς γῆ Χοῖνικος ἄπτηται. Τροφῆς λαμβάνει· τὸ τι μετροῦν καὶ τὸ μετρούμενον, χοῖνιξ. Schol. Eodem modo explicat Eustathius: Ὀδῶς ἀργὸς τραφῆναι παρ' ἡμῶν. — Κεῖν δὲ τῷ, ἡ τροφὴ· δισμός γὰρ ἡ λίξις, ἐστὶ τι σπένδον τοῦ μετρούμενου, καὶ τοῦ μετρούμενου πρᾶγμα. Ὀδῶν δὲ καὶ ὁ μῆδμος, καὶ τὸ γάλακτος, καὶ ὁ ἕστις. — Ἰστίον δὲ δεῖ τι τὸ "ἐστὶ χοῖνικος μὴ καθῆσθαι" τὸ Πυθαγόρειον, ἔστι μὴ τέρφασθαι ἀργῶν, ἐκ τοῦ ἰστίοντος Ὀμηρικῶν χωρίων ἀρρηται. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου σοφείας, § 7.

Ver. 29. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος. Vide suprà ad §, 57.

Ver. 30. Κλήισσεν δὲ. Ita edidit Barnesius ex Odys. α, 165. infrà; ubi etiam in Vulgatis scriptum est ἐκλήισσεν. Rectè: Fit enim ex κληῖζω, cuiusmodi verba Aoristos primos et Futura corripunt. Vide ad II α, 140. Vulgg. hic κλήισσεν δὲ.

Ver. 32. Ἑσφόρεον. Barnesius edidit Εἰσφόρεον.

Ver. 33. — Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον. Vide ad II. ε, 80.

Tom. II.

Ibid. — πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη, Χρῦσον λύχρον ἔχουσα. Τὴν δαῖδα περιῶν· τῇ δὲ παρ' ἡμῶν καλουμένην λύχρον τοῖς ἡρώας χρωμένους ὁ Ποιητὴς οὐκ ἐπείγει καὶ ὅτι Ἡλίοδος μίμνηται. Ὀδῶς δὲ πιστοῖται τὴν Ἀθηνᾶν, φρήνησιν οὖσαν, καθαρὸν αὐτῇ περιέχων τὸ φῶς καὶ οὐκ αἰκίως, διὰ τὸν ἀεὶ οὐρανὸν Ἀθήνῃσι λύχρον. Schol. à Barnesio emendata. Vide Pausan. Attic. lib. I. cap. 26.

Ver. 34. Χρῦσον. Pronunciabatur Χρῦσσον.

Ver. 37. 39. — τοῖχοι μεγάρων. — Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς. Similiter apud Plautum:

Ædes totæ consulgebant tum, quasi essent aureæ.

Amphitr. Act. V. Scen. i. ver. 44.

Ver. 37. — μεσόδμαι. Τὰ μεταξὺ τῶν κίων διαφράγματα· ὅς τις ἦσαν τοῖς τοῖχοις τὰ ἀπὸ βασιλῶν τῶν δοκῶν. Schol.

Ver. 38. — ὑψόσ' ἔχοντες. Al. ὑψος ἔχοντες.

Ver. 40. Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον. Similiter fere Hippolytus apud Euripidem;

M

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μὴδ' ἐρέεινε·
 Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
 *Ὀφρα κ' ἔτι δμῳὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω· 46
 Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
 *Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει
 Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,
 *Ἐνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 *Ἐνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλεπτο, καὶ ἦν διὰν ἔμιμνεν. 50
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μνηστῆρσσι φόνον σὺν Ἀθῆνῃ μερμηρίζων.
 Ἡ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἀρτίμιδι ἰκέλη, ἥδ' ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“Tace, et in tuā mente retine, neque interroga :

“Hic sanē mos est deorum, qui Olympum habitant.

“Sed tu quidem cubitum-eas ; ego verò relinquer hic,

“Ut adhuc-magis famulas et matrem tuam-provocem ; 45

“Haec verò me lamentans interrogabit de singulis.”

Sic dixit : Telemachus verò ex domo discessit

Cubiturus in cubiculum, facibus illucentibus,

Ubi antea cubabat, quando ipsum dulcis somnus opprimebat :

Ubi sanē et tunc cubuit, et auroram divinam expectabat. 50

At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Egreis caedem cum Minervā meditans.

Egrediebatur autem ē thalamo prudens Penelope,

Dianae similis, et aureae Veneri :

*Ὁ Διὸς ὁμοῖα πνεῦμα·

*Ἔστ' ἐν δέμοις τοῖσδε γ' Ἀρτίμις Δία.

Euripid. Hippol. ver. 1391.

Ibid. — τις Διός.] *Al.* τις Διῶν. Ut pronuntiatur videlicet *Sōr* notante *Barnesio*. Vide ad *Il.* 4, 18.

Ver. 43. Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν.] Οὐτως ἐ σέπας, τῇ, ὡς βούλονται, φασίμεθα. *Schol.* Rectius, ut videtur, *Eustathius* : Αὕτη δέ τις Διῶν, ἐν τῇ ἰσχυρίζομαι, ποιῶν οὕτω, κατὰ δὴ λατὴ βλάπτει. Quod autem deinceps addit ; τίς δὲ γράφουσιν, ὅτι τῇ δίκη ἐστὶ Διῶν, τουτίστιν οὐκ ἄλλος τις ὁ ἰδὸν ἀρετὴ Διός, ἢ αὕτη ἡ δίκη, ἰσομένη σὺν ἡμῖν, ἢ καὶ οὕτω ἦδη id verò, ut optinet, *ferri* non potest. Vide suprā λ', 217. et infrā 4, 254. ubi similis phrasid occurrit.

Ibid. — οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.] “Hoc,” inquit *Spondanus*, “dici existimo ad differentiam Deorum inferorum, quibus non “est peculiare ut luceant.” Verum hoc in loco istiusmodi distinctio planē est importuna.

Ver. 48. — ὑπολαμπομενάων.] *Al.* ὑπὸ λαμπομενάων.

Ver. 53. Ἡ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο.] Ὁ δὲ πολυφώνωτος ἐκάντων τῶν ποιητῶν Ὀμηρος, ὅταν μὲν ἄρα ἔφημι ἐν μέρφου, καὶ κάλλος ἦδοντες ἰταγαγὼν ἰκιδίξασθαι βούληται, τῶν τε φωνῶν τῶν πρακτικῶν χρέεται, καὶ τῶν ἡμῶν τῶν μαλακωτάτων· καὶ οὐ κατακυκλώσει τοῖς ἀφῶνις τὰς συλλαβὰς, οὐδὲ συγκόψει τοὺς ἤχους, παρατίθῃ ἀλλήλους τὰ δυσέφερα περὶ αὐτὴν δι τῆς ποιήσεως τὴν ἀρμονίαν τῶν γραμμάτων, καὶ βίωσαν ἀλύτως διὰ τῆς ἀκοῆς· ὡς ἔχει ταυτὶ “Ἡ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια, “Ἀρτίμιδι ἰκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.” *Dionys.* *Halicarn.* περὶ ἐντίσις, § 16.

Ver. 54. Ἀρτίμιδι ἰκέλη.] Vide suprā ad ε', 37.

Ibid. — ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.] *MS.* 2 *Tho. Bentleio* collatus, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. Atque ita legitur apud *Eustathium*, in commentario ; et apud *Dionysium*, loco suprā citato. Quae et potior videtur lectio. Vide suprā ad ε', 37.

- Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔφιζε, 55
 Διωντὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ Φρῆνυν ποσὶν ἦκε
 Προσφυε' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
 "Εὐθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
 "Ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκῶλενοι ἐκ μεγάροιο· 60
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας,
 Καὶ δέπα, ἐνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
 Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμαδὶς βάλλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
 Νήησαν ξύλα πολλὰ, φῶας ἔμεν, ἠδὲ δέρεσθαι.
 "Ἡ δ' Ὀδυσῇ ἐνέινπτε Μελανθῷ δευτέρων αὐτίς· 65
 Ξεῖν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
 Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;
 "Ἀλλ' ἐξέλθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
 "Ἡ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἴσθα θύραζε.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 70
 Δαιμονίη, τί μοι ὦδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
 "Ἡ ὅτι οὐ λιπὼν, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι;

Et juxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere-solebat, 55

Circumcirca-ornatam ebore et argento; quam olim faber

Fecerat Icmalius, et subtilis scabellum pedibus posuerat

Aptum ex ipsâ; ubi magna injiciebatur pellis.

Illic desidebat deinde prudens Penelope.

Venerunt autem famulae candidae-ulnis ex domo : 60

Hae autem panem quidem multum auferebant, et mensas,

Et pocula, unde scilicet viri superbientes bibebant.

Ignem verò à focolis ad terram jecerunt; aliaque super ipsos

Cumulârunt ligna multa, ut lumen esset, et calefactio.

At Ulyssem increpabat Melantho secundò rursus : 65

" Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris per noctem

" Versans in domo? observabisque mulieres?

" Sed exi foras, miser, et convivio juvare :

" Aut citò et torre percussus ibis foras."

Hanc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses : 70

" Improbâ, cur in me sic invehis irato animo?

" An quòd non niteo? mala autem corpori vestimenta indutus sum?

Ibid. — χροῖ. Barnesius edidit χροῖν. Quod eodem modo pronunciantium.

Ver. 55. — ἐνθ' ἄρ' ἔφιζε. *Al.* ἐνθαδ' ἔφιζε.

Ver. 58. Προσφυε' ἐξ αὐτῆς. "Ἦγουν προσφυκτίαν καὶ ἠνωμένην τῇ κλισίῃ. *Eustath.*

Ibid. — ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας. Οὐ λῖτα δαιδάλλιον ὑπιστραμμένον ἔχουσα, οὐδὲ τὰς ἑταυρα μαλακοῦ ἰριου, κατὰ τὴν περιφρασίν· Ἐλίνην, [suprà δ', 124.] κῶας δὲ μέγα· κατὰ ἡρωϊκὴν καὶ τοῦτο ἀφελίαν. *Eustath.* Vide suprà ad δ', 45. et ε', 266.

Ver. 61. — ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας.]

Postquam prima quies epulis, mensæque remotæ. *Æn.* I, 723.

Ver. 62. — δέπα. Barnesius edidit δέπα. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus, infrà 6, 153.

Ver. 66. — ἀνιήσεις. Vide ad *Il.* i, 103. et 6, 24. Item infrà ad 6, 178.

Ver. 67. — ὑπιστραμμένον. *Al.* ὑπιστραμμένον et ὑπιστραμμένον.

Ver. 72. "Ἡ ὅτι οὐ λιπὼν. Editiones nonnullæ, notante Barnesio, hoc in loco legunt, "Ἡ ὅτι οὐ λιπὼν.

Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγῃ.
 Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἴασι.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 "Ολβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλὰκι δόσπον ἀλήτη
 Τοίῳ, ὅποῖός ἐοι, καὶ ὅτευ περὶ κρημένος ἔλθοι.
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἅλλα τε πολλὰ,
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξερ Κρονίων· ἤθελε γάρ που.
 Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλίσσης
 Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῶσιν κέκασσαι,
 Μὴ πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,
 Ἦ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἱλπίδος αἶσα.
 Εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,

75

80

85

" Mendicque per populum? necessitas enim urget.

" Tales mendici et erronei viri sunt.

" Etenim ego quondam domum inter homines habitabam

75

" Beatus divitem, et saepe dabam errori

" Tali, qualis esset, et cujuscunque rei indigens venisset.

" Erant verò mihi servi valde multi, aliaque multa,

" Quibus scilicet bene vivunt homines, et divites vocantur:

" Sed Jupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliquā-de-causâ.

80

" Ideò nunc cave nè aliquandò et tu, mulier, omnem amittas

" Pulchritudinem, quâ nunc sanè inter ancillas ornata es;

" Nè fortè tibi domina irata saeviat,

" Vel Ulysses venerit; adhuc enim et spei copia est.

" Sin ille quidem ita periit, et non amplius rediturus est,

85

Ver. 73. Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον;]

Ἐν τῷ πτωχεύειν δ' ἵσται ἢ τ' ἀδοξία,

Κῆρ ἢ σοφίς τις, ἢ τ' ἀναιμία βίω.

Euripid. Erechtheus, ver. 16.

Ibid. — ἀναγκάιν γὰρ ἐπιγίγῃ.

Τὸ σῆς ἀνάγκης ἴσ' ἀδέρειτο σῆσιν.

Æschylus, Prometh. ver. 103.

" Necessitate, quæ ultimum et maximum te-

" lum est." Liv. lib. IV. § 28.

Ver. 75. 80. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον —

Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξερ.] Similiter Euripides:

Κῆρ γὰρ ἦν σοφ', ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔμ' ἴσ'.

Τὸ πᾶντα δ' ἔλκε ἡμᾶς ἢ μ' ἀφίλειτα.

Hecuba, ver. 284.

Et Ovidius:

Nos quoque floruius, sed flos erat ille
 caducus.

Trist. lib. V. Eleg. VIII. ver. 19.

Ver. 76. — δόκον.] Dare solebam. —

Ver. 77. — ὁπῶς ἐσ, καὶ.] Ἀλ. ὁπῶς ἴσται.

Ver. 79. Οἷσιν τ'.] Quibus videlicet.

Ibid. — καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.] Dio Chryso-
 stomus hoc ita videtur accipere, ac si Poeta
 divites, vulgari æstimatione tantum, non
 reverà felices dicere voluerit. Πωστὴς, (in-

quit, Orat. 78. sub initio,) οὐχ αὐτοῦ γνώμην
 ἀποφαινόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐξη-
 γουμένης δόξαν, [φροῖν.] "Οἷς [Οἷσιν] τ' εὖ
 " ζῶουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται" ὡς μόνον καλου-
 μέναι αὐτῶν ἀφνειῶν, ἀλλ' οὐκ ὄντων κατ' ἀλή-
 θειαν. Quâ ratione dixit Horatius:

Non possidentem multa vocaveris

Recte beatum.

Carm. lib. IV. Od. IX. 45.

Verum istiusmodi explicatio huic loco mi-
 nimè convenit.

Ver. 80. Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξερ.]

Ζεὺς γὰρ τοι τὸ σάλαντος ἐκίρριται ἔλλοι

ἔλλω.

Ἀλλοι μὲν πλουτοῖν, ἄλλοι δ' οὐδὲν ἔχουσιν.

Theogn. Gnoma. ver. 157.

Ver. 81. — μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ
 πᾶσαν ὀλίσσης.] Τὸ δὲ "μή ποτε πᾶσαν ὀλί-
 " σης ἀγλαΐαν" καὶ τὸ, "μή πῶς τοι δέσποινα
 " χαλεπήνη," [ver. 83.] συνήθη ἱλλυφίῳ ἔ-
 χουσι τοῦ "ἴσ'," ἢ "διδίδω," ἢ τοιαύτου τοῦ.
 Eustath. Vide suprâ ad π', 381.

Ibid. — πᾶσαν.] Ἀλ. πᾶμσαν.

Ver. 82. — τῇ.] Ἀλ. τῇ.

Ver. 84. — ἔλθῃ.] Ἀλ. ἔλθω.

Ἄλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκητι
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Λήθει ἀτασθάλλονσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.

Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀμφίπολον δ' ἐνέριπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν· 90

Πάντας, Δαρσαλέη, κύον ἀδδείς, οὔτι με λήθεις
 Ἐρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
 Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
 Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἑμοῖσιν
 Ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀπαχθῆμαι. 95

Ἥ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐκ αὐτοῦ,
 Ὅφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἥδ' ἐπακούσῃ
 Ὁ ξεῖνος ἐμβεν· ἐβέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτρालέως κατέθηκε φέρουσα 100
 Δίφρον εὐξεστον, καὶ ἐκ αὐτῶ κῶας ἔβαλλεν·
 Ἐνθα καθεζέτ' ἔπειτα πολύτλας διος Ὀδυσσεύς.

"At jam filius talis Apollinis utique voluntate

"Telemachus; hunc autem nulla in aedibus mulierum

"Latet perperam-agens; quoniam non amplius tantillae-aetatis est."

Sic dixit: eum verò audivit prudens Penelope;

Ancillam autem objurgabat, verbumque dixit, compellabatque:

90

"Omniñò, audax, canis intrepida, non me lates

"Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perhies.

"Omnia enim benè nòsti, quoniam ex me audivisti ipsa,

"Quòd hospitem eram in aedibus meis

"De marito interrogatura; quoniam multùm tristor."

95

Dixit, et Eurynomen oeconomam sermonem allocuta est:

"Eurynome, affer jam sedem, et pellem super ipsam;

"Ut sedens dicat verbum, et audiat

"Hospes ex me; volo enim ipsum interrogare."

Sic dixit: illa verò valdè festinanter deposuit serens

100

Sedem benè-politam, et ei pellem injiciebat:

Illic sedebat deindè multa-passus nobilis Ulysses.

Ver. 86. — Ἀπόλλωνός γε ἔκητι.] Κοινοῦ ἔργου γὰρ ὁ Διός. Schol. Vide infra ad ὅ, 71.

Ver. 88. 91. Λήθει — λήθει.] Vide supra ad ὅ, 101.

Ver. 92. — ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.] Πάντας ἑαυτῇ προστίφεις· ἢ ἀναλύφεις. Schol. Similiter Eustathius: τὸ ᾗδ' ἀναμάξεις" ἀντι τοῦ προστίφεις· σαφιστῆρι δὲ ἀντι τοῦ προσκαλλιστῆρι· πᾶσις αὐτῇ τῇ σῇ κεφαλῇ. Καὶ ἵσται ἱερῶν τιμῶντι ἵνα καὶ παρὰ τῇ Σοφοκλῇ ἵνα φαίνεται ταῖς τιμωμέναισι κεφαλαῖς ἑκατομῶντα οὐδ' ἐν τοῖς ἔργοις αἰμα· ὅς τις κεφαλὴν δῆθεν ἐκίνοισι τριτοκρίνου τοῦ κακοῦ.

κατὰ λουτροῖσιν κέρα

Κηλίδας ἐξίμαζεν

Sophocl. Electr. ver. 447.

Eodem modo explicat et Dna. Dacier.

Poeta autem (ut opinor) hanc phrasi idem simpliciter denotare vult ac infra ὅ, 217.

"— σῇ δ' αὐτοῦ κέρασι τίσις." Tuo ipsius capite lues. Occurrit porro eadem phrasi apud Herodotum; τὰ μιν γὰρ πρότερον ἰγώ τι ἱερῆα, καὶ ἰμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρον. Lib. I. § 155.

Ver. 93. — ἔδωκ', ἰστί.] Ita ex utrâque Eustathii editione et ex Oronienensi restituit Burnesianus. Vulg. ἔδωκε, ἰστί.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,

Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς; 105

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

᾽Ω γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν

Νεικίῳ· ἥ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει·

᾽Ωστε τευ ἥ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε Δεουδῆς

Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσω, 110

Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα

Πυροῦς, καὶ κριθᾶς, βρείθῃσι δὲ δένδρεα καρπᾶ·

Τίττει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς

Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῶ ἐνὶ οἴκῳ· 115

Illis autem sermonem exordiebatur prudens Penelope :

"Hospes, hoc quidem te primum ego percontabor ipsa,

"Quis? undè es virorum? ubinam tibi urbs et parentes?" 105

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"O mulier, nemo te hominum in immensâ terrâ

"Vituperaret : certè enim tua gloria ad coelum latum pervenit :

"Sicut alicujus vel regis eximii ; qui deo-similis

"Viris in multis et fortibus regnans, 110

"Jura sustentet ; ferat autem terra nigra

"Tritica et hordea, graventurque arbores fructu ;

"Parient verò robustae pecudes ; mare porrò praebet pisces,

"Ex prudenti-administratione ; felicitèrque degunt populi sub ipso.

"Ideò me nunc alia quidem percontare tuâ in domo ; 115

Ver. 109. 111. — ὅς τε Δεουδῆς — Εὐδικίας ἀνέχῃσι. Τουτίσι. Διού λόγον ἔχων διανοῶν, οὐ σῆπτρον, οὐδὲ κραινόν, οὐδὲ κρίναν, ὡς ἔνιοι πλάττουσι ἑαυτοὺς καὶ γράφουσι, τῷ ἀνιφίκτης ποιούτις ἐτίφθονοι τὸ ἀνόντων. Plutarch. πρὸς ἡγμένα ἀπαιδευτοῦ. Cæterum totum hunc imitatur Hesiodus :

Ὅτ' ἂν δίπας ξυνοῖσι καὶ ἐνδύμοισι διδοῦσιν
Ἰθίας, καὶ μὴ τε παρικαίνουσι δικαίου,
τοῖσι τίθηται πόλις, λαοὶ δ' ἀντίουσιν αὐτῇ —
τοῖσι φέροι μὲν γαῖα σπλὺν βίον· οὐραὶ δὲ θεὸς
Ἀκρὴ μὲν τε φέροι βαλάνους, μίσση δὲ μέλισσαι·

Εἰροσίνου δ' οἷς μαλλοῖς καταδύεσθαι, &c.
"Erg. καὶ Ἡμερ. I. ver. 223. 230.

Vide Platonem de Republ. lib. II. ubi loca hæc Homeri et Hesiodi citantur.

Ver. 110. Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι. Apud Platonem de Republ. lib. II. itemque apud Plutarchum, loco jam suprâ citato, omittitur hic versus.

Ver. 111. — φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα Πυροῦς, &c.] Similiter apud Callimachum :

Κίνοις ἢ μὲν ἄρουρα φέροι στάχυν, ἢ δὲ γυνίδια
τίτραπιδων, ἢ δ' ἄλγος αἰχμῆται —

Hymn. in Dian. ver. 130.

Ver. 112. — βρείθῃσι.] Vide ad II. 4, 343.

Ver. 113. Τίττει — παρέχει.] Apud Platonem Τίττει — παρέχει. Quod et cum præcedentibus φέρῃσι, βρείθῃσι aptius congruit.

Ibid. — ἔμπεδα.] Al. ἄσπινα.

Ibid. — θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς.] Quamvis piscium copia hic inter Populi felicitis et opulenti bona numeretur, nusquam tamen apud Poetam eos ad edendum appositos memorari observat Athenæus : Ἑλλήσποντος δὲ Ὀμηροῦ ἰχθυόντα προσαγορεύουσιν, καὶ τοὺς Φαλακας πλωτικωτάτους ποῖον, καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείους, καὶ ἥσους προσίχθους πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἔγιντο πλήθος καὶ ἀγρίων ἰονίδων· καὶ εἰς εὐδαίμονιαν δὲ καταβρωῶν τὸν ἐν θάλασσῃ ἰχθῦς παρέχουσιν ὥπως τούτων οὐδὲν οὐδὲνα ποῖον προσφθέρουσιν. Lib. I. cap. 8.

Ibid. — παρέχει.] Vide ad II. 6, 62.

Ver. 114. Ἐξ εὐηγεσίης.] Τῆς εὐδαίμονιαν· ἢ τῆς εὐαρχίας, ὅρα τὸ ἐν ἡγήσθαι· κακὸς δ' οἱ εὖν τῷ γράφοντις εὐηγεσίης. Schol.

Ibid. — ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.] Ἐκ ἀρετῇ καὶ εὐδαίμονιαν διάγωσιν. Schol. Ἐστὶ δὲ στρατηγίας μὲν ἱστανος, ἢ τῶν πολεμίων καταστροφῇ βασιλείας δὲ, ἢ τῶν ὑπηκόων εὐδαίμονιαν. Themist. Orat. X. de Pace.

Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσης ὀδυνάων
 Μνησαμένω· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρεῖ
 Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοῶντά τε μυρόμενόν τε
 Ἕσθαι· ἐπεὶ κάκιον πευθήμεναι ἄκριτον αἰεῖ· 120
 Μή τίς μοι δμῶν νεμεσῆσεται, ἥε σύ γ' αὐτῇ·
 Φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρητότα με φρένας οἴνω.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖν', ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὸς τε, δέμας τε,
 Ὡλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον 125
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 Μειζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτ' αὖ·
 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων·
 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 130
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκῃν εὐδείελον ἀμφινέμονται,

“ Nè verò meum exquire genus et patriam terram,

“ Nè mihi magis animum impleas doloribus

“ Recordanti : valdè enim sum aerumnosus ; neque omninò me oportet

“ Domo in alienâ lugentemque flentemque

“ Sedere : quoniam malum est lugere indiscriminatim semper :

“ Nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa ;

“ Dicatque lachrymis-abundare gravatum me mentem vino.”

Huic autem respondit deindè prudens Penelope :

“ Hospes, profectò quidem meam excellentiam, formamque, corpusque,

“ Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant

“ Argivi ; cum iis autem meus maritus erat Ulysseas.

“ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,

“ Major gloria esset mea, et melior ita :

“ Nunc autem tristor : tot enim mihi imminet mala deus ;

“ Quotquot enim insulis dominantur optimi,

“ Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho,

“ Quique ipsam Ithacam amoenam incolunt,

Ver. 116. Μηδ' ἐμὸν.] *Al.* Μηδὲ μοι.

Ver. 117. — θυμὸν ἐνιπλήσης ὀδυνάων
 Μνησαμένω.]

Infandum, regina, jubes renovare dolo-
 rem. *Æn.* II. 3.

Ver. 122. Φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρητότα με
 φρένας οἴνω.] Ὁ γὰρ οἶνος ὁ πολλὸς μάλιστα
 φαίνεται παρασκευάζειν τσιούτους, οἷους λέγουμεν
 τοὺς μελαγχολικοὺς εἶναι καὶ πλείστα ἦθα ποιῶν
 [*Al.* ποιεῖ] πνέμενος, οἷον ἐργίλους, φιλανθρώ-
 πους. ἱλιήματος, ἱεσμούς — ὁ μὲν λάλος, ὁ
 δὲ κικινημένος, ὁ δὲ ἀριδακρυς· ποιεῖ γὰρ τινὰς
 καὶ τσιούτους· δι' οὗ καὶ Ὀμηροῦ ἰσοίηται, “ Καί μιν
 “ φρεὶ δάκρυ πλῆσιν βεβαρημένοι οἴνω.” *Arti-*

stot. Probl. Sect. 30. haud longè ab initio.
 Ubi notandum in transcurso *Aristotelem*
 versum hunc aliter, ac in *Vulgatis* jam
 scriptum est, legisse ; nisi fortè ille memo-
 riâ tantùm citaverit.

Ibid. — δακρυπλῶειν.] *Δακρύων* πληθύ-
 νειν. *Schol.* *Al.* δάκρυ πλῶειν.

Ver. 125. — ἐισαίσταται.] *Al.* εἰς ἀνί-
 σταται.

Ver. 127. — τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει.]
 Τοῦ ἐμοῦ βίου προσέτα. *Schol.*

Ver. 129. — ἐπίσσειν.] *Al.* ἐνέπλυνον.

Ver. 130. Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν.] Vide suprâ
 ad α', 122.

Ver. 131. Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε.] Vide
 suprâ ad ε', 246. et ε', 29.

- Οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρέχουσι δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὐδ' ἱκετάων,
 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν' 135
 Ἄλλ' Ὀδυσῆα ποθεῖσα, φίλον κατατήκομαι ἥτορ.
 Οἳ δὲ γάμον σπένδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπύω·
 Φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε Φρεσὶ δαίμων
 Στῆσαιμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον' 140
 Κούροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ δάνε διος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσὶκε Φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμῶλια ἡματ' ὄληται.)
 Δαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι ταινιολγίος θανάτοιο· 145
 Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσῆσῃ,
 Αἷ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ πτεατίστας.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπετίθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔνθα κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστὸν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραβείμην. 150

- " Hi me noctentem ambiunt, atteruntque domum.
 " Ideò neque hospites curo, neque supplices,
 " Neque omnino praesones, qui publici-ministri sunt;
 " Sed Ulysses desiderans, charo contabesco corde:
 " Hi autem nuptias urgent; ego verò dolos struo:
 " Vestem quidem mihi primum inspiravit in mentem deus
 " Exorsus magnam telam in aedibus texere,
 " Subtilem et immensam: statim autem inter illos dixi:
 " Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
 " Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum
 " Perfecero, (nè mihi vana fila pereant.)
 " Laërti heroi sepulchrale, in æquis quo ipsum
 " Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
 " Nequa mihi in populo Achiviarum succenseat,
 " Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
 " Sic dixi: illis autem persuasus est animus generosus.
 " Tunc interdum quidem texebam magnam telam,
 " Noctu verò dissolvebam, postquam faces adhibueram. 135

Ver. 133. Ol.] Barnesius edidit Tal.

Ver. 136. — Ὀδυσῆα ποθεῖσα, φίλον κατατήκομαι ἥτορ.] Ἀμφιζωλον, inquit Eustathius, ἵτα πρὸς τὸν Ὀδυσσεῆα, ἵτα πρὸς τὸ ἥτορ, κολλητικὸν τὸ φίλον. Vera autem posterior constructio; ut liquet ex locis innumeris ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 139. Στῆσαιμένη — ὑφαίνειν.] Al. Στῆσαιμένη — ὑφαίνω.

Ver. 143. — μεταμῶλια.] Al. μεταμῶ-
 ρια.

Ver. 144. — εἰσότε.] Al. εἰς ἴτα.

Ver. 149. Ἔνθα κεν ἡματίη.] MS. à Tho.

Bentleio collatus, Ἔνθα καὶ ἡματίη uti in vulgatis editum est supra β', 104. ubi idem versus occurrit. Ac verior videtur hæc lectio: Nam vocula κεν cum sententiâ (ut opinor) hoc in loco non convenit.

Ver. 150. Νύκτας δ' ἀλλύεσκον.] Hinc Ovidius:

Durat opus vaturn, Trojani fama laboris,

Tardaque nocturno tela retexta dolo.

Amor. lib. III. Eleg. ix. 29.

Et Propertius, de eadem Penelope:

"Ὡς τριέτες μὲν ἔλθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοὺς·
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελείσθη,
 Καὶ τότε δὴ με, διὰ δρῶας, κύνας οὐκ ἀλεγοῦσας,
 Εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν. 155
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐβέλους' ὑπ' ἀνάγκης·
 Νῦν δ' οὐτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
 Γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοντο κατεδόντων,
 Γιγνώσκων· ἥδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα 160
 Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάξει.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἶπε τεὸν γένος, ὀκπόθεν ἐσσί·
 Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.

" Sic triennium quidem latebam ego et persuadebam Achivis :

" Sed quum quartus venit annus, et advenerunt horae

" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti-sunt,

" Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,

" Deprehenderunt supervenientes, et increpuerunt verbis.

155

" Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate :

" Nunc verò neque effugere possum nuptias ; neque ullum aliud

" Consilium invenio ; valde autem hortantur parentes

" Nubere ; et aegre fert filius victum devorantes,

" Cognoscens : jamjam enim vir est habilis maximè

160

" Ad domum curandum, cui utique Jupiter gloriam praebet.

" Sed et sic mihi dic tuum genus, unde sis ;

" Non enim à quercu es olim-fabulosâ, neque à petrâ."

Conjugium falsâ poterat differre Minervâ,
 Nocturno solvens texta diurna dolo.

Ltb. II. Eleg. ix. 5.

Ver. 151. — Ἀχαιοί.] Ἀντ' τοῦ, μνησ-
 τήρας Uti notavit Burnesius. Vide suprâ ad
 ε', 93.

Ver. 155. — ἰμελάσαντων.] MS. à Tho.
 Benileio collatus, ἰμελάσαντων. Quae fortè et
 verior lectio. Nam verbum ἰμελάω nus-
 quam alibi apud Poetam nisi Voce Actiōâ
 occurrit. Vide ad H. ψ', 363. item ad ε', 51.

Ver. 159. — μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς.]
 Vide suprâ ad ε', 16.

Ver. 159. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ',
 372.

Ver. 160. — οἷός τε μάλιστα Οἴκου κή-
 δεσθαι.] Ita infra φ', 116. 117.

— ἔτ' ἐγὼ κατέκλιθε λιπαρῶν

Οἷς ε' ἦδη πατρὶς αἰδμία ἀλλ' ἀνελίσθη.

Cæterum Henricus Stephanus hic inter va-
 rias lectiones retulit οἷς τε, μέγας τε.

Ver. 161. — τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάξει.]
 Al. κῦδος ἐπάξει. Cæterum Dna. Dacier hic
 legendum existimat ἐπάξει " C'est un sou-
 " hait (inquit) que Penelope fait pour son
 " fils." Male omnino.

Ibid. — κῦδος.] Al. ὄλκον. Atque ita
 legit MS. à Tho. Benileio collatus.

Ver. 162. — εἰπὶ τὸν γένος, ἐκπόθεν ἐσσί.]

Qui genus? undè domo? —

Æn. VIII, 114.

Ver. 163. Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι παλαιφά-
 του, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.] Οἱ γὰρ παλαιὸι ὑπε-
 λήφοντες τοὺς περὶ ἰκνοῦς ἐν δρυὶν καὶ πιστῶν
 γιγνησθαι, διὰ τοῦ τὰς τιποτέρας εἰς τὰ στείλῃν
 καὶ σάβλιναι ἐνθάδε τὰ παιδία· ἵσται δ' ὁ λόγος,
 οὐ γὰρ δὴ ἱκίοντο εἰ εὔ· — πῶσδε δὲ τοὺς
 πάλαι ἀνθρώπους ἐν ταῖς ἱερμίαις τὰς μέγας πα-
 ρίσθαι πλησίον δρυὶν καὶ πιστῶν. Schol. Παροι-
 μιῶδης ὁ λόγος· καὶ — καταφατικῶς μὲν ἀπὸ
 δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης ἵσται τις λήγεται, ἵσται οὐκ
 ἵσται γένος αὐτοῦ πιστῶν ἀποφατικῶς δὲ φέροντο
 οὐκ ἵσται τις ἀπὸ δρυὸς παλαιφάτου ἢ ἀπὸ πέτρης,
 ὅτι οὐκ ἐν ἱκνῇ σιγῇσι τὸν ἵσται. — Ἔστι δὲ
 καὶ ἄλλως νοηθῆναι τὸ ἥτοι οὐτως ἐκλαύστερον·
 ἵσται μοι τὰ κατὰ σί· οὐ γὰρ ἐν ἵκποις χροῖν
 μακρῶν ἐπιλήφθαι τὴν περὶ αὐτῶν μύθον, ὥς
 τὰ ἐν δρυὶν καὶ πέτραις παλαιὰ διηγήματα. Eu-
 stath. Hinc apud Platonem : " Ἡ οὐκ ἐν δρυὶν
 ποδὶς, ἢ ἐκ πέτρης τὰς πολιτείας γίγνησθαι ; De
 Republ. lib. VIII. Sed et aliam adhuc hujus
 phrasæ explicationem affert Eustathius ad

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος, 165
 Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
 Ἀλλ' ἔκ ται ἐρέω ἥ μὲν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
 Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι ἢ γὰρ δίκη, ὅππότε πάτρης
 Ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστὶ ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων 170
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ.
 Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Καλὴ καὶ πείρα, περὶ ῥύτος· ἐν δ' ἄνθρῳποι
 Πολλοὶ, ἀπειρίσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις.

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

- "O uxor veneranda Laertiadae Ulyssis, 165
 "Nondum desines meum genus interrogare?
 "Sed tibi enarrabo; certè quidem me doloribus utique dabis
 "Pluribus, quàm teneor: hic enim mos, quando à-patrià
 "Suà absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,
 "Multas hominum per urbes errans, dolores patiens: 170
 "Sed et sic dicam, quod me percontaris et interrogas.
 "Creta quaedam terra est, medio in nigro ponto,
 "Pulchra et pinguis, circumflua; in eà autem homines
 "Multi, innumeri, et nonaginta urbes,

Odyss. χ', 290. Τὸ ἀπὸ δρυὸς, (inquit) ἡ πεί-
 ρης εἶναι εἶναι, οὐ μίση ἀχαιογόνου παλαιτά-
 σην σημαίνει Ὀμηρικώτερον, ἀλλὰ καὶ ἥδ' ἐπί-
 ραμνον. Quo sensu (notante *Duroto*, in *Gno-*
mologià ad hunc locum,) usurpatur apud
Plutarchum: Καίτοι οὐδὲ αὐτὸς "ἀπὸ δρυὸς
 "οὐδ' ἀπὸ στήθεος" ἱγνύμεν. *Consolat. ad Uxor.*
haud longè ab initio. Et apud *Theocritum*:
 "—— πύργος ἀσκήμῳ ἀσκήμῳ." *Idyll.*
X. 7. Et *Ciceronem*: "Non enim est è
 "saxo sculptus, aut è robore dolatus." *Aca-*
demic. lib. IV. Et in *Tusculanis*: "Non
 "enim silice nati sumus." *Lib. III. cap. 6.*
Verùm ista interpretatio huic Homeri loco
non convenit. Porro *Clemens Alexandrinus*
versum hunc alio adjecto hemistichio citat:

Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐστὶ παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ
 στήθεος.

Ἄλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὶ. ———
Admonit. ad Gentes.

Vide et ad *Il. χ', 126.*

Ibid. — παλαιφάτου.] Παλαιὰ φανταζο-
 μένης, περὶ ἧς παλαιὰ μυθιῖται. ———. Τίς
 δὲ παλαιφάτου, ἐπὶ οὗ οἱ παλαιοὶ ἱκαλοφά-
 γων παρὰ τοῦτο καὶ φηγὸς ὡς φηγὸς τις εὔσα.
Schol. Etymologicon Magnum et aliam hujus
 vocis interpretationem affert: Παλαιφάμενος,
 ἀντὶ τοῦ τῆς πάλαι τιμωμένης δρυὸς. Porro
 apud *Hesychium*, notante *Barnesio*, legitur
 et παλαιφύτου.

Ver. 166. — ἀπολλήξεις.] *Al. ἀπολλῶεις,*
et ἀπολλήξεις.

Ver. 170. Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστὶ ἀλώμενος.]
Vide suprà ad α', 3.

Ver. 172. Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνο-
 πῳ πόντῳ.]

Creta Jovis magni medio jacet insula
 ponto. *Æn. III, 104.*

Ver. 174. Πολλοὶ, ἀπειρίσιοι.] Ἐπήνευσε τῷ
 πολλοί, τὸ ἀπειρίσιοι, αὐξήσεις ἵππων. *Schol.*

Ibid. — καὶ ἐννήκοντα πόλεις.] In *Iliade*
ἱκατόμωλον τὴν Κρήτην vocat Poeta:

"Ἄλλοι δ', οἱ Κρήτην ἱκατόμωλον ἀμφιρί-
 μοντα. *Il. β', 649.*

Quà de re *Eustathius*: Ἐπὶ ἑκατόμωλον δὲ
 νῦν Κρήτη, ἡ ἐν Ἰλιάδι ἱκατόμωλον, κατὰ περι-
 πτήσαν ἀνασταταμένην γὰρ φασὶ δίκαια πόλιν
 ὑπὸ Ἰδομενίους ἱκανήσοντας ἐξ Ἰλίου, ὅτι λίαν
 αὐτοὶ ἀπῆλθον, δι' οὗ διπλοῦς πάλιν ὄντα, φύλα-
 κα τῆς βασιλείας κατέλιπον δράκοντα Τριτωνί-
 ῳ, ὅς ἰ Λυκόφρον φασὶ τὰς δὲ τοιαύτας ἡμέ-
 ρας προσηκούντως φασὶ ὑστερεῖν μετὰ τὰ Τρωϊ-
 κά. ———. Ἐπειρὶ δὲ οὐχ ὀρίσμενος ἐκὶ νοῦσι τῆς
 ἱκατόμωλον, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν πολὺ πόλιν. Καὶ
 ἰσθὶν οὕτω ποτὶ λαμβάνεσθαι τὸ ἱκατόν, διὰ τὸ
 περιέχειν τοῦ ἱκατοῦς ἀριθμοῦ κατὰ τὸ "ἱκα-
 "τόν θύσαναι," καὶ "ἱκατόν πόλιν προλήσσει."

Ὡς τι ἱκατόμωλον Κρήτη, ἡ πολὺ πόλις. Si-
 militèr *Scholias* ad *Il. β', 649.* et ad hunc
 locum. Vide et *Strabonem, Geograph. lib.*
X. pag. 735. al. 479. ubi de hac re plura.
Virgilius Iliadem secutus est:

Centum urbes habitant magnas ———.
Æn. III, 106.

"Αλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ, 175
 'Εν δ' Ἑτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
 Δωριεῖς τε τριχάϊκες, δίοι τε Πελασγοί.
 Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
 Ἐννέωρος βασιλεύεε Διὸς μεγάλου ἰαριστής,

- " Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
 " Insunt verò indigenae-Cretenses magnanimi, insunt et Cydones,
 " Doriensesque trifariam-divisi, eximiique Pelasgi.
 " Apud hos autem est Cnossus magna urbs: ubi scilicet Minos
 " Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,

175

Ver. 175. "Αλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη.] Προμεινόμεναι, ἵνα μή τις αὐτὸν ἱλιγῇ, διὰ τὸ μὴ χρήσασθαι τῇ διαλεκτῇ αὐτῶν. Schol. Sed hoc longius petimus.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί, Ἐν δ' Ἑτεόκρητες, &c.] Vide Diodorum Siculum, Hist. lib. V. haud longè à fine; et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 728. al. 475.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί.] Μιστὰ τὰ Ἰλιακά Ταλθύβιος ἐκ Μυσηίων ἤγαγεν ἀποικίαν. Schol.

Ver. 176. — Ἑτεόκρητες.] Οἱ αὐτόχθονες Κρήτης· ἢ οἱ Ἰθαγενεῖς. Schol.

Ibid. — ἐν δὲ Κύδωνες.] Strabo, loco supra citato, et hos Creta indigenas fuisse arbitratur: Τούς μὲν οὖν Ἑτεόκρητας καὶ τοὺς Κύδωνας αὐτόχθονας ὑπάρχειν ἰσχύει· τοὺς δὲ λοιποὺς ἰσχυλάται.

Ver. 177. Δωριεῖς τε τριχάϊκες.] Τριχῇ διακρινόμενοι· οἱ μὲν γὰρ Εὐβοίαν κατοικοῦσι, οἱ δὲ Πηλοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Schol. Alii autem, (uti et notat Scholiastes,) vocem τριχάϊκες aliter accipiunt. Κορυθαίλους δὲ συνήκως πηλὸν τὸν κέρην· δὲ μεταπηλῆναι, ἐκ τοῦ Ἀριος, ἴφρ. [Iliad. χ', 132.] "Ἰσος Ἐνναλίην κορυθαίην." Ἐκ δὲ τοῦ "κορυθαίην," λύσις τῆς, "Δωριεῖς τε τριχάϊκες." οἱ συνήκως τὰς τριχὰς διὰ τὸ δεσποτικῶς κινουμέντοι, παραπομπῶντες εἰσενεῖναι. Porphyry. Quaest. Homeric. 3. ipso fine. Eodem modo exponit Etymologicon Magnum; locum autem deinceps ex Hesiodo affert, ubi altero sensu usurpatur haec vox: "Ἡσίοδος δὲ, διὰ τὸ τριχῇ αὐτοὺς εἰσῆσαι· οἶον, — πάντες δὲ τριχάϊκες καλῶνται, οὕτως αὖτε τρωτὴν γαῖαν ἰκαί· πάντες ἰδῶσιν." Τεῖα γὰρ Ἑλληνικά· ἴθνη τῇ Κρήτῃ ἰσχυλάται. Πελασγοί, Ἀχαιοί, Δωριεῖς. Etymolog. Magn. ad vocem Τριχάϊκες. Vide et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 729. al. 475.

Ibid. — Δίοι τε Πελασγοί.] Vide Strabonem, lib. V. pag. 337. 338. al. 220. 221.
 Ver. 178. Τοῖσι.] Αἱ. Τῇσι.

Ibid. — ἔνθα τε Μίνως Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ἰαριστής.] Μυθολογίται τὸν Εὐρώπης καὶ Διὸς [Ita ex MS. Barnesius, pro vulgato τὸν Διὸς] Μίνωα ἐν Κρήτῃ οἰκόντα διὰ ἰναιτίας ἀφικνῆσθαι πρὸς τὴν πατέρα παυδουμένην· καὶ ὡς παρὰ σοφιστοῦ μαθήσει τὰ δι-

στα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ χρέοντος τὰς ἀποδείξεις δίδουσι, ὡς μαθήσει ἐν τῇ προτίτῃ ἰναιστηρίδι παρὰ τοῦ Διός· ὅτι καὶ τὸν πάντων αὐτῶν βασιλίαν πατακόντων· τῇ τε γνώμῃ καὶ τῇ κρίσει δαμνικῇ, ὥστε ἐν ἄδου δικαστῇ γινώσκει τῶν ἀδικῶν ψυχῶν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνι. Schol. Vide Platonem in Minos; et Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. lib. XVI. pag. 1105. al. 762.

Ἐπίτις γε θνητῶν θιῶν νόμοισι χρώμεθα. Euripid. Hippolyt. ver. 98. ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ver. 179. Ἐννέωρος.] Οἱ μὲν, ὅτι διὰ ἰνίαν ἰτῶν τῇ πατρὶ συνίων Διί, παρ' αὐτοῦ ἰμῶσθαι, ἄτινα ἴη δίκαια· οἱ δὲ, ὅτι ἰναιτίας ὦν, βασιλείῳν ἤλξαντο· οἱ δὲ, ὅτι ἐκ ἰνίαν ἰτῇ ἰσχυλάται, ὁμολογῆς γινώσκοντος τοῦ Διός· οἱ δὲ, ὅτι ἐκ ἰνίαν ἰτῇ παρὰ τῇ πατρὶ ἰσχυλάται· φασὶ δὲ ἰτῇ, ὡς ταῖς τῶν βασιλίων γνώμας οὐ βελτίους σιδοῦνται· οἱ ὑποταγμένοι· ἀνίστασθαι οὐκ αὐτῶν εἰς τὴν ἰδὴν διὰ ἰναιτίας συνίδειν νόμους, καὶ φέροντα διαδίδουσθαι ὡς παρὰ τοῦ Διὸς εἰς διδομένοι. Schol. Plato autem, loco jam supra citato, vocem Ἐννέωρος exponit δι' ἰνίαν ἰτῇ, nono quoque anno. Quam et veram omnino explicationem contendit Casaubonus in annotationibus ad Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. "Atque hoc (inquit) est quod alii tradunt Minodem nono quoque anno "solitum leges emendare et ἰσχυλάται." Vide et Davisii annotationes ad Ciceronis Tusculanas, lib. II. § 13.

Ibid. — Διὸς μεγάλου ἰαριστής.] Ἐστὶν οὖν τοῦτο Ὅμηρος ἰσχυλάται εἰς Μίνω διὰ βασιλίων ἰσχυλάται, οἷον οὐδ' εἰς ἵνα τῶν ἱερώων ἰσχυλάται Ὅμηρος. — Τὴ γὰρ, Διὸς ὅσα καὶ δαίμων, ὡς παρὰ Διὸς πηλοποιεῖσθαι, οὐκ ἔχει ἐντελελὴν ἰσχυλάται. Plato in Minos. Οὐδὲν γὰρ οὕτως τῇ βασιλείᾳ προσήκει ὡς τὸ τῆς δίκης ἔργον. — Καὶ τοὺς βασιλεῖς Ὅμηρος φησὶν, οὐχ ἰλιπύλους, οὐδὲ καὶς χαλκήρεας, ἀλλὰ θύμους παρὰ τοῦ Διὸς λαμβάνοντας, βίβας καὶ φυλάσσων. Καὶ τοῦ Διὸς, οὐ τὸν πολέμιον· αὐτὸν τὸν ἀδικῶντα καὶ φοβεράτατον τῶν βασιλίων, ἀλλὰ τὸν δικαίοντα, ἰαριστήν καὶ μαθητὴν προσγυμνῶν. Plutarch. in Demetrio.

Ibid. ἰαριστής.] Ὁμολογῆς. Schol. Συν-

Πατὴρς ἰμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος. 180
 Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νῆεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω
 ὦχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
 Ὀπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
 Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα· 185
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἴεμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
 Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῶ, ὅθι τε σπείος Εἰλειθυΐης,
 Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας·
 Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄστυδ' ἀνελθών· 190
 Ξεῖνον γὰρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
 Τῷ δ' ἦδη δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ πέλεν ἡὺς
 Οἰχομένῃσιν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δάματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων· 195
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἱ ἅμ' αὐτῷ ἔποντο,
 Δημόθεν ἀλφίτα δῶκα, καὶ αἶθοπα οἶνον ἀγείρας,

- " Patris mei pater, magnanimi Deucalionis. 180
 " Deucalion neipè me genuit, et Idomeneum regem :
 " Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium
 " Abiit una-cum Atridis ; mihi verò nomen inclutum Aethon,
 " Junior natu ; ille etenim prior et melior.
 " Illic Ulyssem ego vidi, et hospitalia dedi : 185
 " Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
 " Euntem ad-Trojam, ubi-abegisset à Maleis :
 " Statuit autem in Amnisso, ubi scilicèt specus Lucinae,
 " In portibus difficilibus : vix autem evasit procellas.
 " Statim verò Idomeneum quarebat, ad urbem profectus ; 190
 " Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendumque,
 " Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora
 " Digresso cum navibus rostratis Ilium versùs.
 " Illum quidem ego ad aedes ducens benè hospitio-excepi,
 " Accuratè tractans, multis in domo suppetentibus ; 195
 " Et ei, caeterisque sociis, qui una ipsum comitabantur,
 " De-publico farinas dedi, et generosum vinum collectum,

αὐτισσὸν τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Μῆν [σημείν]. Οἱ
 γὰρ ἔασι, λόγῳ εἰσι· καὶ ἱερὰς, συνουσιαστικῆς
 ἱερῆς ἰς λόγους. Plato, loco suprā citato.

Ver. 188. — Ἀμνισῶ. [Ἀμνισῶς, πόλις καὶ
 πηγάμης Κρήτης. Schol. Al. Ἀμνισῶ.

Ibid. — ὅθι τε σπείος Εἰλειθυΐης. Μῆν δι-
 φασὶν ἱππικῇ χρησάσθαι τῷ Ἀμνισῶ, ὅπου τὸ
 σπῆς Εἰλειθυΐης ἱερὸν. Strabo, lib. X. pag. 730.
 al. 476.

Ibid. — Εἰλειθυΐης. Τῆς ἀφαιριστικῆς καὶ
 σπικτούσας εἶδος. Schol.

Ver. 190. — μετάλλα. Al. μετὰλλων.

Ver. 191. — γὰρ μιν. Al. γὰρ οἱ.

Ver. 192. — δικάτῃ ἢ ἰδικάτῃ. Ψευδ-
 μωνι, ἵσταν λόγους τὴν μὴ εἶδιναι ἀληθείαν, πιθανώ-
 τεροι δεικνύον εἶναι. Schol.

Ver. 195. — φιλέον. Vide ad Il. ε, 304.

Ver. 197. Δημόθεν ἀλφίτα δῶκα. Τὴν δὲ δη-
 μόθεν δούνασι ἀλφίτα καὶ οἶνον, καὶ ἔξῃς, δηλοῖ ἱ-
 ἔρος εἶναι ἐνὶ ζήσῃσι δημοσίᾳ τοῖς ἀξίους. Οὕτω
 καὶ Ἀλκίνοος, [supra ε', 13. 14.] καὶ οἱ σὺν αὐ-
 τῷ ἄριστοι, ἀνδρακάς δόντες δῶρα τῷ Ὀδυσσεύϊ,
 ὑπερὶ ἀγχιρμένῳ κατὰ δῆμον, ἱππίσταν τὰ φη-
 θέτα ἐκεί. Eustath.

Ibid. — ἀγείρας. Al. αἰείρας.

Καὶ βοῦς ἰρεύσασθαι ἵνα πλησαίαιτο θυμόν.

Ἔνθα δὴ δέκα μὲν μένον ἤματα δίοι Ἀχαιοί·

(Ἐλπεῖ γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ

Εἷα ἴστασθαι χαλεπὸς δέ τις ἄερος δαίμων)

200

Τῇ τρισκαίδεκάτῃ δ' ἄνεμος πίσει τοὶ δ' ἀνάγοντο.

Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·

Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρῆς·

Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν,

205

Ἦν τ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὶν Ζέφυρος καταχευοί·

Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·

"Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.

"Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;

"(Cœrebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terrâ

300

"Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)

"Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehébantur."

Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:

Illi autem audienti fluebant lachrymæ, liquefiebatque cutis:

Sicut autem nix liquefit in summis montibus,

205

Quam scilicet Eurus liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;

Liquesciente autem eâ fluvii implentur fluentes:

Ver. 200. Εἶμι γὰρ Βορέης.] Versiones pleræque reddunt, "Flabat enim Boreas." Sed minus rectè: Ut liquet ex aliis locis, ubi vox Εἶμι occurrit. Vide *Iliad.* β', 294. 3', 215. *Odyss.* μ', 210. χ', 460.

Ver. 201. — ἄερε.] Vox ἄερος hoc in loco non est à Perfecto ἄερα, sed ab Aoristo ἄερον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad *Il.* 4, 37.

Ver. 203. Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.]

"Ἴσκειν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Hesiod. Theogn. ver. 27.

Obscuris vera involvens

Æn. VI, 100.

Facit illud verisimile quod mendacium est.

Plaut. Pseudol. Scen. IV. ver. 10.

Καὶ γὰρ ἡ ποικίλῃ χρεὶν ἴσχει καὶ τιμῇ τοῖς παρρησιαίοις ἰοκίσα λίγαν ὡς Ὀμηροῦ ἴφη. "Ἴσκειν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα." *Plutarch. de Gloria Atheniensium.* Πορὶ *Strabo* hoc ad *Homeri Poesin* in universum transfert: Οὕτω δὲ (inquit) τὸν τι Ἰλιακὸν πόλεμον γιγνόμενα παραλαβὼν ἰδέμενος ταῖς μυθετοῖαις, καὶ τὴν Ὀδυσσεὺς πλάνην ἀπαύτως. Ἐκ μηδὲν δὲ ἀληθεύς ἀνάπτειν ποιητὴν τρυφολογίας, οὐχ Ὀμηρικόν. Προσπίπτει γὰρ, ὡς εἶπες, ὡς παιδιώτερον, ἂν ὅττω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγει τι καὶ αὐτὸν τῶν ἀληθῶν ὅτι καὶ Πολυδῶς φησι περὶ τῆς Ὀδυσσεὺς πλάνης ἐπιχειρῶν. Τοιούτῳ δ' ἰσκι καὶ τὸ, "Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ" λίγαν ἐτύμοισιν ὁμοῖα" οὐκ γὰρ πάντα, ἀλλὰ πολλὰ εἶπ' οὐδ' ἂν ἦν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Geo-*

graph. lib. I. pag. 37. 38. al. 20. Διδίχασι δὲ μέλιστα Ὀμηροῦ καὶ τοῦ ἄλλου ψευδὴ λέγειν ὡς διτ. *Aristot. de Poetic.* cap. 24.

Ibid. [Iscen.] Οἱ μὴ γλωσσογράφου ἐστὶ τοῦ "ἴσκειν" ἰνδύχουσι αἱ δὲ ἀπερίστητοι ἐντὶ τοῦ "ἴσκειν" ὡς ἴσκειν εἰσαζῶν, ἀπικουίζον περὶ ἀλόγιαν. *Eustath.* Posteriori sensu occurrit hæc vox *Iliad.* λ', 798. α', 41. *Odyss.* δ', 279. Alteri autem sensui favere videtur χ', 31. infra:

"Ἴσκειν ἴσαστος ἀπὲρ ————

Vide *Apollon. Argonaut. lib.* II. 240. III, 396. item *lib.* I, 834. ubi *Scholias* τὸ δὲ "ἴσκειν" ἰταυτὰ μὲν ἐντὶ τοῦ "ἴσκειν," παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, ἐντὶ τοῦ "ὁμοῖα."

Ver. 204. 205. 207. 208. — τήκετο δὲ χρεὶν ὡς χιὼν κατατήκετ' — Τηκομένης δ' ἄρα — "Ὡς τῆς τήκετο." De hujusmodi vocis union repetitione, *Hermogenes*: Ταυτίσθησι ἰσμάτων χρησέμεθα, — ὅταν τοῦ πρᾶγματος ἢ ὅμοια ἢ τὸ ἰσαρρίστατον τότε γὰρ οὐ δι' ἰσχυρίαν ζητῶν τὴν ἀφανίζουσαν τὴν ἰσχυρίαν τοῦ πρᾶγματος: ἴαν δὲ τις παραλάβῃ, ἰπιδίχῃ μὴ ἀπαρεῖν βραχέστατον, τὴν χρεὶν δὲ ἀπολῶναι τῆς συγγραφῆς. Ὀμηροῦ, "Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἔς." Οὕτω τὸ λείπεται, οὕτω τὸ χιὼν, οὕτω τὸ λείπεται, οὕτως ἀρμύζει, ὡς τὸ "τήκεται." Ὅψις γὰρ ἰσκι χιὼν ἀναλισσόμενη ἢ σκεῖται. *Hermog.* περὶ μεθόδου διπλοῦτος, cap. 4. Quando è contrario multiplici et composita verborum copii utendum sit, vide ad *Il.* λ', 269.

Ver. 206. — καταχευοί.] *Al.* καταχέυω.

- "Ως τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
 Κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Θυμῷ μὲν γοῶσαν ἦν ἐλαιοιρὸν γυναῖκα, 210
 Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἔστασαν, ἥε σίδηρος,
 Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεῦθεν.
 Ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Ἐξαῦτίς μιν ἔπεισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξεινὲ γ', οἷα πειρήσεσθαι, 215
 Εἰ ἐτέον δὴ κείθι σὺν ἀντιβείοις ἐτάροισιν
 Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 Εἰπέ μοι, ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ' εἴματα ἔστο,
 Αὐτός θ' οἷός ἐην, καὶ ἐταίρους, οἳ οἱ ἔποντο.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 220
 "Ω γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἔοντα

Sic ejus liquefiebant pulchrae genae lachrymas-fundentis,
 Flentis suum virum assidentem : at Ulysses
 Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem, 210
 Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
 Immoti in palpebris ; dolo nempè ille lachrymas occultabat.
 Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Iterum ipsum verbis respondens allocuta est :
 " Nunc quidem demum te, hospes, puto me experturam, 215
 " An verè profectò illic cum eximiiis sociis
 " Hospitio-exceperis in aedibus meum maritum, sicut dicis.
 " Dic mihi, qualia quaedam circa corpus vestimenta indutus erat,
 " Ipsaque qualis erat ; et socios, qui eum comitabantur."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses : 220
 " O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerim

Ver. 208. "Ως τῆς τήκετο.]

Liquitur, ut quondam Zephyris et solibus
 ictæ

Solvuntur teneræ, vere tepente, nives.

Consolat. ad Liv. August. (Ovidio vulgo ascript.) ver. 101.

Ver. 211. Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἔστασαν.]

Sententiam hic minus rectè accipit Dna. Dacier : " Ulysse," inquit, " est ici en
 " proye tout à la fois, non seulement à l'é-
 " tonnement, à l'admiration, et à la com-
 " passion ; mais au désir de consoler Pene-
 " lope, et à la douleur de ne le pouvoir.
 " En cet état la vue est fixe et arrêtée,
 " comme si on avoit perdu tout sentiment."

Plutarchus autem rectè : Καὶ πνῦμα δῆπου καὶ
 νῦρα καὶ ὁσὰ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος
 ἀλόγα ἴσται· ἀλλ' ὅταν ἰερὴ γίνηται, εἰσάνας
 ὁσπερ ἡνίας τοῦ λογισμοῦ, πάντα τίθηται καὶ
 συνήκται καὶ ὑπακούει. — Ἀρσέναι δὲ ὁ Παι-
 σῆς τὸ συμπαιθεῖν καὶ συγκρατηματικίζεσθαι
 τῇ λόγῳ τοῦ ἀλόγου παρίσχει διὰ τούτων·
 " Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἔστασαν" ὅς. αὐτῶς
 κατέστη ἔχει τῆς κρίσεως καὶ τὸ πνῦμα καὶ τὸ

αἷμα καὶ τὸ δάκρυον. De Virtute Morali. Et
 in libro de Garrulitate : Ὁ δὲ Παισῆς (inquit)
 τὸν λογιστικὸν Ὀδυσσεῖα συνεπληρότατον πιπρή-
 κει· — Αὐτὸς δὲ [Ὀδυσσεύς] τῇ Πηνελόπῃ
 παρακαθήμενος, " Θυμῷ μὲν γοῶσαν ἦν ἐλαιο-
 " ρι γυναῖκα, Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἔστασαν,
 " ἥε σίδηρος, Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισιν." Οὕτω
 τὸ στόμα μιστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἰγκρα-
 τίας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος ἐπιτιθεῖ καὶ ὑπα-
 χίρει, προστάττει τοῖς ὁμαῖσι μὴ δακρύειν,
 τῇ γλώττῃ μὴ φθίγγεσθαι, ὅς. Hanc scilicet
 veram esse hujus loci explicationem liquet
 ex sequenti " δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεῦθεν."
 Vide et suprâ ad ε', 211.

Ibid. — ὥσπερ κέρα.] Τόχα ἴσα ἦ, τισα-
 μένους, εἴχι τοὺς ὀφθαλμούς, ὥσπερ τόχα ἢ ἄλ-
 λως, τὴν φύσιν τοῦ κέρατος περιέλαβεν· σκληρὸν
 γὰρ. Schol. Pro posteriori expositione facit
 sequens, ἥε σίδηρος.

Ver. 212. — δόλῳ δ' ὄγε. Apud Plu-
 tarchum, de Virtute morali, δόλῳ δὲ γι.

Ver. 213. — τάρφθη. Al. τάρπη.

Ver. 221. — ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμ-
 φὶς ἔοντα εἰσπίμν.] Καὶ Ὀδυσσεὺς ἰαυτὸν μὴ
 οἷος ἦν, συνεπῆ· μὴ καὶ περιηγούμενος εἰδὼς

Εἰπέμεν· ἦδη γάρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ἐστίν,
 Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 Χλαῖναν πορφυρεὴν οὐλὴν ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς, 225
 Διπλῇ· αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδυμοῖσι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
 Ἐν προτέρωσι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θανυμάζεσκον ἅπαντες,
 Ὡς οἱ χρύσειο ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων, 230
 Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγείν μεμαῶς, ἥσπαιρε πόδεσσι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,
 Οἷόν τε προμύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο·

“ Dicere ; jam enim ei vigesimus annus est,

“ Ex quo illinc ivit, et mea abiit à-patriâ :

“ Verùm et sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.

“ Laenam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses,

225

“ Duplicem ; at ei fibula auro facta erat

“ Calamis geminis ; antrorsum verò opus-variegatum erat :

“ In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum

“ Palpitanti inhians ; hoc autem admirabantur omnes,

“ Quòd hi aurei existentes, hic quidem inhians suffocans ; 230

“ At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus.

“ Tunicam verò animadverti circa corpus splendidam,

“ Qualem cepà tunicam de aridâ :

ἀναγνῶσθαι, ἰσχυρομένης τῆς γυναικὸς τὰ ση-
 μῖα — οἷα δὲ ἱέρειο ἵματα, ἱερὴ ἀναμνη-
 σίς. Eustath.

Ver. 222. — γάρ οἱ.] *Al.* γάρ μοι.

Ver. 224. Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω.] *Al.* Αὐτὰρ
 τοι ἱερὸν et Αὐτὰρ ἱγὼν ἱερὸν.

Ibid. — ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.] “Ὡς μοι
 ἀναφέρει ἡ ψυχὴ, ὥς διαμνησθῆναι. Schol.

Ver. 226. Διπλῇ.] Τὸ διπλοῦν αὐτῆς καὶ ἡ
 μία περόνη, μανθυναῖσθαι αὐτὴν εἶναι δηλαδὴ οὐ
 κύβητα ἀμπέχουσαν, ἀλλὰ διπλομένην κατὰ τὸ
 ἡμερσθῆναι καὶ ὁπῆσθαι διὰ τῶν ἀριστιγῶν, ἀφῆσθαι
 δὲ ἅπαντα, ὥς καὶ προσηλῶθη, τὰ διζῶ. Eustath.

Ibid. — αὐτὰρ οἱ.] Vide ad II. ε', 51.
Al. αὐτὰρ τοι.

Ver. 227. Αὐλοῖσιν.] Ῥάβδος ἰνδία, εἰς ἧς
 κατακλίονται οἱ περόνη. Schol.

Ibid. — πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν.]

“ Operis Musivi (inquit Barnesi) apud
 “ Græcos Antiquitas vel hinc notanda, Si-
 “ doniis, Hebræis, atque Egyptiis ortum
 “ ferens ; dein Medis, Persis, atque Indis.
 “ Aristophanes, in βακχεύχοις, (ver. 968.) Οὐχ
 “ ἰσχυαίνοντες, οὐτε τραγιάφους, ἄπειρ οὐ,
 “ Ἐν τοῖσι παρακινεῖσθαι τοῖς Μυδικαῖς γυμ-
 “ νασιν.”

Ver. 228. — ἑλλόν] Νιζεῖν, πογὼν
 ἱλαφον. Schol.

Ver. 229. Ἀσπαίροντα λάων.] Ὁ μὲν Ἀρί-
 σταρχος, ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων· ὁ δὲ
 Κρέτης λάων φρενί, ἀντὶ τοῦ βλίστων ὄντι κα-
 τὰ ἐρίστην, ἀλάς ὁ τυφλός. Schol. Et Etym-
 ologicon Magnum, in voce ἀλάς, exponit,
 βλίστων. Cæterum fuerunt, notantibus Scho-
 liaste et Eustathio, qui hic legendum voluc-
 rint, Ἀσπαίροντ' ὕλων Sed minus rectè :
 ut liquet ex versu sequenti, ubi iterum oc-
 currit vox λάε· neque ullus isti conjecturæ
 locus.

Ver. 230. Ὡς οἱ χρύσειο ὄντες, ὁ μὲν.] Vide
 suprâ ad μ', 73.

Ver. 231. — ἐκφυγίην μεμαῶς, ἥσπαι-
 ρε.] Hinnulum luctantem, et ad effugien-
 dum impetus facientem, optime depingunt
 hujus versûs numeri.

Ver. 233. Οἷόν τε προμύοιο λοπὸν κατὰ ἰσ-
 χαλίοιο.] Κρομύον δὲ λοπὸς, λίανρον, παρὰ τὸ
 λίαν· καὶ τοῦτο οὐ χλωρὸν, παχύς γὰρ ὁ τοι-
 οῦτος· ἀλλὰ ἰσχυαῖον. Τοῦτο δὲ φασὶ πρὸς τὸ
 εὐτόνοον ἱρῆσθαι τοῦ χιτῶνος καὶ ἰσχυῖν· ὁ γὰρ
 χλωρὸς λοπὸς οὐκ εὐτόνος ἔστι. Eustath. At-
 qui propter molliorem, cepis aridi tunicæ
 comparatur vestis ; ut liquet ex sequenti,
 Τὸς μὲν ἦν μαλακός.

Ibid. — κατὰ ἰσχυαῖοιο.] *Al.* καταίσ-
 χαλίοιο.

- Τὰς μὲν ἦν μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἥλιος ὥς·
 Ἦ μὲν πολλαὶ γ' αὐτὸν ἐθήσαντο γυναῖκες. 235
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Οὐκ οἶδ', εἰ τὰδε ἔστο περὶ χροῖ οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
 Ἦ τίς ἐταίρων δῶκε Δοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 Ἦ τίς που καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι. 240
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμίδοντα χιτῶνα·
 Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐστέλμου ἐπὶ νηός.
 Καὶ μὲν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 Εἶπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷός ἐν περ· 245
 Τυρὸς ἐν ἄμοισιν, μελανόχρους, οὐλοκάρηνος·
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔзоχον ἄλλων
 Ὡν ἐτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδν.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἐπὶ μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ἄρσε γόοιο,
 Σήματ' ἀναγνύουση, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 250

- " Ita quidem erat mollis ; splendida autem erat, sol veluti :
 " Profectò quidem multae ipsam admiratae sunt mulieres. 235
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà :
 " Nescio, an haec indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,
 " An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
 " Aut aliquis alicubi etiam hospes ; quoniam multis Ulysses
 " Erat charus : pauci enim Achivorum erant similes. 240
 " Et ei ego aereum ense, et duplicem dedi restem
 " Pulchram, purpuream ; et talarem tunicam :
 " Honoratè autem dimittebam benè-tabulatà in navi.
 " Et quidem eum praeco paulò major-natu ipso
 " Comitabatur ; et hunc tibi dicam, qualis scilicet erat : 245
 " Gibbosus in humeris, nigrâ-cute, crispo-capite ;
 " Eurybates verò nomen erat : honorabat autem ipsum supra caeteros
 " Suos socios Ulysses ; quòd sibi animo congrua sentiret."
 Sic dixit : illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctûs,
 Signis agnitis, quae ei accurata dixit Ulysses. 250

Ver. 242. — καὶ τερμίδοντα χιτῶνα.] Οἱ μὲν τίλλουσιν, συναποτελεσματικῶμενον ὅλων τῶ σώματος, πᾶσιν. Οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μὴτι ἰνδιδόντα, μὴτι ὑπέμετρον. Schol. Eadem phrasi utitur Hesiodus, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II. ver. 155.

Κλαῖοντα τε μελαλήν, καὶ τερμίδοντα χιτῶνα.

Ver. 243. Αἰδοίως.] Al. Αἰδοίως.

Ver. 244. Καὶ μὲν οἱ.] Barnesius edidit, καὶ μὴ οἱ. At nullà allatâ auctoritate.

Ver. 246. Τυρὸς ἐν ἄμοισιν, μελανόχρους.] Ita ex Etymolog. Magn. ex Schol. MSS. et ex Veterum Exemplarium nonnullis edidit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alii-

que hic habent Τυρὸς ἐν ἄμοισιν, μελανόχρους. Quod ferri non potest ; nisi pro ἄμοισιν legas ἄμοις· uti et in unâ Editione scriptum reperit Barnesius.

Ver. 248. — ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδν.] Τευσίστιν οὐ δι' ἀνδρίαν, ἢ γένος, ἢ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι ἀετίφρων ἦν· τοιοῦτος γὰρ ὁ φρεσὶν ἄρτια ἰδὼς. Eustath. Sed vide ad II. 4, 326.

Ver. 250. 251. Σήματ' ἀναγνύουση, — ἢ δ' ἰσὺ ὄν.] Desunt hi duo versus in MS. à Tho. Bentleio collato. Prior tamen non rectè videtur abesse ; posterior fortassè, ex ver. 213, suprâ, huc irrepperit.

Ibid. — πέφραδ'.] Vide ad II. β', 814. et γ', 500.

Ἦ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,

Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·

Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἱλαινὸς

Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἴση, αἰδοῖός τε·

Αὐτὴ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, οἳ ἀγορεύεις, 255

Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαινήν,

Καί νῦν ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις

Οἵκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίτης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς

᾿Ωχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν. 260

Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

᾿Ω γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,

Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρειο, μηδὲ τι θυμὸν

Τῆκε, πόσιν γούωσα· νημεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·

Καὶ γάρ τίς τ' ἄλλοιόν ὀδύρεται ἀνδρ' ὀλέσασα 265

Κουρίδιον, τῷ τέκνῳ τέκη φιλότῃτι μιγείσα,

Ἦ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.

Ἄλλὰ γόοι μὲν παῦσαι, ἡμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·

Ea autem postquam perflata est lachrymoso luctu,

Utique tunc ipsum verbis respondens allocuta est :

"Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses miserabilis

"In aedibus meis, charusque eris, honorabilisque :

"Ipsa enim haec vestimenta ego praebui, qualia dicis, 255

"Plicata ex thalamo : fibulamque imposui splendidam,

"Illi ornamento ut-esset : eum autem non suscipiam rursus

"Domum reversum, dilectam in patriam terram,

"Ita scilicet malo fato cavā in navi Ulysses

"Abiit visurus malum-illum non nominandum." 260

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"O uxor veneranda Laertiadae Ulyssis,

"Nē amplius nunc corpus pulchrum macera ; neque omnino animum

"Tabefac, virum lugens ; at succenseo quidem nihil :

"Etenim quaevis et aliusmodi lugeat virum animum,

"Cui-virgo-nupserit, cui filios pepererit amore mixta, 265

"Ac Ulyssem, quem aiunt diis similem esse.

"Sed à-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem ;

Ver. 255. Αὐτή.] *Al.* Αὐτίκα.

Ver. 256. — περόνην τ'.] *Al.* περόνην δ'.

Ver. 257. — ἴλαι.] *Al.* ἱματι.

Ver. 260.—κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.] Ἄλλα
δὲ ἰσχυρὰ συντίθειναι εἰς διαβολὴν ἐπὶ τῷ, ὡς δυσανώ-
μων ὡς τὸ "Δύσπαρι," καὶ—"ἴλαι" "κακοῖλιον"
"οὐκ ὀνομαστήν," διὰ γὰρ τοῦ "οὐκ ὀνομαστήν,"
τὸ δυσάνομον ἐπιστημῆματα. Porphyg. Quæst. Ho-
mericæ. 16. Κακοῖλιον ἢ Τροία ἱερὴν, ὡς μὴ ἀξία
ἔστιν ἐνὶ μηδί εἰς μνήμην, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ κακά.
Οὕτω καὶ Δύσπαρις ἐν Ἰλιάδῃ ὁ Ἀλκιβάνδης καὶ
αἰνιγμένη, ἢ Ἐλίον ὡς διὰ φιλοσύνην κλέπτειν.
Ἄλλ' ὅτι κακοῖλιον ἰσχυρὸς αἰτίας διὰ τοῦ οὐδὲ
μνήμης ἀξίον οὐδ' ἀχρεὶ κλέπτειν. Eustath.

Ilion et Tenedos, Simoisque et Xanthus
et Ide,

Nomina sunt ipso penè timenda sono.

Ovid. Heroid. Epist. XIII. ver. 53.

Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic
legit ἱνομαστήν.

Ver. 261. Τῷ δ'.] Ita rectè Barnesius ;
quippe Penelopem hic alloquitur Ulysses.
Henricus Stephanus alique corruptè, Τὸν
δ'.

Ver. 263. — ἐναίρειο.] *Al.* ἀνίρειο.

Ver. 263. — ἡμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.] *Al.*
μύθεον.

Νημερτίως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 'Ως ἤδη 'Οδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα, 270
 'Αγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίοιι δῆμῳ,
 Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγχι κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλὰ,
 Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίφρας ἱταίρους
 "Ωλισσι, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῶ 275
 Ζεύς τε καὶ 'Ήλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἱταῖροι.
 Οἱ μὲν πάντες ὅλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθιοι γεγάασιν·
 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρι, Δεὸν ἄς, τιμήσαντο, 280
 Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἦβελον αὐτοῖ
 Οἴκαδ' ἀπήμαντον· καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
 "Ἦν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
 Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
 "Ως πέρ κέρδεα πολλὰ καταβητῶν ἀνθρώπων 285
 Οἷδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 "Ως μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων·

" Verè enim tibi loquar, neque celabo,
 " Quomodo jam Ulyssis ego de redivi audivi, 270
 " Propè Thesprotorum virosum in ubere populo,
 " Vivi : quietiam ducit res-pretiosas multas et egregias,
 " Petens per populum : at dilectos socios
 " Perdidit, et navem cavam in nigro ponto,
 " Trinacrià ab insulà veniens : irati enim sunt ipsi 275
 " Jupiterque et Sol : hujus enim boves interfecerunt socii.
 " Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto :
 " Hunc autem super carinà navis ejecit unda in continentem,
 " Phaeacum in terram, qui propinqui-diis sunt :
 " Qui sanè ipsum ex animo, deum veluti, honorabant, 280
 " Et ei multa dederunt ; mittereque ipsum volebant ipsi
 " Domum incolumem : et jam pridem hìc Ulysses
 " Fuisse ; sed ei hoc scilicèt utilius visum est animo,
 " Opes colligere multam super terram eunti :
 " Adeò astutias multas prae mortalibus hominibus 285
 " Novit Ulysses : neque quisquam contenderet homo alius :
 " Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon ;

Accipite ergò animis, atque hæc mea
 figite dicta. *Æn.* III, 250.

Ver. 278. — *Ἰσθάσι.* *Al.* *Ἰσθάσι.*

Ver. 283. — *Ἦν.* *Al.* *Εἴην.*

Ver. 285. — *πῆρ.* *Al.* *πῆρ.* Ita Barnesius :
 Quam lectionem et præfert Henricus Ste-
 phanus ; " Πῆρ," inquit, " jungo cum ἀ-
 " γρόντων, pro *πῆρ*, ut aliis compluri-

" bus locis antea ponitur, et infra (6, 33.)
 " in πάντων πῆρ ἀμμορὶ φανῶν." Vulgati
 hìc habent *πῆρ*.

Ver. 286. — *ἐρίσσει.* *Al.* *ἐρίσσει.* Ita rectè e-
 didit Barnesius : Atque ita MS. à *Tho.*
Bendiseio collatus. *Vulg.* *ἐρίσσει* : Quod an-
 tepenultimam corripit. Vide ad *Il.* 6, 6
 et 140.

- "Ωμνυε δὲ πρὸς ἑμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρυσθαι, καὶ ἐπαρτίας ἔμμεν' ἐταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. 290
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
 Ἀνδρῶν Θησπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
 Καὶ νῦν κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
 "Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος. 295
 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα Δεῖοιο
 Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
 "Ὅπως νοστήσεις φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 "Ἢδὴ δὴν ἀπείων, ἢ ἀμφαδόν, ἢ κρυφιδόν.
 "Ὡς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἦδη 300
 Ἀγχι μάλ' οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 Δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρεκτα δώσω·
 "Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, Δεῖων ὑπατος καὶ ἄριστος,
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 "Ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω 305
 Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεξαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,

" Jurabat autem ad me ipsum, libans in domo,

" Navem deductam, et paratos esse socios,

" Qui jam ipsum deducunt dilectam in patriam terram.

290

" Sed me prius dimisit; contigit enim ut iret navis

" Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.

" Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Ulysses:

" Et sanè in decimam generationem alium adhuc alerent,

" Quotquot ei in aedibus res-pretiosae jacebant regis.

295

" Ipsum autem in Dodonam dixit ivisse, ut dei

" Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

" Quomodo rediret dilectam in patriam terram,

" Jam diu absens, an palàm, an clàm.

" Sic ille quidem ita est salvus, et veniet jam

300

" Propè valdè; neque amplius longè ab amicis et patriâ terrâ

" Diu aberit: omnino autem tibi juramenta dabo;

" Sciat nunc Jupiter primùm, deorum summus et optimus,

" Larque Ulyssis eximii, quem adveni;

" Certè quidem haec omnia perficientur, sicut dico:

305

" Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses,

Ver. 288. "Ωμνυε δὲ πρὸς ἑμ' αὐτὸν, &c.] Μίμνηται δι' ἀνακιφλαιωτικῶς καὶ νῦν, κατὰ καὶ ἐν τοῖς Εὐμειν, τοῦ τῶν Θησπρωτῶν βασιλέως Φιδωνος. Eustath. Vide suprâ ad ξ, 323. 327. 331.

Ibid. — ἀποσπένδων.] *Al.* ἱσπένδων.

Ver. 295. "Ὅσσα.] MS. à Tho. *Bentleio* collatus habet *Tierm*. Atque ita in *Vulga-*tis legitur suprâ ξ, 326.

Ver. 296. Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι.] Vide suprâ ad ξ, 327.

Ver. 297. — ἱσακούσῃ.] *Al.* ἱσακούσῃ.

Ver. 304. Ἰστίη.] Ita hic MS. à Tho. *Bentleio* collatus; et Editiones plurimæ.

Vide suprâ ad ξ, 159. ε', 156.

Ver. 306. Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεξαντος.] Vide suprâ ad ξ, 161.

Τοῦ μὲν φθίνοντες μηνὸς, τοῦ δ' ἰσταμένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένοι εἴη·

Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῳτά τε, πολλὰ τε δῶρα, 310

Ἐξ ἐμεῦ· ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ἀλλὰ μοι ᾧδ' ἀνὰ θυμὸν οἴεται, ὥς ἴσεται περ·

Οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ ποταπῆς

Τεύξῃ· ἐπεὶ οὗτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσπε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε,) 315

Ξείνους αἰδέοιους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δίχυσθαι.

Ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,

Δίμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,

Ὡς κ' εὖ θαλπίων χρυσόθρονον ἦν ἔκηται.

Ἡῶθεν δὲ μάλ' ἤρι λοίσσαι τε χρεῖσαι τε, 320

Ὡς κ' ἐνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δαιπνοιο μίδῃται

Ἡμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων

Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον

Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.

"Hoc quidem exeunte mense, illo autem instante."

Hunc autem rursus allucita est prudens Penelope :

" Utinam enim hoc, hospes, verbum perficiendum sit :

" Ita citò cognosceres amicitiamque, multaque dona, 310

" Ex me ; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret.

" Sed mihi sic in animo putatur, sicut erit videlicet ;

" Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu deductionis

" Potiùs : quoniam nequaquam rectores sunt in domo,

" Qualis Ulysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,) 315

" Ad hospites venerandos dimittendos et excipiendos.

" Sed ipsum, famulae, lavate ; deponiteque cubile,

" Strata, et laenas, et integumenta splendida ;

" Ut benè calens ad aureo-solio auroram perveniat.

" Manè autem valdè maturè lavateque ungueteque, 320

" Ut intùs apud Telemachum de-jentaculo cogitet

" Sedens in domo : ei autem gravius erit, qui illorum

" Hunc molestià-afficiet perniciosus ; neque quod opus

" Hic amplius efficiet, valdè licet iratus graviter.

Ver. 307. Τοῦ μὲν φθίνοντες μηνός.] Vide supra ad §, 162.

Ibid. — φθίνοντες.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 314. — οὔτε.] *Al.* οὔτε.

Ibid. — ἔστιν ἐν οἴκῳ.] *Al.* ἐστὶ ἐν οἴκῳ.

Ver. 315. — ἴσας ἔην γε.] Vide ad II. γ', 180.

Ver. 316. Ξείνους αἰδέοιους ἀποπεμπέμεν.] Vir eruditus Henricus Stephanus legendum hic conjicit αἰδέοιους ἀποπεμπέμεν ex versu videlicet supra 243. " Αἰδέοις δ' ἀποπεμπέμεν ἵν' ἐσλαμὲν ἰσὶ νηός." Conjecturà non malà : Attamen mutato nihil opus ; cum " ξεῖνοι" " αἰδέοι" phrasid Poetæ alibi usitata.

Ibid. — ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δίχυσθαι.]

Χρὲ ξεῖνοι παρέντα φίλων, ἰδόντα δὲ σίμωπον. Suprà §, 74.

Ver. 318 et 337. — ῥήγεα.] Vide ad II. δ', 644.

Ver. 319. — εὖ θαλπίων.] *Al.* εὐθαλπίων.

Ver. 320. Ἡῶθεν.] *Al.* Ἡῶθεν.

Ver. 323. — ἀνιάζῃ.] Vide ad II. ε', 24.

Ibid. — οὐδέ τι ἔργον.] *Al.* οὐδέ τι ἔργον et οὐδὲ κεν ἔργον.

Ver. 324. Ἐνθάδ' ἔτι.] *Al.* Ἐνθάδ' ἐτι.

Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺν, ξεῖνε, δαήσαιο, εἴ τι γυναικῶν
 Ἀλλάνων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
 Εἴ κεν αὖσταλός, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισι
 Δαινύη; ἄνθρωποι δὲ μινυθάδιοι τελέθουσιν.
 "Ὅς μὲν ἀπηνῆς τ' αὐτὸς ἦ, καὶ ἀπηνέα εἶδῃ,
 Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγ' ὀπίσσω
 Ζωῶ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφειψιόωνται ἅπαντες·
 "Ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦ, καὶ ἀμύμονα εἶδῃ,
 Τοῦ μὲν τε κλῆος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ δὲ μιν ἰσθλὸν εἶπον.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 335
 "Ὡ γύναι αἰδοίῃ Λαιρτιάδῃ Ὀδυσῆος,
 "Ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
 "Ἦχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα

" Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus 325
 " Aliis praestem mente, et prudenti consilio,
 " Si squalidus, malè indutus, in aedibus
 " Conviveris? homines autem brevis-aevi sunt.
 " Qui quidem crudelis et ipse sit, et crudelia sentiat,
 " Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum 330
 " Vivo; at mortuum sanè probris-insequuntur omnes:
 " Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat,
 " Hujus quidem gloriam latam hospites perferunt
 " Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 " O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis,
 " Profectò mihi laenae et integumenta splendida
 " Odio-erant, quando primum Cretae montes nivales 335

Ver. 326. — περίειμι.] *Al.* πῆρι εἰμί.
Ibid. — ἐπίφρονα.] *Al.* ἐχίφρονα. At-
 que ita in commentario citat Eustathius.
 Ver. 327. *El.* κιν.] *Al.* κιν.
Ibid. — αὖσταλος.] *Διὸς μιν.* Schol.
 Ver. 328. — ἀνθρώποι δι μινυθάδιοι τι-
 λίσουσιν.]

Ἐ' οὐ βραχὺν ἐς μοῖρας λάχομεν χρόνον.—
Bion, Idyll. V. ver. 14.

— breve et irreparabile tempus
 Omnibus est vitae. — *Æn. X. 467.*

Ταῦτα πρὸς τὴν ἐμφανῆς ἵσχυος καὶ ἀναφύσσας
 ἐπὶ τὸ κλῆος ἐλγυχομένης δι' ἀνάγκης οἱ ἀν-
 θρώποι, ἐφίλουσιν ἰδ' ἀράσσιν ἐν τῷ βίῳ, καὶ φθ-
 μαν ἀγαθὴν πρὸς ταῦτα ἀπολείπουσιν. Schol.

Ver. 329. "Ὅς μὲν ἀπηνῆς τ' αὐτός.] *Apud*
Dionem, Orat. I. itemque in M8. à Tho.
Bentleio collato legitur ἀπηνῆς αὐτός, omissa
voculâ τ, quæ et in Vulgatis deest infra
ver. 332. ubi similis phrasis occurrit: "Ὅς
"δ' ἂν ἀμύμων αὐτός ἦ, &c."

Ver. 330. Τῷδε.] *Al.* τῷ δ. Vide ad *H.*
4. 57.

Ver. 331. — ἐφειψιόωνται.] *Κατάσταν-*
ται καὶ λυδορῶνται· ἢ ἐπιχαιρόμεναι καὶ ἐφίλουσιν.
Schol. Prior, ut opinor, verior interpreta-
 tio. Ita enim usurpari videtur hæc vox
 infra ver. 370. — κηλίον ἐφειψιόωντος γυναι-
 κος. Et ver. 372. "Ὡς εἴηαι αἱ αὐτὴς αἰῶ-
 νες ἐφειψιόωνται ἅπανται.

Ver. 333. Τῷ μὲν τε κλῆος εὐρὺν.—
 πολλοὶ δὲ μιν ἰσθλὸν εἶπον.]

"Ὅρα καὶ ἐν 'Αἰῶσι περὶ μῆτιν ἰσθλὸς ἀνα-
 στος. Theocrit. Idyll. XVI. ver. 80.

— ἀνδρα γὰρ καλὸς
 Πράσσον· ἀνάγκη χρόνῳ κινδυνεύειν ἴσθλ.
Sophocl. Trachin. ver. 234.

Nec dissimilitèr Ennius in Epigrammate
 quodam:

— volito vivu' per ora virum.

ver. 4.

Porro *Dio*, loco supra citato, legit; Τῷ μὲν
 τε κλῆος &c.

Ver. 334. — πολλοὶ δὲ.] *Al.* πολλοὶ τε.

Ver. 338. — Κρήτης ἔμνα νιφόεντα.]
 Vide *Strabonem, lib. X. pag. 728. al. 475.*

Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχῆρέτμοιο.

Κεῖν δ', ὡς τὸ πάρος περ αὐπνους νύκτας ἴαυον

340

Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ

Ἄεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα εὐθρονον ἥῳ διαν.

Οὐδὲ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ

Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέροιο

Τάων, αἳ τοι δῶμα κατὰ δρήσταιαι ἱασιν,

345

Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐστὶ παλαιή, κεδνὸν εἰδυῖα,

Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ

Τήνδε δ' ἂν οὐ φθονίοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἔμειο.

"Reliqui in navi proficiens longis-remis-instructa.

"Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes ducebam :

340

"Multas enim jam noctes sordido in cubili

"Requievi, et expectavi pulchro-solio auroram divinam.

"Neque omnino mihi lotio pedum grata animo

"Est : neque mulier pedem tanget nostrum

"Earum, quae tibi in domo ministrae sunt ;

345

"Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,

"Quae toleraverit tot mente, quot ego scilicet ;

"Hanc verò non aegrè-ferrem pedes tangere meos."

Ver. 341. — ἐνὶ κοίτῃ.] *Al.* ἐν εἰρη.

Ver. 343. — ποδάνιπτρα.] Ποδάνιπτρα δι, ἢ αὐτὴν λίγχι τὴν ἰψὴν τῶν ποδῶν ἢ τὸ ὄμαρ, ᾧ ποδὶς νίσπτονται. *Eustath.* Posteriori sensu planè usurpatur hæc vox infra ver. 504. hujus libri :

— γρη῏ς δὲ δι' ἐν μιγῆροιο βιβῆσαι,

— Διὰ μίτην ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ στέρε' ἔχουσιν πάντα.

Ibid. — ἐπιήρανα.] Vide supra ad γ',

164.

Ver. 346. Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐστὶ &c.] Versum hunc et sequentes duos à nonnullis repudiari testatur Scholiastes. Et *Eustathius* : Καὶ τοῖνυν Ὀδυσσεὺς μὴν οὐκ ἂν ἴσως δοκίμῃ ἐκψύσεται πολλὰς ὑπὸ τοιαύτης γυναικὸς τοὺς ποδὲς νίσσασθαι, οἳ αἰρούμενος (φασι) τὴν θυμῷ ἐν τῇ ἐμπροσθε γυναικὶ αὐτοῦ οὐλῆς διὰ καὶ ἀντιτύχαι ὁ ταῦτος τόπος παρὰ τῶν Παλαίων. — Σημείωσαι δὲ καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς παραδειγμα βουλευμάτων οὐκ ἰὸν ἐκπαινεῖν, εἰς ἀγαθὸν δὲ ἐκβάλλον· ἰδοὺ γὰρ Ὀδυσσεὺς εἰ καὶ γρη῏ς οὐ καλῶς ἐκπλήξατο τὴν θυμῷ ἐναγώνῃ αὐτῇ, ἀλλ' ἔμεινεν ὑπερῶς ἔσχιον ἀναγωγικῶς ὑπὸ αὐτῇ· πολλὰ γὰρ τῇ μνηστηρικτοῖα καὶ ἡ ταυῆς τῇ συνήθει γρη῏ς Εὐρύκλειαν. Καὶ ταῦτα μὴ οὐκ ἔξω λόγου. *Spondanus* aliter : "Ita" (inquit) "voluisse de industriâ Ulyssem dici-mus, ut esset etiam hæc Euryclea ejus consilii conscia, quæ multum ad futuram illam μνηστηρικτοῖαν conferre poterat ; quod cum prævideret Ulyssem, ne dignos-ci quidem ab eâ timuit, utpote: cujus fi-

dem adeò exploratam haberet, ut tutò illi totum negotium committi posse cre-diderit." Rectius autem *Barnesius* : "Poeta quidem (inquit) non facit Ulyssem de Cicatrice cogitasse — antequam deven-tum esset ad ver. 390. quando seriùs paulò esset : tum tamen, quod unicum erat reliquum, avertit se à Luce ad tene-bras. — Decori igitur semper memor "Poeta Probabilitati studet."

— αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἰξεν ἰσ' ἰσχαροφίην, πρὶ δὲ εὐτοὺς ἐγρέπτο' αἰψά·

Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ἵστατο, μὴ ἰλα-
βοῦσα,

Οὐλῇ ἀμφράσσεται, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γίνοιτο.
Infra ver. 388.

Ver. 347. "Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν.] *Al.* "Ἥτις δὲ τέτληκε τόσα φρεσὶν.

Ver. 348. Τάνδε δ' ἂν οὐ φθονίοιμι.] *Al.* Τρὶς δ' ἂν οὐ φθονίοιμι et Τὴν δ' οὐκ ἂν φθονίοιμι. Cæterum de voce φθονίοιμι hoc in loco, ita *Eustathius* : Τὸ δὲ "οὐ φθονίοιμι πο-
— δὲν ἔψυσθαι" ἐντὶ τοῦ, οὐ μίμφοιμην πολ-
λαχοῦ γὰρ ὁ φθόνος καὶ ἰπὶ μίμψιος ἀπλῶς
τίθεται. Et *Barnesius* : "Φθονίον pro ἀγνοῦ-
— μαι, Invidere non Honori, sed Labori ;
"hoc est, non promittere, vel concedere. Ita
— οὐδὲν φθόνος, vel οὐ φθονίον, i. e. οὐκ
"ἀγνόημα." Vide *Iliad.* δ', 55. 56. *Odysse-*
λ', 379. ε', 400.

Ibid. — ἰμιοι.] *Al.* ἰμιοῖα

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὦδε 350
 Ξεῖνόν τηλεδαπῶν φιλιῶν ἱμὸν ἵκετο δῶμα,
 'Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
 "Ἔστι δέ μοι γρη῏ς, πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 "Ἡ κείνῳ δύστηνον εὖ τρέφειν, ἢ δ' ἀτίταλλειν,
 Δεξαμένη χεῖρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ, 355
 "Ἡ σε πόδας νίψει, ὀλίγη πελείουσα περ ἔμπης.
 'Αλλ' ἄγε νῦν ἀνσταῖσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Νίψον σείο ἀνακτος ὀμήλικα· καὶ τοῦ 'Οδυσσεύς
 "Ἢδὴ τοῖόςδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
 Αἶψα γάρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγρηάσκουσιν. 360
 "Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ κατίσχετο χερσὶ πρόσωπα,
 Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
 "ὦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

"Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo 350

"Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,

"Adeo tu valde scite prudentia omnia dicis.

"Est autem mihi anus, cata mente consilia habens,

"Quae illum infelicem bene nutriebat, et educabat,

"Susceptum manibus, quando ipsum primū peperit mater ; 355

"Quae tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.

"Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,

"Lava tui domini coetaneum ; et alicubi Ulysses

"Jam talis est pedibus, talisque etiam manibus ;

"Citò enim in malo homines consenescent."

360

Sic utique dixit : vetula autem operuit manibus vultum,

Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit :

"Hei mihi, tui causā, fili, animi-impotenti : certè te Jupiter prae

Ver. 351. — φίλων.] "Ἔστι δὲ φίλων, ἰ φίλοις· καὶ γίνονται ἐν αὐτῷ φίλος, ὁμοῖος τῷ, κάλλος, καλλίων. Κεῖται δὲ σου καὶ ἄλλαχού παρὰ τῷ Ποιητῇ. Τούτων τὸ ὑπερφαινόμενον παρὰ Σοφοκλῆ, ἐν τῷ, "φιλίστων ἱγύνων." Eustath. Alii interpretantur "amicorum," ac si esset ex φίλος. Firmatur autem Eustathii expositio ex 4, 267. infrā, ubi idem versus occurrit. Repertur verò vox φίλων nullibi apud Poetam nisi hisce duobus in locis.

Ver. 353. 361. 386 et 467. — γρη῏ς.] Barnesius edidit γρη῏ς.

Ver. 354. — εὖ τρέφειν.] Ita Barnesius. Vulg. εὖ τρέφειν.

Ver. 356. — ὀλίγη πελείουσα.] 'Ὀλίγη ἐσχάουσα, ἀδυνάτου. Schol.

Ver. 358. — εἰς.] Al. εἰς.

Ver. 360. Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγρηάσκουσιν.] Haud dissimiliter Theocritus:

— οἱ δὲ πλείοντες ἐν ἡλικίᾳ γρηάσκουσιν.

Idyll. XII. ver. 2.

Ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat. Apud Hesiodum autem occurrit ipse versus Homericus, "Ἐγὼ καὶ Ἡμῖε. lib. I. ver. 93. Ceterum recte observat Barnesius versus hunc, ut et alios nonnullos, apud Hesiodum ad sententiam multò minù aptè et congruentèr, quàm apud Homerum, positos. Undè meritò colligit Hesiodum recentiorē versus hosce ex Homero exscriptos suo Poemati inseruisse.

Ibid. — ἐν κακότητι.] Καὶ γὰρ τῇ κακότητι ποτὶ μὲν ἰδίῳ σημαίνει· κακίαν καὶ μηχανήαν ψυχῆς· — ποτὶ δὲ ἄλλαν εἰνὰ πάνατον, ἢ δυστυχίαν ὡς 'Ὀμηρος, "Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγρηάσκουσιν." Plutarch. de audiend. Poet.

Ver. 363. — ἀμήχανος.] Πρὸς δὲ, δηλονότι σὺν Διὶ, οὐκ ἔστι εἰνὰ μηχανὴν ἰδεῖν ἢ εὖ διωκῆναι καὶ χαλῶσθαι ἔστι. Schol. ex MS. Aloysii d Barnesio excerpt. Vocem nimirum ἀμήχανος ad sequentem Ζῆδς refert iste Scholiastes.

Ἀνθρώπων ἤχθῃσι θεοῦδ' ἔχοντα.
 Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικραυνῇ 365
 Πίονα μηρὶ ἔκ', οὐδ' ἐξαίτους ἐκατόμβας,
 "Ὅσσα σὺ τῇ ἐδίδας, ἀρῶμενος ἕως ἴκοιο
 Γῆρας τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
 Νῦν δέ τοι ᾗδε σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἡμεῖς.
 Οὕτω που παῖκίνῃ ἐφειψίοντο γυναῖκες 370
 Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δάμαρ' ἴκοιτο,
 Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἶδε καθεψύονται ἅπασαι·
 Τῶν νῦν λάβῃν τε καὶ αἰσχία πόλλ' ἀλείνουν,
 Οὐκ ἔαας νίξιν· ἡμὲ δ' οὐκ αἴκουσαν ἀνώγει
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρυν Πηνελόπειαν. 375
 Τῷ σε πόδας νύψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
 Καὶ σέθεν εἵνεκ' ἐπεὶ μοι ὁρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
 Κῆδεσιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὃ, ττι κεν εἴπω·
 Πολλοὶ δὲ ξεῖνοι ταλαπεῖριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
 Ἄλλ' οὕτω τινά φημι ἰοκότα ᾗδε ἰδέσθαι, 380
 Ὡς σὺν, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἵοικας.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γερῇ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν

" Hominibus odit pium animum habentem.

" Nondum enim quisquam mortalium tot Jovi fulmine-gaudenti 365

" Pinguis femora combussit, neque eximias hecatombas,

" Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires

" Ad senectutem placidam, nutricesque illustrem filium ;

" Nunc autem sis tibi omnino abstulit reditus diem.

" Sic alicubi et illum probris-insequantur mulieres 370

" Hospitum longinquorum, quando alicujus inclytas aedes advenit,

" Sicut te, sene, canes hæc probris-insequuntur omnes :

" Quarum nunc contumeliam et opprobria multa vitans,

" Non sinis lavare : me verò non invitam jubet

" Filia Icarii, prudens Penelope. 375

" Ideò tibi pedes lavabo simulque ipsius Penelopes .

" Et tu! gratià : quoniam mihi commovetur intus animus

" Doloribus : sed age nunc adverte verbum, quod dicam.

" Multi sanè hospites miseri huc venerunt,

" Sed nondum quenquam dico similem sic vidiase me, 380

" Sicut tu, corpore, voceque, pedibusque, Ulyssi similis-es."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

" O vetula, sic dicunt quicunque viderunt oculis

Ver. 366. Πίονα μηρὶ ἔκ'.]

—— ἰῶ ἐν πτεῖνι καῖ.]

—— pingues —— aras.

Æn. IV, 62.

Ver. 367. —— τῇ.] Δι. τῇ.

Ibid. —— ἕως ἴκοιο.] Vide suprâ ad 4, 109.

et ad Il. 4, 193.

Ver. 369. Νῦν δέ τοι ᾗδε σε.] Δι. Νῦν δέ τοι αἶψα.

Ver. 370. —— ἐφειψίοντο.] Vide suprâ ad ver. 331.

Ver. 372. —— καθεψύονται.] Δι. καθεψύοντο.

Ver. 374. —— ἀνώγει.] Δι. ἀνώγει. Vide ad Il. 9, 322.

Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα ἐκίλω ἀλλήλοισιν
 Ἔμμεναι· ὥς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονίους ἀγορεύεις. 385
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ λίβηθ' ἔλε παμφανώνοντα,
 Τῷ πόδας ἐξακίνηζεν, ὕδαρ δ' ἐνεχύματο πουλὺ
 Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἰζεν ἐκ' ἰσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἰτράπετ' αἵψα·
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσασατο, μὴ ἑ λαβούσα 390
 Οὐλὴν ἀμφεράσσαιτο, καὶ ἀμφοδὰ ἔργα γένοιτο.
 Νῆξί δ' ἄρ' ἄσσοι ἰούσα ἀναχθ' ἰόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Οὐλὴν· τὴν ποτὶ μιν σῶς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παρησσόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἱας,
 Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἰσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐπέκαστο 395
 Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τε· θεὸς δὲ αἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας· τῷ γὰρ πεχαιρισμένα μῆρσι καῖεν

“ Nos ambos, valde similes nobis invicem

“ Esse; sicut tu scilicet ipsa perspicax dicis.”

385

Sic utique dixit: vetula verò lebetem sumpsit splendenter,

Ex quo pedes lavabat; aquam autem infudit multam

Frigidam; deinde verò calidam insuper fudit: at Ulysses

Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-se citò

390

Statim enim in animo suspicatus est, ne ipsum attractans

Cicatricem animadverteret, et manifestae res fierent.

Lavabat autem ea proinde propè accedens regem suum; statim verò agnovit

Cicatricem; quam aliquandò ei aper infixit albo dente,

In-Parnassum profectum, ad Autolycumque, et filios,

395

Matris suae patrem eximum, qui hominibus praecelebat

Furtoque, jurejurandoque: deus nempe ei ipse dedit

Mercurius: huic enim grata femora comburebat

Ver. 384. — ἰαίλω.] Ita Barnesius; quocum facit et MS. à Tho. Benileio collatus: Rectè. *Al.* ἰαίλω. Quod primam corripit.

Ver. 387. — σουλά.] *Al.* σουλόν.

Ver. 389. — ἰσ' ἰσχαρόφιν.] *Al.* ἰσ' ἰσχαρόφιν.

Ibid. — ἰτράπετ'.] Vide suprà ad i, 491, et ad II. λ', 233.

Ver. 390. *Αἰεία γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσασατο.*] Vide suprà ad ver. 346. Porro Vulgati hic habent ἰσασα· Barnesius autem edidit ἰσασατο. Ac occurrit quidem vox ὠϊσάμεν, antepennultimà correptà, apud Apollonium, Argonautic. lib. I. ver. 291. Vide et suprà ad λ. 323. Notandum autem voces *ἰσας*, *ἰσμαι*, istud ἰ apud Homerum producere.

Ver. 394. *Παρησσόνδ' ἰσθλόν.*] *El.* τὸν Παρησσόν. *Παρησσόν* δὲ ἵος Διὸς. *Schol.*

Ver. 395. — *ἡ ἀνθρώπους ἐπέκαστο Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τε.*] *Ex* τοῦ Ἑρμῶ [γίνεαι] Ἀυτολύκου, δὲ οἰκῶν τὴν Παρησσὸν κλίματι κλίματι ἰσχυρότερον ἔχει γὰρ τὰν τὴν τέχνην

παρὰ τοῦ πατρὸς, ὅτε τοὺς ἀνθρώπους, ὅτε κλίματι τὴν, λαοκλῆστον, καὶ τὰ θέρμματα τῆς λείας ἀλλοιῶν εἰς ἱδίαις μερῶν· ὅτε κλίματι αὐτὸν ἡσπέρη γινώσκαι λείας. Ἡ δὲ ἰσασα παρὰ Φριεζόφιν. *Schol.* ad ver. 439. infrà. Videtur autem hoc *Autolyco* à Poetâ non Vitiò, sed Laudi et Honori datum. Καὶ Ὅμηρος ἰσασα τὸν Αὐτολύκου, φησὶ πειράσαι σάκων, “Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τε —.” *Julian. Imperat. Misopog.* Atque ita explicata hic locus apud Platonem: Κλέπτης ἄρα τῇ ἑ δίκαιος, ὡς ἰσας, ἀποκρίσαντας καὶ ἀνδυνίδας παρ' Ὅμηρον μνησθῆναι αὐτὰ. Καὶ γὰρ ἰσας τὸν τοῦ Ὀδυσσεὺς πατὴρ πατρὸς πάντων Αὐτολύκου ἀγασθ' αὐτὸν καὶ φησὶ αὐτὸν ὅτι πάντας ἀνθρώπους κινῆσαι “Κλεπτοσύνην δ', ὅρκῳ τε.” *Εἰμαι οὖν ἡ δικαιοσύνη, — καὶ καὶ Ὅμηρος καὶ κατὰ Σιμωνίδην, πολιτικὴν τὴν ἵσας ἰσ' ἀφελίῃ μόνου τῶν φίλων, καὶ ἰσ' βλάδ ἑν τῶν ἰσχυρόν. De Republ. lib. I.*

Ver. 397. — μῆρσι καῖεν.] *Al.* μῆρσι ἰσας· et μῆρσι καῖεν.

Ἄρνῶν ἢ δ' ἐρίφαν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἄμ' ὀπήδει.
 Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πῖονα δῆμον,
 Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχῆσατο θυγατέρος ἧς· 400
 Τὸν ρά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
 Πανομένῳ δάεοιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο, ὅττι κε θείης
 Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἐστί·
 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε· 405
 Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεισθ' ὄνομ', ὅττι κεν εἴπω·
 Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε Ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνα
 Ἄνδράσιν ἠδὲ γυναῖξιν, ἀνὰ χθόνα πουλυπότοισιν·
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
 Ὀππὸτ' ἂν ἤβησας μητρῷον ἐς μέγα δῶμα 410
 Ἐλθῇ Παρηνησιόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
 Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπείμψω.
 Τῶν ἐνὲκ' ἧλθ' Ὀδυσσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο

Agnorum et hoedorum : hic autem eum promptus unā comitabatur.

Autolycus autem Ithacae cum-venisset in opulentum populum,

Filiū recēns natum invenit filiae suae :

Hunc utique ei Euryclea charis genibus imposuit

Desinenti à-coenā ; verbumque dixit, et compellabat :

" Autolyce, ipse nunc nomen inveni, quod imponas

" Filiae filio dilecto ; exoptatissimus autem tibi est."

Huic verò rursus Autolycus respondit, dixitque :

" Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixerō :

" Multis enim ego indignatus huc venio

" Viris et mulieribus super terram aliam :

" Huic autem Ulysses nomen sit super-inditum : at ego,

" Quando puber-factus matrem in magnam domum

" Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt ;

" Ex his illi ego dabo, et ipsum gaudentem dimittam."

Horum gratiā ivit Ulysses, ut sibi is praeberet splendida dona.

Hunc quidem deinde Autolycusque et filii Autolyci

Ver. 399. — Ἰθάκης ἐλθὼν.] *Al.* ἐλθὼν Ἰθάκης.

Ver. 401. — Εὐρύκλεια.] *Al.* Ἀντίκλεια.

Ver. 403. — θείης.] *Al.* θεί.

Ver. 404. — πολυάρητος.] Μιστὰ πολλῶν εὐχῶν γινόμενος. *Schol.* Vid. et infra ad χ', 208.

Ver. 407. Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε Ὀδυσσάμενος.] Τὸ δὲ " Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε Ὀδυσσάμενος," λέγει μὴν τὸ, πολλοῖς μισθῶσι καὶ δι' ἐργῶν ἐλθὼν παθητικῶς, οὐ μὴν κατ' ἐνέργειαν, ὡς αὖτις τὸ [Odys. ε', 62.] " εἰ σύ οἱ τόσους ἀδάσσο Ζεῦ ;" *Eustath.* Atqui posteriori isto sensu semper apud Homerum usurpantur voces Ὀδυσσάμενος, ἀδύσαντο, &c.

Ibid. — τῷ δ' ἄρ'.] *Al.* τῷ δ'.

Ver. 408. — πουλυπότοισιν.] *Al.* βωτιάνικαις. Atque ita in commentario citat

Eustathius.

Ver. 409. Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ἔπος ἔστω ἐπώνυμον.] Hinc Sophocles à Barnesio citatus :

— Ὅρθως εἰμ' ἐπώνυμος πακοῖς

Πολλοὶ γὰρ ἀδύσαντο δυσσεβέσι μοί.

Σιληνὸς μίμναι ὁ Χλῖος κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἐν διηγήσει βιβλίου τῶν αὐτῶν μυθικῶν, δαδύνη παρὰ τὴν ὁδὸν, λίγων, ὡς Ἀντικλίας ὀδισσέως παρὰ τοὺς Νήριον, ὅστις ὁ Ζεὺς τὴν δι' ὁδοῦ ἀγωνίας καὶ πιστεύσαντας καὶ τὸ γινώσκειν κληθῆναι Ὀδυσσέα παρὰ τὸ ἐν τῇ ὁδῷ δεῖναι. *Eustath.*

Ver. 410. Ὀππὸτ' ἂν.] *Al.* Ὀππότεναι.

- Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεισέ τε μιλιχίοισι
 415
 Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρός, περιφῶς Ὀδυσῆϊ,
 Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλῇν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐπέκλιτο κυδαλίμοισι,
 Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν
 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον·
 420
 Τὸν δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, καὶ μιν διέχυναν ἅπαντα,
 Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραν τ' ὀβελοῖσιν,
 Ὡπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Δαίνυντ'· οὐδὲ τι θυμὸς ἐδέετο δαιτὸς εἴσης.
 425
 Ἦμος δ' ἥλιος κατεῖδεν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
 Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Βάν ῥ' ἴμεν ἐς Δῆρην ἡμὲν κύνες, ἦδ' καὶ αὐτοὶ
 Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεύς
 430
 Ἦϊεν αἰτὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλην

- Manibusque salutabant, verbisque blandis :
 415
 Mater autem Amphithes matris, circumplexa Ulyssem,
 Osculata est ipsi caputque et ambo lumina pulchra.
 Autolycus verò filios jussit gloriosos
 Coenam parare ; illi autem hortantí auscultarunt :
 Statim verò induxerunt bovem masculum quinquennem :
 420
 Eum excoriarunt, curaruntque, et ipsum dividerunt totum,
 Minutatimque inciderunt scitè, infixeruntque verubus,
 Assaruntque peritè, divideruntque partes.
 Sic tunc quidem toto die ad solis occasum
 Epulabantur ; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.
 425
 Quandò autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,
 Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt.
 Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
 Perrexerunt utique ire in venationem et canes, et etiam ipsi
 Filii Autolyçi : cum his autem nobilis Ulysses
 430
 Ibat : altum verò montem ascenderunt indutum sylvâ

Ver. 416. Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρός.] Ἀμφιθέης μήτηρ. Schol.

Ver. 417. Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλῇν.] Ita edidit Barnesiüs pro vulgato Κύσ' ἄρα, vel Κύσ' ἄρα. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vide suprâ ad α', 15. et ε', 39.

Ver. 420. — βὺν ἄρσενά πενταέτηρον.] Ἀκμάζει διὰ μάλιστα [βοῦς] πενταέτης ἂν διδοῖ καὶ Ὀμηρὸν φασὶ ἀσπαινεῖναι τινὲς ἰσθμῶς, ἀσπαινεῖναι, "ἄρσενά πενταέτηρον." Aristot. de Historiâ Animalium, lib. VI. cap. 21.

Ver. 421. — ἀμφὶ δ' ἔπον.] Vide ad II. γ', 202.

Ver. 423. — δάσσαντα.] Al. λέναντα.

Ibid. — μοίρας.] Al. πάντα.

Ver. 426. Ἦμος δ' ἥλιος κατεῖδεν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, Δὴ τότε κοιμήσαντο.] Vertitur interea cælum, ruit Oceano nox, Involvens umbrâ magnâ terramque polumque ;

fusi per moenia Teucrici Conticuere : sopor fessos complexitur artus. Æn. II, 250.

Ver. 431. — ἦεν — καταειμένον ὕλην.]

— sylvis scena coruscis Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbrâ. Æn. I, 163.

Παρηησσοῦ τάχα δ' ἱκανὸν πτύχας ἠημοάσας.
 Ἥλιος μὲν ἔπειτα ἴον προσέβαλλεν ἀεούρας,
 Ἐξ ἀπαλαρβρείταις βαθυρρέου Ὀλισσανοῖο·
 Οἱ δ' ἐς βῆσαν ἱκανὸν ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν 435
 Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνας ἦσαν· αὐτὰρ ὅπασθεν
 Τίτες· Αὐτολύκου· μετὰ ταῖσι δὲ Δίος Ὀδυσσεύς
 Ἦῖεν ἄγχι κυνῶν, κραιβάων δαλιχόσπιον ἔγχος.
 Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λάχμῃ πυκνῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
 Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' αἰέμων δάει μάκος ὕγρον αἶψαν, 440
 Οὔτε μιν ἥλιος φαίεθαι ἀντίειν ἔβαλλεν,
 Οὔτ' ὄμβρος περάσσει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνῇ
 Ἦεν· ἀτὰρ φύλλον ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ πτύπος ἤλβε ποδαῖιν,
 Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχαιο 445
 Φρίξας εὖ λαφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι διδορκῶς,
 Στῆ ῥ' αὐτῶν ἀχιδόθει· ὁ δ' ἄρα πρῶτιστος Ὀδυσσεύς
 Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δαλιχὸν ὄρου χεὶρὶ παχείῃ,
 Οὐτάμειναι μεμαώς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς

Parnassi; citò autem pervenerunt ad juga ventosa.

Sol quidem deinde recens percutiebat arva,

Ex placide-fluente profundo Oceano;

Venatores autem in vallem perveniebant; ante verò ipsos

435

Vestigia scrutantes canes ibant; at pondè

Filli Autolyei: cum his autem nobilis Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Ibi verò in sylvâ densâ jacebat magnus aper;

Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum spirantium,

440

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat,

Neque imber penetrabat penitus, adeò scilicet densa

Erat; et foliorum inerat fusio affatim ingens.

Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pedum;

Ut venantes ingruébant: hic autem adversus ex arbusto,

445

Erectis valdè cervicis-aetis, ignisque instat oculis tuens,

Stetit ipsos prope: primus autem Ulysses

Irruit, elevatâ longâ hastâ, manu robustâ,

Vulnerare cupiens: ipsum verò praevertens percussit aper

Ver. 433. Ἥλιος μὲν ἔπειτα ἴον προσέβαλλεν ἀεούρας.]

Et jam prima novo spargebat lumine terras

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Æn. IV, 584.

Ver. 435. — βῆσαν.] Τὴν πρόσθεν τοῦ ἔγχους. Schol.

Ver. 436. Ἴχνη.] Ἀλ. Ἴχνη, et Ἴχνη.

Ver. 439. — κατέκειτο μέγας σῦς.] Sic apud Virgilium;

— ingens inventa sub illicibus suis.

Æn. VIII, 45.

Vide ad Il. γ', 363.

Ver. 440. — δάει.] Ἀλ. δάει.

Ibid. — ὕγρον αἶψαν.] Vide suprâ ad i, 478.

Ver. 441. Οἷσι μιν ἥλιος.]

Solis inaccessam radiis. Æn. VIII, 195.

Ver. 444. Τὴν δ'.] Ἀλ. τῶν δ'.

Ver. 445. Ὡς ἐπάγοντες.] Ἀλ. οὐς ἐπάγοντες.

Ver. 446. — πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι διδορκῶς.]

— stant lumina flammâ. Æn. VI, 300.

— oculis micat acribus ignis.

Æn. XII, 103.

Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυνε σαρκὸς ὀδόντι 450
 Λιπριφίς αἵξας, οὐδ' ὅστέον ἔκετο φωτός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτῃσι τυχεὼν κατὰ δεξιὸν ἄμον,
 Ἀντιπρὺ δὲ διήλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκμή·
 Καὶ δ' ἔπαυ' ἐκ κοίνησι μακρῶν ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφιπέτοντο 455
 Ὡτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιβίοιο
 Δῆσαν ἐπισταμένως· ἔπασι δ' αἶμα κελαινὸν
 Ἔσχισαν· αἵψα δ' ἔκοντο φίλου πρὸς δάματα πατρός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκωιο
 Εὖ ἰσηάμενοι, ἦδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες, 460
 Καρκαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
 Εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 Οὐλὴν, ὅττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σὺς λευκῇ ὀδόντι 465

Genu super; multum autem exhausit carnis dente 430

Obliqué adortus; neque ad os pervenit viri.

Illum verò Ulysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum;

Penitis autem transiit splendidæ hastæ cuspid:

Decidit verò is in pulveribus vociferatus; avolvit autem animum.

Hunc quidem deinde Autolyçi filii dilecti circum-occupabantur: 455

Vulnus autem Ulyssis eximii deo-paris

Ligaverunt scitè; incantationeque sanguinem nigrum

Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chatri ad aedes patriæ.

Illum quidem Autolycusque, et filii Autolyçi

Benè postquam-sanassent, et splendida dona ei præbuisent, 460

Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt

In Ithacam: eo quidem pater et veneranda mater,

Gaudebant reverso, et interrogabant singula,

De-cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis ritè narravit,

Ut ipsam venantem percussisset aper albo dente, 465

Ibid. — διδορκάς.] Vide ad Π. β', 314.

Ver. 451. Λιπριφίς αἵξας.] Similiter apud Horatium:

Verris obliquum meditantis ictum.

Carm. lib. III. *Od.* xiii. *ver.* 7.

Ver. 455. Τὸν μὲν — ἀμφιπέτοντα.] Τοῦτο ἐστὶν περὶ αὐτὸν ἱκανοῦν, ἥτοι περὶ Ὀδυσσεύα· ἵνα δὲ καὶ αὐτὸν τὸν οὖν. *Eustath.* Vera posterior explicatio; ut liquet ex sequenti Ὡτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος —.

Ver. 457. — ἔπασι δ' αἶμα κελαινὸν Ἔσχισαν.] Διολῆς ἱκανοῦν παρίδων ἐκ τῆς παρεργίας ἰσχυροῦν γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦ εὐεργετοῦ προερχέῃ, καὶ ὅταν προσηρημένη τῇ παρεργουμένη, ὡς καὶ δι' ἱερῶν. [*Iliad.* i, 401.] "Ἀλλὰ εἰ μὴ θηράπων" ποτιτεταύται." *Schol.* Ἰστέον ὅτι ἀρχαία

ἰστέον ἢ ἐκ τῆς ἱκανοῦς θηράπων. Ὀμηρος, — παῖς δ' "ἐκαστὸς δ' αἶμα κελαινόν." *Etymolog. Magn.* ad vocem Ἐκαστός. "Dixit "Homerus, profluvium sanguinis vulnera- "to fœmine Ulixem inhibuisse carmine: "Theophrastus ischiadicos sanari: Cato "prædidit luxatis membris carmen auxili- "ari: M. Varro podagris." *Pin. Nat. Hist.* lib. XXVIII. cap. 2. à Barnessio ci- tatus. Similiter apud Pindarum:

τοὺς μὲν μαλακαῖς
Ἐκαστοῖς ἀμφίσαν

Pythior. Od. III. *ver.* 91.

— neque eum jure in vulnera cantus.
Æn. VII, 757.

Ver. 461. — φίλην.] MS. à Tho. Bent- leio collatus, φίλων.

Παρνησσὸνδ' ἐλθόντα σὺν υἰάσιν Αὐτολύκοιο.

Τὴν γρηῃς χεῖρεσσιν καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·

Ἐν δὲ λέεθι πίσε κνήμη· κανάχησε δὲ χαλκός,

Ἄψ δ' ἐτέρωσ' ἐκλήθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδαρ. 470

Τὴν δ' ἄμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τὼ δὲ οἱ ὅσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δὲ οἱ ἔσχετο φωνή.

Ἄψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·

Ἥ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγες

Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάσθαι. 475

Ἥ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,

Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἶόντα.

Ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyci.

Hanc Cicatricem anus manibus pronis prehensam,

Agnovit attractans; pedem autem dimisit ferendum:

Incidit verò lebeti tibia; resonuit autem aes;

Retròque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa est aqua.

Ipsius verò simul gaudium et dolor invasit mentem; oculi autem ei 471

Lachrymis implet sunt; clara verò ei haesit vox.

Prehensum autem ejus mento, Ulyssem allocuta est:

"Profectò omninò Ulysses es, chare fili; neque te ego

"Prius agnovi, quam totum herum meum conrectássem."

475

Dixit, et Penelopen intuita est oculis,

Indicare volens charum maritum intùs esse.

Ver. 467. Τὴν γρηῃς χεῖρεσσιν, &c.] Observat Dionysius Halicarnassensis Poetam in sequenti descriptione res tam pulchrè et significanter depingere, ut picturà eas potius oculis exhibite, quàm poemate narratæ, videantur. Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον φαίει τις, οὐκ ἐν ἀμαρτάνῳ. — Ἰδούμιν δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλου ἱὸς ἐν πολλῶν παραδείγμασι, ὅτι ἱερμίνους μᾶλλον ἢ ἀκουμίνους ἱοῖσι τὰ ποιήματα ὥσπερ οὖν καὶ τὰ ταυῦτα, ἐν οἷς καὶ τὴν οὐλὴν τοῦ Ὀδυσσεύς φρένας, ἰαφίει τὰ τῆς Εὐρυκλίας, "Τὴν γρηῃς χεῖρεσσιν κατὰ πρηνέσσι λαβοῦσα, Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη" καὶ τὰ ἔξῃ. Ἐνταῦθα γὰρ, καὶ τῶν ἐν στίχοις γεγραπτῶ διδωρμίνων, τῶν ὅπερ τὸν ὀφθαλμὸν ποιεῖν δυναίμην, ἰαφίεινται πλείον τὰ μὴδὲ τῇ ὄψει ἐπὶ καταληπτά, ἀλλὰ τῇ νοήσῃ μόνῃ ἢ ἐν δακρὶν ἐκπληρῶν ἀφίεισι τοῦ ποδὸς, καὶ ὁ ψόφος τοῦ χαλκοῦ, καὶ τὸ ἰαχίον μιν ὕδαρ, καὶ τὴν γρηῃς λύση ἐπὶ ἄμα καὶ χάρα καὶ τὰ ῥηθὲντα πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα, καὶ ἂ πρὸς τὴν Πηνελόπειαν ἀποβλέψασα ἵσταν ἱαλλήσθαι. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γραφικὰ παρὰ τῇ Ποιητῇ δύνανται, ὥστε ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει εὐάσασθαι ἱερμίνους. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 26. Similitér de totà Homeri poesi Cicero: "Traditum est etiam, Homerum cæcum fuisse: At ejus picturam, non potius videmus. Quæ regio, quæ ora, qui

"locus Græciæ, quæ species formæ, quæ pugna, quæ acies, quod remigium, qui motus hominum, qui ferarum, non ita expictus est, ut, quæ ipse non viderit, nos ut videremus efficeret? Tusc. Disputat. lib. V. § 39.

Ver. 468. Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη.] Χρὴ δὲ σημειώμασθαι καὶ οἷσι προσώποις ἑαυτοὶ καὶ ὅπως ἰστίονεντο Ὀδυσσεύς ἵνα καὶ οὕτως ἡ ποιητικὴ ποικιλία διαδυσχρίσθῃ, καὶ τὸ τῆς πλάστως πολύτροπον. Τολιμᾶχον μὲν γὰρ ἐν οἷς γνωρίζεται καὶ ἑαὸν [suprà σ', 188.] ἴσθαι γὰρ οἷς ἦν, ἢ καὶ ἀπιδόμηναι δι' αὐτόν. Εὐρυκλίαν δὲ ἄκου, τῇ καὶ τερφῇ. καὶ οἷσι μητρὶ. Εὐμαίην δὲ καὶ Φιλωνίην [infra σ', 207.] πρὸς αὐτῇ τῇ ἀμῇ τοῦ ἴσθαι γνωσθέντας ἐπὶ γὰρ ἴδιαι πρῆναι; Τῇ μὲντοι γυναικὶ Πηνελόπειαν [ψ', 205.] ἀπάντων ὕστερον· οὐ γὰρ ἱεραστῆρι μιν ἰστίην ἐπὶ οὐδὲν. Eustath.

Ibid. — ἰαμασσαμένη.] Similitérque infra ver. 480. ἰαμασσαμένης. Vide ad II. σ', 564.

Ver. 471. Τὴν δ' ἄμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα.] "Ὅθεν λαδὼν, φασί, Σοφοκλῆς ἴφθ' ὥς "Χάσμα ὕψιστον δάκρυον ἰκαλούμενον." Eustath.

Ver. 475. — ἀμφαφάσθαι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἀμφὶ φάσθαι.

Ἥ δ' οὐτ' ἀβρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·

Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ἄδουρσεύς

Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβει ἀξιτερεῇφι· 480

Τῇ δ' ἐτέρῃ ἔβεν ἄσπον ἐρύσσατο, φάνησεν τε·

Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ

Τῷ σῶ ἐπὶ μαζῶ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,

Ἥλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 485

Σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.

ᾧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεισμένον ἔσται,

Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,

Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφίζομαι, ὅππότε ἂν ἄλλας

Δμῳὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας. 490

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·

Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεικτόν·

Ἐξω δ', ὥς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἥε σίδηρος.

Ea autem neque videre potuit è regione, neque animadvertere;

Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses

Manu admotà guttur cepit dextrâ;

480

Alterâ verò propius ad-se traxit, dixitque:

"Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutritivi ipsa,

"Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpassus,

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Sed postquam animadvertisti, et tibi deus injectit animo,

485

"Tace; neque quis alius in aedibus audiat.

"Sic enim edico, quod et perfectum erit;

"Si mihi deus domuerit procos eximios,

"Neque, nutrix licet sis, à-te abstinebo, quandò alias

"Famulas in aedibus meis interficiam mulieres."

490

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:

"Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?"

"Nôsti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:

"Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.

Ver. 480. — φάρυγος λάβει ἀξιτερεῇφι.] Guttur nimirum ei manu arcte constringebat, nè Penelopen alloqui posset. Ut rectè Eustathius: "Ὅτι μένει καὶ τοῦ φάρυγγος αὐτῆς ἱλαδιστο, τὸ ἐπὶ τοῦ στόματος εἰς τὴν λαλίαν. Spondanus aliter accipit: "Hoc autem con-tactu," inquit, "qui supplicis est, et se-quenti oratione nutricem demulcet Uly-ses, nè se prodat." Minus rectè.

Ver. 484. — εἰκοστῶ ἔτει [s.] Vide supra ad σ'. 206.

Ver. 485. — ἱφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμ-βαλε θυμῷ.] Vide ad II. ε', 194.

Ver. 487. — τίη δὲ καί.] Α. καὶ μήν.

Ver. 490. — ἐν μεγάροισιν.] Α. ἐνὶ με-γάροισιν.

Ibid. — κτείναιμι.] Α. κτείνωμι.

Ver. 493. — οὐκ ἐπιεικτόν.] Α. οὐδ' ἐπι-εικτόν.

Ver. 494. "Ἐξω δ', ὥς ὅτε τις στερεὴ λί-θος." Ὁ δὲ Ποιητὴς τὸν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα σιωπηλότερον πιστεύει, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν τροφὴν ἀποκρίνεται γὰρ λεγού-σης, "Ἐξω δ' ὥς τις στερεὴ λίθος, ἥε σίδηρος." Plutarch. de Garrulitate. Ubi in transitu notandum, quod jam legimus ὥς ὅτε τις στερεὴ λίθος, legisse Plutarchum, aut memo-ritèr citasse, ὥς τις στερεὴ λίθος.

Ἄλλο δέ τοι ἱέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 495
 Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς θαμάρη μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Δὴ τότε τοι καταλῖξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητῆς εἰσιν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσαιο; οὐδέ τί σε χρῆ. 500
 Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἶσομ' ἐκαστην·
 Ἄλλ' ἔχει σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβῆκει,
 Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴψην τε, καὶ ἥλειψεν λίπ' ἑλαίῳ, 505
 Αὐτίς ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἔλπιτο δίφρον Ὀδυσσεύς
 Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ραπίεσσι κάλυψε.

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εἷνε, τὸ μὲν εὔ' ἐτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδῖος ἔσσεται ἄρη, 510

Ὅττινὰ γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερὸς, καὶ κηδομένον περ.
 Αὐτὰρ ἔμοι καὶ πένθος ἀμείτρητον πόρε δαίμων·
 Ἥματα μὲν γὰρ τέρπομι' ὀδυρομένη, γοῶσα,

“ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuà; 495

“ Si tibi deus domaverit procos eximios,

“ Tunc demùm tibi recensebo in aedibus mulieres,

“ Et quae te parùm-honorent, et quae incubatae sint.”

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

“ Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omninò te oportet. 500

“ Benè utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:

“ Sed tene silentio verbum, committeque diis.”

Sic utique dixit: anus autem per domam exivit,

Allatura-pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.

At postquam lavissetque et unxisset pingui oleo, 505

Iterùm propiùs ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses

Calefacturus-se; cicatricem autem pannis coöperuit.

His verò sermonem exordiebatur prudens Penelope:

“ Hospes, paulùm quidem te ampliùs ego percontabor ipsa;

“ Etenim jam cubitùs citò placidi erit hora, 510

“ Quemcunque scilicèt somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.

“ Sed mihi et dolorem immensum praebuit deus:

“ Dies etenim delector lamentans, lugens,

Ver. 498. — καὶ αἱ νηλητῆς εἰσιν.] Δίαι ἀμαρτυραὶ, ἄλλοι ἀνέδοσαν, τοῦ νη ιασιτατικῷ ὄντος, ὡς ἐν τῷ, νήχυντες ἱερῆς· ἄμεινον δὲ τὰς ἀμαρτυρήτους, συγκριμῆναι τῆς λῆξιος ἐκ τοῦ νη σιτητικῷ μορίου, καὶ τοῦ ἀλυσταίου ἴσ' ἔχει ἀμαρτυροῦσαι, καὶ ἔσαι οὐ. Schol. Ceterùm Vulgati hic habent νηλητῆς· Barnesius autem edidit νηλητῆς. Vide suprà ad α', 317. Al. νηλητῆς· notante Eustathio.

Ver. 502. — ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.]

Ἄσπερ δ' ἔπειτα ἴσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

Theogn. Gnom. ver. 1044.

Permitte Divis cætera —.

Horat. Carm. lib. I, Od. ix. ver. 9.

Ver. 503. — λίπ' ἑλαίῳ.]

— pinguis olivi. Virg. Eclog. V, 68.

Ver. 510. — ἡδῖος ἴσταιται ἄρη.] Al. ἴσταιται ἡδῖος ἄρη.

Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώσῃ καὶ ἀμφιπόλῃ, ἐνὶ οἴκῳ·
 Αὐτὰρ ἐπὴν νύξ' ἔλθῃ, ἔλθῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
 Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκινὰ δέ μοι ἀμφ' ἄδιναι κῆρ
 Ὅξεϊαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.

515

Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειοι κούρη, χλωρῆς ἀνδῶν,
 Καλὸν αἰείδουσιν, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,

Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινῷσιν,

520

Ἦτε θανάτῳ τραπῶσα χεῖι πολυχηρία φωνῇ,
 Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κούρον Ζήθιοι ἀνακτος·

Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἦε μένω παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,

525

“ Meaque opera inspicients et ancillarum, in domo :

“ At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,

515

“ Jaceo in lecto, crebraeque mihi circa intumum cor

“ Acutae curae lugentem lacessunt.

“ Sicut autem quando Pandarei filia, florida lusciniā,

“ Pulchrē canit, vere recēns ineunte,

“ Arborum in foliis sedens densis,

520

“ Quae frequentē versans fundit multisonam vocem,

“ Filium lugens Itylum charum, quem quondam aere

“ Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis ;

“ Sic et mihi bifariam animus movetur huc et illuc,

“ Utrum maneam apud filium, et integra omnia servem,

525

Ver. 515. — ἰπῶν.] *Al. ἰπῶν.*

Ver. 518. 522. Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειοι κούρη,
 &c.] Εἰ μὴν τις ἐν πράγματι χεῖρας ἴσῃ, τὰδ
 καὶ ἡ λῆξις αὐτῇ ἐπιχειρώμεθα· αἶον, “ Ὡς δ'
 “ ὅτε Πανδάρειοι, &c.” Ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ ἀν-
 δῶν, χαλκῷ ἐκείνου καὶ τὸ ἐκεῖ φέρεται χαλκῷ· το-
 λὸ δὲ ἱκανοποιεῖται τῇ ἱερωνίᾳ· καὶ ἴσῃ χα-
 λκῷ, τὸ εἶ, χλωρῆς, καὶ τὸ Πανδάρειοι κούρη,
 ἴσῃ ἰπῶν· αὐτῇ τοῦ Ποσειδῶντος ἴσῃ. *De-*
metr. Phaler. περὶ Ἑρμηνίας, § 133. Porro
Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 981. al.
665. citat ; Ὡς καὶ Πανδάρειοι κούρη —.

Qualis populeā moerens Philomela sub
 umbrā,

Amissos quæritur foetus —.

Flet noctem, ramoque sedens miserabile
 carmen

Integrat, et mœstis latè loca questibus
 implet. *Virgil. Georg. IV. 511.*

Talis in umbrosis, mitis nunc denique
 sylvia

Deflet Threïcium Daulias ales Ityn.

Consolat. ad *Liv. August. (Ovidio vulgò*
ascrip.) ver. 105.

Vide et infra ad ver. 522.

Ibid. — Πανδάρειοι.] *Barnesius* edidit.
 Πανδάρειοι.

Ibid. — χλωρῆς ἀνδῶν.] Ἦτοι ἐν χλωρῇ
 διατρέχουσα· ἡ ἄμα τοῖς χλωρῇ φαινομένη, ἵα-
 ρος γὰρ φαίνεται ἢ διὰ τὸ χεῖρμα καὶ παρὰ
 ΤΟΜ. II.

Συμπούδῃ δὲ χλωρῇ χεῖρι λέγονται αἱ Ἀνδῶν.
 Schol.

Ver. 519. — ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.] Sic
 apud *Virgiliū* :

Vere novo —. *Georg. I. 43.*

Ver. 520. Διδρῶν ἐν πετάλοισι καθεζομένη.]
 Pronuntiabatur Διδρῶν.

Οἷοι ἀνδρῶντες ἱφίξομενοι ἰπῶν δίδρῶν
 Πωτῶνται, πεφύγοντι τιμωμένοι, ὅσον ἀπ' ἔχου.
Theocrit. Idyll. XV. 121.

Ver. 521. — πολυχηρία φωνῇ.] Ἦδη μὴν
 τοῖς καὶ “ πολυδικῆς φωνῇ,” γράφουσι, τὴν
 ποικίλως μιμνημένην· ὡς τὴν ἀδυνάμει, τὴν μηδ'
 ὅλως τῇ μίμῃσι παραπρωπίαν. *Ellan. de*
Animal. lib. V. cap. 38.

Ver. 522. Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλῳ.] Τῇ
 Νυκτίᾳ (Ἀντιόχῃ, notante *Barnesio*) Ζεὺς
 μίγνυται, ἔξ ἧς Ζήδης γίνεσθαι καὶ Ἀμφίων
 — γαμῶ δὲ Ζήδης μὴν Ἀνδῶν, τὴν τοῦ Παν-
 δάρειοι τὴν δὲ γίνεσθαι Ἴτυλος καὶ Νηΐς· Ἴτυλον
 δὲ ἡ μητὴρ Ἀνδῶν ἀποκατεῖται διὰ νυκτὸς, δεκνύ-
 σαι εἶναι τοῖς Ἀμφίονος παῖδα, ἡλῶσα τὴν τοῦ
 προσημνίου γυναῖκα, ὅτ' αὐτὴ μὴ ἦεν ἔξ παλ-
 λος, αὐτῇ δὲ δύο· ἱφίξω δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς αὐτὴν
 ἢ δὲ ἴσχυται θεὸς γίνεσθαι καὶ αὐτῇ αὐτῇ ὁ
 Ζεὺς Ἀνδῶν· ὁρῶντι δὲ αὐτῇ τοῖς Ἴτυλῳ, ὡς
 φησι *Φιλαύδης. Schol.*

Ver. 523. — Ζήθιοι.] *Al. Ζήτας* notan-
 te *Eustathio.*

Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶαί τε, καὶ ὑπερφῆς μέγα δῶμα,
Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆριν·

Ἥ ἤδη αἶμ' ἐπαμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἀριστος
Μνᾶται ἐν μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἔδνα.

Παῖς δ' ἐμός, ἔως μὲν ἦν ἐν νήπιος ἠδὲ χαλὶφρων, 530

Γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·

Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἔβης μέτρον ἰκάνει,

Καὶ δὴ μ' ἀράται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,

Κτήσιος ἀσχαλῶν, τὴν οἱ κατίδουσιν Ἀχαιοί.

Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον. 535

Χῆρές μοι κατὰ οἶκον εἰκοσι πυρὸν ἔδουσιν

Ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·

Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὰς ἀγκυλοχέλης·

Πᾶσι κατ' αὐχένας ἤξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐπέχυντο

Ἀθρόοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα διὰν αἶρθη. 540

Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐπώκυον, ἐν περ ὄνειρ·

Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέβοντο εὐπλοκαμίδες Ἀχαιοί,

Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.

Ἀψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζιτ' ἐπὶ προὔχοντι μελάρηρ·

" Possessionem meam, famulasque, et altam magnam domum,

" Torumque reverens mariti, populiq; famam :

" An jam usq; sequar Achivorum eum, quicumque optimus

" Ambit me in aedibus, praebitis infinitis sponsalibus.

" Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animi-impotens, 530

" Nubere non me sinebat, mariti domo derelicta :

" Nunc verò quandò jam magnus est, et pubertatis limitem attigit,

" Jam demùm me optat retrò-cedere ex domo,

" Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.

" Sed age mihi somnium declara, et audi :

" Anseres mihi in domo viginti triticum edunt

" Ex aquâ, atque ipsis laetor inspiciens :

" Profecta verò ex monte magna aquila adunco-rostro,

" Omnibus cervices confregit, et interfecit ; hi autem fusi sunt

" Conferti in aedibus : illa verò in aethera divinum elevata est. 540

" Ast ego flebam et ejulabam, etiam in somnio ;

" Circum autem me congregabantur comas-pulchrae Achivae

" Miserabiliter lugentem, quòd mihi aquila interfecerat anseres.

" Reversa autem desidebat in prominenti tecto ;

Ver. 529. Μνᾶται ἐν μεγάροισι.] *Al.* Μνᾶ-
ται ἐν τῷ ἐν μεγάροισι.

Ibid. — ἀπερείσια ἔδνα.] *Al.* ἀπερίληπ-
τα ἔδνα.

Ver. 530. — ἔως μὲν ἦν ἐν νήπιος.] E-
ditt. nonnullae, ἔως μὲν ἦν πύλιος. E-
nuntiabatur autem ὅς μιν.

Ver. 531. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ',
279.

Ver. 532. — ἀσχαλῶν.] *Al.* ἀσχάλλων.

Ver. 536. — πορὼν ἔδουσιν Ἐξ ὕδατος.]
Non, Ἐξ καὶ χωρὶς ὕδατος, uti mirè admo-
dum exponit Scholiastes ; sed triticum aquâ
mixtum : Ita ver. 553.

Πυρὸν ἔδουσιν κατὰ πόλιν —

Ver. 539. Πᾶσι κατ' αὐχένας.] *Al.* Πᾶσι
κατ' αὐχένας.

Ver. 540. — αἰθήρ.] *Al.* αἴρα.

Φανῇ δὲ βροτῇ καταρῆναι, φάνησιν τε. 545

Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·

Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένοι ἴσται.

Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις·

Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τίος πόσις εἰλήλουθα,

Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν αἰετὶά πότμον ἐφῆσα. 550

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὺς ὕπνος ἀῖψα.

Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα.

Πορὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύλον, ἦχι πάρος περ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γύναι, οὕτως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον 555

Ἄλλη ἀποκλίναντ'· ἐπειὴ ρά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς

Πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος

Πᾶσι μάλ'· οὐδὲ κί τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Ἔειν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκριτόμυθοι 560

Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.

"Voceque humanâ compescebat, dixitque:

545

"Confide, Icarii filia longè-latèque-inelyti;

"Non somnium, sed visio-vera, quae utique perfecta erit.

"Anseres quidem, proci sunt; ego autem aquila avis

"Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,

"Qui omnibus procis saevam mortem inferam."

550

"Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.

"Ubi-circumspectâsem verò, anseres in aedibus animadverti

"Triticum comedentes apud pelvim, ubi antea scilicet."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"O mulier, nequaquam licet declarare somnium

555

"Aliò deflectentem; quandoquidem sanè tibi ipse Ulysses

"Dixit, quomodo perfecturus-sit: procis verò apparet exitium

"Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum effugiet."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Hosper, profectò quidem somnia indiscriminatim-loquentia 560

"Sunt, neque omnino omnia perficiuntur hominibus.

Ver. 546. — Ἰκαρίου κούρη.] Ita Barnesius ex editionibus compluribus; atque ita MS. à Th. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alioque ediderunt Ἰκαρίου κόρη. Quae posterior vox, uti et notavit Barnesius, apud Poetam alibi non occurrit.

Ver. 547. — ὕπαρ.] Τὸ μὴ ἦλθαι φανόμενον ἰνύπνου. Schol.

Ver. 556. Ἄλλη ἀποκλίναντ'.] Ἐξω τῆς ἀληθείας τισίντα. Schol.

Ibid. — ἐπειὴ ρά.] Al. ἐπειὴ ἢ ρά.

Ver. 557. Πέφραδ', ὅπως τελέει.] Indicavit nempe Ulysses, quo modo ipse perfecturus

sit. Barnesius malè vertit "Dixit, quomodo fit." Quo sensu nusquam apud Poetam occurrit vox τελέει. Vide Iliad. S', 415. v. 370. Odys. β', 256.

Ver. 560. — ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι.]

Ψυδιὸς ὄνειροι χαλεποὶ· οὐδὲν ἦν ἄρα.

Euripid. Iphig. in Taur. ver. 569.

Ibid. — ἀμήχανοι.] Πρὸς οὗς μηχανὴν εὐμεν εὐκαίῃ. Schol. Rectius autem Eustathius: Ἀμήχανοι δὲ ὄνειροι, πρὸς οὗς οὐκ ἔστι κρίνειν τινὰ ἀρεσμένην ἐκχρίνασθαι ἥτοι μηχανῇ-εὐκαίῃ.

Δοιαί γάρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσιν ὄνειρον·
 Αἱ μὲν γὰρ κεράσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 Τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
 Οἱ δ' ἐλφαίρονται, ἔπε' ἀκράντα φέροντες·
 Οἱ δὲ διὰ ξιστῶν κεράων ἔλθωσι δύραζε,
 Οἱ ῥ' ἔτυμα κραινούςι, βροτῶν ὅτε κιν τις ἴδῃται.
 Ἄλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὁδομαι αἰνὸν ὄνειρον
 Ἐλθέμεν· ἧ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
 Ἄλλο δέ τοι ἔριω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Ἦδε δὴ ἡὲς εἰσι δυσώνυμος, ἧ μ' Ὀδυσῆος
 Οἴκου ἀποσχῆσαι· νῦν γὰρ καταβῆσω ἄεθλον,

565

570

"Duse etenim portae debilius sunt somniorum :
 "Nam alteras quidem cornibus factae sunt ; alteras autem ebore :
 "Horum quae quidem venerint per sectum ebur,
 "Haec decipiunt, verba irrita ferentia :
 "Quae verò per polita cornua iverint foras,
 "Haec vera perficiunt ; hominum quandò aliquis viderit.
 "At mihi non hinc puto grave somnium
 "Venisse : certè gratum mihi et filio foret.
 "Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà :
 "Haec jam auroga adveniet infausta, quae me Ulyssis
 "A domo amovebit : nunc enim deponam certamen,

565

570

Ver. 562. Δοιαί γάρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσιν ὄνειρον ὅτι.]

Sunt geminae Somni portae ; quarum altera fertur

Cornea, quā veris facilis datur exitus umbris :

Altera, candenti perfecta nitens elephanto,
 Sed falsa ad caelum mittunt insomnia manes.

Æn. VI, 893.

"Α γὰρ περιεῖθεν νυκτὶ τῆς φέρονται
 Δυσὸν ὄνειρον—

Sophocl. Electr. ver. 645.

ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat. Vide et Luciani Hist. Ver. lib. II. item Dialog. qui inscribitur, Somnium, seu Gallus.

Ibid. — ἀμνηνῶν.] Apud Etymolog. Magn. notante Barnesio, ψυστῶν Malè.

Ver. 563. Αἱ μὲν γὰρ κεράσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι.] Οἱ μὲν φρεσὶ κερατίνῃ πύλῃ συνελογισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς κερατειδῆς γὰρ ὁ πρῶτος χιτῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐλφαίνονται δι, στόμα καὶ ἰσθμὸν ἐλφαίνοντες τοὺς ὀδόντας· ἐν δὲ τούτοις, πιστότερον εἶναι καὶ ὁρμίσαν τῶν λογισμῶν. Καὶ ὅτι διὰ μὲν κέρατος οἶον τι καὶ διῶν, διὰ δὲ ἐλέφαντος οὐ. Schol. ad ver. 562. ubi et plures hujus loci explicationes affert satis inficetas. Vide et Macrobi. in Somn. Scipion. lib. I. cap. 3. sub fine. Porro hinc Plato, in Charmide : "Ακουε δὴ τὸ ἰμὸν ὄναρ, εἴτε διὰ κερᾶν, εἴτε δι' ἐλέφαντος ἐλθαίνουσι.

Ver. 564. — οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος, οἱ δ' ἐλφαίρονται.]

— "Ταῦτά τε παρῆπασι ὅφρι ὄνειρον,
 Κλειψινοῖαν ἐλέφαντος ἀνὰ ξανὰ πολέων.
 Nonnus Dionys. lib. XXXIV. ver. 89.

— an vitio carentem
 Ludit imago

Vana, quae, portā fugiens eburnā,

Somnium ducit? —

Horat. Carm. lib. III. Od. xxvii. ver. 39.

Ibid. — πριστοῦ ἐλέφαντος.]

— sectoque elephanto. Æn. III, 464.

Ver. 565. 567. Οἱ δ' — Οἱ ῥ'.] Barnesius edidit Τοῖδ' — Τοῖ δ'. Αἱ οἱ γ', et Οἱ ῥ'.

Ver. 571. "Ἦδε δὴ ἡὲς εἰσι δυσώνυμος." Porphy. Quæst. Homeric. 12.

Ver. 572. — νῦν γὰρ καταβῆσω ἄεθλον, τοὺς πελίκιας.] "Ὅτι τὸ ἐν πόσει εὐπλάστοι κατεβῶν πανταχοῦ μάλα σκα ὁ Παντῆς, Δαυμαστός ἐστι καὶ ἰσχυρὸς, ἐμμελῆς ἀπὸ τῶν ἀρετῶν προλαλῶν καὶ οἷον προεμμελῶν τὴν κατὰ τῶν μεμετῆσαν μάχην. — Ἄλλοι ἰκίον [Πηνελόπη] ἱερικῶν [τοῦ] πελίκιας δαδῖνα, δι' ὃν ἰκίοντες [Ὀδυσσεὺς] αἰσθάνονται καὶ τὸν ἰσχυρὸν αὐτῶν δι-οπτῶνται λαλῶν ἄνδρα, ὡς ἰκίοντα ἐν πάλλαι ἀνδρὶ. — Καὶ Ὀδυσσεὺς ἀκούσας, ἰστανὶ τὴν βουλήν, [infra ver. 584.] ὡς ἐντυχῶς αὐτῶν ἰσπανο-θῆσαν καὶ παραινῶσι ποῆσαι αὐτῶν. — Καὶ οὕτως ἐμμελῆς ἐντεῦθεν ἀρχάμενος, στανὶ τὰ ἱερικῶν πάνυ σθανῶς, καὶ οὐκ ἐν ἴσχει τις κριτῶν πλάσσειναι. Eustath.

Τοὺς πελίκειας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἴοισιν
 "Ιστασχ' ἐξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
 Στάς δ' ὄγε πολλὸν ἀνευθε, διαρρίπτασκεν οἷστόν. 575
 Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄβλον τοῦτον ἐφῆσ'·
 "Ὅς δὲ κε ρήϊται' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν καλᾷμῃσι,
 Καὶ διοίστῃσιν πελίκειαν δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τότε δῶμα,
 Κουρείδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βίοτοιο· 580
 Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι οἶομαι, ἔν περ ὀνείρῳ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "Ὡ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,
 Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄβλον·
 Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς, 585

"Secures, quas ille in aedibus suis

"Statuebat ordine, navium-statamina veluti, duodecim omnes;

"Stans autem ille valde procul, trajiciebat sagittam.

575

"Nunc verò procis certamen hoc inferam:

"Qui autem facillimè intenderit arcum in manibus,

"Et jaculatus fuerit per secures duodecim omnes,

"Hunc unà sequar, relictâ hâc domo,

"Juventutis-meae, perpulchrâ, plenâ victu;

580

"Cujus aliquandò recordaturam me puto, vel in somnio."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"O uxor veneranda Laërτιάδῃ Ulyssis,

"Nè amplius nunc differ in aedibus hoc certamen:

"Antè etenim solers veniet huc Ulysses,

585

Ver. 573. — πελίκειας.] Τὰ εἶδη αὐτῶν ἐν-
 τανύσῃσι. Schol. Pronuntiabatur autem
 πελίκας, vel πελίκας. Ut et πελίκας, infra
 ver. 578. pronuntiabatur πελίκας. Vide ad
 II. β', 811.

Ver. 574. 575. "Ιστασχ' — διαρρίπτασκεν.]
 Vide ad II. δ', 37. et β', 221. Δι. διαρρί-
 πτασκεν.

Ver. 574. — δρυόχους ὥς.] Οἱ μὲν κείνοι
 ἀκούοντες τῆς μεγάλης ἐπ' ἰδούσαντες κειμένους
 οὐς καταπήγνυντο εἰς τὴν γῆν, ὥστε δι' αὐτῶν
 τοῖσιν οἱ δὲ μελῶδες τὰς θείας αὐτῶν κἀν-
 θιν, ἴστωσαν τὸν κύλον αὐτῶν ἰσχυρίζονται. Ἀμ-
 πνοι δὲ ἀκούοντες δρυόχους, ἔβλα ἰδὼν, ἰφ' ὧν ἡ τρέ-
 ψις ἐκιδίεται τῆς σπληνίτιδος νιῶν, ἄνοι σπληνί-
 ματα καλοῦνται δι' αὐτὰ καὶ ἰσχυρίζονται. E-
 tymolog. Magn. in voce δρυόχους.

Ibid. — δώδεκα πάντας.] Similitèr in-
 fra ver. 578. δυοκαίδεκα πάντων. Vide supra
 ad I, 244. et ad II. ε', 373. 470. Porro
 fuerunt, notante Eustathio, qui hic legerint,
 δρυόχους ὥς δώδεκα, πάντας. Minus rectè.

Ver. 576. — ἄβλον τοῦτον ἐφῆσ'.] In
 utrâque Eustathii editione legitur τοῦτον at-
 que ita ipse in commentario; "Ἐδοξ' δὲ (in-
 quit) τῷ Ποιητῇ τὸν ἄβλον ἰσχυρὰ οὐδέναι
 εἶπαι τὸ ἄβλον ὁμοίως τῷ, ὁ λύχτις, τὸ λυχ-

τον, καὶ τοῖς τοιούτοις. Barnesius autem Henricum Stephanum veterumque editionum nonnullas secutus, τοῦτον edidit. Quin et infra
 ver. 584. hujus libri, in omnibus, atque etiam apud Eustathium in commentario legitur τοῦτον ἄβλον. Similitèrque supra λ', 622. 623.

οὐ γὰρ ἔσ' ἄλλον
 Φράζετο τοῦτο τί μοι χαλιπώτερον εἶπαι ἄβλον.

Ver. 577. — νοσφισσαμένη.] Ita ex Se-
 berti Indice restituit Barnesius; atque ita in
 omnibus legitur supra γ', 263. Rectè.
 Nam, uti et ipse annotat Barnesius, quod
 hic habent Vulgati νοσφισσαμένη secundam
 corripit:

Νοσφισσα, οὐδὲ μοι ἴσλη.

Odys. λ', 424.

Et ver. 339. hujus libri:

Νοσφισσαμένη ἰσὶ νῆσι.

Vide ad II. δ', 140.

Ver. 580. — καλόν.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 584. — τοῦτον ἄβλον.] Vide supra
 ad ver. 576.

Πρὶν τούτους, τόδε τόξον ὑῆξοι ἀμφοφώνοντας,
Νευρὴν τ' ἐνανύσαι, διοίστευσάι τε σιδήρου.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμιος ἐν μεγάροισι
Τέρπειν, οὗ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.

590

Ἄλλ' οὐ γάρ πως ἐστὶν αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν

Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκεν

Ἀθάνατοι Διητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερῷον εἰσαναβᾶσα,

Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόςεσσα τέτυκται,

595

Αἰεὶ δάκρυσ' ἑμοῖσι πεφυρμένη, ἔξ οὗ Ὀδυσσεύς

᾽Ωχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.

Ἔμβα κε λειζαίμην· σὺ δὲ λῆξο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,

"Quam isti, hunc arcum bene-politum contrectantes,
Nervumque intenderint, jaculatique fuerint per ferrum."
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Si velles mihi, hospes, assidens in aedibus

Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.

590

Sed nequaquam licet insomnes esse semper

Homines; in singulis enim sortem imposuerunt

Immortales mortalibus super almam terram.

Sed sanè ego, in coenaculum ubi-conscendero,

Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,

595

Semper lachrymis meis foedatus, ex quo Ulysses

Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.

"Illic cubuero; tu verò cuba hæc in domo,

Ver. 586. — εἰς εὐνὴν.] *Al.* πρὸς τόξον.

Ver. 590. — οὐ μοι ὕπνος.] *Al.* οὐ κί μοι
θῆναι. Quæ et probabilior videtur lectio.

Ver. 591. Ἄλλ' οὐ γάρ πως.] *Barnesius*
vocalum γὰρ hoc in loco otiosum existi-
mat. *Eustathius* autem, Ὅρα δὲ καὶ νῦν ὅτι
ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ "γὰρ" συνδίσμου, ἀπιδάσκων
εἰς τὸ "ἀλλά." (ver. 594.) Vide suprâ ad
π', 190.

Ibid. — οὐ γάρ πως ἐστὶν αὐπνους ἔμμεναι
αἰὲν.]

Quod caret alternâ requie, durable non
est.

Ovid. Heroid. Epist. IV. ver. 89.

Ver. 592. — ἐπὶ γὰρ τοι ἐκάστω μοῖραν
ἔθηκεν Ἀθάνατοι.] *Μαῖρας* φησὶ τὴν κατ' ἐγ-
μὸν βίαν διανέμειν. *Eustath.* Πᾶς ὁ βίος ἡμῶν
εἰς ἔκαστον καὶ σωυθὴν διηρτάται· καὶ διὰ τοῦτο οὐ
μόνον ὑγιήσοις, ἀλλὰ καὶ θάνατος ἐνέσθῃ οὐδὲ
πόλεμος, ἀλλὰ καὶ εἰρήνῃ οὐδὲ χυμῶν, ἀλλὰ
καὶ εὐδίας &c. *Plutarch. de Liberis edu-*
candis.

Ver. 593. — ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.] "Ἐ-

"gypto autem ac Syriæ Ciliciæque et Asiæ
ac Græciæ peculiares Zea, Olyra, Ti-
phe; — propter quam [Zearn] Homerus
"ζείδωρος ἄρουρα dixit; non, ut aliqui arbi-
trantur, quoniam vitam donaret." *Plin.*
Natural. Hist. lib. XVIII. cap. 8. Altero
autem modo exponit *Hesychius*, notante
Duportio, *Gnomolog. Homeric.* ad hunc lo-
cum. Vide suprâ ad γ', 3.

Ver. 595. 598. λῆξομαι — λειζαίμην —
λῆξο.] Vide ad II. β', 515.

Ver. 596. Αἰὲ δάκρυσ' ἑμοῖσι.] *Al.* Δάκρυ-
σιν αἰὲν ἑμοῖσι.

Ver. 597. — κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.]
Vide suprâ ad ver. 260. Cæterum MS. δ
Tho. Bentleio collatus habet ὀνομαστόν. Vide
suprâ 260.

Ver. 598. — λῆξο.] Τὸ δὲ λῆξο προ-
στακτικὸν πᾶν καινὸς ἔχει· γίνεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ
λῆγω, λῆξω, ὃ ἀναδραμόντος εἰς ἱστοῦσα, ἵστω
αὐτοῦ παθητικὸν τὸ λῆξομαι· ὃ παραστατικὸς
ἰλιζομένη, τὸ τρίτον λῆξω, καὶ ἐξ αὐτοῦ παραστα-
τικὸν τὸ λῆξο. *Eustath.* Vide ad II. ε', 109.
Al. λῆξαι, et λῆξαι.

Ἡ χαμάδις στορίσας, ἥ τοι πατὰ δέμνια δίντων.

Ὡς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόιντα,

600

Οὐκ οἶη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.

Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβῆσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν,

Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνῳ

Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

"Vel humi ubi-straveris, vel tibi famuli cubilia ubi-deposuerint."

Sic locuta conscendit coenacula splendida,

600

Non sola; cum eâ scilicet et famulae iverunt aliae.

In coenaculum autem ubi-ascendisset cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, charum maritum; donec ei somnum

Dulcem palpebris impisit caesia-oculis Minerva.

Ver. 599. — χαμάδις.] Apud Eustathium, χαμάδι.

Ibid. — πατὰ δέμνια δίντων.] Apud Eustathium scribitur καταδύμνια. Minus recte: Nam πατὰ δέμνια δίντων, ut recte no-

tavit Barnesius, est δύμνια καταδίντων. Porro vocem δίντων (quæ apud Poetam hoc tantum in loco occurrit,) Scholiastes exponit ἀποδιδόναι, δηλονότι τῶν θυγατρῶν. Eustathius autem, δίνοντας αἱ θυγαῖδες.

THE
TOY ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Υ΄.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Υ΄.

ΒΟΥΛΗΘΕΙΣ ἀλλήλῃ Ὀδυσσεὺς τὰς μινυμέναις τοῖς μνηστῆρσι θρασυπαιδίαις, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἱξῶς πρὸς Εὐμαιοὶ καὶ Φιλοτίμοι διαλέγεται· ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστῆρων γίνεται ἑμιλία.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστειροφωνίας.

Ἄλλως.

Υ΄, θεοταῖς Ζεὺς θάρσει· Ὀδυσσεὺς καὶ σχιβ' Ἀχαιοὺς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Καρμὲν ἀδέψητον βοίην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἶων, τοὺς ἱερεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐργηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάρου γυναικες

5

Ατ in vestibulo cubabat nobilis Ulysses:
Subter quidem crudam bubulam-pellem stravit; at supernè
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi:
Eurynome verò deinde laenam injecit ad-somnum-composita.
Illic Ulysses prociis mala meditans in animo,
Jacebat vigilans: mulieres verò ex domo

5

Ver. 1. — ἐνάζετο.] Ἐαυτῷ εἰς τὴν παρε-
στιάσαν. Schol.

Ver. 2. Καρμὲν ἀδέψητον.] Καρμὲν, uti
rectè notavit Barnesius, est κατὰ μὴν eodem
modo ac καὶ δὲ κατὰ δι' καρμύεσσον, κατὰ
μῖσον II. λ', 172, &c. Vide et ad II. π', 106.

Ver. 3. — ἱερεύεσκον.] Αἱ. ἱερεύσαντες
Quod (ut opinor) eodem modo pronunti-
andum. Vide suprà ad ζ', 94. et ζ', 181.

Ver. 5. — μνηστῆρσι κακὰ φρονέων.] Hinc
inscriptus hic Liber, Τὰ πρὸ τῆς μνηστειροφω-
νίας· notante Eustathio.

"Ἦσαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
 Ἀλλήλησι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 Τοῦ δ' ὄρινετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 10
 Ἢ μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
 Ἢ ἔτ' ἢ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
 Ὑστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
 Ἀνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι 15
 Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου πακὰ ἔργα.
 Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μῦθον·
 Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότε ἔτλης,

Iverunt, quae cum-procis miscebantur antea scilicet,
 Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes.
 Hujus autem commovebatur animus in pectoribus charis:
 Multum verò deliberabat in mente et in animo,
 An adortus mortem pararet unicuique,
 An adhuc sineret cum procis superbis misceri
 Extremò et ultimò: cor autem ei intùs latrabat,
 Sicut verò canis tenellos circum catulos iens,
 Viro ignoto latrat, ardetque pugnare:
 Sic utique hujus intùs latrabat cor aegrè-ferentis mala opera.
 Pectore autem percussò, cor increpuit sermone:
 "Tolera jam, cor; et pejus aliud aliquando toleràsti

Ver. 7. — ἐμισγέσκοντο.] Vide ad II. 4, 37. et §, 221.

Ibid. — πάρος περ.] *Al.* πάρος γι.
 Ver. 8. — γέλωτα καὶ.] Exemplaria nonnulla, teste Eustathio, legunt, γέλω τι καὶ. MS. à Tho. Benileio collatus, γέλων τι καὶ. Ut suprâ §, 349.

— γέλων δ' ἰτάρεωι ἔτιυξι.

Ver. 10. Παλλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα.]
 Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illic;
 In partisque rapit varias, perferet omnia versat.

Æn. IV, 285.

Ibid. — μερμήριζε.] *Al.* μερμήριζε.

Ver. 14. — ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα.] Τὸν σιγῇ τῶν τίκτων πόδων ὡς διύκειται προσλαβοῦσα θυμόν. *Plutarch. de Amore Proles.*

Ver. 15. — ὑλάει, μέμονέν τε.] Vide ad II. 4, 37. et §, 736.

Ver. 16. "Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει.]

— stat pectore demens

Luctus, et admoto lustrant praeordia tactu.
Statius, Sylvarum, lib. II. i. 12.

Porro MS. à Tho. Benileio collatus hic legit "Ὡς ἄρα τοῦ" atque ita habet Eustathii Editio Basileensis. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit "Ὡς ἄρα τοῦδον ὑλάκτει, &c.

Ibid. — ἀγαιομένου.] Ἀγαν θανατοῦντος, ἢ χαλεπαίνοντος. Schol. Eustathius et *apian-miun* scribi testatur; quo modo et legitur apud Etymolog. Magn. notante Barnesio.

Ver. 17. — κραδίην ἠνίπαπε μῦθον.] Τέτλαθι δὴ, κραδίην.] Καὶ ἐν ἄλλαις δὲ σιγῇ ["Ὁμηροῖ] τὸν λογιζομένον τῷ θυμῷ παρεμυνόντα, καὶ ὡς περὶ ἀρχοῦντα τῷ υποπαραγμῶν πιλούντα, "Τέτλαθι δὴ, κραδίην" &c." Καὶ παλλάκει μὲν τῷ λογιζομῷ σιβεῖναι τὸ θυμολύμνον, ὡς ἐν τοῖς τοῖς, (ver. 22, 23.) "Ὡς ἴφρατ' — Τῷ δ' "αὖτ' ἐν πείρῃ, &c." *Dionys. Halicarn.* σιγῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 15. Porro laudat hunc locum Plato, de Republ. lib. III. Ἄλλ' ἵππου τινὲς κατερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λόγονται καὶ πρᾶττονται ὑπὸ ἰλλογισμῶν ἀνδρῶν, θυστίον τι καὶ ἀνουστίον. Οἷον καὶ τὸ "Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε, &c." Vide et eundem in Phaedone, ubi hunc locum adducit: item *Ælian. de Animal. lib. V. cap. 54. sub fine.*

Ver. 18. — καὶ κύντερον ἄλλο πότε ἔτλης.]

— Fortem hoc animum tolerare jubebo:

Et quondam majora tuli —.

Horat. Serm. lib. II. Sat. v. ver. 20.

Perfer et obdura; multò graviora tulisti.

Ovid. Trist. lib. V. Eleg. xi. 7.

Vide suprâ ad 4, 222.

"Ηματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἦσθι Κύκλωφ
 Ἰφθίμους ἱτάρους· σὺ δ' ἱτόλμας, ὅφρα σε μῆτις
 Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, οἴομενον θανέσθαι.

20

"Ὡς ἶφαι, ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.
 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πίσει κραδίη μένε τετληνῖα
 Νωλεμῖως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, πολῖος πυρὸς αἰθομένοιο,

25

"Die illo, quando tibi robore invictus comedeat Cyclops

"Fortes socios; tu vero sustinebas, donec te solertia

20

"Eduxit ex antro, cum-putares te morituum."

Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:

Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans

Continenter: at ipseolvebatur huc et illuc.

Sicut autem quando ventrem vir, multo igne ardent,

25

Ver. 19. — ἔτι τοι μένος ἄσχετος ἦσθι Κύκλωφ Ἰφθίμους ἱτάρους.] Οἷσταντο μὴ αὐτὸς φάσκει ἴσθι (supra μ', 258.) τὴ κατὰ τοὺς ἱστίους. [forte ἱστίους,] ἔτι αὐτοῦ δὲ Σκύλλα ἤραξι· τὴ δὲ κατὰ λαοσυρῆτας, οὐ μόνον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ χρίσσαν. Ἐπιλίσσεται δ' ἰσταῦθα ὁ Πηλεΐδης τὴ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὴ καὶ λαοσυρῆτας ἄσχετος ἦσαν ἄνις, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἡραξὶν ἔμναν Ὀδυσσεύς. τλάμων φανὶς ἴσθι ἰσθίον. Eustath.

Ibid. — ἔτι τοι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ἔτι μοι. Atque ita legit MS. à Tha. Benicio collatus.

Ver. 21. — ἴδμενον θανέσθαι.] Scribi potuit ἰκμήν sed et ἴδμενον ferri potest. Quippe cum cor anum alloqui dicitur Ulysses, acirum alloqui intelligitur. Uti notavit Barnesium.

Ver. 22. — καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.] Καταστίλλων, τὴν ἀνίασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὅστις αὐτὸς ἀψαθεία τὰ λογίμια. Schol.

Ver. 23. Τῷ δὲ μάλ' ἐν πίσει κραδίη μένε τετληνῖα.] Οὐδὲν τὸ στίγμα μισοῦ ἢ αὐτοῦ κατασχέον ἡμετέρας· καὶ πάντα ἔχον ὁ λόγος ἰσχυρῶς καὶ ἰσοχυρία, προστάττει τοῖς ἡμασι μὴ δακρύειν, τῇ γλῶττι μὴ φέγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὀλεσθῆναι. "Τῷ δ' αὖτ' ἐν πύσιν κραδίη μένε τετληνῖα" μέχρι τῶν ἀλόγων καταστάσεων δέχοντες τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα πεισισημένια κατέχοντα ἑαυτοῦ καὶ χυρῆσθαι. Plutarch. de Garrulitate. Ubi in transcurso notandum, pro τῷ δὲ μάλ', legitur hic Plutarchum, τῷ δ' αὖτ'. Quo modo legitur et apud Dionys. Halicarn. loco ad ver. 17. supra citato. Porro hinc apud eundem Plutarchum; ἔχοντι κατὰ χύρας ἐν τῇ Ὀμηρικῇ στίχῳ μίνοια ἐν θυμῷ. De Irā cohibendā, haud longe ab initio. Et apud Synesium de Calviti. (citante Gatakerō ad Antonin. lib. III. § 6.) "Τίρπον ἐν πύσιν, φασί, τὴν καρδίαν."

Ibid. — ἐν πίσει.] Ἀσὶ τοῦ κατὰ χύρας

αὐτὸς ἔτι ἢ ἐν πύσιν, ἀλλ' ἐν θυμῷ ἑμνῶν ἢ ἐν αἵματι καὶ ἰσχυρίῳ, αἷον οὐκ ἔμεινεν αὐτῷ. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Eustathius vocem πύσιν interpretatur πύσιν. Quam explicationem rejiciens vir eruditus Tho. Gatakerus, ipse exponit σχῆμα ἀγκυρῶν, funis anchoralis. "Talem nempè" (inquit) "vult animi statum, qualem describit apud Plut. de virt. morāl. nescio quis verbis hisce —:

"Ναῦς, ἥτις ἐν μὴν γῆς ἀνέστηται [Al. ἀνέστηται] βρέχεις,
 "Πῶς δ' ὅστις, ἥρπ' ὅστις ἐν τῷ πύσιν."

Annotat. in Antoninum, lib. III. § 6. Vide supra ad ver. 17. et 23. Apud Homerum vox albi non occurrit.

Ibid. — τετληνῖα.] Al. τετληνῖα.

Ver. 25. Ὡς δ' ὅτι γαστέρ' ἀνῆρ, &c.] Spondanus hanc comparisonem cogitationum in Ulysses volubilitatem exprimi arbitrat. Dna. Dacier aliam accipiendi rationem affert: "Ce Poète (inquit) compare Ulysse, qui se tourne çà et là dans son lit, brûlant d'impatience de se saouler du sang des Amants de Penelope, à un homme affamé qui se tourmente et qui s'agite pour faire cuire sur un grand feu le ventre d'un animal, dont il brûle de se rassasier."

Poeta autem, ut opinor, hanc similitudinem nihil aliud quam crebras corporis volutationes depingere voluit. Porro fuerunt qui hanc similitudinem vilem Poëtaque omnino indignam arguerint: Eustathius autem in commentario ad Iliad. α', 5. Ἐδ' Ὀδυσσεύς (inquit) θαυμάζειν ἄλλος [ὁ Πηλεΐδης], ὅτι τὸν πτωχικὸν Ὀδυσσεῖα καταμαρτυρεῖ τῇ εἰκόνι, ἀνδρὶ ἀπικάνους ἐκτάτῃ γαστρίᾳ πύσιν γλῶττι καὶ αἵματι γὰρ ὁ Πηλεΐδης ἄσχετος ἰσχυρῶς, καὶ προσφῶς τοῖς καιροῖς τὰ ἐν μεγάλῃσι ἐκτάτῃσι, τὰς ἐν σμικρῇσι. Vide supra ad α', 1.

Ἐμπλήνῃ κρίσεως τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
 Αἰόλλει, μάλα δ' ὅκα λιλαιέται ὀπτηθῆναι.
 "Ὡς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, μερμηρίζων,
 "Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδῶσι χεῖρας ἐφῆσι,
 Μοῦνος ἰὼν πολέσιν· σχιδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·
 Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Τίπτε αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορε Φωτῶν;
 Οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστί, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Καὶ παῖς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ναὶ δὴ ταυτὰ γε πάντα, Δεῖα, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 "Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδῶσι χεῖρας ἐφῆσω
 Μοῦνος ἰὼν· οἱ δ' αἶεν ἀολλῆες ἔνδον ἔασι.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
 Εἴπερ γὰρ πτείναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἐκχῆτι,

Plenum pinguedineque et sanguine, huc et illuc
 Variè-versat: valdè verò citò cupit assatum esse:
 Sic utique ille huc et illuc volvebatur, deliberans,
 Quomodò demùm procis impudentibus manus inferret,
 Solus cùm-esset, multis: prope verò ipsum venit Minerva,
 Coelitus delapsa: corpore autem assimilata erat mulieri:
 Stetit verò deinde super caput, et ipsum sermone allocuta est:
 "Cur demùm vigilas, omnes supra infelix viros?
 "Domus quidem tibi hæc est, uxor autem tibi hæc in domo,
 "Et filius, qualem aliquis cuperet esse filium."
 Hanc autem respondens allocutus est, solers Ulysses:
 "Certè jam hæc omnia, dea, compositè dixisti;
 "Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,
 "Quomodò demùm procis impudentibus manus inferam,
 "Solus cùm-sim; hi autem semper frequentes intus sunt.
 "Insuper autem et hoc majus in mente cogito;
 "Siquidem enim interficerem, Jovisque tuique voluntate,

Ver. 26. Ἐμπλήνῃ κρίσεως τε καὶ αἵματος.]
 Apud Porphyrium, Quæst. Homeric. 3. le-
 gitur Ἐμπλήνῃ. Ut suprâ 4, 45.

— κρίσεως τε καὶ αἵματος ἱμπλήνῃ.

Ver. 27. Αἰόλλει.] Δηλοῖ — τὸ εἰλῆν, καὶ
 συνιχῶς στέφειν. Porphyr. Quæst. Homeric. 3.
 Ubi pro Αἰόλλει legitur Αἰόλλῃ ut et in MS.
 & Tho. Bentleio collato.

Ver. 28. — ἄρ'.] Ut dictum est — :
 suprâ ver. 24.

Ibid. — μερμηρίζων.] Vide suprâ ad
 per. 10.

Ver. 29. — ἰφῆσι.] Δι. ἰφῆσι.

Ver. 30. — σχιδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.]
 Vide suprâ ad 4, 166, et ad II. 4, 194.

Ver. 31, 32. Οὐρανόθεν καταβᾶσα — Στῇ
 δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit —.

Æn. IV, 702.

Ver. 34. — μιν τοι.] Δι. μιν σέ.

Ver. 37. — ἴσπες.] Δι. ἴσπες. Ut alihi
 sæpè.

Ver. 41. Πρὸς δ' ἔτι.] Δι. Πρὸς δέ τι.

Ver. 42. — Διὸς τε σέθεν τε ἐκχῆτι.] Sponda-
 nus apud Didymum legi annotat, Διὸς τε σέ-
 θεν τε ἐκχῆτι — quam et potiolem lectionem
 existimat vir eruditus: "Hoc enim," inquit,
 "verebatur Ulysses, nè hoc negotium Ju-
 "piter et Minerva [non] probarent, quòd
 "fortassè eoa cæde Hecainum minime de-

Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Σχίτλις, καὶ μὲν τίς τε χερσίονι πείθεθ' ἑταίρην,

45

Ὅσπερ θηγὸς τ' ἰστί, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·

Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερές ἢ σε φυλάσσω

Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐγὼ δέ τοι ἕξαναφανδόν·

Εἵπῃ πενήτην ἅπαντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων

50

Νῶϊ περιστάειν, κτείνειν μίμαῶντες ἄρηϊ,

Καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.

Ἄλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνὴρ καὶ τὸ φυλάσσειν

Πάννυχον ἰγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσαι ἦδη.

Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·

"Quod subterfugerem? hoc te considerare jubeo."

Hunc autem rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva;

"Miser, et quidem aliquis etiam peiori credit socio,

45

Qui scilicet mortalisque est, et non tot consilia novit:

"At ego dea sum, perpetuo quae te custodio

"In omnibus laboribus; dicam autem tibi aperte:

"Siquidem quinquaginta agmina articulatae loquentium hominum

50

"Nos circumstarent, interficere cupientia ferro,

"Etiam horum abigeres boves et pingues oves.

"Sed capiat te et somnus: molestum est etiam excubare

"Totâ nocte vigilantem; à malis verò emerges jam nunc."

Sic dixit; et ei somnum palpebris infudit:

"lectari intelligeret." Et paulò superius;

"Incipit eâ de re cogitare, ne quid incon-

"sultis et invidis Diis facere videatur."

Sed hoc cum reliquâ sententiâ minùs congruit. Vide et infra ψ, 117. 122. ubi de eadem re deliberandum monet Ulysses.

Ver. 43. — τὸ εἰ φράζεσθαι ἄνωγα.] Vulgati habent τὸ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα. Barnesius autem edidit τὸ εἰ, quae et potior videtur lectio. Non quòd "εἰ ἄνωγα" (uti hic commentus est vir eruditus) "non so-
lum milium, verum et iuncturâ significet;" id quod apud Poetam, ut opinor, nusquam fit: sed quòd alibi apud Poetam occurrit phrasim similis:

— εἰ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Odyss. α, 269. α', 312.

— τὰδε εἰ φράζεσθαι ἄνωγα. ε', 279.

— τῷ εἰ φράζεσθαι ἄνωγα. ψ, 122.

MS. autem à Tho. Bentleio collatus, et Eustathii editio Basilensis eâ εἰ φράζεσθαι ἄνωγα legunt.

Ver. 46. — θνητός ε' ἰστί.] Apud Eustathium in commentario, itemque in MS. à Tho. Bentleio collato legitur θνητός ἰστί, omissâ voculâ τι. Quod et ferri potest. Vide ad II. 4, 51.

Ver. 47. — διαμπερές ἢ σε φυλάσσω Ἐν πάντεσσι πόνοις.] Ita suprâ γ, 300.

Παλλάδ' Ἀθηναίην κόρην Διός, ἥτι μοι αἰὶδ' Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἤδη φυλάσσω.

Et Iliad. κ, 278.

— αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτι μοι αἰὶδ'

Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι —.

Ver. 48. — πόνοις ἰστί.] Al. πόνοισιν ἰστί. Ut pronuntietur videlicet ἰστί.

Ver. 49. — λήχει.] Τῶν πελιδνῶν σπονδήματα. Schol.

Ver. 50. — ἄρηϊ.] Ἀρεῖ νῦν ὁ σίδηρος. Schol.

Ver. 52. — ἀνίη.] Vide ad II. ε, 24.

Ver. 53. — κακῶν δ' ὕπο δύσαι ἦδη.] Κάκωσιν ὑποδύσθαι. Schol. Ubi Barnesius Sensum ὁμηρικό postulare existimat, ut legatur Κακῶσιν ὑποδύσθαι. "Jam nunc enim," inquit, "finem malorum illi adesse" spondet Minerva." Eandem interpretationem in versione sequuntur Editiones plurimae. Atque hoc sensu occurrit vox ὑποδύσθαι suprâ ζ, 127.

Ὡς εἰπὼν, θάμνον ὑπιδύνατε —.

Eustathius autem alteram interpretationem secutus videtur.

Ibid. — ὕπο δύσαι.] Al. ὑποδύνατε et ἀποδύνατε. Vide ad II. ε, 109.

Αὐτὴ δ' ἄψ ἰς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ Διῶν, 55
 Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λῦαν μελεδήματα θυμοῦ,
 Λυσιμελής· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κίδι' ἰδυῖα·
 Κλαίει δ' ἄρ' ἐν λείπτροισι καθιζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα πορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐπεύξατο διὰ γυναικῶν 60
 Ἄρτερι, πότνια Διᾶ, δύγατερ Διός, αἶθε μοι ἦδη
 Ἴδὸν ἐν στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἔλοιο
 Αὐτίκα νῦν ἥ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα δύελλα
 Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἡρώεττα κίλευθα,
 Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὀκισανῶιο 65
 Ὡς δ' ὅτε Πανδαρίου κούρας ἀνέλοντο δύελλαί·
 Τῇσι τοκῆας μὲν φθίσαν Διοί· αἱ δὲ λίποντο
 Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτῃ

Ipsa autem retrò in Olympum abiit nobilissima dearum, 55
 Quando hunc somnus capiebat solvens curas animi,
 Membrorum-relaxator : uxor verò expectata est honesta sciens ;
 Flebatque profundè in lectis sedens mollibus.
 At postquam flens satiasset-se suo in animo,
 Dianae primùm supplicavit praestantissima mulierum : 60
 “ Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
 “ Sagittâ pectoribus immissâ animum eximeres
 “ Statim nunc ; vel postea me raptam procella
 “ Iverit portans per aëreas vias,
 “ Fluentisque injiciat refluui Oceanî.
 “ Sicut autem quandò Pandari filias sustulerunt procellae ;
 “ Quibus parentes quidem perdiderunt dii ; ipsae autem relictæ sunt
 “ Orbae in aedibus ; curavit verò diva Venus 65

Ver. 55. Αὐτὴ δ' ἄψ.] Ἀλ. Αὐτὴ δ' αὐτ'.
 Ver. 61. — αἶθε μοι ἦδη Ἴδὸν ἐν στήθεσσι.]
 Vide suprâ ad 4, 409.
 Ver. 63. — ἱσιτά μ' ἀναρπάξασα δύελλα
 λη Οἴχοιτο προφέρουσα, &c.] Similiter Helena,
Iliad. ζ', 345, 346.

“Ὡς μ' ὄρελ’
 Οἴχεσθαι προφέρουσα κατὰ ἡρώεττα δύελλα
 Εἰς ἔρετ, ἥ εἰς κύμα πολυφλοίσκου θαλάσσης,
 “Εὐθα μὲν κύμα ἀπίρει —

Ver. 64. — ἡρώεττα κίλευθα.] Τὸν ἄλσιν,
 ἢ τὸν ἄδην. Schol.

Ver. 65. Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὀ-
 κισανῶιο.] Quoniam Ulysses inferus visurus
 extremum Oceani adiace dicitur suprâ λ',
 13. ideo hic per προχοῇς Ὀκισανῶιο, “ locum
 “ ubi antequam inferos collocauit” intelligit
 Spondanius. Rationibus, ut opinor, haud
 satis idoneis. Scholiastes exponit simpliciter,
 Τοῖς μύθεσιν.

Ibid. — ἀψορρόου Ὀκισανῶιο.] Τοῦ κόπλη
 περιπορευόμενος τὴν γῆν, καὶ ἄψ πάλιν ἐπὶ τὰ
 αὐτὰ ἀφικουμένῳ. Schol. Τίς δὲ ἀψορρόον
 φασὶ τὸν ταχὺ ρέοντα, ὡς εἶσι ἀψορρόον. Eu-
 stath.

Ver. 66. Ὡς δ' ὅτε Πανδαρίου κούρας.] Παν-
 δάριος ὁ Μιρόπος καὶ νόμφης Ὀρείας παῖς, Μι-
 λήσιος τὸ γένος, γῆρας Ἀρμαθὸν τὴν Ἀμφι-
 δάμαντος, Ἰσχυρὸν παῖδας τρεῖς, Ἀηδῶνα, καὶ
 Κλειθήραν, καὶ Μιρόσων· αἱ τρεῖς οὖν Ἀφροδίτῃ
 καὶ Ἀθηνᾷ καὶ Ἥρᾃ. Πανδάρειος δὲ παραγινώμι-
 νος εἰς Κρήτην, κίλειται τὸν τοῦ Διὸς κύμα — ἢ δὲ
 Ζεὺς αὐτὸν — πτίνει ἐν τῇ γυναικί· ταῖς δὲ
 θυγατρῶσιν αὐτοῦ τὰς Ἀρπυίας ἰσορροῖ· αἱ δὲ
 ἀνιλάμεναι Ἐρμῖν αὐτὰς διδῶσιν δουλείῳ· οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ νότον αὐταῖς ἐμβάλλει Ζεὺς· πα-
 λῖται δὲ αὐτῇ κύων. Schol. Vide et Pausa-
 niam, *lib.* X. cap. 30. ubi hanc historiam ex
 Homero refert : item suprâ ad ε', 518.

Ibid. — Πανδαρίων.] Barnesius edidit
 Πανδάρειαν.

Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἶνῳ
 Ἦρῃ δ' αὐτῆσιν περὶ πασίαν δάκε γυναικῶν 70
 Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἀρτεμις ἀγῆ,
 Ἔργα δ' Ἀθηναίη δίδαι πλута ἰργάζισθαι.
 Εὖτ' Ἀφροδίτῃ δια προσίστιγχε μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κούρησ' αἰτήσουσα τίλος θαλεροῖο γάμοιο,
 Ἔς Δία τεραπικέραυνον (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, 75
 Μοῖραν τ' ἄμμορίην τε καταβησῶν ἀνθρώπων)
 Τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἀρτυαὶ ἀνθρεΐψαντο,
 Καί ῥ' ἴδosan στυγερῇσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολιεύειν
 Ὡς ἔμ' αἰστώσειαν Ὀλύμπια δάμασ' ἔχοντες,
 Ἦέ μ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἀρτεμις, ὅφρ' Ὀδυσῆα 80
 Ὅσσομένη, καὶ γαίαν ὑπὸ στυγερὴν ἀφικοίμην,

“Caseo, et melle dulci, et suavi vino :

“Juno autem ipsa prae omnibus dedit mulieribus

70

“Speciem et prudentiam ; proceritatem vero praeiuit Diana casta,

“Opera autem Minerva docuit inclyta operari.

“Quandò Venus diva adiit magnum Olympum,

“Puellis petitura perfectionem florum nuptiarum,

“Ad Jovem gaudentem-fulmine ; (ille etenim benè novit omnia,

75

“Fortunamque infortuniumque mortalium hominum :)

“Interea utique puellas Harpyae abripuerunt,

“Et dederunt odiosis Erinnibus ut-servirent :

“Sic me deleant Olympias domos habentes,

“Vel me comas-pulchra percutiat Diana ; ut Ulyssem

80

“Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,

Ver. 69. Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῷ, καὶ ἡδέϊ οἶνῳ.] Τρυφῆς ἰστίς — ἰδυῖαι. Eustath.

Οὐδὲ τυρὴς πόσις καὶ ἀπὸ γλυκεροῦ γάλακτος.
 Οὐ χερσὶν μελίσσεται, τὴ καὶ μάκαις πρὸς αὐτοῖς.

Batrachomyomach. ver. 38.

Ῥι δὲ γάλακτι πιδον,

Ῥι δ' οἶνῳ, ρι μελιτωσάν

Νίσταται. — Euripid. Bacch. ver. 142.

— τυρῶντα μίγαν λιπυῖο γάλακτος.

Theocrit. Idyll. I, 58.

Ubi Casaubonus (notante Barnesio) vocem τυρῶντα non “Cnecum,” sed “Placentiam,” vertendam contendit.

Ver. 71. — μῆκος δ' ἔπορ' Ἀρτεμις ἀγῆ.] Κοροσφόρος γὰρ ἡ Διὸς, ἡμῖνος τῇ ἀδελφῇ Ἀπόλλωνι. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Καὶ γὰρ τὸ ἔλα, τὰς τι σωτηρίας καὶ τοὺς δαίμονας τῶν μὴ ἀνθρώπων τῇ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυναικῶν τῇ Ἀρτεμίδι, τούτῳ τῇ ἡλίου καὶ τῇ εὐφροσύνης, ἀνατίθηται, τὰς αὐτοῖς ποιῶν διὰ τῶν τῶν ἀνθρώπων βελήτων. Διὰ ταῦτα γὰρ φησὶ τὸν μὴ Τηλέμαχον τηλοκῶς εἶπαι “Ἀπόλλων ἄγῆ, γὰρ ἰσχυρὸς” τὰς δὲ Πανδάρου κούρας ὑπὸ Ἀρτεμίδος πύξεται. Dionys. Halicarn.

σπερ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 23. Vide suprā ad τ', 86.

Ver. 72. — δίδαι.] Postulat Temporum ratio ut hæc vox sit, non ex Præterito δίδακ, sed ex Aoristo δίδω. — Coniunctum enim est cum præcedentibus, κόμισσι, δάκνι, ἴσχεσι. Rectèque proinde exponit Eustathius ἰδδωξί, non διδωξί. Vide suprā ad §, 448 et ad II. 4, 37.

Ver. 74. — θαλεροῖο.] Ἀλ. γλυκεροῖο.

Ver. 75. — ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, Μοῖραν τ' ἄμμορίην τε.] Ἀλ. Μοῖραν καμμορίην τε.

Οὐ τινά φημι διῶν ἐπὶ τοῖς ὄφιν,

Οὐ βαρύνουσιν ἄδρα γυνήθαι.

Euripid. Heracleid. ver. 608.

Ver. 80. Ἦέ μ' εὐπλόκαμος.] Ἀλ. Ἦ ἰμ' εὐπλόκαμος.

Ibid. — ὅφρ' Ὀδυσῆα Ὅσσομένη, καὶ γαίαν ἐπὶ.] Τούτῳ τῷ ἰνα θάνατον ἔχουσα μήνην τοῦ ἀρίστου ἀνδρός ἡγυγεραιμῆναι μὴ ἀντάλλασσεν εἰς ψυχὴν. Eustath. Ita suprā Odys. 4, 115.

Ὅσσομένης κατὰ τὸ ἐπὶ τῷ φρενὶ.

Vide Porphy. Quæst. Homeric. 16. Barnesius, verumones vulgatas secutus, vocem Ὅσσομένην minùs rectè reddit, “Visura.”

Μηδέ τι χείρονος αἰδρός εὐφραίνομαι νόημα.
 Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνέκτων ἔχει κακὸν, ὅσποτε κίε τις
 ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀπαχήμενος ἦτορ,
 Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων 85
 Ἑσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ αἶρ βλεφαρ' ἀμφικαλύψῃ)
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσειεν κακὰ δαίμων.
 Τῆδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραβεν εἴκελος αὐτῷ,
 Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦν ἄμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάρμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη 90
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόβρονος ἦλυθεν Ἥως.

"Neque omnino peioris viri laetificem mentem.
 "Sed hoc quidem et tolerabile habet malum, quando aliquis
 "Dies quidem flet, frequentè dolens corde;
 "Noctes verò somnus cum habet: (hic etenim oblivisci-facit omnium 85
 "Bonorum et malorum, postquam palpebras obtulerit)
 "At mihi et insomnia immittere solet mala deus.
 "Hæc enim rursus mihi nocte acubuit similis ipsæ,
 "Talis existens, qualis ivit cum exercitu; at meum cor
 "Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem-veram jam." 90
 Sic dixit: statim verò aureo solio venit Aurora.

Ver. 82. Μηδὲ τι.] *Al.* Μηδὲ ἴτε.

Ver. 83. — ἔχῃ.] *Al.* ἔχῃ.

Ver. 85. — ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων
 Ἑσθλῶν ἠδὲ κακῶν.] Vide infra ad ψ', 542.

— tuque, ὁ domitor
 Somne laborum, [*Al.* malorum], requies
 animi. *Seneca, Herc. Furens*, v. 1065.

— requies, medicinaque publica curæ,
 Somnus

Ovid. ex Pont. lib. I. Epist. li. 43.

Hinc et apud *Virgilium*:

→ Lethæo — somno. *Georg. I*, 78.

Porro *Barnesius* hic ex Editionum veterum nonnullis pro ἀπάντων edidit δαπάντας. Quam lectionem sensum postulare existimat: "Sensus," inquit, "Somnus omnes alios oblivisci facit bonorum atque malorum; me non item." Sed constructionem minus rectè cepisse videtur vir eruditus. Sententiæ enim membra opposita non sunt hoc "ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν, &c." et sequens "Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἔχῃσιν," ver. 87. sed præcedens, "Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνέκτων, &c." ver. 83. et illud "Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἔχῃσιν," hoc autem "ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων Ἑσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ αἶρ βλεφαρ' ἀμφικαλύψῃ," parenthesi includendum est. Atque ad hanc sententiam rectius et venustius dicitur ἀπάντων quam δαπάντας.

Ver. 86. — ἀμφικαλύψῃ.] Apud *Eustathium* et in contextu et in commentario, ἀμφικαλύψῃ.

Ver. 87. Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσειεν κακὰ δαίμων.] Similiter *Ovidius*:

Somnia me terrent veros imitantia casus;
 Et vigilant sensus in mea damna mei.
Ex Pont. lib. I. Epist. li. 45.

Et *Seneca, de Hercule*:

En, fusus humi sæva feroci
 Corde volutat somnia, &c.
Herc. Furens, 1082.

Ita et *Plautus in Rudente*:

Miris modis Dii ludos faciunt hominibus,
 Mirisque exenaplis somnia in somnis danunt.

Nè dormientes quidem sinunt quiescere.
Rud. ver. 584.

Quorum versum priores duo repetuntur in ejusdem *Mercatore*, ver. 291. 292.

Ver. 88. — ἴκελος.] Apud *Eustathium*, ἴκελος. Malè: Nam ἴκελος primam corripit.
 Ver. 89. Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦν.] Vox eius priorem corripere videtur proptes sequentem vocalem. Ita *Iliad. γ', 275.*

Οἷος ἐστὶν οἷος ἦν —.

Et *Odys. δ', 312.*

Τοῖος ἐὼν οἷος ἦν —.

Et infra ver. 379. hujus libri, in voce ἡρωαίων.

Ἑσθλῶν, οὐδὲ βίης —.

Vide ad *Il. γ', 103.* et *ε', 24.*

Ibid. — ἦν.] *Tourletti* ἦν. ἦν ἀνῆν.

Eustath.
Ibid. — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ.] *Al.* ἀλλ' ἐμὸν κῆρ.

Ver. 90. — ἦως.] Vide supra ad γ', 547.

Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο Διὸς Ὀδυσσεύς·

Μερμήριζα δ' ἔπειτα, δόκησε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν

"Ἦδη γινώσκουσα παρυστάμεναι κεφαλῇφι.

Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κῆρα, τοῖσιν ἐνευδεν, 95

Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοεῖην

Θῆκε δύραζε φέρον· Διὶ δ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών·

Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ἐθέλοντος ἐπὶ τραφερῇν τε καὶ ὕγρην

"Ἦγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἔπει μ' ἐκακώσατε λίην,

Φῆμην τίς μοι φάσθω ἐγχερομένων ἀνθρώπων· 100

Ἐνδοθεν· ἔκτοθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτα.

"Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἐκλυε μητίετα Ζεὺς·

Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου

Ἵψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ Διὸς Ὀδυσσεύς·

Φῆμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρεῖς 105

Πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένι λαῶν.

Τῆσι δὲ δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,

Illi autem flentis vocem audiebat nobilis Ulysses;

Cogitabatque deindè; visa autem est ei in animo

Jam ipsum cognoscens astare capiti.

Vestem quidem ubi-collegerat et pelles, in quibus cubabat;

In domum deposuit in sellâ: extrâ verò bubulam-pellem. 95

Posuit foras ferens: Jovi autem supplicabat, manibus sublatis:

"Jupiter pater, si me volentes super siccumque et humidum

"Duxistis meam in terram, postquam me malis-affecistis valde,

"Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum

"Intus; extrâ autem Jovis portentum aliud ostendatur." 100

Sic dixit precans: eum verò audivit providus Jupiter;

Statimque tonuit à splendido Olympo

Ab-alto è nubibus: gavisus est autem nobilis Ulysses:

Omen verò è domo mulier prae-misit molitrix

Propè, ubi utique ei molae erant pastori populorum. 105

His autem duodecim omnes sedulo-incumbabant mulieres,

Ver. 97. — Διὶ δ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών
Ζεῦ πάτερ, ἔκ.]

At pater Anchises oculos ad sidera lætus
Extulit, et cælo palmas cum voce tetendit:—

Da deindè auxilium, pater, atque hæc
omina firma. *Æn.* II. 687. 691.

Vide et suprâ ad ε', 239.

Ver. 100 et 105. Φῆμην.] *Κληῖνα, εἰωνόν.*
Schol. Vide *Porphy.* *Quest. Homeric.* 16.
Cæterùm *Eustathius* in pluribus Exemplaribus *Φῆμην* legi testatur; atque ita in Editionibus nonnullis scriptum reperit *Barne-sius*. Ita habet etiam MS. à *Tho. Bentleio* collatus, *ver. 105.*

Ver. 102. "Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε
μητίετα Ζεὺς· Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν.]

Vix ea fatus erat senior, subitoque fragore

Intonuit lævum ———. *Æn.* II, 692.

Audiit; et coeli genitor de parte serenâ

Intonuit lævum ———. *Æn.* IX, 630.

Vide infrâ ad *ver. 113.*

Ver. 104. Ὑψόθεν ἐκ νεφέων.] Πῶς οὖν φη-
σιν ἡ ἀλυσίς [infrâ. ver. 114]. "Οὐδέ σοφί-
" εἶφος ἴσσι;" Νῦν εἰν τόσσον ἴσην, Ἀττικῶς, ἐν
ᾧ ἰσὺς ἐνίστασθαι τὰ νύκην. Schol.

Ver. 106. — Ἰσθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο.] Ἀ.
εἶατο. Τὰ δὲ "μύλαι εἶατο," ἀπὸ τοῦ ἐκείνου
το, ἐκείνου —. Οἱ δὲ Παλαιὸι γράφουσι καὶ ἴσ-
φιλῶς τὸ εἶατο ἴσα ἔ, ἀπὸ τοῦ ἴσαν, ὡς ἀπὸ
τοῦ ἴσι· καὶ ἴσσι κρείσσον τοῦτο. Eustath.

Ver. 107. Τῆσι δὲ δώδεκα.] Ἀ. Τῶν δώδε-
κα.

Ibid. — δώδεκα πᾶσαι.] Vide suprâ ad
ε', 244. et ad II. ε', 373. 479.

- "Αλφίτα τύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδοι, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεισαν·
Ἡ δὲ μί' οὐκω καύει, ἀφαιροτάτη δ' ἐτίτυκτο. 110
Ἡ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι.
Ζεῦ πάτερ, ὅστε Διοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἡ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδὲ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τινι τόδε φαίνεις·
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω 115
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἥματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινὴν·
Οἱ δὲ μοι καμάτω θυμαλγίῃ γούνατ' ἔλυσαν,
"Αλφίτα τευχούσῃ νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
"Ὡς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κληιδόνη Δίος Ὀδυσσεύς, 120
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.

Farinas hordeaceas conficientes et triticeas, medullam virorum.

Caeterae quidem dormiebant, postquam triticum moluerant;

Una verò nondum cessabat; debilissima autem erat:

Quae sanè molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi:

"Jupiter pater, qui utique diis et hominibus imperas,

"Certè valdè tonuisti à coelo stellato,

"Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendis:

"Perfice nunc et mihi miserae verbum, quod dicam:

"Proci postremumque et ultimùm die hoc

"In aedibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;

"Qui jam mihi labore tristi genua solverunt,

"Farinas conficienti; nunc ultimò coenent."

Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Ulysses,

Jovisque tonitru: putabat enim se ulturum sotes.

Caeterae verò famulae in aedibus pulchris Ulyssis

Congregatae accendebant in foco indefessum ignem.

Ver. 108. — ἀλείατα.] "Αλείας, τὸ ἐπὶ πυρὶν ἔλαιον· κατὰ τὴν ἄλφιν, τὸ ἐπὶ πρῶτον. Eustath. *Al. ἀλείατα.*

Ver. 112. Ζεῦ πάτερ, ὅστε Διοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις.]

O pater, ô hominum Divûmque æternæ potestas. *Æn. X, 18.*

Ver. 113. — ἱερόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστέρων, Οὐδὲ ποθι νέφος ἐστί.]

— celo ceciderunt plura sereno

Fulgura ———— *Virg. Georg. I, 487.*

— namque Diespiter

Igni corusco nubila divident,

Plerumque per purum tonantes

Egit equos, volucrumque currum.

Horat. Carm. lib. I. Od. xxxiv. 5.

Tom. II.

Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno. *Lucan. Pharsal. I, 530.*

Vide suprâ ad ver. 102.

Ibid. — οὐρανοῦ ἀστέρων.]

— stellantis regia cœli. *Æn. VII, 210.*

— cœlum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 119. — θυμολήσαν.] Vide suprâ ad γ, 535.

Ver. 121. — τίσασθαι.] Similitèr infrâ ver. 169. *τιμολήσαν* Vide ad II. γ, 257. *l. 508.*

Item ad γ, 28.

Ver. 123. — ἀκάματον πῦρ.]

— flammæ atque incendia vires

Indomitas ———— *Æn. V, 680.*

P

Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος Φῶς,
 Εἵματα ἰσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὅξυ θέρ' ἄμω· 125
 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀπαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ.
 Στῆθ' δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·

Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὐτὸς κεῖναι ἀκηδής; 130

Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτὴ περ ἰούσα,
 Ἐμπλήγηδεν ἑτερόν γε τίττε μερόπων ἀνθρώπων
 Χείρονα, τὸν δὲ τ' ἀρεῖον ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 Οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιώω. 135

Οἷον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὅφρ' ἔθελ' αὐτός·
 Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἶρετο γὰρ μιν.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοις καὶ ὕπνου ριμνήσκοιτο,
 Ἢ μὲν δέμνι ἀνωγει ὑποστορέσαι δμοῶσιν·
 Αὐτὰρ ὄγ', ὥς τις πάρος ποτ' ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος, 140
 Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθευδεῖν,
 Ἀλλ' ἐν ἀδειψήτῳ βοήῃ καὶ πᾶσιν οἴων·

Telemachus autem è lecto surrexit deo-par vir,
 Vestes indutus : circumque ense[m] autem posuit humero ; 125
 Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos :

Sumpsitque validam hastam, praefixam acuto aere.
 Stetit autem super limen profectus, et Eurycleam allocutus est :

" Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorástis in domo
 " Lecto et cibo ; an temerè jacet neglectus ? 130

" Talis enim mihi mater, prudens licet sit,
 " Temerè alterum honorat articulato-loquentium hominum
 " Deteriorem ; meliorem verò inhonoratum dimittit."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea :
 " Nè illam nunc, fili, insontem accuses. 135

" Nam vinum quidem bibebat is sedens, quamdiu volebat ipse :
 " Cibum autem non amplius dixit se appetere ; interrogabat enim ipsum.

" Sed quando demum cubitus et somni meminit,
 " Illa quidem cubilia jussit substernere aneïllas :

" At is tanquam aliquis omninò aerumnosus et infortunatus, 140
 " Noluit in lectis et in stragulis dormire,
 " Sed in crudâ bubulâ-pelle, et pellibus ovium

Ver. 124. — εὐνῆθεν ἀνίστατο, &c.]

Consurgit senior, tunicâque inducitur
 artus : [plantis :

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula
 Tum lateri atque humeris Tegeæum sub-
 ligat ense[m]. Xen. VIII, 457.

Ibid. — ἰσόθεος Φῶς.] Sic apud Ovidium :

Æquandi superis — viri.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. ver. 120.

Ver. 125. — ἄμω.] Al. ἄμω, et ἄμω.

Ver. 129. — πῶς ξεῖνον.] Al. τὸν ξεῖνον.

Ver. 131. — ἡσθ.] Al. ἡσθ.

Ver. 132. Ἐμπλήγηδεν.] Ἐμπλησσομένης ἢ
 ἀπείρους, καὶ ὡς ἂν εὐχῇ, ἡμιπλήγους τοῖς
 πόντοις. Schol. Καὶ ἄλλως δὲ, ἡμπλήγηδεν,
 το δίκην ἡμιπλήκτου τινός ἡμιπληκτός δὲ, ὁ ἀνο-
 ρατος, καὶ οἷον ἰσὺ πταλινγμῖνος, καὶ οὐ κατὰ
 φύσιν φρονῶν. Eustath.

Τοιαῖς μὲντοι φῶτις ἡμιπληκτοὶ βροτῶν.

Sophocl. Ajax, ver. 1376.

"Εδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπίεσσαμεν ἡμεῖς.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει,

"Εγχοῦς ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνας πόδας ἄργοι ἔποντο.

145

Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς·

Ἢ δ' αὖτε δμῶσιν ἐπέκλετο διὰ γυναικῶν

Εὐρύκλει· Ὀπὸς θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

Ἀγρεῖθ', αἰ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,

Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοισι εὐκοιήτοισι τάπητας

150

Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας

Πάσας ἀμφιμάσασθε, παθήρατε δὲ κρητῆρας,

Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδαρ

"Ερχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε δᾶσσον ἰοῦσαι·

"Dormivit in vestibulo; laenam verò iniecimus nos."

Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est,

Hastam habens: unâque eum canes pedibus veloces sequebantur.

145

Perrexit verò ire in concionem ad benè-ocreatos Achivos:

Ancillas autem demùm hortabatur nobilissima mulierum

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ:

"Agite, aliae quidem domum verrite festinantes,

Aspergiteque; et in sedilibus fabrefactis tapetes

150

Injicite purpureos: aliae verò spongiis mensas

Omnes abstergite: purgate autem crateras,

Et pocula rotunda fabrefacta: aliae verò petiturae aquam

"Ite ad-fontem, et afferite citò euntes:

Ver. 143. "Εδραθεν iv.] *Al.* "Εδραθ' ivl.

Ver. 149. Ἀγρεῖθ'. Scholiastes interpretatur Συνδρομίζεσθαι. Eustathius aliter, Τὸ δὲ Ἀγρεῖσθαι (inquit) — ταυτὸν τῷ, σπουδαίως ἄγειν· καὶ ὡς ἰσχυρῶς, ἄγειν ῥῆσιν. Διὸ καὶ ἄλλοι "Αγρῖ, καὶ "Αγιστῖ, παρακλινομασινῶς, οὕτω νῦν μὲν Ἀγρεῖσθαι ἰσθ' ἢ ἱλαδί· ἰσχυρῶς [Iliad. i, 765.] "Αγρεῖ μὲν ἢ ἱσορῶν Ἀθηναίων."

Atque hoc quidem in sensu sæpè apud Poetam usurpatur Ἀγρῖ numero singulari: vide Iliad. i, 459. x', 512. ξ', 271. Odys. φ', 176. In plurali autem hoc tantùm in loco occurrit.

Ibid. — δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι, Ῥάσσατέ τ'· &c.] Similiter Anaxandrides Poeta, apud Athenæum:

Ἀλλὰ ζῆνῶντας οἶγι, καὶ ῥῆσιν δόμοις, Στραῶντι τὴν καίρας, καὶ πυρὸς φλῆγον μῖνος, Κρατῆρὰ τ' αἶθρον, καὶ τὸν ἥδιστον κῆρα.

Athen. lib. II. cap. 9. ipso initio.

Ver. 150. Ῥάσσατέ.] Ῥάσσατε. Schol. Θίμα δὲ τοῦ Ῥάσατε, Ῥάξω ἢ ὡς ἐν τοῖς ἔξῃς, [ver. 354: hujus libri.] "ταῖχοι ἱπράδαται" ὁμοίως τῷ, ἠνερμάδαται, καὶ τοῖς τινούται. Eustath. Quod reprehendens Barnesius, ex Ῥάσω, Ῥάσσαι omnino deductum contendit. "Α ῥαῖ-
"τω," inquit, "Fut. ῥαῖνῶ, Ῥολιέ ῥάσω, da-
"plicatione Ionicâ ῥάσω." Atqui observa-

vit Heracles apud Eustathium, in commentario ad ver. 354. Hujus libri, ἱπράδαται à ῥαῖω deduci non posse. Αἰγι δ' ἰκνίος (inquit Eustathius) καὶ ὡς οὐκ ἴσται ἀπὸ τοῦ Ῥάσω γινέσθαι τὸ ἱπράδαται· ἦ γὰρ δὲ, φησιν, ἱπράδαται ταῖχοι. Vide ad II. β', 314.

Ver. 152. — ἀμφιμάσασθαι.] Vide ad II. ε', 564.

Ver. 153. — δέπα ἀμφικύπελλα.] Vide ad II. ε', 584. MS. à Tho. Bentleio collatus, δέπα.

Ibid. — τετυγμένα.] Vide ad II. ε', 488.

Ver. 154. — οἴσετε.] Τὸ δὲ "οἴσετε," παρὰ τινῶς καινίζονται, ὡς παρατακτικὸς ἀπὸ μίλλωντος ἀναδραμοντος εἰς ἑστῶτα. Οἴσω γὰρ, οὐ παρατακτικὸς, οἴσω, τὸ τρίτον, οἴσω τὸ προστακτικὸν ὁμοφώνως, οἴσω· οὐ πληθυντικὸν τὸ, οἴσετε. Eustath. Atque analogiâ quidem haud dissimil sæpè usurpare videtur Poeta verba δάσσαι, βάσσαι, βάσσω, &c. Vide autem ad II. i, 109. Occurrit eadem vox Iliad. γ', 103. i, 718. et apud Theocritum, Idyll. XXIV. 48. Porro fuerunt, teste Barnesio, qui οἴσεται ubique legendum statuerint. Sed nullo profectu. Nam, ut ipse annotat, occurrit apud Homerum οἴσω in Imperativum, numero singulari; ubi isti emendationi locus nullus est:

Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο, 155
 Ἀλλὰ μάλ' ἤρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἰορτή.

“Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύου, ἡδ' ἐπίθοντο.

Αἱ μὲν εἴκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνη μελάνυδροι·

Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πορεύοντο.

Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα 160

Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες

Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συζῶτης,

Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι·

Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλίχοισι· 165

Ξεῖν', ἧ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,

“ Non enim diù proci aberunt à domo ;

“ Sed valdè manè venient ; quoniam et omnibus festus-dies.”

Sic dixit : illae autem ei omninò quidem auscultarunt et paruerunt.

Viginti quidem iverunt ad fontem nigrum-aquis ;

Aliae verò illic in aedibus scitè operabantur.

Ingressi autem sunt proci eximii : hi quidem deinde 160

Benè et scitè findebant ligna : mulieres verò

Venerunt à fonte : illis verò supervenit subulcus,

Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi :

Et hos quidem sivit per septa pulchra pasci ;

Ipse verò demùm Ulysssem allocutus est blandis verbis :

“ Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,

οἷσι δῖον, &c. ———— *Odys. χ', 106.*

οἷσι δῖον, γρη῏, κακῶν ἄπο· οἷσι δῖ μοι
 πύρ. ———— *Ibid. 481.*

Et apud Callimachum :

——— φῖες στάχυν οἷσι διερμῶν.
Hymn. in Cereem, ver. 137.

Ver. 155. Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*, qui et in contextu et in commentario hoc modo legit. Ita porro habet MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Et simili ferè loquendi ratione utitur Poeta suprâ τ', 301. 302.

——— οὐδ' ἔτι τῆλε φίλον καὶ πατρίδος αἴψῃ
 Δαίτην ἀπισσιεύει.]

Vulgati hic legunt, Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται. Ad sententiam minùs rectè.

Ver. 156. ——— ἰστί καὶ πᾶσιν ἰορτή.] Ταύτην τὴν ἡρίαν ἰορτὴν καὶ νομηνίαν παρατίθεται Ἀπόλλωνος ἱερὰν ἵνα τῶν ἀνδρῶν περὶ τὴν ἰορτὴν καταγομίζων, εὐκαίρως ἴχῃ τὸ ἐπιτίθεσθαι μνηστῆρι. *Schol.* Ita infrâ φ', 258.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἰορτὴ τοῖο δῖο
 Ἀγρί.]

Et ver. 276. hujus libri :

Κέρκευς δ' ἀνὰ ἄστρῳ δίδωι ἰσὴν ἱκανόμην

Ἦγον τὰ δ' ἀγέροντα παραπαρόντας Ἀχαιοὶ
 Ἄλσος ὑπὸ σκαρὸν ἱκανόμην Ἀπόλλωνος.

Ver. 159. ——— κατὰ δώματ'.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathii* commentario. Quæ et probabilior videtur lectio. Vide *Odys. ε', 402. 531. ε', 416. ε', 298. 331. Vulg.* κατὰ δῶμα.

Ver. 160. Ἐς δ' ἦλθον.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, Ἐκ δ' ἦλθον.

Ibid. ——— μνηστῆρες ἀγῆνορες.] Vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. reperit *δηροσῆρες ἀγῆνορες*, in altero, *δηροσῆρες Ἀχαιοί*, quæ et potior videtur lectio ; tum quia sequens, *κέασαν ξύλα*, *Servorum* quàm *Procorum* magis proprium videtur opus ; tum quia *Procorum* ingressus meminit Poeta infrâ ver. 248.

Ver. 161. ——— αἱ.] *Al. ται.*

Ver. 163. ——— οἱ ἴσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.] Ita edidit *Barnesius* ex ver. 174. infrâ ; atque ita legitur in MS. à *Tho. Bentleio* collato. Firmatur porro hæc lectio ex *Iliad. ι, 2. ε', 409.* ubi similis phrasis occurrit. Vulgati hic habent, οἱ ἴσαν ἰν πᾶσιν ἄριστοι.

Ver. 166. ——— ἧ ἄρτι.] *Al. ἧ ἄρτι ται.*

Ibid. ——— μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν.] *Προσηνῆς ἱερῶν.* *Schol.*

Ibid. ——— Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 513.

- Ἡέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὥς τοπάρους περ;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς:
 Αἶ γὰρ δὴ, Εὐμαίε, θεοὶ τισαῖατο λῶξην,
 Ἡν οἷδ' ὑβρίζοντες, αἰεκία μηχανώνονται 170
 Οἷκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 Αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 Δείπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες· 175
 Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
 Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα,
 Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα δύραζε;
 Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέσθαι οἶα, 180
 Πρὶν χειρῶν γέυσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον

"An te ignominiâ-afficiunt in aedibus, sicut antea scilicet?"

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"Utinam enim jam, Eumaei, dii ulciscerentur contumeliam,

"Quâ isti insultantes, indigna machinantur 170

"Domo in alienâ, neque pudoris portionem habent."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipsos venit Melanthius, custos caprarum,

Capras agens, quae inter omnes excelebant greges,

Coenam prociis; duo autem unâ comitabantur pastores; 175

Et has quidem religavit sub porticu sonora;

Ipsae verò demùm Ulyssem allocutus est convitiis:

"Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris in domo

"A-viris petens? at non exibis foras?

"Omninò non amplius nos diremptum-iri puto, 180

"Priusquàm manus invicem gustaverimus; quia tu scilicet non decentèr

Ver. 170. — ἀνεία.] *Al.* ἀτάσθαλ' ut infrâ ver. 370.

Ver. 171. — οἷδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.] Scholiastes exponit, Οὐδ' ἑλπίαν αἰδοῦνται. Similitérque reddit Versio *Wetsteniana*; "Neque pudoris vel particulam habent." Et *Barnesius*; "Neque pudoris partem, i. e. tantillum habent." Attamen vox *μοῖρα* isto in sensu vix usquam reperietur. Sensus, ut opinor, est simpliciter; "Neque pudoris portionem (qualis nimirum cæteris hominibus inesse solet) habent."

Ver. 176. Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν.] *Eustathius* et *Henricus Stephanus* in exemplaribus nonnullis τοὺς μὲν legi testantur. Male, ut notat *Barnesius*, propter illud quod legitur suprâ ver. 174. Αἶγας ἄγων, Αἱ πᾶσι μετέπρεπον. — Nisi et ibi legas, Οἱ πᾶσι μετέπρεπον. —

Ibid. — κατέδησεν.] *Barnesius* ex *Eustathio* edidit κατέδησαν' et in annotationibus, "Referendum (inquit) ad δύω νομῆας· οὗτοι γὰρ ἅμ' ἔποντο αὐτὸς δὲ Μελάνθιος αὐτ' Ὀδυσῆα, &c." Sed præstat vulgata lectio. Ita enim aptè inter se ex adverso respondent ista "τὰς μὲν," et "Αὐτὸς δ'·" quo modo et suprâ ver. 164. et 165.

Καὶ τοὺς μὲν β' ἴσται. —
 Αὐτὸς δ'.

Firmaturque porrò hæc lectio ex ver. 189. 190. infrâ, ubi eadem sententia occurrit.

Ver. 178. — ἀνείασι.] Vide ad *Il.* ε', 24. Cæterùm deducta (ut opinor) hæc vox non ex ἀνεία, (indè enim fieret ἀνείασι penultimâ correptâ;) sed ex ἀνεία undè ἀνείαται *Odys.* ε', 334. et ἀνείασι, α', 133. γ', 117. et *Il.* β', 291. Vide ad *Il.* α', 67. et 140.

Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

“Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
'Αλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.

Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 185

Βοῦν στείραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·
(Πορθμῆες δ' ἄρα τοὺς γε δῖήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλους
'Ανθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφείας εἰσαφίκεται·)

Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδωκεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συζῶτην, ἄγχι παραστάς· 190

Τίς δὴ ὅδε ξείνος νέον εἰλήλουθε, συζῶτα,
'Ημέτερον πρὸς δῶμα; τίαν δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
'Ανδρῶν; ποῦ δέ νυ οἱ γένεθ' καὶ πατρεὺς ἄρουρα;
Δύσμορος· ἦτε ἴοικε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.

'Αλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους, 195

'Οππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται οἷζύν.

Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·

Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσήυδα·

Χαῖρε, πάτερ, ὃ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσπερ' ὀπίσσω

“ Petis : sunt autem et alia convivia Achivorum.”

Sic dixit : hunc autem nihil allocutus est solers Ulysses,
Sed tacite movit caput, mala profundè-cogitans.

His autem tertius supervenit Philoetius, princeps virorum, 185

Bovem sterilem procis agens, et pingues capras :

(Portitores verò hos trajecerunt, qui utique et alios

Homines deducunt, quicunque ipsis advenit :)

Et haec quidem bene religavit sub porticu sonora :

Ipse autem demùm interrogabat subulcum, propè astans : 190

“ Quis jam hic hospes nuper venit, subulce,

“ Nostram ad domum ? ex quibus verò se proficitur esse

“ Viris ? ubinam autem ei genus et patria terra ?

“ Infelix ; certè similis-est corpore regi imperatori.

“ Sed dii malis-mergent multivagos homines, 195

“ Quando etiam regibus destinabant aerumnam.”

Dixit ; et dextrâ complectebatur manu astans ;

Et ipsum afflatus verba alata dixit :

“ Salve, pater, ὁ hospes, adsit tibi in posterum saltem

Ver. 182. Αἰτίζεις.] Αἰτίζεις.

Ibid. — καὶ ἄλλαι.] Αἱ καὶ ἄλλαι. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 185. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide supra ad ζ', 3. 22.

Ver. 187. Πορθμῆες.] Πορθμῆες πάντας λιγύμηναι, ὡς διὰ πορθμῶν, ὃ ἵσσι ἐστιν ὅριον θαλάσσης, τοὺς περιουμένους ἄγοντες. Eustath.

Ibid. — ἄρα.] Uti soliti erant. —

Ver. 188. — εἰσαφίκεται.] Αἱ εἰσαφίκεται.

Ver. 192. — τίαν δ' ἐξ εὐχεται εἶναι.] Ita edidit Barnesius. Vulg. ἱκίκεται.

Ver. 195. — Διὸς δούωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους.]

“Ὡς γὰρ ἐπικλώσαντο Διὸς διελίοι βροταῖσι Ζῶνι ἀχνημίους. — Iliad. ε', 525.

Ibid. — δούωσι.] Εἰς κάκωσιν μεταβάλλωσι. Schol.

Ver. 196. 'Οππότε καί.] Αἱ 'Οππότε καί.

Ibid. — ἐπικλώσονται.] Αἱ ἐπικλώσονται.

Ver. 199. — πάτερ.] Barnesius edidit πάτερ. Sed nihil opus. Vide ad Il. ε', 51.

Ibid. — ἵσσι ἐπύσσου.] Αἱ ἵσσι ἐπύσσου. Vide supra ad ε', 121.

- "Ολκος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν. 200
 Ζεῦ πάτερ, οὐτίς σέῃο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
 Οὐκ ἑλεαιρεῖς ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γεῖναι αὐτοῖς,
 Μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλίοισιν.
 "Ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὅσσε
 Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ καῖκείνον οἶω 205
 Τοιάδε λαίφει ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 Εἴπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρεα φάος ἡλίοιο.
 Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισιν,
 "Ω μοι ἐπεῖτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
 Εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἰόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ· 210
 Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθίσφαται, οὐδέ κεν ἄλλως

- " Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis. 200
 " Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
 " Non parcis viros, postquam jam generasti ipse,
 " Miscere malo et doloribus tristibus.
 " Sudavi, ut animadverti; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi
 " Recordanti Ulyssis; quoniam et illum puto 205
 " Tales pannos habentem inter homines vagari;
 " Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis.
 " Sin jam mortuus est, et in orci aedibus,
 " Hei mihi deinde ob Ulyssem eximium; qui me bonus
 " Praefecit, adhuc parvulus cum-essem, Cephalenorum in populo! 210
 " Nunc autem hae quidem fiunt innumerae, neque aliter

Ibid. — Ἰσπερ ἐπίσω "Ολκος· ἀτὰρ μὲν
 νῦν γε κακοῖς.]

FleBILE principium melior fortuna sequetur. Ovid. Metam. lib. VII. v. 518.

— Non, si malè nunc, et olim
 Sic erit.—Horat. Carm. lib. II. Od. x. 17.

Ver. 200. — ἔχειαι πολέεσσιν.] Ita edidit Barnesius ex *σ*, 122. suprà, ubi idem versus occurrit, et in vulgatis scriptum est πολέεσσιν. Atque ita hic legit MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. hoc in loco, πολέεσσι.

Ver. 202. 203. Οὐκ ἑλεαιρεῖς ἄνδρας — Μισγόμεναι κακότητι.] Barnesius et Versiones vulgatae reddunt, "Non misereris viros — "Misceri malo." Sed potius vertendum censui, "Non parcis viros — miscere malo." Nam vox Μισγόμεναι (ut opinor) activa est, sicut ἀρχίζομαι, ἱλαίνομαι, ὑβρίζομαι, συμπίμπαιμι, &c.

Ver. 202. — ἐπὴν δὴ γέιναι αὐτοῖς.] Καθ' ὃ, Πατρὸς ἀνδρῶν τι θεῶν τι. Schol.

Ver. 204. "Ἴδιον, ὡς ἐνόησα.] Scholiastes et Eustathius vocem "Ἴδιον, quæ apud Homerum hoc tantum in loco occurrit, exponunt,

"Ἰδμενα, ἡγωνίασα, ut sic videlicet Imperfectum ex "Ἴδιον. Quæ expositio firmatur ex Aristotele: "Ὅστις ἤδη τοῖς Ἰδμενα αἰματῶδη ἰδεῖται. De historiâ Animalium, lib. III. cap. 19. Et ex Aristophane:

Οὐκ ἂν ἔξειδον ἐς θεματίων —
 Aves, ver. 793.

Dna. Dacier verò "Ἴδιον hoc in loco ex Adjectivo "Ἰδιος esse existimat; sententiamque ita mirè admodum exponit: "Philetius, en voyant cet étranger si malheureux, se plaint de la cruauté de Jupiter qui plonge les hommes dans des malheurs épouvantables; et il se confirme dans ce sentiment, en faisant reflexion à ce qui est arrivé à Ulysse. "Ἴδιον ὡς ἐνόησα depend de ce qui précède, Et l'exemple domestique que nous en avons, me revient dans l'esprit."

Ver. 207. καὶ ὄρεα φάος ἡλίοιο.] Mirè hic Eustathius: Τὸ δὲ, "ζῶει, καὶ ὄρεα φῶς," πρὸς ἀρχίζομαι καὶ ἰὸν κίτται, ὡς πολλῶν ζώντων μὲν, μὴ βλαστάνων δὲ. Ac si locum hic habere posset istiusmodi distinctio.

Ver. 209. — ἰσὶ βουσὶν.] Ἀ. ἰσὶ βουσὶν.

Ver. 211. — ἄλλως.] Ἀ. ἄλλως.

Ἀνδρὶ γ' ὑποσταχύωτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων
 Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιιν αὐτοῖς
 Ἐδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
 Οὐδ' ὅσιδα τρομέουσι θεῶν μεμάσσι γὰρ ἤδη 215
 Κτήματα δάσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος.

Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πόλλ' ἐπιδινεῖται μάλα μὲν κακὸν, υἱὸς ἰόντος,
 Ἄλλων δῆμον ἰέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
 Ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα 220
 Βουσὶν ἐπ' ἄλλοτρίησι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
 Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ κέλονται·)
 Ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἶομαι, εἵποθεν ἰλθὼν

Ἀνδρῶν μνηστήρων σκίδασιν κατὰ δάματα θείη. 225

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἵοικας,
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
 Τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·

“ Viro utique succresceret boiū genus latīs-frontibus :

“ Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis

“ Ad-edendum : neque omnino filium in aedibus curant,

“ Neque vindictam timent deorum ; cupiunt enim jamdudum 215

“ Possessiones dividere diu absentis regis.

“ At mihi hoc animus in pectoribus charis

“ Plerumque volvit : valde quidem malum, filio existente,

“ Aliorum populum adire, euntem cum ipsis bobus,

“ Viros ad alienos ; hoc verò durius, hic manentem 220

“ Bobus alienis assidentem dolores pati.

“ Et jam olim ad alium magnanimorum regum

“ Exivissem fugiens, (quoniam non amplius tolerabilia sunt ;))

“ Sed adhuc illum infelicem expecto ; sicundè reversus

“ Virorum procorum dispersionem per aedes faciat.” 225

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“ Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro similis-es,

“ Cognosco autem et ipse, quòd tibi prudentia mentem occupat,

“ Ideò tibi dicam, et insuper magnum jusjurandum jurabo :

Ver. 212. — ὑποσταχύωτο.] *Al.* ὑποσταχύωτο, et ὑποσταχύωτο.

Ver. 213. — ἀγινέμεναι.] Vide suprā ad ver. 202.

Ver. 215. Οὐδ' ὅσιδα τρομέουσι θεῶν.] Vide suprā ad ῥ. 82. et ad *Il.* ι', 388.

Ver. 218. Πόλλ' ἐπιδινεῖται.] Ἐν ταῖς στήθεσιν ἀνακυκλιῖ δ' λογιζόμενος, πολλὰς στροφὰς λαμβάνει. *Schol.*

Ver. 219. Ἄλλων.] *Al.* Ἄλλων notante *Eustathio.*

Ibid. — αὐτῇσι.] *Al.* αὐτῇσι.

Ver. 222. Καὶ κεν δὴ.] Vide ad *Il.* ξ, 433. et 504.

Ver. 227. Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ.] Pronuntiabatur ἰσ' οὔτε, vel ἰσιούτε tribus syllabis : Uti et notavit *Barnesius.* Ita *Iliad.* ι', 777.

Μίλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὶ πάμπαν, ῥ. c.

Vide et ad *Il.* ι, 533.

Ver. 228. — ὃ τοι.] *Al.* ὃτι.

Ibid. — πινυτὴ.] *Al.* πινυτῇ.

Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα, 230

Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφίκανα,

Ἥ σίθεν ἐνθάδ' ἰόντος ἐλεύσεται οἶκαδ' Ὀδυσσεύς·

Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψαι, αἱ κ' ἐθέλῃσθα,

Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ· 235

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελείσεις Κρονίων·

Γνοίης, οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὖτως Εὐμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσας Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 240

Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε

ἥρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἦλθεν ὄρνις,

“Sciat nunc Jupiter primū deorum, hospitalisque mensa,

230

“Larque Ulyssis eximii, quem adveni,

“Certē, te hīc praesente, veniet domum Ulysses;

“Tuisque oculis videbis, si volueris,

“Interfici procos, qui hīc dominantur.”

Hunc autem rursus allocutus est boiū bubulcus vir:

235

“Utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius!

“Cognosceres, qualis mea potentia et manus sequerentur.”

Sic autem pariter Eumaeus supplicavit omnibus diis,

Ut rediret Ulysses prudens suam ad domum.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

240

Proci autem Telemacho mortemque fatumque

Struebant: at iis sinistra venit avis,

Ver. 231. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, ex Etymolog. Magn. et ex Odys. ε', 304. ubi idem versus occurrit. Cum Barnesio porro hic facit MS. à Tho. Bentleio collatus. Al. Ἐστίη τ' Ὀδυσῆος.

Ver. 233. — αἱ κ' ἐθέλῃσθα. Ἰστίην δὲ καὶ ἔτι τὴν ἐστὶν Ὀδυσῆα, ἀσπίδα δὲ τὴν Ὀδυσῆος εἰς Φιλαιῶν, ὁμοίαν φέρεται περιδεδίμην [suprà ε', 305.] ἐν ἱερῶν τοῦ νηὸς. Eustath. Sed hoc nimis longè videtur peti- tum.

Ver. 235. — ἐπιβουκόλος.] Ἐπιβουκόλος, inquit Eustathius, φησὶ, κατὰ πλειονομὴν προ- θέσιν. Barnesius voculam ἐπὶ “Superio-” rem in illo Officio, denotare existimat. “Ita,” inquit, “μ', ver. 131. ἐπιστοιμίνης, “Pastores praecipui; et ἐπίουρος.” At rectius videtur quod addit Eustathius; Δεκὶ — ἐπιβουκόλος ἵπποι δ' ἐπὶ βοῶν τιταγμίνης· ἄγουσ, δ' ἐπὶ τῶν βοῶν, ὡς ἐπιστατῶν αὐτῶν. Οὕτω δὲ καὶ ἐπίουρος, δ' ἐπὶ φελακῇ τιταγμίνης.

— Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἐς μ' ἐπὶ βοῶν

Εἰς ἔτι τὴν ἐστὶν ἵππον — Suprà ver. 209.

Ver. 237. Γνοίης, οἷη.] MS. à Tho. Bentleio

collatus, Γνοίης χ', οἷη. Quae fortè et verior lectio. Ita enim in omnibus legitur infrà φ', 202. ubi repetitur hic versus; atque ita hic legisse videtur Eustathius; quippè in commentario citat, Γνοίης ἂν οἷη, &c.

Ibid. — οἷη ἐμὴ δύναμις.] “Pro ἐμῇ,” inquit Henricus Stephanus, “fortassè rectius “legeretur ἐμῇ.” Firmatur autem vulgata lectio ex φ', 202. infrà, ubi idem versus occurrit.

Ibid. — χεῖρες ἔπονται.] Al. χεῖρες ἔπον- ται· et χεῖρες ἀπῆλθον.

Ver. 241. — θάνατόν τε μόρον τε.] “Nec “illa quidem ejusdem significationis repe- titio ignava et frigida videri debet;

“Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε “μόρον τε

“ἥρτυον” —

“Quod bis idem θάνατον καὶ μόρον dixerit. Indignitas enim molliendæ tam acerbæ “tamque injustæ necis, mirandâ mortis “iteratione defleta est.” Cellius, lib. XIII.

cap. 23. Vide suprà ad λ', 611.

Ver. 242. — ἦλθεν ὄρνις.] Vide suprà ad ε', 160.

Αἰτὸς ὑπὶ κέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πίλειαν.

Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·

“ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή, 245

Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.

“Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπὶ νηδαὶ μῦθος.

Ἐλθόντες δ' εἰς δάματα Ὀδυσῆος Δείοιο,

Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

Οἱ δ' ἱέρουον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας, 250

Ἱέρουον δὲ σῶας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαιήν·

Σπλάγχχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων' ἐν δ' ἄρα οἶνον

Κρητῆρσιν κερώνοντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.

Σίτον δὲ σφ' ἐπίνειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἰαροχόει δὲ Μελανθεύς. 255

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

Τηλεμάχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νημῶν,

Ἐντὸς εὐσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδὸν,

Aquila altivolans; tenebat verò timidam columbam.

Illis autem Amphinomus concionatus est, et dixit:

“O amici, haud nobis perficietur hoc sanè consilium, 245

“Telemachi caedes: sed recordemur convivii.”

Sic dixit Amphinomus: illis verò placebat setima.

Ubi autem venissent in aedes Ulyssis divini,

Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

Ipsi autem mactabant oves magnas, et pingues capras; 250

Mactabant etiam porcos, et bovem armentalem:

Viscera verò assata distribuebant; vinumque deinde

In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.

Panem verò ipsis distribuit Philoetius, princeps virorum,

Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius. 255

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Telemachus autem Ulyssem sedere fecit, astutias versans,

Intra benè fundatam domum, apud lapideum limen,

Ver. 250. Οἱ δ' ἱέρουον οἷς.] Παρατηρητέον, inquit Scholiastes, οὗτοι μόνους τοὺς μνηστήρας τοῖς Δείοις οὐκ εἶδον. Eustathius autem hunc unicum locum à Veteribus exceptum testatur: Σημειούμεαι δ' (inquit) ἐν ταῖς ῥησίν τοῖς Παλαιοῖς, ὡς ἐνθάδε καὶ μόνον οἱ μνηστές ἱερώνουον οἷς, καὶ τὰ ἔξω, ὡς ἐπὶ τῇ ἑλλάξει δι τῆς Ὀμηρικῆς τῶντοις ποιήσεως οὐχ εἰρηναῖα εὐ-
τα ποιούσης. Attamen de Prociis hunc ipsum versum sequentemque usurpat Poeta supra ε', 180. 181. de eisdemque dicitur ε', 93. 94.

“Ὅσοι γὰρ εὐνῆτες τε καὶ ἡμίεροι ἐκ Διὸς εἴον, οὐδ' ἐν ἱερώνου ἱερῆον, οὐδὲ δὴ εἴον.

Ibid. — μεγάλους.] *Al.* μεγάλας.

Ver. 251. ἱέρουον δὲ σῶας.] Pronuntiaba-

tur, ut videtur, “ἱέρουον” quo modo sæpè et scripta occurrunt “ἱέρου, ἱέρ” et ἱερώνουον ver. 3. hujus libri: Uti et notavit Barnesius.

Ver. 252. — ἱαρόχου.] Vide supra ad β', 300. et ad II. α', 466.

Ibid. — ἐν δ' ἄρα.] *Al.* ἐν δὲ τε.

Ver. 253. Κρητῆρσιν κερώνοντο.] Ita Barnesius ex veteribus exemplaribus. *Al.* Κρητῆρσι. Quod et ferri posset. Vide ad II. α', 51.

Ibid. — κερώνοντα.] *Al.* κερώνοντα.

Ver. 254. 255. Σίτον δὲ σφ' ἐπίνειμι — Καλοῖς ἐν κανέοισιν.]

———— Cereremque canistris

Expediunt ————— *Æn.* I, 701.

Ver. 255. — ἱαροχόει.] *Al.* ἱαροχόει.

Δίφρον ἀεικέλιον παρθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν
 Παρ δ' ἐτίθει σπλάγγων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν 260
 Ἐν δέπαϊ χρυσέῃ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων
 Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
 Πάντων μνηστῆραν ἔπει οὔτοι δῆμιός ἐστιν
 Οἶκος ὃδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτῆσατο κείνος. 265
 Ὑμεῖς δέ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
 Καὶ χεῖρας· ἵνα μὴ τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρῃται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 270
 Καὶ χαλεπὸν περ ἰόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
 Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.

Sellâ turpi appositâ, parvâque mensâ :

Apposuit verò ei viscerum partes, infuditque vinum

In poculo aureo, et ipsum sermone allocutus est :

“ Illic nunc sede inter viros vinum-bibens :

“ Convitia verò tibi ipse ego et manus abarcebo

“ Omnium procorum ; quoniam nequaquam publica est

“ Domus haec, sed Ulyssæ ; mihi autem acquisivit ille. 265

“ Vos verò, proci, continete animum à-convitiis,

“ Et manus ; ut nè aliqua lis et contentio oriatur.”

Sic dixit : illi autem omnes mordicis labris compressis

Telemachum admirabantur, quòd audacter loquebatur.

Inter hos autem Antinous locutus est, Eupitheî filius :

“ Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,

“ Telemachi ; valdè autem nobis minatus loquitur. 270

Ver. 259. Δίφρον ἀεικέλιον παρθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν.] Observârunt hic Veteres, res tenuissimas atque etiam humillimas aptissimè et pulcherrimè depingere Poetam. Φανερὸν μὲν καὶ τὰ χαμαῖζηλα τῶν ἡμετέρων ἰσχυρότητα ἱκανοῦσι τῷ λόγῳ· ὡς ἔχει τὸ, “ Δίφρον ἀεικέλιον,” &c. Aristid. *Quintil. de Musica*, lib. II. pag. 84. Ἰσχυρὸν δὲ [πλάσμα ἰστί] τὸ καὶ τῷ ὄλῳ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῷ λέγει κατὰ σχηματισμὸν. Dionys. *Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως*, § 9. Cæterum de voce ὀλίγη, hoc in loco, ita Eustathius in commentario ad I, 515. Τὸ ὀλίγον, — τὸν μικρὸν ἰσχυροῦς ὁ φαίνεται· καὶ ἵν τῷ “ ὀλίγην τε τράπεζαν.” — Πάντως δὲ ταυτὸν, ὀλίγον εἰστί, καὶ ταυτὸν, καὶ μικρὸν. Aristoteles autem et vocem ὀλίγην, et vocem ἀεικέλιον, vim hic singularem habere contendit. Siquis nimirum hoc in loco substitueret, “ Δίφρον μοχλοῦ παρθεῖς, μικρὰν τε τράπεζαν,” τὸ ἀρμόττει ἵσως διαφέρει ἐπὶ τῶν ἰστί, θεωρεῖσθαι.

— τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δ' ἐντελεῖς. *Poetic. cap. 22.* Vide suprâ ad I, 515. et ad π', 1.

Ibid. — παρθεῖς.] Apud Eustathium in commentario, παρθεῖς, atque ita legit Aristoteles loco jam suprâ citato.

Ver. 260. — μοίρας.] Apud Eustathium, μοίρας.

Ver. 261. Ἐν δέπαϊ χρυσέῃ.] Pronuntiabatur χρυσῇ. Vide ad II, v', 523.

Ver. 267. Καὶ χεῖρας.] Eustathius in commentario citat, χερῶν. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Vir eruditus Tho. Bentleius.

Ver. 271. — Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 515.

Ver. 272. — ἡμῖν ἀπειλήσας.] Ἐν δὲ τῷ “ μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας,” προσερσιωτάως τὸ ἡμῖν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, κατὰ συντάξιν τῆς λαογούσης, ἀναπαμφίνοντος τοῦ τοῖου λόγου ἰσχυρίσται. Eustath. Vide suprâ ad δ', 569. et π', 372.

Οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίαν τῷ κί μιν ἦδη

Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἰόντ' ἀγορητήν.

"Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων. 275

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστῳ Διῶν ἱερὴν ἐκατόμβην

Ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ

Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος·

Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρεῖ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,

Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα. 280

Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῇ μοῖραν Δέσαν, οἳ ποnéοντο,

Ἴσῃν, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ ἀνώγει

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη

Δώβης ἴσχεισθαι θυμαλγείας· ὅφρ' ἔτι μᾶλλον 285

Δύη ἄχος κραδίην Λαιρτιάδην Ὀδυσῆα.

Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,

(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμη δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν·)

"Non enim Jupiter sivit Saturnius: alioquin ipsum jam

"Compescuissemus in aedibus, canorus licet sit concionator."

Sic dixit Antinous: ille verò non curabat verba. 275

Praecones autem per urbem deorum sacram hecatomben

Ducebant: congregabantur autem comantes Achivi

Luco sub umbroso longè-jaculantis Apollinis:

Hi autem postquam assaverant carnes superiores, et detraxerant,

Partibus divisas, convivabantur celebri convivio. 280

Ulyssi verò partem apposuerunt, qui ministrabant,

Aequalem, sicut ipsi scilicet sortiebantur: sic enim jussit

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Procos autem non omninò eximios sinebat Minerva

Contumelià abstinere acerbâ; ut adhuc magis 285

Subiret dolor cor Laertiadae Ulyssis.

Erat verò quidam inter procos vir, nefaria doctus,

(Ctesippus autem nomen erat; in Same verò domum habitabat;)

Ver. 273. — *ἴασε*.] Barnesius edidit, scribendumque contendit, *ἴασε*. Sed vide ad II. 8, 42.

Ver. 276, 277. *Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστῳ* — τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.] Poeta hic, observante Eustathio, de universo populo Ithacensi loquitur; ad Procos redit ver. 279. Ἀχαιοὶ δὲ νῦν, οἱ πατὴρ ἐν Ἰθάκῃ — καὶ κήρυκες δὲ, οἱ πατὴρ ἐν Ἰθάκῃ δημόσιον ἱναυῖα ποιοῦντες, οἱ καὶ ταῖς θυγατρὶς σπύργου — Ὅσῳ μὲν οἱ τοῦ δήμου ἱερέων ἐν ἱερῇ μὲν οἱ δὲ μνηστῆρας ἐν ταῖς τοῦ Ὀδυσσεύς "δαίνυντο ἐρικυδέα δαῖτα." (ver. 280.)

Ver. 277. — καρηκομόωντες.] Sic apud Virgilium:

— crinitus Iopas.

Æn. I, 740.

Ver. 278. — ἱεκατόμβην Ἀπόλλωνος.] Vide suprâ ad II. 4, 75.

Ver. 279. — καὶ ἐρύσαντο.] *Al.* καὶ ἐρύσαντο.

Ver. 281. — οἳ ποnéοντο.] *Al.* οἳ δ' ἐπίοντο.

Ver. 284. — ἐλάγχχανον.] Vide suprâ ad 4, 106.

Ver. 286. Δύη ἄχος κραδίην Λαιρτιάδην Ὀδυσῆα.] Rectè Eustathius: "Ἦγον ἵνα ὀνομάσῃ τὴν Ὀδυσσεύς πατὴρ καρδίαν. Malè autem deinceps adjicit; "Ἦ ἀνεπαρκῶς ἐν καρδίᾳ τοῦ Ὀδυσσεύς. Ac si non aequè facile et scribere potuisset Homerus, si id rectius fuisset, καρδίην Λαιρτιάδην Ὀδυσσεύς."

Ver. 288. — Σάμη δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν.] Vide suprâ ad 4, 29.

Ibid. — ναῖεν.] Henricus Stephanus inter varias lectiones retulit *ναῖεν*.

“Ὅς δὴ τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἰοῖο,
Μνάσκειτ’ Ὀδυσσεύς δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.” 290

“Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετῆυδα·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὅφρα τι εἴπω·

Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,

Ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,

Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δάμαθ’ ἴκηται. 295

Ἄλλ’ ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὅφρα καὶ αὐτὸς

Ἡὲ λοετροχόῳ δάη γέρας, ἥε τῷ ἄλλῳ

Δμῶν, οἱ κατὰ δάματ’ Ὀδυσσεύς θεῖοιο.

“Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,

Κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβών· ὁ δ’ ἀλεύατ’ Ὀδυσσεύς, 300

Ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν· μείδῃσε δὲ θυμῷ

Qui jam possessionibus fretus patris sui,

Ambiebat Ulyssis diu absentis uxorem :

Qui scilicet tunc inter procos superbus dixit :

“ Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;

“ Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,

“ Aequalem ; non enim honestum est privare, neque justum,

“ Hospites Telemachi, quicumque has aedes advenerit.

“ Sed age, ei et ego dem hospitale-donum ; ut et ipse

“ Vel balneari det munus, vel alicui alii

“ Famulorum, qui sunt in aedibus Ulyssis divini.”

Sic locutus, projecit bovis pedem manu robusta,

Jacentem, ex canistro sumptum : evitavit verò Ulysses,

Levitèr declinato capite ; subrisit autem animo

290

295

300

Ver. 289. — πατὸς ἰοῖο.] *Al. διασείσω-
σιν.* Atque ita in commentario citat Eus-
tathius.

Ver. 294. — οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ
δίκαιον, Ξείνους.]

Καὶ πῶς διακρινεὶ τὸν ἰσότην ἄγιν βίῃ :

Euripid. Heraclid. ver. 255.

Ibid. — ἀτίμβειν.] “ Ἀτίμβειν,” inquit
Dyportus, *Gnomolog. Homeric.* ad hunc lo-
cum, “ hic est βλάπτειν, ἀδικεῖν, ὑβρίζειν.”
“ alibi ἀμείδειν, στερεῖσθαι, ἀποστερεῖσθαι cum
“ genit. Μή τις οἱ ἀτιμώμενος κίσι ἴσην.”
“(*Il.* λ’, 704.)” Immo verò hoc in loco,
posteriori isto in sensu planè usurpatur hæc
vox : ut liquet tum ex præcedente, “ Μοί-
“ ραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,”
“ Ἴσην,” tum ex sequenti, “ Ἄλλ’ ἄγε οἱ
“ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον.” Priori sensu, ut opi-
nor, nusquam apud Poetam occurrit. Por-
rò in *Etymologico Magno* ἀτιμώειν scribi no-
tat Barnesius.

Ver. 297. — λοετροχόῳ.] Νῦν, τῷ τὰ λου-
τρὰ περὶχοντι, ἢ παρασκευάζοντι. *Schol.*

Ver. 298. Δμῶν, οἱ κατὰ δάματ’ Ὀδυσσεύς
θεῖοιο.] Apud Eustathium in commentario
omittitur hic versus. Ac potest quidem sine
sententiæ dispendio abesse.

Ver. 299. “ Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα.”
Ἄλλ’ οὐδ’ ἔτι μνηστῆρας εἰσάγει μεθύντας, οὐδὲ
τότε τισιν αὐτῶν ἀποσείων εἰσάγειν, ὡς Σοφο-
κλῆς καὶ Ἀισχύλος πιστεύουσιν· ἀλλὰ πόδα
βόιον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσεῖα ῥιπτόμενον. *Athenæus*,
lib. I. cap. 14.

Ver. 300. — ὁ δ’ ἀλεύατ’ Ὀδυσσεύς, Ἦκα
παρακλίνας.]

— ille ictum venientem à vertice
velox

Prævidit, celerique elapsus corpore cessit.

Æn. V, 444.

Ver. 301. — παρακλίνας.] Vide ad *Il.*
δ, 309. 338.

Ibid. — μείδῃσε δὲ θυμῷ Σαρδάειον μάλα
τοῖον.] Οἱ τῇ Σαρδόνῃ κατοικοῦντες, ἀπὸ Καρ-
χηδονίων ὄντες, χροῖσται νόμῳ τῷ βαρβαρικῷ,
καὶ πολλὰ τῶν Ἑλλήνων διηλλαγμένοι· τῷ γὰρ
Κρόνῳ δύνουν, ἡμέραις περὶ τισινημέραις, οὐ
μόνον τῶν αἰχμαλώτων τοὺς καλλίστους, ἀλλὰ
καὶ τῶν προεχυτίων τοὺς ἐντὶ ἐδομήκοντα ἔτη
γεννημένους. Τοῦτοι δὲ θυμῶν, τὸ μὲν δακρύ-
ειν αἰσχροῖν εἶναι δοκίμῳ καὶ δούλον, τὸ δὲ ἀσπάξιο-
ν καὶ γιγλῆν ἴσχατον, καὶ προΐονταν ἀνδρείως
εἶ καὶ καλόν. Ὅθεν φασὶ καὶ τοὺς ἐπὶ κακῇ προ-
σποιητὸν γίλῳτα κληθεῖν Σαρδόνειον. Ἡ δὲ ἱστο-
ρία παρὰ Διόμην. *Schol.* Alièr Pausanias :

Σαρδάνιον μάλα τοῖον ὃ δ' εὖδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνέπαπε μῦθον·

Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·

Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός· 305

Ἦ γάρ κεν σε μέσον βάλλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,

Καί κε τοι ἀντὶ γάμοιο πατρὸς τάφον ἀμφοτερονεῖτο

Ἐνθάδε· τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ

Φαίνεται· ἥδη γὰρ νοῖα καὶ οἶδα ἕκαστα,

Ἑσθλά τε καὶ τὰ χέρεϊα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα. 310

Ἄλλ' ἔμπης τάδε μιν καὶ τετλάμεν εἰσορόοντες,

Μήλων σφαζομένων, οἶνοί τε πινομένοιοι,

Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακτεῖν ἕνα πολλούς·

Ἄλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·

Sardanium omnino tale : ille autem bene-aedificatum percussit murum.

Ctesippum verò Telemachus increpuit sermone :

“ Ctesippe, certè omnino tibi hoc satius fuit animo ;

“ Non percussisti hospitem ; evitavi enim telum ipse ;

305

“ Certè enim te medium percussissem hastà acutà,

“ Et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset

“ Hic : idèò nè quis mihi insolentias in domo

“ Prodat ; jam enim intelligo et novi singula,

“ Bonaque et pejora : antea autem adhuc infans eram.

310

“ Sed continuò hæc quidem et toleramus insipientes,

“ Ovibus mactatis, vinoque potato,

“ Et pane consumpto : difficile enim cohibere unum multos.

“ Sed agite, nè ampliùs mihi mala facite infensi :

Πλὴν δὲ βοτάνης μᾶς καθαρίναι καὶ ἀπὸ φαρμάκων ἢ ἵψος [Σαρδῶν], ἃ ἐργάζεται θάνατον. ἢ πᾶσι δὲ ἡ δλίφειος σίλην μὴ ἴσθιν ἰμφορὴς τοῖς φαγοῦσι δὲ γίλῳσιν ἰαγίνισθαι τὴν τίλινθον λίγισσιν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ “Ομηρὸς τι καὶ οἱ ἔπιπτα ἀνθρωποι σὺν ἱπὶ οὐδὲν ὄντι Σαρδάνιον γίλῳσιν ἰομαζόντι. Phocica, lib. X. cap. 17. sub fine. Eiusdemque explicationis meminerunt Eustathius, et Scholiastes ad ver. 302. ubi de hæc re plura. Cæterum hinc apud Ciceroem ; “ Nè — rideamus γίλῳσιν Σαρδόνιον.” *Epist. ad Familiares, lib. VII. 25.* Porro Scholiastes ad *Iliad.* 6, 101. Junonis risum, quem ibi depingit Poëta, hujusmodi fuisse notat :

ἢ δ' ἰγίλασσι
Χιλιση, οὐδὲ μέγανον ἱπ' ὀφρύσι κυνήκῳ
Ἰάνη 11. 6, 101.

Οὗτος ὁ γίλῳς, (inquit ibi Scholiastes,) Σαρδόνιος καλεῖται, ὅπ' ἂν τις μὴ ἰκ διαβίῳσιν γίλῳ. Vide et infrà ad ver. 347.

Ver. 302. Σαρδάνιον. Apud Plutarchum, notante Barnesio, scribitur Σαρδιανόν. Alii, teste Eustathio, scribunt Σαρδόνιον. Uti legitur et apud Ciceroem, loco jam suprà citato.

Ibid. — μάλα.] Al. μέγα.

Ver. 304. — ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ.] Τὸ μὴ βαλεῖν, ὡς αὐτὸς ἀνέγνω. [forte ἂν ἀνέγνω] ἢ τὸ βαλεῖν τὸν ξένον αἰεῖται τὸ κέρδιον. Scholion (in Vulgatis versui 331. infrà importunè annexum.) Priorem interpretationem sequitur Eustathius : Τὸ δὲ, “ Οὐκ ἔβαλες,” [ver. 305.] ἰλλιστῶς (idquid) εἰρηται διὰ θυμὸν ἢ δὲ τὸ ἰντιλῆς, οὗτος ἢ μάλα σοι κέρδιον ἔτι οὐκ ἔβαλες τὸν ξένον.

Ver. 306. — ἔξουσιν.] Vide ad 11. 6, 50.

Ver. 310. — πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.] Ita edidit Barnesius ex emendatione Isaaci Casauboni, et ex 6, 228. ubi occurrit hic versus, et in Vulgatis scriptum est 17. Atque ita hic legit MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. πάρος δι' τι νήπιος ἦα.

Ver. 313. — χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακτεῖν ἕνα πολλούς.]

Οὐ γὰρ γίνοντο ἂν εἰς γι τοῖς πολλοῖς ἴσος.
Sophoc. Oedip. Tyrann. ver. 855.

Vide suprà ad 6, 88.

Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν πτεῖναι μεναιάινετε χαλκῷ,
 Καί πε τὸ βουλοίμην, καί πεν πολὺ κερδίοι εἴη
 Τεινάμεν, ἢ τάδε αἰὲν αἰεκία ἔργ' ὀράσθαι,
 Ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῳάς τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας αἰνεκίῳ κατὰ δώματα καλά.

“Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο σιωπῇ.” 320

Ὅψε δὲ δὴ μετίειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

“ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ

Ἀντίβίοις ἐπίεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·

Μήτ' ἐτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τίς ἄλλος

Δμῶν, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεὺς θείοιο.” 325

Τηλεμάχῳ δὲ πε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην

“Ἥπιον, εἰ σφῶϊν πραδὴν ἄδοι ἀμφοτέροισιν·

“Ὅφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἰώλπει

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα οἶδε δόμονδε,

“ Sin jam me ipsum interficere cupitis aere,

315

“ Etiam hoc vellem, et multò satius esset

“ Mori, quàm haec semper indigna opera videre,

“ Hospites pulsatos, famulasque mulieres

“ Vos violantes indignè in aedibus pulchris.”

Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio.

320

Serò autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaüs:

“ O amici, haud jam quisquam super dicto aequo

“ Contrariis verbis carpens saeviat:

“ Neque amplius hospitem pulsate, neque quenquam alium

“ Famulorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.”

325

“ Telemacho autem verbum ego et matri dicam

“ Mite, si ipsis corde placeat ambobus:

“ Quamdiù quidem vobis animus in pectoribus sperabat

“ Rediturum Ulyssem prudentem suam ad domum,

Ver. 315. Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν. Vir eruditus Tho. Bentleius in duobus MSS. scriptura reperit Εἰ δὴ μὴ αὐτόν.

Ver. 317. — ἢ τάδε αἰὲν. Al. ἢ τάδε ε' αἰὲν. Al. ἢ τάδε γ' αἰὲν.

Ver. 319. ῥυστάζοντας. “Εἶσι δὲ, ἐν μετὰ βίας καὶ ἀνάγκης ἔλπει καὶ μίγνυσθαι γυναῖκα. Etymolog. Magn. ad vocem ῥυστάζων.

Ver. 320. “Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο.

Dixerat Æneas: olli obstupere silentes, Conversique oculos inter se atque ora tenebant. Æn. XI, 120.

Ver. 324. Μήτ' ἔτι. MS. à Tho. Bentleio collatus, μήτε ε' Ut suprâ ε', 413.

Ver. 327. — ἀμφοτέροισιν. Al. ἀμφοτέροις.

Ver. 328. “Ὅφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι.

εν ἰώλπει Νοστήσαι Ὀδυσῆα.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus, et Eustathius in commentario. Quibuscumque facit, teste Barnesio, Editio Florentina. Alii hic legunt “Ὅφρα μὲν ὑμῖν, &c. Quo modo edidit Barnesius; et in annotationibus: “ Ita,” inquit, “ omnino “ legendum; nam ut Eustath. fol. 736. lin.

“ 38. Ἀγέλαος δὲ, εἰς τὸν Μηνοτήρειν, εὐτο “ φασὶν quare seipsum includens, ἡμῖν αἶτ.” Sed errat (ut opinor) Vir eruditus. Non enim Procos, sed Telemachum et Penelopem

hic alloqui videtur Agelaüs; atque ita aptius congruent sequentia, Τάφρ' αὐτὴν ἰκέμεν μνήμην ε' ἦν, ἰσχύμεναι τε Μηνοτήρας κατὰ δώματ'.

— ver. 330. et, Ἄλλ' ἄγε, εἴ τάδε μνησέ, &c. ver. 334.

Ver. 329. Νοστήσαι.] Eustathius videtur legisse Νοστήειν.

Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχύμεναί τε 330
Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἔπει τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόστησ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἔκετο δῶμα.)
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.

Ἀλλ' ἄγε, σὴ γάρδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλείστα πόρῃσιν 335
"Ὅφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷα πάντα νέμῃαι,
"Ἔσθων καὶ πίνων· ἢ δ' ἄλλου δῶμα ἵκηται.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἰμοῖο,
"Ὅς που τῇλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται, 340
Οὔτι διατρέξω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
Γήμασθ', ᾧ κ' ἐβέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.
Αἰδέομαι δ' αἰέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δέεσθαι

- "Tamdiū minimè aegrè-ferendum manereque erat, et detinere 330
"Procos in aedibus; (quoniam hoc satius erat,
"Si reddisset Ulysses, et redux venisset domum :)
"Nunc verò jam hoc manifestum, quòd non ampliùs reditùs capax est.
"Sed age, tuae haec matri assidens nuntia,
"Nubat ei, quicumque optimus vir, et plurima praeberit; 335
"Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
"Comedens et bibens : illa verò alius domum adeat."
"Illum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :
"Non per Jovem, Agelaë, et dolores patris mei,
"Qui alicubi longè ab Ithacà, vel periit, vel vagatur, 340
"Nequaquam remoror matris nuptias; sed jubeo
"Nubere, cuicumque velit, quique insuper multa dona det.
"Vereor autem invitam à domo pellerè

Ver. 330. — ἰσχύμεναί.] Versiones nonnullae reddunt, " teneri ; " ac si ἰσχύμεναί Vocis esset Passivæ : Sed (ut opinor) minùs rectè. Vide suprà ad ver. 202. et ad Il. ε', 501.

Ver. 335. et 342. Γήμασθ'.] Vide suprà ad λ', 272.

Ver. 337. — δῶμα ἵκηται.] Eustathius in commentario citat, δῶμας ἵκηται. Al. δῶμα κηλίζη.

Ver. 339. Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἰμοῖο.] Haud dissimiliter Apollonius :

"ἴστω Λητοῦς υἱός, ὃ μὲν πρὸφρον ἰδιδάξαι
Μαντεύσας· ἴστω δὲ δυσάνθρωπος ἢ μ' Ἰλᾶχον
κηρ. Argonaut. lib. II. ver. 257.

Ubi Scholiastes ; "Ρητόν δὲ, ὅτι ἰσχυρότατος γίνονται οἱ ἄνθρωποι, ὅταν εἰς κατὰ τῆς ἰδίας ἰσχύος συμφορὰς." Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, &c." — "Ἔσθων οὖν ἀρχαίον, πρῶτον θιούς ἰσχυροί, ἴστω ἰσχυροί καὶ τὰς ἰδίας συμφορὰς. Vide Langbæni annotations in Longinum, § 16. ad ista verba, Μὰ τοῖς ἐν Μακράθῳ προκρινουσιν αἰσας.

Ver. 340. — ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται.] Vide ad Il. δ, 37.

Ver. 342. — ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.] Ita Vulgati; et ita legit Eustathius, exponitque, καὶ δεῖ αὐτῇ πολλὰ δίδωσιν. "Ἀπὸ κακοῦ γὰρ, inquit, ληπτὶν τὸ " εἰ." Atque eadem constructio occurrit suprà β', 113. 114.

Μητέρα εὖν ἀποτίμψον, ἀνωχθὶ δὲ μὲν γημίσθαι

Τῇ, ὅτι τι πατὴρ κίλινται, καὶ ἀνάγει αὐτῇ.

Barnesius autem ex veterum Editionum nonnullis edidit σοὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι " quoniam εἰ δίδωμι (ut ait) majorem Telemachi alacritatem ostendit." Sed, ut opinor, minùs rectè. Dona enim apud Poetam ab eo, qui mulierem ambit, semper præberi dicuntur. Vide suprà ad λ', 281. π', 77. 392. et infrà ad φ', 161. 162. Atque ita suprà ver. 335. hujus libri :

Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ, καὶ πλείστα πόρῃσιν.

Attamen MS. à Tho. Bentleio collatus δίδωμι hic legit.

Μύθω ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

“Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη 345

Ἄσβεστον γέλον ὄρεσε, παρέπλαγγεν δὲ νόημα.

Οἱ δ' ἤδη γναβμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοισιν·

Δίμοφоруκτα δὲ δὴ κρία ἥσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφίαν

Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' αἶετο θυμός.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής· 350

Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων

Εἰλύαται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα.

“ Verbo violento; nè istud deus perfecerit.”

Sic dixit Telemachus: procis verò Pallas Minerva 345

Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.

Hi autem jam maxillis ridebant alienis;

Cruentatasque jam carnes comedebant; oculi verò ipsorum

Lachrymis implebantur; luctumque praesagiebat animus.

Inter hos autem et locutus est Theoclymenus deo-par: 350

“ Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra

“ Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtúsque genua.

Ver. 346. — γίλον.] MS. à Thro. Bent-
leio collatus, γίλω.

Ver. 347. Οἱ δ' ἤδη γναβμοῖσι γελῶν ἀλ-
λοτρίοισιν. Hinc Horatius:

malis ridentem alienis.

Sermon. lib. II. Sat. iii. 72.

Et Valerius Flaccus:

Errantesque genæ, atque alieno gaudia
vultu.

Argonaut. lib. VIII. ver. 164.

Porro de hac phrasi ita Eustathius: Ἰστίον δὲ
ἔτι τε, γναβμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοισιν, καὶ πῦν ἐπι-
πολάζον λίγισθαι παρομοιασί. Τοὺς γὰρ τοὶ
ἴφ' οἷς μὴ ἔχον γελῶντας, ἐν θυμῷ ἡ ἀμυχαν-
ίας τινος, ζῆναι φασὶν γιγῶν παρρησίᾳ ὥστε
καὶ τοὺς πρὸς βίαν ἰσθίωντας, ἀλλοτρίοις ἰσθίων
γναβμοῖσι. — Ἰσας δὲ τε, γναβμοῖσι ἰσθίων
ἀλλοτρίοις, καὶ ἡμῶν ἰσθίων, “ Ἀχρεῖαν ἰσθίων
“ σιν,” (supra v. 162.) ὁ ἐπὶ τῆς Πηνελόπείας
ἰσθίων. Quam explicationem reprehendens

Dna. Dacier, ipsa per hanc phrasin ri-
sum immodicum denotari arbitratur: “ Ho-
“ mère,” inquit, “ dit clairement qu'ils
“ rïoient de tout leur cœur, et, comme
“ nous disons, à gorge déployée; comme des
“ gens qui rïoient avec une bouche d'em-
“ prunt, qu'ils n'apprehenderoient pas de
“ fendre jusqu'aux oreilles.” Atque hanc
interpretationem confirmari existimat tum
ex præcedenti Ἄσβεστον γέλον ὄρεσε, tum ex
sequenti ἰδὺν γίλασσαν, infra ver. 358. At
inest congruit Eustathii explicatio cum se-
quenti, — ὄρεσε δ' ἄρα σφίαν Δακρυόφιν
πίμπλαντο γόον δ' αἶετο θυμός. Cæterum

Tom. II.

Euripides, notante Barnesio, hujusmodi ri-
sum γίλωτα παρασιτυληγμένοι vocat:

Ἐλεξί δ' ἄμα γίλωτα παρασιτυληγμένοι.

Hercules Furens, ver. 935.

Vide et Gatakeri Annotationes in Antoni-
num, lib. I. § 15.

Ibid. — γιγῶν.] Al. γιλοῖον.

Ver. 348. — ὄρεσε δ' ἄρα σφίαν.] Pronuntia-
batur σφῶν. Similitérque ὑμῶν ver. 351.
pronuntiabatur ὑμῶν. Vide ad II. β', 811.

Ver. 351. Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε;
[c.] Οὐχ ὀρεῖ τοὺς μνηστῆρας ναυκαίᾳ ἡδοναῖς
συγγινομένους, πέντας αἰγας κατέδοντας, καὶ ἀπα-
λῶν ἰσθίων ἱμνωταμένους, καὶ αὐτῶν ἀποθόντας,
καὶ οἷον ἀσθμισινομένους, καὶ διστοῖς τριτομένους,
καὶ αἰγανίας ἰντας; Τίς οὐκ ἐν αὐτοῖς τῆς ἡδονῆς
ταύτης ἱμακάροισιν; Ἀλλὰ ὁ μαντικὸς καὶ γνω-
ριστικὸς τοῦ μέλλοντος λέγει, “ Ἄ δειλοὶ, τί
“ κακὸν τόδε, [c.]” ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τοῦ κακοῦ, καὶ
ἰγγύς. Maximus Tyr. Dissertat. XXXI.
haud longè à fine. Vide et Platonem in Ione;
ubi hunc locum adducit, et pro “ Ἄ δειλοὶ,”
citat, Δαμόνοιν.

Ibid. — νυκτὶ μὲν ὑμέων Εἰλύαται κε-
φαλαί.] Similitér Virgilius de Marcello bre-
vi morituro:

Sed nox atra caput nigrâ circumvolat
umbrâ. Æn. VI, 866.

Ver. 352. Εἰλύαται.] Similitér διδῆμι et δε-
δάκρυνται, ver. 353. ἱμνωδάται, ver. 354. ἱμ-
νωδῶναι et ἱμνωδόμεναι, ver. 357. Vide ad II.
α', 37. et v', 736.

Ibid. — νέρθε τι γούνα.] Apud Platonem,
loco supra citato, νέρθε τι γούνα. Quam lec-
tionem et præfert Barnesius.

Οἰμωγὴ δὲ δίδχε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 Αἵματι δ' ἱρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμοι·
 Εἰδάλων δὲ πλεόν πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή, 355
 Ἰεμένων Ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 Ἀφραίνει ξείνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθᾶς. 360
 Ἀλλὰ μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Εὐρύμαχ', οὗτ' σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω, 365
 Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·

"Ululatus autem exarait, lachrymisque oppletæ-sunt genæ ;
 "Sanguine verò conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia ;
 "Simulachris autem plenum est vestibulum, plenaque et aula, 355
 "Properantibus in Erebum sub tenebras ; Sol verò
 "Ex coelo periit ; malaque incessit caligo."
 Sic dixit : illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
 His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui :
 "Desipit hospes nuper aliunde huc profectus. 360
 "Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foras
 "In forum ut-eat ; quoniam haec nocti assimilat."
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par ;
 "Eurymache, nequaquam te jubeo mihi comites praeberè ;
 "Sunt mihi oculique et aures et pedes ambo, 365
 "Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua :

Ver. 353. 354. Οἰμωγὴ δὲ — Αἵματι δ'.] Apud Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 13. citatur hæc Theoclymeni oratio, omissis hisce duobus versibus. Omittiturque eorundem posterior apud Platonem, in Ione.

Ver. 354. — ἱρράδαται.] Vide suprâ ad ver. 150. et ad Il. β', 314.

Ver. 356. — ἥελιος δὲ Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε.] *Al. ἥελιός τι.* Cæterum Eustathius hoc de verâ Solis Eclipsi accipi posse arbitratur. Ταῦτα δὲ, inquit, ὡς ἀπὸ ἡλίου ἐκλείψιος ὁ σοφὸς μάντις καθορᾷ. Et paulò inferius : Ἡ δὲ τοῦ ἡλίου ἐκλείψις, ὡς καὶ προδεδήλωται, οὐκ ἀπίστεος· οἷα γινώσκῃ μιν ἐν νουμηνίᾳ. Sed, ut opinor, minùs rectè. Prodigia enim hæc omnia Theoclymeno soli visa sunt ; ut liquet ex sequenti Eurymachi oratione. Id quod et ipsum Eustathium non fugit. Porro prodigii similis meminit Lucanus :

Ipse caput medio Titan cùm ferret Olympo,
 Candidit ardentes atrâ caligine curtus ;

Involvitque orbem tenebris. —

Pharsal. lib. I. ver. 540.

Similitèr et Virgilius de Sole, post Cæsaris mortem :

Ille etiam extincto miseratus Cæsare

Romam,

Cum caput obscurâ nitidum ferrugine textit. Georg. I, 466.

Ubi et plura hujusmodi prodigia memorantur.

Ver. 362. — ἰσθὶ σάδε νυκτὶ εἴσκει.] Ἰσθίον δὲ, inquit Eustathius, ὅτι ἐν τῷ " ἰσθὶ " σάδε νυκτὶ εἴσκει " ἰσθίσι νομίζουσι οἱ μνηστῆρες ὡς σφάλλυσθαι τὰς ὕψεις τῷ Θεοκλύμηνῳ ἰσθὶ καὶ ἀληθῶς πλανᾶ ὁ πολλὸς ὄντος τὰς τῶν μεθύοντων ὕψεις. Atqui non ebrius, sed mentis non compos arguitur Theoclymenus, suprâ ver. 360.

Ibid. — ἰσθίσι.] *Al. εἴσκειν, et εἴσκειν.*

Ver. 366. — τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής.] Vide ad Il. ζ', 488. Τὸ δὲ " οὐδὲν ἀεικής " πρὸς τὸ " τετυγμένος " καλλᾶται, ὥς εἴη τοῦς ἐν τετυγμένῳ ἀεικής. Eustath.

Τοῖς ἔξιμι Δύραζε, ἐπεὶ νοῖω κακὸν ὕμιν
Ἑρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλῆαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσασθε.

370

Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιετάοντων·
Ἰκετο δ' ἐς Πύρραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρόαντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελώντες·

Ὡδε δέ τις εἶπεν νεῶν ὑπερνηρορέοντων·

373

Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοζεινώτερος ἄλλος·
Οἷον μὲν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου πεχρημένον, οὐδὲ τι ἔργων.
Ἐμπαῖον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὖτως ἄχθος ἀρούρης.

"Horum-ope exhibo foras, quoniam sentio malum vobis
Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare

"Procorum, qui in domo deo-paris Ulyssis

"Viros contumeliâ-afficientes injusta machinamini."

Sic locutus, exivit aedibus ad-habitandum commodis :

Ivit autem ad Piraeum, qui ipsum lubens suscepit.

Proci verò omnes se invicem intuentes,

Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes :

Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum :

"Telemache, nemo te pejorum-hospitum-exceptor alius ;

"Qualem quidem quandam hunc habes mendicium erronem,

"Panis et vini indigentem ; neque omnino operum

"Scientem, neque fortitudinis ; sed incassum pondus terrae.

370

373

Ver. 368. — [ὑπεκφύγοι.] Apud Eustathium in commentario, ὑπεκφύγγ.

Ibid. — [ἀλῆαιτο.] Al. ἐλῆαιτο.

Ver. 371. [Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων.] Ἐξίρχεται οὗτος ἐν τῇ εἰκῇ εἰσαγομῆναι. Schol. ad ver. 357. suprâ. Nè Procorum videlicet cædi intersit.

Ver. 372. [Ἰκετο δ' ἐς Πύρραιον.] Cui nimirum Telemachus ueni expiendum mandârat, suprâ §, 539. Uti et notavit Barnesius.

Ver. 374. [Τηλέμαχον ἐρέθιζον.] Al. Τηλέμαχον θαύμαζον. Atque ita in commentario legisse videtur Eustathius.

Ver. 376. — [κακοζεινώτερος.] Κακὸν ζῆναι ὑπερκαχίως. Schol. Occurrit autem hæc vox apud Dionysium, Περιήγησ. ver. 742. sensu diverso :

— μάλα γὰρ τι κακοζεινώτερος ἄλλων.

Porro observavit Eustathius in comment. ad Iliad. ε'. 446. Odys. β'. 550. repugnare hanc vocem analogiæ Grammaticæ, quæ, ut scribatur κακοζεινότερος antepenultimâ brevi, propter præcedentem syllabam ζυ productam, postulet. At rectè hic notat Barnesius, ex κακίτης rectè et secundum analogiam

deduci κακοζεινότερος : indéque, more Ionico, κακο ζεινότερος : ut τεινίωτες, ex τεινίωτος χαλκίη, ex χαλκίη et similia. Vide ad Il. ζ', 464.

Ver. 377. — [Ἰχυσ.] Al. ἄγισ.

Ibid. — [ἐπίμαστον ἀλήτην.] Vocem ἐπίμαστον, quæ apud Homerum hoc tantum in loco reperitur, Scholiastes interpretatur ἐπιμαστινόντα καὶ ἐκζητούντα. Similitérque Eustathius : Ἐπίμαστος ἢ, inquit, ἰκαίτης, ὡς τροφὴν μαστιών, ὃ ἐστιν ἐκζητῶν. Etymologicon autem Magnum, à Barnesio citatum, aliam interpretationem affert ; nempe, τὸς ἐν παιδὶ, οὖν τὸν ἐπὶ μαστοῦ, ἰκαίτην.

Ver. 378. [Σίτου καὶ οἴνου.] Ita Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis Codicibus, de suo edidit, Οἶνον καὶ σίτον itaque potius legendum contendit, "ob Hiatum importunum." Ratione, ut videtur, haud satis idoneâ ; præsertim si Οἶνος olim pronuntiabatur Winos ; uti ad Iliad. ε', 51. notatum est.

Ver. 379. [Ἐμπαῖον, οὐδὲ βίης.] Videtur vox Ἐμπαῖον penultimam hic corrumpere eadem ratione ac τὴν, οἶος, ἰαίη, &c. Vide suprâ ad ver. 89. et ad Il. v'. 103. et i, 24. Eustathius autem ἱμπαῖον pro Spondæo hic habendum arbitrat. Ἐπταῖον (inquit) —

* Ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι. 380
 ' Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 Τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήϊδι βαλάντες
 ' Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κί τοι ἄξιον ἄλφοι.
 " Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθον·
 ' Ἀλλ' ἀκίῳν πατέρα προσεδέρκετο, δειγμένος αἰεὶ, 385
 ' Ὅππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆσι.
 ' Ἡ δὲ κατάντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 ' Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουε.
 Δείπνον μὲν γάρ τοι γε γελοῖαντες τετύκοντο, 390
 ' Ἡδὺ τε καὶ μειοειπές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
 Δόρπου δ' οὐκ ἂν πᾶς ἀχαρίστερον ἄλλο γίνοιτο,
 Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
 Θησόμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεκέα μηχανώοντο.

" Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum. 380

" Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit :

" Hospites in navim multis-transtris-instructam conjectos

" Ad Siculos mittamus, unde quis dignum-pretium referat."

Sic dixerunt proci : ille verò non curabat verba ;

Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper,

Quandò demum proci impudentibus manus inferret.

E-regione autem ubi-posuerat perpulchram sellam

Filia Icarii prudens Penelope,

Virorum in aedibus uniuscujusque sermonem audiebat.

Prandium etenim illi ridentes fecerunt,

Suavèque et gratum, quippè valdè multa mactàrant :

Coenà verò nequaquam injucundior alia fieri posset,

Qualem sanè mox erant dea et fortis vir

Facturi : priores enim proci indigna machinabantur. 390

μετρητίον τὴν λῆξιν κατὰ πῶδα Σπανδίου ἐν συν-
 ξήσις. Sed hoc quâ ratione fieri possit, e-
 quidem non video. Porro vocem hanc in-
 terpretantur Scholiastes et Eustathius ἱμπερι-
 ρον. Atque ita infra ϕ', 400.

κακῶν ἱμπεριος ἀλήτης.

Ibid. — ἀλλ' αὐτῶς ἄχθος ἀκούρης.] Πα-
 ρομυθίς μιν ἔστιν, ὅπου καὶ δι τὸν βουγάειον.
 Eustath. Ita de seipso Achilles, Iliad. ς', 104.

' Ἀλλ' ἡμᾶς παρὰ νηυσὶν ἰτάσιον ἄχθος ἀκούρης.

Similiter apud Nicandrum, Θηριακῶν, ver. 9.

' Ἐρπυσσάς τ', ἱχθίς τε, καὶ ἄχθια μυρία γαίης.

Et apud Platonem in Theæteto : "Οἱ οὐ λῆροι
 εἴη, γῆς ἄλλος ἄχθῃ, ἀλλ' ἄνδρες, &c."

Ver. 380. — μαντεύεσθαι.] Ἀλ. μαντιύμεσθαι.

Ver. 381. — εἴ μοι πείθοιο.] Ἀλ. εἴ μοι τι
 πείθω, et ἰ δὴ τι πείθω.

Ver. 383. ' Ἐς Σικελὺς πέμψωμεν.] ' Ἐγνώ-
 σκιστο ἄρα τὰ κατὰ τοὺς Σικελῶν· οὐκ εἰκὸς αὖ

ἱκεῖ τὴν πλάτην γαγῆναι. Διαφέρει οὖν ἡ Σικε-
 λιῶται Σικελῶν· αἱ μὲν γὰρ "Ἑλληνες, οἱ δὲ βάρ-
 βαροι. Schol.

Ibid. — ὅθεν κί τοι ἄξιον ἄλφοι.] Vir eru-
 ditus Tho. Bentleius in uno MS. reperit,
 ὅθεν κί τῇ ἄξιον ἄλφοι. Quæ fortè et verior
 lectio. Nam alioqui videtur istud ἄλφοι non
 habere quò referatur. De duobus enim hos-
 pitibus hic loquitur Poeta, uti annotavit
 Barnesius. Quod inè infert ille, nempe ne-
 cesse esse, "ut τὴ ἄξιον sit Casus Rectus,
 "et ἄλφοι Passivè capiatur:" id verò, apud
 Homerum, exemplo caret. Ubi enim occur-
 rit vox ἄλφοι, suprâ ς, 452. ς', 290. (quibus
 solis in locis apud Poetam, hoc excepto, re-
 peritur,) sensu activo planè usurpatur.

Ver. 383. — κατάντησιν.] Ἀντικεῖς τοῦ
 ἀνδρῶν, ἐν τῇ γυναικονίτιδι. Schol. Ἀλ. κατ'
 ἀντησιν et καταντησιν.

Ver. 390. — γιλόαντες.] Ἀλ. γιλόαντας
 et γιλόαντες. Vide suprâ ad ver. 347.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Φ'.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Φ'.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ τῇ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογῇ τὸν αὐτῆς γάμον. Οδυσσεὺς δὲ Εὐμαίᾳ καὶ Φιλοτίμῃ ὑπευλαμένους περὶ τῆς τῶν θυγῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὰ βίβλος διὰ τῶν παλίκων, ἄλλου τυῖται τὸ τόξον μὴ δυνηντός.

Ἐπιγραφαί.

Τόξου Σίσις.

Ἄλλως.

Φί δι βίον προτίθητι ἄεθλον Πηνελοπίᾳ.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρη Ἰκαρίωο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Τόξον μνηστῆρεςσι δέμεν, πολλίον τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.

CACTERUM in mentem posuit dea caecis-oculis Minerva
Filiae Icarii prudenti Penelopae,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In aedibus Ulyssis, certamina, et caedis principium.

Ver. 1. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] Τὸ "δι," inquit Scholiastes, ἀντὶ τοῦ "γάρ." Malè admodum. Quidni enim et scribere potuisset *Homerus* (si id rectius fuisset), Τῇ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε. Cæterum vocula ἄρ' vim habet in sententiâ connectendâ cum eo quod præcessit suprâ ε', 572. &c. ubi consilium certaminis hujus Procis proponendi enarrabat *Hospiti Penelope*. Ad quod quidem consilium exequendum, tempus jam idoneum ei visum est. Τίθησι δι τὸ τόξον, ἵνα ἴαν μὴ πλείους ἐνδείκωσι, στασιάζουσιν ἰάν δι μηδὲς, ἀνέξιμι τῆς μνηστῆρας φανῶσιν Schol.

Ibid. — ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θιά.] Ita ex E-

ditionibus compluribus rectè edidit *Barne-sius*: Ita enim in omnibus legitur suprâ ε', 427. ε', 157. ubi idem ferè versus occurrit. *Henricus Stephanus* aliique ediderunt ἐπὶ φρεσὶ θιά θῆκε. Quod etsi ferri posset, (pronuntiando videlicet θῶ) multò tamen minùs est numerosum.

Ver. 3. Τόξον μνηστῆρεςσι δέμεν.] Hinc inscriptus hic liber, Τόξου Σίσις: notante *Eustathio*.

Ibid. — πολλόν τε σίδηρον.] Λίγου δὲ τῶν σιδηρῶν τοῦ ἀπορρήθνευτος παλίκους. *Eustath.* Vide suprâ ε', 573.

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεθήσατο οἷο δόμοιο 5
 Εἴλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπία χειρὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
 Βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 "Εσχατον· ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κεῖτο ἀναπτος,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος. 10
 "Ενθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
 Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόνετες οἰστοί·
 Δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακκεδαίμονι δῶκε τυχήσας,
 Ἴφίτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
 Τὰ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, 15

Scalam autem altam ascendit suae domus ;
 Sumpsaque clavam bene-flexam manu crassa
 Pulchram, aeream ; manubrium autem eboris inerat.
 Perrexit verò ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
 Intimum ; illic nempè ei thesauri jacebant regis,
 Aesque, aurumque, valdèque elaboratum ferrum. 10
 Ibi autem arcus jacebat reflexus, et pharetra
 Sagittifera ; multaeque inerant luctuosae sagittae :
 Dona, quae ei hospes Lacedaemone dedit obviu-factus,
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Hi nempè in Messenâ occurrerunt sibi-invicem, 15

Ver. 5. Κλίμακα δ' ὑψηλὴν.] Τὴν ἐν τῇ
 [Ita Barnesius ex MSS. pro τὴν αὐτῆς] γυναι-
 κωντοῖς εἰς τὴν ἀποθήκην· ἵνα τὴν κλεινὴν λάβῃ.
 Schol.

Ibid. — προσεθήσατο.] Ἀλ. προσθήσεται.

Ver. 6. — εὐκαμπία.] Vide ad Il. ε. 463.
 et σ', 85.

Ver. 7. Καλὴν, χαλκείην.] Χαλκείην δὲ, οὐ
 τὴν ἐν σίδηρῳ, κατὰ τὸ χαλκίαι ὄπλα, ἀλλὰ
 τὴν αὐτοχρημα χαλκίην διό καὶ καλὴν αὐτῇ ἴφῃ·
 ὁ καὶ μᾶλλον προκαλεῖται γραφὴν ἰτίραν τὴν ἴ-
 σιαν· ἀνεργάφους, ἦγον τὸ, "Καλὴν, χρυσείην"
 χρυσὴ γὰρ μάλιστα εἰκλεῖν τὸ Καλὸν. Eustath.
 "Et Aurum (inquit Barnesius) aptius Ebori
 "jungitur; quare χρυσείην omnino legen-
 "dum." Atque ita quidem ipse edidit.
 Sed Textui mutando haud satis idoneæ vi-
 dentur hæ rationes. Vide et ad Il. γ', 380.

Ibid. — κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.]

— atque enseum collo suspendit ebur-
 num. Æn. XI, 11.

Ver. 9. — ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κεῖτο —,
 Χαλκός τε, χρυσός τε.]

Est domus alta; jacent penitus defossa
 talenta

Cælati argenti; sunt auri pondera facti,
 Infectique mihi —. Æn. X, 526.

Ver. 10. — πολύκμητός τε σίδηρος.] Τὸ
 ὅτι πολλὰ κέρμειον. Schol. Πολύκμητος δὲ σί-
 δηρος, ἵσται μὲν ὁ ἀκατιγόμενος, πλεῖν δὲ πολλὰ
 ἵσται κερμίν. Μάλιστα δὲ, ὁ εἰς ἔργα χαλκίαι-

θεὶς πολλὰ κέρμειον. Εἰ δὲ καὶ στονόνετα ἔλθῃ
 εἰς τὰ τοιαῦτα ἔργα, λίγισται τὰ τοιαῦτα πο-
 λύκμητος σίδηρος, δι' οὗ πολλοὶ αἶν κέρμειον, ὁ ἴ-
 σιαι θάουον. Eustath. Potissima videtur se-
 cunda Eustathii explicatio; nempè, ὁ εἰς ἔρ-
 γα χαλκίαιος πολλὰ κέρμειον. Occurrit e-
 nim vox πολύκμητος, Odys. δ', 718. ubi se-
 cundum reliquas interpretationes accipi nul-
 lo modo potest:

— ἵσ' αὐτοῦ ἴσι πολυκέρμειον θαλάμοον

Ver. 11. "Ενθα δὲ τόξον ἔκειτο.] Προσητοι-
 κῆς, οὐκ ἐν τῇ ἀποθήκῃ· ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ παπτοῦ ἢ
 νύκτα βῇ. Schol. Ἀλ. τόξον κεῖτο.

Ver. 13. — Λακκεδαίμονι δῶκε τυχήσας.]
 Νῦν ἐν τῇ χώρῃ, Schol. "Οτι δὲ Λακκεδαίμονι
 ἰσχυρῶς λίγισται, καὶ ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις, δι-
 λαὶ καὶ Ὀμηρος· λίγω [Ἀλ. λίγω] δι' χώραν ἐν
 τῇ Μεσσηνίᾳ· πλεῖν μὲν δὲ τῶν τόξων ὅταν λίγῃ
 "Δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακκεδαίμονι δῶκε τυ-
 "χήσας, Ἴφίτος Εὐρυτίδης." Εἴτ' ἰσχυρῶς,
 "Τὰ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, Οἴ-
 "κῃ ἐν Ὀρεσίλῳ." [ver. 15.] Strabo, Geo-
 graph. lib. VIII. pag. 565. al. 367. Vide
 suprâ ad δ', 1. et infrâ ad ver. 15. hujus li-
 bri.

Ver. 14. 22. 37. Ἴφίτος — Ἴφίτου.] Vide
 ad Il. β', 518.

Ver. 15. — Τὰ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην.]
 Τῇ Μεσσηνιακῇ χώρῃ, ἥτις δὲ μέρος τῆς Λακκε-
 δαίμονος, πλεῖν τῶν Ἡρακλειδῶν κατέδωκε.
 Schol. Τῆς Φωγῆς τὴν χώραν λίγω, ἥτις μέρος

Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεύς
ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι, ἥδ' ἐ νομῆας.

Τῶν ἑνὲκ' ἐξέσινη πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
Παιδὸς ἑῶν· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.

Ἴφίτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο,
Δώδεκα Δῆλειαί, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
Αἶ δ' ἡ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο·
Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
Φῶβ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,

Domo in Orsilochi prudentis : sanè Ulysses

ivit propter debitum, quod ei totus populus debebat :

Oves enim ex Ithacà Messenii viri sustulerant

Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, et pastores.

Horum gratià in-legationem multam viam venit Ulysses,

Adolescens cùm-esset ; emisit enim pater, aliique senes.

Iphitus ex-alterâ-parte equas quaerens, quae ei perditae erant,

Duodecim foeminae, sub iisque mulae patientes-operum :

Quae sanè ei et postea caedes et fatum factae sunt :

Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum

Virum Herculem, magnorum scientem operum ;

ἢ καὶ ἡ Μεσσηνία· [Δι. ἡ μένος ἦν τῆς Μεσσηνίας.] Οὐ δὴνιγαν οὐδ' αὐτὸς αἰσῶν
“ — ἔστιν Ἀπειθαίμεσι δῶκε τοχῆας” καὶ,
“ Τὸ δ' ἐν Μεσσήνι ξυμβλήσαν.” “Οσοὶ γὰρ
αἱ Φεραί εἰσιν τοῦ Ὀρσιλόχου ἐ οἶκος, ὅλον
“ Ἐς Φεράς δ' ἵκοντο, Διελκῆος ποτὶ δῶμα,
“ Τίτας Ὀρσιλόχου.” [suprà γ', 488. ὁ
186.] ὅ τε Τηλέμαχος καὶ ὁ Πεισίστρατος. Αἶ
δὲ Φεραί τῆς Μεσσηνίας εἰσιν. Strabo, loco
suprà citato. Vide et Pausaniam, Messenica,
lib. IV. cap. 1.

Ibid. — ἀλλήλοισιν.] Apud Strabonem,
loco suprà citato, ἀλλήλοισιν. Quod perinde
est.

Ver. 16. Οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχῳ.] Ἐν Φεραίς.
Schol. Vide ad ver. 15. Porro Vulgati hic
legunt Ὀρσιλόχῳ. Barnesius autem edidit
Ὀρσιλόχῳ· quo modo in vulgatis scribitur
Iliad. ἰ, 542. 546. 547. 549. Odys. ἰ, 187.
Atque ita legitur apud Strabonem, loco
suprà citato. Quanquam Strabonis MS. no-
tante Casaubono, alteram scribendi rationem
semper sequitur. Quod et facit Pausanias,
loco suprà adducto. Vide suprà ad γ', 489.

Ver. 17. — τό ρά.] Quod scilicet.

Ibid. — ὄφιλλι.] Apud Eustathium, ὁ
φίλλι.

Ver. 20. — ἔξιον.] Δημόσιον ἱερῶν φιν.]
Schol. Ita Iliad. ὦ, 234.

— ὁ ὅστις πόντος ἄνδρες
ἔξιον ἰλλόντι.

Ver. 21. — πρὸ γὰρ οὐκ πατὴρ.] Vide
ad II. ἰ, 442.

Ver. 22. 24. Ἴφίτος αὖθ' ἵππους διζέ-
μενος. — Αἶ δ' ἡ οἱ καὶ ἴσχυα φόνος.] Ἴφίτος,
Εὐρύτου μὲν παῖς, Οἰχάλιδος δὲ τὸ γένος, ἀπο-
λαμάνων αὐτῶν τῶν ἵππων, πειρῆμι [Ita Bar-
nesius ex MS. pro πειρῆ] τὰς πειρῆς ἱερῶν
πέλους, ἵππων φανῶν. Πελύδῳ δὲ τοῦ μάλιστα
ἱππόντος αὐτῶν μὴ παραγίνεσθαι εἰς Τίρυνθα
χάρις ζητήσεως, εὐ γὰρ εἶναι συμφέρον λίγισται
παρκαυόσσαντα παραγίνεσθαι. Τὸν δὲ Ἡρακλῆα
μηχανῇ τινι καὶ στρατηγίᾳ συνφιλονοῦμενον
αὐτὸν ἄγειν εἰς ἱππικὴν τοῦ τείχεος, καὶ καταστρέ-
φει, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχον ἔγγραμμα, καὶ τὸς
πατέρας, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῶν τὸν ἄλλον, τὴν
ἰδίαν γὰρ οὐκ ἴδοναι, ἀλλ' ἀντιμάσσας
ἀντίστημι. — Ἡ ἰστορία περὶ Φεραίων.
Schol. Aptius tamen cum Poetae narratio-
ne convenire videtur quod conjicit Sponda-
nus ; nempe Iphitum ideò ab Hercule in-
terfectum, “ nè rescisceret eas equas penes
“ eum esse.”

— ἴσχυα δὲ πόντος καὶ αὐτὸν
ἵππων δ' αὐτὸς ἔχει κρατερῶντας ἐν μεγά-
ροις. Infrà ver. 29.

Ver. 25. Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν.] Vide suprà ad
μ', 423. et ad II. γ', 2.

Ver. 26. Φῶβ' Ἡρακλῆα.] Vide ad II. δ',
194.

Ibid. — μεγάλων ἱερῶν τοῦ ἔργου.] Μεγα-
λοῦργον, ἢ ἐν μεγάλοις ἱεροῖς ἰστορούμενον, ἰστορή-
Q 4

"Ὅς μιν ξεῖνον ἵοντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
 Σχέτλιος, οὐδὲ Διῶν ὅπιν ᾗδεσάτ', οὐδὲ τράπεζαν,
 Τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
 "Ἴππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερῶνυχας ἐν μεγάροισι. 30
 Τὰς ἐρέων Ὀδυσῇ συνήνετο· δῶκε δὲ τόξον,
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παῖδ' ὅ
 Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὄξυ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζην 35
 Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 Ἴφιτον Εὐρυτιδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·

Qui ipsum, hospes cūm-esset, interfecit suā in domo :
 Iniquius, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
 Quam jam ei apposuerat ; postea autem occidit et ipsum :
 Equas verò ipse habuit solidas-ungulis in aedibus. 30
 Has quaerens Ulyssis obvius-factus est ; dedit autem arcum,
 Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus ; at is filio
 Reliquit moriens in aedibus excelsis.
 Illi verò Ulysses ensem acutum, et validam hastam dedit,
 Principium hospitii necessarii ; neque mensā 35
 Cogniti sunt inter se : prius enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus ;

ιονα. Schol. Καὶ τὸν Ἡρακλῆα εἰκὸς ἀπὸ τῆς
 πολλῆς ἱμπερίας αὐτοῦ καὶ ἰσχυρίας ληχθῆναι "Με-
 γάλαν ἰσχυρότητα ἔχων." Strabo, Geograph.
 lib. I. pag. 17. al. 9.

Ver. 27. "Ὅς μιν ξεῖνον ἵοντα κατέκτανεν ᾧ
 ἐνὶ οἴκῳ· Σχέτλιος, ὅς·] "Ἡ συνήθεια τοῖς ἀν-
 θρώποις μέγα δίκαιον, τοῦ μὴν ἀδικεῖν, καὶ
 σπασθῆναι καὶ τραπέζην. Τὴν Εὐρυτον ἀπέκτανεν
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ ξεινοσύνης.

"Σχέτλιος, οὐδὲ Διῶν ὅπιν ᾗδεσάτ', οὐδὲ τρά-
 πεζαν.

"Τὴν ἣν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ
 αὐτόν." Dio, Orat. 74.

"Cujus tanti sceleris fuerit, in conspectu
 "Deorum penatium necare hospitem?"
 Cicero, Orat., pro Deiotaro.

————— et penetralia
 Sparsisse nocturno cruore
 Hospitii.

Horat. Carm. lib. II. Od. xiii. ver. 6.

Ver. 28. Σχέτλιος, οὐδὲ Διῶν ὅπιν ᾗδεσάτ'.]
 Hinc Hesiodus :

Σχέτλιος, οὐδὲ Διῶν ὅπιν ᾗδεσάτ'. ———
 "Εργ. καὶ Ἡμερ. I, 185.

Ubi rectè observat Barnesius, istud ἰδιότης
 vim Homericæ ᾗδεσάτ' minime attigisse. Vide
 suprā ad ε', 360. item ad ζ', 82. et ad II.
 σ', 388.

Ver. 29. Τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν.] Al. Τὴν, ἣν
 οἱ παρέθηκεν. Atque ita legit MS. à Tho.

Bentleio collatus ; item Dio, loco suprā ci-
 tato.

Ver. 30. "Ἴππους δ' αὐτὸς ἔχε·] Τὰς δὲ ῥηθί-
 στας ἵππους ἔχον Ἡρακλῆς, οὐκ αὐτὸς ἢ ληϊσά-
 μινος ἢ ὀφειλόμενος, ἀλλ' ἰσχυρῶς κλέμματος
 λαβὼν· Αὐτόλυνος γὰρ, φασιν, ὁ Ἐρμῆος, κλέ-
 ψας τὰς Εὐρύτου ἵππους, πωρεῖται τῷ Ἡρακλῆϊ.
 Eustath.

Ibid. ————— κρατερῶνυχας.]

————— solido ————— ungula cornu.

Virgil. Georg. III, 88.

Ver. 32. ————— μὲν ῥ' ἐφόρει.] Al. μὲν ἰφόρει.
 Vide ad II. α, 51.

Ibid. ————— μέγας Εὐρυτος.] Ἐστὶ τοῦ ξεινοῦ-
 Schol. Vide suprā ad Σ', 224. 226.

Ibid. ————— παῖδ'.] Al. παῖδος. Minus rectè.

Ver. 35. ————— προσκηδέος.] Τῆς ξεινοσύνης
 κηδεμονίας ἔχων πρὸς ἀλλήλους. Schol. Bar-
 nesius aliique minus rectè vertunt, "Dolo-
 " rosa."

Ver. 36. Γνώτην ἀλλήλων.] Ita Henricus
 Stephanus, Barnesius, et Editiones plurimæ.
 Atque ita in Exemplarium accuratioribus
 legi testatur Eustathius ; ἵνα λίγη ὅτι γινώσκον
 ἕχον ὁ αἶς τοῦ ἰσχυροῦ. Firmatur porro hæc
 lectio ex ψ', 108. 109. infrā, ubi eadem
 phrasis occurrit :

————— ἢ μέλα νῶϊ

Γινώσκουσ' ἀλλήλων καὶ λεόντων. ———

Al. Γινώσκον ἀλλήλων.

"Ος οἱ τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὐποτε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαιναίων ἐπὶ νηῶν,
 Ἥρεϊτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνηῖμα ξείνοιο φίλοιο 40
 Κίσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
 Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδὸν τε δρυῖνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
 Ξέσσην ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάβμην ἴθυνεν,
 Ἐν δὲ σταβμούς ἄρσε, Δυρέας δ' ἐπέθηκε φαεινάς· 45
 Αὐτίκ' ἄρ' ἥγ' ἱμάντα δοῶς ἀπέλυσε κοράνης,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, Δυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὄχῃας,
 "Αὐτα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἥ τέ ταυρος
 Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ Δυρέτρα
 Πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δὲ οἱ ὦκα. 50
 Ἥ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
 Ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι Δυώδεα εἴματα κέϊτο.

Qui ei arcum dedit : hunc autem nunquam nobilis Ulysses,
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus,
 Capiebat ; sed ibi monumentum hospitis dilecti 40
 Jacebat in aedibus : gestabat verò is ipsum suâ in terrâ.
 Quando autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Polivit scitè, et ad perpendicularum exegit :
 In eo verò postes aptavit, foresque apposituit splendidas : 45
 Statim deindè illa lorum citò resolvit annuli,
 Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,
 Ex-adverso collimans : hae autem resonuerunt, velut taurus
 Pulsans prato ; tantum sonuerunt pulchrae fores
 Pulsae clavi, apertaeque sunt ei citò. 50
 Ipsa verò altum tabulatum ascendit, ubi scilicèt areae
 Stabant ; in iis verò odoriferae vestes jacebant.

Ver. 38. "Ος οἱ τόξον ἔδωκε.] Τρίτον εἰρηκε
 τὴν δόση, ἵσκι διὰ μίσου ἐπὶ παραδειγματίζου.
 Schol. Cæterum Barnesius hic et infra
 ver. 54. legendum conjicit, "Ος δ' οἱ. Sed
 nihil opus. Vide ad II. α', 51.

Ver. 41. Κίσκετ' ἐνὶ μεγάροισι.] *Al.* Κίσκε-
 τοι ἐν μεγάροισι.

Ver. 45. — προσεβήσατο.] *Al.* προσεβή-
 σαι.

Ver. 46. — ἱμάντα δοῶς ἀπέλυσε κορά-
 νης.] Τὸ κλειθρον ἱκατισθεὶς ἐξήρατο πρὸς κρι-
 πον, ὅστε δι' αὐτὸν διασκορπίσθαι τοὺς τανταστῶν ἀνεί-
 γισται. Schol. Porro in Vulgatis hic legi-
 tur κοράνη Barnesius autem ex Editionum
 vetustiorum nonnullis, et ex Scholiorum
 MSto quodam, edidit κοράνης. Atque ita
 habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ibid. — κοράνης.] Κρίνον, κρίνακος. Schol.

Ver. 47. Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, Δυρέων δ' ἀνί-
 κοπτεν ὄχῃας, "Αὐτα τιτυσκομένη.] Ὀχῃας ἦ,

φασίν, αὐτοὺς ἔδωκε μηχανοῦς, — ἀλλὰ τὰς λι-
 γομήνας βαλάνους τὰς ἐν τῇ χιλιῶνι πασαντηρῶ
 τῆς κλειδός· αἱ περιάγουσιν, φασί, καὶ ἀνείγου-
 νται. Διὰ τοῦτο δὲ ἵσκι αὐταὶ, ὡς νῦν διαδρόμους
 φασίν· διὰ καὶ αὐτὰ τιτυσκούται, δηλαδὴ πατα-
 στοχάζονται τῶν βαλάνων ἐν τῇ ἀνοίγειν, ὡς ἂν
 αἱ βάλανοι (φασί) ἀντίαι γίνονται τοῖς γόμ-
 φοις τῆς κλειδός· ἵνα λίγη δτι ἰσῆεν ἡ Πηνε-
 λόων, τὴν κλειδα, καὶ ἀνέκοπτεν ἦγον ἀνέκρουσι,
 ἀνέκτοι, τὰς βαλάνους, τιτυσκομένη, ὡς εἴρηται.
 Eustath. Ubi de hac re plura.

Ver. 48. 49. — τὰ δ' ἀνέβραχεν, — τόσ'
 ἔβραχε.] "Ομηρος δὲ νηῦν ἅμα καὶ προσφῶντες
 μεγάλῃς Δυρέας αὐτῶν ἀρεσκείας τριμῶν τραχύν τῇ
 φράσει μιμουμένης, οὕτω ἄφρονι τι περιέλιπε
 παρὰ τὰ ψιλά, οὐδὲ ἀμετάβολον ἱσχυόμενος,
 ἀλλ' ἐν γινώσκῃ ἐπείλειστο το "ἀνέβραχε." Eu-
 stath. Vide ad II. δ', 455.

Ver. 50. Πληγέντα.] Vide ad II. β', 314.
 et γ', 51.

- "Ενθεν ὀρεζαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον
 Αὐτῷ γαρυτῶ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
 Ἐξομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, 55
 Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.
 Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
 Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ Φαρέττην
 Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόνετες οἴστοί. 60
 Τῇ δ' ἄρ' αἶμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἐνθα σίδηρος
 Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκός, αἰθλία τοῖο ἄνακτος.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγους πύκα ποιητοῖο,
 Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρηδεμένα. 65
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκότερθε παρίστη·
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, οἳ τόδε δῶμα
 Ἐχράετ' ἐσθίεμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,

Ilinē manu-porrectā, à clavo cepit arcum
 Cum ipsā thecā, quae ei circumdata-erat splendida.
 Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,
 Flebat admodum stridulē; eduxitque arcum regis.
 Haec autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Ferrexit utique ire in-domum ad procos eximios,
 Arcum tenens in manu reflexum, et pharetram
 Sagittiferam; multae verò inerant luctuosae sagittae.
 Simul autem cum eā ancillae portabant cistam; ubi ferrum
 Jacobat multum et aes, certamina regis.
 Quandò autem demùm ad procos pervenit nobilissima mulierum,
 Stetit utique ad postes domūs affabrè structae,
 Genis obtendens nitida redimicula. 55
 Ancilla verò ei honesta utrinque astitit;
 Statim autem ea inter procos locuta est, et dixit sermonem:
 " Audite me, proci eximii, qui in hanc domum
 " Ingruistis ad comedendum et bibendum assidue semper,

Ver. 54. Αὐτῷ γαρυτῶ. Τῇ θήκῃ τοῦ τόξου.
 Schol.

Ver. 55. Ἐξομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα. Al. κατὰ. Quam lectionem rejiciendam prorsus existimans Henricus Stephanus, ipse praepositionem κατὰ ad sequens θείσα referri vult, ut sit " κατ' αὖθι " θείσα pro κατὰ θείσα αὖθι, ut (infra ver. " 90.) κατ' αὐτόθι εἴχα λιπόντι pro κατὰ λιπόντι αὐτόθι. Ac illo quidem in loco κατ' αὐτόθι λιπόντι omnino est καταλιπόντι αὐτόθι· hic praepositio κατὰ cum Ἐξομένη potius conjungenda est, ut sit Καθ' ἑμὴν αὖθι, sequens enim θείσα ad ἐπὶ referendum est, pro γούνασι ἰσθίσα.

Ibid. — φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, Κλαῖει.] Similiter Apollonius de Medea:

"Η, καὶ Φαρεττὴν μετεκίβην, ἣ ἐν πολλὰ
 Φάρμακά εἰ, τὰ μὲν ἰσθλά, τὰ δὲ μεσστήρι
 ἔκιστο
 Ἐσθίμεν δ' ἐπὶ γούνατ' ὀδύνο —
 Argonaut. lib. III, 801.

Ver. 58. Βῆ ῥ' ἵμεναι. Al. Βῆ ῥ' ἵμην ἱς.
 Ver. 61. — ὄγκιον. "Ἐστὶ μὲν τῶν ἀσπιδίων ἢ ἀλγῶν σημαίνει δι' ἀγκύων κισσοειδῶν, [Ita Barnesius pro vulgato σχισσοειδῶν,] ἐν ᾧ ἔγκιστο οἱ ὄγκοι ὄγκοι δὲ εἶναι οἱ πάγωνες τῶν ἀκίδων. Schol. Al. ὄγκιον.
 Ibid. — ἐνθα σίδηρος Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκός. Ως ἐν τῇ τοιοῦτῃ κίβδητι κατὰ ἀνέροχον καὶ τοὺς δηλωθέντας πηλίκους. Eustath.

Ver. 66. Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ, &c.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

- 'Ανδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδὲ τιν' ἄλλην 70
 Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσὶν ἐδύνασθε,
 'Αλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, Δέσθαι τε γυναῖκα.
 'Αλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον
 Θῆσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος Δείοιο·
 "Ὅς δέ κε ρήϊτάτ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι, 75
 Καὶ διοίστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
 Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι οἶόμαι, ἔνπερ' ὄνείρῃ.
 "Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαιὸν ἀνώγει, δῖον ὕφορβον, 80
 Τόξον μνηστῆρεσσι Δέμεν, πολίον τε σίδηρον.
 Δακρύσας δ' Εὐμαιὸς ἰδέξατο, καὶ κατέθηκεν·
 Κλαίει δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἶδε τόξον ἄνακτος.

- " Viro absente multo tempore ; neque ullum alium 70
 " Tumultus facere praetextum potuistis ;
 " Nisi me cupientes ducere, facereque uxorem.
 " Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen ;
 " Deponam enim magnum arcum Ulyssis divini :
 " Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
 " Et sagittam-miserit per secures duodecim omnes, 75
 " Hunc una secuta fuero, relictâ hâc domo
 " Juventutis-mese, perpulchrâ, plenâ victu ;
 " Cujus aliquandô recordaturam me puto, vel in somnio."
 Sic dixit ; et Eumaeum jussit nobilem subulcum
 Arcum procis deponere, canumque ferrum. 80
 Lachrymans verò Eumaeus accepit, et deposuit :
 Flebat autem bubulcus ex-alterâ-parte, postquam vidit arcum regis.

Ver. 71. Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίν.] 'Εν δὲ τῷ, "Μύθου ἐπισχεσίν," οἱ Παλαῖοι μύθον μὴν ἵσταῖτο δίνας τὴν σφάσην λίγουνεν ἰστί καὶ Ἀνακλόν τοὺς ἐν Σάμῳ θύλων ἰστίῳ στασιματάς. "Μυήται δ' ἐν ἰστί, (φνη), διόπουνεν ἱερὸν "ἀστυ" (ver. 1231.) ἀπὸ τοῦ στασιμασθαι ἰστίηται. — 'Επισχεσίν δὲ, τὴν περίφασιν ἰστί-σιν οἱ περίφασιν ἰστίηται, δ' ἰστί μίνουσι, ἰσοῦνται εἰς ἄν ἴσταν. Eustath. Eodem modo exponit Scholiastes. Barnesius autem μύθου hoc in loco per παράφρασιν exponendum censet.

Ver. 72. — ἱμὲ ἱέμενοι.] Ἄλ. ἱμὲ δ' ἱέμενοι.

Ibid. — γῆμαι.] Vide supra ad λ', 272.

Ver. 73. — ἰστί τόδε φαίνεται ἄεθλον.] Τὸ ἱμὲ γῆμαι. Schol. Eodem modo explicat et Eustathius. At fortassè per ἄεθλον hic intelligitur Arcus certamen, Proci à Penelope jam proponendum. Vide infra ad ver. 91. 135. et 180. item supra ad ε', 572. Vide autem et infra ad ver. 106.

Ver. 76. — διοίστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων.] Εἰ γὰρ ἐν μίσει ἰστί τὸ βίλος, ἱεθ-λος ἦν, ὡς ἱλλεύων τῇ δύναμει. Schol. Pronuntiabatur autem πελέκων uti et πελέκων. Vide ad Π. 8, 111.

Ver. 77. — νοσφισσαμένη.] Ita rectè edit Barnesius et hic et infra ver. 104. Vulg. νοσφισμένη. Quod secundam corripit. Vide supra ad ε', 579. et ad Π. ε', 140.

Ver. 80. — ῥ'.] Proinde —.

Ver. 82. 83. Δακρύσας δ' Εὐμαιὸς ἰδέξατο, — Κλαίει δὲ βουκόλος.] Εὐμαιὸς καὶ Φιλοίτιος οἱ δούλοι, τὸ διανοήσαντες τὸν ἰδόντες τὴν ἰστίαν ὡς ἰστί ἄγαν, κλαίουσιν, οἷα διδόντες μὴ τίς νικήσας τὸν μνηστῆρα ἀποιχέται τὴν Πηνελόπειαν. Καὶ ἄλλος δὲ κλαίουσιν ἀπαμνησθῆναι τοῦ διασώσαντος διὰ μίσου τοῦ τόξου, κατὰ καὶ πρὸ αὐτῶν ἡ δια-σώσαν. [supra ver. 56.] Eustath. Quæ poster-rior omnino verior accipiendi ratio.

Ver. 83. — ἄλλοθ'.] Ἄλ. ἄλλος.

Ἀντίνοος δ' ἐίνικτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

Νήπιοι ἀγροῖσθαι, ἱφημέρια φροῖοντες,

85

Ἄ δειλοὶ, τί νυ δάκρυ κατεΐβειτον, ἥδ' ἑταίρῳ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δρίντον; ἦ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ἄλσ' ἀποιήν.

Ἄλλ' ἀκίων δαίνυσθε καθήμενοι, ἥ ἐ δύραζε

Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,

90

Μηστήρεσσιν ἄσθλον ἁάατον· οὐ γὰρ οἶω

Ῥηϊδίως τόδε τόξον εὐξοον ἐντανύεσθαι.

Οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅπασα,

(Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ,) πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦω.

95

Antinous verò increpabat, verbumque dixit, compellabatque :

"Stulti rustici, quae-in-diem-sunt cogitantes ;

85

"Ah miseri, cur lacrymas funditis ? et mulieri

"Animam in pectoribus commovetis ? cui utique et aliàs

"Jacet in doloribus animus, postquam charum perdidit maritum.

"Sed tacite epulamini sedentes, vel foras

"Flete egressi, arcu hinc relicto,

90

"Procis certamine difficili ; non enim puto

"Facile hunc arcum bene-politum tensum-iri.

"Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,

"Qualis Ulysses erat ; ego verò eum ipse vidi,

"(Etenim memor sum ;) puer autem adhuc infans eram."

95

Ver. 85. — ἱφημέρια φροῖοντες.] Τὸ παρ-
αύτινα μένος φροῖοντες, οὐ φροῖοντες τοῦ μίλ-
λητος. Schol. Ita Eschylus in Fragmentis :

Τὸ γὰρ βρόντου στίγμ' ἱφημέρια φροῖ,
Apyd Stobaeum, Ethic. Serm. 98.

Et Theocritus :

Οἱ θνατοὶ πιλόμισθα, τὸ δ' αὖθις οὐκ ἰσχυ-
μεν. Idyll. XIII, 4.

Istuc est sapere, non quod ante pedes mo-
dò est

Videre, sed etiam illa quae futura sunt

Prospicere

Terent. Adelph. Act. III. Scen. iii. 32.

Ver. 86. Ἄ δειλοὶ.] MS. à Tho. Bentleio
collatus, Ἄ δειλῶ. Quod hoc quidem in
loco perinde est. Vide ad Il. 4, 566.

Ver. 89. — ἀκίων δαίνυσθε.] Ἀκίων, ἡνε-
κάζων. Πας ὁ μὲν κατὰ μέδοντα ἐξήγαγε-
ται, ἀπὸ τοῦ ἴφ' ἡνυχίας. Καὶ ἐν ἄλλοις,
"Ἄλλ' ἀκίων δαίνυσθε καθήμενοι." Suidas,
ad vocem Ἀκίων.

Ver. 90. — κατ' αὐτόθι.] Ἄ. καταστέθι.

Ibid. — τόξα.] Νῦν, τὴν σὺνταξιν συνιστῶν.
Schol.

Ver. 91. — ἄσθλον ἁάατον.] Ἀάατος δὲ
καὶ νῦν ἡ ἀντιθέσις, παρὰ τὴν ἀντήν, ἐξ ἧς κατὰ

στήθεσιν, ἁάατος ἡ ἀσλαβῆς, καὶ κατὰ θυμὸν
στήθεσιν, ἁάατος ἡ μὴ ἀσλαβῆς, ἀλλὰ δηλαδὴ βλα-
βῆς, ἥτοι ἀνηρό. — Δύραται δὲ ἄλλως ἁάατος
εἶναι καὶ ἡ πολυβλαβῆς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἁάατος, τὸ
βλάψαι ἐξ οὗ ἁάατος ἀπλῶς ἡ βλαβῆς, καὶ κατ'
ἐπίστασιν ἁάατος ἡ πάντων τοιούτων. Eustath. E-
jusdem interpretationis meminit et Scholi-
astes ; aliam autem deinde adjicit huic om-
ninò contrariam : Ἀάατον (inquit) ἡσβλαβῆ,
ἡ ἐνυ βλάβης. Quam posteriorem expositi-
onem sequuntur versiones pleraeque infra χ',
5. ubi hoc idem certamen ἁάατον iterùm
appellat Poeta. Verior tamen (ut opinor)
prior interpretatio : malam enim in partem
usurpata videtur haec vox Iliad. ξ, 271.

Ἄ γαρ νῦν μαι ἤμελλον ἁάατον Στυγὸς ὕδωρ.

Atque ut et hinc in malam partem accipia-
tur, postulare videntur sequentia, "οὐ γὰρ
"ἔγω Ῥηϊδίως τὰδε σῶον εὐξοον ἐντανύεσθαι."
Unde versiones plurimae (quas et secutus
sum,) hoc in loco "certamen difficile" red-
dunt. Vide infra ad χ', 5.

Ver. 93. μετὰ.] Ita Barnesius : Ut pro
μίττω, scilicet positum intelligatur. Quo
modo exponit Scholiastes. Ἄ. μετὰ.

Ver. 94. — ὅπασα.] Vide ad Il. 4, 37.
et ζ', 124.

"Ως φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νάλπει
Νευρὴν ἐνταῦυσιν, διοίσταῦσιν τε σιδήρου.

"Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γαῖσσεσθαι ἔμελλεν

'Εκ χειρῶν 'Οδυσῆος ἀμύμονας, ὃν περ' ἀτίμα

"Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ἄρ' οὖν πάντας ἐταίρους.

100

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

"ὦ πόποι, ἣ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα δῆκε Κροῖων·

Μήτηρ μὲν τοι φησὶ φίλη, πινυτή περ ἰούσα,

"Ἄλλω ἄμ' ἔψισθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·

Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ, καὶ τέτταμαι ἄφρονι θυμῷ.

105

'Ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,

Οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιῖδα γαίην,

Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης,

Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπειρίοιο μελαίνης·

Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μνηστῆρος αἴνου;

110

'Ἀλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου

Sic dixit: ipsi verò animus in pectoribus sperabat
Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Sanè sagittam quidem primus gustaturus erat
Ex manibus Ulyssis eximii; quem olim contumeliâ-afficiebat
Sedens in domo, incitabatque omnes socios.

100

Inter hos verò et locuta est sacra vis Telemachi:

"Papae! certè valdè me Jupiter dementem reddidit Saturnius:

"Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,

"Alium unà secururam se, relictâ hâc domo;

"At ego rideo, et delector vecordi animo.

105

"Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,

"Qualis nunc non est mulier in Achaicâ terrâ,

"Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenae,

"Neque ipsius Rhacae, neque Epiri nigrae:

"Et sanè ipsi hoc scitis; quid me oportet matrem laudare?

110

"Sed agite; nè praetextibus rem-protrahite, neque ampliùs arcùs

Ver. 97 et 127. Νευρὴν ἐνταῦυσιν.] *Al.*
Νευρὴν ἐνταῦυσιν et Νευρὴν εἰς ἐνταῦυσιν.

Ver. 98. "Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος.] "Ἦτοι δὲ καὶ
ἡ διάνοια παρ' αὐτῷ [Ὁμήρῳ] πολλοῖς ἰδίῳι
ἰσχυματισμῶν. "ὦ ἴσσι καὶ ἡ Προαιφρόνησις,
ἥ τις γίνεσθαι, ὅταν τις διηγουμένος μεταξὺ, τὸ
ἐν ἱστοῖς τάξιν ἔχον τοῦ ῥηθῆναι προλήγῃ· ὡς ἐν
ἡνὶκα, "Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γινώσκεισθαι
"Ἰμελλον." *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμή-
ρου ποιήσεως, § 8. Vide infra ad χ', 15.

Ver. 99. — ὃν περ' ἀτίμα.] Scribitur,
notante *Eustathio*, et ὃν τὸν ἀτίμα. Atque
ita habet *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus.

Ibid. — ἀτίμα.] Vide ad *Il.* ε', 37.
β', 221. et γ', 84.

Ver. 100. — ἐν μεγάρῳ.] *Al.* ἐν μεγάροισι.

Ver. 104. — ἄμ' ἔψισθαι.] *Al.* ἄμ'
ἰσπεσθαι.

Ibid. — νοσφισσαμένη.] Vide supra
ad ver. 77.

Ver. 109. Οὐδ' αὐτῆς ἰθάκης.] Deest hic
versus in *MS.* à *Tho. Bentleio* collato.

Ver. 111. — μὴ μύνησι παρέλκετε.] "Ἡ-
γουν προσφάσει. — Λίγυ δὲ, φασί, καὶ Ἀλ-
καίος τὸ προσφασίζεσθαι, μύνησθαι· οἷον, "Ὁ-
"δὲ τι μνῆμασιν ἄλλο νόημα." *Eustath.* in
comment. ad ver. 71. supra. Conjecit por-
rò *Eustathius* vocem μύνη ex μνη deductam;
Μνησι γάρ τις τις (inquit) χρεῖα τοῖς προσφα-
σιζομένοις, καὶ ἐπίσχεουσιν ἦτοι ἐπίσχεωσιν· —
Ἐκ δὲ γι τοῦ μνη γίνεσθαι Αἰολικῶς μύνη, κα-
τά τι συνήθη βαρὺν τόνον, καὶ τρέπον τοῦ ο, ὁμοί-
ως τῷ, ὄνομα, ὄνομα· ἀσύντακτοι, ἀσύντακτοι καὶ
τοῖς ὁμοίοις. Conjecturâ, ut videtur, haud
satis probabili.

Ibid. — μηδ' ἔτι.] *Al.* μηδὲ τι.

Δηρὸν ἀποτραπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὰ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
 Εἰ δέ κεν ἐτανύσω, διοίστεύσω τε σιδήρου,
 Οὐ κέ μοι ἀχθυμένῃ τάδε δάματα πότνια μήτηρ 115
 Δείποι αἶμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὰ πατόπισθε λιποίμην,
 Οἷός τ' ἦδη πατρὸς αἰέθλια κάλ' ἀνελεῖσθαι.
 Ἦ, καὶ ἀπ' ὁμοίων χλαῖναν Δίτο Φοινικόεσσαν,
 Ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὅξυν Δίτ' ἄρων.
 Πρῶτον μὲν πελίκας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας 120
 Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξεν· τάφος δ' ἔλε πάντας, ἰδόντας,
 Ὡς εὐκόσμως στήσεν· πάρος δ' οὐ πάποτε' ὀπάπει.
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρητίζει·
 Τρεῖς μὲν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίων, 125
 Τρεῖς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελτόμενος τόγῃ θυμῷ,
 Νευρὴν ἐτανύσειν, διοίστεύσειν τε σιδήρου.
 Καὶ νῦ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίην τὸ τέταρτον ἀνέλκων,

“Dixit aversamini tensionem, ut videamus.

“Quin et ipse ego arcum experiar :

“Quod si tetendero, sagittamque misero per ferrum,

“Non mihi dolenti has aedes veneranda mater 115

“Liquerit, unâ-cum alio profecta; cùm ego ponè relinquer,

“Valens jam patris certamina pulchra reportare.”

Dixit, et ab humeris laenam deposuit purpuream,

In-pedes erectus, enseque acutum deposuit ab humeris.

Primum quidem secures statuit, vallo perfosso 120

Omnibus uno longo, et ad amussim direxit ;

Circumque terram ingressit : stupor verò cepit omnes, videntes,

Quàm accuratè statuit ; antea autem nunquam viderat.

Stetit verò deinde ad limen profectus, et arcum tentabat :

Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens, 125

Ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,

Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.

Et jam demùm tetendisset vi quartum attrahens,

Ver. 113. — πειρησαίμην.] *Al.* πειρήσμαι.

Ver. 114. — σιδήρου.] *Τῶν σιλικίων.* Schol.

Ver. 115. — ἀχθυμένην.] *Al.* ἀχθυμένην notante Eustathio.

Ver. 117. Οἷός τ' ἦδη πατρὸς.] Vide suprâ ad ε', 160.

Ver. 118. — φοινικίεσσαν.] Pronuntiabatur φοινικίσσαν. Secundam enim producit.

Ver. 119. Ὀρθὸς ἀναΐξας.] “Ορα δὲ, inquit Eustathius, ὡς ἐν τῷ “Ὀρθὸς ἀναΐξας” ἢ “ἀνὰ” πρόθεσις ἑστάναι τὴν λέγουσαν διὰ τὴν ἐπιπρεμένην ὄξιν. Mirè admodum ; ac si

ἀναΐξας compositum esset ex ἀνὰ et ἦξας non ex ἀνὰ et ἀΐξας, quæ vox apud Homerum primam ubique producit.

Ver. 123. — εὐκόσμως.] *Al.* εὐκόσμως.

Ibid. — πάρος δ' οὐ πάποτε' ὀπάπει.] Quippè quo tempore ludo hoc sese exercitabat Ulysses (suprà ε', 573.) Telemachus nondum natus, aut omnino infans erat. Infantem enim adhuc reliquerat Ulysses ad bellum Trojanum proficiscens. Vide suprâ ad λ', 447. et ε', 19.

Ver. 126. — ἐπιελτόμενος.] *Al.* ἐπὶ ἐλτόμενος.

Ibid. — τόγῃ.] *Al.* τῷ.

- Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο 130
- ὦ πόποι, ἣ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἴσομαι καὶ ἄκιμος,
 Ἡὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πέποιθα
 Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 Ἄλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμῷ βίῃ προφερέστεροί ἐστε,
 Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμιν ἀέθλον. 135
- ὦς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ τοῦ Δῆκε χαμαῖζε,
 Κλίνας κολλητῇσιν εὐξέστης σάνιδεσσιν·
 Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 140
- Ὅρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
 Ἀρξάμενοι τοῦ χάρου, ὅθεν τέ περ οἶνοχοεῖ.
 ὦς ἔφατ' Ἀντίνοος τοῖσιν δ' ἐπὶ ἡνδανε μῦθος.
 Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,

Sed Ulysses nutu-prohibebat, et coërcuit cupientem licet.

Inter hos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi :

130

"Papa! vel et postea malusque ero et impotens,

"Vel junior sum, et nondum manibus confusus sum

"Virum propulsare; quando aliquis prior laccessiverit.

"Sed agite, qui scilicet me viribus praestantiores estis,

"Arcum tentate, et perficiamus certamen."

135

Sic locutus, arcum quidem à se deposuit humi,

Acclinatum conglutinatis benè-politis tabulis;

Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo.

Iterum verò deinde resedit in sede, undè surrexerat.

Inter hos autem Antinous locutus est, Eupitheï filius :

140

"Surgite ordine à-dextris omnes socii,

"Exorsi à loco, undè scilicet vinum fundit aliquis."

Sic dixit Antinous : illis verò placebat sermo.

Leiodes autem primus surrexit, Oenopis filius,

Ver. 129. — ἀνένευε.] Vide suprā ad i, 468.

Ver. 131. — ἣ καὶ ἴσεται.] *Al.* ἣ καὶ ἴσεται.

Ibid. — κακὸς τ' ἴσομαι καὶ ἄκιμος.]

"Cautè et modestè imbecillitatem suam

"prætexit Telemachus, cùm tamen alia ei

"causa desistendi fuerit, ut antea vidimus."

Spondan.

Ibid. — ἄκιμος.] Vide suprā ad i, 515.

Ver. 132. — καὶ εὖστω χερσὶ πέποιθα

"Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι.] Vide ad *Il.* v, 96. et *ω*, 369.

Ver. 133. — ἀπαμύνεσθαι.] *Al.* ἀπαμύ-

Ver. 135. — πειρήσασθε.] *Al.* πειρήσασθε.

Ver. 136 et 163. — ἀπὸ τοῦ.] Vide ad *Il.* *ω*, 51.

Ver. 137 et 164. — εὐξέστης.] *Al.* εὐξέ-

στος, et ἰσέστης.

Ver. 138. — προσέκλινε.] *Al.* προσέκλινε.

Ibid. — κορώνῃ.] Τῇ ἀκρῇ τοῦ τόξου.

Schol. Eandem interpretationem affert *Eustathius* : deinde autem addit : Τῷ δὲ κορώνῃ καὶ οὐκ ἰόντων τὸ εἶναι δόξας ἐπὶ τῷ πρῶτῳ.

Καὶ οὕτως δὲ ὅμως τὸ πρῶτον.

Ver. 141. — ἐπιδέξια.] Ἐκ τοῦ διέξω μί-

γας. Schol.

Ver. 142. — ἔνθεν εἰς πρὸ οἶνοχοεῖ.] Ἐπὶ λόγῳ ἵστασις τοῦ οἶνοχοεῖ [Ἄλ. ἱστῶντος] εἰς τὸν ἀνδρῶτα ὃν διέξω καλεῖται τὸν κρατῆρα. Schol. *Al.* ἔνθεν τ' ἐπὶ οἶνοχοεῖ.

- "Ος σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν 145
 Ἴζε μυχοίτατος αἰεῖ· ἀτασθαλίας δέ οἱ οἶφ'
 Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστῆρεσσιν·
 "Ος ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ἀκμή·
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου περὶ ἔτιζεν·
 Οὐδέ μιν ἐντάνυσσε· πρὶν γὰρ κάμει χεῖρας ἀνέλκων, 150
 Ἀτρίπτους, ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηστῆρεσσιν ἔειπεν·
 "Ω φίλοι, σὺ μὲν ἐγὼ ταυῖα· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
 Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας πεκαδήσει
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστι 155
 Τεθνάμεν, ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἔνεκ' αἰεῖ
 Ἐνθάδ' ὀμιλοέμεν, ποτιδέγμενοι ἡμᾶτα πάντα.
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἡδὲ μενοιᾶ
 Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεὺς παράκοιτιν·
 Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου περὶ ῥήσεται, ἡδὲ ἴδῃται,
 "Ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων εὐσέπλων 160
 Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δὲ κ' ἔπειτα
 Γῆμαιθ', ὅς κεν πλείστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

- Qui ipsis vates erat; juxta craterem verò pulchrum 145
 Sedebat intus semper; improbitates autem ei soli
 Invisae erant; omnibus autem succensebat proci:
 Qui tunc primus arcum cepit et telum velox:
 Stetit autem deinde ad limen profectus, et arcum tentabat;
 Neque ipsum tetendit: prius enim fatigatus est manibus attrahens, 150
 Haud-tritis, mollibus: inter procos verò dixit:
 "O amici, non quidem ego tendo; capiat verò et alius:
 "Multos enim hic arcus optimates privabit
 "Mente et animâ; quoniam multò melius est
 "Mori, quàm vivos excidere cā re, cuius gratiâ semper 155
 "Hic versamur, expectantes dies omnes.
 "Nunc quidem aliquis et sperat in mente, et cupit
 "Ducere Penelopen, Ulyssis uxorem:
 "At postquam arcum tentaverit, et viderit,
 "Aliam demùm aliquam postea Achivarum pulchris-peplis-induturum 160
 "Ambiat sponsaliis petens: haec autem deinde
 "Nubat ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."

Ver. 145. "Ος σφι.] Ita Barnesius. Vulgg.
 "Ο σφι.

Idid. — θυοσκόος.] Ὁ διὰ θυῶν κῶν, ἥτοι
 κῶν, τὰ μέλλοντα. Eustath. θυοσκόος εἶναι
 αἱ ἀπὸ τῶν θυομένων διὰ τοῦς μαντικῶν
 ἱερῶν δι, οἱ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σπλάγγων μαν-
 τισμένοι. Etymolog. Magn. ad vocem θυο-
 σκός.

Idid. — παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν Ἴζε μυ-
 χοίτατος αἰεῖ.] Sedebat nimis intus con-
 clavis parte, craterique, undè vinum funde-
 batur, proximus; ideòque omnia primus

arcum tentaturus surrexit, secundùm Anti-
 noi præceptum, suprâscr. 142.

Ἀρχέμενοι τοῦ χώρου, ἵνα τί περ οἰκοσύν.

Ver. 149. — περὶ ἔτιζεν.] Vide ad Il.
 9, 87, et v, 84.

Ver. 156. — ποτιδέγμενοι.] Al. σπον-
 δίζμενοι.

Ver. 157. — ἴδῃται.] Al. ἴδῃται.

Ver. 158. 162. Γῆμαι — Γῆμαιθ'.] Vide
 suprâ ad x', 272.

Ver. 162. Γῆμαιθ'.] Al. Γῆμαιθ'.

“Ὡς ἄρ’ ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ τοῦ τόξου ἔθηκε,
 Κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
 Αὐτοῦ δ’ ὦκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε πορῶνῃ·
 “Ἀψ δ’ αὖτις κατ’ ἄρ’ ἔζετ’ ἐπὶ θρόνου, ἔθην ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ’ ἐνένιπτεν, ἔπος τ’ ἔφατ’, ἐκ τ’ ὀνόμαζε·

165

Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 Δεινόν τ’ ἀργαλέον τε; νεμεσῶμαι δέ τ’ ἀκούων,
 Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι·
 Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 Οἷόν τε ρυτῆρα βιοῦ τ’ ἔμεναι, καὶ οἷστῶν·
 Ἀλλ’ ἄλλοι τανύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.

170

“Ὡς φάτο· καὶ ῥ’ ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
 “Ἀγρει δὴ πῦρ κείον ἐν μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 Πᾶρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ’ αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στέατος ἐνείκε μέγαν τροχόν, ἔνδον ἐόντος,
 “Ὅφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,

Sic utique dixit; et à se arcum deposuit,

Acclinatum conglutinatis benè-politis tabulis;

Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo:

165

Iterùm verò deindè resedit in sede, undè surrexerat.

Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque:

“Leiodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,

“Graveque molestumque? indignor etenim audiens,

“Si demùm hic arcus optimates privabit

170

“Mente et animà; quoniam non potes tu tendere:

“Nequaquam enim te talem genuit alma mater,

“Qui tractator arcusque esses, et sagittarum:

“Sed alii tendent citò proci inclyti.”

Sic dixit; et jussit Melanthium, custodem caprarum:

175

“Age jam ignem accende in aedibus, Melanthi,

“Juxta autem pone sellamque magnam, et pellem super ipsam;

“Effer autem sevi magnum orbem, de eo quod intùs est,

“Ut juvenes calefacientes, inungentes unguine,

Ver. 165. — *πορῶνῃ.*] Vide suprà ad ver. 138.

Ver. 173. *ὦκὺ τι μνηστῆρα βίου τ’ ἔμισσε.*] Vide suprà ad τ’, 160.

Ibid. — *οἷστῶν.*] *Al.* οἷστῶν.

Ver. 174. — *τανύσσαι.*] *Al.* τανύσαι.

Ver. 176. “Ἀγρει δὴ πῦρ.”] Vide suprà ad β, 149. *Al.* “Ἀγρει, πῦρ δὴ.

Ver. 177. Πᾶρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν.] “Ὡς ἂν οἱ νόμιμοι ἀνὴρ καθήμενος, διὰ τὸ χαλεπὸν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀλλοιοῦν, βάλλουσι κατὰ σκοποῦ. *Eustath.* Malè. In hac sede enim, (utì rectè annotavit Dna. *Dacier*.) dum arcum fricabant et calefaciebant, tantummodò consistebant: Jaculaturi autem, ad limen atrii stabant. Vide suprà ad ver. 124. 149.

Tom. II.

Ver. 178 et 183. — *σελάτοις.*] Pronuntiabatur (ut opinor) *σελάτοις* vel *σελάτοις*.

Ver. 179. “Ὅφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ, Τόξου περιώμεθα.”] Fuerunt, (notante Dna. *Dacier*.) qui Procos hoc adipe, ad seipsos ungendos, usos existimàrunt. Quam interpretationem secutæ versiones nonnullæ, voces θάλποντες, ἐπιχρίοντες, reddunt, “calefacti, inuncti.” Atque ita accipitur apud *Spondanum*: “Nervosum — genus omne, humore pingui et lento conficatis artibus, ad motum expeditius, et ad laborem perferendum absque noxâ robustius unguentis hisce præstare conabantur (*Ath.* letæ;) quæ, frictione priùs apertis poris, et per consequens excalefactis membris,

R

Τόξου πειράμεσθαι καὶ ἐπτελέσωμεν ἄεθλον. 180

"Ὡς φάβ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ·

Πὰρ δὲ φέρον δίφρον δῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,

Ἐκ δὲ στάτος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἰόντος·

Τῷ ῥα νέοι δάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἰδύναντο

Ἐπτανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν. 185

Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,

Ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί.

Τῷ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἅμφω

Βουκόλος ἠδὲ σφοδρὸς Ὀδυσσεύς θεοίοιο·

Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς. 190

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

180

Sic dixit: statim autem accendit Melanthius indefessum ignem;

Juxtaque ferens sellam posuit, et pellem super ipsam,

Extulitque sevi magnum orbem, de eo quod intus erat;

Quo sanè juvenes calefacientes tentabant; neque poterant

Tendere; multum autem robore deficientes erant. 185

Antinous verò adhuc abstinebat, et Eurymachus deo-par,

Principes procorum; virtute autem erant longè optimi.

Cæterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti simul ambo

Bubulcus et subfuscus Ulyssis divini:

Exiit autem ipse post illos domo nobilis Ulysses.

190

"(quod sibi illud δάλποντες velle videtur.)

"ceromate præsertim priùs eliquato, (τρί-

"χοι στέατος appellat, in altum corporis

"penetrabant. — Undè sequitur, se-

"vum, id est τὸ στήθος, illis fuisse, quod pos-

"tea Romanis Athletis oleum aut cera-

"mam; quam etiam ceraturam appellat Co-

"lumella." Spondan. Vidit tamen ipse pos-

"tea vir eruditus ex ver. 246. infra, "Pro-

"cos Arcum ad ignem calefacere, ad eum

"emolliendum;" rectèque observat in Com-

"ment. ad versum istum (246.) Poetam

"ubique Activo δάλλω uti, ut cum eo

"subauditus accusativus casus, τίξον, con-

"struatur." Vide suprà ad 4, 491. Rectè

"itaque hunc locum exponit Eustathius:

"Ἐπειρῶνται δὲ καὶ στήθερ, ἵνα χεῖρῶν τὸ τή-

"ξον καὶ θαλάσσειον, ἐκχρησθησὶν πάντως γὰρ

"τὸ πᾶν τὸ τήξον, ὅτι τὸ μακρὸν τοῦ

"χεῖρος ἐκτείνοντες, ἡ τριπλήξ ἢ ἑλπίς ἐξί-

"στα, θεωρεῖται τῶν κινήσεων ἐν τῷ θαλάσσειον

"πυρρί."

Ver. 180. Τόξον πειράμεσθαι.] Spondanum

in commentario ad ver. 246. infra, legen-

dam hoc in loco censet τίξον, ut ad præce-

dens δάλποντες referatur. Sed minùs rectè.

Ἐπειρίσιν enim hanc phrasin usurpat Poe-

ta. Vide suprà ad ver. 113. 124. 135. 149.

359. et infra ad ver. 268.

Idem. — ἐπιδεύωμεν.] Eustathius in com-

mentario citat ἐπιδεύωμεν. Quo modo legit

et M.S. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita

habent Vulgati suprà ver. 135. et infra ver. 268. ubi repetitur hic versus.

Ver. 184. — ἦν.] Uti ipsis propositum erat. — ver. 179.

Ver. 186. Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπείχε, καὶ Εὐρύ-

μαχος.] Ὁ Ἀντίνοος ἐπείχε καὶ ἐκάλειν αὐτοὺς

πρὸς τὸ παρὰ χεῖρας εἶναι τῷ τόξῳ φαίνεται

γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἔξω ἀλγόν, μὴ διὰ νύκτα τὸ

τόξον, ἰσχυρῆς οὖσης τοῦ τοξικοῦ δουρὸς καὶ Εὐρύμα-

χος πείσεται. Schol. Minùs rectè. Neque

enim cum hac sententià aptè convenit vo-

cula ἔτι· neque hìc id facit Antinous, sed

tam demum cum arcum frustra tentaverit

Eurymachus. Dna. Dacier adhuc pejàs ver-

tit, "Antinous et Eurymaque, qui étoient

"à la tête des Poursuivants, et les plus re-

"bustes, sont obliges eux-mêmes d'y re-

"noncer." Id quod neque cum voculà ἔτι

ullo modo congruit; et ex sequentibus

ver. 245. &c. planè refutatur. Potissima

videtur Eustathii expositio: "Ἐστὶ δὲ τὸν ἐπεί-

χον, τὸ ἐν τῷ τόξῳ ἀργεῖν καὶ μὴ λυχεῖν ἔργον.

Hoc nimirum et cum voculà ἔτι sensu, et

cum sequentibus aptissime convenit. No-

tandum tamen M.S. à Tho. Bentleio colla-

tum hic legere, Ἀντίνοος δὲ τ' ἐπείχε.

Ver. 188. Τῷ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν.] Burnesius

edidit, ἔξ οἴκου ἔβησαν.

Ver. 190. Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυ-

θε.] Ἀρχιλομενῶν τῶν μνηστήρων εἰς τὴν τοῦ

τοξικοῦ πύρρον, καὶ οὖν ἔρχον Ὀδυσσεὺς ἀναγνωρι-

σθῆσαι τοὺς δούλους. Eustath.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρίων ἴσαν, ἥδ' ἐκ αὐλῆς,
Φθεγγάμενός σφ' ἰπέεσσι προσήδα μιλιχίοισι·

Βουκόλε, καὶ σὺ, συφευγὲ, ἵκος τί κε μυθησάμεν,

Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυρὸς ἀνέγχει·

Ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθαι 195

Ἦδε μάλ' ἐξωπίνης, καὶ τις Διὸς αὐτῶν ἀνείκη;

Ἦ πεν μυηστῆρεςσιν ἀμύνειτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;

Εἶπαθ', ὅπως ἀνείκας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·

Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσεας ἔλδωρ, 200

Ἦς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ εἰ δαίμων·

Γνοίης χ', οἷη ἐμῇ δυνάμει, καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ἦς δ' αὖτως Εὐμαιὸς ἐπέυχετο πᾶσι Διοῦσι,

Νοστήσας Ὀδυσῆα πολύφρονι ὄνδρ' ἰδράνδῃ.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον ἡμερτέ' ἀνέγνω, 205

Ἐξ' αὐτῆς σφ' ἰπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἐνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὰς ἐγὼ, παρὰ πολλὰ μετόπιστας,

Sed quando jam extra fores erant et aulem,

Locutus ipsos verbis affabatur blaudis :

“Bubulce, et tu, subulce, verbumne aliquod dicam?

“An ipse celem? dicere autem deo animas jubet:

“Quales essetis in Ulyssi auxiliande, siquidem veniret 195

“Huc valde dērepentē, et aliquis deus ipsum adduceret?

“Num prociis auxiliaremini, an Ulyssi?

“Dicite, quomodo vos cor animaeque jubet.”

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir:

“Jupiter pater, utissem enim hoc perficiens votum; 200

“Ut veniret quidem ille vir, adduceretque ipsum deus:

“Cognosceres, qualis mea potentia, et manus agnosceretur.”

Sic autem pariter Eumaeus supplicabat omnibus diis,

Ut rediret Ulysses prudens suam ad domum.

At postquam horum ingenium verum cognovit, 205

Iterum ipsos verbis respondens allocutus est:

“Intus quidem demum hic ipse ego, mala multa persequens,

Ver. 195. Ποῖοί κ' εἴτ'.] Ποῖος δὲ εἴητι κατὰ τὴν ἡμέραν; Schol. Vide infra ad χ', 61. 62.

Ibid. — εἰ ποθεν ἔλθαι Ὀδύς.] Vide supra ad ε', 182.

Ver. 196. — ἰνὶ νύκτι.] Ἄλ. τὴν νύκτι, et ἑσπέρῃ.

Ver. 197. Ἦ πεν μυηστῆρεςσιν.] Ἄλ. Ἦ καὶ μυηστῆρεςσιν. Minus recte.

Ibid. — ἀμύνειτ'.] Apud Eustathium in commentario, ἀμύνειτ'.

Ver. 200. — αἶ γὰρ.] Vide ad Iliad. ε', 132.

Ver. 202. — χεῖρες ἔπονται.] Ἄλ. χεῖρι ἀπασται.

Ver. 203. Ἦς δ' αὖτως Εὐμαιὸς.] Similiter infra ver. 225. Ἦς δ' αὖτως Ὀδυσσεύς. Et apud Virgilium :

Nec minus Aeneas ———.
Æn. VI, 475. VIII, 465. XII, 746.

Ver. 205. — ἰκνύδῃ.] Barnesius edidit, ἰκνύδῃ.

Ver. 207. Ἐνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὰς ἐγὼ.]

—— coram, quem quaeritis, adsum
Troius Aeneas, Libycis ereptus ab undā.

Æn. I, 594.

"Ιλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἔς πατρίδα γαῖαν.
 Γινώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἰπάνω
 Οἷοισι δμῶων τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα 210
 Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἶκαδ' ἰκίσθαι.
 Σφῶϊν δ', ὡς ἴσταί περ, ἀληθεῖην καταλίξω
 Αἰ' χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 "Αἷομαι ἀμφοτέροισι ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὅπασσα,
 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τιτυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα 215
 Τηλεμάχου ἱτάρῳ τε κασιγνήτῳ τε ἴσεσθον.
 Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δεῖξω,
 ("Ὀφρα με εὖ γινῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,)
 Οὐλῆν, τήν ποτέ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 Παρησσόνδ' ἔλθοντα, σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο. 220
 "Ὡς εἰπὼν, ῥά κεν μεγάλης ἀποίεργαθεν οὐλῆς,
 Τὰ δ' ἐπεὶ εἰσίδετην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
 Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
 Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.

" Veni vigesimo anno in patriam terram.

" Cognosco autem, quod vobis cupientibus venio

" Solis servorum : caeterorum verò haud quenquam audiui

210

" Optantem me iterum reducem domum venire.

" Vobis autem, sicut erit scilicet, veritatem dicam ;

" Si mihi deus domuerit, procos eximios,

" Deducam ambobus uxores, et possessiones praebebo,

" Domosque prope me aedificatas ; et mihi postea

215

" Telemachi sociique fratresque eritis.

" Quin age, jam et signum manifestum aliud quoddam ostendam,

" (Ut me benè cognoscatis, fidatisque in animo,)

" Cicatricem, quam quondam mihi sus infixit albo dente,

" Ad-Parnassum profecto, cum filiis Autolyçi."

Sic locutus, pannos magnà diduxit à cicatrice.

220

Illi autem postquam inspexerant, benèque cognoverant singula,

Flebant deinde, circa Ulyssem prudentem manibus coniectis,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros.

Ver. 208. — [τῷ ἱ.] Vide suprà ad π', 206.

Ver. 211. — [ἐμὲ αὖτις.] *Al.* ἐμὲ γ' αὖτις.

Ver. 212. — [ἀληθείην.] *Barnesius* edit, legendumque contendit, ἀλήθειαν. Vide autem suprà ad ἔ, 297.

Ver. 213. — [δαμάσῃ.] *Al.* δαμάσει.

Ver. 216. [Τηλεμάχου ἱτάρῳ.] Exemplaria nonnulla (notante *Barnesio*) hìc legunt Τηλεμάχου ἱτάρῳ.

Ibid. — [ἴσεσθον.] *Eustathius* in commentario citat ἴσισθον. Quod et ferri potest. Vide ad *Il.* ε, 566.

Ver. 217. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ Εἰ, hoc in loco, vis hujusmodi est ; " *Sin adhuc dubi-*

tatis ; Age," &c. Vide et ad *Il.* ζ, 376.

Ver. 218. "Ὀφρα με εὖ γινῶτον.] *Al.* "Ὀφρα μ' εὖ γινῶτον.

Ver. 219. Οὐλῆν, τήν ποτέ με σὺς.] Vide suprà ad π', 391. 393.

Ver. 221. "Ὡς εἰπὼν, ῥά κεν, &c.] Vide *Aristot.* de *Poetic.* cap. 16. et suprà ad τ', 467.

Ver. 223. — ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι. Ut vox ἀμφὶ ad sequentem βάλλοντι referatur.

"Ως δ' αὐτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε. 225

Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡλίοιο,

Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·

Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μή τις ἴδῃται

Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴησι καὶ εἴσω.

Ἄλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴδ' ἅμα πάντες· 230

Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τότε σῆμα τετύχθω·

Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,

Οὐκ ἔασουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον ἢδὲ φαρέεσσην·

Ἄλλὰ σὺ, δι' Εὐμαιε, φέρων ἀνὰ δάματα τόξον,

Ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ δέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ 235

Κληῖσσαι μεγάροιο Δύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούσῃ

Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρεσσι, μή τι Δύραζε

Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀπὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.

Sic autem pariter Ulysses capita et manus osculatus est. 225

Et jam lugentibus occidisset lumen Solis,

Nisi Ulysses ipse cohibuisset, locutusque fuisset :

" Cessate à fletu luctuque ; nè quis videat

" Egressus domo ; at dicat et intus.

" Sed alius-post-alium intrate, neque simul omnes : 230

" Primus ego, post autem vos ; at hoc signum fiat :

" Alii etenim omnes, quotquot proci exinii,

" Non sinent mihi dare arcum et pharetram ;

" Sed tu, nobilis Eumacæ, ferens per aedes arcum,

" Manibus mihi impone, dicitoque mulieribus, 235

" Ut-claudant domus fores firmiter aptatas.

" Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

" Virorum nostris in septis, nequaquam foras

" Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus.

Ver. 225. — [ἐκυσσε.] Vide suprâ ad ε', 39.

Ver. 226. Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος.]

Et fors omne datum traherent per talia tempus. *Æn.* VI, 537.

— neque avelli possunt, nox humida donec

Invertit cœlum ——. *Æn.* XI, 201.

Ver. 232. — [μνηστῆρες ἀγαυοί, οὐκ ἔασουσιν.] " Il en donne (inquit Dna. Dacier) la " raison dans cette seule épithète, les fiers " *Pursuivants* ; il veut faire entendre qu'ils " étoient trop orgueilleux pour permettre " qu'un homme, qu'ils regardoient comme " un gueux, entrât avec eux en lice." At-tamen nihil opus ut vox ἀγαυοὶ hic in ma-lam partem accipiatur. Vide suprâ ad ε, 106.

Ver. 233. Οὐκ ἔασουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον.] Pronuntiabatur Οὐκ ἔασουσιν ἐμοὶ, &c. Eā-dem scilicet ratione ac *Iliad.* i, 256.

— τρεῖν μ' οὐκ ἴφ Παλλὰς Ἀθήνη.

Et x', 344.

Ἄλλ' ἰωμέν μιν πρῶτα ——.

Multum autem errat *Barnesius*, qui (in an-notationibus ad *Iliad.* V, 42. *Odys.* π', 147.) ex hoc loco colligit vocem *ἰάσω secundam* corripere. Nam vox *ἰάσω*, uti et aliae omnes in *ἰάσω* purum desinentes, *secundam* et in Futuro et in Aoristo Primo semper pro-ducit. Vide ad *Il. ε*, 67. et *δ*, 42.

Ver. 234. — [δι' Εὐμαιε.] *Al.* δι' Εὐμαιε.

Ver. 235. — [Σίμωνα.] *Al.* δέμεναι. Ut suprâ ver. 235.

Ver. 236 et 241. Κληῖσσαι.] Ita rectè edi-dit *Barnesius*. Quocum facit et MS. à *Tho.* *Bentleio* collatus. Alii malè κληῖσαι sive κληῖσαι. Vide suprâ ad ε', 30. et ad *Il. ε*, 140.

Ver. 239. Προβλώσκειν.] Προβῖναι ἔξω. *Schol.*

Σοὶ δὲ, Φιλαίτιε θεῖε, Δύραις ἐκτίλλομαι αὐλῆς 240
 Κληίσσαι κληίδι, Δοῶς δ' ἐπὶ δεσρὸν ἵηται.
 "Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμοις εὖ κασιγέρτας·
 "Ἔξ' ἐπειτ' ἐπὶ δίφρῳ ἰών, ἵθιεν περ ἀνίστατ'
 'Ες δ' ἄρα καὶ τὸ δμῶς ἵτην Δείον Ὀδυσῆος.
 Εὐρύμαχος δ' ἤδη τάξεν μετὰ χερσὶν ἱμάρα, 245
 Θάλπων ἵθα καὶ ἵθα σίλα πυρός· ἀλλὰ μιν αὖδ' ὥς
 'Ευτανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστανε κυδάλιμον κῆρ.
 'Οχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 "Ὡ πόποι, ἦ μοι ἄχος περί τ' αὐτοῦ καὶ περί πάντων·
 Οὔτι γάμου τοσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχρῆμέιός περ 250
 (Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, ἥμιν ἐν αὐτῇ
 Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἧδ' ἄλλῃσιν πολέεσσιν·)
 Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδαιέες εἰμὲν
 Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα ταῦτά σφι

"Tibi verò, Philoetie nobilis, fores mando aulae 240
 "Ut claudas clavi, citòque vinculum indas."
 Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas;
 Sedit deinde in sellà profectus, undè scilicèt surrexerat:
 Ingressi sunt autem deinde famuli divini Ulyssis.
 Eurymachus verò jam arcum in manibus versabat, 245
 Calefaciens huc et illuc splendore ignis: sed ipsum neque sic
 Tendere potuit; valdè autem gemebat glorioso corde:
 Ingemiscens verò fatus est, verbumque dixit, et prolecutus est:
 "Papaè, certè mihi dolor deque me ipso et de omnibus:
 "Nequaquam nuptias tantum fugeo, dolens Hicèt: 250
 " (Sunt et aliae multae Achivae, tam in ipsà
 "Circumfuà Ithacà, tum in aliis urbibus:)
 "Sed si demùm tantopere viribus deficientes sumus
 "Prae deo-pari Ulyssè, ut non possimus tendere

Ver. 241. — Δοῶς δ' ἐπὶ δεσρὸν ἵηται.] Ὀσπύν τι καὶ πρὸ ἰλγος [suprà ver. 46.] ὡς αἱ τοῦ βασιλεῦς θαλάμῳ Δύραι, ἐν αἷς ἡ δίσκουα ἱμάτια Δοῶς ἀελοῦσθαι κληῖδα ἵηται, ὡς ἐν αὐτῇ. Eustath.

Ver. 242. — δόμοις εὖ κασιγέρτας.] Vide ad II. β', 648.

Ver. 244. — ἔτα. — Ut junctas Ulysses —. Suprà ver. 230.

Ver. 246. Θάλπων ἵθα καὶ ἵθα σίλα πυρός.] Vide suprà ad ver. 179.

Ibid. — σίλα πυρός.] Videtur σίλα hoc in loco (ut notat Barnesius) contractum ex σίλαι, (vide II. ε', 759.) eodem ferè modo accidisse ex δίπνα, Odys. ε', 62. ὁ, 153. Ita Hesiodus:

"Ὡς ἔτα χάσιτο γαῖα σίλα πυρὸς αἰετίνου.
 Theogon. ver. 867.

'Ιστίον δὲ (inquit Eustathius) ἵθι σίλας, αὐμῶν πυρός, ἀλλὰ καὶ ἥλιον. Apud Homerus tamen nusquam ita usurpatur.

Ver. 248. — ἵσιν, ἴσας ε' ἴσαν, ἴα ε' ἰόμαζι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ὡς πρὸς τὸ μεγαλύτερον θεμόν.

Ver. 251. — ἥμιν ἐν αὐτῇ Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἧδ' ἄλλῃσιν πολέεσσιν.] Ita ex utraque Eustathii editione, ex Codice Aldino, et ex Conrado Rittershusio, de interpretatione quorundam locorum Oppianii, ad Cyneg. I. ver. 36. edidit Barnesius. At αἱ μὲν ἐν αὐτῇ, &c. Quod (uti ipse annotat Barnesius) cum sequenti αὐτὸ μῦθος aptè congruit. Ceterum MS. à Tho. Bentleio collatus, habet αἱ δ' ἄλλῃσιν πολέεσσιν.

Ver. 254. 'Αντιθέου Ὀδυσῆος.] Ὅσα δὲ (inquit Eustathius) εἰ "Ἀντιθέου Ὀδυσῆος" παρὰ μὲν ἐν τῇ Θεογονίᾳ τῆς λέξης, ὡς μὴ κατὰ τὸν, ἢ τοιοῦτον ἀνδρὸς λίσσασθαι. Eodem modo accipit et Dna. Dacier. Verùm neque ut Epitheton hoc, Ulyssii toties apud Poetas tributum, vim hoc in loco singularem habere intelligatur, ulla idonea videtur ratio; neque profectò lenimen dolori hic querit

Τόξον· ἐλεγχείῃ δὲ καὶ ἐσσομέναισι πυθέσθαι.

255

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπίθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ' οὕτως ἔσται· νόεεις δὲ καὶ αὐτός.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἐρετὴ τοῖο θεοῖο

Ἀγνή· τίς δὲ κε τόξα τιταίνοιτ' ; ἀλλὰ ἔφηλας
Κάθβητ· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴ' ἐῷμεν ἅπαντας

260

Ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρέσθαι ὅτι,

Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσῆος.

Ἄλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθαι δεπάεσσιν,

Ἔοφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.

Ἡὼθεν δὲ κέλεσθε Μελάμβριον, αἰτόλον αἰγῶν,

265

Αἶγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,

"Ὅφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,

Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

" Arcum : probrosum sanè et posteris auditu."

255

Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupithei filius :

“ Eurymache, non ita erit ; intelligis verò et ipse.

"Nunc etenim in populo festum dei

“ Sanctum ; quis autem arcus tenderet ? Sed quieti

“ Deponite : at secures etiamsi sinamus omnes

260

"Stare, *benè-erit* ; haud etenim quenuquam sublaturum puto.

" Ingressum domum Laertiadae Ulyssis.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis.

“ Ut libatione-factâ deponamus curvos arcus.

"Manè verò iubete Melanthium, custodem caprarum.

26.5

"Capras adducere, quae in omnibus longè praestantissimae gregibus ;

" Ut femoribus impositis in-honorem Apollinis inclyti-arcu.

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

Eurymachus, sed causam doloris simpliciter exponit.

Ver. 258. — κατὰ δῆμον ἱερὰ τῷ θεῷ
 Ἀγνῇ. Ἐρση δὲ ἢ ἔρει, ὡς πρὸς ἰσχύα. Ἀ-
 πόλλωνος ἥλιος, διὰ τὸν ἐν τριῶν ἐστὶ διδύμος
 αὐτὸς σὺνδον. Ἀπόλλωνος γὰρ ἱερὰ πᾶσα νομ-
 νία, καθὰ καὶ ἡ τοῦ περικνησίου μνηστὶς ἰδύμην,
 ὡς γινώσκεις Ἀπόλλωνος. *Eustath.* Ἡμεῖς
 τινὲς ἰσχυζόμεθα Ἀθήνησι θεοῖς τισίν· οἱν νομ-
 νία καὶ ἰδύμην, Ἀπόλλωνος. *Suidas* ἀδ *Barnesio*
citatus.

Πρῶτον Ἰη, τρεῖς κι, καὶ ἑβδόμη, ἰσὺν ἡμᾶς·
Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνι χρυσάρεα γίνετο Διῶ.

Herod. 'Ημίται, ver. 6.

Vide supra ad §. 156.

Ibid. — τοῖς Διδόσις.] Οὐδὲ ἰκιστὰ ταῦτος
τῷ νόμῳ. *Eustath.*

— Ἀπέλλων, πλυτοπέξω. *Infra* ver. 267.

Ver. 259. 'Αγνή.] Καίμεν δὲ ἱερίσταν ἱερῆς, τὸ ἀγνή, διὰ τοὺς τοιαύτας ἀγυσμούς. Euseb. h.

Καὶ δύναμιν δ' ἔρδιν ἰς ἀθανάτοισι θεῶσιν
Ἄγνων καὶ παθαρῶς —————.

Hesiod. "Erg. καὶ Ἡμερ. I, 338.

Ibid. — *οἷς δὲ καὶ τὰς συναινεῖ;* ἄλλὰ
[καὶ οἱ Κλέων·] Ἀντίσθεα καὶ τοῦ γένους Ἀντίσθους
ἐστὶν αὐτοὶ, οἳ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐστὶ, ἀνταρτοὶ ἐπὶ
τοῦτο. Διὸ καὶ τοῦ ἱερῶν ἀλλοτρίῳ δὲ, οὐ τούτῳ
μὲν, ἀλλὰ καὶ οἷς ἀμαχανοῦςτος προσελώνται
τοῦ Διὸς οἱ νόμοι. *Εὐαίηται.* ad ver. 279.
infra. *Immo videtur Antisthenes preteritum*
hunc certaminis differendi excogitasse, ne
arcum scilicet suū vice tendere aggressus,
et ipse viribus deficeret.

Ver. 260. ——— in' *ἀντιπαραβάντας* 'Ερ-
 ———] Vide ad II. α', 135.

Ver. 263. — [ισχυρὸν δυνάμεν.] Si-
militerque infra ver. 272. ἰσχυρὸν δυ-
νάμεν. Vide supra ad ε', 183. et ad II. ε',
471.

Ver. 268. Τόξον πυρόμιτον, καὶ ἰατρίαν-
7.] Vide *supra* ad ver. 189.

"Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος τοῖσιν δ' ἐπὶ νηὶ μῦθος.
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν, 270
 Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
 Ναρμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσαν τ', ἐπὶόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 275
 "Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
 Δίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε.
 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.
 Ἡῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐβέλησιν. 280
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε τόξον εὐξοον, ὅφρα μεθ' ὑμῖν

Sic dixit Antinous : illis autem placebat sermo.

Ipsis verò praecones quidem aquam in manus fuderunt;

270

Juvenes autem crateras coronârunt potu ;

Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis.

Illi autem postquam libârant, biberantque, quantum volebat animus,

Inter eos utique dolos-meditans locutus est solers Ulysses :

" Audite me, proci inclityae reginae,

275

" Ut dicam quae me animus in pectoribus jubet.

" Eurymachum autem maximè et Antinoum deo-parem

" Oro, quoniam et hunc sermonem appositè dixit :

" Nunc quidem dimittite arcum ; et committite rem dūs ;

" Manè verò deus dabit robur cui voluerit.

280

" Sed agite, mihi date arcum benè-politum, ut inter vos

Ver. 270. — κήρυκας μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.]

Dant famuli manibus lymphas —.

Æn. I, 700.

Ver. 271. — κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.]

Crateras magnos statuunt, et vina coronant.

Æn. I, 724.

Vide ad Il. ε, 470.

Ver. 274. — μνήμη.] *Al. προσήμην.*

Ver. 276. "Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato. Quin et apud Eustathium in commentario, ubi recitatur tota hæc Ulyssis oratio, omittitur idem versus. Unde verisimile esse aliundè huc irrepsisse.

Ver. 277. — καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα.] Τὸ δὲ "θεοειδέα," (inquit Eustathius) οὐκ ἐνὶ Ὀδυσσεὺς ἀλλ' ἐν τῷ Ἀντίνοῳ, ἀπὸ βασιλῆος δὲ ὁ ποιητὴς τὸν Εὐρύμαχον οὕτως ἵσται, (suprà ver. 186.) καὶ ἦν ἱκίνο κρείττον. Τοῦτο γὰρ παλαιὸς πολυκακῶν φησὶν Ὀδυσσεύς· πολλὴ γὰρ διαφορά Εὐρύμαχου πρὸς Ἀντίνοον τὸν φοινίκην καὶ ἄγχιον. Verum non ob morum probitatem utrivis tribuitur hoc Epitheton, sed vel ob corporis speciem et pulchritudinem, vel ob fortitudinem, quibus reliquos omnes Procos

antecelluisse dicuntur. Vide suprà ad ver. 187. Cæterum Editiones nonnullæ, notante Barnesio, hoc in loco habent, καὶ Ἀντίνοον βασιλῆα. Quam lectionem et præferre videtur ipse Barnesius.

Ibid. — θεοειδέα.] Pronuntiabatur Θεοειδῆ. Quo modo et scribi postea ceptum est.

Ver. 279. Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.] Versum hunc in nonnullis Exemplaribus deesse testantur Henricus Stephanus et Barnesius. Verum, ut ipsi annotant, sine sententia dispendio non potest abesse.

Ibid. — ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.] Scholiastes interpretatur: Εἰς καὶ συγχωρεῖται τῇ ἰσότητι. Verum cum vox ἐπιτρέψαι nusquam apud Poetam hæc significatione occurrat; rectius, forsàn intelligitur hoc de Certaminis eventu Diis committendo. Aptius nempe congruet hoc cum sequentibus, Ἡῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐβέλησιν. Et hoc sensu planè usurpat eadem ipsa phrasis suprà ε, 502.

Ἄλλ' ἔχει ἐν γῇ μῦθον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.

Et infrà χ', 288, 289.

— ἀλλὰ θεοῖς

μῦθον ἐπιτρέψαι —

Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστίν

*Ἴς, ὅῃ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

*Ἡ ἥδη μοι ἄλεσεν ἄλλη τ', ἀκομιστίη τε.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσσαν, 285

Δείσαντες, μὴ τόξον ἐϋζοον ἐντανύσειεν.

*Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

*Ἀ δειλὴ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·

Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν

Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις 290

Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος

*Ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.

Οἴός σε τρώει μελιηδῆς, ὅσπερ καὶ ἄλλους

Βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλη, μῆδ' αἴσιμα πίνη.

"Manus et robur experiar; an mihi adhuc sit

"Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;

"An jam mihi perdidit vagatioque, et curationis-inopia."

Sic dixit: illi verò omnes supra-modum indignati sunt,

285

Veriti, nè arcum benè-politum tenderet.

Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque:

"Ah miser hospitum, inest tibi mens nè exigua quidem:

"Nonne contentus es, quòd quietus unà cum superbis nobis

"Epularis? neque omninò convivio privaris, at audis 290

"Sermones nostros et colloquium? neque quisquam alius

"Nostros sermones hospes et pauper audit.

"Vinum te labefacit dulce, quod utique et alios

"Laedit, quicunque ipsum avidè ceperit, neque modicè biberit.

Ver. 287. ——— σθένης πειρήσομαι.] Vide ad II. 6. 359.

Ver. 284. ——— ἔλη τ', ἀκομιστίη τι.] "Ἦγουν ἡ πλάνη, καὶ τὸ μὴ ἔχειν κομιδὴν, δι' ἧς σημειῖται τὸ σῶμα. Eustath.

Ibid. ——— ἀκομιστίη.] Vide ad II. 6. 24.

Ver. 289. Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος.] Τὸ δι' ἡδὴν "οὐκ ἀγαπᾷς" ἴσται τοὺς ὑπεριον ἰπὶ τοῦ ἀρκεῖσθαι τιθεῖν τὸ ἀγαπᾶν ὃ καὶ μετὰ δοτικῆς ἐκείνῳ συντάσσουσιν. Eustath.

Ibid. ——— ὃς ἐκηλος.] *Al.* ὃ ἐκηλος.

Ibid. ——— ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν.] Σημειοῦνται δι' οἱ Παλαῖοι καὶ ὡς ὑπερφιάλους τοὺς μνηστήρας ὁ Ἀντίνοος ἰπὶ ἰσταινῇ φησὶν· οὐ γὰρ δὴ πᾶν ψίγῃ τοὺς παρ' αὐτόν· ἰὶ μὴ ἔρα βαρυόμνος λίγῃ, ὡς ἄξιος κομῆς συνωχυθεῖσαι ἡμῖν τοῖς, ὡς αἱ πολλοὶ φασιν, ὑπερφιάλοισι· ὡ δὲ ἁμῶν τι ἐστὶν ἰφίξεῖς καὶ τὸ, [infra ver. 309. 310.] "ἐκηλος πίνῃ μὲτ' ἀνδράσι κυροτίζου· σιν" ὡς ταυτὸν ὅν, ὑπερφιάλους, καὶ κυροτίζους, ἰπῶν. Eustath. Ceterum vox ὑπερφιάλος, semper alibi apud Poetam, deteriorem in partem usurpata videtur.

Ver. 293. Οἴός σε τρώει μελιηδῆς.] Καὶ Ἀντίνοος δι' λίγων πρὸς Ὀδυσσεῖα, "Οἴός σε τρώει μελιηδῆς," αὐτὸς οὐκ ἀπείχετο τοῦ πόματος· διὸ καὶ τρωεῖς ἀπώλιτο [infra χ', 9.

17.] ἔτι κρατῶν τὸ ποτήριον. Athenæus, lib. I. cap. 8. sub fine.

Ver. 294. Βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλη, μῆδ' αἴσιμα πίνη.] Οἷος δι' ὁ "Ὀμηρος καὶ τὸ ἀφίλιμον καὶ τὸ σύμμιτρον τοῦ οἴνου, εἰς τὸν χανδὸν ἔλκοντα [forte ἰλόντα] αὐτὸν βλάπτεισθαι φησὶ. ——— Τῆς μίθης δι' κατατελεῖται ὁ Παιστής, ——— διὰ ταύτην ἀπολλύμενοι παρίστησι καὶ Εὐρυπύκτωι τὸν Κίνταυρον. Athenæus, lib. I. cap. 8.

Πολλοὶ γὰρ οἶος πόλλ' ἀμαρτάνειν ποτῖ.

Alexis apud Grotium in Excerptis.

Οἶός τοι πίνῃσι πολλὸν, κακόν· ἦν δὲ τις αὐτόν· Πίνῃ ἱπισταμένους, οὐ κακός, ἀλλ' ἀγαθός.

Theogn. Gnom. ver. 211.

Οἶος μιν θνητοῖσι θῶν πάρα δῶρον ἄριστον, Πινόμενος πατὰ μίτρον ὑπὲρ μίτρον δι' χεῖριον.

Panyasis, Eis ἀκρωσίαν, Fragm. II.

Ibid. ——— χανδὸν.] Ἀφροῖς καὶ παχυνότως. Schol. Sic apud Nicandrum;

Χανδὸν ἀμείτρητον δίχεται πότον ———.

Theriac. ver. 341.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ibid. ——— ἔλη, ——— πίνῃ.] Apud Galenum citatur ἔλη, ——— πίνῃ. Lib. inscript. "Quod

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγαπλυτὸν Εὐρυτίῳ

295

Ἄσεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,

Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσεν οἶνω,

Μαινόμενος κακ' ἔραξε δόμον πότῃ Πειριθόοιο·

Ἡρώας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ Δύραζε

Ἐλπον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεὲς χαλκῷ,

300

Ῥινάς τ' ἀμήσαντες· ὃ δὲ, φρεσὶν ἦσιν ἀσασθεῖς,

Ἦεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀσείφρονι θυμῷ·

“ Vinum etiam Centaurum inclytum Eurytiona

295

Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,

Ad Lapithas profectum : is nempè postquam mentem labefecerat vino,

Insaniens mala patravit in domo Pirithoi ;

Heroas verò dolor cepit ; ex vestibulo autem foràs

Pertraxerunt impetu-facto ; aures saevo aere,

300

Naresque ubi-amputarant ; ille autem mente suâ labefactus,

Ibat suum danuum portans dementi animo ;

“ Anim. Mor. Corp. Temperam. sequantur.”

Et MS. à Tho. Bentleio collatus habet πίνω.

Ver. 295. Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγαπλυτὸν Εὐρυτίῳ ἄσεν· Ἄσεν, ἔσ. “ Ἐπεὶ τὸν ἐν τῷ Πυρίθου γάμῳ Κένταυρον ἀπολεμήσαν ἐν Εὐρυτίῳ λίγῃ, ὅτι τὸν Ἀδράστου [Barnesius edidit τὸν Ἀεραίου] θυγατέρα, λίγῃ δὲ Ἰσποδάμαν, Πυρίθου πρὸς γάμῳ ἀγάμους ἐκάλει παρὰ συγγίνην Λαπίδας καὶ Κένταυρους· ὑπὸ μίθης δὲ οἱ Κένταυροι προαχθέντες τὸν Λαπίδαν ἀπάσαι τὰς γυναῖκας ἐνιχυρίσαν· οἱ δὲ ἐργισθέντες ἀπὸ τῶν Κένταυρων. Schol.

ἀπὸ τοῦ τοῦς πλείους ἀεράτου σπῆντας Δορυ-
λάδην γίνεσθαι — “ ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσεν
“ οἶνω, Μαινόμενος κακ' ἔραξε,” ἔσ. Κατόντος
γαῖν τοῦ οἶνου εἰς τὸ σῶμα, ὡς φησὶ Ἡρόδοτος,
ἰσχυρὰ πάλιν κακὰ ἔσται καὶ μαινόμενα. Athenae-
us, lib. XIV. cap. I. ipso initio.

Κατὸν τὸ πίνω, ἀπὸ γὰρ οἶνου γίνεσθαι.
Καὶ θυρανοστήσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν.

Aristoph. Vesp. ver. 1245.

Protrahens everam turbant convivis mense,
Raptaturque comis per vim nova nupta
prehensis.

Ovid Metam. lib. XII, 222.

Ibid. — ἄσεν κατὰ Πυρίθου.] Apud
Eustathium in commentario legitur et γά-
μον κατὰ Πυρίθου. Quam lectionem sequi-
tur Dna. Dacier. Sed, ut opinor, minus
rectè. Cæterum apud Athenæum, loco su-
prà citato, legitur δάμων ἐν Πυρίθου.

Ver. 300. “ Ἐλπον.” Barnesius hic legen-
dum vult Εἰλπον· nè scilicet “ non satis di-
“ stinguatur à Participio Neutro.” Quod
sanè nihil opus.

Ibid. — ἀπ' οὐατα νηλεὲς χαλκῷ, Ῥινάς τ'
ἀμήσαντες.]

— lacerum crudeliter ora ;

Ora manusque ambas, populataque tem-
pora raptis

Auribus, et trucas inhoneste vulnere
nares. Æn. VI, 495.

Ver. 302. — ἦν ἄσεν ἐχέων.] MS. à
Tho. Bentleio collatus, ἐχέων. Malè : Nam
vox ἐχέων cum istiusmodi Accusativo con-
iuncta nusquam apud Poetam occurrit. At
ἐχέων eodem sensu alibi usurpatur :

Οὗς τις ἡμῖς ἔσσι μάστιγι ἐχέοντας ὀχθόν
Ἀνθρώπων. — Odys. 4, 211.

— ἦ τις καὶ ἐν κατὸν μῆρον ἠγνολάζει,
“ Οὐ περ ἰγὼν ἐχέσκον — 2, 617.

Bacchus et ad culpam causas dedit : ille
furentes

Centaurus leto domuit, Rhetumque Pho-
lumque,

Et magno Hylæum Lapithis cratere mi-
nantem. Virgil. Georg. II, 455.

Nam tibi, sævorum sævissime Centau-
rum

Euryte, quàm vino pectus, tam virgine
visâ

Ardet ; et ebrietas geminata libidine reg-
nat. Ovid. Metam. lib. XII. v. 219.

At, nè quis modici transiliat munera Li-
beri,

Centaurus monet cum Lapithis rixa su-
per mero

Debellata ————

Horat. Carm. lib. I. Od. xviii. 7.

Ver. 296 et 297. “ Ἄσεν.” Vide ad II. 4,
116.

Ibid. “ Ἄσεν ἐν μεγάρῳ.” Apud Galenum,
loco suprà citato, itemque in MS. à Tho.
Bentleio collato legitur Ἄσεν ἐν μεγάρῳ. A-
thenæus autem, lib. XIV. cap. I. sub initio,
citat, “ Ὀλλω” ἐν μεγάρῳ.

Ver. 298. Μαινόμενος κακ' ἔραξε δόμον πάντα.]
Τὸν δάμον ———— μαινόμενος οἱ πολλοὶ λίγισσιν,

- Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νῆκος ἐτύχθη,
 Οἳ τ' αὐτῷ πρώτῃ παλὴν εὗρετο οἰνοβαρείαν.
 "Ὡς καὶ σοι μέγα πῆμα τιφάεσκομαι, αἶψα τὰ τόξον 305
 Ἐπτανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 Ἡμετέρῃ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νῆτ' μαλαίῃ
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σάψεται· ἀλλὰ ἱεήλος
 Πινέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέρουσι. 310
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμνειν, οὐδὲ δίκαιον,
 Ἑείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἱκῆται.
 Ἐλπεαι, αἶχ' ὁ ξείνος Ὀδυσσεύς μέγα τάξον
 Ἐπτανύσῃ, χερσὶν τε βίβηφί τε ἤφι πιθήσας, 315
 Οἴκαδ' ἐμ' ἄξεισθαι, καὶ ἐὼν θήσεσθαι ἄποιτιν;

"Ex quo Centauris et viris contentio facta est;

"Sibique ipsi primo malum invenit is, vino gravatus.

"Sic et tibi magnum damnum denuntio, si arcum

"Tetenderis: non enim cujusquam favorem invenies

"Nostro in populo; statim autem te navi nigrā

"Ad Echbetum regem, hominum multatore omnium,

"Mitemus; inde autem nequaquam salvus-evades: sed quietus

"Bibeque, neque contende cum viris junioribus."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Antinoe, non quidem honestum mulctare, neque justum

"Hospites Telemachi, quicumque has aedes advenerit.

"Putasne, si hospes Ulyssis magnum arcum

"Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,

"Domum eum me ducturum, et suam facturum uxorem?

Ver. 303. Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι
 νῆκος ἐτύχθη.]

Femina silvestres Lapithas populumque
 bimembrem

Turpiter apposito vertit in arma mero.

Ovid. Am. lib. II. Eleg. xii. v. 19.

An fera Centauris indicere bella coegit

Atracis Hæmonios Hippodamia viros?

Id. Heroid. Epist. XVII. ver. 247.

Vide suprâ ad ver. 295.

Ibid. Ἐξ οὗ.] Vide ad II. 4. 6.

Ver. 306. 315. Ἐπτανύσῃς — Ἐπτανύσῃς.]

Apud Eustathium in commentario, Ἐπτανύ-
 σης — Ἐπτανύσῃς.

Ibid. — οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις.]
 De voce ἐπητύος, quæ apud Homerum hoc
 tantum in loco occurrit, ita Eustathius: Ἐ-
 πτυχὲς δὲ, παρὰ μὲν σπῆς, ὁ ἀντιπύσας, ὡς
 ἀπὸ τοῦ ἐπαισίου. Ἐπειρὶ δὲ ἐπὶ τὸν τοῦ ἐν
 λόγῳ φασὶν ἐπαισίου, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπαισίου, ἢ ἐπαι-
 σίου ἀντιπύσας, ὁ δὲ παρὰ τοῦ φασὶν καὶ λόγῳ.
 Vide suprâ ad ε', 332. et ε', 127. Cæterum

in nonnullis editionibus, notante Barnesio,
 scriptum est ἐπητύος.

Ibid. — ἀντιβολήσεις.] Ἀντιβολήσεις δὲ
 τὸ ἐπὶ τὸν τοῦ ἐπαισίου ἐν ἄλλῃ δὲ, τὸ ἐπαισίου
 παρὰ δὲ τοῦ ἐπαισίου, καὶ τὸ ἐπαισίου. Eu-
 stath.

Ver. 308. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide su-
 præ ad ε', 84.

Ver. 315. — βίβηφί τε ἤφι πιθήσας.]
 Vulgati hic legunt βίβηφί τε ἤφι πιθήσας.
 Barnesius autem ex Editionum veterum
 nonnullis restituit βίβηφί τε ἤφι. Quo modo
 habet et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectè
 ut opinor. Atque ita hic legisse liquet
 et Scholiasten, qui interpretatur, Τῇ ἱκανῶς.
 Eandem porro phrasin (notante Barnesio)
 usurpat Poeta Iliad. χ', 107.

Ἐπειρὶ δὲ βίβηφί πιθήσας ὡς ἐπαισίου.

At phrasia, ἤφι πιθήσας, nusquam alibi oc-
 currit.

Ibid. — πιθήσας.] Eustathius in com-
 mentario citat πιθήσας.

Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε·
Μηδὲ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχέων
Ἐθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα· 320

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,

Οὔτι σε τόνδ' ἄξισθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·

Ἄλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἥδ' ἑταυροῦ,

Μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,

Ἥ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν 325

Μνῶνται· ὅτ' οὐδὲ τι τόξον εὖζοον ἐνταυρῶσιν·

Ἄλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,

Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βῖον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.

Ὡς ἐρέουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 330

Εὐρύμαχ', οὕτως ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον

Ἐμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν

Ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;

" Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat :

" Neque quisquam vestrum hujus gratiâ animo dolens

" Hic convivetur ; quoniam nequaquam quidem decet."

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est : 320

" Filia Icarii, prudens Penelope,

" Neutiquam te hunc ducturum putamus ; neque decet ;

" Sed verentes rumorem virorum, et mulierum,

" Nè quandò aliquis dicat deterior alius Achivorum ;

" Certè multò pejores viri, eximii viri uxorem 325

" Ambiunt ; quippè neque omnino arcum bene-politum tendunt ;

" Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,

" Facile tetendit arcum, misitque per ferrum.

" Sic dicent : nobis verò probra haec fierent."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope : 330

" Eurymache, nullo-modo licet bonae-famae-compotes in populo

" Esse ; qui scilicèt domum dedecorantes edunt

" Viri optimi : cur verò probra haec facitis ?

Ver. 317. 319 et 322. — ἔολπε — ἔοικεν.] Vide ad II. 4, 37.

Ver. 318. — τοῦ γ' εἵνεκα.] Τούτου χάριν, ὅτι οὕτως ἡμῖν ἔσται. Schol.

Ver. 319. — οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.] Vide ad II. κ', 299.

Ver. 323. Ἄλλ' αἰσχυρόμενοι, &c.] Αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἢδ' ἑταυροῦ, ἀτίμωτοι δηλαδὴ τὸν τοῦ Τηλεμάχου ζῆλον. Τοῦτο γὰρ ἀντοκλήσις ἐκ μακροῦ ἀπὸ κοινοῦ νοῦται, ἀπὸ δὲ αὐτῶν κλίματι. Eustath. Vide supra ad ver. 312. Caeterum Barnesius et αἰσχυρόμεθα hic legi annotat.

Ibid. — αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν.]

— διὸν δὲ βορρῶν ὑπαλιθὶ φῆμιν·

Φῆμιν γὰρ σε κακῇ πίλῃται —

Hesiod. Eργ. καὶ Ἡμερ. II, 378.]

Ver. 324. Μή ποτέ τις εἴπησι.] Barnesius inter varias lectiones retulit Μή ποτέ τις εἴπησι. Sed nihil opus. Vide ad II. 4, 51.

Ver. 326. Μνῶνται· ὅτ' οὐδὲ τι.] Al. Μνῶνται· οὐδὲ τι, et οὐδ' ἔτι.

Ver. 329. — ἡμῖν δὲ ἐλέγχια.] Al. ἡμῖν δ' αἰ ἐλέγχια· et ἡμῖν δὲ τ' ἐλέγχια.

Ver. 333. — τί δ' ἐλέγχια ταῦτα τίθεσθι.] Τούτῳ τὰ μεγάλα παροτρύνει ἐλέγχια, εἰ δὴ ποτε τὰ μικρὰ ὑφορῶσθι. Eustath. Barnesius autem versionesque pleraeque reddunt, " Cur igitur opprobria haec facitis ;" ut scilicèt per ἐλέγχια intelligantur superba et iniqua Procorum facinora. Quod et simplicius videtur.

Ibid. — ταῦτα.] Al. πάντα.

- Οὗτος δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας, ἢ δ' εὐπηγής,
 Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχεται ἔμμεναι υἱός. 335
 Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον εὖζοον, ὄφρα ἴδωμεν·
 Ὡδὲ γὰρ ἐξερίω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δῶή δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
 Δώσω δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν, 340
 Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δάσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πίδαλα·
 Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Μῆτερ ἐμὴ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
 Κρεῖσσων, ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι 345
 Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Οὐδ' ὅσσοι ἡήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποδότοιο.
 Τῶν οὔτις μ' ἄκοντα βιήσεται, αἳ κ' ἐθέλοιμι
 Καὶ καθάπαξ ξείνω δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, 350

“ Hic autem hospes, valde quidem magnus et bene-compactus,

“ Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius. 335

“ Sed age, ei date arcum bene-politum, ut videamus :

“ Sic enim edico, hoc verò et perfectum erit ;

“ Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo ;

“ Induam ipsum laenâque tunicâque, vestimentis pulchris ;

“ Daboque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum, 340

“ Et ense accipitem ; dabo porro sub pedibus calceamenta :

“ Mittam verò, quò ipsum cor animusque jubet.”

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

“ Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me,

“ Potentior, cui velim dareque, et negare ; 345

“ Neque quotquot in asperâ Ithacâ dominantur,

“ Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.

“ Horum nullus mihi invito vim-afferret, si velim

“ Et omnino hospiti dare hunc arcum auferendum.

“ Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura, 350

Ver. 335. Ἀνδρὸς.] MS. à Tho. Benileio collatus, Πατρὸς.

Ver. 337. — τὸ δὲ καὶ.] Barnesius edidit τὸ δὲ καὶ. Vide suprâ ad Il. β', 257.

Ver. 339. — εἴματα καλά.] Al. εἴματα πάντα.

Ver. 342. — κραδίη θυμός τε κελύει. Al. κραδίη καὶ θυμός ἀνέγει.

Ibid. — κελύει.] Al. κελύει, et κελύει.

Ver. 346. Οὐδ' ὅσσοι.] MS. à Tho. Benileio collatus, Οὐδ' ὅσσοι.

Ibid. — κραναὴν Ἰθάκην.] Vide suprâ ad I, 25. 27.

Ibid. — κατακοιρανέουσιν.] Al. κάτω κυρανέουσιν.

Ver. 347. — τίνοις πρὸς Ἥλιδας.] Ταῖς πρὸς τὸ Δουλίχιον. Schol. Νῆσι δὲ ἱγγύς Ἥλιδος, Δουλίχιον, Ζάκυνθος, Σάμνη, καὶ λοιπαὶ. Eustathius. Vide suprâ ad π', 247. ὅς. Cæterum alii hic legunt τίνοις πρὸς Ἥλιδος.

Ver. 348. — αἳ κ' ἐθέλοιμι.] Al. αἳ κ' θέλοιμι. Vide suprâ ad ὁ, 316.

Ver. 349. — καθάπαξ.] Τὸ δὲ, καθάπαξ, ἀντὶ τοῦ τίς τὸ παντὶς, ἀπαξ ἑκαυτὸν εἰρησθῆναι σημαίνονται οἱ Παλαῖοί. Eustath.

Ver. 350. 352. — τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, — τόξον δ' ἀνδρείου μιλῆσι.] Vide ad Il. ζ', 490.

Ἰστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κίλευε
 Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεςσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἡ μὲν θαμνέσασα, πάλιν οἰκίῳδε βεβήκει·
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένος ἔειπε Διοκλῆς. 355

Ἐς δ' ὑπερῶν ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνον
 Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα διος ὕφορβός·
 Μισσητῆρες δ' ἄρα πάντες ὀρόπλεον ἐν μεγάροισιν· 360

Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκε νέῃσι ὑπερηγορούντων
 Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρετε, ἀμέγαρτε συζῶτα,
 Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
 Οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφε· εἴ κεν Ἀπόλλων
 Ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι. 365

Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θεῖκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ,
 Δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὀρόπλεον ἐν μεγάροισιν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγγράνει·

“Telamque columque; et ancillas jube

“Opus obire: arcus autem viris curae erit

“Omnibus, maxime verò mihi; hujus enim imperium est in domo.”

Illa quidem attonita, retrò in domum ivit;

Filii enim sermonem prudentem posuit in animo. 356

In coenaculum autem quum-ascenderat cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Caeterum arcum sumptum ferebat curvum nobilis subulcus:

Proci autem proinde omnes increpabant in aedibus: 360

Sic verò aliquis dicebat juvenum superbiorum:

“Quónam demùm curvum arcum fers, immanis subulcos,

“Amens? citò tandem te apud viros canes veloces comedent

“Seorsum ab hominibus, quos [canes] nutritivisti; si Apollo

“Nobis propitius-sit, et immortales dii alii.” 365

Sic dixerunt: et ille posuit ferens ipso in loco,

Veritus, quoniam multi increpabant in aedibus.

Telemachus autem ex-ultera-parte minatus clamabat:

Ver. 354. Ἡ μὲν θαμνέσασα, πάλιν οἰκίῳδε βεβήκει.] Optimè Poeta, Procorum caedem janiam memoraturus, Penelope, quam credi isti interesse minimè conveniret, prius amonet. Ὅτι προαγαθὴ πάντῃ ἀναγκάσις ὁ Πηνελόπη ἐν Πηνελόπῃ τῆς γυναικωπιδος ἐφ' ἑσθ' ἐχρήν, καὶ ἀνέστη δι' αὐτῆς τῇ τοῦ τόξου κατάθειν ἐμμέδους, ἵστα διαγνοῦς, ὡς οὐκ ἔστιν ἐχρεία ἄλλος ταύτης ἐπὶ ταῖς ἔξῃ, συστάλλει αὐτὴν τοῦ λοιποῦ διζήωτατα. Οὐ μὲν δι' ἄλλα καὶ κρημίζουσα, ὡς ἂν κρινόντος τῶν γυναικωπιδων ἀισθημένη ὅτι γίνονται, παραδόξως ὕστερον καὶ μὴ ἱκανή

ἔως ἀναγνῶνται τε ἅμα τὸν ἄνδρα, καὶ καὶ ἐξελκόμενος τοὺς κακοῦς. Eustath.

Ver. 360. — ἀρα.] Ut expectandum erat —.

Ver. 363. Πλαγκτέ.] Παραπλήξ τὴν διάβαιον πτωληνῆν. Schol. Παράφρον καὶ πτωληνῆν τὴν διάβαιον. Hesych. ad vocem Πλαγκτέ.

Ibid. — τάχ' αὖ σ'.] Id. τάχ' αὖ σ'.

Ibid. — κατέδονται.] Al. κατέδονται.

Ver. 365. — ἰλήκησι.] Ἰλίου γήνηται.

Schol.

Ver. 366. — αὐτῷ.] Al. αὐτῇ.

"Αττα, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι κινήσεις·)
 Μή σε, καὶ ὀπλοτέρους περ ἰὼν, ἀγρόνδε δίωμαι 370
 Βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
 Αἰ γὰρ πάντων τόσσοι, ὅσοι κατὰ δώματα ἔασι,
 Μνηστῆρων χερσίν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
 Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
 Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπὶ κακὰ μηχανῶνται. 375
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασσαν
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
 Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρον ἀνὰ δῶμα συβώτης
 Ἐν χεῖρισσ' Ὀδυσσῇ δαΐφρονι δῆκε παραστάς.
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν· 380
 Τηλέμαχος κέλεται σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Κληίσσαι μεγάροιο θύρας πρὸς αἶαντας ἀραρυίας.
 Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
 Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔρπειν παρὰ ἔργῳ. 385
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Κλήισσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ κλειεαίνων.

"Heus, ulterius fer arcum; (citò non bene omnibus obedies:)

"Nè te, et junior licet sim, in agrum pellam

"Percuties saxis; viribus autem praestantior sum.

"Utinam enim omnibus tantum, quotquot in aedibus sunt,

"Prociis manibus viribusque praestantior essem:

"Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire

"Nostrâ ex domo; quoniam mala machinantur."

Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt

Proci; et jam remiserunt à gravi irâ

Erga Telemachum: arcum verò forens per domum subulcus

Manibus Ulyssi prudenti imposuit adstans.

Evocatam autem allocutus est nutricam Eurycleam:

"Telemachus jubet te, prudens Euryclea,

"Claudere domûs fores firmiter aptatas.

"Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

"Vironum nostris in septis, nequaquam foras

"Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus."

Sic utique dixit: illi autem pennarum-expers fuit verbum.

Clausit verò fores aedium habitantibus commodarum.

Ver. 369. — "Αττα.] Vide suprâ ad α', 31.

Ibid. — οὐκ εὖ πᾶσι κινήσεις.] Παραμωδὸς καὶ ἰπὶ ἀείρου, καὶ πᾶσιν ἰδίοντες πάντα κινήσεις. Eustath.

Ver. 374. — ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ἰγὼν ἀποστείμην.

Ver. 381. Τηλέμαχος κίλεται σε, &c.] Καὶ οὐκ ἀληθὺς μὲν ὁ Εὐμπίης, εἰπὼν ὅς ὁ Τηλέμα-

χος οὕτω κίλεται, [vide suprâ ad ver. 235. &c.] πλὴν ὡς πιστοτέρως ψιφίσται καὶ αὐτός. οὐ γὰρ ἰδίον πάντως εἰσὶν οἱ Ὀδυσσεὺς κίλεται σε τάδε ποιῆσαι, οὐ γὰρ οἶδε τὸν αὐτῆς ἱκτίου ἀναγνωρίσθαι. Eustath.

Ver. 382. 387. et 389. Κληίσσαι — Κληίσσειν.] Vide suprâ ad ver. 236. et ad α', 30.

Ver. 386. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad ε', 57.

Σιγῇ δ' ἐξ οἴκου Φιλοίτιος ἄλτο δύραζε,
Κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα δύρας εὐερέος αὐλῆς.
Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδθησε δύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός.

390

Ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἦδ' ἰὼν τόξον ἐνώμα,
Πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἀνακτος.

395

*Ωδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τις Διητῆρ καὶ ἐπὶ κλοπος ἔπλετο τόξων,

Tacitè porro ex domo Philoetius proailit foràs,
Clausitque deindè fores benè-munitae aulae.

Jacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatae
Byblinus, quo scilicèt illigavit januas : ingressus est verò ipse.
Sedebat deindè in sellà profectus, undè scilicèt surrexerat,
Inspiciens Ulyssem : ille autem jam arcum tractabat,
Omni-ex-parte versans, tentans huc et illuc ;
Nè cornua vermes edissent, absente domino.
Sic verò aliquis dicebat, intuitus in propinquum alium :
" Sane hic aliquis peritus et sagax est arcuum ;

390

395

Ver. 389. — ἀρ.] Uti ei præceperat
Ulysses — suprà ver. 240.

Ver. 390. — ὅπλον νεὸς.] Σχολίων.
Schol. Ita suprà ζ', 345. 346.

*Ἐξ' ἡμῶν μὴ παρὶσταν ὑποσίλμῳ ἐν νηϊ,
"Ὅπλῳ ὑποστρεφίῳ στρεφίῳ"

Ver. 391. Βύβλινον] Κανὰζινον· οἱ δὲ τὸ ἐν
καπύρῳ. Schol. Dna. Dacier vertit, un cable
d' Egypte ; et in annotationibus exponit ;
" Un cable fait de la plante appellée biblus,
" qui croissoit dans les marais d'Egypte."
Atque hujus plantæ meminit Strabo ; Φύ-
νται δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἴλιαι καὶ ταῖς λίμ-
ναις ἦτε βίβλος. — Ἡ μὲν βίβλος φυλὴ
ῥάβδος ἴσται, ἡ ἄκρῃ ἵχουσα χαλκῇ. Geo-
graph. lib. XVII. pag. 1151. al. 799. In-
scribitur et Βύβλινον. Atque ita in commen-
tario Eustathius : Βύβλινον δὲ (inquit) οὐ τὸ ἐν
βίβλῳ, ὅστις καπύρου Αἰγυπτίας, ἀλλὰ βοτάν-
ης τινὸς ἰμφορεῦς παπύρου. Οἱ δὲ κανὰζινόν φασιν
ἵπται δὲ, τὸ ἐν φιλόρας. Cæterum Masson,
Hist. Critique de la Republ. des Lettres, Tom.
XV. pag. 306. 307. Poetam funem hunc
Byblinum à Byblos, oppido quodam ubi na-
vium rudentes fiebant, appellasse contendit.
Quin et oppidi maritimi ita nominati me-
minît Dionysius in Periegesi :

Βύβλον τ' ἀγχίαλον —. ver. 912.

Ibid. — ῥ' ῥ.] Quo scilicèt —.

Ver. 394. — ἀναστρωφῶν.] Al. ἀναστρεφῶν.
Ibid. — πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα, Μὴ κέρα

ἴπας ἴδοιεν.] Ὀδυσσεὺς μὲν τὸ τόξον πάντῃ ἀνα-
στρωφῶν, ἐπερ οὐδαὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἰσπίσιν,
ἰπτεράτω ἔνθα καὶ ἔνθα, μὴ κέρα ἴπας ἴδοιεν· ὡς
ἐν, ὕμνους μὲν ὅπως τοῦ τόξου, ἰγχυρήσῃ τῇ
ἔργῳ ἀκρυβήσιντος δι, μηχανήσεται τι ἵπτοι.
— Ἰσπίον δὲ ὅτι Θηρίδια οἱ ἴπας κέρασιν ἰμ-
φόμενα καὶ κατιέβοντα, παραπλήσια, φασί,
κώμῳ γίνονται δι παρὰ τὸ ἴσταιν, ὅστις φθεί-
ρειν. Τινὲς δὲ ὑφ' ἡ, κεραισίν, γραφουσιν, ἀντὶ
τοῦ ἐν τοῖς κέρασιν ἴπας, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν
φυσί. Ἄλλοι δὲ, κεραιδὶς, ὡς ἀπὸ τοῦ κεραιδίζω
ἵνα ὅλοι τὰς τῶν τόξων φθαρτικὰς. Eustath.

Ver. 395. — κέρα.] Κεραισίνος δὲ ἦν, φασί,
ὡς φαίνεται, τὸ τόξον οὐ μὴν, κατὰ τὰ πάλαι
Σκυθικὰ, ζύλινον. Eustath. Barnesius autem
Veteres hâc in re non rectè judicasse con-
tendit : " Tâ kera enim," inquit, " hoc in
" loco, Duas potius Arcûs extremitates no-
" tant, quæ ex Cornu ferè esse solent : quæ-
" que si exesæ fuerint, nullatenus tali Ar-
" cui fidendum." Attamen Pandari Ar-
cum totum ex Capri cornubus factum narrat
ipse Poeta, Iliad. δ', 105. 109. &c.

Ver. 397. Ἡ τις Διητῆρ] Θαυμαστικὸς,
ἱμφορεός. Schol. Cæterum apud Plutarchum, de
Oraculorum Defectu, citatur, Εἰ τις Διητῆρ.

Ibid. — ἐπὶ κλοπος.] Ἐπὶ κλοπῇ, ὁρκε-
τικὸς, κλίστης· κλίσταιν γὰρ τὸ ἰσχυρίζεσθαι, καὶ
κλίστης δὲ ἰσχυμῆτης τῶν ἄλλοτρῶν. Schol.
Θαυμαστικὸς τῶν τόξων ὁ ξίφος, καὶ κλίστης
εἰς τοῦ ἐν αὐτῶν ἰμφορεῖαν. Eustath. Porro
MS. à Tho. Bentleio collatus hic habet ἰσχυ-
τλοκος.

Ἦ ρά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοι κείται,

Ἦ ὄγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν ὥς ἐνὶ χερσὶ

Ναμᾶ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

400

Ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέαν ὑπερνηγορέοντων

Αἱ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,

Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.

Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστήρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Αὐτίκ' ἐπεὶ μίγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἶδε πάντη,

405

Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ αἰοδῆς

Ῥηϊδίως ἐτανύσσει νέῃ ἐπὶ κόλλοπι χορδῇ,

Ἀψας ἀμφοτέρωθεν ἑσטרειφὺς ἔντερον οἶος,

Ὡς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσσε μίγα τόξον Ὀδυσσεύς·

Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν περὶ ῥήσατο νευρῆς·

410

Ἦ δ' ὑπὸ καλὸν αἶσις, χελιδόνι εἰκίλη αὐδῇ.

“ Aut sanè alicubi tales et ipsi domi jacent,

“ Aut ille molitur facere ; ita in manibus

“ Versat huc et illuc malorum expertus erro.”

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum :

“ Utinam enim jam tantoperè utilitatis particeps fiat,

“ Ut iste unquam hunc poterit tendere.”

Sic utique dixerunt proci : at solers Ulysses,

Statim postquàm magnum arcum ponderavit, et vidit undique,

405

Sicut quando vir citharae peritus et cantus

Facile extendit novo in clavo chordam,

Ubi nexerit utrinque benè-tortum intestinum ovīs ;

Sic utique sine nisu tetendit magnum arcum Ulysses :

Dexterà autem deindè manu prehensum tentavit nervum ;

410

Hic verò subtùs clarè sonuit, hirundini similis voce.

Ver. 399. “ Ἦ ὄγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν.” Ἦ αὖ ἐφύλασεν αὐτὰ [τόξα] οἷς ἔχει, (ver. 398.) Ἦ ἴνα ποιήσῃ ἑμαυτῷ. Eustath. Barnesius alii-que vertunt, “ Vel certè hic parat aliquid “ facere.” Sed potior videtur Eustathii interpretatio : Facilius enim vocem ποιή-μεν de arcibus, (de quibus loquitur Poeta ver. 397. 398.) accipere ; quàm voculam τι, quæ sensum tam diversum inducat, sub-intelligere.

Ver. 400. — ἔμπαιος.] Vide suprâ ad 4, 379.

Ver. 402. — τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν, Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο.] Barnesius vertit, “ Tan-“ tum utilitatis obviaret mihi, Quantum, &c.” Cui interpretationi favere quidem videtur sequens vox οὗτος. Rectius autem, ut opi-nor, Scholiastes : Ὁ νῦν, ἴδε καὶ ἐπὶ τοσσοῦτον ὀνειν, ὡς βούλειται, λάβοι.

Ver. 406. Ὡς ὅτ' ἀνὴρ.] Apud Eustathi-um, Ὡς δ' ἴσ' ἀνὴρ.

Tom. II.

Ver. 407. — ἐπὶ κόλλοπι.] Apud Eustathium, περὶ κόλλοπι.

Ibid. — κόλλοπι.] Καλλάβωρ ἰσθηταὶ δὲ παρὰ τὴν κόλλαν. Schol. Κόλλωψ δὲ, ὁ πα-ρὰ τοῖς ἑστέροις κόλλατος, δι' οὗ τείνεται αἱ τρι-αὐται χορδαί. Eustath.

Ver. 408. — ἑσטרειφὺς ἔντερον οἶος.] Τὴν χορδὴν. Schol.

Ver. 409. — τάνυσσε μίγα.] Barnesius edidit τάνυσεν. Sed nihil opus. Vide ad II. 4, 51.

Ver. 410. — περὶ ῥήσατο.] Al. περὶ ῥήσατο.

Ver. 411. Ἦ δ' ὑπὸ καλὸν αἶσις.]

———— sonat unâ letherifer arcus.

Æn. IX, 631.

Ibid. — χελιδόνι εἰκίλη αὐδῇ.] Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι χελιδόνι, οὐ μὴν ἀπὸν, πετυθέσθαι εἶ-πασι τὴν νεύραν, ἐπὶ μὴ πρὸς ἡδύτητα ἢ ὁμοί-ωσις, ἀλλὰ μόνον πρὸς σιότητι φωνῆς ἡχούσης ὑπότρυγχο. Eustath.

Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς
 Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἐκτυπε, σήματα φαίνων·
 Γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Ὅττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω. 415
 Εἴλετο δ' ὤκυν ὀϊστὸν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ·
 Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαρέτρης
 Κεῖατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ περὶήσεσθαι·
 Τόν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἑλὼν, εἵλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' ὀϊστὸν 420
 "Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκεω δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 Πρώτης στείλιῃς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε δύραζε
 Ἴος χαλκοβαρῆς· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 "Ἥμενος· οὐδὲ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδὲ τι τόξον 425
 Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·

Procis autem inde dolor factus est magnus; omnibusque color
 Mutatus est: Jupiter verò valdè intonuit, signa ostendens:
 Gavisus autem est deinde multa-passus nobilis Ulysses,
 Quòd scilicèt sibi ostentum misisset Saturni filius versuti. 415
 Sumpsit verò velocem sagittam, quae ei adiacebat mensae
 Nuda; caeterae autem cavam intra pharetram
 Jacobant, quas citò erant Achivi experturi:
 Hanc utique ad arcus-medium ubi-applicuerat, trahebat nervum crenasque,
 Indidem ex sellà sedens; misit autem sagittam 420
 Ex-adverso collmans: securium verò non aberravit omnium
 A primo foramine; transivit autem penitès foràs
 Sagitta aère-gravis: ipse verò Telemachum allocutus est:
 "Telemache, non te hospes in aedibus dedecorat
 "Sedens; neque omninò à scopo aberravi, neque arcum 425
 "Diù laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:

Ver. 412. — πᾶσι δ' ἄρα χρῶς Ἐτράπετο.] Εἰς ἄρχειαν δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 413. Ἐτράπετο.] Vide suprà ad i, 491. et ad II. 4, 199.

Ver. 415. — τέρας ἦκε.] Τέρας δὲ, ἢ διὰ τὸ ὡς ἰσὺς καὶ τὸν ἀντίφρον του ἄερος· ἢ καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀνωτάτω τόπων, ἵδα καὶ τὰ τέρατα, οἷς τὸ τέρας παρανομιέται. Eustath. Atqui videtur tonitru hoc ideò potiùs portentum dictum, quòd isto præcipuè tempore, simul atque Ulysses arcum tendidisset, acciderit.

Ibid. — παῖς.] Al. παῖς.

Ver. 416. Εἴλετο δ' ὤκυν ὀϊστὸν.]

— auratà volucrum Threïssa sagittam Depromsit pharetrà. — Æn. XI, 858.

Ver. 418. — Ἀχαιοί.] Vide suprà ad ε', 513.

Ver. 419. — ἐπὶ πῆχει ἑλὼν.] Πῆχει, τῇ τοῦ τόξου κίρατι. Schol. Ἐπὶ δὲ τὸ μὲν,

"ἐπὶ πῆχει ἑλὼν," ἐπὶ τοῦ κρατήρος καὶ τοῦ τὸν ὀϊστὸν ἐπὶ τῇ πῆχει τοῦ τόξου, ἦγον τῇ κίρατι, ἵδα ἡ τοῦ τόξου λαβή. Eustath.

Ibid. — εἵλκεν νευρὴν γλυφίδας τε.]

— nervoque obversus equino Contendit telum; diversaque brachia duccens,

Constitit. — Æn. IX, 622.

— cornuque infensa tetendit;

Et duxit longè, donec curvata coirent Inter se capita. — Æn. XI, 859.

Ver. 422. Πρώτης στείλιῃς.] Διὰ πρώτης γὰρ ὁπῆς [Ita ex MS. edidit Barnesius, pro vulgato ὁ τῆς] τῶν πλείων δημοῖς ἦλθεν. Schol.

Ver. 424. — ἐλέγχει.] Al. ἀτίει.

Ver. 425. — οὐδὲ τι τοῦ.] Al. οὐδ' ἔτι ποιν.

Ibid. — ἤμβροτον.] Al. ἡμβροτον.

Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.

Νῦν δ' ὤρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκίσθαι

Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι

Μολτῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. 430

Ἦ, καὶ ἐπ' ὄφρυσιν νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείοιο·

Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλῃν βάλεν ἔγχρῃ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ

Πὰρ θρόνῳ εἰστήκει, κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.

" Non uti me proci ignominia-afficientes vituperant.

" Nunc autem hora et coenam Achivis parandi

" In luce ; at postea et aliter delectandi-se

" Cantu et cithara ; haec etenim sunt ornamenta convivii."

430

Dixit, et supercillis innuit : circumposuit autem sibi enssem acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini ;

Circumque manum charam jecit hastae : propè verò ipsum

Juxta sellam stetit, armatus splendido aere.

Ver. 427. Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.] Vide suprâ ad ε', 361.

Ver. 428. Νῦν δ' ὤρη καὶ δόρπον.] Παρίκει ἐπὶ δαίνοισιν αὐτῶν· τὸ μὲν οὖν δαῖπνον, ἀντὶ τοῦ θανάτου, τὸ δὲ ἐψιάσθαι, (ver. 429.) ἀντὶ τοῦ αἰμαλίσου. Schol.

Ver. 430. — τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.] Vide suprâ ad ε', 271.

Ver. 434. Πὰρ θρόνῳ εἰστήκει.] Al. Πὰρ θρόνον εἰστήκει.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Χ'

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Χ'

Τὰ περὶ τὴν μνηστροφοίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηαῖς, ἐν ταῖς ἔξῃ τὰς διεραπείαις διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων καλεῖται, ἅμα Μιλαίειο.

Ἐπιγραφαί.

Μνηστροφοία.

Ἄλλας.

Χί, Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο πηλεῖ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ρακῆων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην
Ἴων ἐμπλῆειν· ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστοὺς
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·

5

CAETERUM nudatus est pannis solers Ulysses;
Insiliitque in magnum limen, habens arcum, et pharetram
Sagittis plenam; celeres autem effudit sagittas
Ibidem ante pedes: inter procos verò dixit:
"Hoc quidem demùm certamen difficile perfectum est;

5

Ver. 1. Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ρακῆων.] Νοστήειν
δ' ἵστασθαι ὅτι ζωάμενος Ὀδυσσεὺς γυμνώθη
τὰ εὐχὰς μόνα· ———— οὐ γὰρ βίη πονεῖ τὸ ἔλκεν
ἐγὼ μὲν αὖμα, εἰς πόλεμον παρατατῆταις.
Eustath.

Ver. 2. Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν.] Τὸν Ὀ-
δυσσεὺς ἵσταν ἱστὶ τὸν οὐδὸν ἱφαλλόμενος ἔδης. ἱ-
φατὴ γιγνόμενος τοῖς μνηστῆρσι, καὶ ἐκχύντα
τοὺς οἷστους πρὸ τῶν ποδῶν ———— εἰς τὴν
ἱμῶν εἰ, ἢ ἔκω σωτοῦ γίγνηται καὶ παρὰ τοῖς
πράγμασι οὐκ αὖτε ἡ ψυχὴ εἰς λίγης
ἐνδυναμίζουσα, ἢ ἐν Ἰθάκῃ οὖσι, ἢ ἐν Τροίᾳ, ἢ
ὅπως ἂν καὶ τὰ ἑστὶ ἔχῃ. Plato in Ione.

Ibid. Ἄλλας.] Ita apud Homerum semper
scribitur hæc vox, notante Barnesio. Al.
Ἄλλας. Vide ad II. 9, 85.

Ver. 3. — [ἐμπλῆειν.] Al. ἐμπλῆειν.
Ver. 5. — [ἐκχύντα.] Ἄλλας δὲ
δύναται ἢ δίχα βλάβης ἵστασθαι ἵσταν ἵνα λίγη
Ὀδυσσεὺς, ὡς οὐ καλυπταμένη, ὡ μνηστῆρες, ἱμῶν
ἢ παρὸν ἄλλος, ὡς ἡμῖς λείγεται, ἀλλὰ ἐστι-
σημένος ἔσται, καὶ ὡς ἱστῆν, ἀβλαβῆ. Αἰγύοι δ'
ἀν αὐτὸν καὶ ἄλλως ἐργασίας ἀάατος, ἡγουσ
καλυπταμένη, κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς μνηστῆρσι. Eu-
stath. Priorem interpretationem hinc secuti
sunt plerique. Vide autem suprâ ad 9, 91.

Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐκ τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι, αἶ' πε τύχοιμι, πέρη δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.

Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόφῃ ἰθύνετο πικρὸν οἶστόν.

Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλειςον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρῦσειον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνάμα, 10

Ὅφρα πίοι οἴκοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ

Μέμβλετο· τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,

Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,

Οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν;

Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαίμῳ ἐπισχομένος βάλεν ἰῶ. 15

Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἥλυθ' αἰκωπή.

Ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσι, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς

Βλημένον· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχύς ἦλθεν

Αἵματος ἀνδρομέτιο· θοῶς δ' ἀπὸ οἴο τράπεζαν

"Nunc denuo scopum alium, quem nondum quisquam percussit vir,

"Videbo, an consequar; praebéatque mihi gloriam Apollo."

Dixit; et in Antinuum dirigebat amaram sagittam.

Sanè ille pulchrum poculum sublatum-ibat

Aureum, utrinque-anatum; et jam manibus tractabat, 10

Ut biberet de-vino: caedes verò ei non in animo

Curae-erat: quis putaret inter viros convivas,

Solum inter plures, etiam valde fortis esset,

Ei structuram mortem malam, et fatum nigrum?

Hunc utique Ulysses ad guttur nactus percussit sagittà; 15

E-regione verò teneram per cervicem ivit cuspis.

Declinatus est autem is aliorum, poculumque ei exiit manu

Percusso: statim verò fistula per nares crassa venit

Sanguinis humani; citò autem à se mensam

Ibid. — ἐπιτίλλουσι.] Vide ad II. 4, 37.

Ver. 7. — πέρη.] *Al.* πέρη.

Ver. 9. Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλειςον, &c.] Διονύσιος ὁ Θερρὸς ἐν ταῖς Μελίσσις φησὶ, τὴν παραρρίαν, "Πολλὰ μεταξὺ πύλων [*Al.* et fortas — "ἐὲς rectius, πύλιν] πύλων καὶ χεῖρας ἔκειτο," ἀπὸ τούτου παρὰ τὸν ἀνδρομέτιον γὰρ Ἀντίνοον τὸ πέρα, βάλλεται. *Schol.*

Ver. 12. — εἰς π' αἶσα.] *Al.* εἰς π' αἶσα.

Ver. 13. — εἴη.] *Al.* εἴη.

Ver. 14. — θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν.] Vide suprā ad ὅ, 241.

Ver. 15. Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαίμῳ.] Vide *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως; § 10.

Ibid. — ἐπισχομένος.] *Scholinstes* exponit, ἐπιλαβόμενος. *Eustathius* autem, Τὸ δὲ ἐπισχομένος, (inquit), ἀπὸ τοῦ καταστοχευάμενος· τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπιχῶν τὴν χεῖρα καὶ ἐπὶ τὴν τοῖ κατὰ στήθευ βάλλοντα. *Eustath.* *Al.* ἐπισχομένον.

Ibid. — βάλεν ἰῶ.] Μῆξ δὲ καὶ ἰντῶθα

βαλὼ θανατῶν ἢ Παντοῦ τοῦτο βαλλόμενος, διὰ τὸ ἀνδρομέτιον φαρμάκῳ τοῖς οἰστοῖς βιάσθαι, κατὰ καὶ ἐν τῇ ἄλφῃ πεφύσθαι (*ver.* 261.) ἀρῶσθαι. *Eustath.* Sed et locis maxime lethalibus tela infixa memorat Poeta. Vide infrā *ver.* 82.

Ver. 16. Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο.] Apud *Dionysium Halicarnassensem*, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10. omittitur hic versus.

Ver. 17. — δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς βλημένον.] Ita vulgati; itaque in Exemplaribus accuratioribus legi testatur *Eustathius*. Ac hujusmodi quidem constructio Poetae non inusitata: Vide suprā ad ζ', 155. et ι', 256. In nonnullis autem Exemplaribus legitur, notante ibidem *Eustathio*, βλημένην.

Ver. 18. — αὐτίκα δ' αὐλὸς.] Αὐλὸς μιν, τὸ ὄργανον ᾧ διερχεται τὸ πνεῦμα καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς ἐκπύσητα σχῆμα, αὐλὸν καλοῦμεν ὡς περὶ τὸ στάδιον καὶ τὸν κρουὸν τοῦ αἵματος: "Αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχύς" ἦλθ'. *Athenaeus*, *lib.* V. cap. 3.

Ver. 19. — εἴα.] *Al.* εἴα.

- ᾽Ωσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦν ἔραζε. 20
 Σῆτος τε, κρέα τ' ὅπτα, φορύνετο· τοὶ δ' ὁμάδησαν
 Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα περόντα.
 Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὀρυνθέντες κατὰ δῶμα,
 Πάντασι παπταίνοντες εὐδμήτους ποτὶ τοίχους·
 Οὐδέ πη ἀσπίς ἦν, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος, ἐλίσθαι. 25
 Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπίσσειν·
 Ἔεινε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκ ἔτ' αἰθλων
 Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἶπὺς ὄλεθρος.
 Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ' ἄριστος
 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται. 30
 Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπεὶ φάσαν οὐκ ἐβέλοντα
 Ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν,

Pepulit pede percussam; effudit verò cibos humi. 20
 Panisque, carnesque assatae foedabantur: ipsi autem tumultuati sunt
 Proci in domo, ut viderunt virum lapsum.
 Ex sedibus verò surrexerunt, turbati per domum,
 Undique circumspicientes benè-structos ad parietes:
 Nullibi verò scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum. 25
 Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis:
 "Hospes, malè in viros sagittas-mittis: non ampliùs certaminibus
 " Aliis intereris: nunc tibi certum adest grave exitium.
 " Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longè optimus
 " Juvenum in Ithacà: ideo te hic vultures edent." 30
 Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem
 Virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,

Ibid. 20. — ποδὶ.] *Al. ποσί.*
 Ver. 21. — φορύνετο.] Τουρύνετον ἱμαλύνε-
 το ἢ αἵματι, ἢ καὶ ἄλλως, πυλόμενα εἰς γῆν.
 Eustath.

Ver. 22. — κατὰ δῶμα.] *Al. παρὰ δῶ-
 μα.*

Ver. 24. — εὐδμήτους ποτὶ τοίχους.] Ita
 pro vulgato ἰσημήτους; restituit Barnesius:
 Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio colla-
 tus. Rectè, ut opinor. Occurrit enim, uti
 et ipse annotat Barnesius, phrasis τοίχος εὐδ-
 μητός suprà 6, 302. et infra ver. 126. hujus
 libri; item τοίχος εὐδμητός, *Iliad.* μ', 137.
 at τοίχος ἰσημήτους nusquam alibi apud Ho-
 merum reperitur.

Ibid. — ποσί.] *Al. ποσί.*

Ver. 25. Οὐδὲ πη ἀσπίς ἦν.] Arma scilicet
 omnia amoverant Ulysses et Telemachus;
 ut suprà 6, 31. memoratum est.

Ibid. Οὐδὲ πη.] *Al. Οὐδὲ πω.*

Ibid. — ἄλκιμον ἔγχος.] Sic apud
 Virgiliū:

— validam — hastam. *Æn.* X, 401.

Ver. 27. Ἔεινε, κακῶς — οὐκ ἔτ' αἰθλων —
 νῦν τοι.] Ὅρα δ' ἐν τῷ "Ἔεινε κακῶς ἀνδρῶν
 " τοξάζεαι," καὶ ἔξῃ, τὸ τῶν ἰσχυρῶν πορνεύειν

κὼν διὰ θυμὸν· τοῖς γὰρ ἐν δουλ. στίχοις ἴσται
 νῦνται αὐτοτελείς. Eustath.

Ibid. — οὐκ ἔτ' αἰθλων Ἄλλων ἀντιάσεις.]
 Eustathius hoc ita videtur accepisse, ut ver-
 tendum sit, "Nulla ampliùs præmia conse-
 queris." Ὡς οἷα λεγόντων τῶν μνηστῆρων,
 οἱ δὲ διατεταγμένους μὴ σιδήρου, εἰς τὰ ὑπὸ
 τῆς Πηνελόπης εἴδοντα· ἐπὶ δὲ τῇ βολῇ ταύτῃ
 τοῦ Ἀντιφίου, οὐκ ἴσται τοὶ αἰθλων τοῦτοι. Sed
 verior vulgata interpretatio; "Nullis am-
 pliùs certaminibus intereris."

Ver. 28. — ἀντιάσεις.] Vide ad *Il.* 4, 67.

Ver. 30. — σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.]

Alitibus linquere feris. — *Æn.* X, 599.

Ver. 31. Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ.] Ἰστέον δὲ ὅτι
 νοθεύεται ὑπὸ τῶν Παλαιῶν τὸ χεῖρον τοῦτο
 ἀπαιρεῖν γὰρ, φασί, καὶ γυλίοις πάντας ἑμὸν ταῦ-
 τα λίγων, ὡς ἐν συνθήματι, οἷά τινα Τραγι-
 κὸν χεῖρον. Ἔσθες γὰρ φασιν Ὀμήρῳ ἐν τοῖς
 τοιοῦτοις οὐχ οὕτω κακῶς, ἀλλὰ λίγων, "Ὡδὲ
 " δὲ τις ἵππευται." Ἔσθες δ' ἵππευται, ὡς ἐκχυρ-
 μέτων Ὀμήρου νῦν ἄλλως τὸ τοιοῦτον τόημα, ὡς
 οἷα συγκυχυμένους ἐφ' ἐκάστου τῶν μνηστῆρων λε-
 γόμενον· οὐ γὰρ εἶχεν ἐν τοιοῦτῳ παραχρῆμα κοινῇ
 ἰδίᾳ ἄδοτον. Eustath. Cæterum de voce
 Ἰσκειν, vide suprà ad 6, 203.

Ὦς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.

Τούς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ κύνες, οὐ μὲν ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἐκίσθαι 35

Δήμου ἀπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,

Δμῶῃσιν δὲ γυναιξὶ παρηνάξεσθε βιαίως,

Αὐτοῦ τε ζώντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,

Οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔθεσθε. 40

Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.

Ὦς φάτο· τούς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δέος ἔειλεν·

Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὀλεθρον.

Εὐρύμαχος δὲ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας, 45

Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες, ὅσα ρέζεσκον Ἀχαιοί,

Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.

Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,

Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,

Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.

Eos autem torvè intùitus allocutus est solers Ulysses :

“ O canes, non me amplius existimabatis reducem domum venturum, 35

“ Populo à Trojanorum ; quod mihi consumebatis domum,

“ Cum famulis verò mulieribus concumbebatis violentèr,

“ Ipsiusque mei viventis ambiebatis uxorem,

“ Neque deos veriti, qui coelum latum habitant,

“ Neque ullam hominum indignationem in posterum supposuistis. 40

“ Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.”

Sic dixit : illos verò omnes pallidus timor cepit :

Circumspectavit autem unusquisque, quà effugeret grave exitium.

Eurymachus verò ipsum solus respondens allocutus est :

“ Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45

“ Haec quidem justè dixisti, quot faciebant Achivi,

“ Multa quidem in aedibus injusta, multa autem in agro.

“ Sed hic quidem jamjam jacet, qui causa erat omnium,

“ Antinous : hic enim instituit haec opera,

Ver. 36. Δήμου ἀπὸ Τρώων.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ
“ Δήμου ἀπὸ Τρώων” δι' ἐκφύσεως τῶν μνηστή-
ρων παρέρρηκται, καὶ ἀναμνηστικὸν τῆς αὐτοῦ ἀνδρείας.

Eustath. Eodem modo accipit et Dna. Da-
cier. Quod tamen longius videtur petiitum.

Ver. 37. — παρηνάξεσθε.] Vide ad II.
i, 336. Porro in nonnullis Codicibus ver-
sus hic et sequens transponuntur.

Ver. 38. — ὑπεμνάσθε.] Ὑπεμνήσκειν,
λειανθίζαντες ἠμνηστικῶς. Schol.

Ver. 40. — ἔθεσθε.] Scholiastes legit ἰ-
σθαι ἢ ἰ, “ δεικνύσθαι ἰσθαι.” Atque ita
habet MS. à Tho. Bentleio collatus. At veri-
similior vulgata lectio, quod eandem ferè
phrasin usurpat Poeta, *Iliad.* v, 121.

— ἀλλ' ἐν φρεσὶ θύοις ἱκανοὺς
Ἰδῶ καὶ νέμεσιν. —

Ver. 43. Πάπτηνεν δι.] Deest hic versus
in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 47. Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσ-
θαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.] Haud dissimili-
tèr Horatius :

Iliacos intra muros peccatur, et extra.

Epist. lib. I. ii. 16.

Ver. 49. — ἐπίηλεν.] Συνίστηεν. Schol.
Cæterum de antepenultimâ hujus vocis pro-
ductâ, vide ad II. i, 24. et π', 762.

Οὔτι γάμου τόσσοι πεχρημένος, οὔτε χατίζω, 50
 Ἄλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων
 "Οφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐυκτιμένης βασιλῆς
 Αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνει λοχῆσας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαιται· σὺ δὲ φεῖδω λαῶν
 Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν ἀρессάμενοι κατὰ δῆμον, 55
 "Όσσα τοι ἐκπέτοται καὶ ἐδῆδοται ἐν μεγάρῳσιν,
 Τιμὴν ἄμφος ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἴσχα σὸν κῆρ
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νημεσσητὸν πεχολῶσθαι.
 Τὸν δ' αἶρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 60
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρῷα πάντ' ἀποδοῖτε,
 "Όσσα τε νῦν ὕμμι' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιβείτε,
 Οὐδέ κεν ὥς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.

" Nequaquam nuptiarum tantoperè indigens, neque cupiens, 50

" Sed alia cogitans, quae ei non perficit Saturnius;

" Ut Ithacae in populo benè-cultae regnaret

" Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus.

" Nunc autem ille quidem fato suo interfectus est: tu verò parce populis

" Tuis: at nos postea, ubi-placaverimus te per populum, 55

" Quaecunque tibi epota et comesta sunt in aedibus,

" Pretium separatim ducentes viginti-boum unusquisque,

" Aesque aurumque pendemus; donec tuum cor

" Exhilaratum-sit: priùs autem nequaquam indignum te irasci."

Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses: 60

" Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,

" Quaecunque scilicèt nunc vobis sunt, et sicundè alia adderetis,

" Neque sic adhuc manus meas abstinere à caede,

" Antequam omnem proci injuriam luissent.

Ver. 50. Οὔτι γάμου.] *Al.* Οὔτι γάμον.

Ver. 52. — βασιλῆς.] *Al.* βασιλῆιν.

Ver. 54. — ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαιται.]

Scholiasies istud ἐν μοίρῃ exponit, Δικαίως, διόντως· eodemque modo interpretatur Eustathius. Quam expositionem secuti Henricus Stephanus et Barnesius, in versione reddunt, " Meritò interfectus est." Nescio tamen an non phrasis " ἐν μοίρῃ πέφαιται" idem potius sonet quod " Θάνατος καὶ μοῖρα κίχάνει," *Iliad.* g, 478. 672. χ', 436. et similia.

Ver. 55. Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν.] *Al.* Τῶν σῶν ἄμμι δ' ὅπισθεν.

Ver. 56. — ἰδῆδοναι.] *Al.* ἰδῆδαι, et ἰδῆδισθαι.

Ver. 57. — ἀμφὶς ἄγοντες.] *Κωφὶς ἱκανοὶ δίδοντες.* Schol.

Ver. 58. Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν,

εἴσχε σὸν κῆρ Ἰανθῇ.] " Ἐχὺ τὸ χωρίον ἀμφιβολίας ἱκανοῦσθην. — " Ἀδελφὲ γὰρ καὶ ἰνταῦθα εἴτε ἰδίᾳ ἕκαστος ἀνὰ εἰκοσάβοιον χαλκοῦ ἀποδώσει, καὶ αὖθις ἀνὰ εἰκοσάβοιον χρυσοῦ εἴτε καὶ ἄλλως, ἰδίᾳ μὲν ἕκαστος ἀρμεῖναι τὸ εἰκοσάβοιον, δι' οὗ ἦν βίᾳς εἶναι κτήσεσθαι, ἰδίᾳ δὲ χαλκὸν καὶ χρυσὸν ἀρμεῖναι. Eustath.

Ver. 61. 62. — ἀποδοῖτε, — ἰαδῶναι.] Τὶ δὲ ἀποδοῖτε, καὶ τὸ ἐπιβείτε, συγκροσῆσαι τοῦ δόσθαι, καὶ δύναιτο ὡς τρίτα, τὸ ἀποδοῖναι καὶ ἱπθῆναι. Eustath. Vide suprā ad φ', 195.

Ver. 63. — χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι.] Vide ad *Il.* i, 424.

Ver. 64. — ἀποτίσαι.] Similitérque infra ver. 218. εἰς. Vide ad *Il.* i, 508. et χ', 19. 20. In nonnullis, notante Barnesio, malè hic scriptum est ἀποτίσαι.

Nῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἢ μάχισθαι, 65
 ἢ Φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει·
 Ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξασθαι ὁδομαι αἰκὺν ὄλαθρον.

“Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφάνει δεύτερον αὖτις·

“ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὁδὲ χεῖρας ἀάπτους· 70

Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον εὐχέον, ἠδὲ φαρέτρην,
 Οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκει πάντας
 Ἀμμι κατακτείνει· ἀλλὰ μνησώμεθα χάριμς·
 Φάσγανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπίδας 75
 Ἰῶν ἀκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχουμεν
 Ἀθρόοι· εἰ κέ μιν οὐδοῦ ἀπάσομεν, ἠδὲ θυράων,
 Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστν, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο·
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.

“Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὄξυ,

“ Nunc vobis optio-ades, contra vel pugnare,

65

“ Vel fugere, qui mortem et fatum evitaverit :

“ Sed haud ullum effugitutum puto grave exitium.”

Sic dixit : eorum verò ibidem soluta sunt genua et charum cor.

Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundò rursus :

“ O amici, non enim abstinēbit vir hic manus indomitas ;

70

“ Sed postquam cepit arcum benè-politum, et pharetram,

“ Limine à polito sagittabit, donec omnes

“ Nos interfecerit : quin recordemur pugnae ;

“ Ensesque stringite, et obtendite mensas

“ Sagittis letiferis : in ipsum verò omnes ingruamus

75

“ Conferti ; si eum à limine depellamus, et foribus,

“ Eamusque per urbem, clamorque citissimè fiat ;

“ Eò citò hic vir nunc ultimò sagittaverit.”

Sic utique locutus, strinxit ensem acutum,

Ver. 65. — παράκειται.] Πράξειται εἰς αἴρεσιν. Schol. Ἀλ. πάρα κίττα.

Ver. 70. “ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὁδὲ.” Ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς ἐκ τοῦ “γὰρ” συνδιδόμου ἀρχαίμην, ἐν τῇ. “οὐ γὰρ σχήσει” ἀνὴρ ὁδὲ χεῖρας, ἀποδίδωσι τὴν ἰννοίαν μετὰ τρεῖς στίχους, εἰς τὴν συνήθειαν, [ver. 73.] “ἀλλ’ ἀμμι κατακτείνει.” Πολλὰ γὰρ ὁ ἄλλος σύνθετος ἀποδοτικὸς κίττα· ὅτι καὶ ἀντὶ τοῦ Δι, λαμβάνεται. Eustath. Rectius autem fortassè hic referetur vocula γὰρ ad id quod reticetur : “Consilium aliquod nostrum ipsorum defendendorum nobis excogitandum est ; non ENIM, &c.” Vide ad II. i. 22.

Ver. 72. Οὐδοῦ ἀπὸ ξεστοῦ.] Ἀλ. Οὐδοῦ ἰρι ξεστοῦ.

Ibid. et ver. 78. — τοξάσσεται, — τοξάσσονται.] Ita rectè edidit Barnesius ; atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. malè, τοξάνεται — τοξάνονται. Fi-

unt enim (uti notavit Barnesius) ex τοξάζω, eujusmodi verba istud à in Futuris et Aoristis Primis semper corripunt. Item infra ver. 79. ubi in Vulgatis scriptum erat εἰρύσσατο φάσγανον ὄξυ, rectè restituit Barnesius (quocum et ibi facit MS. à Tho. Bentleio collatus), εἰρύσσατο· atque ita in Vulgatis scribitur Iliad. χ', 306. ubi occurrit idem versus. Vide ad II. i. 140. et σ', 781.

Ver. 75. Ἀμμι κατακτείνει.] Vide ad II. i. 59. Quod autem hic ait Barnesius ; “Ἀμμι, ἡμᾶς· Δυνάμει, ἀντὶ Πληθυντικοῦ” id (ut opinor) non rectè se habet. Vide ad II. i. 566.

Ver. 74. Φάσγανά τε σπάσσασθε.] Ἐξοφίρου γὰρ οἱ Παλαιοί. Schol.

Ibid. — καὶ ἀντίσχεσθε τραπίδας.] Τὸ δὲ “ἀντίσχεσθε τραπίδας” ἰὼν, ἀντὶ τοῦ ἀποδότικου ἀντὶ ἡ ἀντὶ καὶ ἐναντίας τῶν βελόνων ἔρχεται, δίδωσι ἀσπίδων. Eustath.

Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀπαχμένον ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ 80
 Σμερδαλία ἰάχων· ὁ δ' ὁμαρτῇ διος Ὀδυσσεύς
 Ἴον ἀποπροΐεις βάλλε στήθος παρὰ μαζόν,
 Ἐν δὲ οἱ ἦπατι πῆξε θυὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χεῖρὸς
 Φάσγανον ἦκε χαμαῖζε, περιρρήδης δὲ τραπέζῃ
 Κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε, 85
 Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
 Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
 Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλὺς.
 Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰσατο κυδαλίμοιο
 Ἀντίος αἰῖτας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ, 90
 Εἴπως οἱ εἴξει θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
 Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δουρὶ,
 Ὡμων μισσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
 Δούπησεν δὲ πεισὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος 95

Aereum, ancipitem : insiliitque in ipsum 80
 Terribiliter vociferans ; eodem-tempore autem nobilis Ulysses
 Sagittā emissā percussit pectus ad mammam,
 Infixitque ei hepati velox telum : ex manu verò
 Ensem demisit is humi ; vertiginosus autem circa mensam
 Decidit contortus ; effudit verò cibos humi, 85
 Et poculum rotundum : ipse autem terram verberabat fronte,
 Animo dolens ; pedibusque thronum ambobus
 Calcitrans concussit : ob oculos verò fusa est caligo.
 Amphinomos autem in Ulyssem irruit gloriosum
 Ex-adverso impetu-facto ; strinxitque ensem acutum, 90
 Siquo-modo is sibi cederet foribus : sed sanè ipsum praevertit
 Telemachus à tergo percutiens aeratā hastā,
 Humeros inter ; perque pectora adegit :
 Fragorem verò edidit is lapsus, terramque feriit totā fronte.
 Telemachus autem abripuit-se, relictā longā hastā 95

Ver. 81. Σμερδαλία ἰάχων.] Vide ad II. δ', 456.

Ibid. — ὁμαρτῇ.] *Al.* ἡμαρτῇ et ἡμέρτῃ.

Ver. 82. — βάλλε στήθος.] *Al.* βάλλε δι στήθος.

Ver. 85. Κάππεσε δινηθείς.] *Al.* Κάππεσιν δινηθείς.

Ver. 86. — ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ.] Similiter infra ver. 94. χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

———— at ille
Fronte ferit terram ————

Æn. X, 348.

Ver. 87. — ἀνιάζων.] Vide ad II. γ', 103. et δ', 24.

Ver. 88. — κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλὺς.]

———— in æternam clauduntur lumina noctem. *Æn.* XII, 310.

Ver. 89. — Ὀδυσῆος εἰσατο.] Ὡς ἐστὶ Ὀδυσσεύς ἀγρευθῆναι. Schol.

Ver. 90. — εἴρυτο.] Nonnulli, notante Barnesio, scribendum volunt *εἰρύετο* ut sit contractum ex *εἰρύετο* eadem ratione ac *λύετο* ex *λύετο*. Vide ad II. γ', 555. et δ', 1.

Ver. 91. — ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν.] Ἐνθα καὶ ὅρα τὴν Ὀμηρικὴν διχόσητα. Πρωτόπαιρος γὰρ ὢν πολέμου ὁ παῖς, οὔτε θάρρει μάχην ἀντιμίστωσεν, ἀλλ' ἐνδευντικῶς βάλλει κατόπισθε· καὶ βαλὼν δὲ, “ἀπορούς λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος αὐτοῦ” ἢ “ἀμφινόμῳ.” [infra ver. 95.] *Eustath.*

Ver. 94. Δούπησεν δὲ.] Vide ad II. γ', 455. et 504.

- Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε, μή τις Ἀχαιῶν
 Ἔγχοις ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσσει,
 Φασγάνῳ αἰῖζας, ἢ ἐπροπρηνέϊ τύφας.
 Βῆ δὲ Δίῳ· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπια πτερόεντα προσηύδα· 100
 ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνέην εὐχαλκον, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖαν,
 Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰὼν δάσω δὲ συβώτῃ
 Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105
 Οἶσε Δίῳ, εἴω μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἷστοι,
 Μὴ μ' ἀποκινήσωσι θυράων μῶνον ἰόντα.
 ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
 Βῆ δ' ἵμεναι δάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο·
 Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ, 110
 Καὶ πύρρας κυνέας χαλκῆρεας ἵπποδασείας·
 Βῆ δὲ φέρον, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.

Illic in Amphinomo, pertimescebat enim, nē quis Achivorum
 Hastam retrahentem longam, vel feriret,
 Ense insurgens, vel prono percutions.
 Ivit autem currens, valdeque citò dilectum ad patrem pervenit :
 Propè verò stans verbis alatis allocutus est :
 " O pater, jam tibi scutum afferam et duas hastas,
 " Et galeam benè-aerata, temporibus aptam,
 " Ipseque me-induam profectus : dabo porro subulco
 " Et bubulco alia : armari enim melius."
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :
 " Affèr currens, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittae,
 " Nè me amoveant foribus, solus cùm-sim."
 Sic dixit : Telemachus autem dilecto obediit patri.
 Perrexit verò ire ad-thalamum, ubi ei inclyta arma jacebant :
 Indè quatuor quidem scuta desumpsit, hastasque octo,
 Et quatuor galeas aeratas setis-equinis-densas :
 Ivitque ferens ; valdè autem citò charum ad patrem pervenit.

Ver. 97. — ἰλάσσει.] Πλαστέϊ τῷ ἔργῳ πλάξιν. Schol. Vide ad ver. 98.

Ver. 98. — ἢ ἐπροπρηνέϊ τύφας.] Κατὰ στόμα τῷ ἔργῳ ἰσθίς τις τοῦ προπρηνέϊ, ἢ ἀνατί-
 ναι, ἀλλὰ νύκας ὅστις οἱ μὴ γὰρ ὑπὸ τῶν
 πλάτῳ ἔχουσι τὸ ἔργον· οἱ δὲ πλάττονται, πλά-
 γου. Schol. Atqui hoc, ut opinor, potius
 dicere vult Poeta ; nempe metuisse Telema-
 chum, nequis ipsum, (dum se ad hastam evel-
 lendam inclinaret,) aut ense elevato palàm
 feriret, aut prono cliàm configeret.

Ibid. — προπρηνέϊ.] *Al. προπρηνέϊ.*

Ibid. — τύφας.] MS. à Tho Bentleio collatus τύφρ.

Ver. 99. — Βῆ δὲ Δίῳ.] *Al. Βῆ δὲ Δίῳ.*

Ver. 102. — εὐχαλκον.] *Al. εὐχαλκον. Ἄλ. ἀφ' χαλκον.*

Ver. 103. Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι.] " Ipse-
 " que me armis induam." Propria nimirum
 haec Vocis Mediae significatio. Vide suprā
 ad i, 296. et ad II. γ', 141.

Ver. 106. Οἶσε.] Vide suprā ad ε', 154.

Ibid. — ἀμύνεσθαι.] *Al. ἀμύνεσθαι.* ut
 infrā ver. 116. notante Barnesio.

Ver. 109. Βῆ δ' ἵμεναι δάλαμόνδ', &c.] Ita
 ex utrāque Eustathii editione restituit Bar-
 nesius ; cumque eo facit et MS. à Tho. Bent-
 leio collatus. Ita infrā ver. 161. Βῆ δ' αὖ-
 τος δάλαμόνδ' Μιλάδης. Vulgati hīc habent
 δάλαμον, &c.

Ver. 110. — σάκε' ἔξελε.] *Al. σάκε' εἴλετο.*

- Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροὶ δύσατο χαλκόν·
 "Ὡς δ' αὐτὰς τῷ δμῶϊ δύσθην τέυχια καλὰ,
 "Ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην. 115
 Αὐτὰρ ὄγ', ὅφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοὶ,
 Τέφρα μνηστῆρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾗ ἐνὶ οἴκῳ
 Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ οἷστέοντα ἄνακτα,
 Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὐσταθῆος μεγάροιο 120
 "Ἐκλιν' ἱστάμεναι, πρὸς ἐνώπια καμφανώοντα·
 Αὐτὸς δ' ἄμφ' ἄμοισι σάκος δέτο τετραβέλυμνον·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν
 "Ἴκπουρει, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν
 Εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυβμένα χαλκῷ. 125
 Ὅρσοβύρη δέ τις ἔσκεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·

Ipse verò primùm circum corpus sibi-induit aes:

Sic autem paritèr famuli sibi-induerunt arma pulchra;

Steteruntque circum Ulyssem prudentem, versutum.

At ille, quamdiù quidem ipsi ad-propugnandum aderant sagittae,

Tamdiù procorum unum utique semper suà in domo

Percutiebat collimans: illi verò conferti cadebant.

At postquam defecerunt sagittae jaculantem regem,

Arcum quidem ad postem benè-fundatae domus

Inclinavit ut-staret, ad parietes collucentes:

Ipse verò circum humeros scutum posuit quadruplex;

Capitque forti galeam fabrefactam imposuit

Setis-equinis-comantem; terribilitèr autem crista desuper nutabat:

Sumpsit porrò validas hastas duas munitas aere.

Posticum verò quoddam erat benè-structo in pariete;

Ver. 113. — δύσατο.] *Al.* δύνισα. Vide ad II. β', 35, et i, 109.

Ver. 116. — ἀμύνεσθαι.] Apud Eustathium in commentario, ἀμύνεσθαι. Ut supra ser. 106.

Ver. 118. — ἀγχιστῖνοι.] *Al.* ἀγχιστῖνοι, et ἀγχιετῖνοι.

Ver. 121. "Ἐκλιν' ἱστάμεναι.] Ita edidit Barnesius; atque ita legit MS. à Th. Bentleio collat. Rectè. Quod enim hoc in loco habent Vulgati, "Ἐκλιν' ἱστάμεναι, ferri non potest. Quippe κλίνω (uti et annotavit Barnesius,) in *Prasenti*, Imperfecto, et Aoristo Primo, i semper producit. Vide ad II. α', 309. 314. et 338. item ad ζ', 510. *Al.* "Ἐκλιν' ἱστάμεναι.

Ibid. — πρὸς ἐνώπια.] Ἐνώπια λόγῳ τοῦ ἀπαριθμεῖν τῆς ἐπὶ τοῖς τοίχοις. Eustath.

Ver. 124. Ἴκπουρει, δεινὸν δὲ λόφος.]

Aere caput fulgens, cristâque hirsutus equinâ. *Æn.* X, 869.

Ver. 125. Εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυβμένα χαλκῷ.] Similitèr apud Virgilium:

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I, 313. XII, 165.

— manusque ambas jaculis oneravit acutis. X, 868.

Ver. 126. Ὅρσοβύρη δέ τις ἔσκει.] *Al.* Ὅρσοβύρη, et Ὅρσοβύρη. Cæterum hinc Scholiastes ad Euripidis *Medeam*, ver. 134. vocem ἀμφίπολον ita exponit; τὸ ἔχον δύο πύλους καὶ ἐπὶ τοῖς τοίχοις, μίαν μὲν τῇ αὐθεντικῇ, ἑτέραν δὲ, ἣν Ὅμηρος λέγει Ὅρσοβύρη. Porro de hoc loco ita Eustathius: Ὅρσοβύρη ἑκατὸν πᾶσι τῷ Πρωτῇ, δύω τῇ ἑκτονῇ, ὑψηλοτέρῃ πρὸς τὴν ἑκτονῇ, εἰς ἣν εὐχ αἶετ' ἐν τῇ ἀπλήτῃ ἐν τῇ μὴ διὰ κλίμακα ἵεναι ἢ ἄλλως πως ἀναγύναι καὶ ἀναβάναι εἰς αὐτὴν ὅτι καὶ Ὅρσοβύρη ἑκατὸν, ἄγων δύω εἰς ἣν ἵενται τῇ, ὅτε λαν ἰδὲν ἰαυδῆν. — Τίς δὲ τῇ Ὅρσοβύρῃ ἱστομάδα δύω ἀνέστησαν, δὲ ἥς εἰς ὑπερῶν ἀναβαίνουσι, ἵδουσι ἐν αὐτῇ. Εἴη δὲ ἡ αὐτὴ ἵστομα ἡ καταβήσκουσα κλίμακα ὅτι, καὶ δι' αὐτὴν λιγοτάτη κοινὴ καταβάσκει. Τίτω μάλιστα τῇ Ὀμηρικῇ συνῆνι στοιχάζονται τινες ἱστομα εἰς διζῶν εἶναι τῇ Ὀδυσσεὶ ἱστομῶν τῇ τῇ

Ἀπρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσταθίως μεγάροιο
 Ἦν ὁδὸς εἰς λαύρην, σαινίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνάγει δῖον ὑφορβὸν
 Ἑστάοτ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίνετ' ἑφορμή. 130
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν, ἔπος πάντεσσι πιφάουσκα·
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἂν ὀρεσθύρην ἀναβαίῃ,
 Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοῇ δ' ὅκιστα γένοιτο;
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσεται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰτόλος αἰγῶν 135
 Οὐπὼς ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφέες· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ δῦρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
 Καὶ χ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅστ' ἄλκιμος εἴη.
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐκείκω θάσσηχθῆναι

Extremum autem ad limen benè-fundatae domûs
 Erat via in angiportum, tabulae verò illam continebant benè-aptatae:

Hanc autem Ulysses custodiare jussit nobilem subulcum,
 Stantem prope ipsam: unus verò solus erat aditus.

130

Illis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans:

"O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,

"Et dicat populis? clamorque citissimè fiat?

"Eò citò hic vir nunc ultimo sagittaverit."

Hunc autem rursùs allocutus est Melanthius, custos caprarum:

135

"Nullo modo licet, Agelaè Jovis-alumne: propè enim valdè

"Aulae pulchrae fores, et angustum os angiporti;

"Et unus omnes arceret vir, qui scilicèt strenuus esset.

"Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,

φλῆς καὶ ταξίοντι, οὐκ ἂν ἐν τῇ διακρίσει τοῦ
 τοίχου συνιστάται. "Εφίει δὲ ἡ ταμὴν Ὀρεσ-
 θύην τὸν ἀνελθόντα εἰς αὐτὴν καὶ τὰς μετὰ τὸν
 πρὸτατον θύρας τῆς αὐλῆς, ἥς τὰς σῦλλας διαμῶ
 βυζλινῇ Φιλαίτιος ἐπέθηκε, [suprà φ', 391.] καὶ
 ἐπὶ λαύρῃ, ταυτίσκει δημοσίῳι συνιστάται. Ubi
 et de hac re plura. Scholiastes portam hanc
 in thalamum, ubi arma reposita erant, du-
 coso existimabat. "Ε τῷ τοῦ οἴκου ἑνὸς τοίχου
 (inquit) θύρα ἦν, δι' ἧς εἰς τὸν Σάλαμον ἀνα-
 βῆται, ἐπὶ τὰ ὅπλα ἔκειτο· ὡς ἐν οὗτοι, ἐπὶ
 ἐν ἡμετέροις ἦν, ἐφ' ᾧ ἦ ἔκειτο καὶ ἀναβασθῆναι.
 Verùm si in thalamum duxisset porta hæc,
 quam Ulyssis jussu custodiebat Subulcus,
 (ver. 129.) aded ut eâ viâ nullo modo egre-
 diendum esse fateretur Melanthius, (ver.
 136.) non statim deinceps subjectisset ille
 consiliium armorum è thalamo petendorum,
 (ver. 139.) sed potius thalamum aliâ quâdam
 viâ adeundum monuisset. Vide et infrâ ad
 ver. 142.

Ibid. — ἰδυμένη ἐν τοίχῳ.] In nonnul-
 lis legitur, notante Barnesio, ἰδυμένη. Mi-
 nus rectè. Vide suprà ad ver. 24.

Ver. 128. — λαύρῃ.] Στήνῃ ὁδῷ, δι' ἧς

εἰ λαοὶ μένουσι καὶ φέρονται, εἰσὶν ἀμφότεροι. Schol.
 et Eustath.

Ibid. — εὖ ἀραρυῖαι.] Al. ἴσως ἴσως et
 ἴσως ἴσως, notante Eustathio.

Ver. 130. — μία δ' οἷη γίνετ' ἑφορμή.]

"Ἐξ ὁδὸς" ἦν δὲ ἰσὺς μένου ἑξ ὁδὸς ἐν τῇ ἐντιμῇ
 τῆς ἐξ ὁδοῦ τοίχου τοῦ ἀνελθόντος· ἐν τῇ δεξιᾷ γο-
 νίᾳ ἢ ὀρεσθύρῃ, ἥτις εἰς τὴν λαύρην ἔφειν· ἡ δὲ
 λαύρα συνιστάται ἐστὶ παρακείμενος ἑξ ὁδοῦ τοῦ
 ἐν δεξιᾷ τοίχου, ἐν ᾧ καὶ ὁ Σάλαμος, οὐχ ὁ
 Πανόλιος, ἀλλ' ἐν τῇ τῇ ὅπλα ἔκειτο· αὐτὴ δὲ
 ἡ λαύρα ἑξ ὁδοῦ ὡς εἰς τὸν πρὸτατον εἴχεν· ἰσὺς δὲ
 ἦν ἑξ ὁδοῦ ὀρεσθύρας. Schol. Vide autem su-
 prâ ad ver. 126.

Ver. 131. Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν.] In vete-
 rum Exemplarium nonnullis legitur hic
 (notante Barnesio) Τοῖς δ' Ἀγέλαος μύτιςιν·
 ut pronuntietur scilicèt Ἀγέλαος. Cumque
 his facit et MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 133. Καὶ εἶπεν.] Al. Καὶ δ' εἶπεν.

Ver. 134. — τοξάσσεται.] Vide suprà
 ad ver. 72.

Ver. 137. — ἀργαλέον στόμα λαύρης.]
 "Ἦγουν ὁ πρὸς τὴν ὀρεσθύρην ἔχον στυγερὸς." Eu-
 stath.

- Ἐκ θαλάμου· ἔidon γὰρ, (οἶομαι,) οὐδέ πη ἄλλη 140
 Τεύχεα κατέβη· Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίιδιμος υἱός.
 Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο·
 Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
 Καὶ τόσσας κυνίας χαλκήρεας ἱπποδασείας 145
 Βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
 Μακρὰ τινάσσοντας· μίγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπια πτερόεντα προσηύδα· 150
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἢ Μελανθεύς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίοι πῦδα·
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμεροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
 Αἴτιος,) ὃς θαλάμοιο δῦρην πυκινῶς ἀραρυῖαν 155

- " Ex thalamo : intus enim, (puto,) neque usquam alibi 140
 " Arma deposuerunt Ulysses et illustris filius."
 Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,
 In thalamum Ulyssis, super scalas domus :
 Indè duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,
 Et tot galeas aeratas setis-equinis-densas : 145
 Perrexit verò ire, valdèque citò ferens procis dedit.
 Et tunc Ulyssis soluta sunt genua et charum cor,
 Ut circumponentes-sibi vidit arma, manibusque hastas
 Longas vibrantes ; magnum autem ipsi apparebat opus.
 Statim verò Telemachus verbis alatis allocutus est : 150
 " Telemache, certè omnino jam aliqua in aedibus mulierum
 " In nos concitat bellum malum, vel Melanthius."
 Hunc autem rursum Telemachus prudens contrà allocutus est :
 " O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius
 " Reus ;) qui thalami januam arcè compactam 155

Ver. 142. "Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος." Ἐν τούτοις δὲ φασιν οἱ Παλαιὸι καὶ ἱτέραν ἑρμηνεύσιν εἶναι, δι' ἧς ἀνελθὼν εἰς τὸ ὑπερῶν Μελάνθιος, ἀνέβηκε τὰ ἔσχατα. Eustath.

Ver. 143. — ἀνὰ ῥῶγας. [Ῥήγματα, [Ita Barnesius ex MS. pro vulgato Ῥήματα]. Δυσίδης ἢ τὰς τῆς οἰκίας ὑπερφύας διόδους. Schol. Οἱ δὲ, τὰς ἀναβάσεις, ἀπὸ τοῦ διωτάτου. Etymolog. Magn. ad voces, Ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο. Al. ἀναρῶγας.

Ver. 144. "Ἔθην δώδεκα μὲν σάκε', &c." Fuerunt qui Homerum hic reprehenderint, tot arma ab uno homine ferri non posse contententes. Eandemque ob causam locum, hunc ab Aristarcho repudiatum testatur Eustathius. Σημειώσεις δὲ καὶ ὅτι τὸ περι-

τῶν δώδεκα σάκων καὶ τὸ ἐφίξῃς, Ἀρίσταρχος ἀντιθέας μηχανῶν, ἀδύνατον εἶναι εἶπαι τοσαῦτα βαστάσαι ἀνθρώπον. Dna. Dacier autem et Barnesius Melanthium arma hæc non omnia simul, sed pluribus subindè vicibus, thalamo extulisse intelligunt ; idque confirmari existimant ex ver. 161. 183. 184. infra, ubi idem Melanthius thalamum iterum adiisse, unamque tantum galeam et unum scutum exportare dicitur.

Ver. 148. — χερσὶ δὲ. Al. χερσὶ τε. Ver. 152. Νῶϊν. Apud Eustathium, Ἥμην. Ver. 154. — αὐτὸς ἐγὼ τὸδε γ' ἤμεροτον. [Ἐμμελὲς δὲ καὶ χερσὶς ἰσχυρὴ τὸδε καὶ αὐτοῦ λέγον, ἢ ἄγνοια, ἢ φιλοτιμία. Plutarch. de Sui Laude.

Κάλλικον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 Ἄλλ' ἴθι, δῖ' Εὐμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
 Καὶ φράσαι, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τὰδε ρέζει,
 ἥ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἶω.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 160

Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 Οἷσων τεύχεα καλὰ· νόησε δὲ δῖος ὕφορβος,
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφάνειεν, ἐγγυς ἵοντα·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Κεῖνος δ' αὖτ' αἰδέηλος ἀτῆρ, ὃν οἴομεθ' αὐτοί, 165

Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,

ἥ μιν ἀποκτείνω, αἶ' πεν κρείσσων γε γένωμαι·

Ἡέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵ' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ

Πολλὰς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σῶ' ἐνὶ οἴκῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 170

Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς

Σχῆσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μίμαῶτας·

Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν,

Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθε·

“ Reliqui reclinatam: horum verò speculator erat melior.

“ Sed ito, nobilis Eumaeë, januam claude thalami,

“ Et observa, siqua sit mulierum, quae haec faciat;

“ An filius Dolii, Melanthius; quem quidem puto.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Ivit autem iterum ad-thalamum Melanthius, custos caprarum,

Allaturus arma pulchra: animadvertit verò nobilis subulcus;

Statimque Ulyssem alloquebatur propè existentem:

“ Generose Laërtiade, solers Ulysses,

“ Ille utique rursus perniciosus vir, quem putamus ipsi,

“ Proficiscitur in thalamum; tu verò mihi explicitum dic,

“ An ipsum interficiam, si quidem superior fuero;

“ An tibi huc ducam; ut injurias luat

“ Multas, quotquot hic molitus est tuā in domo.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

“ Sanè ego et Telemachus procos eximios

“ Continebimus intra aedes, quantumvis incitatos:

“ Vos verò retortis pedibus et manibus desuper,

“ In thalamum conjicite; fores autem astringite ponè;

Ver. 156. — ἀγκλίνας.] Vide supra ad ver. 121. item ad II. ε. 309. 338.

Ver. 157. — δῖ'.] *Al.* δῆ.

Ver. 165. — αἰδέηλος ἀτῆρ.] Vide supra ad σ'. 29.

Ver. 167. — κρείσσων γε.] *Al.* κρείσσων τι.

Ver. 168. — ἀποτίσῃ.] Vide supra ad ver. 64. et ad II. χ'. 19. 20.

Ver. 174. — σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθε.]

Τὸ ἔξῃ, σφῶϊ ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας εἰς θάλαμον ἐμβάλλειν· εὐρὴν δὲ πλεκτην ἐκ' αὐτοῦ αὐρήσαντι, ἐκὰς αἰὼνα ὑψηλὴν ἱστῶντι, σανίδας δ' ἐκδῆσαντι, ἣ ἑστῶντι κλίαντι τὰς θύρας μετὰ ταῦτα. *Schol.* Similiter Eustathius; Ἰστίον δὲ καὶ ἴτι τὸ “σανίδας ἐκδῆσαι” ἑστῶντι, ὡς τεχνολογικῶς κῆται, ἤγουν κατὰ τρέσαν προῦθις τρεῖς· οὐ γὰρ μετὰ τὸ σανίδας ἐκδῆσαι, συντίεσι θύρας, κερμαίνονται ἐς Μελανθίους, ἀλλὰ στρεφθεὶς χεῖρας καὶ πόδας, καὶ εὐρὴν

Σειρήν δὲ πλεπτήν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες, 175
 Κίον' αἰ' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πηλᾶσαι τε δοκοῖσιν,
 "Ὡς κεν δητὰ ζωὸς ἰάν, χαλκῷ ἄλγιστα πάσῃ.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἃ δ' ἐπίβοντο·
 Βᾶν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαβέτην δέ μιν ἔκδοον ἰόντα.
 "Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο ρυχὸν κατὰ τεύχε' ἔρτυνα· 180
 Τῷ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντες.
 Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μεκάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
 Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὖρον, γέρον, πεκαλαγμένον ἄζῃ,

Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexueritis, 175
 "Columnam in altam trahite, et admoveta trabibus;
 "Ut diù vivus manens, graves dolores patiatur."
 Sic dixit: illi verò ei omninò quidem auscultarunt, et paruerunt:
 Perrexerunt autem ire in thalamum; latuerunt verò ipsum intus existentem.
 Sanè ille quidem in thalami recessu arma quaerebat: 180
 Hi verò steterunt utrinque ad postes manentes.
 Quandò super limen ibat Melanthius custos caprarum,
 Alterà quidem manu ferens pulchram galeam,
 Alterà verò scutum latum, antiquum, foedatum situ,

ἰαδὲθι, ἀπειδιτῆας καὶ εὖτως αἰ σανάθις ἰαδὲ-
 σσαι. — Διὸ καὶ πάντα ποιήσαντες οἱ δούλοι,
 Θύρην ἐκίθησαν φαεινὴν ὡς ἐν τῇ συμπληρώσει
 τοῦ διηγήματος (ver. 201.) ὁ Ποσειδῶν φησὶν.
 Aliam autem postea explicationem affert:
 "Ἰστέον δὲ ὅτι ἐνέοντες εἰς τὰς θύρας ἑκάστην καί-
 μινον τὸ ζῶντα τὸν δῖον ἄρτι σανάθι διαπα-
 σάμενοι, ἰδίσαντες ἀπὸ ταύτης ἡμεῖς ἐν ἡμέσῃ
 καὶ ἰπὶ τοῦ, "σανάθις δ' ἰαδῶσαι ἐκίστην" οὕτως
 ἰαδὲθι καὶ τὰς οὐκ ἐν ἡμέσῃ ὁ λόγος, ἀλλὰ κρι-
 στέον ἵνα ἡ ἀπαιδιτῆας αὐτὸ ἀντὶ τοῦ, τὰς θύρας
 κλείσαντες, ἰαδῶσαι αὐτὰς μετὰ ταῦτα. Ceter-
 ùm quidni, servato proprio et simplici ver-
 borum ordine, jubere intelligatur *Ulysses*;
Melanthio in thalamum tracto, fores pri-
 mum occludi, nequis ipsos ingressus impedi-
 ret: ipsumque deinceps ex trabe suspendi?
 Ver. 175. — σειρήναντες.] *Al.* σιερῶ-
 ναντες. Ut ἀπαστρέψαντες, ver. 173. 190. et
 μένοντες, ver. 181. Sed et σιερῶναντες rectè
 dicitur. Vide ad *Il.* α. 566.

Ver. 176. Κίον' αἰ' ὑψηλὴν ἐρύσαι.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab
 altà. *En.* XII, 603.

Ver. 177. "Ὡς κεν δητὰ ζωὸς ἰάν, χαλκῷ
 ἄλγιστα πάσῃ." Τὸ δὲ, "Ὡς κεν δητὰ ζωὸς ἰάν,
 "ἄλγιστα πάσῃ," δηλῶ, τοῖς καταπραγεῖσι
 ἀγαθῶν ὡς ἐν κακοῖς ὕμναις τὸ ἀπαλλάττεισθαι τοῦ
 βίου σάκην ὡς ἐν γὰρ χαλκῷ ἰπὶ πολὺ πά-
 ριν ζῶντα, οὐκ ἐκίστην ἰστέον. Haud
 dissimiliter *Suetonius* de *Tiberio*, notante
Barnesio: "Moxi volentibus, vis adhibita,

"vivendi. Nam mortem adeò leve suppli-
 "cium putabat, [*Tiberius*]; ut cùm audis-
 "set unum ex reis, *Carnulium* nomine, an-
 "ticipasse eam, exclamaverit; *Carnulius*
 "me evasit. Et in recognoscendis custo-
 "diis, precanti cuidam poenæ maturitatem
 "respondit: Nondum tecum in gratiam re-
 "dii." *Sueton. Tiber. cap. 61.*

Ver. 179. Βᾶν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον.] Ita ex
 Exemplaribus nonnullis restituit *Barnesius*.
 Rectè, ut videtur. Alii hñc habent; βᾶν δ'
 ἴμεν ἐς θάλαμον. Quod de *Melanthio* acci-
 piendum est. Verùm ut de *Servio Eumæo*
 et *Philatio* intelligatur hoc, postulant se-
 quentia λαβέτην δέ μιν ἔκδοον ἰόντα, &c. et
Melanthius thalamum jamjam (uti notavit
Barnesius) concessidisse dicitur, suprà ver.
 161. 166. Porro etsi in utràque *Eustathii*
 Editione malè editum sit, ut in *Vulgatis*,
 βᾶν δ' ἴμεν ipse tamen cum *Barnesio* legisse
 videtur βᾶν δ' ἴμεν. Ita enim in commen-
 tario exponit: Καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἰαδόντες εἰς θά-
 λαμον, ἴαδον τὸν Μεκάνθιον.

Ibid. — λαβέτην δέ μιν.] In nonnullis
 scribitur, teste *Barnesio*, λαβέτην δέ μιν. Sed,
 uti et ipse notat, minùs rectè. Nondum
 enim prehensum *Melanthium* liquet ex se-
 quentibus, "Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο — Τῷ δ'
 ἔσταν ἐκάτερθε. &c.

Ibid. et ver. 198. — λαβέτην — ἄλγιστα.]
 Vide suprà ad λ', 101.

Ver. 184. — ἄζῃ.] Εὐερεῖ, ἢ ἐρησείρ.
Schol.

Λαίρτεω ἥρωος, ὃ κούριζων φορέεσκε·

185

Δὴ τότε γ' ἦδη κείτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυτο ἱμάντων

Τὰ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἤλετην, ἔρυσάν τε μιν εἶσω

Κουρίζ· ἐν δακείῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχνύμενον πῆρ.

Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγεί δεσμῶ,

Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὡς ἐπέλευσαν

190

Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Σειρὴν δὲ πλεπτήν ἐξ αὐτοῦ πειρήναιτες,

Κίον' ἂν ὑψηλὴν ἔρυσαι, πέλασάν τε δακοῖσι.

Τὸν δ' ἐπιπερταμένων προσιφης, Εὐμαιε συβῶται·

Nῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθις, νύκτα φυλάξεις, 195

Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε εἶπεν·

Οὐδὲ σέ γ' ἥριγένεια παρ' Ὀκεανοῖο ῥάων·

Λήσει ἐπερχομένη χρυσόθετος, ἥνικ' ἀγινεῖς

Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα, δαῖτα πένεσθαι.

Ὡς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεῖς ὁλοῶ ἐνὶ δεσμῶ.

200

Laërtis heroïs, quod juvenis is gestabat;

185

Tunc sanè jamdudum jacuerat; suturae autem dissolutae erant lororum:

Illi utique deinde adorti prehenderunt, traxeruntque ipsum intro

Per-capillos; in pavimento verò humi dejecerunt dolentem corda.

Pedes autem manusque colligaverunt acerbo vinculo,

Benè admodum retortos penitus; sicut jussit

190

Filius Laërtis multa-passus nobilis Ulysses.

Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexuerunt,

Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.

Eum autem asperè-deridens allocutus es, Eumaeae subulce:

"Nunc quidem demum prorsus omnino, Melanthi, noctè vigilabis,

195

"Lecto in molli decumbens, uti te decet;

"Neque te sanè aurora ab Oceani fluentis

"Latebit adveniens aureo-solio, quando adduces

"Capras procis in domo, ad convivium apparandum."

Sic is quidem illic relictus est, extensus pernicioso in vinculo.

200

Ver. 187. Τὰ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ'.] *Barnesius* edidit, legendumque contendit, Τὰ δ' ἄρ' quòd "nondum Sensus sit completus." Sed vide ad Il. 4. 57.

Ibid. — ἔρυσάν τε μιν εἶσω Κουρίζ· Τὸ δὲ "κουρίζ," τὴν ἀναξ μὲν παρ' Ὀμήρῳ ῥηθῆναι ἰσθὶ αὐτοῦ δηλοῖ διὰ κατὰ τοὺς Παλαιούς, τὸ τιανικῶς καὶ γίνεσθαι ἐν τοῦ ὡς ἱβήθη (ver. 185.) κουρίζου, οὐ μίλλαν Δωρικῶς, κουρίζω, καὶ ἔξ αὐτοῦ κουρίζ, τὸ ἀνδρίδης, καὶ ὡς πείσται κούρις. Καὶ εἶπον μὲν φησὶ ὁ Κράτης· Ἀρίστας δὲ ἐνὶ τοῦ ἐπιλαβόμενος τῆς κέρως· ἵνα ἡ κατ' αὐτὸν, τὸ Κουρίζ ἐνὶ τοῦ ἐν τῆς κεφαλῆς. *Eustath.* Quae posterior videtur potior interpretatio.

Ver. 188. — ἀχνύμενον πῆρ.] Editiones nonnullae, notante *Barnesio*, hic legunt ἀχνύμενοι πῆρ. Sed minus rectè.

Tom. II.

Ver. 190. — ἐπέλευσαν.] *Al.* ἐπέλυσαν.

Ver. 192. — πειρήναιτες.] Vide supra ad ver. 175.

Ver. 195. Nῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, &c.] "Ἐστὶ δὲ τι εἶδος Εἰρηνίας καὶ Ὀκεανισμῶν, ἵνα δάν τις διὰ τῶν ἱστανῶν ἐπιβιζῶν τιη, μεταποιῆται μετιδύματος — Τούτοις παρασπασίως ἔχου καὶ ὁ Ἀλληγορίστας, ἥτις ἵταρον δι' ἱστανῶν παρίστησιν· εἰδὲν ἰστανῶν, "Nῦν μὲν δὴ μάλα "πάγχυ, Μελάνθις, νύκτα φυλάξεις, Εὐνῇ ἐνὶ "μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς εἶπεν;" τὸν γὰρ ἐν δεσμοῖς ὄντα καὶ ἀνηρημένον, ἐν κείτῃ ἀπαλῇ ὑπνώσσειν λέγει. *Dionys. Halicarn.* περὶ τοῦ Ὀμήρου παύσις, § 8. sub fine.

Ver. 196. — ὡς σε εἶπεν.] *Apud Dionysium*, loco jam citato, ὡς ἐπέλεον.

Ver. 200. — ἐνὶ δεσμῶ.] *Al.* ἐπὶ δεσμῶ.

Τὰ δ' ἐς τεύχεα δύντε, δύρην τ' ἐπιθέντε φαεινήν,
 Βήτην εἰς Ὀδυσεῖα δαΐφρονα, ποιικιλομήτην·
 "Ενθα μένος πνείοντες ἐφίστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
 Τέσσαρες, οἱ δ' ἐντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἰσθλοί.
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολοι θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη, 205
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἥδ' ἐκ αὐδῆν.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
 Μέντορ, ἄμυνον ἀρῆν, μνησάι δ' ἐτάροιο φίλοιο,
 "Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὁμηλικὴ δέ μοι ἰσσί.
 "Ὡς ἔφατ', οἴομενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην. 210
 Μηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισι·
 Πρῶτος τήν γ' ἐνέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

Illi autem arma induti, januâque occlusâ splendîdâ,

Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum :

Ibi robur spirantes astiterunt : hi quidem super limen,

Quatuor ; illi autem intra aedes multique et eximii.

His autem propè filia Jovis advenit Minerva,

205

Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.

Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et verbum dixit :

" Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti,

" Qui te benè sæpe-faciebam ; eadè-m aetate autem mecum es."

Sic dixit, suspicans populorum-concitatricem esse Minervam.

210

Primi verò ex-alterâ-parte increpabant in aedibus :

Primus hanc utique objurgabat Damastorides Agelaus :

Ver. 201. — Δύρην σ' ἐπιθέντε.] *Al.* Δύρην ἰσθλοῖσι.

Ver. 203. — ἐφίστασαν.] *Eustathius* vocem hanc ex ἰφιστάμεσαν contractam vult. Καὶ ἔρα (inquit) τὸ "ἐφίστασαν" οὐκ ἀπὸ τοῦ ἰσθλοῖσι, ἰσθλοῖσι, (οὐ γὰρ ἀνὶ ἰσθλοῖσι) ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἰφιστάμεσαν, κατὰ συνηγορίαν καὶ τροφὴν τοῦ η εἰς α. Sed vide ad *Il.* μ', 55.

Ver. 205. — ἦλθεν Ἀθήνη.] *Athena*, — πλάστειν μὲν μοῖκῶς, νομίζει δὲ καὶ νῦν ἀλλογορικῶς παρῆναι τῇ Ὀδυσσεῖ, ἡμετέροις πάντα πεινῶντι. *Eustath.* Vide ad *Il.* δ', 194. et ἡ, 29. 34.

Ver. 208. — ἄμυνον ἀρῆν.] Observat *Eustathius* voces ἀρῆν, ἀρῆματα, eorumque derivata, primam apud *Homerum* producere. Nempe in commentario ad *Iliad.* ἡ, 31. Τὸ "ἀρῆσαι" (inquit) καὶ ἡ "ἀρῆ" — φύσει ἰσχυρίζονται τὸ ἐν αὐτοῖς ἀρῆταιν α' ὡς ἦλθεν καὶ ἐν τοῦ (*Iliad.* δ, 94.) "Ἄλλ' ἔτι ἀρῆταιν" καὶ ἐν τοῦ (ἡ, 456.) "Διὸς δ' ἰσχυρίζονται ἰσχυρίζονται." Et alibi, citante *Barnesio*: Τὴν ἀρῆν ἰσχυρίζονται καὶ βλάπτει λίσσεται, καὶ οὐ φύσει μακρὰν ἰχθυὶ τὴν ἀρῆσαν ὡς, [*Il.* ὅ, 598.] "Θεὸς δὲ ἰσχυρίζονται." Atque hinc dubitat *Barnesius* annon hoc loco scribendum sit ἀρῆν pro ἀρῆα. Cui quidem lectioni nonnihil favet, quod occurrit, *Il.* ε', 485. — ἔριος

ἐλκετῆρα λίσσεται. Observat autem deinde *Barnesius*, voces ἀρῆν, ἀρῆς, alibi apud *Homerum* occurrere priore correptâ : *Iliad.* σ', 100. *Odys.* ε', 538. Immo, (id quod neque ab *Eustathio* neque à *Barnesio* notatum est,) quoties βλάπτει, damnum, ut hoc in loco, significant hæ voces ; priorem semper corripunt. Undè verisimile videtur, aliâ eas esse ab origine ac vox ἀρῆ, supplicatio, quæ primam semper producit. Vide *Iliad.* σ', 334. σ', 512. σ', 489. ἡ, 378. ψ', 199. *Odys.* δ', 767. Vide etiam *Porphyrum*, *Quæst. Homeric.* 18. Cæterum quod in versione hic habet *Barnesius*, "Assiste nobis in bello," ferri, ut opinor, omnino nequit.

Ver. 209. "Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον."] Ita *Henricus Stephanus*, eumque secutus *Barnesius*. Atque hanc potiore lectionem contendit *Ritterhusius*, de interpretatione quorundam locorum *Oppiani*, ad *Cyneg.* I. 36. *Al.* "Ὅς ἀγαθὰ ῥέζεσκον. Quæ nec mala Lectio. Cæterum *Versiones Didymi et Stephani* vocem ῥέζεσκον hoc in loco reddunt "Sacrificavi." Sed, uti notavit *Barnesius*, minus rectè.

Ibid. — ὁμηλικίῳ.] Ita *Barnesius*. *Vulg.* ὁμηλικίῳ.

Ver. 210. "Ὡς ἔφατ', οἴομενος.] *Al.* "Ὡς φάτ', οἴομενος.

Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεύς,
 Μνηστήρεςσι μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
 ὦ Ωδὲ γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶω· 215
 Ὅπποτε κεν τούτους κτέομεν, πατέρ' ἤδ' καὶ υἱόν,
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεται, οἷα μενοινᾷς
 Ἐρδεῖν ἐν μεγάροις· σῶ δ' αὐτοῦ κῆρατι τίσεις.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμῶν γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
 Κτήμαθ', ὅποσσα τοι ἐστὶ, τὰ τ' ἐνδοθι, καὶ τὰ θυρήφθι, 220
 Τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίζομεν· οὐδέ τοι υἱας
 Ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἔασομεν, οὐδὲ δούγατρας,
 Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστνυ πολεύειν.
 ὦ Ως φάβ'. Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
 Νείεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν· 225
 Οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
 Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκαλένω, εὐπατερεῖη,
 Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμῆς αἰεὶ·
 Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἐπιφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
 Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρύαγυια. 230

"Mentor, nē tibi verbis persuadeat Ulysses,

"Procos ut-oppugnes, auxiliārisque sibi ipsi :

"Sic enim nostrum consilium perfectum-iri puto :

215

"Quandō hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,

"Cum iis et tu postea interficiēris ; qualia cogitas

"Facere in aedibus : tuo verō ipsius capite luea.

"At postquam vestras vires abstulerimus aere ;

"Possessiones, quotquot tibi sunt, quaeque intus, et quae foris,

220

"Cum ipsis Ulyssis commiscebimus ; neque tibi filios

"Vivere in aedibus sinemus, neque filias,

"Neque uxorem honestam Ithacae in urbe versari."

Sic dixit : Minerva verō irata est ex-corde magis ;

Objurgavitque Ulysem iratis verbis :

225

"Non ampliūs tibi utique, Ulysses, robur integrum, neque ulla fortitudo,

"Qualis, quandō pro Helenā candidā-ulnis, nobili-patre-natā,

"Novem-annis cum Trojanis pugnabas assidue semper :

"Multos autem viros interfecisti in gravi pugnā ;

"Tuoque capta est consilio Priami urbs viis-spatiosa.

230

Ver. 216. — πείωμιν.] *Al.* πείωμιν.
 Quod pronuntiandum πείωμιν.

Ver. 221. *Taien.*] *Al.* *Taien.* δ'.

Ver. 222. — ἰάσομιν.] Vide ad II.
 γ, 42.

Ver. 225. 226. 227. Νείεσσιν δ' —
 Οὐκίτι σοί γ', — Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη.]

Ver. 227. Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη.] Ἐν δὲ τῇ
 περι' Ἑλένης καὶ Τρώων καὶ Ἀλάντων Ἰλίου, ἔρα ἔτι
 ἐν σάλῳ ἰωνηδῶν ἐ Πρωτῆς Τρωϊκῆς ἰστορίας
 παραστῆναι τὴν τῆς Ὀδυσσεύς ἀφίλιαν. Eustath.
Ibid. — λευκαλένω.] Sic apud Vir-
 giliū :

— niveis — Diva lacertis.

Æn. VIII, 387.

Hic gravis Entellum dictis castigat A-
 cestes, — [strā,

Entelle, heroum quondam fortissime fru-
 — ubi fama per omnem

Trinacriam, et spolia illa tuis pendentia
 tectis? *Æn.* V, 387. 389. 392.

Ver. 230. Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐ-
 ρύαγυια.] Προκατακείμεσι δὲ αὐτῷ [Ὀδυσσεῖ]
 ὁ Πρωτῆς τῶν τῆς Ἰλίου πόλεως, ὡς ἐπὶ σοῦ
 τοῦ Ὀδυσσεύς ἱστορῶντος τὴν τῷ Δουρείῳ ἰσχυρῶ
 κατασκευῇ, εὐ εὐκαλεῖται, ἡμεῖς δὲ Ἰλίου.
 T 2

Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὸν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,

Ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεται ἄλκιμος εἶναι;

Ἄλλ' ἄγε δέυρο, πέπαν, παρ' ἐμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,

Ὅφρ' εἰδῆς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσαι

Μέντωρ Ἀλκιμίδης ἐυεργεσίας ἀποτίνειν.

235

Ἦ ῥα· καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκεία νίκην,

Ἄλλ' ἐτ' ἄρα σθένός τε καὶ ἀλκῆς περὶ γίττιζεν,

Ἥμιν Ὀδυσσεύς, ἧδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.

Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον

Ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι ἐπέλη ἄντην.

240

Μνηστήρας δ' ἄτρυνε Δαμαστορείδης Ἀγέλαος,

Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,

Πεισανδρός τε Πολυκτορείδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·

Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἴσαν ἔσοχ' ἄριστοι,

Ὅσσοι ἐτ' ἔζων, περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο·

245

Τοὺς δ' ἦδη ἐδάμασσε βίος καὶ ταρφέες ἰοί.

Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·

“ Quomodo demum nunc, quum tuas aedes et possessiones advenisti,

“ Contrà procos mollitèr cessas fortis esse?

“ Sed age huc, amice, juxta me sta, et vide opus,

“ Ut videas, qualis tibi inter viros inimicos

“ Mentor Alcimides ad beneficia rependenda.”

235

Dixit utique; et nondum prorsus dabat variabilem victoriam;

Sed adhuc sanè roburque et fortitudinem experiebatur,

Et Ulysses, et filii gloriosi.

Ipsa verò splendidae super domus tectum

Sedit impetu-sursum-facto, hirundini similis aspectu.

240

Procos autem concitabat Damastorides Agelaus,

Eurynomusque, et Amphimedon, Demoptolemusque,

Pisanderque Polycorides, Polybusque prudens:

Hi enim procorum virtute erant longè optimi,

Quotquot adhuc vivebant, et de animabus pugnabant:

245

Caeteros autem jam domuerat arcus, et crebrae sagittae.

Illis verò Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans:

Schol. ad *Iliad.* β', 278. Ubi hunc versum citat isto modo:

Σῆ δ' ἦλω βουλῇ ἄττυ Πριάμοιο ἄνακτος.

Porro hinc *Ulyssis* præcipuè tribuitur Epitheton *πυλαίπορος*. Ut *Eustathius*; *Φαίνεται δὲ νῦν καὶ πτολίποδης ὁ Ὀδυσσεύς, ὅστις βουλῇ, τῇ κατὰ τὸν δούρειον ἵππον, ἡ Τροία ἦλω*. Vide ad *Il.* β', 278. Caeterum *Porphyrus*, *Quaest. Homeric.* I. vocem βουλῇ hoc in loco aliter interpretatur: Καὶ ἡ βουλὴ δὲ, (inquit) οἷον βολῇ τις· ἔξεν ἴφην, “ Σῆ δ' ἦλω “ βουλῇ.” ὅς. ὡς εἰ ἴφην, τοῖς σοῖς ἔσλοισ, ἡ βίλσει. Eademque ferè verba affert *Scholias* ad β', 319. suprâ. Verum neque vox βουλῇ ullibi (ut opinor) isto sensu usurpatur; neque profectò ob vires bellicosas, sed

ob consilia et solertiam, præcipuè celebratur *Ulysses*.

Ver. 231. ——— σὸν γε δόμον.] *Al.* σὸν δῆμον.

Ver. 232. ——— ὀλοφύρεται ἄλκιμος εἶναι:] *Nūn, ἀποδιλλῆς.* Schol.

Ver. 239. ——— ἀνὰ μεγάροιο.] *Al.* ἰστὶν μεγάρου.

Ver. 240. ——— ἐπέλη.] Ita rectè edidit *Barnesius*; atque ita in *Vulgatis* scriptum occurrit suprâ φ', 411. Alii hîc ἱελεν· Quod *primam* corripit.

Ver. 245. ——— σπεῖ τε ψυχῶν.] Enuntiabatur *ψυχῶν*. Nam *ψυχῇ* priorem producit.

Ver. 247.] Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἵστασι.] *Al.* Τῷ δ' Ἀγίλῳ μετῴπιστι notante *Barnesio*. Vide suprâ ad *ver.* 131.

ὦ φίλοι, ἤδη σήσει ἀνὴρ ὃδε χεῖρας ἀάπτους·
 Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγμάτα εἰπών·
 Οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι δούρησι. 250
 Τῷ νῦν μὴ ἄμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρὰ·
 Ἄλλ' ἄγεθ', οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσαστ', αἳ κέ ποθι Ζεὺς
 Δῶν' Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ πῦδος ἀρέσθαι.
 Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὥς ἐκέλευσεν, 255
 ἴεμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτάσια δῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταβμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δούρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
 Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεϊα.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων, 260
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἐγὼν εἵποιμι καὶ ἄμμι,
 Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
 Ἡμέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξεία δοῦρα, 265

" O amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas :
 " Atque jam ei Mentor quidem abiit inanes jactationes locutus ;
 " Hi autem soli relictæ sunt in primis foribus. 250
 " Ideo nunc nē simul omnes emittite hastas longas :
 " Sed agite, sex primum jaculamini, sicubi Jupiter
 " Dederit Ulyssem percuti, et gloriam nos reportare.
 " Caeterorum autem non sollicitudo, postquam hic utique ceciderit."
 Sic dixit : illi verò proinde omnes jaculati sunt, sicut jussit, 255
 Connixi ; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.
 Eorum alius quidem postem bene-fundatæ domus
 Percussit, alius autem januam firmiter aptatam ;
 Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
 At postquam hastas evitaverunt procorum, 260
 His utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses :
 " O amici, jam quidem ego dicere et vobis,
 " Procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt
 " Nos interficere, præter priora mala."
 Sic dixit : hi autem omnes jaculati sunt acutæ hastas, 265

Ver. 251. — ἀφίετε.] *Al. ἰστέν.* Vide et ad II. α', 762.

Ver. 252. — οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσαστ'.] *Barnesius*, Versiones *Didymi* et *Stephani* secutus, reddit, " In eum sex primum jaculamini." Sed minus recte. Ad istum enim sensum, non *Dativo* Casui, sed *Genitivo* semper apud *Poetam* jungitur vox ἀκοντίσασθαι. Vide *Iliad.* ι', 516. ξ', 402. ε', 608.

Ver. 256. 258. — ἐξοῖα δῆκεν Ἀθήνη. — Βεβλήκει, — δούρην.]

Excepere auræ vulnus : Saturnia Juno Detorsit veniens ; portæque infigitur hasta.

Æn. IX, 745.

Ver. 261. Τοῖς ἄμα.] *Al. Τοῖς δ' ἄμα.*

Ver. 264. — ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.] *Ἦγουν, καὶ τοὶ αὐτοὶ προκατάραντες τοῦ κακοῦ.* *Eustath.* Rectius autem et simplicius interpretetur cum *Barnesio* aliisque, " præter priora mala."

Ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
 Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὁδᾶξ' ἔλον ἄσπετον οὐδας.
 Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε· 270
 Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊζαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχρ' ἔλοντο.
 Αὐτίς δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὄξεια δούρα,
 Ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὖσταθεὶς μεγάροιο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ Δύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν· 275
 Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
 Ἀμφιμίδαν δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
 Δίγδην, ἄκρην δὲ ρινὰν δηλήσατο χαλκός.
 Κτήσιππος δ' Εὐμαίον ὑπὲρ σάκος ἔγχρ' μακρῷ
 ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρτατο, πίπτει δ' ἔραζε. 280
 Τοὶ δ' αὐτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποιικιλομήτην,

Ex-adverso collimantes : Demoptoleum quidem Ulysses,
 Eurymedem autem Telemachus, Elatum verò subulcus,
 Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir :
 Hi quidem deinde simul omnes mordicis prehenderunt immensum solum.
 Proci verò recesserunt domus in penetrabile : 270
 In eos autem illi irruerunt, et è cadaveribus hastas extraxerunt.
 Rursus porro proci jaculati sunt acutas hastas,
 Connixi : illa verò pleraque irrita reddidit Minerva.
 Eorum alius quidem postem benè-fundatae domus
 Percussit, alius autem januam firmitèr apertam ; 275
 Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
 Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
 Strictum ; extremam verò pellem laesit aea.
 Ctesippus porro Eumaeum super scutum hastà longà
 Humerum perstrinxit ; ea autem supervolavit, ceciditque humi.
 Illi verò ex-alterà-parte circum Ulyssem prudentem, versutum, 280

Ver. 266. — Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς, Εὐρύαδην δ. &c.] Ὅτι τίς ποτε ἐν ταύτῃ ἐπιζῆς ἰνόμενος ἐν ἡμέα ἰσχυράν, ἰσχυρὸν πάντων ἀνθρώπων, οὐκ ἔστιν Ὀδυσσεύς μὲν τὸν διῶκα· Τηλέμαχος δὲ τὸν ἐν τῇ ἐκείνῃ φιλοτίμῳ δὲ ἄλλος ἰσχυρὸν ἐκείνῃ πρᾶξι καὶ τὴν φρεσὶν ἀντιπαρατίμῳ. Eustath.

Ver. 269. — ἄσπετον οὐδας.] Vide suprā ad ὁ, 395.

Ver. 270. — ἀνεχώρησαν.] Ἀλλ' ἄρ' ἰχώρησαν.

Ver. 271. Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊζαν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊζαν. Quae et potior videtur lectio.

Ver. 274. 275. 276. Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν, &c.] Occurrunt hi tres versus suprā ver. 257. 258. 259. iisdem verbis. Διὸ (inquit Eustathius in commentario ad istum locum) τῶν ὁρίστων ἰσχυρῶν (bosce tres) ὡς ταυτολογούντας.

Ver. 275. et 286. Βεβλήκει.] Vide ad Il. 6, 37. et ὁ, 492.

Ver. 277. — βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ Δίγδην.] Ὅστις ἰσχυρῶς, ὅστις ἰσχυρῶς ἐκείνῃ λαίῳ μόνον τὴν ἰσχυρὴν ἰσχυρῶς. Schol. Similiter ver. 279. 280. — ἔγχρ' μακρῷ ὦμον ἐπέγραψεν

— deflexit partim stringentia corpus.
 Æn. X, 331.

Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni.
 Ibid. ver. 478.

Ver. 278. — ἄκρην δὲ ρινὰν.] Ita Barnesius et Henricus Stephanus. Ἀλλ' ἄκρην δὲ ρινὰν.
 Ver. 280. — τὸ δ' ὑπέρτατο.]

— ac tremebunda supervolat hasta.
 Æn. X, 522.

- Μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὀξεία δούρα·
 "Εὐθ' αὐτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πολίπορτος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συζῶτης·
 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285
 Βεβλήκει πρὸς στήθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
 "ὦ Πολυβερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
 Εἶκον ἀφραδῆς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
 Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
 Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινίῃον, ὃν ποτ' ἔδωκας 290
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, δόμον κάτ' ἀλητεύοντι.
 "Ἢ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Οὔτα Δαμαστορίδην αὐτασχεδὸν ἔγχρ' ἱμακρῶ·
 Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὔτα
 Δουρὶ μέσον κινεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσειν· 295
 "Ἡρίτε δὲ περηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνίσχεν
 Ὑψόβιν ἐξ ὄροφης· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.

Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas:

Tunc denuò Eurydamanta percussit urbium vastator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybvm verò subulcus;

Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir 285

Percussit ad pectus; et super eum glorians allocutus est:

"O Polytherside convitiourum-amans, nunquam omnino

"Obsequens stultitiæ magnificè loquere, sed diis

"Sermonem committe; quoniam multò potentiores sunt.

"Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti 290

"Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti."

Dixit utique boum cornibus-camurorum bubulcus: at Ulysses

Vulneravit Damastoridem cominus hastâ longâ:

Telemachus autem Euenoridem Leicritum vulneravit

Hastâ medio ventre, penitusque aes transegit: 295

Cecidit verò is pronus, terramque ferit totâ fronte.

Tunc demùm Minerva mortalibus-exitiosam Aegida sustulit

Altè ex fastigio; eorum autem mentes perterritæ sunt.

Ver. 283. — Εὐρυδάμαντα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Εὐρυμίδοντα.

Ver. 287. — Πολυβερσίδη.] Al. Πολυβερσίδη.

Ver. 288. Εἶκον ἀφραδῆς.] Vide ad II. i, 594.

Ibid. — εἰσπίειν.] Al. εἰσπίμπω.

Ibid. — ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι.]

Ἄλλ' εἰς θεοὺς χερὶ ταύτ' ἀναστήσαντ' ἔχουσιν.

Euripid. Phœniss. ver. 712.

Ver. 290. Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινίῃον.] Ἰστίον δὲ ἔστι τὸ "τοῦτό σοι ἀντὶ ποδὸς ξεινίῃον" εἰς παρεομίαν ποδὸν ἱστίον, ἢ τῶν ἀντὶ πακοῦ ἀπολαδίσσοντων πακόν. Eustath.

Ibid. — ὃν ποτ' ἔδωκας Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ· Suprà 4, 299.

Ver. 293. Οὔτα Δαμαστορίδην.] Ὅτι καὶ ἐν ταύτῃ τὸ "οὔτα" κῆται προτιμωπώμινον διὰ ἀποκοπῆς τῆς ἐν τοῦ οὔτατος, δὲ σημαίνει τὴν ἰγγύθιν αἰγλήν. Eustath. Vide ad II. 3, 525.

Ibid. — Δαμαστορίδην.] Agelaum: Vide ver. 241.

Ver. 297. — φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνίσχεν.] Nonnulli, notante Barnesio, hic legerunt φθισίμβροτος scilicet ut ad præcedentem Ἀθηναίην referatur. Sed, uti videtur, minùs rectè. Cæterùm de prosodiâ vocis, φθισίμβροτος, vide ad II. v, 339.

Ver. 298. — ἐξ ὄροφης.] Apud Eustathium in commentario, ἐκ κορυφῆς.

Ibid. — τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.] Al. τῶν δὲ φρένας ἐπτοίηθεν.

Οἱ δ' ἐφίβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς ἀγελαῖαι,
 Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρος ἐφορμηθεῖς ἰδόντησιν, 300
 Ὡς ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
 Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι,
 Ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφια πώσσοιται ἔνται,
 Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδὲ τις ἀλκῇ 305
 Γίγνεται, οὐδὲ φυγὴ· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·

Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,

300

Quas quidem pernix asilus adortus agitavit,

Tempore in verno, quando dies longi sunt.

Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, aduncis-rostris,

Ex montibus profecti avibus insiliunt;

Hæ quidem in campo nubes timentes volitant;

Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas

305

Fit, neque effugium; gaudent autem et viri capturâ:

Ver. 299. 302. Οἱ δ' ἐφίβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς — Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί. Ἰστίον δι' οὗ τῶν ἡβησάντων παραβολῶν ἡ πρώτη μὲν σημαντικὴ εἶχε τοὺς μνηστῆρας, οἱ βόες αὐτοὺς παραβάλλουσα, διὰ τὸ ἀγέλαον τοῦ πλάθους· τοὺς μὲντοι πτιούντας μικροφυῖ ζουφίῳ τῇ οἴστρῳ εἰκαζει, διὰ τὴν κατὰ πλάθος τὴν ἐλγόντητα, καὶ τὴν ἐν τοῦ βάλλειν κινεσιμότητα. Ἡ μὲντοι διωτέρα ἀπεικονίζεται ἡ καὶ τῇ πρώτῃ, πᾶν μὲν σημαντικὴ τοὺς διώκοντας, τῇ πρὸς αἰγυπιοὺς παραβολῇ· ἀχρεΐους δὲ τοὺς διακαμένους μνηστῆρας, διὰ τοῦ μὴδὲ πρὸς ὄμμα μνησθῆναι, οἷος ὀρνίθεσιν ἐν τῇ φύγειν εἰκασί. Eustath. Importunè admodum. Non enim Ulysses Sociosque Asilo hic comparat Poeta; sed priori hæc similitudine, Procorum solummodò dissipationem trepidationemque confusam; posteriori, Ulyssis Sociorumque vires superiores victoriarumque faciliè depingit.

Ver. 300. Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρος ἐφορμηθεῖς ἰδόντησιν. Ὁ οἴστρος ἀπογοιναῖται ἐκ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πταγίων ζωῶν τῶν ἐπιπλόντων τὰ ὕδατα, διὰ καὶ σπλίστα περὶ αὐτὰ γίνονται. Ὁ δὲ μύμφι ἐκ τῶν ζῴων ἀπογοιναῖται· καὶ Καλλιμαχίης περὶ τοῦ μύμφος, "Βούσ'· σου, ἐν τῇ μύμφα βούν καλίουσιν ἀμφοβόλ." Εἰς δὲ οὗτοι πολίμιοι τοῖς βούσιν ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαπαρὴν αὐτοὺς δυνάμει, ὑβρίως ἀποτυμπανίσουσιν τὸν νομὸν σοκῶντες. Ἔστι δὲ ὁ μὲν οἴστρος μύφα παραπλήσιος, κίτρινον ἔχον εὐμύμφος ἐκ τοῦ στόματος, καὶ φωνὴν μεγάλην βομβῶν· ὁ δὲ μύμφι παρόμοιος τῇ κυνομίφῃ, τὴν τὴν κίτρινον ἔχον τῇ οἴστρῳ. Schol. ad ver. 299. Aliter autem Scholia ad hunc versum: Οἴστρος, ὁ λεγόμενος μύμφι· ἴσσι δὲ ζῶν ὑπόχλαρον τὴν μορφήν, ὥστε ἂν εἰσέλθῃ εἰς τὰ ὕδατα τῶν βούων, ἱκεστέρην ἀναγκάζει τοὺς βόας,

Est lucus Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo

Romanum est, æstron Graii vertèrè vocantes, [sylvis] Asper, acerbæ sonans; quo tota exterrita Diffugiunt armenta

Virg. Georg. III, 146.

Ibid. — αἰόλος.] Vide ad II. β', 816. et μ', 167.

Ver. 301. — εἰαρινῇ.] Vide ad II. 4, 5.

Ver. 302. Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί.] Quoniam Poeta dicit infra ver. 306. χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη, ideò Dna. Dacier vultures hosce sive accipitres ab ipsis hominibus ad aves minores captandas consultò emissos intelligit; Poetamque hic aucupium istius temporis depingere existimat. Rationibus tamen, ut opinor, haud satis idoneis. Neque isti interpretationi satis aptè congruit istud Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες, ver. 303.

Ver. 303. — ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι.] Τὸ δὲ "ἐπ' ὀρνίθεσιν" (inquit Eustathius) ἀπὸ τοῦ κατὰ ὀρνίθον. Malè. Videtur enim non adverterisse vir eruditus, ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι, esse ὀρνίθεσσι ἐπιθεῶσι.

Ver. 304. — νέφια πώσσοιται.] Νέφια δὲ, ἡ τὸν τῶν νεφῶν τόπον καὶ νῦν λίγυι — ἡ μάλιστα, κατὰ τοὺς Παλαιούς, δικτύων εἶδος, ἃ καὶ ὁ Κομικός νεφίλας φησὶν ἐν τῇ, "μὰ νεφίλας, μὰ δικτύων;" ἵνα εἰκάξῃ τοὺς μνηστῆρας ὄντας ἢ παραβολῇ, αἱ λίαν αὐταῖς ἰσχυρίζωνται, ὅτι δικτύων, ἵνα αἰγυπίων ἰσχυρίωνται, πτῆσαι ἐπὶ νέφια ἔνται, ὅτι δικτύους ἐμπελάζουσιν. Eustath. Posteriorum vocis hujus interpretationem veriore contendit Dna. Dacier. Vide autem ad ver. 302.

Ὡς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶρα
 Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ἄρυντ' ἀεικῆς,
 Κράτων τυκτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούναν,
 Καί μιν λισσόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

310

Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλέησον·
 Οὐ γάρ πω τινὰ φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἶπέν, οὐδέ τι ῥέζει, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 Παύσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχουσθαι·
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργῶς,
 Κεῖσομαι· ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

315

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχεται εἶναι,

320

Sic utique hi procos irruentes per domum

Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur foedus,

Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.

Leiodes autem Ulyssis advolansprehendit genua,

510

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est:

"Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et mei miserere:

"Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in aedibus

"Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed et alios

"Compescebam procos, quicumque talia scilicet faceret.

315

"Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinerent:

"Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.

"At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,

"Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum."

Hunc autem torvè intultus allocutus est solers Ulysses:

320

"Siquidem jam inter hos vates profiteris te esse,

Ver. 307. — τῶν.] *Al. τοῖς.* Minus rectè.

Ver. 308. — τῶν δὲ στόνος ἄρυντ'.]

Tum verò et gemitus morientum, et sanguine in alto

Armaque corporaque. — *Æn. XII, 633.*

Ver. 309. — δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.]

atro tepefacta cruore

Terra torique madent. — *Æn. IX, 333.*

Ver. 313. 314. Οὐ γάρ πω τινὰ φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν Εἶπέν, οὐδέ τι ῥέζει, ἀτάσθαλον.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit, Εἰπὼν, μ' οὐδέ τι ῥέζει· "sed mihi enim," inquit, "omnino necessarium, videtur excidisse." Porro totam sententiam ita reddit Vir eruditus, Versionem Editionis *Didymi* ferè secutus; "Nondum enim aliquam dico mulierum in domibus Dicturam, ne neque aliquid

"fecisse injustum." Malè. Nam istà ratione vox οὐδὲ "neque" planè esset importuna. Sententiam rectè (ut opinor) exhibet *Version Wetsteniana*, quam ferè secutus sum; "Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in aedibus Dixisse neque aliquid fecisse" mali." Neque dissimilem phrasin usurpavit Poeta suprà δ', 693.

Κῆρος δ' οὐκ ὄντι πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἰώργι.

Ver. 315. Πείθοντο.] Vide ad *Il. β', 221.*

Ver. 317. et 416. — ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἰστέον.] Ita suprà ad δ', 7.

Αὐτῶν γὰρ σφισίησιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

Ver. 318. et 321. — θυοσκόος.] Vide suprà ad φ', 145.

Ver. 319. — ἰώργιον.] Pronuntiabatur ἰώργιον. Vide ad *Il. β', 81.*

Ἐρκεῖον ἵζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ 335

Δαίερτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον·

Ἡ γούνων λίσσοιτο προσαίξας Ὀδυσηῆα.

Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δαάσσατο κέρδιον εἶναι,

Γούνων ἄψασθαι Δαιερτιάδῳ Ὀδυσῆος.

Ἥτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖζε 340

Μισσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροῆλου·

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσηῆα προσαίξας λάβε γούνων,

Καί μιν λισσόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Γουνούμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλίησον·

Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν αἰοιδὸν 345

Πίφνης, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἶδα.

Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας

Παντοίας ἐνέφυσεν· ἴσικα δέ τοι παραΐδεις,

Hercæi sederet fabrefactam, ubi utique multa 335

Laërtes Ulyssesque boum femora comburebant;

An ad-genua precaretur aggressus Ulysses.

Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,

Genuaprehendere Laërtiadae Ulyssis.

Sanè ille citharam cavam deposuit humi 340

Medio inter craterem et solium argenteis-clavis-distinctum:

Ipse autem demùm Ulysses aggressus prehendit genua,

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est:

"Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et mei miserere:

"Ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem 345

"Interfeceris, qui diis et hominibus cano.

"Ex-me-ipso doctus sum; deus verò mihi in mente cantus

"Omnigenos insevit; aptus autem sum ad tibi accinendum,

Ver. 335. — Ἰζοιτο.] *Al. Ἰζοιτο.*

Ibid. — τετυγμένον.] Vide ad *Il. ζ'*, 488.

Ver. 336. — ἔκαιον.] *Al. ἔκαιον, et ἔκαιον.*

Ver. 338. Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δαάσσατο κέρδιον εἶναι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 342. 343. — λάβε γούνων, Καί μιν λισσόμενος.]

Et genua amplectens, effatur talia supplex. *Æn. X*, 525.

Ver. 344. Γουνούμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλίησον.]

Te precor, hanc animam serves —

Æn. X, 525.

— sine hanc animam, et miserere precantis.

Ibid. 598.

Ver. 347. Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί.] Τούτῳστιν αὐτομαθὴς τάγε πρὸς θεοῦ διδασκάλου. *Eustath.* Ἐκ φύσεως διδασκαλίας. *Schol.* Πάντες οἱ τῶν ἰσθμίων Πιετται οἱ ἀγαθοὶ, οὐκ ἐν τέχνῃ, ἀλλ' ἰδίῳ ὄντι καὶ κατεχόμενοι πάντα ταῦτα

τὰ καλὰ λέγουσι ποιήματα. *Plato in Iōne*, citante *Barnesio*.

Ibid. — Διὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας.] Apud *Justin. Martyr. de Monarchiâ Dei*, notante *Barnesio*, legitur Διὸς δέ μοι ἱμεῖς οἶμας. Apud *Maxim. Tyrium*, § 22. Διὸ δέ μοι ἔπαυσα ἔμφρη. Videntur nimirum illi memoriâ citasse.

Ver. 348. — ἴσικα δέ τοι παραΐδεις, "Ὅστι Διὶ" Διῶμα δὲ τῆς ταῦ αἰοιδῶν Φημίου Διότι διδασχῆς, καὶ οἱ νῦν λόγοι· οὐ γὰρ ἐν οὕτω ῥαδίῳ ἴσικαι συμπίπτει τῶν ἰσταῦθα ἰορδίων ἀκουσθῆσαι τῷ Ὀδυσσεὶ μὲν τὴν εἰς Ἰθάκην ἔλκεν· ἰν αἷς ἀπὸ λαμπρῶν γοργῶν τὸ, "ἴσικα δέ τοι παραΐδεις," "Ὅστι Διὶ" πάντ' γὰρ καλὰ πικρὸς ἰσῆται· καὶ χαιρεῖ ἐν Ὀδυσσεὶ τῇ τοιαύτῃ ἰσῆται. *Eustath.* "Phemius vates, — cùm "jam procorum stragem terribilem vidisset, et suam vitam ἐπὶ ζωῶν ἀκμῇ versari "intelligeret; Ulyssi supplex ad genua "provolutus, verbis eum placare pro suâ "virili aggreditur. Inter alia autem quæ "sanè sunt egregia, et personæ convenientia, hoc delinimento utitur; ἴσικα δέ τοι

"Ὅστε Διῶ· τῷ μὴ με λιλαίεο δειροτομήσαι.
 Καί πεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, 350
 'Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζω,
 Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαίτας·
 'Αλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
 'Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
 Αἶψα δ' ἐὼν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἰόντα· 355
 "Ἰσχεο, μηδὲ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλπῶ·
 Καὶ κήρυκα Μίδοντα σάώσομεν, ὅστε μευ αἰεὶ
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἰόντος·
 Εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφθε Φιλοίτιος, ἥε συζῶτης,
 'Ἡέ σοι ἀντιβόλησεν ὀρινομένη κατὰ δῶμα. 360
 "Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων, πεπνομένα εἰδώς·
 Πεκτῆως γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 "Ἔστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ᾤρτο, θοῶς δ' ἀπέδυε βοεῖην.

"Tanquam deo: quare nē me cupias obtruncare.

"Et Telemachus haec utique diceret, tuus dilectus filius, 350

"Quod ego neutiquam lubens in tuam domum, neque indigenas,

"Veniebam prociis cantaturus inter convivia;

"Sed multo plures et potentiores ducebant me vi."

Sic dixit: eum autem audivit sacra vis Telemachi;

Statimque suum patrem alloquebatur propē existentem: 355

"Contine te, neque omnino huic insontem vulnera aere:

"Et praecone mēdonta servabimus, qui scilicet me semper

"Domo in nostrā curabat, puer cūm-eram:

"Si jam non ipsum interfecerit Philoetius, vel subulcus,

"Vel tibi is occurrerit ruenti per domum." 360

Sic dixit: eum verō audivit Medon, prudentia doctus:

Stratus enim jacebat sub solio: circum autem pellem

Indutus erat bovis recēns-excoriatam, vitans fatum atrum.

Statim verō à solio surrexit, citōque exiit bubulam-pellem:

"παραιδιν, "Ὅστι Διῶ.] — Hoc autem
 "voluit Phemius dicere, (ut Eustathius ex-
 "ponit, et verba ipsa fidem faciunt,) se in
 "hoc suo discrimine Ulyssem spectare tan-
 "quam praesentem Deum." Meric. Casau-
 bon. de nupera Homeri Editione Dissertat. I.
 Neuter videtur sensum loci attigisse. Vitam
 enim sibi ideo (ut opinor) conservandam
 monet hic Phemius, quod idoneus sit qui
 Ulyssi, tanquam deo, accinat.

Ver. 349. — δειροτομήσαι.] Apud Eustathium in commentario, δειροτομήσειν

Ver. 350. — εἶποι.] Apud Eustathium, εἶπη.

Ver. 351. 'Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν.] Κἀκὺν δὲ παρὰ πᾶσι νόμιμαται, τὸ κολαζέσθαι τὰ ἐκὼν-

σια ἀμαρτήματα, τὰ δὲ ἀκούσια συγγνώμης τοῦ-
 χάντων τοῦτο πάλιν διέκρινεν ὁ Παιστής, ἐν οἷς
 φησὶν "ἀεὶδὸς παρ' αὐτῷ, "Καὶ πεν Τηλέμα-
 "χος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, "Ὡς ἐγὼ
 "οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζω, Πωλεύ-
 "μην." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς "Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 21.

Ibid. — ἐς σὸν δόμον.] Al. ἐς ἰὸν δόμον.

Ver. 352. — μετὰ δαίτας.] Apud Eustathium in commentario, μετὰ δαῖτα.

Ver. 362. Πεκτῆως.] Barnesius alique vertunt, "Expravescactus." Sed minùs recte: ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide suprā §, 354. 474. et infrā ver. 384. hujus libri.

Ver. 364. — ἀπὸ θρόνου.] Al. ὑπὸ θρόνου.

Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούναν,
Καί μιν λισσόμενος ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ φίλ', ἐγὼ μὲν ὄδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο· εἰπὲ δὲ πατρί,
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὄξεί· χαλκῶ,
Ἄνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος· οἳ οἳ ἔκπειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιον οὐδὲν ἔτιον.

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὗτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσε,ν,
ᾧ Ὀφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπησθα καὶ ἄλλω,
ᾧς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείβαν.
Ἄλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἔζεσθε Δύραζε

Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σὺ τε καὶ πολύφημος αἰοῖδός,
ᾧ Ὀφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττιό με χρεή.
ᾧς φάτο· τῷ δ' ἔξω βήτην· μεγάροιο κίοντε.

Ἐξίσθη δ' ἄρα τάγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένα αἰεῖ.
Πάττηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴτις ἔτ' ἀνδρῶν

Telemachus autem deinde aggressus prehendit genua,
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est :

“ O chare, ego quidem hic sum : tu verò contine-te, et dic patri ;
“ Nè me ferociens laedat acuto acre,
“ Virorum procorum causâ iratus ; qui ei attondebant
“ Possessiones in aedibus ; te autem stulti nihil honorabant.”

Hunc verò subridens allocutus est solers Ulysses :

“ Bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit et servavit ;
“ Ut noscas in animo, quin dicas etiam aliis,
“ Quodd maleficio beneficium est longè melius.
“ Sed egressi ex aedibus, sedete foris

“ Ex caeae in aulam, tuque et valdè-celebris cantor,
“ Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me oportet.”

Sic dixit : hi autem exiverunt domo profecti.
Sedebantque proinde ipsi Jovis magni ad aram,

Undique circumspicientes, caedem expectantes semper.

Circumspectavit verò Ulysses per suam domum, si quis adhuc virorum

Ver. 370. — [ἐν μεγάροις.] *Al.* ἐν μεγάροισιν.

Ibid. — οὐδὲν ἔτιον.] *Al.* οὐδὲν ἔτισαν.

Ver. 374. ᾧς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείβαν.]

Τῆς εὐεργεσίας οὐδὲν ἀμείβοντο.

Theogn. Gnom. Eleg. ver. 548.

Ἐξ μὲν γὰρ ἵστανται καὶ τοῦτο, τοὺς ἀνδράσιν τό-
τε μάλιστα μισῶσθαι τοὺς Διὸς, ὅτι, εὐεργισ-
σάντων. *Strabo, Geograph. lib. X. pag. 717. al.*
467.

Ver. 375. — [μεγάρων, ἔζεσθε Δύραζε.]
Athenaeus, lib. V. cap. 3. citat, μεγάρων ἐν
καταστάσει.

Ver. 376. Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν.] “Ὀμηρος δὲ
τὴν αὐλήν αἰὶ πάττει καὶ τῶν ὑπαίων τόπων,
ἵνα ἦν ὁ τοῦ Ἑρκίου Ζηνὸς βωμός. Ὁ μὲν τοί-
γε Πηλεὺς καταλαμβάνεται, *Iliad. λ', 773.*
“ Ἀλλ' ἐν χρέει.” — Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προσ-
τάττει τοῖς περὶ τὸν Φάμον, “ Ἄλλ' ἐξέλθον-
τες μεγάρων ἐν καταστάσει,” Ἐκ φόνου εἰς αἰ-
λὴν.” *Athenaeus, lib. V. cap. 3.*

Ibid. — πολύφημος αἰοῖδός.] Πολύφημος δὲ
αἰοῖδός ἐστι Φάμος, ἢ ὡς σοφὸς καὶ πολύστονος, καὶ
οὕτως πολλὰς φήμας εἰδώς· ἢ ὡς πολλὰς φημί-
ζων· ἢ ὡς ὑπὸ πολλῶν τοῦτο πάσχειν. *Eustath.*

Vide supra β', 150. ubi eadem vox occurrit.

Ver. 379. — ποτὶ.] *Al.* περὶ, et πα-
ρά.

Ζωὸς ὑποκλοπείοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.

Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κοινήσι

Πεπτιῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὐσθ' ἀλιῆς

Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἐκτοσθε θαλάσσης

385

Δικτὺν ἐξέρυσαν πολυπηῶ· οἱ δέ τε πάντες

Κύμαθ' ἄλως ποθίοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,

Τῶν μὲν τ' ἥελιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·

“Ὡς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.

Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

390

Τηλέμαχ', εἰδ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύπλειαν,

Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum.

Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine et pulveribus

Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores

Cavum in littus, canum extra mare,

385

Reti extraxerunt multiforo: hi etenim omnes

Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt;

Et horum quidem sol lucens abstulit animam!

Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.

Tum demum Telemachum allocutus est solers Ulysses:

390

“Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam:

Ver. 383. — ἐν αἵματι καὶ κοινήσι Πειπτιῶτας.] Vide ad Il. ε', 593. et ε', 508. 'Επὶ δὲ τοῦ “ἐν αἵματι καὶ κοινήσι” σημειοῦνται οἱ Παλαῖοι, ὡς οὐ κατιστορευτο λίθους τὸ τοῦ ἀνδρῶνος ἰδαφος, ὡς καὶ κοινὰ ἰχθ. Eustath.

Ver. 384. Πειπτιῶτας πολλούς.] In Vulgatis scriptum est Πειπτιῶτας. Quod vix ullā licentiā excusari potest. Barnesius edidit Πειπτιῶτας atque ita quidem in Vulgatis legitur Iliad. φ', 503. Πειπτιῶν ἄλλους ἄλλα.

— Ex analogiā tamen verisimilior videtur altera viri eruditi conjectura: nempe legendum Πειπτιῶτας, ut pronuntietur videlicet Πειπτιῶτας. Quā enim analogiā ex τειπτιῶtis fit τειπτιῶtis, ex μικῆτις, μιμῆτις, &c. eādē planē ex Πειπτιῶtis fit Πειπτιῶτας. At τειπτιῶtis, μιμῆτις, et similia, nusquam apud Homerum reperiuntur. Vide ad Il. ε', 265. et ε'. 46. Porro cūm et MS. unus à Tho Bentleio collatus Πειπτιῶτας hīc legit, Textui hanc lectionem inserui.

Ibid. — πολλούς· ὥστ' ἰχθύας.] “For- tasse,” inquit Henricus Stephanus, “melius legeretur Πειπτιῶτας, πολλούς ὥστ' ἰχθύας, &c.” Ut vox nimirum, πᾶλλους, ad ἰχθύας, non ad Πειπτιῶτας, referatur. Sed praestat, ut opinor, vulgata Lectio.

Ibid. — ὥστ' ἰχθύας, &c.] “Ὅρα δὲ ἔτι μεγαλίαν πρᾶγματις εἰ καὶ μὴ πᾶσι ὑμῶν ὁ Πιεπτιῶς, ἰσχυρίσασθαι παραβολαίς· πρὸ ὀλίγων μὲν χειρᾶν μόνον ἐπὶ ἀπὸ βοῶν, (ver. 299.) ἔτι δὲ καὶ αἰγῶν, (ver. 302.) ἰναὶ δὲ ἐπὶ ἀπὸ ἰχθύων πρᾶξιόν δὲ, λίσσιν τοῖς Ὀδυσσεῖα παραβολαίς, (infra ver. 402.) ἵπτι δὲ ἰφίξις καὶ ἀπὸ

πυχλῶν καὶ πλειῶν παραβολῶν ἐν τῇ τῶν ἀμφιστόλων θανάτῳ, (ver. 468.) Καὶ τὸν μὲν οὕτως ἄλλως μίνοιτο τὸ τῆς Ὀδυσσεῖας βιβλίου στανῆσαι παραβολῶν, ὅτι ἡ Ἰλιάς εἰς πολλῶν μαιώσεων, διὰ τὸ τῶν καὶ πρᾶξιων πολυμῆτις, ἰναὶ γὰρ διαμύνει ἄλλως τι καὶ τῆς ἐκ παραβολῶν. Eustath. Vide supra ad ε', 1.

Ver. 386. Δικτὺν ἐξέρυσαν.] Σημειοῦνται δὲ οἱ Παλαῖοι ἅπασι ἰναὶ δὲ μνησθῆναι τὸν Πιεπτιῶν ἰχθύων θῆρας τῆς διὰ δικτύνων τὸ γὰρ ἐν Ἰλιάδι [ε', 487.] “Μήπως ὡς ἀψίσι λίθους ἀ- λόντι στανῆσαι,” ἀπλοῦς φασί, ἵνα ἰχθύων, ἵνα πῆξιν ἴσων, ἵνα καὶ στανῆν ἔγγραν διαλῶ- τῇ δὲ γὰρ δὲ ὁρμῆς καὶ ἀγκίστρου θῆρας παλλᾶ- νος ἴσων. Eustath.

Ibid. — πολυπηῶ.] Πολλὰς τρέψας ἴ- χουσι. Schol.

Ver. 387. 389. — κέχυνται, — κέχυν- τα.] De Tempore Praesenti alterum, alterum de Praeterito. Quorum utrumque quidem à Latino “fusi sunt” recte exprimi potest; at Græcè, si voces hinc illinc transponas, nequaquam constabit Temporum ratio. Vide ad Il. ε', 37.

Ver. 388. Τῶν μὲν τ' ἥελιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.] “Ulysses verò,” inquit Spondanus, “Solli [comparat;] qui illos Procos intere- “mit, ut Sol illos pisces.” Minus rectè. Parum enim apta ista comparatio. Poëta autem hāc similitudine Procos interfectos, aliosque super alios humi fufos, solummodo describit; Ulysses, infra ver. 402. Leo- nis similitudine depingit.

*Ὄφρα ἔπος εἴποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.

*Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·

Κινήσας δὲ Δύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν

Δεῦρο δὴ ὄρσοι γρη῏ παλαιγενὲς, ἥ τε γυναικῶν 395

Δμῶάνων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετέρων·

*Ἐρχο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὄφρα τι εἴπῃ.

*Ὡς ἄρ' ἐφάνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

*Ὤϊξεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·

Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν. 400

Εὖρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νεκύεσσιν,

Αἵματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένον· ὥστε λέοντα,

*Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοδὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·

Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν

Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι· 405

*Ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.

*Ἢ δ' αἷς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἶμα,

*Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύζαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·

" Ut verbum dicam, quod mihi in-animo est."

Sic dixit: Telemachus verò dilecto obedivit patri;

Motâque januâ allocutus est nutricem Eurycleam:

" Huc jam move-te, anus antiqua, quae utique mulierum 395

" Famularum inspectrix es in aedibus nostris:

" Veni; vocat te pater meus; ut aliquid dicat."

Sic utique locutus est: ei autem pennarum-expers fuit verbum.

Aperuit verò fores aedium habitantibus-commodarum:

Perrexitque ire: at Telemachus antè praeibat.

Invenit deindè Ulyssem inter caesa cadavera,

Sanguine et pulvere inquinatum; tanquam leonem,

Qui scilicèt pastus de-bove venit agresti;

Totum autem ei pectusque, genaeque utrinque

Cruentae sunt; terribilis verò in vultum aspectu: 405

Sic Ulysses inquinatus erat pedes et manus supernè.

Illâ autem ubi cadaveraque et immensum inspexit sanguinem,

Impetum cepit jubilandi, quoniam magnum vidit opus:

Ver. 394. Κινήσας δὲ Δύρην.] Κίνησας, κρούσας. Schol. "Ὅτι κινήσας Δύρην φησι τὸ διασαλίσσας, ἢ καὶ κλύει ἐνὸς τῶν ἰδόν. Eustath.

Ver. 398. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad ε', 57.

Ver. 401. — μετὰ κταμένοισι νεκύεσσιν.] Occurrit idem versus infrâ ψ', 45. et utrobique in Vulgatis scriptum est μετὰ κταμένοισι νέκυεσσιν quod, ut rectè observat Barnesianus, ferri non potest, nisi duplici e scribas νέκυεσσιν. Cùm verò vox νέκυε, aut νέκυεσι, nusquam apud Homerum nisi hisce duobus in locis, reperitur; νέκυεσι autem sæpius occurrit; edidit Vir ipse eruditus ex conjecturâ, μετὰ κταμένοισι νέκυεσσιν.

Ver. 404. — παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν Αἱματόεντα πάλαι.]

———— lavit improba teter

Ora cruor —————. Æn. X, 727.

Ver. 408. 411. "Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύζαι, — μηδ' ἰδούζαι." De vocis, ὀλολύζαι, significatione, ita Eustathius: Νοστήον οὖν, ὅτι τῆς γράφας ἐν τῇ χεῖρϊ ὀλολύζαι προσημύνησι, ἥγουσι τραυστίως φανῇ ἰδεσθαι, καὶ θύουσι ἰσχυροσθαι διὰ τὴν χαρὰν, καὶ οὖν Ὀδυσσεὺς, παραιτίσας ἐν θυμῷ χεῖρϊ αὐτῇ, σιωπᾶσαν δηλαδὴ τὸ μιν· τοι ἰὼ Δέρην· εἴστιν τὸ ὀλολύζου νωστήσαντο. Et Hesychius ad vocem ὀλολογία· Φωνὴ (inquit) γυναικῶν, ἢ παύονται ἐν τοῖς ἰσχυροσθαι. Ita suprâ δ', 767.

Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱμέλειν περ.

Καί' μιν φωνήσας ἔπαυε πτερόεντα προσφύδω·

410

Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴαχιο, μὴδ' ὀλόλυζε·

Οὐχ ὀρίη, πταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.

Τούσδε δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε Διῶν, καὶ σχέτλια ἔργα·

Οὔτινα γὰρ τίςκον ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων,

Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἑσθλόν, ὅτις σφίεας εἰσαφίμοιτο·

415

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰεὶ κῆα πότμον ἐπέσπον.

Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλέξον,

Αἷ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητῆες εἰσι.

Sed Ulysses cohibuit et retinuit, cupientem licet;

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est:

410

"In animo, anus, gaude, et te-contine, neque júbila:

"Non est fas, interfectos super viros gloriari.

"Hosce verò fatum domuit deorum, et iniqua opera:

"Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

"Non malum, neque quidam bonum, quicumque ad ipsos perveniret;

415

"Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.

"Sed age, mihi tu mulieres in aedibus recense,

"Et quae me parùm-honorent, et quae culpae-expertes sint."

"Οἱ, ἱπὸν ὀλόλυζε" Διὰ δὲ εἰ ἔαλλον ἀρήϊ.

Et *Iliad.* ζ', 301.

Αἱ δ' ἱολογῇ πᾶσαι Ἀθήν' χεῖρας ἀνίσχον.

Et apud *Aeschylum*:

Ἀπολλύεα μὲν πάλα χαρᾶς ἴσα.

Agamemnon. ver. 596.

Et *ibid.* ver. 603.

καὶ γυναῖκας νόμῳ

Ὁλολογμὴν ἄλλος ἄλλοις κατὰ πτόλιν

Ἐλασκον, ὑφ' αὐτῶν ἐν Διῶν ἴδεναι.

Vide et *Theocrit.* *Idyll.* XVII, 64. item *Meric.* *Casaub.* de nuperā *Homeri* Edit. *Disser.* I. et *Duportum*, *Gnomolog.* *Homeric.* ad hunc locum; ubi de hac voce plura.

Ver. 411. Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴαχι.

Sic apud *Propertium*:

In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

Lib. II. *Eleg.* xiv. 30.

Ver. 412. Οὐχ ὀρίη, πταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.]

Καὶ τοῖσι λέγουσι, μὴ φεβρίζεσθαι νεοφύ.

Euripid. *Phoeniss.* ver. 1657.

Ὁ γὰρ ἑσθλὰ παρθενῶν κερταμῶν ἐπ' ἀνδράσιν.

Archil. ap. *Clem. Alexand.* *Strom.* VI.

ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Θνητὸς περὶ φῶς μὴ γίλα τιθηνήσας.

Grotius, in *Excerpt.* ex *incertis Auctoribus*.

Ibid. Οὐχ ὀρίη, πταμένοισιν.] Ita in *Hymno* in *Apolloinem*, *Homero* vulgò ascript. ver. 237.

"Οἱ γὰρ τὰ πρῶτισ' ὀρίη γίνεθ' —"

"Εἰ δὲ τῷ, "Οὐχ ὀρίη," λίσσι σὲ διὰ, ἢ σὲ ἑσθλὰ, ληφθῆναι ἐπὶ κοινῷ· ἵνα λίγη, ἵτοι εὐχ ὀρίη

εὐχὴ, σὲ εὖτως εὐχισθαι. *Eustath.* "Ὅτιν" "dicatur *Poetae*, prout et aliis nonnullis, "quod *ἴσιν Sophocli* in illis; Οὐ δὲ *ἴσιν*, σὲ" "ἴσιν" et *Phocylidæ*, (*Ποιήματα νεοφυτῶν*, "ver. 125.)

"Οὐχ" ἴσιν πρῶτισιν ἐν ἀνδράσιν ἄνδρα "ἄνδρα."

Gataker. de *Novi Instrumenti Stylo*, cap. 33.

Ipsae autem deinde eorum sententiam praefert, qui *ἴσιν* hic *Substantivum* potius esse censent. Ceterum *Plinius*, *Epist.* lib. IX, 1. citat, Οὐχ ἴσιν φθιμένοισιν. *Hesychius* autem, notante *Barnesio*, legit, Οὐχ ἴσιν φθιμένοισιν. Vide et supra ad σ', 423.

Ver. 413. Τούσδε δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε Διῶν.] Τούσδε δὲ ἀναγκαζέμεναι ἰσχυρῶς αὐτοῖς, ἰσχυρῶς παρὶς καὶ τὴν μὴ πάντα προσποιεῖσθαι, ἀλλ' ὅσπερ φεβρίζου τῆς δόξης, σὲ μὲν εἰς τύχην, σὲ δὲ εἰς τὴν Διῶν ἀποτίθεσθαι. *Plutarch.* de *Sui Laude*. Ceterum *Eustathius* in commentario citat, Τούσδε δὲ Διῶν ἰδάμασσε.

Ver. 417. Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας.]

"Οἱ τὴν καὶ ἐν τῷ σὺν τούτῳ (supra σ', 500.)

Ὀδυσσεὺς μὴ ἰδὲν ἴσιν ἐν τῇ τριφύλλῳ μαθῆναι τῆς τῶν γυναῖκων φάουλαι, καὶ τῆς σὺ σὺ αὐταῖς, αὐτὰς εἰπὼν φράσασθαι· ἀλλ' ἵσιν μὲν ἴσιν, ἢς μὴ πολλὰς ἰδὲν ἰδὲν χάριτας ἀκαίρως τῇ μοῖρ' ὑπὸ μίντο ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς ἀναγκαζέμεναι, καὶ προκαλεῖσθαι αὐτὴν καταλέγειν γυναῖκας τὰς ἐν μεγάροισιν. *Eustath.*

Ver. 418. — νηλητῆες.] Ita *Barnesius*:

Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* νηλητῆες. *Al.* νηλητῆες. Vide supra ad σ', 317.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω· 420
 Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῶαι, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 Εἰρία τε ζαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
 Τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 Οὐτ' ἐμὲ τίουσαι, οὐτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425
 Τηλέμαχος δὲ νῆον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἐ μήτηρ
 Σημαίνειν εἶσπεν ἐπὶ δμῶσιν γυναῖξιν.
 Ἄλλ' αἶψ' ἐγὼν ἀναβᾷσ' ὑπερώϊα σιγαλόοντα,
 Εἶπω σὴ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 430
 Μῆπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναῖξιν,
 Ἐλθέμεν, αἵ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ἀγγελεύουσα γυναῖξιν, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

Ilum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

" Enimverò ego tibi, fili, veritatem declarabo ;

" Quinquaginta tibi sunt in aedibus mulieres

" Famulae ; quas quidem opera docuimus operari,

" Lanasque carpere, et servitutem sustinere :

" Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,

" Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.

" Telemachus verò recens quidem adolescebat, neque ipsum mater

" Imperare sinebat famulis mulieribus.

" Sed age, ego, consensu coenaculo splendido,

" Dicam tuae uxori ; cui aliquis deus somnum immisit."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

" Nondum eam excita ; tu verò huc die mulieribus,

" Ut-veniant ; quae scilicet antea indigna machinabantur."

Sic utique dixit : anus autem per domum exivit

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum.

Ver. 420. — ἀλησίην.] Vide suprâ ad 4297.

Ver. 423. — δουλοσύνης ἀνέχεσθαι.] In exemplaribus nonnullis legitur, notante Eustathio, δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.

Ver. 424. — δώδεκα πᾶσαι.] Vide suprâ ad 424. item ad Il. ε', 373. 470.

Ibid. — ἀναιδείης ἐπέβησαν.] Ἐπὶ πολὺ τοῖς ἀναιδείας ἐπέβησαν. Schol. Ita infrâ ψ, 13.

Καὶ εἰ χαλιφροῦντα παροφροῦντας ἐπέβησαν.
 Et ver. 52.

— ἴφρα σφῶν ὑφροῦντας ἐπέβησαν
 Ἄμφροτον φίλον ἦτορ.

Et Iliad. β', 234.

— κακῶν ἐπὶ κακῶν οἶος Ἀχαιοῖν.
 Τοκ. II.

Ver. 426. Τηλέμαχος δὲ νῆον μὲν ἀέξετο.] Ἀπελογία δὲ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ πατρὸς, ἵνα μὴ μίμνηται αὐτὸν ἡ πατήρ, ὡς μὴ πολέοντα τὰς θυγατέρας τοιαῦτα ποιεῖν. Eustath. Verum, ut opinor, non hoc voluit Euryclea ; (neque enim quicquam opus :) sed servarum nequitiam simpliciter huic causae tribuit, quod scilicet domino caruerint.

Ver. 427. Σημαίνειν.] Αἱ. Σημαίνειν.

Ver. 429. — ὕπνον ἐπῶρσε.] Αἱ. ὕπνον ἔχουσιν.

Ver. 431. Μῆπω τήνδ' ἐπέγειρε.] Ἐπάλυνον γὰρ αἱ πολέοντες τὰς δούλας. Schol. Οὕτω γὰρ ὠρίλιον τὴν Πηνελόπην ἐξηγεῖσθαι, πρὶν καὶ τὸ δῶμα εἰλῆναι διακοσμηθῆναι, καὶ τὰς κακὰς δὲ γυναῖκας ἐπιλιπεῖν. Eustath.

Ver. 434. et 496. — ὀτρυνέουσα.] Vide ad Il. ε', 55.

Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουπέλον ἥδ' ἐσβώτην 435
Εἰς ἱ καλισσάμενος, ἔπειτα πτερόντα προσήδα·

"Ἀρχετε νῦν νίκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθι γυναῖκας·
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλίας, ἥδ' ἐτραπίζας,
"Ἵδατι καὶ στόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσθε, 440

Δμωὰς ἑξαγαγόντες εὐσταθίος μεγάρου,
Μισσηγύς τε δόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκος αὐλῆς
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυῆκεσιν, εἰσόκε πασίῃν
Ψυχὰς ἑξαφέλοισθε, καὶ ἐκλεάβοιντ' Ἀφροδίτης,
Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσηγοντό τε λάβρη. 445

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλείς ἦλθον ἅπασαι,
Αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσai.

At ille Telemachum et bubulcum et subulcum 435

Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est :

" Incipite nunc cadavera portare, et iubete mulieres ;

" At postea solia perpulchra, et mensas,

" Aquâ et spongiis multiformis purgate.

" At postquam jam totam domum ordinaveritis, 440

" Famulas eductas è benè-fundatâ domo,

" Medio inter tholumque et egregium septum aulas,

" Ferite ensibus longis, donec omnium

" Animas abstuleritis, et oblitae fuerint Veneris,

" Quam scilicet cum prociis habebant, miscebanturque clam." 445

Sic dixit : mulieres autem confectae venerunt omnes,

Graviter lamentantes, uberes lachrymas defundentes.

Ver. 440. — πάντα δέμοι κατακοσμήσου-
[ε.] Dubitat Barnesius annon potius scri-
bendum, " πάντα, δέμοι κατὰ κοσμήσουσι."
" Ut sit ; non, omnem domum ; sed, omnia
" per domum." Sed præstat, ut opinor, vul-
gata lectio. Quin et (uti fatetur vir ipse eru-
ditus) occurrit similis phrasis infra ver. 457.
ubi nullus istiusmodi conjecturæ locus :

— πᾶν μέγαρον διακοσμήσαντα.

Ver. 442. — δόλου.] Κυκλοποιεῖς οὐκ ἔμα-
τος, ἀπὸ τοῦ περιβῆν' εἰς ὃ τὰ καθ' ἑαυτοῦ ἀνέ-
μαρ εἰς χεῖρας πύσσοντα ἀντιθίοντο, οἷον κρα-
τήρας καὶ ὑπώματα καὶ τὰ ἑμαία. Schol.

Ver. 443. — πασίῃν.] Ita edidit Bar-
nesius ; quocum facit et MS. à Tho. Bent-
leio collatus. Atque ita semper alibi apud
Homerum scribitur hæc vox. Vulgati hoc
in loco habent πασῶν. Quo modo scilicet
et πασίῃν pronuntiandum.

Ver. 444. — ἑξαφέλοισθι.] Al. ἑξαφέ-
λοισθι.

Ver. 445. — μίσηγοντό τε λάβρη.] " Ho-
merum," inquit Henricus Stephanus, " hic
" scripsisse μίσηγοντό τε λάβρη, in animum

" inducere nequeo, ut videlicet dixerit μί-
σηγοντο Ἀφροδίτῃ, aut ἀνακλειούσῃ planè
" oratione usus sit ; sed potius μίσηγόντ' ὅτε
" λάβρη scriptum reliquisse ; quæ lectio il-
" lorum incommodorum est expers." Quem
reprehendens Berglerus, " Non animadver-
" tit," inquit, " subaudiendum esse ibi αὐταῖς,
" aut αὐτοῖς, aut ἀλλήλαις. — Elliptica
" similis illi, quam Stephanus in dubium vo-
" cat, in hoc :

" Τὴν δ' αὖτε προσέειπε ἀνὴρ, ὃς ἰμείνηται
" λάβρη. Odys. δ, 429."

Præfat. ad Iliados Editionem Wetstenianam,
pag. 8. Nempè Stephanum non rectè intel-
lexit vir eruditus. Orationem enim ἀνακ-
λειούσῃ appellat is, non quia vox αὐταῖς, sive
ἀλλήλαις, subintelligenda sit, (id quod qu-
què necessarium est, si cum ipso legas μί-
σηγόντ' ὅτε) sed quia particula τε vocem μί-
σηγοντο cum præcedente ἔχον non ita copu-
let, ut utraque ad eandem voculam ᾗ, re-
feratur. Cujusmodi tamen constructio (ut
opinor) alibi non inusitata. Vide Iliad. γ',
235. δ, 33. Odys. β, 202. δ, 324.

Πρῶτα μὲν οὖν ἵκνυας φόρειον κατατιθειῶτας,
 Καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίβισαν εὐερέος αὐλῆς,
 Ἀλλήλησιν ἐρεΐδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεύς 450
 Αὐτὸς ἐπιστρέχων· ταὶ δ' ἐκφόρειον καὶ ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλίας, ἥδ' ἐτραπέζας,
 Ὕδατι καὶ στόγγοισι πολυτρήτοισι κάβαιρον.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἥδ' ἐσθλῆς
 Δίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο 455
 Ἔϋον· ταὶ δ' ἐφόρειον ὁμῶαι, τίβισαν δὲ θύραζε.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 Δμῶας ἐξαγαγόντες εὖσταθίος μεγάρου,
 Μισσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 Εἴλεον ἐν στείνῃ, ὅθεν οὐπὼς ἦεν ἀλυξάι. 460
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχ' ἀγορεύειν·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ ἀπο θυμὸν ἐλοίμην
 Τάων, αἱ δὲ ἱμῇ κεφαλῇ κατ' ἐνείδεα χεῦαν,
 Μητέρῃ δ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἱαυον.

Primum quidem cadavera portabant mortua ;

Sub porticu verò deposuerunt benè-septae aulae,

Sibi-invicem innitentes : imperabat autem Ulysses

430

Ipse adurgens : illae verò exportabant etiam ex-necessitate.

Caeterum deindè solia perpulchra, et mensas,

Aquà et spongiis multiforis purgabant.

At Telemachus et bubulcus et subulcus

Scopis pavementum affabrè structae domûs

455

Verrebant ; exportabant verò famulae, posueruntque foris.

At postquam totam domum ordinârانت,

Famulas eductas à benè-fundatâ domo,

Medio inter tholumque et egregium septum aulae,

Cogebant in angusto, undè nullo-modo erat effugere.

460

Ad hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui :

" Non quidem jam purâ morte animum auferrem

" Harum, quae dudum meo capiti opprobria offuderunt,

" Matricque meae ; cumque procis concumbebant."

Ver. 448. — ἵκνυας — κατατιθειῶτας.] Vide ad II. 4, 409. et v. 46.

Ver. 450. " Ἀλλήλησιν ἐρεΐδουσαι." ἄντιπρῶτον δηλαδὴ, τῇ καὶ ἀντίφρῃσι —. Ἰστίον δὲ ὅτι δύναται ἵκναι καὶ, ἢ ἄλλήλων ἐρεΐδουσαι ἵνα δηλοῖ σταθὸν τῶν νεκρῶν ἢ ἀλλῃς. Eustathii. Verior, ut opinor, prior accipiendi ratio ; meliusque cum vocis ἐρεῖδω significatione congruit.

Ver. 451. — ἐπιστρέχων.] Eustathius in commentario citat, ἐπιστρέχων.

Ver. 455. Λίστροισιν.] Τοῖς ξυστῆρσιν, ἀπὸ τοῦ λίσιν. Schol.

Ver. 456. — ταὶ δ' ἐφόρειον ὁμῶαι.] Τὰ

ξύματα δηλαδὴ. Eustath. Caeterum pronuntiabatur ἐφόρειον, vel ἐφόριον uti et notavit Barnesius. Eustathius autem in commentario citat, ταὶ δ' ἐφόρειον ὁμῶαι.

Ver. 458. Δμῶας ἐξαγαγόντες.] Δλ. Δμῶας δ' ἐξαγαγόντες.

Ver. 462. Μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ.] Δλ. Μὴ μὲν ἰσ καθαρῶ θανάτῳ. Καθαρεὶς μὲν ἰσ διὰ ξίφους ἰδόντι θάνατος, μακρὸς δὲ ἰσ ἀγχισμαῖος. Eustath. Ita Euripides :

Ἀσχήμονες μὲν ἀγχισμῶ μετάρσσω,
 Ἐφ' οἷσι δούλοις δουρασιδὲς νεμίζονται
 Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν ἰσγυῖς τε, καὶ καλόν.
 Helena, ver. 306

"Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ πῖσμα νῆος κυανοπρώροιο 465
 Κίονος ἱξάψας· μεγάλης, περίβαλλε δόλοισι,
 'Υψόσ' ἑπενταύσας, μήτις ποσὶν οὐδας ἴκηται.
 'Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι τανυσίπτεροι, ἥε πῆλαιαι,
 Ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τό δ' ἴσθήκει ἐνὶ δάμνῳ,
 Αὐλὴν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος· 470
 "Ὡς αἶγ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 Διερχῆσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἵκτιστα δάνοισιν.
 Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δὴν.
 Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
 Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνᾶς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ 475
 Τάμνον· μῆδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὦμὰ δάσασθαι·
 Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κικοτηῖ θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἔτιτ' ἀκονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,

Sic utique dixit; et funem navis prorâ-coeruleas 465
 Ex-columnâ nexum magnâ, circumjecit tholo,
 Altè extensum, nequa pedibus solum attingeret.
 Sicut autem quando vel turdas patulæ-alis, vel columbas,
 Reti se-impingunt, quod scilicet stabat in fruticeto,
 Septum intrantes; triste autem eas suscepit cubile; 470
 Sic hæc ordine capita habebant, circum autem omnibus
 Colla laquei erant, ut miserrimè morerentur.
 Palpitabant verò pedibus paululùm, nequaquam valde diu.
 Educebant porrò Melanthium per vestibulumque et aulam:
 Ejus autem naresque et aures saevo aere 475
 Abscindebant; genitaliaque evulserunt, canibus cruda distribuenda;
 Manusque et pedes amputabant, irato animo.
 Hi quidem deindè ubi-se-abluerant manusque pedesque,

Ver. 465. — πῖσμα νῆος κυανοπρώροιο
 Κίονος ἱξάψας.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab
 altâ. Æn. XII, 603.

Ibid. — νῆος.] Ἀλ. νῆος.

Ver. 466. Κίονος ἱξάψας.] Ἀλ. Κίονος ἱξάψας.

Ver. 467. — ἱστανται.] Apud Eustathium
 in commentario, ἱστανται.

Ver. 469. Ἐκκεῖ ἐνιπλήξωσι.] Nûn τῷ δια-
 τῶν. Schol. Μηχανισμῶν ἐγγυσιτινῶν ἱσταν-
 ται. Eustath.

Ibid. — ἐνιπλήξωσι.] Barnesius, versio-
 nem Editionis Didymi secutus, reddit, "se-
 "se conquassant." Minus rectè. Vide Iliad.
 μ', 72, ὁ. 344.

Ibid. — τί δ' ἴσθῃκει.] Ἀλ. τί δ' ἴσθῃκει
 et τί δ' ἴσθῃκει.

Ver. 470. Αὐλὴν ἐσιέμεναι.] Κίονος. Schol.
 Ἀλ. Αὐλὴν ἐσιέμεναι.

Ver. 473. Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ,

οὔτι μάλα δὴν.] Palpitantes et convulsas op-
 timè depingit et quasi ob oculos ponit hic
 versus. Vide ad Il. γ', 563.

Ver. 474. ἔκ. Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον, ἔκ.]
 Hinc Comatas apud Theocritum, Idyll. V.
 ver. 149.

ἄλλα γυνήκεν,

Αἱ μὲν τὸ φλάσκει, Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτας.

Quem ad locum Scholiantes, citante Bar-
 nesio, Ἄλλ' ἐν μὲν οἱ φλάσκω, γυνήκεν, ἀντὶ
 Κομάτας, Μελάνθιος· καὶ κομάστιον, ὅστις ἐν-
 τος ἐστὶν Εὐμαίου καὶ Φιλοτίμου, ἰγὼ, ἐν τοῖς Ὀδυσ-
 σείας οἰκῇ.

Ver. 475. 477. — ἀπὸ μὲν ῥῖνᾶς τε καὶ
 οὐατα —· Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον.]

laniatum corpore toto

Deiphobum vidit, lacerum crudelitèr ora;
 Ora, manusque ambas, populataque tem-
 pora raptis

Auribus, et truncas inhoneste vulnere
 nares. Æn. VI, 494.

- Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετίλειστο δὲ ἔργον.
 Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν· 480
 Οἶσε Δίαιον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
 "Ὅφρα Δεισιῶσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 'Ελθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν·
 Πάσας δ' ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέεσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλην τροφὸς Εὐρύκλεια· 485
 Ναὶ δὴ ταυτὰ γέ, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 'Αλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἔῤματ' ἐνείκω·
 Μηδ' οὕτω ράπεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ἄμους
 "Εσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμίσσητόν δέ κεν εἴη.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 490
 Πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γαίεσθω.
 "Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε φίλην τροφὸς Εὐρύκλεια,
 "Ἦνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ Δῆϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
 Γρη῏ς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δάματα κάλ' Ὀδυσῆος, 495
 'Αγγελεύουσα γυναιξί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι·

- Ad Ulyssem in-domum iverunt; perfectum autem erat opus.
 Caeterum ille alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam: 480
 "Affer thus, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,
 "Ut suffiam domum; tu autem Penelopen
 "Venire huc jube, cum famulis mulieribus:
 "Omnes verò hortare ancillas per domum, ut-veniant."
 Eum verò rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea: 485
 "Certè jam hæc sanè, fili mi, appositè dixisti:
 "Sed age, tibi lænamque tunicamque, vestimenta afferam:
 "Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros
 "Sta in aedibus; indignum nempè foret."
 Eam autem respondens allocutus est solers Ulysses: 490
 "Ignis nunc mihi primum in aedibus fiat."
 Sic dixit: neque inobsequens-fuit chara nutrix Euryclea;
 Attulit verò ignem et thus: at Ulysses
 Benè suffivit aedes et domum et aulam.
 Anus autem demùm ascendit per aedes pulchras Ulyssis, 495
 Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum:

Ver. 481. 482. Οἶσε Δίαιον, γρη῏. — "Ὅφρα Δεισιῶσω μέγαρον.] Similiter apud Theocritum:

— καθάρῃ δὲ πυράσσει δῶμα Διῶϊ.
 Idyll. XXIV. ver. 94.

'Εδίονεν γὰρ οἱ "Ἕλληνες οὕτω τὰ τοιαῦτα μύθους καθίρειναι διαπραγματεύμενα· — Οἶσιον δὲ θυμώματος ἰδὸς καθίρειναι δοκῶντος τοῖς μικροῖς. Eustath. "Sulphur habet et in Religionibus locum, ad expiandas suffitu domos." Plinius à Barnesio citatus.

Ibid. Οἶσε.] Ἀπὸ ἡμετέρας τοῦ Οἶσε. Eustath. Vide suprà ad ε', 154.

Ver. 486. — ἴσταις.] Ἀλ. ἴσταις. Uti alibi sæpè.

Ver. 488. — ῥάπεσιν πεπυκασμένους.]

— ῥάπεσι πεφύδης, ὥστε πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Aristoph. Vespræ, ver. 349.

Ver. 489. "Εσταθ' ἐνὶ μεγάροισι.] Ἀλ. "Ἰσταθ' ἐνὶ μεγάροισι" et "Εσταθ' ἐν μεγάροισι.

Ver. 495. — ἀνέβη.] Ἀλ. ἀνέβη.

Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 Καὶ κύνιον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους,
 Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἦμερος ἦρει 500
 Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Illae verò iverunt ex domo, facem in manibus habentes.

Illae quidem deindè circumfundebantur, et salutabant Ulyssem,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros,

Manusque prensantes; illum autem dulce desiderium cepit,

Fletûs et suspirii: cognoscebat verò animo cunctas.

500

Ver. 497. — δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.] μάστιγι δὲ δεξιᾷ τὸ φῶς, δάος καλίστας.
“Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.” ἂν ὁδ., αἱ δεξι-
 αι καὶ τοῦ φωτός, δέξις, καὶ δεξιῆς. *Porphy.*
Quasi. Homeric. 9. ipso fine.

Ver. 499. Καὶ κύνιον ἀγαπαζόμεναι.] In
 nonnullis legitur, notante *Barnesio*, Καὶ κύ-

νιον δ' ἀγαπαζόμεναι. Vide autem ad *Il. ε.*
 51.

Ver. 500. — τὸν δὲ γλυκὺς ἦμερος ἦρει
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς.] Vide ad *Il. ψ.* 108.

Ver. 501. — γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.]
Al. γίνωσκε δὲ φρεσὶ πάσας.

THE
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ψ'.

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Ψ'.

'ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΣ Ὀδυσσεύς πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διαγνημάτων ἀνακυφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσεύς καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκίων ἔξοδος.

'Επιγραφαί.

'Οδυσσεύς ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγνωρισμός.

'Αλλως.

Ψ', δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὃν ποτε Πηνελόπεια.

ΓΡΗΪΣ δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνέβησάτο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἰόντα·
Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
"Εγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδῃαι
'Οφθαλμοῖσι τεοῖσι, τὰ τ' ἔλδαι ἤματα πάντα·
Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὅψε περ ἐλθών·"

ANUS verò in coenaculum ascendit exultans,

Herae dictura dilectum maritum intùs esse:

Genua autem firmiter-se-movebant, pedesque subsultabant:

Stetit verò deinde super caput, et ipsam sermone allocuta est:

" Surge, Penelope, chara filia; ut videas

" Oculis tuis, quae utique desideras dies omnes:

" Venit Ulysses, et domum advenit, serò licèt reversus:

Ver. 1. ——— ἀνέβησάτο.] *Al.* ἀνέβησεν.
Vide ad II. β', 35. et 4, 109.

Ver. 3. ——— ἱρρώσαντο.] 'Εμφυμῶσι ἱσχυρόντο. Schol. à Barneseo ex MS. Aloysii excerpt.

Ibid. ——— πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.] 'Αρίστης, ἀνιστάλλοντο καὶ ἱσχυρόντο, προθυμωμένοις αὐτῆς βαδίζον ταχίως, μὴ δυσαρέστη δι', ἄλλα

κατὰ βραχὺ, διὰ τὸ γῆρας· οἱ δὲ, ὑπερικταίνοντο, ἀμυντο δῆλον ἱσχυρόντο, κατὰ τὸ ἴσχυρος, ὃ ἴσχυι, ἰσχύς· καὶ γὰρ πρὸς τὴν, " Γούνατα δ' ἱρρώσαντο" ταχίως οὖν ὑπερικταίνοντο, ὃ ἴσχυι παραινόντο. Schol. *ibid.*

Ver. 7. Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.] Τὸ δὲ " καὶ οἶκον ἰκάνεται" πρὸς σαφήνειαν ἰσχυρὰ· οὐ γὰρ σὺν ἐλπίδι ἔξ ἁλλοδαπῆς εἰς

Μηστῆρας δ' ἔπτεινεν ἀγῆνορας, οἷθ' ἰὸν οἶκον
Κῆδισκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 10

Μαῖα φίλη, μάργην σε Διοὶ Δισαν· οἷτε δύναται

Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἰόντα,

Καὶ τε χαλιφρονίοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·

Οἷ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμῃ ἦσθα.

Τίπττε μὲ λωβεύεις, πολυπεινθία θυμὸν ἔχουσαν, 15

Ταῦτα παρῆξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις

Ἥδῃος, ὅς μ' ἐπίδησε φίλα βλίφαρ' ἀμφικαλύψας;

Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραβον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς

Ἦχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.

Ἄλλ' αἶγε νῦν κατὰβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχεο μέγαρόνδε· 20

Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἷ μοι ἔασι,

“ Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
“ Contristabant, et possessiones comedebant, violabantque filium.”

Illam verò rursus allocuta est prudens Penelope:

10

“ Nutrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possunt

“ Insipientem facere eum, qui vel prudentissimus sit,

“ Atque etiam mentis-impotentem sapientiae admoverunt:

“ Qui te sanè laeserunt; antea autem mente integra eras.

“ Cur me ludibrio-habes, per-tristem animum habentem,

15

“ Haec praeter-verum dicens? et ex somno me suscitās.

“ Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?

“ Nondum enim taliter dormivi, ex quo Ulysses

“ Ivit visurus malum-Ilium non nominandum.

“ Sed age nunc descende, et retrò vade in-domum:

20

“ Siquis enim mihi alia mulierum, quae mihi sunt,

παρῆλα, ἥθι καὶ εὐλαὶ αὐτίκα ἴσσι· καὶ δηλοῖ
τοῦτο Ἀγαμέμνων, ἰσιδὼς μὲν τῆς πατρὸς γῆς,
τὸν οἶκον δὲ οὐκ ἰδὼν· ἵπαι καὶ ταυτολογία εἶναι
δουὶ τὸ, “Ἦλθιν Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰπύσσει.”
Eustath. Vide infra ad ver. 55.

Ver. 8. Μηστῆρας δ' ἔπτεινεν ἀγῆνορας.] Τὸ
δὲ “ἀγῆνορας” φανερῶς ἐπὶ ψόγῳ κίεται, ὡς
δηλοῖ τὸ, “οἷσσι οἶκον κῆδισκον,” καὶ τὰ ἔξῃ.
Eustath. Minus rectè. Vide supra ad v. 106.

Ibid. — οἷθ' ἰὸν οἶκον.] Apud Eustathium
in commentario, οἷ σέ αἰ οἶκον.

Ver. 11. — οἷτε δύναται Ἄφρονα ποιῆ-
σαι, &c.]

Ω Ζεῦ, σὶ δῆνα τοὺς ναλασώδους βροτοὺς
φρονεῖν λίγαναι; εὐ γὰρ ἐξηγεῖται,
Δραμῆν τι τοιαύτῃ, δ' οὐ εὐτυχῆσαι θάλασσαν.

Euripid. Supplices, ver. 734.

Ver. 13. Καὶ τε χαλιφρονίοντα σαοφροσύνης
ἐπέβησαν.]

τὸ μὴ παρὸς φρονεῖν,
Θεοῦ μάλιστα δόξαν.

Aeschylus, Agamemnon, ver. 936.

Ibid. — χαλιφρονίοντα.] Κιχαλασμέ-
νας ἔχοντα τὰς φρένας· ἁλλῶς, μετακίφροντα.
Schol.

Ibid. — σαοφροσύνης ἐπέβησαν.] Vide su-
pra ad v. 424.

Ver. 14. — σιγῇ ἔβλαψαν.] Ἀλ. παρῆ-
ξ βλαψαν.

Ver. 15. — λωβεύεις.] Χλιναῖος, εἰς λώ-
σιν καὶ ὕβριν ἄγεις. Schol.

Ver. 16. — παρῆξ ἐρέουσα.] Παρὰ τὸ διὸν
λίγαναι. Schol. Vide autem supra ad v.
348. Ἀλ. παρῆξ ἐρέουσα.

Ver. 19. — κακοῖλιον.] Vide supra ad
v. 72, et v. 260.

Ver. 20. — ἔρχεο.] Ita edidit Barnesius,
quocum facit et MS. à Tho. Bentleio col-
latus; atque ita in omnibus Exemplaribus
scripta occurrit hæc vox infra ver. 254.
hujus libri, et sæpè alibi apud Poetam. Vul-
gati hic habent ἔρχεο. In nonnullis autem
scribitur, notante Barnesio, ἔρχεο. Quod et
ipsum pronuntiandum ἔρχεο, vel ἔρχεο. Vide
infra ver. 52, et 78.

Ταῦτ' ἰλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
 Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νείεσθαι
 Αὐτὶς ἴσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 25

Οὔτι σε λωβέω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
 Ὅ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·

Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἤδdeen ἔνδον ἰόντα,
 Ἀλλὰ σαιοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκλυθεν, 30

Ὅφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερνηροέονταν.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λίκτροιο δοροῦσα

Γρηὶ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἦκε·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε, 35

Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε,

Μοῦνος ἱὼν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἷον ἄκουον 40

" Haec veniens nunciasset, et ex somno me suscitatset,

" Eo-casu citò gravitèr ipsam ego dimissem ut-iret

" Rursus intra aedes : tè verò hác quidem in re senectus tua juvabit."

Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea : 25

" Nequaquam te ludibrio-habere, filia chara : sed verè tibi

" Venit Ulysses, et domum advenit, sicut dico ;

" Ille hospes, quem omnes ignominia-afficiebant in aedibus :

" Telemachus verò illum dudum noverat intùs esse,

" Sed prudentià consilia patris occultabat ; 30

" Ut virorum ulcisceretur violentiam superborum."

Sic dixit : illa autem gavisæ est, et à lecto ubi-prosiluerat

Anum complexa est ; à palpebris verò lachrymam misit ;

Et ipsam compellans verbis alatis allocuta est :

" Eia age jam mihi, nutrix dilecta, verum dic, 35

" Si verè jam domum venit, ut dicis,

" Quomodo demùm procis impudentibus manus intulerit,

" Solum cùm-esset ; hi verò semper frequentes intùs manebant."

Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

" Non vidi, non edocta sum ; sed gemitum solum audiebam 40

Ver. 22. — ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε.] *Al.* ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε.

Ver. 24. — ἴσω μεγάρων.] *Al.* ἴσω μέγαρον.

Ibid. — σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.] Τὸ μὴ μὲν ὕστερον ἀποσιμῶναι ἢ οἶον, εἰ καὶ τὰ ἄλλα σοὶ βαρὺ ἴσται, τοῦτό γε ὀνήσει. *Schol.*

Ver. 25. Τὴν δ'.] Ita rectè *Barnesius*. *Henricus Stephanus* aliique malè, Τὴν δ'.

Ver. 27. Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.] Vide suprà ad ver. 7.

Ver. 31. — τίσαιτο.] Similitérque infrà ver. 57. *τίσαιτο*. Vide ad *Il.* i, 508. et *χ'*, 19. 20.

Ibid. — βίην ὑπερνηροέονταν.] *Eustathius* in commentario citat, *βίης ὑπερνηροέονταν*.

Ver. 35. — ἴσται.] *MS.* nonnulli à *Tho. Bentleio* collati, *ἴσταις*.

Ver. 40. — ἄκουον.] *Al.* ἄκουσα.

Κτεινομένων· ἡμῖς δὲ μυχῶ θαλάμων εὐπήκτων
 "Ἡμεῖς" ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὐ ἀραρυῖαι·
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάρου κάλεισσε
 Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλίσσαι.
 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ πταμένοισι νεκύεσσιν 45
 Ἑσταόθ'· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὐδας ἔχοντες,
 Κεῖατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
 Αἷματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένοι, ὅσπερ λέοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείησι δύρησιν
 Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα δεισιούται περικαλλῆς, 50
 Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δὲ με προέηκε καλίσσαι.
 Ἄλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πίποσθε.
 Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἔλδωρ ἐκτετέλίσται
 Ἥλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφίστιος, εὖρε δὲ καὶ σὲ, 55

"Eorum-qui-interficiabantur: nos verò in recessu thalamorum benè-constructorum

"Sedebamus turbatae; fores verò nos continebant benè-aptatae:

"Priùs scilicet quàm demùm me tuus filius à domo vocaret

"Telemachus: hunc enim pater emisit ad-vocandum.

"Inveni deinde Ulyssem inter caesa cadavera

"Stantem; illi verò circum ipsum, solidum pavementum tenentes,

"Jacebant alii super alios: videns tu animo exhilarata fuisses,

"Sanguine et cruore fodatum, tanquam leonem.

"Nunc hi quidem demùm omnes ad atrienses fores

"Conferti: et ille domum suffit perpulchram,

"Igne magno accenso: te verò me emisit ut-vocarem.

"Sed sequere, ut vobismet laetitiae applicetis

"Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.

"Nunc verò jam hoc longum desiderium perfectum est:

"Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autem et te,

Ver. 42. — ἀτυζόμεναι.] Ἐκκλησιάζομαι, παρασιάζομαι. Ἀτύει, ὁ μὴ λαλῶν ἀτύει, καὶ κατὰ παραγωγὴν, ἀτύει, Αἰελλεύει. Schol.

Ibid. — σανίδες δ' ἔχον.] Scholiastes interpretatur, ἡσφαλισμέναι ὄναι. Quam explicationem secutus Barnesius, vertit, "Fo-
 res verò claudabantur." Minus rectè. Vide Iliad. α', 264. μ', 8. Odys. δ', 360. item χ', 128. ubi eadem ipsa phrasis occurrit.

Ver. 45. — μετὰ πταμένοισι νεκύεσσιν.] Ita hic edidit Barnesius; ut et suprà χ', 401. Vulgg. μετὰ πταμένοισι νεκύεσσιν. Sive, uti legit MS. à Tho. Bentleio collatus, itemque Eustathius in commentario, μετὰ πταμένοισι νεκύεσσιν. Vide suprà ad χ', 401.

Ver. 46. — Ἑσταόθ'.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Ἑσταόθ'.

Ibid. — κραταίπεδον οὐδας.] Τὸ στριγὸν πίδα, ὡς λέγουσιν, ἢ μᾶλλον ὡς περιληφτικὸν καὶ παραγμικόν. Eustath.

Ver. 47. — ἰάνθης.] Barnesius edidit, legendumque pronuntiat, ἰανθῆς. Sed nihil opus.

Ver. 48. Αἷματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένοι, ὅσπερ λέοντα.] Vide suprà χ', 402. 403.

Ver. 49. Νῦν αἰ.] Αἰ. Νῦν δ' αἰ.

Ver. 51. — κειάμενος.] Αἰ. κηάμενος.

Ver. 52. 78. — ἔπευ.] Barnesius inter varias lectiones, ἔπει. Vide suprà ad ver. 20.

Ibid. — εὐφροσύνης ἐπιβῆτον.] Vide suprà ad χ', 424.

Ver. 53. — πείποσθε.] Eustathius exponit, περιπόθετε. Scholiastes autem, περιπόθετε quod et rectius.

Ver. 55. — ἐφίστιος.] Ἦτοι εἰς τὴν ἱστορίαν ἰσχύει δὲ ὁ δῶμα δ' ὅπως δ' ἔγχε ἴσται, "Ἥλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφίστιος," μεταλαβὼν ἴσται, (suprà ver. 7 et 27.) "Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ ἀνοι ἰκάνεται." Porphy. Quæst. Homeric. 2.

Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οὔτε μιν ἔριζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλώσασθαι·
Οἶσθα γάρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε, καὶ υἱεῖ, τὸν τεκόμεσθα·
'Αλλ' οὐκ ἴσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις.
'Αλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
'Υβριν ἀγασσάμενος θυμαλγεία, καὶ κακὰ ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίσσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφείας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
'Ωλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ἄλετο δ' αὐτός.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
'Ἢ πόσιν ἔνδον ἰόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὐποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
'Αλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,
Οὐλήν· τὴν ποτὶ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀποιόζουσα φρασάμην· ἔβελον δέ σοι αὐτὴ

"Et filium in aedibus; malè verò quí ei faciebant

"Proci, hos omnes ultus est suâ in domo."

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Nutrix dilecta, nondum magnoperè gloriare exultans;

"Nosti enim, quòd gratus in domo appareret

"Omniâbus, maximè verò mihi què, et filio, quem genuimus:

"Sed non est hic sermo verus, sicut dicis:

"Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,

"Injuriam indignatus acerbam, et mala opera:

"Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

"Non malum, neque quidem bonum, quicumque ad ipsos pervenisset:

"Idèò ob iniquitates passi sunt malum; at Ulysses

"Perdidit longè reditum ab-Achaiâ, periitque ipse."

Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea:

"Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium?

"Quae maritum, intus cum-est apud focum, nunquam dicis

"Domum esse venturum? animus nempe tibi semper incredulus.

"Sed age tibi et signum manifestum aliud quoddam dicam,

"Cicatricem; quam quondam ei aper infixit albo dente:

"Hanc ablucens agnovi; volebam autem tibi ipsa

Ver. 56. ——— ἔριζον.] *Al.* ἔριζαν.

Ver. 63. ——— κτεῖνε.] MSS. nonnulli à
Tho. Benuleio collati, κτεῖναν.

Ver. 66. ——— εἰσαφίκοιτο.] *Al.* εἰσαφίκοιτο.

Ver. 67. Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν.]
Ita suprâ χ', 317. 416.

Τῇ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀνὴρ πότμον ἰστέον.]

Item 4, 7.

Αὐτῶν γὰρ σφιστιγῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ἔλεοντο.

Ver. 71. ——— παρ' ἐσχάρῃ.] "Ενθα τὸ σῆμα
καίεται, τίνας: Ἰστέ: δὲ βασιλεὺς ἰστέοντος, οὐκ ἐν
λίθῳ ὑψόμενος. Schol.

Ver. 75. ——— εἰ αὐτῇ.] *Al.* εἰ αὐτῇ.

Εἰτίμεν· ἀλλὰ με κῆνος ἔλων ἐπὶ μάστακα χερσίν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυῦδρείησι νόοιο.

Ἄλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἔγὼν ἑμέθεν περιδάσομαι αὐτῆς,
Αἶ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναι μ' οἰκτίστω ὀλέθρῳ.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·

80

Μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε Διὸν αἰσιγενετῶν

Δήνεια εἴρυσθαι, μάλα περ πολυῦδρην ἰοῦσαν·

Ἄλλ' ἔμπης ἵομεν μετὰ παῖδ' ἑμὸν, ὄφρα ἴδωμαι

Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἦδ' ὅς ἔκπεφνεν.

Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ

85

Ὀρμαίν', ἣ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἔξερεινέοι,

Ἡ παρστώσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.

Ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑτέρῃ λαΐνον οὐδὸν,

Ἐξέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς ἀνγῇ,

"Dicere; sed me ille prehensam ad os manibus,"

"Non sinebat dicere, solertiā mentis.

"Sed sequere; at ego me oppignerabo ipsam,

"Si te decipiam; ut interficias me miserrimā morte."

Huic autem respondit deinde prudens Penelope:

80

"Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum

"Consilia scrutari, valde licet multarum rerum scientem:

"Sed omnino eam ad filium meum; ut videam

"Viros procos mortuos, et eum, qui interfecit."

Sic locuta, descendebat à coenaculo: multa verò ei cor

85

Agitabat, an seorsum dilectum maritum interrogaret,

An astans oscularetur caput et manus prehensas.

Illa verò postquam ingressa est, et transivit lapideum limen,

Sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,

Ver. 76. — ἀλλὰ με κῆνος.] *Al. ἄλλ' ἔρ' κῆνος.*

Ver. 77. — πολυῦδρείησι.] *Al. πολυ-
κείρησι.* Ut infra ὁ, 166.

Ver. 78. — ἑμέθεν περιδάσομαι αὐτῆς.]
Ita Iliad. ψ. 485.

Διὸς κ' ἢ τριπλὸς περιδάμεθα, ἢ λείπεται.

Et apud Aristophanem:

— Ὡλω περὶ τοῦ κῆρος κτεῖναι περιδάσθαι.
Equites, ver. 788.

Ibid. — περιδάσομαι.] *Al. περὶ δάσσομαι.*

Ver. 81. — χαλεπὸν σε Διὸν αἰσιγενε-
τῶν Δῖνα ἰερόσθαι.]

Ὁὐ γὰρ τοῦ ἴσως τὰ Διὸν βουλεύματα ἰε-
ρῶσι βροτῶν φρενί.

Pindar. citatus à Duportio, Gnomo-
log. Homeric. ad hunc locum.

Μάντις δ' οὐδὲς ἴσται λαχέσθαι ἀνθρώπων,

"Ὅστις ἂν εἰδὼν Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο.

Hesiod. apud Clem. Alexand. Strom. V.

Πάντα δ' ἀπαύταιν ἄφαντος ἴσας ἀνθρώπων.

Solon Atheniensis, apud eundem *ibid.*

Ver. 82. — ἰερόσθαι.] *Hesychius* legit
ιερόσθαι, exponitque ἰδῆναι nempè ad vocem
ἰεῦσθαι, ubi hunc *Homeri* locum adducit:
Uti et notarunt *Barnesius*, et *Duportus*
in *Gnomologiā* ad hunc locum. *Al. ἰερό-
σθαι.*

Ver. 84. — τεθνηότας.] Vide ad *Il. β. 818.*

Ver. 85. "Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα."
Ὀκνηρίαν δὲ τινα δηλοῖ τὸ "κατέβαιν'" παρα-
τακτικῶς φρασθῆναι. Εὐρύκλεια μὲν γὰρ πιστεύ-
ουσα ἰδοὺ ἴσται τὸ φίλον αὐτῇ τέκος, ἡμῶντος
ἀνέσταν' ἢ δὲ γυνὴ ἰδοῦσά τε, σχολαίως κα-
ταστῶν. *Eustath.* Vide ad *Il. S. 87. et β. 84.*

Ver. 89. — ἐναντίον.] *Al. ἐναντίον.*

Ibid. — ἐν πυρὸς ἀνγῇ.] "Ἐν τῇ πυφωτισ-
μῶν τότῃ καὶ πυφλογισμῶν ἀπὸ τοῦ πυρὸς.
Schol.

Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν 90
 Ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
 Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἦ δ' ἄννω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανε·
 Ὅψει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκειν,
 Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε, κακὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα. 95
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφαιτ', ἔκ τ' ονόμαζε·
 Μῆτερ ἱμῆ, δύσμητερ, ἀπηνία θυμὸν ἔχουσα,
 Τίφθ' οὕτω πατὴρ ροσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 Ἐξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλάς;
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὦδε γυνὴ τετληότι θυμῷ 100

Ad-parietem alterum: ille autem ad columnam longam
 Sedebat deorsum tuens, expectans, si quid sibi diceret
 Eximia uxor, postquam vidit oculis.
 Haec verò tacita diu sedit; stupor verò ei cor invasit:
 Obtutu autem aliquandò quidem eum in-oculos aspectabat,
 Aliquandò verò non-agnoscebat, mala corpori vestimenta habentem. 95
 Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat:
 "Mater mea, infelix-mater, immitem animum habens,
 Cur sic à-patre separaris? neque apud ipsum
 "Sedens, verbis percontaris, neque interrogas?
 "Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo 100

Ver. 90. Τοίχου τοῦ ἑτέρου.] Ita Iliad. i, 218.

Ἀντὶς δ' ἀντίος ἔην Ὀδυσσεὺς Δίῳ,
 Τοίχου τοῦ ἑτέρου

Ver. 93. — Ἦνω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ.]
 Similiter apud Virgilium:

At verò Æneas aspectu obmutuit amena.
 Æn. IV, 279.

Ibid. — τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανε.] "Ἐστὶ γὰρ αὐτῇ (inquit Eustathius) τὸ ἄπορον ἀληθὲς ἄλυσον. Ὅτι γὰρ οὐδὲν κατὸν, εἰ καὶ οὐλὴν διέξῃ· εἰ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἱκανῶς δαίμων, οὕτως οὐδ' ὤσπερ τὸ πῆν ἁλῆος (ver. 225. 226.) ἔξιστη μνηστῆρας· οὐ γὰρ ἀδύνατον τὸν τ' ἄλλα εἰδέναι Δίῳ εἰδέναι καὶ αὐτῇ. Καὶ τοῖσι εἰ καὶ ὄσπερ οὐδ' ὅτι εὐματίστῃ, καὶ γὰρ ὁ δαίμων, δι' ἐνέστηται, καὶ τὰ σήματα πάντως εἰδέναι. Nimis subtiliter et minutè. Cum enim dicat Penelope supra ver. 63. "Ἀλλὰ τίς ἀδανάται πτῖνι μνηστῆρας ἀγαυοῖς;" cūque Euryclea respondeat, ver. 81. "— χαλῖται· εἰ Δίῳ· αἰγιονοτῆδ' ἄδεια εἰρηστή;" id solummodo (ut opinor) exprimere vult, nempe prorsus incredibile esse, Ulysssem reverà rediisse, procosque interfecisse.

Ver. 94. — Ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκειν.] Τὸ δὲ "ἐνωπιδίως;" ἀντὶ τοῦ, κατ' ἔξιν· ἴνα λίγη βεῖ ἄλλοτε μὲν πειρηγότερον ἰντρανίζουσα καὶ πατακκουσῶσα ἰσχυρίσκειν, ἄλλοτε δὲ ἡγῆται. Τὸ δὲ ἐνωπιδίως, γράφεται μάλιστα ἐνωπιδίως. Eustath. Et MS. à Tho. Bentleio collatus ἐνωπιδίως legit.

Ver. 95. — ἀγνώσασκε.] Al. ἀγνώσισαι.

Ver. 96. Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν.] "Ὅτι μοδοῖστος ὁ Ποιητὴς τὴν κατ' ἔξιν ἰντρανίαν τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς γυναικὸς καπνότερον, φιλότερον κήρυττε τὸν Ὀδυσσεὺς ἐλθέτω καὶ λαλῶντα μὲν καὶ Δίῳ μὲν ἡ γυνὴ φαίνεται ταιώσῃ. Ἐστὶ δὲ οὐκ ἔν, οὕτω σφύλαγγῆτος ἡμῶν τῆς ἰστορίας, ἡμιλῶσαι αὐτοὺς ἀλλήλοις, πλάττει μνηστῆρας τῇ ἡμιλῇ τὸν παῖδα, καὶ λαλῶντα τῇ μητρὶ καὶ αὐτῇ ἀδελφῇ καὶ πατρὶ καὶ εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἀναγκάσι τὸν Ὀδυσσεὺς. Καὶ οὕτω προσκίπτει αὐτοῖς καὶ ἐμῶν τὰ ἰφῆξι· οὐκ ἄλλως μῆναι προσφίγγεται τὸν ἄνδρα, εἰ μὴ προλογίσαι καὶ πρὸς αὐτὴν, ἐπὶ λαβουμένη μὴ καὶ αὐτὴ θρασυτέρως. Eustath.

Ver. 97. Μῆτερ ἱμῆ, δύσμητερ.] "Ἀλλὰ δὲ εἰσὶν ἐντελέναι εἰς διὰ τὴν ἐντα, εἰς ἐνταῖον· ὡς τὸ "Δύσπητερ;" καὶ τὸ, "Μήτηρ, δύσμητερ." Porphyr. Quæst. Homericæ 16. sub fine. Vide Conrad. Ritterhus. annotat. ad Oryan. Cyneg. lib. I. ver. 260.

Ἄνδρὸς ἀφισταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας

ἔλθοι εἰκοστῇ ἔτι εἰς πατρίδα γαῖαν·

Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερηωτέρη ἔστι λίθοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Τέκνον ἱμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τίθηπιν·

105

Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρίεσθαι,

Οὐδ' εἰς ὅπα ἰδεῖσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἔτιόν δῃ

ἔσθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ἧ μάλα νῶϊ

Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον· ἔστι γὰρ ἡμῖν

Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ πεκυρμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.

110

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦτοι μητιέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον

Πειράζων ἰμέβην· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄριστον.

Νῦν δ' ὅττι ρυτῶν, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,

115

Τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐπω φησὶ τὸν εἶναι.

Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται·

“ Viro absisteret, qui ei mala multa perpassus

“ Venisset vigesimo anno in patriam terram :

“ Tibi verò semper cor durius est lapide.”

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

“ Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet ;

105

“ Neque aliquod proloqui possum verbum *ad eum*, neque interrogare,

“ Neque in vultum intueri ex-adverso : si autem reverà demùm

“ Est Ulysses, et domum venit ; certè omninò nos

“ Cognoscemus alter-alterum et meliùs ; sunt enim nobis

“ Signa, quae scilicèt et nos abscondita scimus ab aliis.”

110

Sic dixit : risit verò multa-passus nobilis Ulysses ;

Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est :

“ Telemache, sanè matrem in aedibus sine

“ Tentare me ; citò autem cognoscet etiam melius.

“ Nunc verò, quia sordeo, malaque corpori vestimenta indutus sum,

115

“ Ideò despiciatui-habet me, et nondum putat ipsum esse.

“ Nos verò consultemus, quo-pacto quàm optimè fiat :

Ver. 101. — ἀφισταίῃ.] *Al.* ἀφισταίῃ.

Ibid. — ἔς σι.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit ἔς σι. Sed nihil opus. Quà enim ratione vocula ἔς etiam extra caesuram produci possit, vide ad *Il.* 4, 51.

Ver. 102. — ἔτι ἔς.] Vide suprâ ad σ', 206.

Ver. 103. Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερηωτέρη ἔστι λίθοιο.] Ita apud *Hesiodum* :

— ἀδάμαντος ἔχον κρατερήφροντα θυμόν.

“ *Erg.* καὶ Ἡμερ. I, 146.

Et apud *Moschum* :

— σίτρεος ἔγ' ἔχων νῖον ἀνδρόφρον

Καρτερόν ἐν στήθεσσι. — *Idyll.* IV, 44.

Et apud *Aeschylum* :

Σιδερόφρων τι κἄν σίτρεος μεγαμήτης

Prometh. Vincit. ver. 242.

Et apud *Plutarchum*, de capiend. ex *Inimicis*. *Utilitat.* “ *Κείνος ἢ ἀδάμαντος ἢ εὐδίκου καὶ χαλκίστου μίλατον καρδίαν.*” Vide et infrâ ad ver. 172.

Ver. 106. Οὐδέ σι.] *Al.* Οὐδ' ἔτι.

Ver. 109. Γνωσόμεθ' ἀλλήλων.] Vide suprâ ad σ', 36. *Al.* Γινώσκμεθ' ἀλλήλων.

Ver. 113. — ἔασον.] *Barnesius* edidit ἔασον· et ita semper scribendum statuit. Sed vide ad *Il.* 8, 42.

Ver. 115. Νῦν δ' ἔστι ρυτῶν.] *Al.* Νῦν δ' ὅτι οὐ λυτῶν. Ex σ', 72. suprâ.

Καὶ γάρ τις θ' ἔνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,

ᾧ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὅπισσα,

Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν

120

Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μὲν ἄριστοι

Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Αὐτὸς ταυτὰ γε λεύσσει, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην

Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τίς τοι

125

Ἄλλος ἀνὴρ εἴσειε καταβητῶν ἀνθρώπων.

Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', οὐδέ τι φημί

Ἀλκῆς δευῆσθαι, ὅση δύναμις γε πάρεστι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·

130

"Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interfecerit in populo,

"Cui non multi sint adjutores ponē,

"Fugit, cognatisque relictis et patriā terrā :

120

"Nos autem columnen urbis interfecimus, qui longē optimi erant

"Juvenum in Ithacā ; ideo te consultare jubeo."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :

"Ipse haec sanē videas, pater dilecte ; tuum enim optimum

"Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum

125

"Alius vir contenderet mortalium hominum.

"Nos verō alacres unā sequemur ; neque omnino puto me

"Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit."

Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum :

130

Ver. 119. — ἀοσσητῆρες.] Ἀοσσητῆρες δι καὶ ἐν τοῖς ῥηθῆσι, καθά καὶ ἐν ἄλλοις, ὁ δίχνα ἔσσης βουθῆς, ταυτίσιν ὁ ἱστικός καὶ ἀπερφάνιστος ἱστικός. Eustath.

Ver. 120. Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν.] Ἐξοὶς ἢ παρὰ τοῖς Παλαμῖς, τὸν ἀπεύσιον φόνον ἱερὰ σάμηνον φεύγειν ἐν τῇς πατρίδος, καὶ παραγίγνεται ἐς τοὺς οἰκίαν ἀνδρὶς πλουσίον, καὶ καὶ δίκην ἐπὶ τῇς οἰκίᾳ συγκαταλυμμένον, καθαρῶς δέμνον. Schol. ad *Iliad.* ω, 480. Τὸ δὲ φεύγεσθαι τὰς πατρίδας ὑπὲρ τῶν φονευμένων, καθαρῶς δέμνον· εἰ μὲν ἄρα ποιεῖν οἴσιν ὁ φονεὺς τὴν οὐκ ἐξέχουσαν· τότε γὰρ ἱστικός μὲν ἐν δήμῳ. Eustath. Vide ad *Il.* ε', 497.

Ibid. — πηούς.] Τοῖς πόρρωθεν συγγενῶς. Schol. Vide suprā ad ε', 581.

Ver. 122. — τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.] Apud Eustathium in commentario τὰ δὲ σε φράζεσθαι ἄνωγα. Atque ita in omnibus exemplaribus legitur suprā ε', 279. Vide et ad ω, 45.

Ver. 123. — ἀντίον ηὔδα.] Sic apud Virgilium :

Xolus haec contrā —, *Æn.* I, 76.

— Eneas contrā cui talia reddit.

Æn. X, 530.

Ver. 125. — ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι.] In nonnullis legitur, notante Barnesio, ἐπ' ἀνθρώποις φάσ' ἔμμεναι. Sed malē. Nam vox φάσι, quā sēpē in *Iliadē* et *Odysseā* occurrit, priorem semper producit. Ceterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet, ἐπ' ἀνθρώποις φάσ' ἔμμεναι.

Ver. 126. — ἔμμεναι.] Vide ad *Il.* α, 140.

Ver. 127. 128.] Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', &c.] Occurrit idem Distichon *Iliad.* ι', 785, 786. nisi quod ibi legatur, Ἡμεῖς δ' ἔμμεναι. Atque inde et hic edidit Barnesius ἔμμεναι. Sed et vulgata lectio satis rectē se habet. Vide ad *Il.* α, 51. Porro totum Distichon hoc in loco omittunt Codices nonnulli.

Ver. 128. — ὅση δύναμις γε πάρεστι.] Post hunc versum subnectunt nonnulli, notante Barnesio, ex *Iliad.* ι', 787.

Πὰρ δὲ δύναμις δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσόμενος πολέμῳ·

Ver. 130. — ἄριστα.] *Al.* ἄριστοι.

Πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφίσασθε χιτῶνας,
 Δμωάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνάγετε εἴμαθ' ἐλθεσθαι·
 Αὐτὰρ θεῖος αἰδώς, ἔχων φόρμιγγα λιγύειν,
 Ἥμῖν ἡγεῖσθαι φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
 "Ὡς κέν τις φαίην γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων, 135
 "Ἡ αὖ ὁδὸν στείχων, ἥ οἱ περιναϊετάουσιν·
 Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστρῳ γένηται
 Ἀδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 Ἀγρὸν εἰς ἡμέτερον πολυδῖνδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Φρασσόμεθ', ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ. 140
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦδ' ἐπίθοντο.
 Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφίσαντο χιτῶνας·
 "Ὀκλισθὲν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο θεῖος αἰδώς
 Φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δὲ σφισιν ἴμερον ᾤρειν
 Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο. 145
 Τοῖσιν δὲ μίγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶν
 Ἀδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 "Ὡδὲ δέ τις εἵπесκε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
 "Ἡ μάλα δὴ τις ἔγχε πολυμνήστην βασιλείαν·

" Primum quidem lavamini, et induimini tunicas,
 " Famulasque in aedibus jubete vestimenta sibi-sumere :
 " Caeterum divinus cantor, habens citharam argutam,
 " Nobis praeceat ad lusoriam saltationem,
 " Ut aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
 " Vel per viam vadens ; vel ex iis qui circum-habitant : 135
 " Ne prius fama lata caedis per urbem fiat
 " Virorum procorum, quam scilicet nos iverimus extra
 " Agrum in nostrum arboribus-abundantem : illic vero postea
 " Consultabimus, quicquid utile Olympius praebuerit." 140
 Sic dixit : illi autem ei omnino quidem auscultarunt, et paruerunt.
 Itaque primum quidem lavarunt-se, et induerunt-sibi tunicas :
 Ornatae autem sunt mulieres ; sumpsit vero divinus cantor
 Citharam cavam ; ipsisque desiderium concitavit
 Cantusque dulcis, et egregiae saltationis. 145
 His vero magna domus personabat pedibus
 Virorum ludentium, pulchræque cinctarum mulierum.
 Sic autem aliquis dicebat aedes extra audiens :
 " Certè omnino jam aliquis duxit-uxorem multum-ambitam reginam :

Ver. 131. — λούσασθε, καὶ ἀμφίσασθε.]
 Similitérque infra ver. 142. λούσαντο, καὶ ἀμ-
 φίσαντο. Vide suprâ ad i, 491. et i, 296.

Ver. 132. Δμωάς τ'.] *Al.* Δμωάς δ'.

Ver. 134. — φιλοπαίγμονος.] *Al.* πολυ-
 παίγμονος.

Ver. 145. Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος
 ὀρχηθμοῖο.] "Ὅρα δὲ ὅτι τε πᾶνταῦτα, ὡς καὶ ἐν
 τοῖς κατὰ τὸν Διμήδοιο, πρὸς φόρμιγγα ἡ

μελωδὴ καὶ ἡ ὀρχησις· ὡς καὶ ἐν τῷ (*Odys.* α,
 421. σ', 303.) "οἱ δ' εἰς ὀρχηστὴν τρέψαντο,
 " καὶ μαίρονται ἀοδήν." *Eustath.* Vide su-
 prâ ad S', 262.

Ver. 146. Τῶσιν δὲ.] *Barnesius* edidit Τοῖ-
 σιν δέ. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ibid. — περιστοναχίζετο.] *Al.* περιστυ-
 χίζετο.

Σχετλή, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὐ κοιρίδιον 150
 Εἵρυσθαι μέγα δῶμα διαμπροῆς, ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.
 "Ὡς ἄρα τις εἵπεται τὰ δ' ὅτε ἴσαι, ὡς ἐτέτυκτο.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ὦ ἐν οἴκῳ
 Εὐρυνόμῃ ταμίῃ λοῦσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
 Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἥδ' ἔχιτῶνα· 155
 Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῖριν πολλὴν κάλλος Ἀθήνη,
 Μίλζονά τ' εἰσιδίειν καὶ πάσσονα· καδ δὲ κάρητος
 Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῃ ἀνθεὶ ὁμοίας.
 "Ὡς δ' ὅτε τις χερσὸν περιχέυεται ἀργύρεῳ ἀνῆρ
 Ἴδρις, ὃν Ἑφαιστος δίδασκε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
 "Ὡς μὲν τῷ περιχέυε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, θεμας ἀθανάτοισιν ὁμοίος.

" Improbæ, neque sustinuit mariæ sui cui virgo-pueri, 150
 " Servare magnam domum porpetuæ, donec venisset."
 Sic utique aliquis dicebat; hæc autem non poterunt, quoniam facti erant.
 At Ulyssem magnanimum suæ in domo
 Eurynome oeconoma lavit et unxit oleo;
 Circumque ipsum palliis jecit et tuniceam; 155
 Caeterum capiti affudit multam pulchritudinem Minervæ,
 Majoremque aspectu fecit et crassiores; à capite autem
 Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
 Sicut autem quandò aliquis aurum circumfundat argentò viri
 Peritus, quem Vulcanus decoravit et Pallas Minerva 160
 Artem omnigenam; pulchra verò opera is perficit;
 Sic quidem huic circumfudit gratiam capitiq; et humeris:
 E balneo verò is egressus est, corpore immortalibus similis;

Ver. 151. Εἵρυσθαι.] *Al.* Εἰρύνθαι et Εἰ-
 ρύσαι.

Ibid. — ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.] *Eustathius* in
 commentario citat, ὡς ἴκοιτο. Ut suprâ 6,
 109. et 4, 267.

Ver. 166. 157. Ἀνθεὶ κακκεφαλῆς χεῖριν —
 Μίλζονα τ' εἰσιδίειν, &c.] Ita Editi omnes.
 Attamen parum aptè cum præcedentibus
 connectitur istud "Μίλζονα τ' εἰσιδίειν," &c.
 Uti observat *Eustathius*: "Ἐνταῦθα δὲ οὐ κί-
 ται ἱλας ἥμα προσηγορίαν τοῦ "Μίλζονα καὶ
 "πάσσονα." Quod autem deinceps addit
 ille: Καὶ ἴσται ἡ σύνταξις κατ' ἑλλήνων, ἵνα
 νοήσῃ οὕτω πῶς. "Ἄσται ἵσται τὸν Ὀδυσσεῖα μί-
 "ζονα καὶ πάσσονα." id verò paulò videtur
 durius. Cæterum occurrunt iidem septem
 versus suprâ ζ', 229. 235. nisi quòd in pri-
 mo legatur, "Τὸν μὲν Ἀθηναίῃ Σῆκεν Διὸς
 "ἐργαλῆα Μίλζονα τ' εἰσιδίειν," &c. ubi istud
 "Μίλζονα τ' εἰσιδίειν," &c. (uti et notat *Eusta-
 thius*.) rectè ad præcedentem vocem Σῆκεν
 refertur. Undè verisimile videtur versum
 hunc, "Αὐτὰρ κακκεφαλῆς," &c. hujus loci
 Tom. II.

ptoprium non esse; sed pro isto, "Τὸν μὲν
 "Ἀθηναίῃ Σῆκεν," &c. ζ', 229. aut aliò quo-
 dam simili, per errorem huc irrepsisse. Vide
 et infrâ 6, 368.

Ibid. — κακκεφαλῆς χεῖριν πολλὴν κάλλος
 Ἀθήνη.]

— namque ipsa decoram
 Cæsariem nato genitrix, lumenque ju-
 ventæ
 Purpureum, et laetos oculis afflât ho-
 nores. *Æn.* I, 589.

Ver. 158. Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῃ ἀνθεὶ
 ὁμοίας.] Vide suprâ ad ζ', 231.

Ver. 159. "Ὡς δ' ὅτε τις χερσὸν περιχέυεται
 ἀργύρεῳ.]

Qualè manus addunt ebori decus; aut ubi
 flavo
 Argentum, Pariusve lapis, circumdatur
 auro. *Æn.* I, 592.

Ibid. — περιχέυεται.] *Al.* περιχέεται.

Ver. 160. — δίδασκε.] Vide suprâ ad 9,
 448. et 6, 72.

* Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζει' ἐπὶ θρόνου, ἔθην ἀνίστη,
Ἄντιον ἥς ἀλόχον· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε 165

Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν Δηλυτερῶν
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
Οὐ μὲν κ' ἄλλη ᾧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἄνδρὸς ἀφισταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἑικοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν. 170

Ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὅφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι ἢ γὰρ τῆγες σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Δαιμόνι, οὐτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
Οὐδὲ λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ', οἷός ἐσθα, 175
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.

Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
Ἐκτὸς εὐσταθίος θαλάμου, τόν ρ' αὐτὸς ἐποίει·
Ἔνθα οἱ, ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνήν,

Iterum autem deinde resedit in solio, undē surrexerat,
Ex-adverso suae uxori; et ipsam sermone allocutus est: 165
"Infesta, tibi quidem prae mulieribus foemineis
"Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:
"Haud quidem alia sic mulier obfirmato animo
"Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
"Venisset vigesimo anno in patriam terram. 170
"Sed age mihi, nutrix, sterne lectum; ut et ipse
"Decumbam; profecto enim huic ferreus in praecordiis animus."
Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope:
"Generose, neque sanē quid magnifacio, neque nihili-habeo,
"Neque admodum admiror; perquam autem benē novī, qualis eras, 175
"Ex Ithacā in navi proficiscens longis-remis-instructā.
"Sed age ei sterne densum lectum, Euryclea,
"Extra benē-fundatum thalamum, quem scilicet ipse fecit:
"Illic ei, exposito denso lecto, injicite, ad-cubandum,

Ver. 166 et 264. Δαιμονίη.] Similiterque
ver. 174. Δαιμόνι. Vide ad II. α, 194.

Ibid. — περὶ σοὶ γε γυναικῶν Δηλυτερῶν
Κῆρ ἀτέραμνον.] Ἔστιν οὖν ἀσυνείκητος, ὡς μα-
κρὸν δὲν συντημένον ἔχει τὴν μηνηστικασίαν
κατεργάσασθαι Ὀδυσσεύς, ἢ τὸν ἀγνωρίστην
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ περίφρων ἢ γυνὴ καὶ στερῆ
καὶ ἰσχυρὴ καὶ πρᾶξι. Eustath.

Ver. 168. Οὐ μὲν κ' ἄλλη ᾧδε.] Al. Οὐ μὲν
κ' ἄλλη γ' ᾧδε ut suprā ver. 100. Al. οὐ μὲν
ἄλλη γ' ᾧδε.

Ver. 169. — ἀφισταίη.] Al. ἀφισταίη
Ut suprā ver. 101.

Ver. 172. — ἢ γὰρ τῆγες σιδήρεος ἐν φρεσὶ
θυμός.] Al. οὐδεὶς ἐν φρεσὶ ἦτορ. Al. οὐδέ-
γες ἰδοὺ θυμός.] Similiter Iliad. χ', 357.

— ἢ γὰρ σοὶ γε σιδήρεος ἰδοὺ θυμός.

Et α, 305, 521.

— σιδήρεος οὐ τοι ἦτορ.

Similiter et Tibullus:

Quam ferus et verē ferreus ille fuit.

Lib. I. Eleg. xi. ver. 2.

Et Cicero: "O te ferreum, qui illius peri-
"culis non movēris!" Ad Attic. lib. XIII.
Epist. 30. sub initio. Vide et suprā ad i,
190. et ad ver. 103. hujus libri.

Ver. 174. — ἀθερίζω.] Τὸ ἐκρίσσω καὶ
ἀποβάλλω, ἀπὸ μεταφορῆς τῶν ἀθλῶν τὴν μὴ
δυναμὴν ἔχειν διὰ σμικρότητα· οἱ γὰρ λι-
μῶντες ἐκρίσσαντο αὐτοὺς. Schol. ex MS. Aloy-
sian. à Barnesio excerpta.

Ver. 177 et 179. — πυκινὸν λέχος.]
Διὰ τὸ ἐκ πολλῶν ἱματίων τὰ σκεύηματα συντί-
θεσθαι. Hesychius, ad vocem Πυκινὸν Eusta-
thius autem; Πυκινὴ —, ἵνα φέρω ἔχει
[ἔχει] στήριξιν τὰ ἱματίονα.

Ver. 178. Ἐκτός.] Al. Ἐντός.

Ver. 179. — ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐν-

- Κάεα, καὶ χλαῖνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα. 180
 "Ὡς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν' εἰδυῖαν·
 "ὦ γύναι, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγές ἔειπες.
 Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν 185
 Ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·
 Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἥβων,
 Ῥεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τίτυκται
 Ἐν λέχει ἀσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδὲ τις ἄλλος.
 Θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντὸς, 190
 Ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχეთος δ' ἦν, ἥύτε κίων·
 Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
 Πυκνῆσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθευ ἐρεψα·

"Pelles, et laenas, et integumenta splendida."

180

Sic utique dixit, maritum tentans; at Ulysses

Indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem:

"O mulier, profecto valde hoc verbum acerbum dixisti.

"Quis verò mihi alibi posuit lectum? difficile nempè esset

"Etiam valde scienti; nisi quando deus ipse aggressus

185

"Facile volens poneret alio in loco:

"Vidorum autem haud quisquam vivus mortalis, neque valde pubescens,

"Facile amoliretur; quoniam magnum signum factum est

"In lecto elaborato; eum autem ego feci, neque quisquam alius.

"Arbor erat patula-foliis olivæ septum intra,

190

"Vigens, florens; crassa verò erat, tanquam columna:

"Ei autem ego circumdatum thalamum struxi, donec perfecti

"Densis lapidibus, et bene desuper texi;

ἑλάντ' ἐντὸν.] Vulgati habent ἱμαλὶ τ' ἐντὸν· Barnesius autem ex Editionibus nonnullis edidit, ἱμαλάντ'. Quod, uti et ipse annotat, cum præcedente ἱαδίσαι aptius congruit. Atqui MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit ἱαδίσαι. Quæ si vera lectio, omnino scribendum cum vulgatis ἱμαλὶ τ'.

Ver. 184. — ἄλλοσι θῆκε λέχος.] Eustathius infra ver. 204. in commentario citat, ἄλλοι ἴθνη. Atque ita et hic et infra ver. 204. edidit Barnesius; lectionemque longè potiore pronuntiat. At quamobrem longè potiore existimet vir eruditus, equidem non video. Quin et hoc in loco cum vulgatis ἄλλοσι θῆκε legit ipse Eustathius.

Ver. 185. — ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν, &c.] Rectè observat Spondanus, "Difficultatem cuiusvis rei ita solere à Poetâ ex-primi." Vide et suprâ ad ver. 93.

Ver. 187. — οὐκ ἄν τις.] Al. οὐκ ἄν τις.

Ibid. — οὐδὲ μάλ' ἥβων.] Legitur et οὐδὲ γυναικῶν notante Eustathio.

Ver. 190. — τανύφυλλος.] Al. τανυφύλλων· ut infra ver. 195.

Ver. 191. Ἀκμηνὸς θαλέθων.] Ἀκμηνὸς δὲ νῦν ἔξόντα· φασὶ γὰρ ὅτι Ἀριστάρχος ἐναυτὸν μιν ἐπὶ τοῦ, Θάμνος ἀκμηνὸς, ὃ ἴσται, ἀκμὴν ἔχων τοῦ πάζειν, ἀκμηνίστην ἐν δὲ Ἰλιάδι, (τ', 163. 346.) ἐπὶ τοῦ δηλοῦντος τὸν ἥσαν, ἱερὴν τήνην. Ἐστει δὲ, φασί, καὶ τὰ δύο προσεγε-γυμένον. Eustath.

Ver. 193. Πυκνῆσιν λιθάδεσσι.] Ita restituit Barnesius ex Odys. ξ', 36. ubi, ut ipse annotat, idem Hemistichium occurrit, et in omnibus Exemplaribus hoc modo legitur. Cumque Barnesio facit Phil. Labbe, Thesaur. Prosd. pag. 152. "Legendum," inquit, "quævis pactione contendo, Πυκνῆ-σιν λιθάδεσσι, ut scriptum extat, Odys. ξ', "ver. 36." Firmatur porro hæc lectio et ex MS. à Tho. Bentleio collato, ubi scribitur Πυκνῆσιν λιθάδεσσι. Vulgati hic habent Πυκνῆς λιθάδεσσι. Quod vix ullâ potest licentiâ excusari: Nam vox Πυκνῆς duas priores syllabas corripit; ut liquet tum ex aliis permultis Poetæ locis, tum ex versu hunc proximè sequenti:

Θύκας πυκνῆς ἀκαρίας.

Σήματ' ἀναγνώσῃ, τὰ οἱ ἔμπειρα πέφευγ' Ὀδυσσεύς.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς θράμην, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 Διερχὴ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσήδα·

Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκόζευ, ἵασι τὰ περ ἄλλα μάλιστα
 Ἀνθρώπων πίπνυσσ'· Διὰ δ' ὤπαζον ὀϊζύν,
 Οἳ νῦν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μύνοντες
 Ἦες ταρπῆναι, καὶ γῆρας οὐδὲν ἰκόνται.
 Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χεῖρο, μηδὲ νεμέσσα,
 Οὐνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἶδον, ὧδ' ἀγάπησα·
 Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐν στήθεσσι φίλοισιν
 Ἐρίργει, μὴ τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπίεσσιν

Signa agnoscentis, quae ei accurata dixit Ulysses.

Lachrymis-fusis autem deinde recta cucurrit, circumque manus

Collum jaciebat Ulyssae; caput verò osculata est, et affabatur:

"Nè mihi, Ulysses, irascere; quoniam in aliis quidem rebus maximè

"Hominum prudens-eras; illi autem dabat aerumnarum,

"Qui nobis inviderunt nos unà invicem manentes

"Pubertate fruitos esse, et senectutis limen attingisse.

"At nò nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,

"Quòd te non primùm, postquam vidi, sic amplexa sum;

"Semper enim mihi animus in pectoribus charis

"Horruit, nequis me hominum deciperet verbis

Ὁ δὲ γυνὴν δευτὴν παρῆλθεν διὰ τὴν ἐν πο-
 ραχοῦ φανὴν ὅπου ἀπελάσαντο τοὺς παλαιωμένους,
 καὶ τὴν συγγίνην τὴν διὰ τὸν γάμον ἀνέγνω.
 Neque dissimilem syntaxin alibi usurpat
 Poeta: Vide suprā ad ζ', 155. 157. ad ι,
 256. 257. et ad ιλ. α', 187. 188. item infrā
 ad ver. 211. hujus libri. Barnesius porrò, et-
 si in annotationibus ad ι, 256. citato hoc
 loco, vulgatam praefert lectionem, elegan-
 tiaque imperitos arguit, qui acerbant ἀνα-
 γνώστους· ipse tamen hic, Editionum veterum
 nonnullos secutus, Σήματ' ἀναγνώσῃ edidit;
 aliorumque lectionem ex Odys. ε', 249. huc
 transposuisse suspexit.

Ver. 207. — [ἴασιτ' ἰθὺς.] Ita rectè ex
 Editione Florentina restituit Barnesius. Cum-
 que eo facit et M. S. à Thio. Bembo collectus.
 Vide suprā ad ε', 33. Vulg. ἴασιτ' ἰθὺς.

Ibid. — [ἴασιτ' ἰθὺς.] Al. ἰθὺς κίον.

Ver. 208. — [κάρη δ' ἔκυσ'.] Vide su-
 prā ad ε', 15. et ε', 39.

Ver. 209. Μὴ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκόζευ, &c.]
 "Οἳ ἐνλέγου κατὰ καὶ ἀντιθέτως, λογισμὸς δὲ
 ἠπλοῦς συμπερίστασις ταυτὸν ἔφ' οἷς ὁ Ὀδυ-
 σσεὺς περὶ τοῦ κατὰ τὴν ἀλίαν σήματος εἶναι,
 παντοία γίνεται καὶ εἰς τὸν ἄνδρα, χαλεπὰ, σι-
 γηλάκιον, αἰσθητικὴν συγγένειαν ἡλικια-
 σκίους ἔφ' οἷς οὐκ ἰσχύει ῥάδιον ἔσθ' ἢ τοῦ-
 τος καὶ ἡλικίασιν εἰς βραχὺ, κατὰ τὴν ἰδίαν ἢ
 ἄλλαν· τοῖς δὲ αἰσθητικῇ τῆς ἐν τῇ ἀλίᾳ ὀϊζύνος.
 Eustath.

Ver. 210. — [Διὰ δ' ὤπαζον ὀϊζύν.] Al.

Διὰ δ' ὤπαζον ὀϊζύν. Porro Dna. Dacier
 hoc ita accipit, ut per ὀϊζύν id hic infortu-
 niura dicere intelligatur Penelope, quòd sci-
 licet Ulysses non etià agnovisset. "Les
 "Dieux ont voulu ajouter encore cela à
 "tous les maux que nous avons soufferts."
 Ita illa: Sed multò rectius de prioribus
 Ulyssis et Penelope infortuniis dictum hoc
 intelligitur; atque ita aptius congruent
 sequentia: Οἳ νῦν ἀγάσαντο, &c.

Ver. 211. Οἳ νῦν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλο-
 ις μύνοντες [Ἦες ταρπῆναι.] De hujusmodi
 Syntaxi, vide suprā ad ver. 205. Porro He-
 ri non posuit quin consueto hic ita scripserit
 Poeta, quoniam in promptu erat dicere,
 "παρ' ἀλλήλοισι μύνοντες." Ut et observat
 Eustathius: Καὶ οἱ δ' ἰταῦτα (inquit) σχῆ-
 μα ἢ ἀπὸ δευτέρης εἰς αἰτιατικὴν ἀνακάλυψιν
 μεταβάσει, ἢ τῷ, "ὅς νῦν ἀγάσαντο," καὶ
 ἔστιν ὅς τις γὰρ ἀνέλεστος εἴησι, "ὅς ἄν τις ἴ-
 σιτοίης παρ' ἀλλήλοισι μύνοντες σιγῶνται."
 ἢ ὅς τις ἡλικίασιν τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν μύνοντα· ἢ
 δὲ ὁμοειδὴς γὰρ εἰς σχῆμα ἄλλας, καπνί-
 σται μιν, ἀπολαύει M. Eustath.

Ver. 213. — [χέρο, μηδὲ νεμέσσα.] ἀλ-
 λων δὲ διὰ πολλὰ διαφερόντων, χέροισι, καὶ τοῦ
 νημερτοῦ. "Eratum μὲν γὰρ τινος καὶ μὴ δικαίως
 γινώσκαι· ἢ δὲ νημερτὸς αὐτὸν εἶναι καὶ δικαίως ἰσ-
 τῶσθαι. Atque non videtur Poeta hic isti-
 usmodi distinctionem in animo habuisse.

Ver. 216. Ἐρίργει.] Vide suprā ad ζ', 487.
 ad ad ιλ. β', 512.

Ἐλθάν· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλευούσιν.
 Οὐδέ κεν Ἀργεῖῃ Ἑλένῃ, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 Ἄνδρι παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγῃ φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Εἰ ᾗδῃ, ὃ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἱὲς Ἀχαιῶν 220
 Ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐμελλον.
 Τὴν δ' ᾗτοι ρέξαι θεὸς ἄρρεν ἔργον αἰεῖς·
 Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἔω ἐγκάτθετο θυμῷ
 Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμίας ἔκετο πένθος.
 Νῦν δ', ἐπεὶ ᾗδῃ σήματ' ἀριφραδέας κατέλεξας 225
 Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπάσκει,
 Ἀλλ' οἷοι σὺ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μῖα μούνη
 Ἀκτορίς, ἣν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
 Ἡ νῶϊν εἴρυτο δῦρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
 Πείθεις δὴ μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἰόντα. 230
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὕφ' ἡμερον ὥρσε γόοιο.
 Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.

"Huc-profectus; multi enim malas astutias cogitant.

"Neque Argiva Helena, è-Jove nata,

"Viro cum alieno mixta fuisset amore et cubili,

"Si in-animo-habuisset, quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 220

"Reducturi domum dilectam in patriam erant.

"Eam autem profectò ad-patrandum deus instigavit opus indignum:

"Noxam verò non antè in suo deposuit animo

"Gravem; ex quâ primum et ad nos venit dolor.

"Nunc verò, quandoquidem jam signa manifestè dixisti 225

"Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,

"Sed soli tuque egoque, et ancilla una sola

"Actoris, quam mihi dedit pater jam huc proficiscenti,

"Quae nobis custodiebat, fores compacti thalami;

"Flectis tandem meum animum, durus licet valde sit." 230

Sic dixit: ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.

Flebat verò tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem

Ver. 217. — πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδη βουλευούσιν.] Haud dissimiliter apud Theognidem:

Πολλοὶ τοὶ κέρδηλον ἱππίαστον ἦτος ἔχοντες.
Gnomi. ver. 959.

Ver. 219. — ἀλλοδαπῷ.] *Al.* ἀλλοδαπῶν.

Ver. 220. Εἰ ᾗδῃ, ὃ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἱὲς Ἀχαιῶν.] "Εἰ ᾗδῃ" ἰσαυτὰ συνκρίτων ἰσχυρὰ ἀπ' ἰσχυρῶν ἀρχῆς προσκρίτων, "ὃ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἱὲς Ἀχαιῶν." Ὁ γὰρ λόγος, Οὐκ ἂν ἡ Ἑλένη παρ' ἀλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγῃ, εἰ προῖσα τὸ μᾶλλον διὰ καὶ ἰσχυρῶν ἱππίαστον αὐτὴν εἰ Ἑλένην, εἰ μὲν ἡμετερεῖαν. Ita Schol. Atque ita Veteres accepisse testatur Eustathius. Verum neque vocula "ἦ" (ut opinor) pro διὰ satis rectè dici potest; et sententiam, uti observant Barnesius et Dna. Dacier, multò rectius et facilius secundum vulga-

tam interpunctionem interpretèris: ut dicat nimirum Penelope, "Nequaquam Helena nam viro se dedisse alieno, si praevidisset tot ac tanta mala inde esse oritura."

Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἔω ἐγκάτθετο θυμῷ Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμίας ἔκετο πένθος. *Infra ver. 225.*

Ver. 222. Τὴν δ' ἄτοι.] *Al.* Τὴν δὲ σοι.

Ver. 223. Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν.] Οὐ πρόσθεν τοῦ παθῆναι, ἵνα τὴν φρενοβλάσαν. Schol.

Ver. 225. — ἰαυῖ ᾗδῃ.] *Al.* ἰαυῖ δὲ.

Ibid. — σήματ' ἀριφραδέας.] *Al.* σήματ' ἀριφραδία. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 226. — τῇ.] *Al.* ἦν.

Ver. 228. — μιν δῶκε.] *Al.* μιν δῶκεν.

Ver. 231. — τῷ δ' ἔτι μᾶλλον.] *Al.* οὐ δ' ἔτι μᾶλλον.

- 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ νηχομένοισι φανείη,
 Ὄντε Ποσειδάων εὐεργία νῆ' ἐνὶ πόντῳ.
 'Ραῖση ἐπειγομένην ἀνέμων καὶ κύματι πηγῶ· 235
 Παῦροι δ' ἐξίφυγον πολίης ἀλὸς ἤπειρόνδε
 Νηχομένοι, πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλλη.
 'Ασπάσιοι δ' ἐπέσαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 Ὄς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἦν πόσις εἰσοροώσῃ·
 Δειρῆς δ' οὐκ ἔπαμπευ ἀφίετο πῆχχει λευκῷ. 240
 Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ρόδοδάκτυλος Ἥως,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθην, Ἡὼ δ' αὖτε
 'Ρύσατ' ἐπ' Ὀκειανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἴα ἵππους
 Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας, 245
 Λάμπον καὶ Φαίθονθ', οἷτ' Ἡὼ πᾶλοι ἀγούσι.

Sicut autem quando gratè terra natantibus apparet,
 Quorum scilicet Neptunus benè-fabricatam navem in ponto
 Perdidit, agitatam vento et fluctu vasto ;
 Pauci verò effugerunt è cano mari in terram 235
 Natantes, multa autem circa corpus accrescit salsugo ;
 Laeti verò conscenderunt terram, malo evitato :
 Sic utique illi gratus erat maritus intuenti ;
 A collo autem nondum omninò removebat brachia candida.
 Et sanè lugentibus apparuisset rosea-digitis Aurora,
 Nisi utique aliud cogitasset dea caesia-oculis Minerva :
 Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram verò contrà
 Detinuit in Oceano aureum-solium-habentem, neque sinebat equos
 Jungere veloces, lumen hominibus ferentes, 245
 Lampum Phaëthonta, qui scilicet Auroram equuli vehunt.

Ver. 233. 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ.] Si-
militer Statius :

Nec minùs hæc læti trahimus solatia,
 quàm si
 Præcipiti convulsa Noto prospectet ami-
 cam
 Puppis humum.

Thebaid. lib. II. ver. 193.

Et lib. VII. ver. 143.

——— dulcis medii de gurgite ponti
 Respicitur tellus.

Ibid. — ἀσπασίως.] *Al. ἀσπασίως.*

Ver. 235. 'Ραῖση.] Apud Eustathium, 'Ραί-
σι.

Ver. 236. 237. Παῦροι δ' ἐξίφυγον ———
νηχομένοι.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto.
Æn. I, 118.

Ver. 237. ——— πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτρο-
φον ἄλλη.] Ita suprâ ζ', 137.

Σμιδαλῖος δ' αὐτῆς φάνη, αἰσαπονομῖς
ἄλλη.

Et sale tabentes artus in littore ponunt.
Æn. I, 173.

Ver. 240. — ἀφίετο.] *Al. ἀφίετο.*

Ver. 241. Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι.]

Et fors omne datum traherent per talia
 tempus. *Æn. VI, 537.*

Ver. 243. Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν
 σχέθην.] Ἡδὲ περὶ τῇ πύργῳ καὶ τῇ σίλῳ οὖσαν.
 Schol. Eustathius aliter : Πιερῆτι δὲ (inquit)
 ἀσπᾶς ἰσχυρὰ φασὶν ὁ Πιερῆτις κατὰ γῆρας Θη-
 λυαῖν. Καὶ δηλοῦν ἡ λέξις τὸ πύργῳ τοῦ Ὀκειανῶ
 νῦν, οὐ τὸ ἀνατολικόν, ἀλλὰ μάλλον τὸ δυτικόν
 δι' οὗ ἱμελλοῖν ἡ Νύξ ἤδη ἐν σωματικῇς καταλθεῖν,
 ὥς ἂν ἰσχυρῶς ἀνέλθῃ ἡ Ἥως. Διὸ καὶ ὁ Πιερῆτις
 ἵστα, "Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ σχέθην," τῇ κατὰ
 δύσιν δηλαδὴ. "Ἡὼ δ' αὖτε ἴα" Ὀκειανῶν, τῇ
 κατὰ ἀνατολὴν ὥστε μᾶστι ταύτην ἀναδύσθαι,
 μᾶστι ἰκλῖναι καταδύσθαι.

Ibid. ——— ἐν περάτῃ.] *Al. ἱμπεράτῃ.*

Ibid. ——— δολιχὴν.] *Al. δολιχῇ.*

Ibid. et ver. 246. ——— Ἡὼ.] *Al. Ἥως.*

Ver. 246. Λάμπον καὶ Φαίθονθ'.] Ὀμηροῦ
μὲν οὕτω ἐνταῦθα ἐνταῦθεν ἐνταῦθεν ἐνταῦθεν
X 4

Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

“ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων

ἤλθομεν, ἀλλ' ἐτ' ὀπίσθην ἀμέτρητος πόνος ἔσται

Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρεὶ τάντα τελίσσαι.

250

“Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαιο,

Ἥματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἀΐδος εἶσα,

Νόστον ἱταίροισιν διζήμενος, ἦδ' ἐμοὶ αὐτῇ.

Ἄλλ' ἔρχου, λίκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἦδη

Ἰπνῷ γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντε.

255

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐνὴ μὲν δὴ σοὶ γε τότε ἔσσεται, ὅππότε θυμῷ

Σῶ ἑβέλῃς· ἐπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκίσθαι

Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,

260

Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἀέθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπίσθην, (οἶω,)

Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χεῖριον.

Et tunc utique suam uxorem allocutus est solers Ulysses :

“ O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum

“ Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,

250

“ Multus et difficilis, quem me oportet omnem perficere.

“ Sic enim mihi anima dixit Tiresiae,

“ Die illo, quando scilicet descendi domum Orci intra,

“ Reditum sociis quaerens, et mihi ipsi.

“ Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut et jam

“ Somno à dulci delectemur ubi-decubuerimus,”

255

Eum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

“ Cubile quidem demum tibi sanè tunc erit, quando animo

“ Tuo volueris ; quia scilicet et dii fecerunt venire

“ Ad domum bene-aedificatam, et tuam in patriam terram.

“ Sed quoniam cogitasti, et tibi deus infecit animo,

260

“ Dic age mihi hoc certamen ; quoniam et postea, (puto)

“ Audiam ; statim autem est acire nequaquam pejus.

φρον δὲ καὶ ἴτεροι μνησάμενοι τὴν Ἡῷ πλάττον-
τες, Πηνελόπειαν αὐτὴν ἰσχυροῖσι περὶ τὴν Ἰσπῶ.
Eustath. Soli autem (uti notat Barnesius)
quatuor apud Ovidium tribuuntur equi :
Metamorph. lib. II. ver. 153. 154.

Ver. 248. — οὐ γάρ πω πάντων, &c.]
Ἰστίον δὲ ὡς καὶ Ἰναύδα ἡ Πηνελόπειαν ἐρχομένην λόγον
δίδωμι τὸν “ γὰρ” σύνθετον, ἐκδιδοῦσαν αὐτὸν
συνήθως διὰ τοῦ “ ἀλλά” ἰσπῶν. “ ὦ γύναι, οὐ
“ γὰρ πω πάντων ἐπὶ πείρατα” καὶ ἔξῃς εἶσα
ματὰ στίχους 25 ἔξῃς ἰσπῶν, (ver. 254.) “ Ἄλλ’
“ ἔρχου, λίκτρονδ’ ἴομεν” καὶ ἔξῃς. Eustath. Vide
supra ad x', 174. 190.

Ver. 249. — ὀπίσθην ἀμέτρητος πόνος
ἔσται. Ὀδυσσεὺς δὲ τοῦτο λέγει διὰ τὸν ἰσπῶν
πόνον, ὃν ἀελλύσει παρὰ τὴν ἰσπῶν μαντεῖαν
τοῦ Τειρεταίου, χάριν τιμῆς τοῦ Παριδίονος ὡς καὶ

τῇ γυναικὶ ἀφηγησεται. Eustath. Vide infra
ad ver. 267. &c.

Ibid. — ἰσπῶν.] Eustathius in commen-
tario citat, levī.

Ver. 251. — μυθήσατο.] Ἠ. μνησάμενα.

Ver. 254. — ὄφρα καὶ.] Ἠ. ὄφρα κε.

Ver. 255. — ταρπόμεθα.] Vide supra
ad i, 491.

Ver. 258. — ἰσπῶν.] Apud Eustathium
in commentario, ἰσπῶν.

Ver. 260. — καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυ-
μῷ.] Τὸ ἰσπῶν, ἵνα ποιεῖται εἰς τι καὶ ἵσπῶν [Ἠ.
ὑποκρίναι] διῷ. Schol.

Ver. 262. — δαήμεναι οὔτι χεῖριον.] Ita
supra ε', 176.

Ὁ μὲν γὰρ εἰ χεῖριον ἐν ἀρχῇ δίδωκε ἰσπῶ-
ναι.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνούσα κελεύεις
 Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικέυσα. 265
 Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἄνωγεν
 Ἑλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐήρες ἱετμόν·
 Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν,
 Ἀνέρας, οὐδὲ δ' ἄλγεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἴδουσιν· 270
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νῆας φοινικοπαρέχους,
 Οὐδ' εὐήρ' ἱετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδὲς, (οὐδέ σε πεύσω)
 Ὅππότε κεν δῆ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ παιδίμην ὦμα, 275

Hanc verò respondens allocutus est solers Ulysses :

"Infauſta, cur igitur demùm me valdè hortans jubes
 "Dicere? at ego dicam, neque celabo. 265
 "Haud quidem tibi anirauſ gaudebit; neque enim ipſe
 "Gaudeo: quoniam admodùm multas hominum ad urbes juſſit
 "Profiſci, in manibus habentem fabrefactum remum;
 "Donec ad illos pervenero, qui haud nôrunt mare,
 "Viros, neque ſalibus mixtum cibum comedunt;
 "Neque ſanè hi nôrunt naves rubras-proris,
 "Neque fabrefactos remos, qui utique alae navibus ſunt.
 "Signum verò mihi hoc dixit manifeſtum, (neque te celabo);
 "Quandò demùm mihi obviàm-factus alius viator
 "Dixerit me ventilabrum habere ſuper ſplendido humero; 275

Ver. 264. ——— τί τ' ἄρ' αὖ.] *Al.* τί τ' ἄρ' αὖν.

Ibid. ——— ὀτρυνούσα.] Apud Eustathium in commentario, ὀτρύνουσα. Utrumque salvâ prosodiâ. Quâ enim ratione ex μαρτύρομαι, μαρτυρέωμαι, fit μαρτύρομαι ex φίλωμαι, φίλωμαι, φίλιω· eâdem ex ἱετμόν, ἱετμόν, fit ἱετμόν. Vide ad *Il.* 4, 338. κ', 55. et *ύ*, 304.

Ver. 266. Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς Χαίρω.] Ἡ ἀσπίσσις τῇ καταφάσει ποτὶ μὴν τὸ ἴσιν δύναται, ποτὶ δὲ τὸ πλῆν. — Τὸ γὰρ λίαν λυσιπάραι, τῇ ἀποφάσει διδύλωκεν. Hermogenes, περὶ μύθου δινοήσεως, cap. 37. Eâdem loquendi ratione usus est Virgilius :

Nec verò Alciden me cum lætatus euntem
 Accepisse ——— *Æn.* VI, 592.

Et Sophocles :

Ἄλλ' οὐτι χαίρων, ἢ τὸ ἰσθὲν βίλος.
Philoctet. ver. 1292.

Vide ad *Il.* 4, 344.

Ibid. ——— θυμὸς κεχαρήσεται.] *Al.* θυμὸς κεχαρήσεται.

Ver. 267. ——— πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἄνωγεν Ἑλθεῖν.] Suprà λ', 120. &c. ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 269. 270. ——— οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν, ——— οὐδὲ δ' ἄλγεσσι.] Vide suprà ad λ', 121.

Ibid. et ver. 271. ——— ἴσασι.] Ita Barnesius; atque its Eustathius in commentario. Rectè. Ita enim, uti ipse notat Barnesius, semper alibi apud Homerum scribitur hæc vox. Alii hîc minùs rectè scribunt ἴσασι, et ἴσασι.

Ver. 270. Ἀνέρας.] MS. à Tho. Bentleio collatus habet Ἀνέρας. Atque ita in Vulgatis legitur suprà λ', 122.

Ver. 271. ——— νῆας φοινικοπαρέχους.]
 ——— πικτὰςque innare carinas.
Æn. VIII, 98.

Ver. 274. Ὅππότε κεν δῆ.] Vide ad *Il.* ε', 435 et 504.

Ver. 275. ——— ἀθηρηλοιγόν.] Vide suprà ad λ', 127.

Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἔρετμον,
 "Ερξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 'Αρειὸν, ταῦρόν τε, σῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν δ' ἱερὰς ἱκατόμβας
 'Αθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
 Πᾶσι μάλ' ἑξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ
 'Αβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
 Γῆρα ὑπαὶ λιπαρῶ ἄρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 "Ολβιοὶ ἴσονται· τὰδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.

280

Τὸν δ' αὖτε προσίειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
 'Ελπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσσεσθαι.

285

"Ὡς εἰ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνήν
 'Εσθῆτος μαλακῆς, δαῖδων ὑπολαμπομενάων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσai,
 Γρηῦς μὲν κεύουσα, πάλιν οἰκόνδε βεβῆκει·
 Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν

290

" Utique tunc me terrae infixo jussit remo,
 " Factisque sacris eximiis Neptuno regi,
 " Ariete, tauroque, suūmque initore verro,
 " Domum abire, facereque sacras hecatombas
 " Immortalibus diis, qui coelum latum habitant,
 " Omnibus prorsus ordine : mors autem mihi ex mari ipsi
 " Lenis admodum talis adveniet, quae me occidat
 " Senectute à molli confectum ; circum autem populi
 " Felices erunt : haec mihi dixit omnia perfectum-iri."
 Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope :
 " Si quidem demum senectutem dii perficient meliorem,
 " Spes tibi deinde malorum effugium fore."
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Interea verò Eurynomeque et nutrix instruebant lectum
 Vestitu molli, facibus sublucentibus.
 At postquam straverant densum lectum properantes,
 Anus quidem decubitura retrò in-domum ivit ;
 Illis verò Eurynome cubicularia praeibat

280

285

290

Ver. 276. Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Καὶ τότε δὴ γαίῃ·
 Ut suprâ λ', 128.

Ibid. — ἐκέλευεν.] *Al.* ἐκέλευσιν.

Ver. 277. — Ποσειδάωνι ἄνακτι, 'Αρ-
 ρειὸν, ταῦρόν τε.]

Lapceon, ductus Neptuno sorte sacer-
 dos,

Solennes taurum ingentem mactabat ad
 aras.

Æn. II, 201.

— meritos aris mactavit honores :
 Taurum Neptuno —. *Æn.* III, 118.

Ver. 281. — θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐ-
 τῶ 'Αβληχρὸς.] Vide suprâ ad λ', 133. 134.

Ver. 282. — ὅς κέ με.] *Al.* ὅς κ' ἐμὲ.

Ver. 283. Γῆρα ὑπαὶ.] *Al.* Γῆρα ὕπαι.

Ver. 289. — ἔντυον εὐνήν.] Vide ad II,
 i, 720.

Ver. 290. — ὑπολαμπομενάων.] *Al.* ὑπο-
 λαμπομενάων.

Ἐρχομένοισι λίχσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα 295
 Ἀσκάσιοι λίκτροιο παλαιοῦ θυσμόν ἵκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
 Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα·
 Τὰ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότιτος ἑταρπήτην ἐρατεινῆς, 300
 Τερπείσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
 Ἡ μὲν, ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο διὰ γυναικῶν,
 Ἄνδρῶν μνηστῆρων ἰσορῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον·
 Οἱ ἔθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος. 305
 Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε
 Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἴζυσας ἐμόγησε,

Euntibus ad-lectum, faciem in manibus tenens :

In thalamum autem ubi-duxerat, retrò ivit: illi quidem deinde

295

Lubentes lecti antiqui ritibus accesserunt.

At Telemachus et bubulcus et subulcus

Cessare-fecerunt à saltatione pedes, cessareque fecerunt mulieres;

Ipsi verò cubabant per aedes obscuras.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,

300

Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulantes :

Illa quidem, quot in aedibus sustinuerat nobilissima mulierum,

Virorum procerum inspicens perniciosum coetum;

Qui sui gratià multa, boves, et pingua pecora,

Mactabant; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.

305

At generosus Ulysses, quot dolores intulerat

Hominibus, et quaecunque ipse aerumnis-conflictatus exantlaverat,

Ver. 294. — δάος.] *Al. φάος.*

Ver. 296. Ἀσάσιοι λίκτροιο παλαιοῦ θυσμόν ἵκοντο.] Σιωπῇ ῥήμασι κοσμοῖ τὸν λόγον· τὴν γὰρ ἐν δίκῃ καὶ νόμιμον πρᾶξιν ἐνέφην, εἰπὼν, “ Ἀσάσιοι λίκτροιο,” &c. *Aristid. Quintil. de Musich, lib. II, pag. 82.* Hinc *Aulus Sabinus, in Epistolâ Penelope Ulyssi:*

Heu, precor ut properet ille venire dies,
 Antiqui renovet qui letus fœdera lecti.

ver. 130.

Porro *Aristophanes Grammaticus* et *Aristarchus*, notante *Scholias*te, versum hunc finem faciunt totius *Odysseæ*: Cumque iis facit et Codex unus à *Tho. Bentleio* collatus. Quâ de re *Eustathius*: Ἰερὸν δὲ, inquit, ἐστὶ κατὰ τὴν τῶν Παλαιῶν ἱστορίαν, Ἀριστάρχος καὶ Ἀριστοφάνης, οἱ κορυφαῖοι τῶν ἐπὶ γραμματικῶν, εἰς τὸ, ὡς ἱρρίθη, “ Ἀσάσιοι λίκτροιο παλαιοῦ θυσμόν ἵκοντο,” παραταῦται τῇ *Ὀδύσειαν*· τὰ ἱερῆς, ἵνα τίλους τοῦ βιβλίου, ὑθίσοντες. Οἱ δὲ τοιοῦτοι πολλὰ τῶν καιριστάτων περιέκτεται, ὡς φησὶ οἱ αὐτοὶ ἀντιπλάττοντες· εἰς τὴν

ἰδίῃς ἱερῆς τῶν θεοσάντων ἱστορικῇ ἀναστροφῇ, καὶ τὴν τῇ ὅλῃ, ὡς εἰσὶν, Ὀδυσσεύς· ἀς ἱστορικῇ εἶτα καὶ τὴν ὑστερον ἀναγνωρισμὸν Ὀδυσσεύς τὸν πρὸς τοὺς Ἀσάσιον, καὶ τὰ ἐκὶ θαν· μακρίως πλαττομένα· καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα. Sed et connecti videntur sequentia cum eo quod præcessit ver. 137. *hujus libri*: ubi declaravit ipse *Ulysses*, se in agrum suum profecturum, ad evitandam *Ithacensium* iram, quos *Procorum* mortem ulciscendam aggressuros suspicabatur :

Μὴ πρόσθι κλῖος ὑπὲρ φόου κατὰ ἄστυ γίνεσθαι
 Ἄνδρῶν μνηστῆρων, πρὶν γ' ἡμῖας ἰδόμεν ἔξ
 Ἄγρῳ ἐς ἡμίτερον πολλοῖσιδεῖν· ἴδω δ' ἔπειτα
 Φρασσομένη, ὅστις κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγ
 γυαλίη.

Ver. 298. — παῦσαν δὲ γυναῖκας.] *Al. γυναῖκας.*

Ver. 303. — αἰδῆλον ὄμιλον.] Vide *supra* ad π', 29.

Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέραιε' ἀκούουσ', αὐδὲ εἰ ὕπνος
Πίπτει ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἄπαντα.

"Ἠρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· αὐτὰρ ὅππῃτα 310

"Ἦλθ' ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίσιον ἀρουραν·

"Ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξει, καὶ ὡς ἀπετίσαστο ποιῆν

"Ἰφθίμων ἑτάραν, οὐς ἥσθισιν, οὐδ' ἐλείαυον·

"Ἦδ' ὡς Διόλον ἴκιδ', ὅ μιν πρόφρων ὑπὶδεντο,

Καὶ πέμπ'· οὐδέ τω αἴσα φίλῃν εἰς πατρίδ' ἰκίσθαι 315

"Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα θυελλὰ

Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·

"Ἦδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,

Οἳ ἦσάν τ' ὄλεσαν καὶ ἑυκνήμιδας ἱταίρους

Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ 320

Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε

Omnia dicebat; illa verò delectabatur audiens; neque ei somnus

Incebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.

Incipit autem, quomodo primum Ciconas domuit; at postea 310

Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:

Et quot Cyclops fecit, et quomodo exegit poenam

Ob fortes socios, quos comedebat is neque miserabatur:

Utque ad Aeolum venisset, qui ipsum lubens suscepit,

Et dimittebat; nondum verò fatale dilectam in patriam pervenisse 315

Erat; sed ipsum rursum abreptum procella

Pontum in piscosum tulit valdè gementem:

Et quomodo Telegylum Laestrygoniam advenit,

Qui navesque perdiderunt et bene-ocreatos socios

Omnes: Ulysses autem solus effugit nave nigrà:

320

Et Circes enarravit dolum et varium-artificium:

Ver. 308. Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέραιε' ἀκούουσ'.] Vide suprâ ad λ', 225.

Ver. 310. "Ἠρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ' &c.] Πρῶτον μὲν ἀναρπάξας καὶ ἑταίρους τῆς Ὀδυσσεύς. Schol. Ἀναρπάξας τὴν δὴν πλέονα ἐν τῇσι τοῖς ἐτάροις, κατὰ φύσιν διηγεσάμενος, καὶ ἵνα τὸν πρῶτον ἐτάρον ἰδὼν πρὸς τὰ ἔλκετα. Eustath. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 20. in fine; item suprâ ad λ', 39. 84. 104. &c.

Ver. 312. — καὶ ὡς ἀπετίσαστο ποιῆν "Ἰφθίμων ἑτάραν. Τὴ δ' ἀπετίσαστο ποιῆν "Ἰφθίμων," ἢ ἀπὸ τοῦ ἀπείσετο ποιῆν ἑτάραν ἢ ἀπὸ τοῦ ἀπείσετο ποιῆν ἢ φάγον αὐτοὺς Κύκλωψ, τοῦτοισι ἀπιδότω ἢ, Ὀδυσσεὺς ἰκίσσας ἑταίρους, ἵνα ἑταίρους, εἰς ποιῆν τὴν ὅτι τὴν φίλον. Eustath. Verior, ut opinor, postrema interpretandi ratio; quia isto sensu saepe apud Poetam usurpatur verbum ἀ-

κούειναι. Medid Voce. Vide suprâ ad λ', 24. λ', 386. et ε', 540. item ad Iliad. ε', 116.

Ver. 314. "Ἦδ' ὡς Διόλον ἴκιδ'.] Ita legitur apud Eustathium, et in contextu et in commentario. Atque ita infrâ ver. 318. 322. 329. 330. &c. Alii εἰς Διόλον et εἰς Διόλου. Vide et suprâ λ', 1. &c.

Ver. 318. — Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην.] Vide suprâ ad λ', 82.

Ibid. — ἀφίκανεν.] Eustathius in commentario videtur legisse ἀφίκανα.

Ver. 319. Οἳ ἦσάν τ' ὄλεσαν.] "Εὐθὺς δὲ τὸ, "οἳ ἦσαν ὄλεσαν," τοῦτοισι εἰς Λαιστρυγονίης ὡς τανύειν ἢ, Λαιστρυγονίην, καὶ Λαιστρυγονίης, εἰσὶν. Eustath. "Alías," inquit Barnesius, "facile legerim εἰ, pro εἰ, quod ferri potest, ut "Λαιστρυγονίης tamen subaudiatur, vel τὰ ται." Atqui vocula εἰ isto sensu nusquam apud Homerum (ut opinor) reperietur.

- Ἦδ' ὡς Αἰδων ὄμιον ἤλυθεν ἐνράϊντα,
 Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαια,
 Νηὶ πολυκλῆϊδι, καὶ εἶσινδ' πάντας ἑταίρους,
 Μητέρα δ', ἣ μιν ἔτακτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα. 325
 Ἦδ' ὡς Σειρήνας ὠδινάων φθόγγον ἄκουσιν.
 "Ὡς δ' ἔκτετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην δ', ἣν οὐ πάποτ' ἀπήρσι ἀνδρες ἄλυσαν.
 Ἦδ' ὡς Ἡελίοιο βόας κατέπιπτον ἑταῖροι
 Ἦδ' ὡς ἦα Δοῆν ἔβαλε ψολόσιντι περσυνῷ 330
 Ζεὺς ὑψιβερέμετης· ἀπὸ δ' ἔφθιεν ἑσθλαῖ ἑταῖροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κοινὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυσεν.
 "Ὡς δ' ἔκτε' Ὀγυγίῃ νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 "Ἡ δὲ μιν κατέρυκε, λιλασιμένη πόσιν εἶναι,
 Ἐν στίσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφε, ἥδ' ἔφασκε 335
 Θήσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα·
 Ἀλλὰ τῷ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν

Et quomodo Orci domum adiit aequalidam,

Animam consulturus Thebani Tiresias,

Navi multis-transtis-instructâ; et aspexit omnes socios,

Matremque, quae ipsum peperit, et nutritiv parvulus cum-esset: 325

Et quomodo Sirenum frequentium vocem audlit:

Quomodoque venit ad erraticas petras, horrendamque Charybdis,

Scyllamque, quam nondum unquam illas viri effugerunt:

Utque Solis boves interfecerunt socii:

Utque navem velocem percussit ardenti fulmine 330

Jupiter altitonans; perieruntque eximii socii

Omnes pariter; ipse vend' mala fata effugit:

Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,

Quae demum ipsum detinebat, cupiens sibi maritum esse,

In specubus cavis, et alebat, atque dicebat 335

Reddituram se cum immortalē et senectutis-expertem dies omnes;

Sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat:

Ver. 322. — ἐνράϊντα.] "ἔκτετο πλακτὸν, ἀπὸ τοῦ εἶδος ἢ σκοτεινόν. Schol. Vir autem eruditus Galatkerus, in annotationibus ad *Antionium*, lib. IV, § 6. citato verbum isto *Hesiodi*, "ἔκτετο καὶ ἔτρεφε. 152.

ἦσαν is ἐνράϊντα ὄμιον προσηυρῶν ἄλυσαν.

"Ἐνράϊντα," inquit; "malim vertere, situ
 "obsidit: quàm, cum interpretibus, la-
 "tum."

Ver. 326. — Σειρήνας ὠδινάων.] "ῥοδον, φασὶν εἰ Πάριον, τὸ ἀλυσάων, ἀπὸ τοῦ ἰσοφά-
 νον, φάσμα, κατὰ τὸ ἔδειν, ἢ μάλλον σκατὸν τὸ
 ἄλυσ. Eustath. Atqui eo sensu nusquam (ut
 opinor) apud Poetam reperietur hæc vox.
 Vide *Iliad.* β, 87. 469. π, 481.

Ver. 327. — πλαγκτὰς πέτρας.] Vide
 supra ad μ', 61.

Ver. 328. — εἰ πάποτ'.] Vide ad R. ζ.
 504.

Ver. 330. — ψολόσιντι περσυνῷ.] Περ-
 συνῶν ψόλον γὰρ, τὸ ἄεθλον [Ita ex MS.
Barnesius, pro vulgato ἄεθλον] πωλόν. Schol.
 Vide infra ad α', 538.

Ver. 334. "Ἡ δὲ μιν κατέρυκε.] Hinc Ovi-
 dius:

Crēditur et Nympha mortalis amore Ca-
 lypso

Capta, reluctantem detinuisse virum.

Anthr. lib. II. Eleg. xvii; 14.

- 'Ηδ' ὥς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 Οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,
 Καὶ πέμψαν σὺν ἡϊήϊ Φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 340
 Καλὸν τε χρυσόν τε ἄλκις, ἐσθλὰ τε δόντες·
 Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἶσος, ὅτε οἱ γλυκεὺς ὕπνος
 Λυσιμελὲς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
 'Η δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 'Οππότ' ἐσθ' ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο, ὃν κατὰ θυμόν, 345
 Εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἥδ' ἐκ ὕπνου,
 Αὐτίκ' ἀπ' Ὀκεανοῦ χρυσόβρονον Ἡριγένειαν
 ὦρσεν, ἣν ἀνθρώποισι φῶς φέρη· ὦρτο δ' Ὀδυσσεύς
 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῃ δ' ἐπὶ μύθῳ ἔτελλεν·
 ὦ γύναι, ἥδ' ἐμὴν πολίαν κεκορήμεθ' αἰέθλων 350
 Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
 Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὰ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 ἴεμενοι πεδάσσκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἰῆς·

Et quomodo ad Phaeacas pervenit, multa perpessus,
 Qui sanè ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
 Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram, 340
 Aereque, auroque affatim, vestituque datis :
 Hoc sanè ultimum dixit verbum, quandò eum dulcis somnus
 Membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.
 Diversa autem ex parte aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva :
 Quandò demùm scilicèt Ulyssem putabat, suo in animo, 345
 Concubitu suae uxoris oblectatum esse, atque etiam somno ;
 Statim ab Oceano aureo-solio Auroram
 Excitavit, ut hominibus lucem ferret : surrexit verò Ulysses
 Cubili ex molli ; uxori autem verbum mandabat :
 " O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 350
 " Ambo : tu quidem hic meum aerumnosum reditum
 " Deflens ; at me Jupiter doloribus, et dii alii,
 " Properantem detinebant meà à patrià terrà :

Ver. 338. — Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας.]

Finis et erroris miseri Phaeacia tellus.
 Tibull. lib. IV. Eleg. I. ver. 78.

Ver. 342. — ὅτε οἱ γλυκεὺς ὕπνος Λυσιμελὲς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.] Ita apud Moschum :

"Ταυτὸς ἴσ' οἱ γλυκεῖον μέλιτος Βλεφάρων ἐφί-
 ζον
 Λυσιμελὲς πιδάα μαλακῶ κατὰ φάια δια-
 μῶ.
 Idyll. II. ver. 3.

Et apud Orpheum, in Hymno iis "Ταυτορ
 Λοσιμίρημ, νόστον ἡδύαν ἔχον ἀνάσσαν.
 ver. 5.

Et apud Virgilium :

— placidà laxarant membra quiete.
 Æn. V. 856.

Apud Ovidium denique :

Somme quies rerum, placidissime Somne
 decorum,
 Pax animi, quem cura fugit ———.
 Metamorph. lib. XI. ver. 625.

Vide et suprà ad 6, 85.

Ver. 347. — Ἡριγένειαν ὦρσεν, ἣν ἀνθρώποισι φῶς φέρη.]

Aurora interea miseris mortalibus al-
 mam
 Extulerat lucem ———. Æn. XI, 182.

Vide suprà ad β', 1. et ad II. 4, 477.

Ver. 348. — ὦρτο δ' Ὀδυσσεύς Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς.]

Tum verò Æneas ———
 Corripit à somno corpus ———.
 Æn. IV, 571.

- Nūn δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνὴν,
 Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι 355
 Μῆλα δ', ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δώσουσ', εἰσὶκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἱπαύλους.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρον ἔπειμι,
 Ὀφόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὃ μοι πυκινῶς ἀπάχθηται 360
 Σοὶ δέ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ εἴουσι·
 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσὶν ἅμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 Ἄνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Ἦσθαι, μηδὲ τινα προτίσσοιο, μηδ' ἐρέεινε. 365
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοισιν ἐδύσατο τέυχεα καλὰ·
 Ὄρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 Πάντας δ' ἔντ' ἄνωγεν ἀργῆϊα χερσὶν ἐλίσθαι.

- "Nunc verò postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,
 "Possessiones quidem, quae mihi sunt, curato in aedibus;
 "Pecora autem, quae mihi proci superbi consumpserunt,
 "Multa quidem ipse ego praedabor, alia autem Achivi
 "Dabunt, donec omnia impleverint stabula.
 "Sed sanè ego quidem ad arboribus-abundantem agrum proficiscor,
 "Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet:
 "Tibi autem, uxor, haec mando, prudens licet sis;
 "Statim enim fama ibit simul cum sole orto
 "Virorum procorum, quos interfecti in aedibus;
 "In coenaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,
 "Sede, neque quenquam respice, neque interroga." 365
 "Dixit utique, et circum humeros induit-sibi arma pulchra:
 "Incitavit autem Telemachum et bubulcum et subulcum,
 "Omnesque arma jussit martia manibus sibi-sumere.

Ver. 354. — ἀμφοτέρω.] Apud Eustathium in commentario, ἀμφοτέρω.

Ibid. — πολυήρατον.] Vide suprā ad λ', 274. et ad II. ε', 512.

Ver. 355. Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι.] "Vel," inquit Henricus Stephanus, "κομιζέμεν ἐν μεγάροισι" vel, τὰ μοι ἐστὶν ἐν μεγάροισι: quod malo." Multo tamen simplicior videtur et facilius prior constructio.

Ver. 357. Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι.] Vide suprā ad γ', 75.

Ibid. — ληΐσσομαι.] Ita rectè Barnesium, pro vulgato ληΐσσομαι. Vide suprā ad ε', 398.

Ver. 358. — ἐνιπλήσωσιν ἱπαύλους.] Ἦτοι σταθμούς αὐλὰς, ἱπαύλους. Γράφεται δέ, φασί, καὶ μισαύλους. Eustath.

Ver. 361. Σοὶ δέ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω.] Ita Vulgati. Quae si vera sit lectio, vox

ἐπιτέλλω (utpote ex duabus composita,) secundam producet eadem ratione ac παριπύων, διπύτιος, ἐπιπύδων et similia. Vide ad II. ζ', 62. 4, 121. α', 174. et ε', 599. Barnesium autem ex duabus Editionibus edidit, legendumque omnino contendit, ἐπιπύδω, quam quidem vocem pro ἐπιτέλλω usurpata reperiri notat Eustathius ad Iliad. λ', 47. Ipse autem hoc in loco citat, τὸδ' ἐπιτέλλω.

Ver. 362. Αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσὶν.] "Εἴτε δ' ἂν γὰρ" σύνδεσμος κίττω συνήθης ἐν ἀρχῇ, ἀντὶ τῶν παλαιῶν, ἢ διό' ἀπαριθμῶναι εἰς τὸ [ver. 364.] "Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα." Eustath.

Ver. 365. Ἦσθαι, μηδὲ τινα προτίσσοιο, μηδ' ἐρέεινε.] "Ἦνα μηδὲ τῶν παλαιῶν εἰδῆται δεκαῖνα, καὶ δ' ἀδιακρίτως ὑπὸ τινος. Καὶ τοῦτο μὲν αὐτῶς τοιοῦτομῆτος ἀναπιφύνηται. Eustath.

Ver. 366. — καλὰ.] Vide ad II. β', 44.

Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθαρήσαντο δὲ χαλᾶ·
 "Ωδῖξαν δὲ δύρας, ἐκ δ' ἦσαν ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 "Ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα δοῶς ἐξῆγε πόλιν.

370

Hi verò ei non inobsequentes fuerunt: astabant autem ad aëre;
 Aperuerunt verò fores, exhibantque; praeibat autem Ulysses.
 Jamjam quidem lux erat super terram: illos autem Minerva
 Caligine coopertos citò eduxit ex urbe.

370

Ver. 370. — *ἐκ δ' ἦσαν ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.*
Al. ἐξῆγε δὲ διὸς Ὀδυσσεύς.
 Ver. 371. — *τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη Νυκτὶ κα-*
τακρύψασα.]

At Venus obscuro gradientes aëre sep-

sit,

Et multo nebulae circum Dea fudit a-

mistu;

Cernere nē quis eos, neu quā contingere

posset.

Ed. I, 411.

Ver. 372. — *ἐξῆγε πόλιν.] Al. ἐξ ἤγε*
πόλιν]

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ω'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ω'.

ΤΑΣ τῶν μνηστῆρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ἔδον κατὰγν'· καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεύς
γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαίρτην καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεννημένη ἐπὶ
τῇ τῶν μνηστῆρων ἀναιρίσει Ἀθηᾷ διακωλύει.

Ἐπιγραφαί.

Σπείδαί, ἢ, Νκυλία.

Ἄλλως.

Ω, δ' Ὀδυσσεύς σὺν πατρὶ καὶ νύϊ μάριετ' Ἀχαιοῖς *.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστῆρων· ἔχε δὲ ῥάεδον μετὰ χερσὶν

MERCURIUS autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum; habebat verò virgam in manibus

Ver. 1. Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς.] Fuerunt, qui totum sequentem locum, ubi Poeta Procorum Animas ad inferos deductas narrat, defunctorumque ibidem colloquia refert, suppositum suspicati sint. Ac videntur quidem nonnulla hic *Homerum* minus sapere. Scholiastes et *Eustathius* multas Veterum contra hunc locum objectiones afferunt; quarum hæ sunt præcipuæ: Primò, quòd nusquam alibi apud Poetam Animarum defunctorum deductor dicatur *Mercurius*, neque *Cyllenius* appelletur; deindè, quòd non sponte hic et sine deductore, (ut in *Iliade*,) ad inferos descendant Animæ; dein quòd insepulti *Orcum* intrent; dein quòd *Musarum* numeri alibi non meminerit *Homerus*; cum pluribus aliis objectionibus minoris momenti. Idem tamen Veteres, notante *Eustathio*, Προσόνται καὶ τὴν νικύαν ταύτην, ἀποδιχόμενοι αὐτῆς, καὶ θεὶ τὰ κατὰ τὸν Σάνατον τοῦ

Ἀχιλλεύς διέξυσεν, τὸν ἐν Ἰλιάδι προσσημένον καὶ θεὶ ἐκταλαμνέαν ἔπειτα τῆς ποιήσεως ταύτης οὐκ ἴσθη ὁ Πιετῆς ἀνακηλαιώσασθαι, τὰ κατὰ τὴν Πηνελόπειαν δηλαδὴ, ὡς ἡρῆθη, καὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσεύς λαβρὰν ἐπανάδην. Et Scholiastes: Καὶ ἄλλως δὲ, (inquit,) ἐν τῇς κατὰ τὴν συγχοσίαν διαιρέσεως, τὸ Πόημα τὸν Ὅμηρον ἡμολογῇ. Cæterum totum hunc librum, cum præcedentis parte aliquâ, ab *Aristarcho* et *Aristophane Grammatico* repudiatum testatur Scholiastes ad ψ', 296. suprâ: uti ibi notatum est.

Ibid. — ψυχὰς — ἐξεκαλεῖται.] Τὸν μὲν γὰρ ψυχοπομπὴν Ἑρμῆν, κατὰ τὸ παλαιὸν νόμον παρὰ Αἰγυπτίους ἀναγνόντα τοῦ Ἀσπιδος τὸ εἶμα μίχρει τιμὴς, παραδίδοναι τῷ περιεικμένῳ τὴν τοῦ Κερβερίου προτομήν. Τοῦ δ' Ὀρφίου τοῦτο καταδίδξαντες παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τὸν Ὅμηρον ἀκολουθεῖς τούτῳ δοῦναι κατὰ τὴν ποίησιν,

* [Ita ex Edit. Oxon. *Barnesius*, pro vulgato μάριετ' Ἀχαιοῖς.]

Καλὴν, χρυσεῖην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θίλγει,
 Ὡν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώνοντας ἑγείρει.
 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
 Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδης μυχαῖ ἀντροῦ θεισπεσίοιο
 Τρίζουσαι ποτίονται, ἐπεὶ καὶ τις ἀποπέσῃσιν

5

Pulchram, auream; quā scilicet hominum oculos mulcet,
 Quorum vult; contra verò et dormientes suscitatur.
 Hāc utique ducebat commotas; illae verò stridentes sequebantur.
 Sicut autem quando vespertilioes in secessu antri divini
 Stridentes volant, postquam aliquis exciderit

5

"Ἐμῆς δὲ ψυχὰς Κελλήνης ἱκεταλίων
 "Ἀδρῶν ἡρώων ἔχει δὲ βάδον μετὰ χειρῶν."
Diodorus Siculus, Bibliothec. Hist. lib. 1.
 haud longè à fine. Vide et Phurnu-
 tum, de naturā Deorum, cap. 16.

Tu pias lætis animas reponis
 Sedibus, virgāque levem coerces
 Aurē turbam

Horat. Carm. lib. I. Od. x. 17.

Ibid. — Κελλήνης.] Ὁ ἰς Κελλήνῃ ἔστι
 τῆς Ἀρκαδίας ἀποστράφηται. Schol. Κελλήνης
 δὲ Ἐμῆς μετὰ τῶν μὴ ἀπὸ Κελλήνης, ἡνίκά τις
 ἐστὶν Ἀρκαδίας. — περιμένει δὲ, διαφρίωντος
 ἐν τοῖς περὶ τὸ ποτιέναι ὅς τε ἐμῶν τὸν Ἐ-
 μῆν, ἀμείβειν οὐκ ἐν λυχνίᾳ τῶν ἱερῶν. Eustath.
 Ita in Hymno isto Mercuri, qui Homero
 vulgò ascribitur, ver. 1. 2.

Ἐμῆν ἱμῶν, Μῶσα, —
 Κελλήνης μετῴντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλου
 Et apud Callimachum.

Ὁ δὲ πάρος Ἐμῆν Κελλήνης, —
Hymn. in Delum, ver. 272.

Ibid. — ἱκεταλίων.] *Al.* ἱκεταλίων.
Ver. 2. Ἀδρῶν μνηστῆρων.] *Diodorus Sicu-*
lus, loco suprā citato, legit, Ἀδρῶν ἡρώων.

Ibid. — ἔχει δὲ βάδον, &c.]

Tutu virgin caput: hāc anīmas ille evo-
 cat Orco

Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
 Dat somnos edimique, et lumina morte
 resignat. *Æn. IV, 242.*

Vide et suprā ad ver. 1.

Ver. 4. — Ὡλων.] MS. à Tho. Bentleio
 collatus, *Wily.* Cæterum post hunc ver-
 sum in eodem MS. sequitur:

Τὸν μετὰ χειρὶ ἔχον, στίβον ἡρώων Ἀρ-
 γυφίοντι.

Ex i, 49. suprā.

Ver. 5. — ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο. Ὡς
 δ' ὅτι νυκτερίδης.] Similiter ver. 7. "Τρίζου-
 σαι ποτίονται," et ver. 9. "Ὡς αἱ εἰσέρ-
 γονται." Ἰστέον δὲ, ὅτι τὴν μετὰ τῶν ψυ-
 χαῖς ἐπιλήχθη τριμήν, οἷα λόγου μὴ ἐνέδρου
 ἐντεταμέναι, ἄλλως δὲ θεωρούμεναι. Eustath.
 Ita Ovidius, de Vespertilionibus:

Constatque loqui, minimam pro corpore
 vocem

Emittunt; peraguntque leves stridore que-
 relas. *Metam. lib. IV. ver. 412.*

Porro ex hoc Homeri loco, et ex λ', 43. su-
 pra, Virgilium, Umbras infernas "Turbam
 sonantem" [*Æn. VI, 753.*] appellasse ex-
 istimat Turnebus, *Adversar. lib. XXVIII.*
cap. 46. sub fine. Uti et notavit Barnesius.

Ver. 6. Ὡς δ' ὅτι νυκτερίδης.] "Rectè,"
 inquit Barnesius, "Manium umbras Vesper-
 tilionibus confert; quod non nisi Noctu
 "appareant, quod minimè dormiant, quod
 "Stridorem edant, quod nec Animalia nec
 "Inanimata sint." Earundemque explica-
 tionum meminit et Eustathius. Atqui vide-
 tur Poeta Animarum Stridorem solummodo
 depingere voluisse.

Ibid. — ἄνθρωπος θιωμένης.] Θιωμένης δ'
 ἄνθρωπος, οὐκ ἄλλως οὕτω περιφράσσεται, ἀλλ' ὅτι
 οὕτω τὰ ἄνθρωποι ἱναρίζονται, οἷα σύμβολα κέρμενος,
 κατὰ Πορφύριον, ὅς καὶ ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἰσχυ-
 ρίου ἄνθρωποι εἰσονται, ὅ καὶ ἱσχυρῶς ἱππῶν ἐσ-
 [supra v, 103.] Eustath. Vide Porphyrium,
 περὶ Νομῶν ἄνθρωποι. Prostat tamen quicquam
 hujusmodi in animo habuisse vix crediderim.

Ver. 7. et suprā ver. 5. Τρίζουσαι.] Vide
 suprā ad i, 394. et ad δ', 455.

Ibid. — ἰαυὶ αἱ σὺ ἀποτίσθης.] Barne-
 sius vocem ἀποτίσθης hoc in loco vertit,
 "decusserit;" et in annotationibus, "Ἀνέ-
 inquit, "τοῦ ἀποτίσθης καὶ ἐdecusserit ver-
 to: Non enim de unā Vespertilione deci-
 "dente res est, sed de Viatore, qui simul
 "hærentes plurimas videns decusserit, ut
 "simul plures decedentes strideant." Et
 Stephanus alique vocem ἀποτίσθης hoc in
 loco vertunt, "cadere fecit." Sed errant Viri
 eruditi. Neque enim unquam (uti observat
 Dupontius, in *Prælect. ad Theophrasti Cha-*
ract. cap. 6.) hanc significationem fert vox
 πίστω, aut ἱστέω neque quicquam obstat,
 quominus hoc de uno Vespertilione dictum
 intelligatur, quem fortè delapsam reliquā
 omnes stridentes sequantur. Cæterum vox
 ἀποτίσθης primam producit eādē ratione
 ac ἀποτίσθης, ἰστέω, et cinnilia. Vide ad
 II. 4, 398.

Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·

Ὡς αἱ τετριγυῖαι αἶμ' ἦσαν ἥρχε δ' ἄρα σφιν

Ἑρμείας ἀπάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.

10

Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκισανοῦ τε ροὰς καὶ λευκάδα πέτρην,

Ἥδ' ἐπαρ' Ἡελίοιο πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων,

Ἦσαν αἵψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα,

Serie ex petrà; sibi autem invicem adhaerescunt :

Sic illae stridentes unà ibant : praeibat verò ipsis

Mercurius alienus-à-malo, per squalidas vias.

Praeteribant autem Oceanique fluctus et Leucada petram ;

Et Solis portas, et populum Somniorum,

Praeteribant : statimque pervenerunt in herbosum pratum,

10

Ver. 8. Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης.] Τόσου ἰσχυροῦ τετριγυῖαι συνήσεις — ἢ τῶ τῶν τετριγυῖαι ἀδριατικοῦ. Hesych. ad voces Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης. Ὁρμαθίς, σύνδεσμος, στήριξ. Suidas, à Barnesio citatus. Porro Vespertilionum hoc modo serie catenatim pendens, itemque stridore maximum edentium, meminit (notante Barnesio) Gemell. Careri, in Descriptione Insularum Philippicarum, lib. I, cap. 4.

Ver. 9. Ὡς αἱ τετριγυῖαι αἶμ' ἦσαν.] Vituperat hunc locum Plato : Διὶ δὲ (ὡς ἴσμεν) ἡμᾶς ἰσχυροῦν καὶ περὶ τούτων μύθων τοῖς ἰσχυροῦσι λίγιν' καὶ διεσθαι μὴ λαοδερῶν ἑσπλῶς οὐτὰρ τὰ ἐν ᾧ, ἀλλὰ μᾶλλον ἰσχυροῦν ὅς οὐτ' ἀληθῆ λέγοντας, οὐτ' ὀφίλημα τοῖς μίλλουσι μαχίροις ἵενται. Ἐξελείφοντο ἄρα — πάντα τὰ τοιαῦτα. "Ὡς δ' ὅτι " νουσιεῖς. " Ὡς αἱ τετριγυῖαι αἶμ' ἦσαν. " De Republ. lib. III.

Ibid. — τετριγυῖαι.] Vide ad Π. β', 314.

Ver. 10. Ἑρμείας ἀπάκητα.] Κοπῇ μὴ γὰρ ἅπαντας [Στοιὺς] Δωτέρως ἰσὺν διαμάζουσιν [αἱ Παισιαι]· ἴσιν δὲ ὁδωμένοις εὐνοῖν, καὶ Ἀπάκητά γι, καὶ Ἑρμείοντες ἵτι καὶ μὴ οἰδοῖν ἢ παρ' αὐτοῦ διαρῆ· ἀγαθὰ δ' ἔχουσιν ἅπαντα περιζῶν τοῖς ἀνθρώποις, ἐν πάλμῳ, ἐν ἰσχύρῃ, ἐν γῇ, ἐν θαλάσῃ, ἐν θυκαλῇ, ἐν ὑπερσύναις, πανταχοῦ. Aristid. Orat. 3. à Barnesio citatus. Ἐνίοι, ἀπὸ Ἀπακισίου ἔρπον ἐν Ἀραβίᾳ· δεκί γὰρ ἐν Σιδὸς Ἀραβίᾳ ἵπται. Schol. Vide Pausan. Arcadic. lib. VIII, cap. 3. 36. item suprā ad 3', 322.

Ibid. — κατ' εὐρώεντα κέλευθα.] Vide suprā ad ψ', 322.

Ver. 11. Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκισανοῦ τε ροὰς, &c.] Diodes Siculus hunc locum ita exponit : Ὀκισανὸς μὲν οὖν καλῶν [Ὀκισαν] τὸν ποταμὸν, διὰ τὸ τοῖς Αἰγυπτίοις κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον, Ὀκισανὸν λέγουσιν οὖν Νεῖλον. Ἥλιος δὲ πύλας, τὴν πύλιν τῶν Ἡλιουπύλων. Λιμῶνα δὲ νομίζουσιν καὶ τὴν μυθολογούμενην εἰσῆσιν τῶν μετεωρολογίων, τὴν παρὰ τὴν λιμὴν εἶσιν τὴν καλομένην μὲν Ἀχρεοσίαν, πλεονεξίαν δὲ οὐσαν τῇ Μίσιθι· ὅταν περὶ αὐτὴν λιμῶνι καλλίσταν,

ἴδωσιν καὶ λατοῦ καὶ καλῶμεν. Ἀποκρίσεις δ' ἐκδοῦναι καὶ τὰ κατωτέρω τοῖς τελετυθέντας ἐν τούτοις τοῖς τόποις, διὰ τὸ τὰς τῶν Αἰγυπτίων παρὰ τὰς πλείους καὶ μάλιστα ἰνταῦθα γίνεσθαι, διαπερριμνόμενοι μὲν τῶν νεκρῶν διὰ τὴν τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Ἀχρεοσίας λίμνης, εὐδαίμονες δὲ τῶν σαρμάτων εἰς τὰς ἰνταῦθα νεμῖνας δάκας. Συμφωνοῦν δὲ καὶ τ' ἄλλα τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι κατ' ἄνδρα μυθολογούμενα τοῖς ἑταῖροις γενομένοις κατ' Αἰγύπτου. Bibliothec. Hist. lib. I, haud longè à fine.

Ibid. — Ὀκισανοῦ τε ροὰς.] Al. Ὀκισανὸς ροὰς.

Ibid. — καὶ λευκάδα πέτρην.] Περὶ τοῖς παταχθόνιαις μέρεσι. Schol. Eustathius duas affert accipiendi rationes : Ἰστοῖν δὲ, inquit, ἵτι λευκάδα μὲν πύργον ὁ μύθος πρὸς τῇ ᾗ πλάττει, ἢ κατὰ ἀντίφασιν, μέλας γὰρ ἰσχυροῦς ἢ καὶ διὰ τοῖς ἰσχυροῦς τῇ ἰσχυρῇ γῆς τῶντος, οὗς εἰσὶν τῶν ἡλίου τοῖς διαλυμαίνον δύομιον. Quarum explicationum prior planè inepta.

Ver. 12. Ἦδ' ἐπαρ' Ἡελίοιο πύλας.] Τοῖς πύλαις, δὲ ἂν τὰς πύλας πάλιν ὁ Ἥλιος εἰς ἡ, ἀλλογορεύει τοῖς ὀφθαλμοῖς. Hesychius, à Barnesio citatus. Ita Diogenes Laertius, lib. VIII, in Pythagorā : "ἔστιν (inquit) ὁ ὅς Ἥλιος πύλας καλεῖται τοῖς ὀφθαλμοῖς. Eustathius aliter : Πύλας δὲ ἡλίου λέγουσιν τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῶν πύλων, γινώσκοντες πρὸς ἑαυτοῖς· δὲ δὲ πύλας ἰσχυροῦς, ὡς ὑπὸ κατωμένης νύκτος, γίνονται ἀφανῆς. Quod et verisimilius videtur. Vide autem et suprā ad ver. 11.

Ibid. — καὶ δῆμον Ὀνείρων.] Ita Orpheus in Argonauticis :

"Ἀρήκεται τ' Ἀΐδας πύλαι, καὶ δῆμον Ὀνείρων" ver. 1140.

Porro Scholiastes δῆμον Ὀνείρων exponit : Τὴν νύκτα, ἢ ἢ φαίνονται οἱ δῆμον. Vide et Lucianum, Ver. Histor. lib. II.

Ver. 13. — κατ' ἀσφοδελὸν λιμῶνα.] Ἀσφαρὸν φυτὸν, ὁ ἀσφοδελός. Νῦν τὸν εἶδος λίγιν τὸν ἀσφοδελόν. Schol. Προσαρξύνειν δὲ ἀσφαρὸν τὸν "Ὅδ' ὅταν ἐν μαλᾶχῃ τι καὶ

Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὅλοη, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.

Ὡς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἄνασσαι, 30

Δήμῳ ἐν Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί,

Ἦδ' ἐ καὶ σῶ παιδί μέγα κλέος ἦρα ὀπίσσω.

Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφάνειεν Ἀτρεΐδαιο. 35

Ὅλβιε Πηλῆος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

Ὅς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἄργεος ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι

Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱες ἄριστοι,

Μαρνάμενοι περὶ σείῳ· σὺ δὲ στροφάλιγγι κινήεις

Κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων. 40

"Profectò utique et tibi primùm affore decernebatur

"Parca perniciosà, quam nemo evitat, qui natus sit,

"Ut debuisti honore frui, quo scilicèt imperabas, 39

"Populo in Trojanorum mortem et fatum obisse:

"Ita tibi sepulchrum quidem fecissent omnes Achivi,

"Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparasses in posterum:

"Nunc autem sanè te miserrimà morte fatale erat corripì."

Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae; 35

"Felix Pelei filii, diis assimilis Achilles,

"Qui mortuus es in Trojà, longè-ab Argo: circum verò te alii

"Interficiebantur Trojanorum et Achivorum filii optimi,

"Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris

"Jacebas ingens ingenti-spacio, oblitus equitationis. 40

Ver. 28. — σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε Μοῖρ' ὅλοη.] Scholiastes vocem πρῶτα hoc in loco exponit, πρὸ τοῦ θύοντος πατρὸς· eodemque modo interpretatur et Eustathius. Rectius autem fortassè vocem hanc intelliges eandem ferè hic vim habere ac vox τα-πρῶτα, Iliad. ζ', 489. ubi similis sententia occurrit:

Μοῖρας δ' εὐτ' ἐπὶ φημι πεφυγμένοι ἱμῶναι ἀνδρῶν, [γίνεσθαι.]

Ὁ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἰσθλὸν, ἰσθὴν ταπρῶτα

Ver. 29. Μοῖρ' ὅλοη, τὴν οὐτὴν ἀλείουσαι.] Τὴν πεφυγμένην μοῖρην ἀδύνατά ἐστι ἀποφυγεῖν καὶ διαφ. Herodot. lib. I. § 91. Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τίλος τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν οὐδὲν-καὶ τις αὐτὴν καθίσταται τῇ. Demosthenes, apud Clement. Alexandrin. Strom. VI.

Οὐδ' ἔστι μοῖρας τοῦ χειρὸς σ' ἀπαλλαγῆ.

Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1256.

— inexorabile fatum.

Virgil. Georg. II, 491.

— ineluctabile fatum. Æn. VIII, 334.

— neque ulla est

Aut magno aut parvo lethi fuga —

Horat. Sermon. lib. II, Sat. vi, 94.

Ibid. — ἀλείουσαι.] Ita ex Eustathio edit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Ita porro scriptum occurrit hæc vox in vulgatis suprâ ξ', 400. similiterque legitur ἀλείουσαι, Iliad. σ', 711. Alii hoc in loco habent ἀλείουται.

Ver. 30. — ἀπονήμενος.] Ὅπως καὶ ἀφί-λυσαι λαόν. Schol.

Ver. 33. — ἦρα.] Barnesius legendum conjicit ἦρα, ut infrâ ver. 192. iusticiā.

Ver. 34. Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ.] Similis versus suprâ i, 312.

Ver. 36. 37. Ὅλβιε Πηλῆος υἱέ, — Ὅς θάνες ἐν Τροίῃ.]

— O terque quaterque beati,
Queis ante ora patrum, Trojæ sub moe-
nibus altis
Contigit oppetere —

Æn. I, 94.

Ver. 37. — ἐκὰς Ἄργεος.] Τοῦ Θισσαλ-κοῦ δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 39. — εἰς.] Al. εἰς.

Ver. 40. Κεῖσο μέγας μεγαλωστί.]

— ingentem, atque ingenti vulnere
victum. Æn. X, 842.

Vide ad II. σ', 776.

Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμαρ ἱμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
 Πανυάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 Κάθμεν ἐν λεχέσσι, καθήραντες χροῶα καλὸν,
 Ὅδατί τε λιαρῶ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶς 45
 Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
 Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλίσσιν,
 Ἀγγελίης αἴτουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὄρωρει
 Θισπεσίη· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 Καὶ νῦν ἀναιῖζαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας, 50
 Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιὰ τε, πολλὰ τε εἰδὼς,
 Νίστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Ὅς σφιν εὐφρονίῳ ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν·
 Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν
 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλίσσιν, 55
 Ἐρχεται, οὗ παιδὸς τιθνηϊότος ἀντίωσα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάλθυμοι Ἀχαιοί.
 Ἀμφὶ δὲ σ' ἔστησαν κοῦραι ἀλίοιο γέροντος,
 Οἷκτ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἶματα ἔσαν.

" Nos verò toto die pugnabamus, neque omnino
 " Cessavisseamus à bello, nisi Jupiter turbine cessare fecisset.
 " At postquam te ad naves portaveramus ex bello,
 " Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,
 " Aquâque calidâ et unguento : multas verò te circum 45
 " Lachrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque sibi crines.
 " Mater autem ex mari venit cum immortalibus deabus marinis
 " Nuntium audiens ; clamor verò super mare excitatus est
 " Immensus ; subitè autem tremor cepit omnes Achivos :
 " Et jam impetu facto consensissent cavae naves,
 " Nisi vir detinuisset, antiquaque, multaue doctus, 50
 " Nestor, cujus et antea optimum ostendebatur consilium :
 " Qui ipsis rectè-sentiens concionatus est, et dixit :
 " Continete-vos, Argivi, nè fugite, filii Achivorum :
 " Mater ex mari hæc cum immortalibus deabus marinis, 55
 " Ventura est, suo filio mortuo occurrente.
 " Sic dixit : continebant autem se à fugâ magnanimi Achivi.
 " Circum verò te steterunt filiae marini senis,
 " Miserabiliter lamentantes : circum autem immortales vestes tibi induerunt.

Ver. 41. ——— οὐδέ κε πάμπαν.] *Al.* οὐκ
 ἐν πάμπαν.

Ver. 44. Κάθμεν ἐν λεχέσσι, καθήραντες, 45
 &c.]

— corpusque lavant frigentis et unguent.
 — tum membra toro defleta reponunt.
Æn. VI, 219. 220.

Ver. 45. ——— ἀμφὶς.] *Al.* ἀμφί.

Ver. 46. ——— κείροντό.] *Al.* κείραντο.

Ver. 48. ——— αἴτουσα.] Vide ad *Il.* 6, 252.

Ver. 49. ——— ὑπὸ δὲ.] *Al.* ὑπὸ δι.

Ver. 54. Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, &c.] Ita *Iliad.*
 γ', 82.

Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλεσσι, κοῦροι Ἀχαιῶν.

Ver. 56. ——— τιθνηϊότος.] *Al.* τιθνηϊότος.

Ver. 57. ——— ἔσχοντο.] *Al.* ἔσχοντο.

Ver. 59. ——— περὶ δ' ἄμβροτα εἶματα ἔ-
 σαν.]

Purpureasque super vestes, velamina nota,
 Conjiciunt ———. *Æn.* VI, 221.

Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ἐπὶ καλῇ,
 Θρήνηον ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
 Ἐπτα δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμῃς,
 Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' ἀμφίς
 Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα, καὶ ἔλικας βούς.
 Καί σο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῶ,
 Καὶ μέλιτι γλυκερῷ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐρράσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
 Πεζοὶ δ' ἰππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἥνυσεν Ἡφαίστοιο,

"Musae verò novem omnes, alternantes voce pulchrâ,
 "Lugebant: tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
 "Argivorum: usque-adeò enim increbuit Musa canora.
 "Septem autem et decem quidem te pariter noctesque et dies,
 "Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines;
 "Octavâ-et-decimâ autem dedimus igni; multas verò circa te
 "Oves jugulavimus valdè pingues, et camuras-cornibus boves.
 "Cremabaris autem in vestitu deorum, et unguento multo,
 "Et melle dulci: multi verò heroës Achivi
 "Cum armis agitârunt-se circa pyram ardentis,
 "Peditesque equitesque; ingens autem strepitus ortus est.
 "Sed postquam demùm te flamma confecerat Vulcani,

Ver. 60. Μοῦσαι δ' ἐννέα.] Hinc Achillis
 Epitaphium in Πίστῃ, citante Barnesius:

Θυσσαλὲς αὐτὸς ἀπὸ Ἀχιλλεύς ἐν τῇδε τι-
 θαται.

Τύμβῃ· ὡρήνησαν δ' ἐννέα Πιερίδς.

Ibid. — ἐννέα πᾶσαι.] Vide suprâ ad i,
 244. et ad II. ε', 373. 470.

Ver. 61. — ἰνέσας.] MS. à Tho. Bent-
 leio collatus, ἰνέσας. Quod cum præcedenti,
 ἰθά κεν, minùs convenit.

Ver. 62. — τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λί-
 γεια.] Ita suprâ S', 539.

Ἐξ οὗ θεωρεῖται τι, καὶ ἔρασι διὰ τοῦδε,

Ἐκ τοῦδ' οὐκ ἀποκρίνεται· οὐκ ἐστὶν γὰρ.

Undè vocem ὑπώρορε hoc in loco, non, (ut
 Barnesius aliiq.) "Animos permoverat,"
 sed, "Increbuit," verto.

Ibid. — ὑπώρορε.] Postulat Temporum
 ratio ut vox ὑπώρορε sit non à Perfecto ὑπώ-
 ρορε, sed ab Aoristo ὑπώρορε. Vide ad II.
 4, 37. Cæterum apud Eustathium in com-
 mentario, itemque in MS. à Tho. Bentleio
 collato legitur ὑπώρορε. Al. ὑπώρορε, et ὑπώρορε.

Ver. 63. Ἐπτα δὲ καὶ δέκα μὲν σε.] Ita edidit
 Barnesius: Quocum facit et MS. à Tho.
 Bentleio collatus. Vulgg. Ὀκτωκαίδεκα μὲν σε.

Ver. 65. — πολλὰ δὲ σ' ἀμφίς Μῆλα
 κατεκτάνομεν.]

— cædit quinas de more bidentes,

Totque sues, totidem migrantes terga ju-
 vencos. Æn. V, 96.

Multa boum circa nectantur corpore
 mortis;

Setigerosque sues, raptasque ex omnibus
 agris

In flammam jugulant pecudes ———
 Æn. XI, 197.

Ibid. — πολλὰ δὲ σ' ἀμφίς.] Al. πολλὰ
 δ' ἰσ' αὐτῇ. Ut referatur scilicet ad præce-
 dentem πυρὶ. Uti notavit Barnesius.

Ver. 67. Καί σο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν.] Ἐσ-
 θῆτα δὲ θεῶν λίγεια τὰ μυθικῶς ἀμύχανα ἱμα-
 τα τὰ ἀντικτῶν ἱσθίονα. Eustath. Vide suprâ
 ad ver. 59.

Ver. 68. — πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἱππώσαντο πυρὴν πέρι.]

Ter circum accensos, cincti fulgentibus
 armis,

Decurrere rogos: ter mostum funeris
 ignem

Lustravere in equis: ululatusque ore de-
 dère. Æn. XI, 188.

Ver. 69. — ἱππώσαντο.] Τεύχεσιν ἱπ-
 πώσαντο, ἥτοι ἱππώσαντο κινθῆσαι. Eustath. Ita
 Iliad. 4, 616.

Νυμφῶν, αἱ τ' ἀμφ' Ἀχιλλεύου ἱππώσαντο

Vide et Iliad. 4, 529. Odys. ψ, 3.

Ver. 71. Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἥνυσεν.]

Ἡῶθεν δὴ τοι λέγομεν λευκ' ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
 Οἶνω ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι δῶκε δὲ μήτηρ
 Χρῦσειον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 Φάσκει ἱμῖναι, ἔργον δὲ περιπλυτοῦ Ἡφαίστοιο·
 Ἐν τῷ τοι κεῖται λευκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μεινοτιτιάδαο θανόντος·
 Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔзоχα τίς ἀπάντων
 Τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
 Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν,
 Ἀκτῇ ἐπὶ προύχουσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·

75

80

- "Manè utique tibi colligebamus alba ossa, Achilles,
 "Vino in puro et unguento: dedit autem mater
 "Auream amphoram, Bacchi verò donum
 "Dicebat ease; opus autem inclyti Vulcani:
 "In hæc tibi jacent alba ossa, illustris Achilles;
 "Promiscuèque, Patrocli Menoetiadae mortui:
 "Separatim verò, Antilochi, quem maximè honorabas omnium
 "Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.
 "Circum hæc autem postea magnum et insigne tumulum
 "Congessimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,
 "Littore in prominenti, ad latum Hellespontum;

75

80

Postquam collapsi cineres, et flamma
 quievit, [iam;
 Reliquias vino et bibulam lavere favil-
 Ossaque lecta cado texit Chorinæus ahe-
 no. *Æn.* VI, 226.

Ver. 72. Ἡῶθεν δὴ τοι λέγομεν λευκ' ὅστέ'.]

Tertia lux gelidam caelo dimoverat um-
 bram: [bant

Mœrentes altum cinerem et confusa rue-
 Ossa focis ———. *Æn.* XI, 210.

Ibid. — τοι.] *Al.* σοι.

Ver. 73. — ὥς τε δὲ μήτηρ Χρῦσειον ἀμφι-
 φορῆα.] Ita *Iliad.* ψ', 91.

Ὅς δὲ καὶ ὅστια νῦν ἐμὴ σαρὶς ἀμφικαλύπτει,
 Χρῦσειος ἀμφιφορῆς, τὸν τοι πῶτε πόντος μή-
 τηρ.

Ver. 76. 77. Ἐν τῷ τοι πῦρτι λευκ' ὅστια,
 — Μίγδα δὲ, Πατρόκλου.] Ita nimirum
 præceperat ipse Achilles:

αὐτὰρ ἔπειτα
 Ὅστια Πατρόκλου Μεινοτιτιάδαο λέγομαι, —
 Καὶ τὰ μὲν ἐν χερσὶν φιάλῃ καὶ δίσκῳ δὴμῷ
 Θέτομαι, εἰς αἶναις αὐτοῖς ἔργον ἔτι δὲ κεύθεμαι.
Iliad. ψ', 238. 243.

Ver. 78. — τῆς.] Vide ad *Il.* δ', 257.
 et f', 103.

Ver. 79. — μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.]
Al. μετ' ἀμύμονα Πατρόκλῃ.

Ver. 80. — ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα
 τύμβον χεύαμεν.] Ita videlicet (uti notavit
 Dna. Dacier) Græcis mandaverat Achilles,

quum Patrocli exequias celebrabat, *Iliad.* ψ',
 245.

Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ ποιεῖσθαι
 ἔμελλον.
 Ἄλλ' ἵππικίᾳ τοῖσι ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοῖ
 Εὐρύν δ' ὑψηλὸν τε στήθηναι, εἰ καὶ ἱππικί
 Διούρειον ἐν νήεσσι πολυκαλῆσιν λίτρησθαι.

Porro Achilles tumulum ad *Sigæum* Pro-
 montorium extitisse refert *Strabo*: τῷ μὲν
 οὖν Ἀχιλλεῖ (inquit) καὶ ἱερὸν ἵσται καὶ μῆμα
 σαρὶς τῷ Σιγῇ. Πατρόκλου δὲ καὶ Ἀντιλόχου
 μῆματα καὶ ἱναγίζουσιν εἰ ἱλαίς πῦσι καὶ
 τούτοις, καὶ τῷ λίαντι. *Geograph.* lib. XIII.
 pag. 891. *al.* 596.

Ver. 81. — Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς.] Ἱερὸν
 δὲ στρατὸν λίγει τὸν Ἑλλησπόντον, ὡς ὅτι ἐκείνης
 τελευτούμενα τὸν διακατῇ κτεῖνον πόλεμον.
Eustath. Videtur autem Epitheton hoc,
 sicut *ἱερὸς*, et similia, rem quaviscunque de
 causâ insignem denotare.

Ver. 82. Ἀκτῇ ἐπὶ προύχουσῃ.]

— projectaque saxa Pachyni.
Æn. III, 699.

Ibid. — ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] De
 hæc phrasi, vide ad *Il.* 4, 86. ubi plures vo-
 cis πλατεῖ accipiendæ rationes afferuntur.
 Optima autem omnium videtur quæ simpli-
 cissima; nempe ut *Hellespontus* ideò πλατεῖς
 dictus intelligatur, quod inde Tumuli longè
 se aperiret prospectus. Quæ explicatio omni-
 nino firmatur ex hoc loco, ubi addit Poëta:

Ὅς καὶ τηλεφάνης ἐκ ποσσὶν ἀνδράων εἶα.

"Ὡς κεν τηλεφανής ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
 Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
 Μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα
 85 Ἦκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
 "Ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντιβόλησα
 Ἑράων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
 Ζώνυνται τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα.
 Ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια θυμῷ,
 90 Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
 Ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
 "Ὡς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ᾤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἰσθλὸν, Ἀχιλλεῦ.
 95 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα;
 Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον,

" Ut longè-conspicius ex ponto viris esset
 " Iis, qui nunc nati sunt, et qui in-futurum erunt.
 " Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina
 85 " Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
 " Jamjam quidem multorum funeri virorum interfui
 " Heroiū, quandocunque fit ut mortuo rege
 " Cinganturque juvenes, et parent certamina;
 " Sed illa maximè conspicatus mirabar animo,
 90 " Qualis super te deposuit dea perpulchra certamina,
 " Argentea-pedibus Thetis: valdè enim charus eras diis.
 " Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper
 " Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles:
 " At mihi quae ea voluptas, postquam bellum confeceram?
 95 " In reditu enim mihi Jupiter molitus est grave exitium,

Ver. 83. — ποντόφιν.] Vide ad II. i, 588.

Ibid. — εἴη.] Eustathius in commentario legit εἴης.

Ver. 87. — ἀντιβόλησα.] Eustathius in commentario citat, ἀντιβόλησας. Quae lectio (uti notat Barnesius) refutatur ex ver. 90. infra; " Ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια θυμῷ," nisi ibi pro ἐτεθήπεια legas vel ἐτεθήπεια, uti habet MS. à Tho. Benileio collatus, Editionesque nonnullae; vel ἐτεθήπεια, aut ἐτεθήπεια, (pronuntiando scilicet ἐτεθήπεια) quarum lectionum hic meminit Eustathius. Ac similis quidem loquendi ratio occurrit supra λ', 417.

Ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια θυμῷ.

Ver. 88. — ἀποφθιμένου.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 89. Ζώνυνται τι νέοι.] Ἐν περιζώμασιν ἀγωνίζονται. Schol. Vide ad II. ψ', 710.

Ver. 90. Ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐτε-

θήπεια θυμῷ.] Apud Eustathium in commentario legitur Ἀλλὰ γε κείνα, &c. " Quae " particula γε," ut rectè hic annotat Henricus Stephanus, " cum ἐτεθήπεια videri etiam " aptior posset quàm κε. Hanc enim cum " ἐτεθήπεια retinentes, otiosam esse sive πα- " ραπληρωματικὴν dicemus. At si ἐτεθήπεια " legamus, ad ἐτεθήπεια, (ut habet Flor. Edi- " tio;) erit necessaria κε, pro εἰ." Vide supra ad ver. 87.

Ver. 93. — οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ᾤλεσας, &c.] Vide ad II. i, 413. item infra ad ver. 195. hujus libri.

Ἀρετὴ δὲ, καὶ θάνη τις, οὐκ ἀπώλυνται
 Ζῆ δ', οὐκ ἔσ' ὄντος σώματος

Euripid. Fragmentum, quod inscribitur
 Τήμωνος, ἢ Τημενίδα, ver. 1.

— nomenque erit indelebile nostrum.

Ovid. Metam. lib. XV, ver. 876.

— famam extendere factis,
 Hoc virtutis opus

ÆN. X, 468.

Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχιμόλον δὲ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργεϊφόντης,

Ψυχὰς μνηστήρων κατὰ γαῖαν, Ὀδυσῆϊ δαμνέων

100

Τὼ δ' ἄρα δαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὥς ἐσιδέσθην

Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο

Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγαπλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·

Ἔεινος γάρ οἱ ἦν, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνει Ἀτρεΐδαο·

105

Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴ γαῖαν ἔδυτε,

Πάντες περικείμενοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλος

Κρινάμενος λίσσεται κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους·

Ἦ ὑμῖ ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἰδάμασσιν,

Ὅρσας ἀργαλίου ἀνέμους καὶ κύματα μακρὰ;

110

Ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,

Βοῦς περὶ ταμνομένους ἢ δ' οἶων πάσα καλὰ;

"Aegisthi sub manibus, et perditae uxoria."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipse venit internuncius Argicida,

Animas procorum deducens, ab Ulyssae domitorum:

100

Illi verò proinde attoniti rectè iverunt, ut intuiti sunt:

Cognovit autem anima Agamemnonis Atridae

Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem;

Hospes enim ei erat, in Ithacâ aedes habitans.

Hunc prior anima alloquebatur Atridae:

105

"Amphimedon, quid passi obscuram terram subilisti,

"Omnes selecti et coetanei? neque alius sic

"Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.

"Num vos in navibus Neptunus domuit,

"Excitatis saevis ventis et fluctibus ingentibus?

110

"An alicubi hostiles viri multarunt in terrâ,

"Boves praedantes et ovium greges pulchros?

Ver. 97. Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ.] Vide suprâ ad λ', 408. ὅ. c. ubi historiam hanc fusiùs Ulysses narrat Agamemnon.

Ver. 99. — διέκτορος Ἀργεϊφόντης.] Vide suprâ ad ϑ', 338. item Phryginitum, de Naturâ Deorum, cap. 16.

Ver. 101. Τὼ δ' ἄρα δαμβήσαντ'.] Achilles et Agamemnon. Vide ad II. ε', 566.

Ver. 103. Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγαπλυτὸν.] Ita Barnesius, pro vulgato Παῖδα Μελανθῆος ἀγαπλυτον. Cæterum MS. à Tho. Benileio collatus hic legit Παῖδα φίλον Μελανθῆος, ἀγαπλυτον.

Ver. 104. — γέγ' οἱ.] Al. γέγ' οἱ.

Ver. 106. — εἰ παλίντις ἱερμὴν γαῖαν ἔδυτε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime, foveas

Eripuit patriae —

Silius Ital. lib. XIII, 450.

Ver. 107. — οἳδ' οἱ ἄλλος.] MS. à Tho. Benileio collatus, οἳδ' οἱ ἄλλος. Cujus lectionis meminit et Eustathius.

Ver. 112. Βοῦς περιταμνομένους.] Ita Vulgati; atque ita MS. à Tho. Benileio collatus. Barnesius autem ex conjecturâ edidit Βοῦς περιμαρμνόμενος. Sed rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. Vide suprâ ad λ', 401. ubi idem locus occurrit. Nec dissimiliter usurpatur vox περιτάννυτο in Hymno ad Mercurium, Homero vulgò accepto, ver. 74.

Πινθάκον ἀγίλιν ἀπειράμνυτο βοῦς ἱερμόνος. Porro Scholiastes vocem περιταμνομένους hoc in loco exponit, περιλαύνοντας.

Ibid. — καλὰ.] Similitérque infra ver. 205. καλὴν. Vide ad II. β', 43.

- Ἡὲ περὶ πόλιος μαχεούμενοι ἥδ' ἑταίρων;
 Εἰπέ μοι εἰρομένην· ξείνος δέ τοι εὖχομαι εἶναι.
 Ἡ οὐ μέμνη, ὅτε κίσσε κατήλυθον ὑμῖτερον δῶ,
 Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιβίῳ Μενελάῳ,
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔπεσθαι, εὐστέλμασιν ἐπὶ νηῶν;
 Μηδὲ δ' ἄρ' οὐλα πάντα περῆσαιμεν εὐρέα πόντον,
 Σπουδῇ παρκεπιβόντες Ὀδυσῆα πολίπορθον.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεει Ἀμφιμέδοντος·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 Μέννημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλίξω
 Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τίλος, οἷον ἐτύχθη.
 Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
 Ἡ δ' οὐδ' ἡρεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτ' ἐτελεύτα,
 Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ πῆμα μέλαιναν·

- "An de urbe pugnantes occubistis, et mulieribus?
 "Dic mihi interroganti; hospitem autem tibi profiteor me esse.
 "An non meministi, quando illuc veni ad vestram domum,
 "Hortaturus Ulysssem, cum deo-pari Menelao,
 "Ad Ilium unā ut-comitaretur, benē-transstris-instructis in navibus?
 "Mense autem deinde tota omnem transivimus latum pontum,
 "Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori."
 Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis:
 "Atride, gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
 "Memini haec omnia, et accuratē enarrabo
 "Nostrae mortis malum finem, qualis contigerit.
 "Ambiebamus Ulyssis diū absentis uxorem;
 "Haec autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,
 "Nobis meditans mortem et fatum atrum:

Ver. 113. Ἡὲ περὶ πόλιος μαχεούμενοι ἥδ' ἑταίρων;] Versum hunc ita interpretatur Spondanus: "Aut in bello, tutanda civitatis et militum causā, occubuerint." Rectius autem (ut opinor) reddit Dna. Dacier: "Ou devant quelque ville que vous ayez attaquée pour la piller, et pour emmener les femmes captives?" Quo modo accepisse videtur et Eustathius in commentario ad λ', 402. supr. ubi idem locus occurrit. Hec nimirum sensu eandem phrasin alibi usurpat Poeta, ubi nec ullus intellectui ambiguo locus:

οὐκ ἱθαίεσι

Μίμνημι ἐν πύλῃ, ὅτι περὶ Τρώας καὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν μίση ἀμφότεροι μίνοι Ἀχαιοὶ δαίνονται
 Ἀλλὰ περὶ πόλιος τι μαχόμενται ἥδ' ἑταίρων.
 Iliad. σ', 362.

Ver. 115. Ἡ οὐ μέμνη.] Vide ad II. ε', 18. Ita apud Euripidem:

Ἡ οὐκ ἀνέχουσι ἡ Ζεὺς, &c. Orest. ver. 596.

Ver. 118. Μηδὲ δ' ἄρ' οὐλα πάντα περῆσαιμεν εὐρέα πόντον, Σπουδῇ παρκεπιβόντες.] Eustathius istud "Μηδὲ δ' ἄρ' οὐλα" non ad πει-

ρήσασιν, sed ad sequentem παρατηρήσας, refert. Τίνοις (inquit) μηδὲ οὐλα τὸν Ὀδυσσεῖα πεισάσας, φησὶ, ἐπὶ τῇ νηὶ πόντον. Et paulo inferius: Μηδὲ γὰρ οὐλα καταργήσαντες διὰ τοῦτο ἱστέον. Quod tamen durius videtur.

Ibid. ———— ἀνέχουσι.] Vide ad II. ε', 67.

Ver. 119. Σπουδῇ παρκεπιβόντες.] Οἷα κατὰ σύνθεσιν, ἢ καὶ ἐν παντί, ἰδίᾳ τὸ εἶναι τῇ νηὶ μάχης δυνατοῦς εἶναι. Eustath. Similiter Scholias: "Ἡμεῖς δὲ πρὸς τὴν ἰστέον Ὀδυσσεῖα, μὴ βουλόμενοι στρατεύεσθαι, οὐ διὰ διόλου, ἀλλ' ὅτι συνέτος ἦν, ἵνα τὸ μέγατος τοῦ καλίου. Ὅθεν εἰπὸς τὸν Ἀγαμέμνονα παρὰ τῷ Ἀμφιμέδοντι [Barnesius ex Eustathio legendum vult παρὰ τοῖς τοῦ Ἀμφιμέδοντος] μίνοι, καὶ οὐ παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ. Scholion, ex MS. à Barnesio suppletum.

Ver. 121. 122. Ἀτρεΐδῃ καλίστῃ, &c.] Fuerunt, notante Barnesio, qui versus hosce duos hoc modo legerint:

Μίμνημαι τάδε πάντα, διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις·
 Ζεὺς δ' ἔγωγε οὐ μάλ' ὅλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλίξω.

- Ἄλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζε·
 Στησαμένη μέγα ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε
 Κούροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς, 130
 Μίμνεται ἱκετόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσέοκε φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μὴ μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται,)
 Λαίρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καθέλῃσι ταιηλεγέος θανάτοιο·
 Μὴ τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεμεισήσῃ, 135
 Αἶκιν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ πτεατίσσας.
 "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιτείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔνθα κεν ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγα ἰστὸν,
 Νύκτας δ' ἀλλύσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
 "Ὡς τρέιτες μὲν ἔλθε δόλω, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοῦς· 140
 Ἄλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἴτος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 Μηνῶν φθινότων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη·
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἥ σάφα ἦδη,
 Καὶ τήν γ' ἀλλύουσιν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστὸν.
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης. 145

"Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;

"Exorsa magnam telam in aedibus texebat,

"Subtilem et immensam : statim autem inter nos dixit :

"Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses, 130

"Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum

"Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)

"Laerti heroi sepulchrale ; in-tempus quo ipsum

"Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis :

"Nequa mihi in populo Achivarum succenseat, 135

"Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit."

"Sic dixit : nobis verò persuasus est animus generosus.

"Tunc interditiū quidem texebat magnam telam,

"Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.

"Sic triennium quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis : 140

"Sed quando quartus venit annus, et advenerunt horae,

"Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt ;

"Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quae certè nōrat ;

"Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.

"Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate. 145

Ver. 128. ἔ.c. Στησαμένη, ἔ.c.] Occurrit idem hic locus suprā β', 94. ἔ.c. item ε', 139. ἔ.c.

Ver. 132. — μεταμῶλια.] *Al.* μεταμῶντι.

Ver. 133. — εἰσέοκε.] *Al.* εἰσέει.

Ver. 138. "Ἔνθα κεν ἡματιή.] Vide suprā ad ε', 149.

Ver. 139. Νύκτας δ' ἀλλύσκιν.] Vide suprā ad ε', 150.

Ibid. et ver. 144. — ἀλλύσκιν, — ἀλλύουσιν.] *Al.* ἀταλλύσκιν, — ἀταλλύουσιν.

Ibid. — παραθεῖται.] *Al.* παραθεῖται, et παραθεῖται.

Ver. 140. — ἔλθε.] Vide suprā ad λ', 101.

Ibid. — ἔπειθεν.] *Al.* ἔπειθεν.

Ver. 142. Μηνῶν φθινότων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη.] Hic versus (inquit Henricus Stephanus) in vulg. Edit. non habetur, et ex aliis locis huc irrepsisse videri potest." Ac in omnibus quidem, suprā libro β', post ver. 107. omittitur hic versus, Occurrit autem, ε', 153.

Εὖθ' ἡ Φᾶρος ἔδειξεν, ὕφηνασα μέγαν ἱστὸν,
 Πλύνας', ἡελίῳ ἐναλίγκιον, ἥε σελήνῃ·
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἤγαγε δαίμων
 Ἀγροῦ ἐπ' ἰσχατιήν, ὅθι δάματα ναῖε συῶτης·
 "Ενθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δαίειο,
 Ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηὶ μελαίνῃ·
 Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντες,
 "Ἰκοντο προτὶ ἄστν περιπλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεύς
 "Υστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἠγεμόνευε·
 Τὸν δὲ συῶτης ἦγε, κακὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα,
 Πτωχῷ λευγαλίῳ ἐναλίγκιον, ἥδ' ἐγέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.
 Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἔοντα,
 Ἐξακίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
 Ἀλλ' ἔπесιν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἥδε βολῆσιν.
 Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν εἴσι
 Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγίοχοιο,

" Quando illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam telam,
 " Et laverat, Soli similem, vel Lunae;
 " Tunc demum Ulyssem malus alicundè duxit deus
 " Agri in extremitatem, ubi aedes habitabat subulcus:
 " Illuc venit charus filius Ulyssis divini,
 " Ex Pylo arenosâ reversus cum navi nigrâ:
 " Hi verò procis mortem malam moliti,
 " Venerunt ad urbem inclytam; sanè Ulysses
 " Posterior, at Telemachus antè praeibat:
 " Illum verò subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem,
 " Mendico misero similem, et senì,
 " Baculo innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.
 " Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
 " Ubi derepentè se-ostendit, neque qui majores-natu erant:
 " Sed verbisque malis incessimus et ictibus.
 " At ille ad-tempus quidem tolerabat in aedibus suis
 " Percussus et objurgatus, patienti animo:
 " Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Aegiochi;

Ver. 146. — ὕφηνασα.] Barnesius inter
 varias lectiones retulit ὕφηνάμιν· quod et
 ipse praefert. Sed, ut videtur, minus rectè.
 Nusquam enim apud Homerum occurrit
 verbum hoc Voce Mediâ. Vide et supra
 ad i, 491.

Ver. 147. Πλύνας'.] Similitérque infra ver.
 152. ἀρτύναντι. Vide ad II. é, 309. 338. et
 χ, 153. 155.

Ver. 149. — ἰσ' ἰσχατιήν.] Al. ἰσ' ἰσχατῆς.

Ver. 160. — ἐνίπτομεν.] Al. ἐνισσομεν.
 Quo modo et in commentario citat Eusta-

thius. Ita infra ver. 162. Βαλλόμενος καὶ
 ἐνισσόμενος.

Ver. 163. — μιν ἔγειρε Διὸς νόος.] Simi-
 liter apud Virgilium:

— hominum sator atque Deorum —
 Tarchontem in praelia saeva
 Suscitât, et stimulis haud mollibus inci-
 tat iras. Æn. XI, 725. 727.

— animum viresque Latinis
 Addidit, et stimulos acres sub pectore
 vertit. Æn. IX, 717.

- Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλία τεύχε' αἵρας,
 Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήισεν ὀχῆας· 165
 Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
 Τόξον μνηστήρεσσι δάμεν πολίον τε σιδήρον,
 Ἥμιν αἰνομόροισιν αἰέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
 Οὐδὲ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιαῖο
 Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδεύεις ἦμεν· 170
 Ἄλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανε Ὀδυσσεύς μέγα τόξον,
 Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντας ὁμοκλίμεν ἐπέεσσι,
 Τόξον μὴ δόμεναι, μῆδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
 Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἱποτρύνων ἐκέλευσεν·
 Αὐτὰρ ὃ δέξατο χεὶρὶ πολύτλας διος Ὀδυσσεύς, 175
 Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχίας δ' ἐκχύατ' οἴστοις,
 Δεινὸν παπταίνων βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέβηκα στοιόεντα,
 Ἄντα τιτυσκόμενος τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον. 180

- "Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata,
 "In thalamum deposuit, et obdidit pessulos : 165
 "At ipse suam uxorem multo-astu jussit
 "Arcum procis ponere, canumque ferrum,
 "Nobis infortunatis certamina, et caedis principium.
 "Neque quiaquam nostrum poterat validi arcus
 "Nervum intendere ; valde autem impares eramus : 170
 "Sed quando in manus pervenit Ulyssis magus arcus ;
 "Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis subulcum,
 "Arcum nē daret, neque si valde multa is diceret ;
 "Telemachus verò eum solus hortans jussit :
 "At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses ; 175
 "Facilèque tetendit arcum, misitque sagittam per ferrum.
 "Stetit autem deinde super limen profectus, velocesque effudit sagittas
 "Horrendum circumspectans ; percussit verò Antinoum regem.
 "At postea aliis immittebat tela luctuosa,
 "Ex-adverso colligans ; illi verò conferti cadebant. 180

Ver. 165. — καὶ ἐκλήισεν ὀχῆας.] Τον-
 ἵσσι μοχλοῦς τοῦς τε τῆς γυναικὸς αἵρας, καὶ τοῦς
 περὶ τὴν αὐλήν. Eustath. Vide suprā ad φ',
 236. 389.

Ibid. — ἐκλήισεν.] Ita rectè hic Vul-
 gat. Vide suprā ad ε', 30.

Ver. 166. Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδεί-
 σιν ἄνωγε Τόξον μνηστήρεσσι δάμεν.] Eustathius
 dictum hoc Amphimedontis falsum arguit.
 "Εἰσα (inquie) δ' ἔ' ἄλλα πρὸς ἀλήθειαν εἰπὼν
 Ἀμφιμέδων, ὁσπερὶ λέγεται. Οὐ γὰρ καθὰ τὸ εἰ-
 δωλὸν τὸν τοῦ τόξου θῖσιν εἶπαι πολυκερδείας
 Ὀδυσσεύς γινώσκει, ὥστε καὶ τ' ἀληθὲς εἰς τὸ πᾶν
 ἔχει· ἀλλ' ἰσχυρίζεται μὲν αὐτὸς ὅτι Πανέλεστη
 πρώτη, ἰσχυρίζεται δὲ Ὀδυσσεύς. Vide suprā ad

ε', 572. 584. Attamen, ut rectè respon-
 det Barnesius, "licet hoc non esset verum,
 "verisimile tamen visum est, ita Procos
 "existimare, quando audirent Ulysses se
 "palam agnoscentem."

Ver. 167. — πολίον τε σιδήρον.] Vide
 suprā ad φ', 3.

Ver. 172. "Ἐθ' ἡμεῖς μὲν πάντας ὁμοκλί-
 μεν.] Vide suprā φ', 360.

Ver. 178. Δεινὸν παπταίνων.] Barnesius
 vertit, "Acriter colligans." Alii, "Rectè
 "colligans." Sed minùs rectè. Vide ad
 Iliad. γ', 497. λ', 545. ι', 551. 649.

Ver. 179. — ἰσχύει.] Vide ad Il. ε',
 762.

Γνωτὸν δ' ἦν, ὃ ρὰ τίς σφι Διῶν ἐπιτάρροθος ἦεν.
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπιστόμενοι μένει σφῶ,
 Κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ἄρυστ' αἰεπῆς,
 Κράτων τυπτομένων, δάπιδον δ' ἅπαν αἵματι Δῦεν.
 "Ὡς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπυλόμεθ', ὦν ἔτι καὶ νῦν
 Σώματ' ἀκηδία· κίτται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
 Οὐ γὰρ πῶ ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἐκάστου,
 Οἳ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλίων,
 Καθήμενοι γοοοῖεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.

185

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφάνειν Ἀτρεΐδαο·
 "Ὀλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἥ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
 "Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
 Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,

190

" Manifestum autem erat, quòd aliquis ipsis deorum adjutor esset:
 " Statim enim per aedes sequentes impetum suum,
 " Interficiebant quaquaversum: illorum verò gemitus oriebatur foedus,
 " Caputibus percussis; pavimentum autem totum sanguine undabat.
 " Sic nos, Agamemnon, perimus; quorum adhuc etiam nunc
 " Corpora neglecta jacent in aedibus Ulyssis;
 " Nondum enim sciunt amici in aedibus cujusque,
 " Qui abluto atro tabo ex vulneribus,
 " Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum."
 Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae:
 " Felix Laërtæ fili, solers Ulysses:
 " Profectò utique cum magnâ virtute potitus es uxore.
 " Adeò bona mens erat eximiae Penelopæe,
 " Filiae Icarfi; adeò bonè meminerat Ulyssis,

185

190

Ver. 182. — ἐπιστόμενοι μένει σφῶ.] Vide ad II. i, 594.

Ver. 184. — δάπιδον δ' ἅπαν αἵματι· Δῦεν.]

atro tepefacta cruore,
 Terra torique madent. — Æn. IX, 333.

Ver. 186. Σώματ' ἀκηδία κίτται.] Τὸ μὴ γὰρ τὸν ζώντα αἰὶ "δίκας" προσπαγεῖν. ["Ὀμηροῦ] ὡς ἐν τούτοις, (II. ε, 115.) "Ὁὐ δίκας οὐδὲ θάνη", &c. — τὸ δὲ ἀποδιδυμῆς τὴν ψυχὴν, οὐδὲν ἄλλο ἢ "σῶμα" καλεῖ· ὡς ἐν τούτοις, — "Σώματ' ἀκηδία κίτται· ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15.

Ver. 188. — μέλανα βρότον.] Τὸ μὴ καθαῖον καὶ βρώτος αἷμα. Schol.

Ver. 189. — γοοοῖεν.] Αἰ. γοοῖεν.

Ibid. et ver. 295. — ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.]

qui solus honos Acheronte sub imo est.
 Æn. XI, 23.

Ver. 190. Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφάνειν Ἀτρεΐδαο.] Quoniam in sequenti oratione nihil Amphimedonti respondet Agamemnon, sed de Ulyssis felicitate Penelopæeque fidelitate exclamationem solummodo facit; ideo Barnesius hic legendum potius conjicit, τῷ δ' αὖτε ψυχὴ ἐπιφάνειν. Mutato tamen, ut opinor, nihil opus.

Ver. 191. "Ὀλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ." Ἀπειτὴς φασὶν, παρίστα τὸ συμπαιεῖν σιγῇ τῇς οικίας τῇ Ἀμφιμέδοντι τέχνῃ, ἰστανεῖν τὸν Ὀδυσσεῖα εἰς ἀπεικὴς δι, διὰ τὸ καὶ τὸν αὐτὸν ὑπὸ τῆς συναισθήσεως [Ita ex MS. restituit Barnesius pro corrupto καὶ οὐκ] τὰ κακίστα πεινασθῆναι. Schol. Porro Barnesius hic pro καὶ edidit καὶ, quòd alioqui "importunus sit hiatus." Sed vide ad II. ε, 51.

Ver. 192. Ἥ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.] Σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ, ταύτην ἐκτελέσῃ, ὑδάμηναι. Eustath.

Ibid. — ἐκτελέσῃ.] Αἰ. ἐκτελέσῃ. Vide supra ad ver. 33.

- 'Ανδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται 195
 Ἡς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν αἰοιδῇ
 Ἀθάνατοι χαρίεσσαι ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
 Οὐχ ὡς Τυνδαρίου κόρη κακὰ μήσατο ἔργα,
 Κουρίδιον κτείνασα πόσιν· στυγερὰ δὲ αἰοιδῇ
 Ἔσσει· ἐκ ἀνθρώπους· χαλεπὴν δὲ τε φῆμιν ὅπασσα. 200
 Θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Ἔσταότ' εἰν αἶδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεϊ γαίης.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἄγρὸν ἵκοντο
 Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς 205
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν

- “ Viri cui-virgo-nupserat : ideò ei gloria nunquam peribit 195
 “ Suae virtutis : facient autem terrestribus cantilenam
 “ Immortales amabilem prudenti Penelopae.
 “ Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
 “ Cui-virgo-nupserat interfecto marito : odiosa verò cantilena
 “ Erit inter homines ; gravemque famam intulit 200
 “ Foemineis mulieribus ; etiam ei, quae benè-morata fuerit.”
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
 Stantes in Orci aedibus, sub cavernis terrae.
 Illi autem postquam ex urbe descenderunt, citò utique in praedium pervenerunt
 Pulchrum Laërtæ, cultum, quod scilicèt quondam ipse 205
 Laërtes acquisiverat, postquam valde multum laboraverat :

Ver. 195. — κουριδίου.] *Al.* κουρίδια.
 Ibid. — τῷ οἱ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται Ἡς
 ἀρετῆς.] Ita Theognis :
 — ἀρετῆς δὲ μάλα κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.
 Gnom. Eleg. ver. 865.

Et Euripides :

Οὐ σοὶ λείψανον τῶν ἀγαθῶν
 Ἀνδρῶν ἀφαιρούται
 Χρήσιμος ἂν δ' ἀρετῇ
 Καὶ θανάτῳ λάμπει. *Andromach.* ver. 774.

Et Seneca :

Nunquam Stygias fertur ad umbras
 Inclyta virtus — *Hercul. Aëtæus*, 1982.

Vide et suprâ ad ver. 94.

Ver. 196. — τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν
 αἰοιδῇ.]

Ῥίξαντες καλὰ ἔργα, οσφῶν ἐκέρχον αἰοιδῶν.
Theocrit. *Idyll.* XVII, ver. 6.

Carmine fit vivax virtus, expersque sepulchri.

Ovid. ex Pont. lib. IV. Epist. viii. v. 47.

Ver. 197. 370. Ἀθάνατοι — ἀθάνατοι.]
 Vide ad *Il.* 4, 398.

Ver. 198. — Τυνδαρίου.] *Barnesius* edi-
 dit Τυνδαρία. Vide autem suprâ ad λ',
 297.

Ver. 199. Κουρίδιον κτείνασα πόσιν.] Vide
 suprâ ad λ', 429.

Ibid. — στυγερὰ δὲ αἰοιδῇ.] *Barnesius* edi-
 dit στυγερὰ δὲ αἰοιδῇ. Sed nihil opus.

Ver. 200. — χαλεπὴν δὲ τε φῆμιν ὅπασσα
 Θηλυτέρησι γυναιξί.] Vide suprâ ad λ', 432.

Ver. 204. Οἱ δ' ἴσιν ἐν πόλει κατέβαν.]
Ulysses videlicet et *Telemachus* cum duobus
Servis. Redit enim jam Poeta, ut rectè
 notat *Spondanus*, “ ad institutam narratio-
 nem de *Ulysses*,” (undè digressus est su-
 prâ libri superioris fine;) “ cujus adventum
 “ in agrum *Laertis* exponit.”

Ibid. — τάχα δ'.] Versio *Wetsteniana*
 reddit, “ citòque.” Sed rectiùs, ut opinor,
 sententiæ *Apodosin* hic ad voces τάχα δ'
 incipere intelliges: Ac proinde vertendum,
 “ citò utique ;” vel “ citò dein.” Similis enim
 videtur hic constructio, Οἱ δ' ἴσιν —, τάχα
 δ' ac suprâ *Il.* 4, 57. Οἱ δ' ἴσιν αὖ —, ταῖς
 δὲ quem locum vide.

Ver. 205. — τετυγμένον.] Vide ad *Il.*
 7, 488.

Ibid. — ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς Λαέρτης κτεά-
 τισσεν, ἐκὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.] *Dna. Da-*
cier sententiam hanc ita vertit: “ Qu'il avoit
 “ augmentées par ses soins, et par son travail.”
 Sed potior, ut opinor, altera ejusdem inter-
 pretatio: “ Qu'il avoit acquise par ses tra-

*Ἐνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θῆε πάντη,
 *Ἐν τῷ σιτίσκοτοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἵανον
 Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 *Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρη῏ς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
 *Ἐνδυκίως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
 *Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον ἔειπεν
 *Ἵμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἶσαρ
 Δεῖπνοι δ' αἶψα σὺν ἱερεύσατε, ὅστις ἄριστος·
 Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέριοι,
 Αἶκ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
 *Ἢέ κεν ἀγνοήσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔοντα.
 *Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Illic ei domus erat; circumque exedra currebat circumquaque,

In quâ comedebant et sedebant et dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.

Inerat verò mulier Sicula anus, quas utique senem

210

Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.

Ibi Ulysses famulis et filio sermonem dixit:

"Vos quidem nunc ite in benè-aedificatam domum intro;

"In coenam autem statim porcorum mactate, quicunque optimus.

"At ego patrem tentabo nostrum,

215

"An me agnoscat et discernat oculis,

"An ignoret, multo tempore seorsum cùm-abfuerim."

Sic locutus, famulis martia arma dedit.

Illi quidem deindec ad domum celeritèr iverunt: at Ulysses

"oaus." Hoc nimiram et cum voce κτῆ-
 τισιν, et cum voculâ κτῆ aptius videtur con-
 gruere. Cæterum Scholiastes vocem κτῆ-
 τισιν exponit ἱκετιν quod, ut opinor, ferri
 nullo modo potest.

Ver. 207. — κλίσιον.] Ἀπαξ ἑρπται
 σημαίνει δι' ἰδίδραν τινὰ σιγματισμῶν, ἢ ἡ ἱκετι-
 νος οἱ κλισμοί ἢ κρηπίδωμα, ἢ οὐ καθίζοντα,
 ἢ ἱκαμῶντες. Schol. Κλίσιον σημαίνει τὴν ἐν-
 τὸν ἐνθα ἵεσσαν τὰ ζώοντα. — Τούτω παρὰ
 μὲν Ὁμήρῳ συνετίλλου τὸ ι, καὶ παραρρέθηνται
 οἶον, " — περὶ δὲ κλίσιον θῆε πάντη." παρὰ
 δὲ τοῖς Ἀττικαῖς ἱκτῆσιν τὸ ι, καὶ παραρρέθηνται,
 ὡς ἐν Ἰωνίῳ. Etymolog. Magn. ad vocem.
 Κλίσιον δὲ, σιγματικὸς οἶκος ἵσιν ἐντίλλης, καὶ οἶον
 εἰς κλισία, περὶ ἣν ὁμοῖ ἵανον. Παρὰ μὲντοι
 Ἀττικαῖς τὸ κλίσιον ἀπαζῶν καὶ ζωνῶν ἵσιν δι-
 κτυόν. Eustath. Ubi et plures hujus vocis
 explicationes affert.

Ver. 213. Ἵμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον
 δέμον εἶσαρ.] In Vulgatis editum est εὐκτίμι-
 νον σιγαλισμῶν Barnesius autem ex utraque
 Eustathii editione restituit εὐκτίμενον δέμον
 εἶσαρ. Atque ita habet Editio Wetsteniana.
 Rectè: Etenim (uti ipse annotat Barnesius,
 *) non ad urbem, sed ad Laertis domum
 missos liquet ex ver. 219. infra:

Tox. II.

Οἱ μὲν ἔπειτα θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς —

Et ex ver. 357.

*Ἄλλ' ἵμεν περὶ οἴκου, δε ἐρχάτω ἱγγύς

κῆρας

*Ἐνθα δὲ Τηλέμαχος καὶ βοῦκτελον ἀπὸ τοῦ οἴκου
 Περύπταμφ', ὡς ἀνὴρ διῶντιν ἱφουλίσσωνι τὰ
 χεῖρα.

Porrò artificiosè hîc Telemachum et Servos
 dimissos memorat Poeta, ut locum habeat
 Ulysses patris sui tentandi, (infra ver. 239.)
 sequentisque narrationis inducendæ, ver. 208.
 &c. Ὁ Ὀδυσσεὺς — αὐτὸς τῷ πατρὶ αὐτῶν
 ἰδίῳ ἀπερχόμενος γνωριμῆσαι μνηστῆρας δι' ἑ-
 κτῆσαν σκῆψιν καὶ αὐτοῦ, τοὺς μὲν ἀμφ' αὐτῶν
 ἐτίλλει, διῶντιν ταχὺ σὺν ἱερεύσαι. Eu-
 stath.

Ver. 216. Αἶκ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ.] Eustathius in
 commentario citat, Εἴ με ἴτι γνῶν. Malè
 autem deinceps addit: *Ἐν δὲ τῷ, " Εἴ με ἴτι
 " γνῶν," ἀργὸν ἐκ περισσοῦ κῆρας τὸ ἴτι ἱσπ-
 ῆμα. Etenim si vera sit ista lectio, nequa-
 quam supervacanea erit vocola ἴτι, sed eam
 habebit vim, ut exploraturus dicatur Ulysses,
 " an à patre jam, post tam diuturnam absen-
 " tiam, agnoscatur."

Z

- Ἄσσον ἱεν πολυκάρπου ἁλώης, πειρηγίζων 220
 Οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 Οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' υἱῶν ἀλλ' ἄρα τοίγῃ
 Αἶμασιās λέζοντες, ἁλώης ἔμμεναι ἔρκος,
 Ὁρχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
 Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένη ἐν ἁλώῃ, 225
 Λιστρύοντα φυτὸν· ρυπάνοντα δὲ ἔστο χιτῶνα,
 Ῥαπτόν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
 Κνημίδας ραπτάς δέδετο, γραπτὺς ἀλεείνων·
 Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὕπερβει
 Αἰγείην κυνὴν κεφαλῇ ἔχε, πένθος αἰέζων. 230

Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare-cogitans; 220
 Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
 Neque quenquam servorum, neque filiorum; sed sanè illi
 Sepes collecturi, arboreti ut-essent septum,
 Abiverant; at iis senex viam praeibat.
 Solum autem patrem invenit bene-culto in arboreto, 225
 Circumfodientem plantam: squalentem autem indutus erat tunicam,
 Sutilem, turpem; circum verò crura bubulas
 Ocreas sutiles ligaverat-sibi, sentium-stricturas vitans;
 Chirothecasque super manus, ruborum causà: at supernè
 Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans. 230

Ver. 222. — οὐδ' υἱῶν.] Dolii nempè filiorum, ut rectè Spondanus. Cæterum Barnesius hic inter varias lectiones retulit υἱῶν. Quod pronuntiati idem.

Ver. 223. Αἶμασιās λέζοντες.] Τὰ ἐκ τῶν λιπῶν λίαν ταχὺ εὐδοκῆσαντες. Schol. Αἶμασιās δὲ, κατὰ τὴν τοῦ Πισσητοῦ ἑρμηνείαν, ἁλώῃς ἔρκος ἵσος μὴν, ἀς προδιδάσκειν, ἢ ἀπαθῶν αἶμα. Eustath.

Ver. 226. Λιστρύοντα φυτὸν ρυπάνοντα δι ἴσο χιτῶνα.] Observat Cicero, Hesiodum, cùm de culturà agri scriberet, de Stercoratione nè verbum quidem fecisse. "At Homerus," (addit,) "qui multis, ut mihi videtur, antè " sæculis fuit, Laertem lenientem desiderium, quod capiebat è filio, colentem agrum, " et eum stercorantem facit." Lib. de Senectute. Ubi cum hunc Homeri locum respicere videatur, nihil autem hic de Stercoratione memorat Poeta; conjicit Petrus Victorius, Var. Lect. lib. XXVIII. cap. 4. Ciceronem versum hunc ita legisse: "Λιστρύοντα φυτὸν ρυπάνοντα δι ἴσο χιτῶνα" vocemque ρυπάνοντα, Stercorantem, reddidisse. Quod tamen (uti observat Victorius) cum vocis ρυπάνοντα sensu minimè congruit; (vide suprà γ', 87. γ' 435. τ', 72. ψ', 115.) Præterquam quòd et Asyndeton istud, " ἴσο χιτῶνα," admodum sit inusitatum. Cæterum rectè deinde notat Victorius, Stercorationem Homero cognitam patere ex ε', 297. &c. suprà:

Ἐν πολλῇ κίεσσι, ἢ οἱ προδιδάσκειν δοκῶν ἡμιόνων τι βοῶν τι ἄλλας κίεσσι· ἔφε' ἂν ἄγοιεν Δμῶες Ὀδυσσεῖος, τίμινος μέγα ποσέσσοντες.

Porro vocem Λιστρύοντα exponit Scholiastes, Περὶζῶντα καὶ περιπαύοντα. Et Eustathius; Λιστρύον δὲ, (inquit,) τὸ περιζῶν, παρὰ τὸ Λίστρον, ὃ ἵσος ἔστιν. — Αὐτὸ δὲ τὸ, Λιστρύον φυτὸν, ἱμοῖν ἵσος τῶν, φυτὸν ἀμφιλαχεῖναι [infra ver. 241.] Vide suprà ad χ', 445.

Ver. 227. Ῥαπτόν, ἀεικέλιον.] Τὸ δὲ, "Ῥαπτόν," inquit, ἀεικέλιον, ἢ ἀναγνώστου ἵνα δηλοῖ τὸν ἀεικέλιον Ῥαπτόν. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ver. 228. — γραπτὺς.] Τὰς τῶν ἀπαθῶν φυτῶν καταπληκτικὰς καὶ ἀμυχὰς. Schol.

Ver. 229. Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ.] Ἦγον τὰ τῶν χειρῶν καλύμματα, ἐκ δερμάτων δηλαδὴ καὶ αὐτὰ ὄντα. Eustath. Casaubonus quidem hujusmodi chirothecarum usum veteribus Græcis et Romanis incognitum fuisse contendit, "Neque Græci," inquit, "neque " Romani habuere in usu manuum tegumenta, quibus etiam rustici hodiè utuntur." Annotat. in Athenæum, lib. XII. cap. 3. Et paulò inferius; "Græci veteres, ut " diximus, et horum, et tibialium usum " ignorarunt." Ita vir eruditus: Atqui utrisque Laertem usum hic memorat Poeta.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας Δίος Ὀδυσσεύς
Γῆραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Στάς ἄρ' ὑπὸ βλωβρῆν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἴζε.

Μερμήριζε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Κύσσαι καὶ περιφῶναι ἰὸν πατέρ', ἥδ' ἑκάστα

235

Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·

Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἑκάστα τε πειρήσαιο.

ᾧ δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,

Πρῶτον κερτομίους ἐπέεσσιν πειρήσθηναι.

Τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ Δίος Ὀδυσσεύς·

240

Ἦτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφιλάχαινε·

Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφάνει Φαίδιμος υἱός·

ᾧ γέρον, οὐκ ἀδαημονίῃ σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν

Ὁρχατον, ἀλλ' εὔ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδὲ τι πάμπαν,

245

Οὐ φυτὸν, οὐ συκῇ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίῃ,

Οὐκ ὄγχην, οὐ πρασίῃ τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.

Hunc autem ut animadvertit multa-passus nobilis Ulysses

Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,

Stans utique sub excelsâ pyro lachrymam effundebat.

Cogitavit verò deinde in mente et in animo,

Osculari et amplecti suum patrem, et singula

235

Dicere, quomodo venisset et accessisset ad patriam terram;

An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,

Primum mordacibus verbis tentare.

Haec cogitans rectâ ivit ad eum nobilis Ulysses:

240

Sanè ille quidem deorsum tenens caput, plantam circumfodiebat;

Eum autem astans alloquebatur illustris filius:

"O senex, non imperitia te tenet curandi

"Hortum, sed benè tibi cultura habet, neque omnino,

245

"Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,

"Non pyrus, non area tibi sine culturâ in horto.

Ver. 233. — ὄγχην.] Barnesius edidit
οχνη. — de infrâ ad ver. 246.

Ver. 244. — κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.]
Ita apud Virgilium:

— mentem animumque. *Æn.* VI, 11.

Ver. 235. Κύσσαι καὶ περιφῶναι.] In Vulga-
tis editum est Κύσαι· ut et infrâ ver. 319.
Κῦσαι δὲ μιν περιφῶναι. — Sed scribendum
videtur cum duplici s, Κύσσαι. — Κύσσαι
uti et in nonnullis locis apud Poetam edidit
Barnesius: nam vox κύσαι alibi priorem cor-
ripit. Vide suprâ ad π', 15. et ε', 39.

Ver. 236 et 261. Εἰπῶν.] *Al.* Εἰπῶν.

Ver. 238. — δοάσσατο κέρδιον εἶναι, Πρῶ-
τον κερτομίους.] Περιμνηστικὰ γὰρ (inquit Eu-
stathius) Ὀδυσσεὺς οὐκ εἰδὼς ἑαυτοῦ ἀναγνωρίζει
τῇ πατρὶ, μὴ ποτε τῇ αἰφνιδίᾳ τῆς χαρᾶς ἀ-
ποεῖν ἢ γέρον. Verum hoc in animo ha-

buisse Ulysssem, minime ex ipso Poetâ con-
stat. Vide et suprâ ad ver. 213.

Ver. 239. — κερτομίους ἱππίσων.] Vide
ad *Il.* ω', 649.

Ver. 241. Ἦτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν.]
Κάτω ἔχων, ἰνικυῶς· δύναται δὲ καὶ ὑφ' ἑν, τὸ
κατέχων. Schol. Et Henricus Stephanus in-
ter varias lectiones retulit κατέχων. In
annotationibus autem planè mendosam esse
lectionem contendit; voculamque κάτ', non
pro κατὰ, sed pro κάτω positam intelligit.
Quod tamen durius videtur, et sententiæ
nihil addit.

Ibid. — φυτὸν ἀμφιλάχαινε.] Vide suprâ
ad ver. 226.

Ver. 243. — οὐκ ἀδαημονίῃ σ' ἔχει.] Vide
suprâ ad ψ', 266.

Ver. 245. — οὐ συκῇ.] Edidit Barnesius
συκίη. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ἄλλο δέ τοι ἐρίω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔκθεο θυμῷ.
 Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' αἶμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆς τε πακῶς, καὶ ἀεικία ἔσσαι.
 Οὐ μὲν ἀεργίης γε αἶσας ἔνεκ' αὖ σε κομίζει, 250
 Οὐδὲ τί τοι δούλωκε ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι
 Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἵοικας.
 Τοιοῦτῳ δὲ ἵοικας, ἐπεὶ λούσαιο φάγαι τε,
 Εὐδέμεναι μαλακῶς· ἣ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως πατάλιζον, 255
 Τῷ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τοῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολιεύεις;
 Καί μοι παῦτ' ἀχόρεσσον ἐπήτυμον, ἄφρ' εὖ εἰδῶ,
 Εἰ ἐτιόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
 Οὔτος ἀνὴρ νῦν δὲ θυμῷ λήμενος ἐνθάδ' ἰόκει,
 Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἑκαστα. 260
 Εἰπεῖν, ἦδ' ἐπακούσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέωον

" Aliud autem tibi dicam; tu verò nē iram induc animo;
 " Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem,
 " Gravem habes, aequalesque malè, et turpiter indutus es.
 " Non quidem inertiae sanè dominus causà non te curat,
 " Neque quid tibi servile conspicuum-est intuentibus 250
 " In formà et staturà: regi enim viro similis es.
 " Tali autem similis es, qui postquam laverit comederitque,
 " Debeat dormire mollitèr; hic enim mos est senum.
 " Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra, 255
 " Cujusnam servus es virorum? cujusnam verò hortum curas?
 " Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 " Si reverà utique Ithacam banc advenimus, sicut mihi dixit
 " Ille vir, jam nunc obviàm-factus huc venienti,
 " Nequaquam valdè sapiens; quoniam non sustinuit singula 260
 " Dicere, et audire meum verbum, ut interrogabam

Ver. 246. Οὐκ ὄρχην, οὐ πρᾶσιν] Ita Vulgati. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit Οὐκ ὄρχη, ἢ πρᾶσιν ut Iliad. i, 533.

"Κ λᾶσι," ἢ οὐκ ἰνέειν ———
 Et σ', 31.

Αἰνεῖται τίς σεν ἄλλος ———.

Vide et ad ver. 115. *hujus libri.* Barnesius, autem ex Etymolog. Magn. et Editionibus nonnullis edidit, Οὐκ ὄρχην, οὐ πρᾶσιν ———; ut adeò Οὐκ ὄρχην pes sit dactylus.

Ver. 250. Οὐ μὲν ἀεργίης γι' ἀναξ ἴναι' οὐ σε κομίζω. Dupontius in Gnomologiâ Homericâ legit ἴναι' σε κομίζω. Ad sententiam multo minùs rectè.

Ver. 253. Τοιοῦτῳ δὲ ἵοικας, ἵππῳ λούσαιο φάγαι τε, Εὐδέμεναι μαλακῶς.] Τὸ δὲ, "Τῷ αὐτῷ δὲ ἵοικας," ἔφ. διττὴν ἔχει ἵναιαν. "Ἡ γὰρ, ὅτι τοιοῦτος ὁ οἶος λούσθαι, καὶ μετὰ τὸ ἑμφαγῆν κομίζεσθαι. οὐ μὴν καὶ ἔργῳ ἰσχυρῶς ἀνδρείως· ἢ ὅτι τοιοῦτος, ἦγον βασιλεῖ, ἵοικας, οὐ οὐ αὐτὸς ὡς ἔχει, ἀλλ' ὅτι ἐ τοιοῦτος λούσαιο

καὶ φάγαι, ὁρῶ καὶ ἀναστῆναι εἰς ὄρεον. Eustath. Verior, ut opinor, prior explicatio; quam et amplectitur Dna. Dacier. Constructio tamen hic subdificilis videtur, *Homericamque* perspicuitatem minùs sapere: Nisi forte legendum sit, "Τοιοῦτῳ δὲ ἵοικας, ἵππῳ λούσαιο," ἔφ. Quà ratione perspicua admodum et luculenta erit sententia.

Ibid. — ἵππῳ λούσαιο φάγαι τε.] Apud Julianum, Orat. II. (notante Barnesio,) λούσῃ τε φάγῃ τε.

Ver. 254. — Ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.] Τὸ δὲ διττὸν [μῆκος τοῦ γήρως,] ἴφ' οὗ τὸ σφύρον ὅμοια φέρουσιν, αὐτὸ τούτο εἶναι, καὶ οὐ λήγουσιν, " — ἵππῳ λούσαιο φάγαι τε, Εὐδέμεναι μαλακῶς ———." Galen. de Sanitate tuend. lib. V. cap. 12. sub fin.

Ver. 257 et 256. καὶ τοῦτ' ἀγέροισιν ἰσχυρῶς.

— mihi que haec ediasere vera roganti.

En. II, 149.

Ἄμφι ξείνῳ ἐμῷ, εἶπου ζῶει τε καὶ ἴστι,
 ἥ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔρῳ, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον,
 Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ, 265
 Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὐπ' αἰς βροτὸς ἄλλος
 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίῳ ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
 Εὐχέτο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
 Λαέρτην Ἀρκείσιδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δάματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 270 Ἐνδυκίῳς Φιλίῳ, πολλῶν κατὰ οἶκον ἑστάν·
 Καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊά, οἷα ἐφίκει·
 Χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἐπτά τάλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
 275 Δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
 Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 Χωρὶς δ' αὐτὲ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
 Τέσσαρας εἰδαλίμας, αἷς ἤθελεν αὐτὸς εἰλίσθαι.

"De hospite meo, an alicubi vivatque et existat,

"An jam mortuus sit, et in orci aedibus.

"Edicam enim tibi, tu verò attende, et me audi;

"Virum quondam hospitio-excepi charā in patriā terrā, 265

"Ad nostram domum ubi-venerat; et nondum quisquā mortalis alius

"Hospitum longinquorum charior meam advenit domum.

"Profitetur autem se ex Ithacā genere esse; at dicebat

"Laertem Arcesiadem patrem esse ipsius.

"Hunc quidem ego ad domum ducens bene hospitio-excepi, 270

"Peramanter tractans, multa in domo mihi cum-essent;

"Et ei dona prae bui hospitalia, qualia decebat:

"Auri quidem ei dedi bene-elaborati septem talenta,

"Dedi verò ei craterem totum-argentum floris-caelatum,

"Duodecimque simplices laenas, totque tapetes, 275

"Totidemque pallia pulchra, totidemque ad haec tunicas:

"Separatim verò insuper mulieres eximias, operum scientes,

"Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere."

Ver. 266. — οὐπ' αἰς βροτὸς.] *Al.* οἱ τοῖς βροτῶς.

Ver. 267. Ξείνων τηλεδαπῶν φίλῳ ἐμὸν ἵκετο δῶμα.] *Philon.* τινεσὶ φίλοις, ἐκ δὲ ἱστικῶν δῶμα. Ἐκ τοῦ "φίλος" δι, ὁ φίλιον γίνεσθαι ἀπ' αὐτοῦ δι, αἰ καὶ ἀρεθιλόα, ὁ φίλος, οὗ χρῆσι καὶ παρὰ Σοφocλῆ. *Eustath.* Vide supra ad v. 351. Quod cum non intellexerit *Spondanus*, sententiam hoc in loco planè pessundat, istud φίλιον vertendo "amicorum": ac si esset videlicet ex φίλος. Et in annotationibus; "Docet," inquit, "his verbis, se remotam quandam regionem incoluisse, utpote ad quam peregrini homines minime accederent." Eandemque

interpretationem sequuntur Versiones pleraeque. Sed et *Barnesius*, qui ad *Odys.* v. 351. ubi idem versus occurrit, sententiam et in Versione et in Annotationibus rectè exposuit; ipse tamen hoc in loco vocem φίλιον "amicorum" mirè vertit.

Ver. 269. — αὐτοῦ.] *Al.* αὐτῶ.

Ver. 271. — φίλιον.] Vide ad *Iliad.* v. 304.

Ver. 275. Χρυσοῦ μὲν οἱ.] *Barnesius* inter varias lectiones, Χρυσὸν μὲν οἱ.

Ver. 278. — εἰδαλίμας.] *Eustath.* εὐμύθοις. *Etymolog. Magn.* ad vocem εἰδαλίμας. Ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατήρ κατὰ δάκρυον εἶβον
 Ἐεῖν, ἦτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἣν ἐρεείνεις· 280
 Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι·
 Δῶρα δ' ἐτάσια ταῦτα χαρίζεο, μυρὶ ὀπάζων·
 Εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ,
 Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
 Καὶ ξεινὴ ἀγαθὴ· ἥ γὰρ Δέμις, ὅστις ὑπάρξει. 285
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξεινίσσας ἐκείνον,
 Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
 Δύσμορον; ὃν που, τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης,
 Ἢέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου 290
 Θηρσὶ καὶ οἰανοῖσιν ἔλωρ γένετ' οὐδέ εἰ μήτηρ
 Κλαῦσε περιστείλασα, πατήρ δ', οἳ μιν τεκόμεσθα·
 Οὐδ' ἄλοχος πολύδαρος ἐχέφρων Πηνελόπεια

Illi autem respondit deinde pater lachrymas stillans :

"Hospes, profectò quidem ad terram pervenisti, de-quà interrogas :

280

"Injuriæ autem ipsam et improbi viri habent.

"Dona verò irrita hæc largiebaris, multa præbens :

"Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,

"Eò te benè donis remuneratus dimisisset,

"Et hospitio bono ; hoc enim jus est, quicumque coeperit.

285

"Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra,

"Quotus jam annus est, quandò hospitio-excepisti illum,

"Tuum hospitem infelicem, meum filium, (si quidem unquam fuit),

"Infortunatum ? quem alicubi, procul ab amicis et patriâ terrâ,

"Vel in ponto comederunt pisces, vel in terrâ

290

"Feris et avibus captura factus est ; neque ipsum mater

"Flevit coopertum, paterque, qui ipsum genuimus ;

"Neque uxor multùm-dotata prudens Penelope

Ver. 283. Εἰ γάρ μιν.] Refertur istud γὰρ non ad aliquid jam antè dictum, sed ad id quod de egregiâ Ulyssis benevolentia et hospitalitate elegantius reticetur. Vide ad II. i, 22.

Ver. 285. — ἢ γὰρ Δέμις, ὅστις ὑπάρξει.] Vocem ὑπάρξει (quæ apud Homerum hoc tantùm in loco occurrit.) Scholiastes exponit, περιπαρήχεται. Similiterque Eustathius; Δίκαιον, inquit, ἀντιξινίζειν τὸν ὑπάρξαντα.

Ἐκόντι τοίνυν πρίσμι

Νῆφ σὸν ὑπεργίταν

Ἐπανιδάσαι. Pindar. Pyth. Od. V. 57.

Χάρις χάριν γὰρ ἰστέν ἢ εἰκασὸς ἀνί.

Sophocle. Ajax, ver. 522.

Cæterùm Eustathius legit ὑπάρξει.

Ver. 288. — εἴ ποτ' ἔην γε.] Vide ad II. γ', 180.

Ver. 289. Δύσμορον ; ὃν που, τῇλε φίλων, &c.]

Heu ; terrâ ignotâ, canibus data præda Latinis,

Alitibusque jaces : nec te tua funera mater

Produxit, pressive oculos, —————

Æn. IX, 485.

Ver. 290. Ἢέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες.]

————— aut gurgite mersum

Unda feret ; piscesque impasti vulnera lambent.

Æn. X, 559.

Ibid. — ἐπὶ χέρσου.] Al. ἐπὶ χίρσου.

Ver. 292. — περιστείλασα.] Περιπαρήχασα. Schol.

Ver. 296. — ἄλοχος πολύδαρος.] Ἡ

Κῶκυς ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὥς ἐποίκεν,
 Ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ Δανόντων. 295
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς;
 Πού δ' ἐ νῆς ἐστῆκε Δοῇ, ἥ σ' ἤγαγε δέυρο,
 Ἀντιθέους Δ' ἐτάρους; ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκῆσαντες ἔβησαν; 300
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύξαντος, ὅθι κλυτὰ δῶματα ναῖα,
 Υἱὸς Ἀφείδαντος, Πολυπημονίδαο ἀνακτος·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με δαίμων 305
 Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·
 Νῆς δέ μοι ἦδ' ἐστῆκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλης.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τὸδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,

- "Ploravit in lectis charum maritum, sicut decet,
 "Oculos illius ubi-presserat: hic enim honos est mortuorum. 295
 "Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 "Quis? undè es hominum? ubinam tibi urbs et parentes?
 "Ubinam autem navis stat velox, quae te vexit huc,
 "Deo-paresque socios? an vector venisti
 "Navi in alienà; illi autem te-exposito discesserunt?" 300
 "Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 "Enimverò ego tibi haec valdè accuratè narrabo:
 "Sum enim ex Alybante, ubi inclytas aedes habito,
 "Filius Aphidantis, Polypemonidae regis:
 "At mihi sanè nomen est Eperitus; sed me deus 305
 "Errare-fecit à Sicania, huc ut-venirem nolens:
 "Navis verò mihi haec stat ad agrum, seorsum ab urbe.
 "At Ulyssi hic jam quintus annus est,

πολλοῖς δόμοις γαμήψια. Schol. Vide supra ad β', 378.

Ver. 294. — ἰωίκεται.] Eustathius in commentario citat ἰωίκεται. Quae fortè posterior lectio. Vide ad II. ε', 37.

Ver. 298. Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε.] Ita Vulgati. In utraque autem Eustathii editione scriptum est, Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε] quam lectionem et praefert Stephanus Berglerus, in Praefatione ad Iliados Editionem Weistenenianam, pag. 8. pluraque ex Aristophane loca adducit, ubi vocula δ' occurrit. Apud Homerum tamen, (ut fatetur vir ipse eruditus,) in vulgatis exemplaribus, nusquam reperitur haec vocula. Barnesius ex conjectura edidit, Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε. At verisimilior altera ejusdem conjectura; Πού δ' ἡ νῆς ἔστηκε. Quae lectio firmari videtur ver. 307. infra; ubi ex ε', 185. restituit ipse Barnesius, Νῆς δ' ἐ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ. Sed et vulgata lectio hoc in loco quâ ratione ferri possit, vide ad II. ε', 51.

Ver. 299. — ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας.] Ἐταῦθα ἔμπορος καὶ τὰ ἄλλα ἑστὶς νῆς ἰωίκεται. Eustath. Vide supra ad β', 319.

Ver. 303. Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύξαντος.] Ἀλύξαντας, πόλις Ἰταλίας ἐν Μισσηνίῳ, ἥ μάλιστ' ἀπὸ τῶν ἑσθίων ἐστὶν ἐν τῇ καταλόγῳ [Iliad. β', 857.] Ἀλύξαντος ἔφη. Schol. Ἐπεὶ δ' ἐ, πόλιν ὁραμένην ταύτην ἴσται. Eustath. Quae autem hic affert Barnesius; "Ἀλύξαντας ab ἀλν, Peregrinationem; Ἀφείδας, Munificentiam Latine notare; Πολυπημονίδης, ejusdem Affictiones;" haec verò merè sunt ineptiae. Quanquam eadem ferè annotat et Eustathius.

Ver. 306. — Σικανίης.] Σικελίας φησὶ γὰρ αὐτὴν Ἰσχυρις, ἰσθμὸς δ' ἐπὶ Σικανῶν ποταμῷ. Schol.

Ver. 307. Νῆς δ' ἐ μοι ἦδ' ἔστηκεν.] Ita ex Editionibus nonnullis restituit Barnesius. Rectè, ut videtur. Ita enim (ut ipse annotat) in omnibus legitur supra ε', 185. ubi idem versus occurrit. Alii hic, ommissâ voculâ ἦδ', legunt "Νῆς δ' ἐ μοι ἔστηκεν," &c.

Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἰμῆς ἀπελήλυθε πάτερης,
 Δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἰσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι 310
 Δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἰγὼν ἀπίτεμπον ἐπείνον,
 Χαῖρε δὲ κείνος ἰὼν· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἰώλπει
 Μίξεσθαι ξενίῃ, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.

Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐπάλυψε μέλαινα·
 Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἰλὼν κόινιν αἰθαλόεσσαν 315
 Χεύατο κακκεφαλῆς πολλῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.
 Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δὲ οἱ ἦδη
 Δριμὺ μῆνος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορῶντι.
 Κύσσε δὲ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἥδ' εἰσορῶντα·

Κεῖνος μίντοι ὄδ' αὐτὸς ἰγὰ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάς, 320
 Ἦλυθον εἰκοσθῇ ἔτι εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.

“ Ex quo illinc ivit, et à meâ discessit patriâ,
 “ Infelix : profecto utique ei bonas erant aves eunti, 310
 “ Dextrae ; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum ;
 “ Gaudebat autem ille abiens : animusque adhuc nobis sperabat,
 “ Mixtum-iri nos hospitio, et splendida dona daturus.”
 Sic dixit : illum autem doloris nebula coöperuit atra :
 Ambabus verò manibus sumptum pulverem fulvum 315
 Fudit-sibi in caput anum, crebrò gemens.
 Hujus autem commovebatur animus ; ad nares verò ei jam
 Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.
 Osculatus verò est ipsum amplectens, insiliens, et alloquebatur :
 “ Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris, 320
 “ Veni vigesimo anno in patriam terram.
 “ Sed contine-te à fletu, luctuque lachrymoso.

Ver. 311. Δεξιοί.] Δίξιοι ἢ ἐκ τῶν δεξιῶν
 μέρων. Schol.

Ver. 312. ——— θυμὸς δ' ἔτι.] Δι. θυμὸς
 τί τι.

Ibid. ——— νῶϊν.] Eustathius in com-
 mentario citat ἡμιν.

Ver. 314. ——— τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐπά-
 λυψε μέλαινα.] Vide ad Il. ε', 22.

Ver. 315. ——— χερσὶν ἰλὼν κόινιν αἰθαλόε-
 σαν χεύατο κακκεφαλῆς πολλῆς.]

Canitiem immundo deformat pulvere, et
 ambas

Ad coelum tendit palmas ———.

Æn. X, 844.

Canitiem terrâ atque infuso pulvere fac-
 dans.

Catull. de Nuptiis Pelei et Thetidos,
 Carm. LXIV. ver. 224.

Ver. 317. ——— ἀνὰ ῥίνας δὲ οἱ ἦδη Δριμὺ
 μῆνος προὔτυψε.] Δριμὺ μῆνος προὔτυψε, ἤτοι
 προῖναισι ταῖς ῥείν' ὃ δὲ προῖναισι, ὡς τὰ
 πολλά, ὃ μίλλων δακρυῖον. Eustath. Aristo-
 teleas autem hujusmodi narium affectionem

ab irâ proficiisci putat : Οἱ ἀνδρῶν, inquit,
 θυμοὶ δὲ ἐκ τῶν δεξιῶν γὰρ ὁ θυμὸς ἀπὸ τοῦ
 ἀνδρῶν ὄντι καὶ ὄρνιθες, “ — Δριμὺ δ' ἀνὰ
 “ ῥίνας μῆνος —” Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα
 ἵσκει σημαίνει τὸν τοῦ θυμοῦ ἵσκει καὶ ἵσκει.
 Ethic. Nicomach. lib. III. cap. 11. Simili-
 tέρque Theocritus, Idyll. I. ver. 18.

Καὶ οἱ αὐτοὶ Δριμὺν χερσὶν ἰλὼν κόινιν αἰθαλόεσαν.

Ver. 319. Κύσσε.] Vide suprâ ad ver. 235.
 et ad ε', 39.

Ver. 320. Κεῖνος μίντοι ὄδ' αὐτὸς ἰγὰ, πά-
 τερ, ὃν σὺ μεταλλάς.] Similiter apud Virgi-
 lium :

—— coram, quem quaeritis, adsum

Troïus Æneas, Libycis ereptus ab undis.
 Æn. I, 593.

Et apud Martialem :

Hic est, quem legis, ille, quem requiris.

Lib. I. Epigram. i. ver. 1.

Ver. 321. ——— εἰκοσθῇ ἔτι κ.] Vide su-
 præ ad π', 206.

Ver. 322. Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο.] Pronun-
 tiabatur ἴσχεο, vel ἴσχιον ut recte notavit

Ἐκ γάρ τοι ἐρέω (μάλα δὲ χρὴ στυδόμεν ἔμψης·)

Μηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,

Λάβην τινύμενος θυμαλγία, καὶ κακὰ ἔργα.

825

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς πάϊς, ἐνθάδ' ἰκάνεις,

Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὅφρα πεποιθῶ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,

330

Τὴν ἐν Παρησῶ μ' ἔλασεν σὺς λευκῶ ὀδόντι

Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ

Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅφρ' ἂν ἐλοίμην

Δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν.

335

Εἰ δ' ἄγε, τοι καὶ δένδρε', εὐκτιμένην κατ' ἀλήνην,

Εἶπω, ἃ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἥτιόν σε ἔκαστα,

Παιδὸς ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπιστόμενος· διὰ δ' αὐτῶν

Ἰκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἔκαστα.

Ὅγχνας μοι δῶκας τρεῖςκαίδεκα, καὶ δέκα μηλίας,

Συκίας τεσσαράκοντ' ὄρχον· δέ μοι ᾧδ' ὀνόμηνας

340

"Edicam enim tibi; (valdè autem oportet festinare omninò :)

"Procos interfeci in nostris aedibus,

"Contumeliam ulciscens animo-gravem, et mala opera."

325

Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque :

"Siquidem reverà Ulysses utique, meus filius, huc venisti,

"Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear."

Illum verò respondens allocutus est solers Ulysses :

"Cicatricem quidem primùm hanc animadvertite oculis,

330

"Quam in Parnasso mihi inflixit sus albo dente

"Peregrè-profecto : tu verò me emiseras et veneranda mater

"Ad patrem Autolycum matris charum, ut acciperem

"Dona, quae huc profectus mihi promiserat, et annuerat.

"Quin age, tibi et arbores, benè-culto in arboreto,

335

"Dicam, quas mihi olim dedisti; ego autem poscebam à te singulas,

"Puer cùm-essem, per hortum comitans; per ipsas verò

"Ibamus, tu autem nominasti et dixisti singulas.

"Pyros mihi dedisti tredecim, et decem malos,

"Ficos quadraginta, vitium-ordines verò mihi hîc disertè-dixisti

340

Barnesius. Similiter ἦσαν, infra ver. 336. Ad pronuntiandum ἦσαν, vel ἦσαν. Vide ad II. 4, 116.

Ver. 323. — μάλᾳ δὲ χρὴ στυδόμεν.] Ἀπὸ τοῦ παραδοξοῦσι πάλιν ἐν τῇ ἰσχυρίᾳ αὐτίκα νῦν. Eustath.

Ver. 325. — ἐπόμενος.] Vide ad II. β', 43, γ', 260 et 279.

Ver. 331. Τὴν ἐν Παρησῶ.] Vide supra ad ε', 593. ἔκ.

Ver. 333. Εἰ ὃ ἄγε.] Particula Ei, hoc in loco, vis huiusmodi est: "Sin hoc tibi non

"satis visum fuerit;" Vel, "Sin alia ad-pronuntiabatur ἦσαν, vel ἦσαν. Vide ad II. 4, 116.

Ibid. — καὶ διδοί' — Εἶπω, ἃ μοι πότε ἔδωκας.] Καὶ τῇ πατρὶ ἰκαίτατόν τι γνώρισμα παραδεικνύς οἰκίῳ τῷ τότῳ περὶ ἐν ἄρσι ὑπάρχοντι, ἀπαμειβόμενος καὶ διδοῖν τῷ Λαέρτῃ, "ἃ

"μοι ποτὶ" φησὶ "ἔδωκας," ἔκ. Eustath.

Ver. 339. Ὅγχνας.] Al. Ὅχνας. Vide supra ad ver. 246. et 4, 115.

Ver. 340. — ἔρχον δέ.] Ὅρχος γὰρ ἵστιν ὁ βόλος, εἰς δὲ ἰσθμίσται τὰ φυτόν πρὸς μέσῳ χυμῷ — Ὁ δὲ Ἡσίοδος ἔρχον λέγει τὴν ἰ-

Δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 "Ἡν' ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
 'Οππότ' ἐπὶ Διὸς ἄραι ἐπιβρίσειαν ὑπερβην.

"Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Σήματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπειδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 345

'Αμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχες· τὸν δὲ προτὶ οἱ
 Εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 'Εξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·

Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥα ἔτ' ἐστὶ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 Εἰ ἐτιὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν. 350

Νῦν δ' αἰνῶς δίδδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
 'Ενθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ

"Daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unusquisque

"Erat; illic nemp̄ uvae omnigenae insunt,

"Quandò demùm Jovis tempestates incubuerint desuper."

Sic dixit: ejus autem ibidem soluta sunt genus et charum cor,

Signa agnoscentis, quae ei accurata dixerat Ulysses. 345

Circum verò filium charum jecit brachia; eum autem ad se

Cepit animâ-deficientem multa-passus nobilis Ulysses.

At postquam is spiritum-recepit, et in mentem animus collectus est,

Iterum verbis respondens allocutus est:

"Jupiter pater, profectò utique adhuc estis dii in magno Olympe, 350

"Si reverà proci improbi injuriam luerunt.

"Nunc autem gravitèr timeo in mente, ne citò omnes

"Huc adveniant Ithacenses, nuncios verò

πίστιχος φυτεῖαι τῶν ἀμπελῶν [Ἀσπὶς Ἡρακλ.
 ver. 293. 294.] "Οἱ δ' αὖτ' ἐς θαλάρους
 "ἱερῶν — βίτρουας μεγάλων ἀπὸ ἐρχῶν"
 — καὶ πάλιν, [ver. 296. 297.] " — παρὰ
 "δὲ σφῖσιν ὀρχεῖς Χρυσεῖδ' ἦν." Ἔστι δὲ ὅτι δη-
 λαὶ καὶ κῆποι. Etymolog. Magn. ad vocem
 "Ορχαται.

Ver. 341. — διατρύγιος δὲ ἕκαστος "Ἡν].
 Τὸ δὲ "διατρύγιος," ἀπᾶς μὲν καὶ αὐτὸ ἰσηται
 τῇ Ποιητῇ, σημαίνει δὲ ἀμπελῶν, ἥς οἱ καρποὶ ἐν
 διαφόροις καιροῖς πωταίνονται διὰ καὶ ἴφν, "ἔνθα
 "σταφυλαὶ παντοῖαι." Ἐπειρὶ δὲ διατρύγιος
 φασὶν ὄρχευσ, οὐ μόνον οἰνωδὺς, ἀλλὰ καὶ διδύμο-
 πους, τοὺς μὴ πάνυ πικροὺς, ἀλλὰ τοιαύτους ὡς
 ματαῖον τῶν κατὰ τὰ φυτὰ στείχων περιστεφ-
 θαι τὴν σπυρίων καὶ οἶνον τεργῶσθαι. Eu-
 statth. Rectiùs autem, ut opinor, vocem δια-
 τρύγιος interpretèris "Penitus-vindemialis."

— ὅτι τεργῶμεν ἀλάνη. Iliad. ε', 566.

— ἱεῖρας δ' ἄρα τι τεργῶμεν.
 Odys. 4, 124.

Οἱ δ' ἱεργῶν οἶνος —
 Hesiod. Ἀσπ. Ἡρακλ. 292.

Ver. 343. — ἐπιβρίσειαν.] Vide ad Il. 4, 343.

Ver. 345. — πέφραδ'.] Vide ad Il. β',
 314. et ζ', 500.

Ver. 347. Εἶλεν.] Al. Εἶλιν.

Ver. 360. — ἥ ῥα ἔτ' ἐστὶ θεοὶ.] Ita a-
 pud Euripidem:

Νῦν τήνδ' αἰλῶτες ἡμέραν ἰδοῦ' ἰγὰ,
 Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς
 "Ἐχιν ἴλασσαι, τῶνδ' ἐσιάντων δίκην.

Supplices, ver. 731.

Et apud Livium: "Pro se quisque, Deos
 "tandem esse, et non negligere humana, fre-
 "munt." Lib. III. § 56. Et Torquatus,
 apud eundem: "Est caeleste numen! Es,
 "magne Jupiter!" Lib. VIII. § 6. Nec
 dissimiliter apud Lucanum:

— sunt nobis nulla profectò
 Numina; cùm cæco rapiantur secula casu;
 Mentimur regnare Jovem —
 Pharsal. lib. VII, 445.

Ver. 351. — ἀτάσθαλοι.] Al. ἀτάσθαλον.
 Ibid. — ἱεῖραν.] Vide ad Il. 4, 508. et
 χ', 19. 20.

Ver. 352. — δίδδοικα.] Vide ad Il. ε', 736.
 Ver. 353. — ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι.] Bar-

Πάντη ἑποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 355

Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·

Ἄλλ' ἴωμεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κείται·

Ἐνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδ' ἐσυνώτην

Προὔπεμψ', ὥς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.

Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δαίματα καλά. 360

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,

Εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδ' ἐσυνώτην,

Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.

Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ

Ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν, καὶ χρίσεν ἑλαίῳ· 365

Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη

Ἄγχι παρισταμένη μέλει ἤλδανε ποιμένι λαῶν,

Μείζονα δ', ἢ πάρος, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.

Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱός,

Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην· 370

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Circumquaque expediant Cephalenorū ad urbes."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

355

"Confide, nē tibi haec in mente tuā curae-sint;

"Sed eamus ad domum, quae hortum prope jacet:

"Illuc verō Telemachum et bubulcum et subulcum

"Praemisi; ut coenam appararent citissimē."

Sic utique locuti, iverunt ad aedes pulchras.

360

Hi autem quandō jam pervenerunt ad aedes habitantibus-commodas,

Invenērunt Telemachum et bubulcum et subulcum,

Incidentes carnes multas, miscentesque generosum vinum.

Interim verō Laërtem magnanimum suā in domo

Famula Siculo lavit. et unxit oleo;

365

Circumque deindē laenam pulchram jecit: at Minerva

Propē astans membra auctavit pastori populorum,

Majoremque, quā antea, et crassiorem fecit ad-intuendum.

E balneo verō is egressus est; admirabatur autem ipsum charus filius,

370

Ut vidit immortalibus diis similem coram;

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est:

nesius ex conjecturā edidit ἰαλίθωσις ῥ' ἴθα-
κην. Sed nihil opus. Vide ad II. α. 51.

Ver. 354. — Κεφαλλήνων πολίεσσι.] Ita
recte ex Eustathii commentario, et ex Odys.
φ. 252. restituit Barnesius. In vulgatis hic
corrupte editum est πολίεσσ' ac si esset vi-
delicet ex πολῖς.

Ver. 263. Ταμνομένους.] Vide ad II. γ. 180.

Ibid. — κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.] Του-
τίστιν, ἡμετέρας εἰς κρατῆρας. Eustath.
"Τὸ κερῶν, sive κραῖνα, licet miscere pro-
"priè significet, usurpatur tamen simpliciter

"τὲρ ἀπὸ τοῦ ἰγγίτιν, καὶ δίδωαι πῖον pro
"infundere in calicem scil. sive cyathum,
"et bibendum porrigere." Gataker. Adver-
sar. Miscellan. Posthum. cap. 5. ubi hunc
Homeri locum adducit.

Ver. 366. — αὐτὰρ Ἀθήνη — μίλε
ἤλδανε ποιμένι λαῶν.] "Ἦτοι ἐντραφῇ καὶ λιπαρῇ
ἰστίῳ, ἐνέχουσα τὰ μίλα. Porphyr. Quaest.
Homeric. 10. Vide et suprā ad α'. 175. et
ψ'. 156.

Ver. 368. Μείζονα δ'.] Apud Eustathium
in commentario, Μείζονα ε'.

ὦ πάτερ, ἥ μάλα τίς σε θεῶν αἰιγενετῶν
Εἰδός τε μίγεθός τε, ἀμύρονα θῆκεν ἰδέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων, 375

Οἷος Νήριον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,

Ἀκτὴν Ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσαν,

Τοῖος ἐὼν τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,

Τεύχε' ἔχων ἁμοισιν, ἐφιστάμεναι, καὶ ἀμύνειν

Ἄνδρας μισηστῆρας· τῷ κε σφείων γούνατ' ἔλυσα 380

Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

ὦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,

Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

Ἐνθ' οἱ μὲν δείπῳ ἐπεχείρειον· ἀγχίμολον δὲ 385

Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος

Ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεισσαν

Μήτηρ, γρηῤ Σικελῇ, ἥ σφίτας τρέφε· καὶ ῥα γέροντα

Ἐνδυκίως κομείεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.

Οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον, φράσσαντό τε θυμῷ, 390

Ἔσταν ἐν μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

"O pater, certè omninò aliquis te deorum sempiternorum

"Formaque staturaque, egregium fecit ad-intuendum."

Eum autem rursus Laërtes prudens contrà allocutus est:

"Utinam, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo, 375

"Qualis Nerëcum capì, benè-aedificatam urbem,

"Littus Continentis, Cephallenibus imperans,

"Talis existens tibi hesternus in nostris aedibus,

"Arma habens humeris, astituissem, et propulsássem

"Viros procos; eò ipsorum genua solvissem 380

"Multorum in aedibus; tu verò mente intùs lactatus fuisses."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Illi autem postquam cessarant à labore, apparaverantque convivium,

Ordine sedebant in sedilibusque solisque:

Ibi illi quidem prandio manus-admovebant; propè autem 385

Venit senex Dolius, unaque filii hujus senis

Ex operibus fatigati; quippè egressa vocaverat

Mater, anus Sicula, quae ipsos nutriebat; et sanè senem

Studiosè curabat, postquam senectus corripuerat.

Illi verò ut Ulyssem viderunt, agnoveruntque amño, 390

Steterunt in aedibus attoniti; at Ulyssea

Ver. 375. 376. Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, —
Οἷος Νήριον εἶλον.]

O mihi praeiteritos referat si Jupiter annos!
Qualis eram, cum primam aciem Prae-
neste sub ipsa

Stravi ———. Aen. VIII. 560.

Ver. 376. Οἷος Νήριον εἶλον, — Ἀκτὴν Ἠ-

πείροιο.] Ἡ Λιωνία, Κορινθίαν τὸν ἰσθμὸν διὰ
κοιφάντων, νῆας γίγνεται, ἀπὸ τῆς πρώτης οὐρα
περὶ ταύτης γὰρ φησὶ λίγιν τὸν Λαίρην·
"Οἷος Νήριον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,"
"Ἀκτὴν Ἠπείροιο." Strabo, Geograph. lib. I,
pag. 102. al. 59. Vide et eundem, lib. X,
pag. 693. nl. 451. 452.

Ver. 388. — γέροντα Ἐνδυκίως κομείεσκεν.]

Μειλιχίως ἰπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·

“ὦ γέρον, ἴζ’ ἐπὶ δειπνόν· ἀπεκλεάθηςθε δὲ θάμβεις·

Δηρὸν γὰρ σίτω ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες

Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὕμέας ποτιδύγμενοι αἰεὶ.

395

“ὣς ἄρ’ ἔφη· Δολίος δ’ ἰθὺς κίε, χεῖρε πτασσάσας

Ἀμφοτέρας· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ’ ἐπὶ καρπῷ,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ φίλ’, ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ’ ἡμῖν,

Οὐδέ τ’ οἴαμένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοῖς,

400

Οὐδέ τε, καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·

Καί μοι τοῦτ’ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ’ εὖ εἰδῶ,

Ἥ ἤδη σάφα οἶδες περίφρων Πηνελόπεια

Νοστήσαντά σε δεῦρ’, ἢ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.

Τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

405

“ὦ γέρον, ἦδη αἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα κένεσθαι;

Blandis verbis compellans allocutus est :

“ O senex, sede ad prandium ; obliviscimini verò stuporis ;

“ Duddum enim cibo manus-admovere cupientes

“ Manebamus in aedibus, vos expectantes semper.”

395

Sic utique dixit : Dolius autem rectà ivit, manibus passis

Ambabus ; Ulyssisque prehensam osculatus est manum ad carpum ;

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

“ O chare, quandoquidem rediisti cupientibus valdè nobis,

“ Non verò et expectantibus, dii autem te duxerunt ipsi ;

400

“ Salveque, et magnoperè gaude ; dii verò tibi prospera dent :

“ Et mihi hoc die verum, ut benè sciam,

“ An jam certò nòrit prudens Penelope

“ Reversum te huc, an nuncium expediamus.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

405

“ O senex, jamjam novit ; quid te oportet haec curare ?”

Τὸν Δολίον, ἢ τὸν Καίρην. Eustath. Sed de Dolio omnino intelligendum hoc, liquet ex praecedenti ver. 386.

Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, οὐδ' οὐκ οὐκ τοῦ γέροντος.

Ver. 394. — μεμαῶτες.] Vide ad II. i, 46.

Ver. 397. — Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ'. In vulgatis scriptum est Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν, &c. Eustathius autem ; Ἐν γυνικῇ Διο. λικῇ, (inquit,) ἢ Δωρικῇ, ἵστανται κατὰ κράσιν μετὰ περισπωμένου τοῦτο τὸ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁλοῖ δει δὲ Δολίος τῆς τοῦ Ὀδυσσεὺς λαβὼν ἱφλάσας χεῖρα ὡς γὰρ πρὸ ὀλίγων, [suprà ver. 39.] τὸ “ ἐκλεάθηςθε θάμβεις” θάμβεις ἵσταν, οὕτω καὶ ἱστανθῶς τὸ Ὀδυσσεὺς ἱστανθῶς ἀντίπαλιν εἰς τὸ Ὀδυσσεὺς. Rectè omnino. Alioqui enim sequens oratio, quæ manifestè Dolii est, Ulyssi tribueretur. Ut Barnesius ex Etymologico Magno Editionibusque nonnullis, Ὀδυσσεὺς edidit. Porro Editio Watsoniana habet Ὀδυσσεὺς.

Ibid. — κύσε.] Vide suprà ad ε', 39.

Ver. 400. — θεοὶ δέ σε ἤγαγον.] Al. θεοὶ δὲ ε' ἀγάγαγον.

Ver. 401. Οὐδέ τι, καὶ μέγα χαῖρε.] Τὸ δὲ “ Οὐδέ,” καὶ οὐκ ἀντὶ τοῦ ὕμνου τοῦτοισιν, ὅλως καὶ ὕμνος ἴσος. Eustath. Οὐλοῖ δ' Ἀσέλλων καλοῦσι τινὰ καὶ Μιλήσιαι, καὶ Ἀθήναι, [Al. Λύδοι,] οἷον ὕμναστον καὶ παιονιστὴν τὸ γὰρ οὕτως, ὕμνασιν ἄφ' οὗ καὶ τὸ οὐλόη, καὶ “ Οὐδέ τι, καὶ μέγα χαῖρε.” Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 942. al. 635. Similiter et Macrobius : “ Eundem Deum [Apollinem] præstantem salutibus causis, Οὐλοῖν appellant ; id est, sanitatis auctorem ;” ut ait Homerus : “ Οὐδέ τι, καὶ μέγα χαῖρε.” Saturnal. lib. I. cap. 17. Apud Homerum in Iliade et Odysseâ non alibi occurrit hæc vox.

Ibid. — μέγα χαῖρε.] Al. μέγα χαῖρε. Atque ita citat Macrobius loco jam suprà adducto.

- 'Ως φάβ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζει' ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου.
 'Ως δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 Δεικανόωντ' ἐπίεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·
 'Εξείης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον πατέρα σφῶν. 410
 "Ως οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 "Όσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πόλιν ὥχετο πάντη,
 Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα·
 Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 Μυχμῶ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος· 415
 'Εκ δὲ νίκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι·
 Τούς δ' ἐξ ἀλλάνων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον
 Πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι, θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο, 420
 Τοῖσιν δ' Εὐπίθης ἀνὰ θ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
 'Αντινόου, τὸν πρῶτον ἐνῆρατο δῖος Ὀδυσσεύς·

Sic dixit : ille verò rursus deinde sedit benè-politâ in sede.

Sic autem paritèr filii Dolii inclytum circa Ulyssëm,

Blandè-compellabant verbis, et manibus inhaerebant :

Ordine verò sedebant juxta Dolium patrem ipsorum.

Sic illi quidem circa prandium in aedibus se-occupabant.

Fama verò nuncia citò per urbem ibat undique,

Procorum gravem mortem et fatum indicans :

Illi autem simul audientes ibant aliundè alius,

Cum strepituque gemituque, aedes ante Ulyssis :

Exportabant verò cadavera aedibus, et sepeliebant singuli :

Eos autem qui erant ex aliis urbibus, domum unumquemque

Mittebant vehendos piscatoribus, velocibus navibus imponentes :

Ipsi verò in concionem iverunt conferti, dolentes corde.

At postquam congregati erant, et frequentes convenerant,

Inter eos utique Eupithes surrexitque, et locutus est ;

Ob-filium enim ei indelebilis in mente dolor manebat,

Antinòum, quem primum interfecerat nobilis Ulysses :

Ver. 410. — σφῶν.] *Al. σφῶν et σφῶν.*

Ver. 412. "Όσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πόλιν ὥχετο.] *Apud Eustathium in commentario, "Όσα δὲ ἄγγελος.*

Exemplò Libyæ magnas it fama per urbes ;

Fama, malum quo non aliud velocius ulum. *Æn. IV, 173.*

Fama ————

Spargitur in turmas, solito perniciosior index,

Cùm lugenda refert ————.

Statius, Thebaid. lib. IX. 33. 34.

Ver. 415. — προπάροιθ' Ὀδυσῆος.] *Bar-nesius inter varias lectiones, προπαράοιθ' Ὀδυσῆος. Vide suprâ ad ver. 397.*

Ver. 416. 'Εκ δὲ νίκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι.]

Constituere pyras, huc corpora quisque suorum

More tulere patrum ———. *Æn. XI, 185.*

Ibid. — ἕκαστοι.] Apud Eustathium in commentario, ἕκαστοι.

Ver. 417. — οἰκόνδε ἕκαστον.] *Al. οἰκόνδε ἕκαστοι.*

Ver. 418. Πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι.] *'Αλιεῖς δὲ τοὺς πορθητάς δοκί' λῆγειν, ὡς μάλιστα χρεῖς ἦν τοῖς πορρωγενοῖς, ὥστε ἰσὶ μακρὸς ἄγειν ἐκπορθητάς δηλαδὴ. Eustath.*

Ver. 419. Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι.]

Olli convenère, fluuntque ad regia plenis Tecta viis ———. *Æn. XI, 236.*

Τοῦ ὄγε δακρυχέαν, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "ὦ φίλοι, ἥ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιοῖς· 425
 Τοὺς μὲν σὺν ἠέσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
 "Ὀλέσε μὲν ἦτας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαοὺς·
 Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
 Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰς Πύλον ᾧκα ἰκίσθαι,
 "Ἡ καὶ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί, 430
 "Ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφῆες ἐσόμεθ' αἰεὶ·
 Λάβῃ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι· πρῆσθαι.
 Εἰ δὴ μὴ παῖδαν τε κασιγνήτων τε φοῖῃας
 Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετήην. 435
 Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθῆωσι περαιοθέντες ἐκείνοι.
 "Ὡς φάτο δακρυχέαν· οἴκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιούς.
 Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μίδων καὶ Δεῖος αἰοιδὸς,
 Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφίεας ὕπνος ἀνῆκεν·
 "Ἔσταν δ' ἐν μίσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον. 440
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μίδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακῆσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς

Ob hunc ille lachrymas-fundens concionatus est, et inter-eos-dixit:

"O amici, certè magnum opus vir hic molitus est Achivis: 425

"Alios quidem cum navibus ducens multosque et eximios,

"Perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos:

"Alios autem reversus interfecit Cephallenorum longè optimos.

"Sed agite, antequam hic vel in Pylum citò iverit,

"Vel et in Elidem divinam, ubi dominantur Epeï,

"Eamus; aut et postea ignominiosi erimus semper: 430

"Contumelia enim haec sunt et futuris auditu.

"Si jam non filiorumque fratrumque interfectores

"Ulciscamur; non mihi quidem in mente dulce fuerit

"Vivere, sed citissimè mortuus defunctus interfuerò. 435

"Sed eamus, nè praeveniant transgressi illi."

Sic dixit, lachrymas-fundens: commiseratio autem cepit omnes Achivos.

Propè verò ad ipsos venit Medon et divinus cantor,

Ex aedibus Ulyssis; postquam ipsos somnus reliquerat;

Steteruntque in mediis: stupor autem cepit virum unumquemque. 440

Inter eos verò locutus est Medon, prudentia doctus:

"Audite jam nunc me, Ithacenses; non enim Ulysses

Ver. 425. — Ἀχαιοῖς.] *Al.* Ἀχαιοῦς.

Ver. 426. — σὺν ἠέσσιν ἄγων.] *Eustathius* in commentario legit, ἐν ἠέσσιν ἄγων.

Ver. 430. — εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.] Vide suprà ad v. 275.

Ver. 431. Ἴομεν ἢ καὶ ἴππιτα.] Ἐν δὲ τῷ, "Ἴομεν," καὶ, "Ἀλλ' ἴομεν," [infra ver. 436.] καὶ, "Μὴ ἴομεν," [ver. 461.] ἀδιαφορία διχρόνου συνήτης φαίνεται: σὺ μὲν γὰρ "ἴομεν" ἰαυτίμην ἐπὶ ἀρχουσιν, τὰ δὲ λοιπὰ συντίλλου

ἀντήν. *Eustath.* Vide autem ad *Il.* v', 103. et *δ*, 24.

Ver. 432. — τάδε.] *Al.* τὰδε.

Ver. 436. — φθῆωσι.] *Al.* φθῶσι. Quo modo scilicet et φθῶσι pronuntiabatur. Similiter σφίεας; infra ver. 439. pronuntiabatur σφᾶς: nam ultimam producit.

Ibid. — σιρκωδίντες ἰαυτίμην.] Εἰς Πύλον δηλαδὴ ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα. *Eustath.*

Ver. 442. — οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς Ἀθανάτων ἀίκετι θιῶν τάδε μήσατο.] Ita *Iliad.* *δ*, 185.

Ἀθανάτων αἴκητι θεῶν τάδε μῆσατο ἔργα·
 Αὐτὸς ἰγὼν εἶδαν Διὸν ἄμβροτον, ὃς ῥ' Ὀδυσῆϊ
 Ἐγγύθεν εἰσῆλθαι, καὶ Μέντορι πάντα ἑῶναι. 445
 Ἀθάνατος δὲ Διὸς τοτὶ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
 Φαίνεται θαρσύνων, τοτὶ δὲ μνηστῆρας ὀρίων
 Θῦνι κατὰ μέγαρον· τὰ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
 "Ὡς φάτο· τους δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δῖος ἤρει.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετίειπε γέρον ἥρας Ἀλκίβορος 450
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἷος ὅρα πρέσσω καὶ ὀπίσσω
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
 Ὑμετέρη κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέγοντο·
 Οὐ γὰρ ἔμοι πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμῖνι λαῶν, 455
 Ὑμετέρους παῖδας κατακαύεμαι ἀφροσυνάων·
 Οἳ μέγα ἔργον ἔραζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
 Κτήματα κείραντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄλλοιτιν

"Immortalibus invitis diis haec molitus est opera :

"Ipse ego vidi deum immortalem, qui scilicet Ulyssem

"Propè stetit, et Mentori omnia similis erat.

445

"Immortalis verò deus aliquandò quidem ante Ulyssem

"Apparebat animans, aliquandò autem procos turbans

"Ruebat per domum ; illi verò conferti cadebant."

Sic dixit : eos verò omnes pallidus timor subiit.

Inter eos autem et locutus est senex heros Halitherses

450

Mastorides : is enim solus videbat antè et ponè :

Qui inter ipsos rectè-sentiens concionatus est et dixit :

"Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam ;

"Vestro vitio, ò amici, haec opera facta sunt :

"Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum,

455

"Ut vestros filios desinere-faceretis à stultitiis ;

"Qui magnum opus faciebant improbitate malà,

"Possessiones attondentes, et dedecorantes uxorem

Ὅχ' ἔγ' ἐπιδὶ θεῶν τάδε μάλινσαι, ἀλλὰ τις
 ἄγχ'·

"Ἔστιν Ἀθανάτω·"

— non hæc sine numine Divùm

Eveniunt ———. *Æn.* II, 777.

Cætèrum refertur hic vocula γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur ; "Cavete quid faciatis, non

"ENIM," &c. Vide ad II. 4, 22.

Ver. 444. — ὃς ῥ' Ὀδυσῆϊ. Eustathius in commentario citat, &c. Ὀδυσῆϊ. Quod et ferri posset. Vide ad II. 4, 51.

Ver. 446. 447. — τοτὶ μὲν — τοτὶ δὲ.] *Al.* ποτὶ μὲν — ποτὶ δὲ. Atque ita edidit Barnesius.

Ibid. — προπάροιθ' Ὀδυσῆος.] *Al.* προπάροιθ' Ὀδυσσεύς. Ut suprâ ver. 415.

Ver. 448. — ἀγχιστῖνοι.] *Al.* ἀγχιστῖνοι, et ἀγχιστῖνοι.

Ver. 449. — τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δῖος ἤρει.]

Tum verò tremefacta novus per pectora cunctis

Insinuat pavor ———.

Æn. II, 228.

Ver. 451. — ὅρα πρέσσω καὶ ὀπίσσω.]

— novit namque omnia vates,

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Virg. Georg. IV, 392.

Ver. 454. 456. Ὑμετέρη — Ὑμετέρους.] *Henricus Stephanus* inter varias lectiones, Ὑμετέρη — Ὑμετέρους. Sed minùs rectè utrobique. Uti observavit *Barnesius*.

Ver. 456. — κατακαύεμαι.] Vide suprâ ad β', 168. et 244.

Ver. 457. — ἱεζόν.] *Al.* ἱεζαν.

Ἄνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι·
Καὶ νῦν ᾧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω· 460
Μὴ ἴομεν, μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλα ἀλαλητῇ
Ἥμισιν πλείους· τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μεῖναν.
Οὐ γάρ σφιν ᾧδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθει
Πείθοντ'· αἵψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἑσσεύοντο. 465

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἕσσαντο περὶ χροὶ ἰώροπα χαλκόν,
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστυος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέσιν·
Φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφίψειν. 470

Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
Εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
Ἥ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνῆν
Τεύξεις; ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα; 475

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
Τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεαι, ἦδ' ἐμεταλλᾶς;

" Viri optimi; ipsum verò non ampliùs putabant reditum:

" Et nunc sic fiat; parete mihi, sicut dico:

" Nè eamus, nequà aliquis accersitum malum inveniat."

Sic dixit: hi autem deinde surrexerunt magno cum clamore

Dimidiis plures; illi verò conferti illic manserunt.

Non enim ipsis placuit sermo in mente; sed Eupitheo

Parebant: statim autem postea ad arma ruebant.

At postquam induerant-se circum corpus splendido aera,

Conferti congregabantur ante urbem spatiosam.

Ipsis autem Eupithes praeiuit stultitiis:

Potabat verò ille ultimum se filii caedem; neque sanè erat

Retrò reversurus, sed illic fatum obiturus.

At Minerva Jovem Saturnium allocuta est:

" O pater noster, Saturnie, summe regum,

" Dic mihi interroganti, quid jam tibi mens intùs occultat?

" Nunquid ulterius bellumque malum et pugnam gravem

" Facies? an amicitiam inter utrosque statuis?"

Illam autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:

" Filia mea, cur me haec percontaris, et interrogas?

460

465

470

475

Ver. 461. — ἐπίσπαστον.] Καταχρηστικῶς σημαίνει τὸ ἰσχυρῶς, ὡς ἐστὶν ἐν τῇ ἐπιστάσει. Schol. à Barnésio ex MS. Aloysii Alemanni excerpt.

Ver. 463. — αὐτόθι μεῖναν.] Eustathius in commentario citat, αὐτόθι μίμνον.

Ver. 466. — ἰώροπα χαλκόν.] Ἐπαφρόδωτος ἐν τῇ Ὀμηρικῇ φησὶν, ὅτι γίνονται ἐν Παισίοις εἰδηρεῖς, ὡς ἀποκρίσις λαπαρβυατὶς ἰστίον· ἀφ' οὗ καὶ τὸ, "ἰώροπα χαλκόν." Barnésius ex Stephano περὶ πύλων. Vide supra ad γ', 19.

Ver. 469. — εἰσέσθαι.] Al. εἰσέσθαι. Vide ad II. γ', 28.

Ver. 470. — αὐτοῦ.] Al. αὐτόθι.

Ibid. — ἐφίψειν.] Al. ἰσπασίην.

Ver. 472. ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων.]

O pater, o hominum Divinūque aeterna potestas. En. X, 18.

Ver. 473. — τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει.] Nate Deà, quæ nunc animo sententia surgit? En. I, 592.

Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή;

Ὡς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.

Ἔρξον, ὅπως ἐβέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὥς ἐπέοικεν.

480

Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,

Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ·

Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο

Ἐκλῆσιν δέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων

Ὡς τοπάρως· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις ἔστω.

485

Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνη·

Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἰῆσα.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἐξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὤσι κίοντες.

490

“Nonne enim dudum hoc quidem excogitasti consilium ipsa?”

“Ut sanè illos Ulysses ulcisceretur reversus.

“Fac, quomodo vis? dicam verò tibi, sicut decet.

480

“Postquam jam procos ultus est nobilis Ulysses;

“Foederibus fidis ictis, hic quidem regnet semper;

“Nos autem ex-alterâ-parte filiorumque fratrumque caedis

“Oblivionem faciamus; illi verò se-invicem diligant

“Sicut antea: divitiæ autem et pax abundè sit.”

485

Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam:

Descendit verò ea ab Olympi verticibus impetu-facto.

Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant,

Ipsis deinde sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses:

“Egressus aliquis videat, nè jam propè sint venientes.”

490

Ver. 478. 479. Οὐ γὰρ δὴ, &c.] Occur-
runt iidem duo versus suprâ i, 23. 24.

Ver. 481. Ἐπειδὴ μνηστῆρας.] Vide suprâ
ad μ', 425. et ad II. ψ', 2. Al. Ἐπεὶ δὴ
μνηστῆρας.

Ver. 482. Ὅρκια πιστὰ ταμόντες.] Τουτίστι,
διὰ θυσιῶν ποιήσαντες, ὥς πολλὰ καὶ σῆς
ἱλαῖος φερέσθαι. Eustath.

— fœdusque ferit —

Æn. X, 154.

Ibid. — ταμόντες, ὁ μὲν βασιλεύων.]
De hujusmodi Syntaxi ἀνακολουῦν, vide su-
prâ ad μ', 73. et ad II. γ', 211. Καὶ τὸν δὲ
σι σχῆμα τὸ, “Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν
“ βασιλεύων αἰ, Ἡμεῖς δὲ ποιήσομεν τοῖς.” καὶ
ἔστι. Καὶ ἰστί πως ἵμοιοι καὶ αὐτὰ, τῶ, “Οἱ
“ δι δύο ἐκὸς πλοῖοι, ὁ μὲν,” &c. Eustath.

Ver. 483. — φόνιοι Ἐκλῆσιν δέωμεν.]
Similiter Cicero, apud Dion. Cass. lib. 44.
Τὰ μὲν γαίην μίνα ταῦτα, χαλᾶς σι τῆς καὶ
πατακασμοῦ τρέπον συμβίβηται νομίσαντες
λάβη παράδοσι. Et Valerius Maximus, de
Thrasylulo: “Plebis enim scitum interpo-
“ suit, nequa præteritarum rerum mentio
“ fieret. Hæc oblivio, quam Athenienses

“ ἀμνηστίας vocant, concussum et labentem
“ civitatis statum, in pristinum habitum
“ revocavit.” Lib. IV. cap. 380. “Omniem
“ memoriam discordiarum oblivione sem-
“ piternâ delendam censui.” Cic. Orat.
Philippic. I. sub initio.

Ver. 484. — δέωμεν.] Al. δέωμεν.

Ver. 485. — πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις
ἔστω.] Ita apud Theognidem:

Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχει πόλιν —

Gnom. ver. 881.

Ver. 487. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων
αἰῆσα.]

Illa viam celerans —
— citò decurrit tramite virgo.

Æn. V, 609.

— at illa leves cœli demissa per auras.

Æn. XI, 595.

Ver. 488. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο, &c.] Ne-
quaquam hic supervacanea est vocula ista
οὖν. Sententiam enim connectit cum eo
quod præcessit ver. 361 — 411. ubi Poeta
Ulysses, Laertem, cæterosque cœnantes de-
pingebat; ad quos jam redit.

"Ως ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κῖεν, ὡς ἐκέλευεν·
Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰσίδε πάντας·
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπα πτερβέντα προσηύδα·

Οἶδε δὲ ἰγγὺς ἴασ'· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.

"Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρρυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο, 495

Τίσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῇ, ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·

Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,

Καὶ πολιοὶ περ ἰόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,

"Ὤϊζαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἥιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς. 500

Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,

Μέντορι εἰδομένη ἥμην δέμας, ἥδ' ἐκ αὐδῆν.

Sic dixit: egressus est autem filius Dolii, sicut jubebat:

Stetitque proinde ad limen profectus; illos verò propè vidit omnes;

Statinque Ulyssem verbis alatis allocutus est:

"Hi jam propè sunt: sed armemur ocyùs."

Sic dixit; illi verò exurgebant, et arma sibi-induebant, 495

Quatuor circum Ulyssem; sex autem filii Dolii:

Inter eos verò deinde Laërtes Doliusque arma induebant,

Etiam cani licet essent, necessarii bellatores.

At postquam induerant-se circum corpus splendido aere,

Aperuerunt utique fores, exieruntque; praeibat autem Ulysses. 500

Ad eos verò propè filia Jovis accessit Minerva,

Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Ver. 493. ——— 'Οδυσῆα ἴσα.] Nulla analogia produci hic potest ultima vocis 'Οδυσῆα. Sequi enim debet *Accusativus* iste *Genitivi* 'Οδυσῆος analogiam, ac proinde ultimam corripere. Vide ad II. ε. 265. Undè haud absimile videtur, mendosi hic aliquid latere. Occurrunt quidem nonnunquam apud Poetas Vocales breves hoc modo, extra omnem analogiam, productæ; (vide suprà ad α', 246. 520. σ', 206. et ε', 37.) Verùm istiusmodi exempla admodum sunt rara.

Ver. 496. Τίσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῇ, ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο.] *Henricus Stephanus* alique hic legunt, Τίσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῇ, ἔξ δ' υἱεῖς Δολίοιο ubi liquet syllabam aliquam interdictisse. Ad quam quidem supplendam plures ab aliis conjecturæ afferuntur, uti videre est apud *Barnesium*. Verùm cum hæ omnes nullâ auctoritate firmantur, voculam οἱ ex MS. Collegii Corporis Christi Cantabr. hic inserui.

Ibid. ——— υἱεῖς.] Apud *Eustathium* in commentario, υἱεῖς.

Ver. 497. ——— Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον, Καὶ πολιοὶ περ ἰόντες.]

Nec tarda senectus

Debilitat vires animi, mutatque vigorem;

Canitem galeâ premimus ———

Æn. IX, 610.

Nunc senior gladioque latus scutoque sinistram

Canitem galeæ subjicioque meam.

Ovid. Trist. lib. IV. Eleg. i. 75.

Ver. 498. ——— ἀναγκαῖοι πολεμισταί.]

——— fortis virtute coacta.

Lucan. Pharsal. lib. IV. ver. 798.

Ver. 499. ——— ῥ'.] Ut jam dictum est —

Ibid. ——— νώροπα χαλκόν.] Vide suprà ad ver. 466. et ε', 19.

Ver. 500. "Ὤϊζαν δὲ θύρας.] In utrâque *Eustathii* Editione legitur, notante *Barnesio*, "Ὤϊζαν ῥα θύρας. Quod perinde est. Neque, si vulgatam lectionem retineas, "τὲ δὲ (uti "hic commentus est *Barnesius*,) est loco "τοῦ, καὶ et Comma ponendum ad 'Ὀδυσσεύς," ut adeò scilicet sequens *Τοῖσι δὲ*, &c. sententiæ intelligatur ἀποδοσις nam et "Ὤϊζαν δὲ" sententiæ intelligi potest Apodosiæ, ac proinde reddi, "Aperuerunt utique;" vel, "Aperuerunt deinde." Vide ad II. ε. 57. et ε', 148. 149.

Ver. 502. et 547. Μέντορι εἰδομένη, ἥμιν δέμας, ἥδ' ἐκ αὐδῆν.] Similiter apud *Virgilium*:

Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς·

Δῖψα δὲ Τηλέμαχον προσεφάνειν ὃν φίλον υἱόν·

Τηλέμαχ', ἥδη μὲν τόδε γ' εἴσαι αὐτὸς ἐπελθὼν 503

Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,

Μῆτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἱ τοπάρους περ

Ἀλκῇ τ' ἡγορῇ τε πεπασμένα παῖσιν ἐπ' αἶαν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Ὅψαι, αἶψ' ἐβέλθηθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ, 510

Οὔτι καταισχύοντα τέον γένος, ὥς ἀγορεύεις.

Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε·

Τίς νύ μοι ἡμῶρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἢ μάλα χαίρω

Τιός δ' υἱόνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.

Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη· 515

ὦ Ἀρκεσιδάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,

Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Ulysses;
Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium:

"Telemache, jam quidem hoc sanè in-animo-habebis ipse praesens-factus, 503

"Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

"Nè quid dedecores majorum genus, qui antea scilicet

"Roboreque et fortitudine excelluimus totam super terram."

Ilum autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est:

"Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo,

510

"Nequaquam dedecorantem me tuum genus, sicut dicis."

Sic dixit: Laërtes verò gavisus est, et sermonem dixit:

"Quasnam mihi dies haec, dii chari? profectò valde gaudeo:

"Filiusque neposque de virtute litem habent."

Eum autem astans allocuta est caesia-oculis Minerva:

515

"O Arcesiade, omnium multò charissime sociorum,

Omnia Mercurio similis, vocemque co-
loremque. *Æn.* IV, 558.

Omnia longævo similis, vocemque colo-
remque. *Æn.* IX, 660.

Ver. 503. — πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς·

patientis Ulysssei.

Horat. Epist. lib. I. vii. 40.

Ver. 507. Μῆτι καταισχύειν πατέρων γένος.]
Ita Iliad. ζ', 209.

Μὲν γένος πατέρων αἰσχύειν —

Et apud Virgillum:

— in antiquam virtutem animosque
viriles

Et pater Æneas, et avunculus excitat
Hector. *Æn.* III, 342.

Et iterum, *Æn.* XII, 439.

Sis memor; et te animo repetentem ex-
empla tuorum

Et pater Æneas, et avunculus excitet
Hector.

Τοῖς τε πατέρεσσιν, πατέρεσσιν τῶν τότε ἀγαθῶν
γινώσκουσιν παῖδας, περὶ αἰσχύης [χρῆ] μὴ αἰσχύ-

ναι τὰς προσηκούσας ἀρετάς. *Thucydides, lib. IV. pag. 314. al. 151.* Ubi Scholiastes locum istum *Homericum*, II. ζ', 209. adducit.

Ver. 511. — ὥς ἀγορεύεις.] *Eustathius* in commentario citat, ὡς ἀγορεύεις.

Ver. 513. Τίς νύ μοι ἡμῶρη ἦδε, θεοὶ φίλοι:] Similiter *Cicero, Orat. in Pisonem*, citatus à *Quintiliano*, lib. IX. cap. 4. "Proh "Dii immortales, quis hic illuxit dies!" Porro gaudium et admirationem *Laertis*, *Asyndetis* istis, Τίς νύ μοι —; ἢ μάλα — Τιός δ' υἱόνός τ' — optime de-
pingi notat *Eustathius*.

Ibid. — ἢ μάλα χαίρω.] *Al.* ἢ μέγα χαίρω· ut suprâ ver. 401.

Ver. 514. Τιός δ' υἱόνός τ'.]

Οὐκ ἴσται μάλιστα ἥδονα τῶν τότε πατέρων,
ἢ συμφρονούντων καὶ φρονούντων ἰδῶν τινὰ
τῶν ἐξ ἑωυτοῦ —

Menander, apud Stobæum, Serm. 73.

Ibid. — ἀρετῆς περὶ δῆριν ἔχουσι.] "Et
"certamen honestum, et disputatio splend-
"da; et omnis est enim de virtutis dignitate
"contentia." *Cicero, de Finibus, lib. II.*
§ 21.

Εὐξάμενος κούρη γλαυκώπιδι, καὶ Διὶ πατρὶ,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.

"Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.

Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο, 520

Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,

Καὶ βάλεν Εὐπείθεα, κόρυθος διὰ χαλκοπαρῆον·

Ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἶσατο χαλκός·

Δούπησεν δὲ πῖσων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

Ἐν δ' ἔπεισον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός· 525

Τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγυίοισι.

Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,

Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιδόχοιο,

Ἦυσεν φανῆ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·

"Ἰσχεσθε πολέμου, Ἰθακήσiai, ἀργαλείοιο, 530

"Ὡς κεν ἀναιμωτέϊ γε διακριθεῖτε τάχιστα.

" Precatus filiam caesiam-oculis, et Jovem patrem,

" Statim valdè vibratam emitte longam hastam."

Sic dixit; et inspiravit robur magnum Pallas Minerva.

Precatus autem is deinde Jovis filiam magni,

Statim valdè vibratam emisit longam hastam,

Et percussit Eupithem, galeam per aereis-munitam-malis;

Ea verò non hastam inhibuit; penitus autem transiit aes:

Fragorem verò edidit is lapsus, resonueruntque arma super ipso.

Irruerunt autem primis-pugnatoribus Ulysses et illustris filius;

Feriebantque ensibusque et hastis ancipitibus.

Et sanè jam omnes perdidissent et fecissent redivitibus-expertes,

Nisi Minerva, filia Jovis Aegiochi,

Clamasset voce, cohibuissetque populum omnem:

" Abstinete à bello, Ithaenses, gravi;

" Ut sine-cruore utique dirimamini citissimè."

520

525

530

Ver. 519. — [μῆνος μένος μέγα.] Vide ad II. ε', 110. et ε', 185.

Ibid. — [Παλλὰς Ἀθήνη.] Al. ποιμίσι λαῶν.

Ver. 520. — [μέγαλοιο.] Al. Διὶ τ' αὐτῷ· ut suprā ver. 517. καὶ Διὶ πατρὶ.

Ver. 521. — [ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.]

— ferro præfixum robur acuto —

— diu librans jacit —

Æn. X, 479.

Ver. 522. — [Εὐπείθεα.] Al. Εὐπείθη Quo modo et Εὐπείθη pronuntiabatur. Al. Εὐπείθη.

Ver. 523. — [ἔρυτο.] Barnosius inter varias lectiones, ἔρυτο. Vide ad II. ε', 555. et ε', 1.

Ver. 528. — [Ἀθηναίη.] Ἢ ἡμεῖς ἡμεῖς φρονέμεν. Eustath. Et in commentario ad ver. 544. infrā; Πιθίται Ἀθηναῖ,

τῇ παρ' αὐτῷ φρονέου. Vide ad II. ε', 194. et ε', 167.

Ver. 529. 530. "Ἦυσεν φανῆ, — "Ἰσχεσθε πολέμου, Ἰθακήσiai.]

Significatque manu, et magno simul incipit ore;

Parcite jam Rutuli, et vos tela inhibete, Latini.

Æn. XII, 692.

Ver. 531. — [ἀναιμωτέϊ γι.] Apud Eustathium in commentario, ἀναιμωτέϊ γι.

Ibid. — [διακριθεῖτε.] Τὸ δὲ " διακρινεῖν " συγνέουσιν ἀπὸ τοῦ διακρινέειντε· οὐ, διακρινέειν τὸ εἶναι πρὸς αὐτόν. Eustath. Vide suprā ad φ', 195. Al. διακρινέειν. Quod autem inter varias lectiones habet Henricus Stephanus διακρινέειν, id verò ferri non potest. Vide ad II. ε', 141.

"Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δῖος εἶλε·
 Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
 Πάντα δ' ἐπὶ χθοὶ πίπτει, θεῶς ὅκα φωνησάσης·
 Πρὸς δὲ πόλιν τραπῶντο λιλαιόμενοι βίοτιοι. 535
 Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οἷμῃσιν δὲ ἀλείς, ὥστ' αἰστὸς ὑψιπετής.
 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν,
 Κάδδ' ἔπεσεν πρόσθεν Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης.
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη· 540
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἴσχεο, παῦε δὲ νειῖκος ὁμοίου πολέμοιο,
 Μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.
 "Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπιέβeto, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 "Ὀρεκία δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε 545
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιοχοιο,
 Μέντορι εἰδομένη, ἥμην δέμας, ἥδ' αὖ καὶ αὐδήν.

Sic dixit Minerva : illos autem pallidus timor cepit :
 Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma ;
 Omniaque in terram cadebant, deā vociferatā :
 Ad urbem verò convertabant-se cupidi vitae-conservandae. 535
 Terribilitèr autem clamavit multa-passus nobilis Ulysses ;
 Impetumque dedit concitus, sicut aquila altivolans.
 Tum verò demùm Saturnius misit ardens fulmen ;
 Decidit autem id ante Caesiam-oculis forti-patre-natum.
 Et tunc Ulysssem allocuta est caesia-oculis Minerva :
 " Generose Laërtiade, solers Ulysses, 540
 " Contine-te, compesceque contentionem aequè-gravis belli ;
 " Nequā tibi Saturnius irascatur latè-sonans Jupiter."
 Sic dixit Minerva : ille verò parebat, gaudebatque animo.
 Foedera autem demùm in-futurum inter utrosque fecit 545
 Pallas Minerva, filia Jovis Aegiochi,
 Mentori assimilata, tum corpore, tum etiā voce.

Ver. 533. — ἴσταντα] *Al. πίπτειτο.*
 Ibid. — τεύχεα.] Pronuntiabatur τεύ-
 χη' uti et scribi postea coëptum est.
 Ver. 537. Οἷμῃσιν δὲ ἀλείς, ὥστ' αἰστὸς.]
 Vide ad *Il. x', 308. Al. Οἷμῃσιν δὲ.*
 Ver. 538. Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει.] *Al.*
 Λαερτιάς δὲ Κρονίδης ἦν. Vide suprà ad *υ',*
 115.
 Ibid. — ψολόεντα κεραυνόν.] Κανονικόν,
 ἀσβέλην σπείοντα· ψάλλον γὰρ τὴν ἀσβέλην λί-
 γαν σπείοντα δὲ ἀφίεντο ὁ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
 Schol. Τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν, κρηταῖσιν·

οἱ δὲ, ψαλλόντες, οἱ δὲ, ἀεζήντες καλοῦνται· ὡς
 "Ὀμηροὶ ἀνίστασιν. Scholiastes ad Aristophan-
 nis Equites, à Barnésio citatus.
 Ver. 540. Καὶ τότε.] *Al. Δὴ τότε.*
 Ver. 542. — ὁμοίου πολέμοιο.] Vide su-
 prà ad *γ', 236.*
 Ver. 544. — ἰ δ' ἐπιέβeto.] Vide suprà
 ad ver. 528.
 Ver. 546. 547. Παλλὰς Ἀθηναίη, —
 Μέντορι εἰδομένη.] "Εἶπαι γὰρ ἰ Ἰθακῆσις Μίν-
 τωρ παρὰ μισολαζήσῃ τοῖς θεοῖς, καὶ σπείοντα
 τὰ εἰρηνικά. Eustath.

INDEX VERBORUM,

DE QUIBUS PRAECIPUE

IN ANNOTATIONIBUS AGITUR.

A.

- Ἀ'Α'ΑΤΟΝ, φ, 91. χ', 5.
 Ἀπσαι, κ, 68. φ', 296, 297.
 Ἀσθη, δ, 503, 509.
 Ἀσκησαν, δ, 249.
 Ἀσληχερός, λ', 134. ψ', 281.
 Ἀσμομίνα, υ, 16.
 Ἀσπλόμεναι, ι, 176.
 Ἀσπλματ', γ', 274. γ, 602.
 μ', 347.
 Ἀσπιοφροσύνη, λ', 202.
 Ἀσπῆς, φ, 289.
 Ἀσπῆρα, ή, 170.
 Ἀσπασθαι, ι, 173. ψ', 211.
 Ἀσπθι, ι, 129.
 Ἀσπασάμιναι, β', 67. κ', 249.
 Ἀσπασσθαι, δ, 181.
 Ἀσπαστος, μ', 97.
 Ἀσπυοι, β', 209. φ, 232.
 Ἀσπυόμεναι, ι, 14.
 Ἀγίλαι, ξ, 100.
 Ἀγρίσθαι, β', 385.
 Ἀγίροντα, λ', 36. υ, 277.
 Ἀγίρωχοι, λ', 285.
 Ἀγῆρας, α, 106, 144. β', 235, 299. υ, 160, 284. ψ', 8.
 Ἀγῆς, ή, 252.
 Ἀγκια, δ, 337.
 Ἀγκλίνες, χ', 156.
 Ἀγκλῆ, ι, 78. σ', 82.
 Ἀγῆ, φ, 259.
 Ἀγῆσασσαι, ψ', 95.
 Ἀγῆσσαι, ι, 191, 395.
 Ἀγῆς, ι, 79.
 Ἀγῆ, ξ, 264.
 Ἀγῆ, φ, 176.
 Ἀγῆτῖθ, ι, 149.
 Ἀγῆ, χ', 306.
 Ἀγῆσσαι, ζ, 90.
 Ἀγῆαι, β, 388. ι, 185.
 Ἀγῆῖται, ι, 35.
 Ἀγῆσος, ι, 232.
 Ἀγῆσῖται, χ', 118. ω, 448.
 Ἀγῆα, σ, 260.
 Ἀγῆμονες, μ', 208. ζ', 283.
 Ἀγῆμονία, ω, 243.
 Ἀγῆρῦται, δ, 186.
 Ἀγῆκός, μ', 281.
 Ἀγῆκῖ, δ, 489. ζ, 273.
 Ἀγῆψησιν, υ, 2.
 Ἀγῆιλῶν κακότητος, ι, 290.
 Ἀγῆσιν, α, 134.
 Ἀγῆ, α, 92. γ, 320.
 Ἀγῆαν, ψ, 326.
 Ἀγῆσῖτον, π, 216.
 Ἀγῆς, δ, 637.
 Ἀγῆς, σ, 22. λ', 622. σ', 576, 584. χ', 27.
 Ἀγῆλῖον, υ, 259. ω, 227.
 Ἀγῆς, υ, 366.
 Ἀγῆσθῖναι, σ, 221.
 Ἀγῆζόμεναι, σ, 134.
 Ἀγῆς, σῶν, γ', 28. γ, 504. ζ, 240. ω, 442.
 Ἀγῆσσαι, ι, 109.
 Ἀγῆων, ι, 478.
 Ἀγῆται, β, 315.
 Ἀγῆς, ω, 250.
 Ἀγῆ, ι, 188.
 Ἀγῆ, χ, 184.
 Ἀγ, μ', 325.
 Ἀγῆων, σ, 518.
 Ἀγῆ, ι, 144.
 Ἀγῆσσαι, ι, 106.
 Ἀγῆζω, ψ, 174.
 Ἀγῆστος, λ', 372. ι, 391.
 Ἀγῆσῖτον, λ', 127. ψ', 275.
 Ἀγῆ, ι, 32. κ', 135. μ', 3.
 Ἀγῆσῖν, δ, 626.
 Ἀγῆς, ι, 381.
 Ἀγῆς, ι, 239. ή, 106. κ', 510. ζ', 208.
 Ἀγῆστος, δ, 606.
 Ἀγῆσῖται, χ', 302.
 Ἀγῆσῖς, γ, 127, 229. ζ, 263.
 Ἀγῆσῖν, γ, 300. δ, 351, 477, 581. ζ, 246, 257, 258. ζ', 426, 427.
 Ἀγῆσῖναι, ξ, 388.
 Ἀγῆ, λ', 47.
 Ἀγῆσῖν, π, 29. χ', 165. ψ, 303.
 Ἀγῆς, μιλῖν, σ, 172.
 Ἀγῆσῖν, ι, 372.
 Ἀγῆσῖς, λ', 359.
 Ἀγῆς, μ, 41.
 Ἀγῆς, α, 298.
 Ἀγῆς, κ, 137. μ', 70.
 Ἀγῆσῖναι, α, 315.
 Ἀγῆσῖς, α, 23. γ, 84.
 Ἀγῆ, ζ, 44. μ, 75.
 Ἀγῆσῖναι, ι, 296.
 Ἀγῆσῖν, γ, 399. ή, 396. σ', 57. ι, 146.
 Ἀγῆς, ι, 337, 359.
 Ἀγῆσῖναι, α, 184.
 Ἀγῆσῖς, σ, 358. ω, 223.
 Ἀγῆσῖναι, π, 403.
 Ἀγῆζω, σ, 487.
 Ἀγῆς, ξ, 508.
 Ἀγῆσῖν, κ, 1.

- Αἰάλλει, ὁ, 27.
 Αἶσλος, ἰσπανοῦς, κ', 2.
 Αἶσλου, κ', 36, 60.
 Αἰστος, ἰ, 401. ζ', 266. ὦ, 48.
 Αἰσὺν, ἄ, 11. ἰ, 303.
 Αἶσος, σ', 72.
 Αἶσα, ἡ, 197. λ', 61.
 Αἶσιμα πάντα ἐμῶν, ἡ, 310.
 ὦ, 71.
 Αἶστος, ἄ, 235, 242.
 Αἰσυνῶνται, σ', 258.
 Αἰψήρη, β', 257.
 Αἰψήρης, γ', 103.
 Αἰών, ἰ, 152. σ', 203.
 Αἰωνία, ὦ, 10.
 Αἰάσασιν σὺν, ὁ, 123.
 Αἰάσων, ζ', 336.
 Αἰαχόμενοι, κ', 133.
 Αἰυόμενοι, ζ', 383.
 Αἰόντ', ζ', 195.
 Αἰών, σ', 89.
 Αἰηδία, ὦ, 186.
 Αἶπη, λ', 332. ὦ, 320.
 Αἰρηάται, ἰ, 205.
 Αἰρήμα, μ', 98.
 Αἰδουμένη, ἰ, 217. σ', 169.
 σ', 129.
 Αἶπιος, ἰ, 515. σ', 131.
 Αἰλία, γ', 728.
 Αἰμνός, ψ', 191.
 Αἰόλου, ζ', 222.
 Αἰεμιστή, σ', 284.
 Αἰονίστα, χ', 242.
 Αἰουάζοντες, ἰ, 7.
 Αἰουον, ἡ, 64.
 Αἰρεῖ, β', 421.
 Αἰρεας, σ', 365.
 Αἰρετα, σ', 505.
 Αἰτην Ἰστίονα, ὦ, 377.
 Αἰτῆς, ἀφίτου, β', 855.
 Αἰυλος, κ', 242.
 Αἶα, ζ', 453.
 Αἰαλάστω, κ', 288.
 Αἰαποσποπῆ, σ', 285.
 Αἶαυ, κ', 493. μ', 267.
 Αἰγια πολλά μογήσῃ, σ', 19.
 Αἰιάσται, ἰ, 411.
 Αἶιν, ζ', 23.
 Αἰίαστα, ὦ, 108.
 Αἶις, ὦ, 537.
 Αἰίσταρες, γ', 10.
 Αἰισσι, λ', 122. ψ', 270.
 Αἰιστριῶνται, ἡ, 104.
 Αἰιύσται, ὦ, 29.
 Αἶη, ὦ, 344. σ', 284.
 Αἰαδίαται, ὦ, 297. λ', 506. σ', 226. ζ', 108, 122. σ', 212. χ', 420.
 Αἰάτης, αἰδώς, ζ', 578.
 Αἰαίσις, γ', 361.
 Αἰαίσι, ὦ, 418.
 Αἶη, β', 273.
 Αἰσέφουρα, ζ', 53, 306.
 Αἰίσταται, ἰ, 108.
 Αἰιστός, ἰ, 182.
 Αἶα, μ', 120.
 Αἰαπτος, μ', 825.
 Αἰαλούα, ἰ, 194.
 Αἰαφροῦνται, κ', 374.
 Αἰαυόσται, γ', 404.
 Αἶα, χ', 2.
 Αἰόσται, ὦ, 303.
 Αἰόσται, χ', 330.
 Αἶων, ἰ, 398. σ', 332, 392.
 Αἰφύς, γ', 489.
 Αἰφροῦνται, ὦ, 394. ζ', 8. ἰ, 261.
 Αἶφω, ζ', 250. ὦ, 388.
 Αἶωπ, ἄ, 193.
 Αἶαται, ἰ, 273.
 Αἰαφροῦσται, ἰ, 450.
 Αἶαται, γ', 824, 835.
 Αἶαται, λ', 315.
 Αἰφροῦνται, γ', 445.
 Αἰφροῦνται, ζ', 219.
 Αἰφροῦνται, ὦ, 375. β', 140. σ', 379.
 Αἰφροῦνται, σ', 562.
 Αἰφροῦνται, ἰ, 295.
 Αἰφροῦνται, σ', 363, 560.
 Αἶμμι, ἰ, 404. κ', 209. χ', 73.
 Αἶμμοι, ἰ, 76.
 Αἶμμοι, ἰ, 275.
 Αἶμμοι, γ', 444.
 Αἶμμοι, σ', 188.
 Αἶμμοι, ζ', 521.
 Αἶμμοι, ὦ, 10.
 Αἶμμοι, γ', 841.
 Αἶμμοι, ζ', 520.
 Αἶμμοι, ὦ, 29, 232. ἡ, 303. λ', 235.
 Αἶμμοι, γ', 704.
 Αἶμμοι, ὦ, 461. σ', 475.
 Αἶμμοι, ὦ, 241.
 Αἶμμοι, σ', 455.
 Αἶμμοι, ζ', 122.
 Αἶμμοι, λ', 103.
 Αἶμμοι, γ', 847.
 Αἶμμοι, σ', 416.
 Αἶμμοι, γ', 63. ἰ, 57. ὦ, 102, 120. ὦ, 153.
 Αἶμμοι, ὦ, 152.
 Αἶμμοι, σ', 175.
 Αἶμμοι, σ', 127.
 Αἶμμοι, σ', 324.
 Αἶμμοι, γ', 37.
 Αἶμμοι, γ', 91. μ', 97.
 Αἶμμοι, β', 290. ἰ, 204. ὦ, 74.
 Αἶμμοι, ἰ, 468. σ', 129.
 Αἶμμοι, ὦ, 474.
 Αἶμμοι, μ', 240.
 Αἶμμοι, λ', 585.
 Αἶαται, σ', 88.
 Αἶαται, σ', 430.
 Αἶαται, λ', 597.
 Αἶαται, ὦ, 148. ὦ, 531.
 Αἶαται, σ', 119.
 Αἶαται, λ', 524.
 Αἶαται, ὦ, 396.
 Αἶαται, ζ', 228.
 Αἶαται, σ', 92.
 Αἶαται, μ', 238.
 Αἶαται, β', 81.
 Αἶαται, λ', 273.
 Αἶαται, μ', 105.
 Αἶαται, λ', 407.
 Αἶαται, ζ', 7. ἡ, 170.
 Αἶαται, σ', 94.
 Αἶαται, β', 86.
 Αἶαται, ἰ, 14.
 Αἶαται, κ', 121.
 Αἶαται, ὦ, 155. σ', 266. ζ', 262.
 Αἶαται, σ', 48.
 Αἶαται, γ', 348.
 Αἶαται, σ', 47.
 Αἶαται, ζ', 467.
 Αἶαται, μ', 236, 431.
 Αἶαται, ψ', 93.
 Αἶαται, γ', 651. σ', 286.
 Αἶαται, ζ', 270.
 Αἶαται, κ', 301, 341.
 Αἶαται, γ', 440.
 Αἶαται, ὦ, 126.
 Αἶαται, β', 185.
 Αἶαται, β', 300.
 Αἶαται, ὦ, 393. ὦ, 52.
 Αἶαται, β', 115. σ', 66. ὦ, 178.
 Αἶαται, κ', 192.
 Αἶαται, ὦ, 320.
 Αἶαται, ζ', 193. ζ', 511.
 Αἶαται, σ', 402. χ', 28.
 Αἶαται, σ', 307. ὦ, 87.
 Αἶαται, ὦ, 70. ζ', 18. σ', 254.
 Αἶαται, σ', 159.
 Αἶαται, χ', 74.
 Αἶαται, ζ', 51, 60.
 Αἶαται, κ', 114.
 Αἶαται, μ', 411.
 Αἶαται, μ', 4.
 Αἶαται, ὦ, 269. ζ', 398. ὦ, 43. ψ', 122.
 Αἶαται, γ', 482. ἰ, 276. λ', 205. σ', 466. σ', 408. ὦ, 166.
 Αἶαται, σ', 552.
 Αἶαται, ζ', 222.
 Αἶαται, ὦ, 608. ἰ, 438.
 Αἶαται, γ', 165. ψ', 119.
 Αἶαται, σ', 277.
 Αἶαται, λ', 578.
 Αἶαται, σ', 22.
 Αἶαται, ζ', 422.

Ἀπείλησας, ὁ, 383.
 Ἀπειρεσίη, ὁ, 8.
 Ἀπειρίσιος, ὁ, 174.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 9.
 Ἀπείροφι, ὁ, 449.
 Ἀπείροφον, ὁ, 538.
 Ἀπειράλγχαρος, ὁ, 373.
 Ἀπειρίσας, ὁ, 312.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 184.
 Ἀπείροφον, ὁ, 110.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 105.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 114.
 Ἀπείρεσις, ὁ, 25. π, 18.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 342. ζ, 258.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 151.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 161.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 372.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 556.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 107.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 220.
 Ἀπείροφον, ὁ, 62, 511.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 378.
 Ἀπείρεσις, ὁ, 120. ζ, 293. ὦ, 30.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 7.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 95.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 26.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 514.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 115. γ, 103. γ, 204.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 408.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 320.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 132.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 73.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 193. χ, 64, 168.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 24.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 249. γ, 93, 186, 199. γ, 214. ὁ, 131. μ, 87, 190. π, 59, 224. ζ, 283, 415. ψ, 266.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 182.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 79. μ, 223.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 317.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 57. π, 29. ϕ, 386. χ, 398.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 142.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 377. π, 345. ὁ, 436. ρ, 58.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 299. γ, 155, 297. γ, 743. ὁ, 151. γ, 291. ὁ, 64, 92. ρ, 417. ὁ, 380, 457. π, 13, 46. ρ, 61, 199, 490. ρ, 117. ϕ, 1, 244, 360, 386.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 199. λ, 290.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 174, 816. ὁ, 80. ρ, 243. ὦ, 37.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 34.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 99.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 446.
 Ἀπειρεσίης, ὁ, 326.

Ἀργά, ὁ, 70.
 Ἀργί, ὁ, 267.
 Ἀργί, ὁ, 329.
 Ἀργί, ὁ, 45. ρ, 323. ρ, 132. ὦ, 192, 196.
 Ἀργί, ὁ, 114.
 Ἀργί, ὁ, 50.
 Ἀργί, ὁ, 322.
 Ἀργί, ὁ, 2.
 Ἀργί, ὁ, 59. ρ, 538. χ, 208.
 Ἀργί, ὁ, 248.
 Ἀργί, ὁ, 135.
 Ἀργί, ὁ, 496.
 Ἀργί, ὁ, 54.
 Ἀργί, ὁ, 427.
 Ἀργί, ὁ, 320.
 Ἀργί, ὁ, 2.
 Ἀργί, ὁ, 196.
 Ἀργί, ὁ, 273.
 Ἀργί, ὁ, 248, 361.
 Ἀργί, ὁ, 413.
 Ἀργί, ὁ, 5.
 Ἀργί, ὁ, 241.
 Ἀργί, ὁ, 108.
 Ἀργί, ὁ, 248.
 Ἀργί, ὁ, 343.
 Ἀργί, ὁ, 771.
 Ἀργί, ὁ, 277. β, 196.
 Ἀργί, ὁ, 365.
 Ἀργί, ὁ, 61.
 Ἀργί, ὁ, 109. μ, 137.
 Ἀργί, ὁ, 68.
 Ἀργί, ὁ, 19.
 Ἀργί, ὁ, 424.
 Ἀργί, ὁ, 846.
 Ἀργί, ὁ, 171.
 Ἀργί, ὁ, 538, 572. ὦ, 13.
 Ἀργί, ὁ, 259.
 Ἀργί, ὁ, 1.
 Ἀργί, ὁ, 243.
 Ἀργί, ὁ, 90. ὁ, 294.
 Ἀργί, ὁ, 195.
 Ἀργί, ὁ, 179.
 Ἀργί, ὁ, 370.
 Ἀργί, ὁ, 762. ζ, 324.
 Ἀργί, ὁ, 31, 57, 130. ρ, 6, 599. ρ, 369.
 Ἀργί, ὁ, 42.
 Ἀργί, ὁ, 305.
 Ἀργί, ὁ, 89.
 Ἀργί, ὁ, 125.
 Ἀργί, ὁ, 334. π, 136. λ, 8.
 Ἀργί, ὁ, 74. χ, 376.
 Ἀργί, ὁ, 470.
 Ἀργί, ὁ, 227.
 Ἀργί, ὁ, 18.
 Ἀργί, ὁ, 327.
 Ἀργί, ὁ, 369.
 Ἀργί, ὁ, 347.
 Ἀργί, ὁ, 449.
 Ἀργί, ὁ, 85.

Ἀργί, ὁ, 148. ρ, 318. ὁ, 379. ρ, 203, 225.
 Ἀργί, ὁ, 387.
 Ἀργί, ὁ, 359. ὁ, 85. π, 56. π, 110.
 Ἀργί, ὁ, 349.
 Ἀργί, ὁ, 251.
 Ἀργί, ὁ, 10.
 Ἀργί, ὁ, 513.
 Ἀργί, ὁ, 379.
 Ἀργί, ὁ, 403.
 Ἀργί, ὁ, 162.
 Ἀργί, ὁ, 794. ρ, 188.
 Ἀργί, ὁ, 282.
 Ἀργί, ὁ, 65.
 Ἀργί, ὁ, 89.
 Ἀργί, ὁ, 548.
 Ἀργί, ὁ, 443. ὁ, 484.

B.

ΒΑΑΛ'NON, ὁ, 242. ὁ, 402.
 Βάαλ, ὁ, 408.
 Βάαλ, ὁ, 410.
 Βάαλ, ὁ, 198.
 Βάαλ, ὁ, 534.
 Βάαλ, ὁ, 41.
 Βάαλ, ὁ, 14.
 Βάαλ, ὁ, 18.
 Βάαλ, ὁ, 275. ρ, 435.
 Βάαλ, ὁ, 250, 388.
 Βάαλ, ὁ, 426.
 Βάαλ, ὁ, 190. μ, 204. ρ, 396.
 Βάαλ, ὁ, 78.
 Βάαλ, ὁ, 387.
 Βάαλ, ὁ, 230.
 Βάαλ, ὁ, 58.
 Βάαλ, ὁ, 272.
 Βάαλ, ὁ, 159.
 Βάαλ, ὁ, 188.
 Βάαλ, ὁ, 391.
 Βάαλ, ὁ, 20.
 Βάαλ, ὁ, 676. γ, 273.
 Βάαλ, ὁ, 66.
 Βάαλ, ὁ, 100.
 Βάαλ, ὁ, 86.

Γ.

ΓΑΙΗ'ION ὁ, 324.
 Γαίη, ὁ, 322.
 Γαίη, ὁ, 336. ρ, 127.
 Γαίη, ὁ, 246.
 Γαίη, ὁ, 208.
 Γαίη, ὁ, 392. β, 132, 276. γ, 262. γ, 81, 199, 206, 341, 595, 697. γ, 159, 339, 355.
 Γαίη, ὁ, 523. π, 174, 190, 226, 337, 383, 501. λ, 196. μ, 337, 383, 501. λ, 196. μ,

154, 208, 320. ζ, 115, 355.
402, 508, 544. ς, 78. σ'.
258, 361. σ', 591. ϕ, 200.
χ', 70. ψ, 248. ω, 283,
442.

Γαυλαί, ι, 123.

Γιγαντι, ι, 400. ϑ'. 305.

Γυνάμιν, γ, 208

Γίλων, υ, 346.

Γίλων, σ', 99.

Γιλήων, υ, 347.

Γιγνίσκοντα, σ', 268.

Γίκα, γ, 66.

Γεραιον, γ, 177.

Γερήνιος, γ, 68, 102.

Γερύσιον, ι, 8.

Γερμασθαι, β', 128. λ', 272. ι.
17. σ', 392. σ', 269. σ',
159, 531. υ, 335, 342. ϕ,
162.

Γήμαν, λ', 272. ι, 241. σ', 34.
ϕ, 72, 158.

Γιγάντων, ἀγρια φύλα, ι, 206.

Γίνομαι, β, 320. γ, 634. ι,
245.

Γλώσσας, τέμνεται, γ, 332.

Γυαμῖσι, ἀλλοτριῶσιν, υ, 347.

Γόμφουσι, ι, 248.

Γοργυγι κειφάλην, λ', 633.

Γέρωντος, γ, 294.

Γυναισι κίψαι, σ', 129.

Γυνὸν, α, 193.

Γραπῆς, α, 228.

Γυναικὶν δώρον, λ', 520. ι, 247.

Γυρῆσιν, γ, 500.

Γυρυνῆ, ϕ, 54.

Δ.

ΔΑΙ' ΔΑΣ, ι, 101.

Δαίεται, ζ, 132.

Δαίνυ, γ, 309.

Δαινύατ, σ', 247.

Δαινύη, γ, 243.

Δαιτρός, α, 141. γ, 57.

Δαιτροσυδάων, σ', 253.

Δαιτυμίνης, γ, 621.

Δακρυπλόων, σ', 122.

Δαμῆται, γ, 269.

Δανὰ, ε, 321.

Δαδς, χ', 497. ψ, 294.

Δαπιδὼν τυκτῶ, γ, 627.

Δακρυπλόων, ι, 234.

Δι, μ', 356. ω, 500.

Διδας, γ, 448. υ, 72. ψ, 160.

Διδασκόντες, β', 61. γ, 134.

Διδάσκειται, α, 23.

Διδυλῆτας, ε, 599.

Διύλων, ε, 606.

Δικτυμῶν, γ, 59.

Δικτυμῶν, γ, 686. ι, 312. ε.
79, 396. υ, 119.

Δικτυμῶν, ε, 170.

Δικτυμῶν, γ, 535. λ', 410.

Δίκην, γ, 248.

Δίμνι, ι, 336. σ', 599.

Δίξω, α, 311.

Δίσα, κ', 316. σ', 62. υ, 153.

Δίρετον, λ', 578.

Διύτατος, α, 286.

Διψήσας, μ, 48.

Δη, α, 207. ι, 204. γ, 510.
ι, 238.

Δημόδοκος, γ, 276. γ, 517.

Δήμιον, γ, 314.

Δήμιον Όντιον, α, 12.

Δήμιον, α, 103. β, 317. γ, 243.
ζ, 329. ι, 533. ω, 27, 31.

Δήτια, ψ, 81.

Δηρίωνος, γ, 76.

Διακρινίστη, α, 531.

Διάκτορον, α, 84. γ, 338. ι,
318. ω, 99.

Διαμειλίστη, ι, 291. σ', 338.

Δίαν, ἄλλα, γ, 153.

Διατρύγιος, α, 341.

Διαφυσόμενον, σ', 110.

Δικμοιῶτο, ζ, 434.

Διπύραδι, ζ, 47. ε, 590.

Διερὸς, ζ, 201.

Διερὸν παῖδι, ι, 43.

Δίστασι, ε, 398.

Δίχικον, γ, 456.

Διη, λ, 324.

Διηκίσις γένουσι, ζ, 437.

Διήρεια, μ, 444.

Διήρεια, γ, 477, 581. α, 284.

Δίκη, σ', 274. σ', 43. α, 254.

Δικλίδης, β, 345.

Δικτύη, χ, 386.

Διύστιση, ϕ, 71.

Δίος, α, 196. ζ, 3.

Διωλῆν, σ', 226.

Δισθανίς, μ, 22.

Δίσκοισιν, γ, 626.

Δισκαλῆς, ε, 512.

Δισφίρη, υ, 269. ι, 50.

Δόατ, ζ, 242.

Δόξης, λ, 343.

Δοροῖσιν, β, 354, 380.

Δόρπον, β, 20. γ, 429, 574.

Δόρυ κοίλον, γ, 507.

Δόσπον, σ', 76.

Δουλιχίη, α, 126.

Δουλιχίη, α, 246. ζ, 335.

Δουρατίου Ἰπσου, γ, 492, 512.

Δουρικλινόν, ε, 116, 147.

Δουροδόκη, α, 128.

Δουροδόκη, ι, 320.

Δρυμὸν μίνος, α, 318.

Δρύος, ζ, 353.

Δρύος (ἀπὸ) παλαιοφύτου, σ', 163.

Δρύος, σ', 574.

Δρύος, β, 153.

Δύη, ε, 215.

Δύης ἐπὶ πῆμα γυνώμενη, ζ,
338.

Δύνα, ι, 30.

Δύοντες, λ, 578.

Δύονσι, υ, 195.

Δυσας, ι, 295.

Δύσαι, υ, 53.

Δύσει, ε, 276.

Δύσειτο, γ, 497. ζ, 321. ε,
185.

Δύσειτο, ι, 307.

Δύσειτο, ψ, 97.

Δυστοῖος καμάτιο, ι, 493.

Δωδώνη, ζ, 327. σ', 296.

Δωρίης, σ', 177.

E.

ΕΑ, ζ, 222.

Εάσαι, γ, 118. κ', 291.

Εάσων, σ', 233.

Εἰσπύχην, μ, 242.

Εἰσαχί, ϕ, 49.

Εγγύσι, ἰγγυάσθαι, γ, 351.

Εγγύσι, ι, 8. α, 163.

Εγκάστει, α, 613. ψ, 223.

Εγγυαίονος, γ, 188.

Εδαφος ἡνός, ι, 249.

Εδνα, λ, 281. ι, 378.

Εδρα, γ, 7.

Εἶδνα, α, 277. β, 196. γ,
318. ι, 18. σ', 391.

Εἰδνῶντο, β, 53.

Εἰσάτο, χ, 89.

Εἰρεσι, γ, 467.

Εἰρεσι, γ, 459.

Εἰρεσι, ι, 327.

Εἰρεσι, γ, 10.

Εἰρεσι, ι, 231.

Εἰ δ' ἄγχι, α, 271. β, 178. γ,
832. ι, 37. ϕ, 217. α, 335

Εἰατ, κ', 166.

Εἰατ, β, 398, 403. ζ, 307.

Εἰδαλμας, α, 278.

Εἰδοῖν, γ, 366.

Εἴη, γ, 571.

Εἴη, ι, 143. ζ, 262. χ, 288.

Εἰλαπνέζοντι, β, 57.

Εἰλαπνέζοντι, α, 226.

Εἴλω, σ, 200.

Εἰλωθίς, σπῖος, σ', 188.

Εἰλωθίς, ι, 257. σ', 337.

Εἴλω, ι, 403.

Εἴλω, γ, 529.

Εἴλω, σ, 315. χ, 423.

Εἴλω, σ, 459.

Εἴλω, ψ, 82, 151.

ἔλκετο, χ', 90.
 ἔλκετο, ζ', 212. κ', 233.
 ἔλκετο, σ', 283.
 ἔλκετο, ι, 281.
 ἔλκετο, γ, 10.
 ἔλκετο, ζ, 264.
 ἔλκετο, ζ, 157.
 ἔλκετο, φ, 195.
 ἔλκετο, λ', 190.
 ἔλκετο, ι, 453.
 ἔλκετο, η, 321.
 ἔλκετο, γ, 123.
 ἔλκετο, χ', 174.
 ἔλκετο, α, 484.
 ἔλκετο, χ, 121.
 ἔλκετο, ζ, 185.
 ἔλκετο, κ, 284.
 ἔλκετο, ι, 308.
 ἔλκετο, σ', 515.
 ἔλκετο τηλιδύσαι, η, 116. λ', 589.
 ἔλκετο, χ', 97.
 ἔλκετο, ι, 202.
 ἔλκετο, φ, 329, 383.
 ἔλκετο, σ', 219.
 ἔλκετο, ζ, 432.
 ἔλκετο, ι, 565.
 ἔλκετο, δ, 73. ε', 195. ς', 563. φ, 7. ψ, 200.
 ἔλκετο, η, 86.
 ἔλκετο, α, 92. μ', 136.
 ἔλκετο, α, 344. δ, 726, 816. λ', 495. ε, 80.
 ἔλκετο, π, 255, 381. ε', 484. ε', 333. ε', 81. φ, 260.
 ἔλκετο, σ, 82.
 ἔλκετο, λ', 35. ε', 273.
 ἔλκετο, κ, 264.
 ἔλκετο, η, 145. κ, 481.
 ἔλκετο, σ, 228.
 ἔλκετο, ζ, 297.
 ἔλκετο, ι, 132. η, 250.
 ἔλκετο, ι, 245.
 ἔλκετο, ι, 161.
 ἔλκετο, μ', 373.
 ἔλκετο, ε, 226. υ, 361.
 ἔλκετο, σ', 479.
 ἔλκετο, π, 422. ε', 488.
 ἔλκετο, υ, 379.
 ἔλκετο, φ, 400.
 ἔλκετο, ι, 205. ε', 353.
 ἔλκετο, β, 132.
 ἔλκετο, ι, 296.
 ἔλκετο, β, 319. α, 299.
 ἔλκετο, β, 182.
 ἔλκετο, ε', 365.
 ἔλκετο, ε, 450.
 ἔλκετο, μ', 443. ε, 478.
 ἔλκετο, π, 35.
 ἔλκετο, δ, 272.
 ἔλκετο, λ', 237.
 ἔλκετο, χ, 469.

ἔλκετο, β, 137.
 ἔλκετο, λ', 310.
 ἔλκετο, λ', 311.
 ἔλκετο, κ, 19, 390.
 ἔλκετο, σ, 179.
 ἔλκετο, ζ, 326.
 ἔλκετο, γ, 177.
 ἔλκετο, ι, 282, 339, 366, 375. η, 35.
 ἔλκετο, η, 232.
 ἔλκετο, φ, 408.
 ἔλκετο, μ, 18.
 ἔλκετο, ζ, 33. ε, 499. π, 2.
 ἔλκετο, χ, 121.
 ἔλκετο, ψ, 94.
 ἔλκετο, δ, 690. ε', 577.
 ἔλκετο, δ, 176.
 ἔλκετο, υ, 357.
 ἔλκετο, δ, 19.
 ἔλκετο, φ, 20.
 ἔλκετο, ι, 438.
 ἔλκετο, σ', 245.
 ἔλκετο, ι, 477.
 ἔλκετο, λ, 607.
 ἔλκετο, β, 275. ι, 379. σ', 315. φ, 317.
 ἔλκετο, υ, 156. φ, 258.
 ἔλκετο, ε', 445.
 ἔλκετο, α, 252.
 ἔλκετο, ε', 457.
 ἔλκετο, ε', 417. φ, 263.
 ἔλκετο, λ', 488.
 ἔλκετο, γ, 9, 461.
 ἔλκετο, ψ, 358.
 ἔλκετο, ε, 296.
 ἔλκετο, χ, 424. ψ, 13.
 ἔλκετο, ι, 275. α, 430.
 ἔλκετο, σ, 493.
 ἔλκετο, φ, 186.
 ἔλκετο, σ, 379.
 ἔλκετο, υ, 85.
 ἔλκετο, ι, 429. π, 172.
 ἔλκετο, σ, 365.
 ἔλκετο, β, 103. κ, 466.
 ἔλκετο, ε, 545.
 ἔλκετο, ε, 386.
 ἔλκετο, ι, 538.
 ἔλκετο, α, 441.
 ἔλκετο, δ, 159.
 ἔλκετο, η, 118.
 ἔλκετο, ι, 12.
 ἔλκετο, ζ, 323.
 ἔλκετο, σ, 68. κ, 111, 549.
 ἔλκετο, β, 50.
 ἔλκετο, β, 319.
 ἔλκετο, ι, 253.
 ἔλκετο, ζ, 36. σ', 233.
 ἔλκετο, β, 403. δ, 559.
 ἔλκετο, κ, 131. μ, 59.
 ἔλκετο, ι, 332.
 ἔλκετο, φ, 306.

ἔλκετο, μ', 209.
 ἔλκετο, ε, 458.
 ἔλκετο, ψ, 52.
 ἔλκετο, ε, 235.
 ἔλκετο, μ, 222.
 ἔλκετο, ε, 225. ε', 73.
 ἔλκετο, φ, 141.
 ἔλκετο, ε, 370.
 ἔλκετο, π, 28.
 ἔλκετο, ε, 218.
 ἔλκετο, ε, 51.
 ἔλκετο, χ, 49.
 ἔλκετο, ε, 343.
 ἔλκετο, ε, 62.
 ἔλκετο, σ, 297.
 ἔλκετο, φ, 26.
 ἔλκετο, ι, 70.
 ἔλκετο, λ', 270.
 ἔλκετο, φ, 297.
 ἔλκετο, η, 164.
 ἔλκετο, ι, 254, 318.
 ἔλκετο, σ, 11.
 ἔλκετο, ι, 446. ε', 468.
 ἔλκετο, υ, 377.
 ἔλκετο, π, 97, 115.
 ἔλκετο, η, 261.
 ἔλκετο, ε, 211.
 ἔλκετο, ε, 672.
 ἔλκετο, α, 461.
 ἔλκετο, ι, 54. π, 453.
 ἔλκετο, ε, 455.
 ἔλκετο, β, 431.
 ἔλκετο, ζ, 265.
 ἔλκετο, α, 177.
 ἔλκετο, φ, 71.
 ἔλκετο, χ, 15.
 ἔλκετο, ψ, 361.
 ἔλκετο, μ, 423.
 ἔλκετο, φ, 279. χ, 289.
 ἔλκετο, α, 22.
 ἔλκετο, φ, 179.
 ἔλκετο, σ, 547.
 ἔλκετο, ι, 404.
 ἔλκετο, ι, 146.
 ἔλκετο, β, 427.
 ἔλκετο, ε, 541.
 ἔλκετο, σ, 190.
 ἔλκετο, ε, 409.
 ἔλκετο, α, 226. λ', 414.
 ἔλκετο, ζ, 222. ε', 365.
 ἔλκετο, ι, 350.
 ἔλκετο, λ', 37.
 ἔλκετο, χ, 450.
 ἔλκετο, ε, 84.
 ἔλκετο, η, 81.
 ἔλκετο, γ, 399. ε, 146, 191.
 ἔλκετο, μ, 103.
 ἔλκετο, β, 135. ε', 475.
 ἔλκετο, σ, 322.
 ἔλκετο, ε, 320. ε', 286.

Ἐριτάφυλον, ἰ, 111.
 Ἐριφάλην, λ, 325.
 Ἐρμι, χ, 469.
 Ἐρμίου, Διδε, χ, 334, 335.
 Ἐρμιαῖος λίθος, π, 471.
 Ἐρμιατα, σ, 296.
 Ἐρμιῶν, ψ, 198.
 Ἐρμιόνη, γ, 14.
 Ἐρμίστη, σ, 278.
 Ἐρως, ζ, 163.
 Ἐρυντά, γ, 418.
 Ἐρυνόζοντ, α, 193.
 Ἐρρ, π, 72, 75.
 Ἐρρίσθαι, α, 354.
 Ἐρρίοντι, γ, 367.
 Ἐρρίσσαντο, ψ, 3. α, 69.
 Ἐρραι, ἰ, 222.
 Ἐρυνκαπ, π, 429.
 Ἐρυναι, ξ, 283.
 Ἐρύμαντος, ζ, 103.
 Ἐρυντα, α, 523.
 Ἐρρ, σ, 211.
 Ἐρρῆσι θῖων, α, 67.
 Ἐρραι, δ, 270. ἰ, 508.
 Ἐρραχιν, ζ, 226.
 Ἐρριφάνωντα, π, 195.
 Ἐρριόρουν, γ, 158.
 Ἐρραρε, ψ, 71.
 Ἐρρα, λ, 823.
 Ἐρρίπια, α, 90.
 Ἐρριόρουν, σ, 176.
 Ἐρριόρουν, λ, 302.
 Ἐρριμα, γ, 379.
 Ἐρριμα, ἰ, 236.
 Ἐρριμα, σ, 864.
 Ἐρριόρουν, ἰ, 184.
 Ἐρριόρουν, ζ, 152, 166.
 Ἐρριμα, γ, 174.
 Ἐρριόρουν, β, 167. ἰ, 21. ἰ, 212.
 Ἐρριόρουν ἀπὸ χειρ, σ, 111.
 Ἐρριόρουν, χ, 24, 126.
 Ἐρριόρουν, λ, 374.
 Ἐρριόρουν, σ, 114.
 Ἐρριόρουν οἶνον, δ, 622.
 Ἐρριόρουν χαλκόν, ἰ, 19.
 Ἐρριόρουν, ζ, 48.
 Ἐρριόρουν, γ, 268.
 Ἐρριόρουν, σ, 58, 70.
 Ἐρριόρουν, α, 1.
 Ἐρριόρουν, σ, 487.
 Ἐρριόρουν, β, 300.
 Ἐρριόρουν, λ, 234.
 Ἐρριόρουν, σ, 259.
 Ἐρριόρουν, ἰ, 163, 251.
 Ἐρριόρουν, ζ, 257.
 Ἐρριόρουν, σ, 295.
 Ἐρριόρουν Οἰχαλῶν, σ, 224. φ, 32.
 Ἐρριόρουν, λ, 255. ἰ, 1.
 Ἐρριόρουν, π, 512. ψ, 322.
 α, 10.
 Ἐρριόρουν, β, 390.

Ἐφίλειται, σ, 294. σ, 12.
 Ἐφίλειται, ἰ, 274.
 Ἐφίσταται, χ, 203.
 Ἐφίσταται, α, 248. φ, 55.
 Ἐφίφινονται, σ, 331, 370.
 Ἐφίφινονται, φ, 85.
 Ἐφίφινονται, γ, 223.
 Ἐφίφινονται, λ, 307.
 Ἐφίφινονται, ἰ, 7.
 Ἐφίφινονται, ζ, 350.
 Ἐφίφινονται, φ, 399.
 Ἐφίφινονται, χ, 130.
 Ἐφίφινονται, α, 259. β, 328.
 Ἐφίφινονται, π, 393.
 Ἐφίφινονται ἔργον τι ἴπας τι, λ, 345.
 Ἐφίφινονται βασιλῆα, σ, 84, 115.
 φ, 308.
 Ἐφίφινονται, ψ, 42.
 Ἐφίφινονται, ἰ, 396. ἰ, 64.
 Ἐφίφινονται, σ, 530.
 Ἐφίφινονται, β, 148. γ, 90.

Z.

ΖΑΗΝ, μ, 313.
 Ζακύνθη, α, 246. ἰ, 24.
 Ζακύνθη, δ, 41, 604.
 Ζακύνθη, γ, 3. ἰ, 463. σ, 593.
 Ζακύνθη, α, 119.
 Ζακύνθη, ἰ, 118.
 Ζακύνθη, α, 190.
 Ζακύνθη, ἰ, 21.
 Ζακύνθη, σ, 462.
 Ζακύνθη, ζ, 208.
 Ζακύνθη σαρκενίην λῦσι, λ, 244.
 Ζακύνθη, α, 89.
 Ζακύνθη, σ, 66.
 Ζακύνθη, ζ, 88.

H.

ἩΒΗΝ καλλίσθησιν, λ, 602.
 Ἡβήσιν, δ, 82.
 Ἡβήσιν, φ, 28.
 Ἡβήσιν, β, 340.
 Ἡβήσιν, ἰ, 52.
 Ἡβήσιν, ἰ, 366.
 Ἡβήσιν πύλινον, α, 64.
 Ἡβήσιν, ζ, 411.
 Ἡβήσιν, β, 289, 410. ἰ, 212. μ, 329.
 Ἡβήσιν, γ, 410. ζ, 63. λ, 38.
 Ἡβήσιν, ἰ, 368.
 Ἡβήσιν, σ, 69. α, 367.
 Ἡβήσιν, β, 243.
 Ἡβήσιν, ζ, 464.

Ἡβήσιν, δ, 275. ἰ, 297.
 α, 490.
 Ἡβήσιν, φ, 347.
 Ἡβήσιν, νοι Ἡβήσιν ἰβήσιν
 τior, σ, 271.
 Ἡβήσιν, λ, 579.
 Ἡβήσιν, α, 335.
 Ἡβήσιν πύλινον, γ, 563.
 Ἡβήσιν, χ, 230.
 Ἡβήσιν, β, 826.
 Ἡβήσιν, σ, 136.
 Ἡβήσιν, π, 372.
 Ἡβήσιν μακρὰ, π, 470.
 Ἡβήσιν ἡβήσιν, ἰ, 69.
 Ἡβήσιν, ἰ, 301.
 Ἡβήσιν, σ, 569. ἰ, 177. ζ, 876.
 ἰ, 272.
 Ἡβήσιν, γ, 805. λ, 275.
 Ἡβήσιν, γ, 496.
 Ἡβήσιν χαλκῶν, π, 860.
 Ἡβήσιν ἡβήσιν, ζ, 44.
 Ἡβήσιν, δ, 447.
 Ἡβήσιν, δ, 656.
 Ἡβήσιν, α, 251.
 Ἡβήσιν μιλάμεν, ζ, 97.
 Ἡβήσιν, σ, 83.
 Ἡβήσιν ὅδιν, ἰ, 405. ἰ, 399, 556.
 Ἡβήσιν φέρεται, γ, 164. π, 365.
 σ, 56.
 Ἡβήσιν, γ, 107. ζ, 370. α, 33.
 Ἡβήσιν, β, 1. μ, 3. ψ, 347.
 Ἡβήσιν, σ, 422.
 Ἡβήσιν, ἰ, 320.
 Ἡβήσιν ἡβήσιν, ἰ, 117.
 Ἡβήσιν, ζ, 366.
 Ἡβήσιν, α, 228. σ, 571.

Θ.

ΘΑΛΕΙΑΝ, γ, 420. σ, 99.
 Θαλῆς, λ, 602.
 Θαλλόν, ζ, 224.
 Θαλλόν, φ, 179, 246.
 Θαλλόν, α, 166.
 Θαλλόν, σ, 108.
 Θαλλόν, ἰ, 157.
 Θαλλόν, χ, 481.
 Θαλλόν, χ, 482.
 Θαλλόν, α, 123.
 Θαλλόν, α, 337. σ, 509.
 Θαλλόν, Verbum Homero ἰβήσιν
 αἰατῆς, γ, 92. σ, 336. ἰ, 316. ζ, 19.
 Θαλλόν, π, 403.
 Θαλλόν, ἰ, 114.
 Θαλλόν, β, 68.
 Θαλλόν, ἰ, 486, 542.
 Θαλλόν, σ, 599.
 Θαλλόν, φ, 277.
 Θαλλόν, σ, 109.

Θεράποντι Διδε, λ', 254.
Θουμάν, ψ', 296.
Θισπανίαι, α, 6.
Θισπρατων, ξ, 315, 316.
Θήκη, δ, 126. λ', 262, 274.
Θηπτήρ, φ, 397.
Θησία, λ', 690.
Θηδαι, δ, 89.
Θήτις, γ, 644.
Θητιύμιον, λ', 488.
Θηο νύκτα, μ', 284.
Θήσιν, νήσισιν, δ, 298.
Θόλου, λ', 442.
Θρασύ, δ, 146.
Θρίψας, ι, 246.
Θρηπιδί, γ, 361.
Θριγκός, η, 87.
Θρινακή, λ', 106. ρ', 127. ε', 275.
Θρόνος, α, 145.
Θυμηγριών, η, 282.
Θυμοδακής, γ, 185.
Θυμνίδων, α, 379.
Θυσικός, φ, 145. λ', 318, 321.
Θύου, ι, 60.
Θύς, ξ, 446.
Θυδία, ι, 264.
Θυή, β, 192.

I.

ΙΑΙΝΕΤΑΙ, ζ, 156.
Ιαολας, λ', 255.
Ιαρίων, ι, 125.
Ιασον, Άργος, δ, 245.
Ιδων, γ, 314. δ, 204.
Ιέριον, ε', 181. δ, 250, 251.
Ιερήιον, ξ, 94, 250. ε', 600.
Ιερός στρατός Άργείων, α, 81.
Ιξίσκιν, γ, 409.
Ιήσται, ι, 520.
Ιθαγινίσιον, φ, 203.
Ιθακος, ε', 207.
Ιθιν, δ, 434.
Ιθός, ε', 33. ψ', 207.
Ικατος, ι, 101.
Ικίτας, π, 422.
Ικισήσιος, ι, 213.
Ικμισον ούρον, β, 420.
Ικρια, ι, 163, 252. μ', 229.
Ικρίφιν, γ, 353. ε', 74.
Ιλπίησι, φ, 365.
Ιμάντα, γ, 802. φ, 46.
Ιμειον γόσι, γ, 113, 183. π', 215. ε', 249.
Ινδάλλειται, α, 224.
Ινώ, ι, 333.
Ιομον, α, 431, 461.
Ιομβάσις, ξ, 50.

Ιου, ι, 72.
Ιούλους, λ', 318.
Ιπας, φ, 395.
Ιριός, ι, 198.
Ιρηκίς, ι, 66. ε', 86.
Ιρος, ε', 72.
Ισα, β, 203.
Ισασιν, ξ, 84. ψ', 269, 271.
Ισος, ι, 42.
Ισθμιον, ε', 299.
Ισκαν, ε', 203. λ', 31.
Ισμάρι, ι, 40.
Ισίδιος, δ, 124.
Ισταμίσιον, ξ, 162. ε', 307, 519.
Ιστίη, ξ, 159. ε', 156. ε', 304. δ, 231.
Ιστοί λίδια, ν, 107.
Ισχιρίται, δ, 330.
Ιτρία, α, 510.
Ιτυλον, ε', 522.
Ιύστοις, ι, 162.
Ιφίμην, γ, 797.
Ιφιμίδιαι, λ', 304.
Ιφιστος, φ, 14, 22.
Ιωγῆ, ξ, 533.

K.

ΚΑΔΔΡΑΘΕ'ΤΗΝ, ι, 493.
Καδάπαξ, φ, 349.
Καδαπτόμιος, β, 39. γ, 345. δ, 22.
Καδαρῶ Θανάτω, λ', 462.
Καδρίμ, ι, 72.
Καδίσσα, ε, 572.
Καιροσίον, η, 107.
Κακοίμιος, ε', 41.
Κακοιργίος, λ', 374.
Κακοιργός, ε', 54.
Κακοίλιον, ε', 26, 597. ψ', 90.
Κακοξινώτιος, δ, 376.
Κακόστη, ε, 360.
Καλάμην, ξ, 214.
Κάλλι, ε', 191.
Κάλου, ι, 260.
Καλύψαντο, ι, 491.
Καμνί, γητ, ε', 27.
Καμνιν, δ, 2.
Καμνόντων, ιδωλα, λ', 475. α, 14.
Καναχῆ, ξ, 82.
Καρηκομίοντις, ι, 277.
Καν' Άκρης, ι, 313.
Καταβλώσκοντα, π, 466.
Καταβίσιον, λ', 586.
Καταβαντα, ν, 110.
Κατακλώσις βασιλείας, η, 197.
Κατακλώδια, α, 169.
Κατάνται, β, 58. ε', 537.

Κατανύων, ι, 490.
Κατάντησιν, δ, 387.
Καταπαύμιον, β, 244. α, 456.
Καταπαύσιον, β, 168.
Καταπιδιόων νικίων, α, 530. λ', 37. λ', 448.
Καταφθίσαι, β, 183.
Κατεβαίοντι, λ', 522.
Κατίσιον, ι, 152.
Κατηρίφης, ι, 367.
Κατηρυχίσιον, ζ, 267. ι, 185.
Καύκωνας, γ, 366.
Κι, ε', 262.
Κυμήλια, β, 75. γ, 600.
Κίρασαι πάμπη, γ, 198.
Κίρετ, α, 378.
Κικλίσται, γ, 608.
Κικράσαντο, γ, 132, 616.
Κιλάδων, β, 421.
Κιλάρζιν, ι, 323.
Κίλιου, νυκτός τε καὶ ἡμετος, α, 86.
Κίληθ, ι, 371.
Κιλάσσει, ι, 149.
Κίτακρον, φ, 295.
Κίρα, ε', 211. φ, 395.
Κίρας βοός, μ, 253.
Κίρασσιν, γ, 390. ι, 93.
Κίραντας, α, 363.
Κίσιον, φ, 41.
Κιφαλλήνων, α, 354, 377.
Κηλημῶ, λ', 333. ε', 2.
Κῆξ, ινάλιη, ι, 478.
Κήτιον, λ', 519.
Κητώσιον, δ, 1.
Κηπίσι, ι, 39.
Κιμνίσιον, λ', 14.
Κιήσις, λ', 394.
Κίρη, ι, 525.
Κίρη, ξ, 78.
Κισσόδιον, ι, 346. ξ, 78.
Κιχίσιον, η, 53.
Κίσις, α, 95. γ, 78. ε', 415, 422. ψ, 137.
Κλαπασσῆ, ε', 396.
Κληπῶνα, δ, 317.
Κληπῆ, α, 442. γ, 802. φ, 47.
Κλησιον, ε', 293.
Κλήσιον, ε', 30. φ, 286, 241, 382, 387, 389. α, 165.
Κλίμακα, φ, 5.
Κλισίον, γ, 123.
Κλίσιν, α, 207.
Κλισίον, α, 132, 145.
Κλισίον, ι, 470.
Κλυμνίον, λ', 325.
Κλυτόντις, ε', 494.
Κνίφας, ε, 369. ε', 426.
Κνήσιος, δ, 387.
Κνυζήμῶ, π, 163.
Κνυζῶνα, ν, 401, 433.

Κράταλον, ζ', 317.
 Κραίησσι, μ', 372.
 Κάλλωνι, φ', 407.
 Κραμὴ, γ', 232. α', 246.
 Κραίσση, κ', 298. σ', 82.
 Κρινη, λ', 599.
 Κροτὸν, ι', 487.
 Κροτήσυνται, ζ', 299.
 Κράκος, ν', 408.
 Κροισαίαντα, ξ', 28.
 Κροίσαντι, υ', 149.
 Κροισόν, ψ', 196.
 Κροισὸν σινάλει, ι', 66.
 Κροισόν, α', 441. ή, 90. φ', 46, 138.
 Κρόμος, δ', 498. ξ', 363.
 Κροτύλῃ, ι', 311.
 Κροτύληδονοφιν, ι', 433.
 Κρουδίας, υ', 45.
 Κρουξ, χ', 188.
 Κρουστέφους, ι', 27.
 Κρουτίης, κ', 242.
 Κρωταίῳ, μ', 124.
 Κρωταίῳ, λ', 596.
 Κρωταίσιδον οὔδας, ψ', 46.
 Κρωταίνωχας, φ', 30.
 Κρία, ι', 140.
 Κρόμιον, α', 334. γ', 392. ι', 388.
 Κρησάων, ὑμεάων, ξ', 199. σ', 62.
 Κρήνη, σ', 172.
 Κρηι, ι', 447.
 Κρομύα, σ', 233.
 Κρόσταλλος, ξ', 479.
 Κροτίσταινι, α', 206.
 Κρομίση, ι', 362.
 Κρόσσις, γ', 292. σ', 176.
 Κροίσις, γ', 288.
 Κρόθρον, ι', 81.
 Κροίω, κ', 290, 316.
 Κρόλος, δόλιον, δ', 792.
 Κρολῶπαν, ι', 106.
 Κρολλήσις, α', 1.
 Κρονομαστῖον, ζ', 300.
 Κρονοπιδος, δ', 145.
 Κρόπον, δ', 83.
 Κρόσι, π', 15. ζ', 39. σ', 417. α', 235.
 Κρώς, σ', 58.
 Κρώστος, κ', 514.

Λ.

ΛΑΓΓΑΝΟΝ, ι', 160.
 Λαιστρογυγίης, κ', 82.
 Λακιδάριμα, γ', 326. δ', 1. ι', 20. φ', 13.
 Λαμπετιν, μ', 132.
 Λάμπων, ψ', 246.

Λαμπατήρας, σ', 306.
 Λάμου, κ', 81.
 Λάφρ, ι', 51.
 Λαφόντες, β', 350.
 Λαύρη, χ', 128, 137.
 Λάχια, ι', 116. κ', 509.
 Λάων, σ', 229, 230.
 Λίγων, σ', 358.
 Λίλιπτον, κ', 447.
 Λιλόγγας, λ', 303.
 Λιλότο, σ', 237.
 Λίξιο, σ', 598.
 Λίξο, κ', 320. σ', 598.
 Λίξω, γ', 169.
 Λίξων, σ', 328.
 Λιουαλί, β', 61.
 Λιουαδα πόντην, α', 11.
 Ληϊζοτίσης, σὺς, σ', 29.
 Ληϊσσοτα, α', 398. ψ', 357.
 Ληϊσσοτίς, γ', 73.
 Ληϊσσοφ, ζ', 79, 215.
 Λήμων, γ', 283.
 Λήσιον, λ', 101.
 Λιόβον, δ', 85.
 Λιόβον, χ', 278.
 Λιερφίς, σ', 451.
 Λιλαίριον βίοντος, μ', 328.
 Λιμῶν οἰκιστοὶ θανίον, μ', 342.
 Λίπ' λλαίφ, γ', 466. κ', 450. σ', 505.
 Λιπαρά κροδῖον, ι', 388.
 Λιπαρὸς, δ', 210.
 Λις πόντη, μ', 64.
 Λισσὴ, γ', 293. κ', 4.
 Λιστροβόντα, α', 226.
 Λιστροβόν, χ', 455.
 Λίτα, α', 130.
 Λιστροβόν, υ', 297.
 Λισσόν, σ', 233.
 Λόχμη, σ', 439.
 Λόχων, δ', 531. γ', 515. λ', 524. ξ', 217. υ', 49.
 Λύγνισι, ι', 427.
 Λυκαδάντος, ξ', 161. σ', 306.
 Λυσμιλῆς, ψ', 343.
 Λύσιον, ι', 421.
 Λυσόμενος, κ', 284, 385, 387.
 Λύστο, δ', 703. σ', 211.
 Λύστον, σ', 34.
 Λωδύσις, ψ', 15.
 Λώπην, ι', 224.
 Λωτὸς, δ', 603. ι', 94.
 Λωτοφάγων, ι', 84.

Μ.

ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ, φ', 298.
 Μαίρων, λ', 325.
 Μακάρτατος, λ', 481.
 Μακρά δινδρια, ι', 238. ή, 114.

Μαλῶσαν, γ', 287. δ', 514. ι', 80.
 Μάωνιον, ι', 242, 249.
 Μαράδων, ή, 80.
 Μάργη, σ', 2.
 Μαρκανγῶς, γ', 265.
 Μαρυτινῶς, λ', 324.
 Μάριον, ι', 197.
 Μάστονα, δ', 287.
 Μάστον, ι', 182.
 Μαχίουμας, α', 113.
 Μάχων, σ', 175.
 Μαψιδίος, ψιδίος, ξ', 364.
 Μαγαπῶντα, γ', 158.
 Μαγαλῶνται, α', 40.
 Μαγαπῶνται, γ', 11.
 Μιδ', δ', 652.
 Μιλῶν, ι', 373.
 Μιλαδῶν, γ', 279.
 Μίλαν δροῖς, ξ', 12.
 Μιλιόματας, δ', 650. ι', 8. ψ', 343.
 Μελίμων, σ', 420.
 Μιλιερῶν, κ', 519.
 Μιλῶν, οὔδω, ζ', 339.
 Μίλλιν, α', 232. δ', 181, 377. σ', 137. α', 28.
 Μιμέλῶν, ζ', 190.
 Μιερφίς, ι', 10.
 Μιερμῶς, κ', 23.
 Μισῶν, β', 424. σ', 37.
 Μισσῶν, φ', 15.
 Μίσα, σ', 93.
 Μισαθῶν, ι', 46.
 Μισαθῶν, γ', 194.
 Μισαθῶν, δ', 612.
 Μίση, β', 355.
 Μίση, ής, σ', 216.
 Μήσις, ι', 299, 465.
 Μήλις ἀγλαόκαρπος, ή, 115. λ', 588.
 Μήλωα κροπὸν, ή, 104.
 Μηνίς, ζ', 14.
 Μιζ', γ', 179.
 Μηρῶν, μ', 170.
 Μησιαδῶν, ι', 262.
 Μησιαδῶν, σ', 27.
 Μηρῶς, μ', 392.
 Μιλοπαθῶν, ι', 125.
 Μίμαντα, γ', 172.
 Μισσιῶν, λ', 283.
 Μισσιῶν, σ', 328.
 Μίσις, λ', 567. σ', 178.
 Μισγίμιναι, υ', 203.
 Μοῖρα, γ', 269. σ', 592. ι', 75, 171. χ', 54.
 Μοῖραν, παρὰ, ξ', 509.
 Μοχάγρι, γ', 332.
 Μορίον, σ', 297.
 Μόρον, α', 34, 35. ι', 436. υ', 241.
 Μορῶν, λ', 366.

Μούναι, α', 117.
Μύθου, φ', 71.
Μύλης, η', 104. υ', 106.
Μύνησι, φ', 111.
Μυχοίτατος, φ', 146.
Μυχφ, γ', 263. δ', 304. ι', 363.
Μῶλυ, κ', 305.

N.

ΝΑ'ΚΗΝ, ξ', 530.
Νάσσα, δ', 174.
Ναύλοχα, δ', 846.
Ναπίσκομιν, λ', 511.
Ναῖ, δ', 124.
Ναμίσα, ψ', 213.
Ναυγίλη, κ', 86.
Νισπρίστου, δ', 404.
Νισπιδι, δ', 404.
Νίφια, χ', 304.
Νήγγετος, ι', 80.
Νηῆσαι, ι', 321.
Νηϊάδης, ι', 104.
Νῆς, δ', 179.
Νηῖ, α', 186.
Νηκιρδης, ξ', 509.
Νηλητεις, α', 317. ε', 498. χ', 418.
Νημερτίως ἐπιστήσω, ι', 98.
Νημιμή, ι', 391.
Νηπιθις, δ', 221.
Νηπιτίας ὀχίον, α', 297.
Νήριμον, ω', 376.
Νήριτοι, ι', 22. ε', 351.
Νήριτος, ε', 207.
Νοστήσαντα, δ', 619. ι', 119.
Νοφισσαμινη, δ', 263. λ', 424. ε', 579. φ', 77, 104.
Νυκτιρις, μ', 433. ω', 6.
Νυμφίον, α', 65.
Νυξ ὅλοη, λ', 19.
Νώνυμον, α', 222. ε', 239. ξ', 182.
Νῶροτα χαλκῶν, ω', 466, 499.

Ξ.

ΞΕΙΝΗ'ΙΟΝ, ι', 370. χ', 290.
Ξεῖνη τεράτιζα, ξ', 158.
Ξεῖναι, ι', 513, 545.
Ξιστῆ, ἴσαρ, δ', 272.
Ξυλόχγ, δ', 335.

O.

Ο, λ', 101. ψ', 220.
Οαιριστής, ε', 179.
Ογι, β', 327. γ', 217.

Ογκιον, φ', 61.
Ογκιων, η', 115, 120. λ', 588. ω', 233, 246, 339.
Οδαιων, δ', 163. ι', 444.
Οδᾶξ ἐν χυλίσσι φύντες, α', 381. ε', 409.
Οδουπρίον, ι', 505.
Οδυσίης, ε', 409.
Οδυσσάμινος, τ', 407.
Οδονίον, η', 107.
Οἰς, ι', 425.
Οἰσαι, ε', 586.
Οἰζόν, ψ', 210.
Οἰζορσίη, δ', 197.
Οἰήσιον, ι', 483, 540.
Οικωφιλία, ξ', 223.
Οἰμπος, ω', 537.
Οἰομένη, β', 351. ι', 21.
Οἶος, υ', 89.
Οἶος τε, τ', 160. φ', 117, 173.
Οἶσι, χ', 106, 481.
Οἰετω, δ', 255. υ', 154.
Οἶσιν, de Secundā Personā usurpatum, α', 402.
Οἶσαντο, α', 323. ι', 213. α', 390.
Οἶστρος αἶλλος, χ', 300.
Οἰσύνησι, ι', 256.
Οἰωνόν, ι', 531.
Ολίγη τε φίλη τε, ζ', 208. ξ', 58.
Ολιγηπιλίουσα, ε', 356.
Ολίγος, ι', 515. υ', 259.
Ολόλυξας, γ', 450. δ', 767. χ', 408, 411.
Ολοφροντος, α', 52. κ', 137. λ', 321.
Ολοφύριαι ἄλκιμος εἶναι, χ', 232.
Ολοφύρια, δ', 410. ε', 248.
Ομαρτή, χ', 81.
Ομβρος Διός, ι', 111, 358.
Ομιλήσιον, α', 265. δ', 345.
Ομοίον, γ', 236. ω', 542.
Ομοῖον ἄγου διὸς ὡς τὸν ἰμοῖον, ε', 218.
Ομοκλήσαντ', ε', 155.
Ομφῆ, α', 96.
Ομως, ε', 405.
Ονιάδ', α', 148.
Ονήμιτος, β', 33.
Ονήσιον, ψ', 24.
Ονήσιος, φ', 402.
Οπιστόμιδ', ξ', 415.
Οπτοσι, ε', 378.
Οπίσθισθαι παύσθητος, ι', 379.
Οου, α', 70.
Οσάδα, ξ', 82. ι', 215.
Οσθιν, λ', 66.
Οσιν, φ', 28.
Οσλα, ζ', 268.
Οσλιντον, β', 289.

Οσλον, φ', 390.
Οσπύοντες, ζ', 63.
Οσπαπης, γ', 97. δ', 327. ε', 44.
Οσργιαν, ι', 325. κ', 167.
Οσροκαίρατον, μ', 348.
Οσμαθόν, α', 8.
Οσμον, ι', 459. ε', 294.
Οσμον μίσηρον, ι', 101.
Οσμιλόχοιο, γ', 489. ι', 186. φ', 16.
Οσσοδύρη, χ', 126, 333.
Οστυγίη, ι', 123. ι', 403.
Οσχαμεις, ξ', 22. ι', 185, 350.
Οσχατοι, η', 112.
Οσχομιν, λ', 288.
Οσχοι, η', 127. ω', 340.
Οσφ, ι', 222. ε', 225.
Οσπί, α', 423. χ', 412.
Οσσαν, α', 282. β', 216. α', 412.
Οσσι, ζ', 131.
Οσση, λ', 314.
Οσσιμινος, α', 115. ι', 81.
Οσσιοντο, β', 152.
Οσσινα, δ', 204.
Οστυνί, β', 253. ι', 3. χ', 434, 496. ψ', 264.
Ουδὰς ἄσπιντος, ι', 395. χ', 269.
Ουδῶν, ε', 196.
Ουδῶν, γήρας, ι', 246.
Ουδᾶς, γ', 441.
Ουδᾶς κίμας, ζ', 291. ψ', 158.
Ουδᾶς χλαίνας, ε', 89.
Ουῖα, α', 401.
Ουλακέρητος, τ', 246.
Ουλομίνης, ε', 372.
Ουλυμπος, ζ', 42.
Ουλυμπος, λ', 314.
Ουν, α', 414. γ', 34. δ', 272. ε', 254. α', 488.
Ουρανὸν ἑταίριοντα, ι', 527. υ', 113.
Ούρεν, δ', 124.
Ούρα, χ', 293.
Ούρασμινος, λ', 535.
Ουτιδανός, ι', 515.
Ούτις, ι', 366, 408.
Ούχισκον, λ', 618.
Ούχιον, φ', 302.
Ούχιας, φ', 47. α', 165.
Ούχοι, ι', 404.

Π.

ΠΑ'ΓΟΙ, ι', 405.
Παῖπτος, δ', 232.
Παλαιφάτου, ε', 163.
Πάλιον, ι', 254.
Παλίοντα, α', 379. β', 144.

- Παναγία, γ', 223.
 Πανδρέου, τ', 518. δ, 66.
 Παντοῦ, λ', 580.
 Πάντες, γ', 195.
 Πάντα, ι, 244. Σ', 238. ι, 204. σ', 292.
 Παπαῖναι, ω', 178.
 Παρτίδιν, χ', 348.
 Παράναι, χ', 65.
 Παράκλιν, δ, 348. ε', 139.
 Παράκλιν, γ', 381.
 Παράκλητος, ι, 418, 440.
 Παράκλητος, ω', 28.
 Παράκλητος, σ', 281. φ', 111.
 Παράκλητος, α, 147. σ', 51.
 Παράκλητος, δ, 348. ε', 139. ψ', 16.
 Παράκλητος, κ', 573.
 Παράκλητος, α, 140. δ, 56. λ', 66.
 Παράκλητος, ε, 521.
 Παράκλητος, β, 237. γ', 74.
 Παράκλητος, σ', 394. α, 331.
 Παράκλητος, μ', 70.
 Παράκλητος, α, 384.
 Παράκλητος, δ, 20. ψ', 137. α, 368.
 Παράκλητος, α, 269. ι, 136. ι, 77.
 Παράκλητος, σ', 177.
 Παράκλητος, σ', 579. φ', 71.
 Παράκλητος, λ', 576.
 Παράκλητος, δ, 412.
 Παράκλητος, τ', 420.
 Παράκλητος, γ, 23.
 Παράκλητος, κ', 465. ψ', 53.
 Παράκλητος, χ', 384.
 Παράκλητος, ε, 474. λ', 362.
 Παράκλητος, β, 297. δ, 427, 452.
 Παράκλητος, ψ', 243.
 Παράκλητος, β, 245. γ', 112. δ, 201. ε, 146. σ', 285.
 Παράκλητος, ε, 7.
 Παράκλητος, ψ', 78.
 Παράκλητος, λ', 285.
 Παράκλητος, β, 95. α, 129.
 Παράκλητος, λ', 247.
 Παράκλητος, κ', 211, 253. ε, 6.
 Παράκλητος, σ', 4, 10.
 Παράκλητος, α, 292.
 Παράκλητος, α, 10. ψ', 146.
 Παράκλητος, μ', 356.
 Παράκλητος, ι, 199.
 Παράκλητος, λ', 401. α, 112.
 Παράκλητος, ε, 294.
 Παράκλητος, ε, 477.
 Παράκλητος, ι, 476.
 Παράκλητος, π', 203.
 Παράκλητος, κ', 139.
 Παράκλητος, α, 107.
 Παράκλητος, σ', 159.
 Παράκλητος, α, 163.
 Παράκλητος, α, 18. ι, 453.
 Παράκλητος, ε, 476.
 Παράκλητος, ι, 388.
 Παράκλητος, α, 328.
 Παράκλητος, λ', 313.
 Παράκλητος, σ', 581. ψ', 120.
 Παράκλητος, φ', 419.
 Παράκλητος, λ', 231.
 Παράκλητος, δ, 287. μ', 174, 196.
 Παράκλητος, π', 143. σ', 3.
 Παράκλητος, ι, 50.
 Παράκλητος, α, 266.
 Παράκλητος, ε, 241.
 Παράκλητος, μ', 61.
 Παράκλητος, φ', 363.
 Παράκλητος, λ', 7.
 Παράκλητος, ε, 318.
 Παράκλητος, ε, 31, 53.
 Παράκλητος, ε, 40, 86.
 Παράκλητος, α, 3.
 Παράκλητος, σ', 343.
 Παράκλητος, ι, 200. κ', 32.
 Παράκλητος, α, 276. δ, 10.
 Παράκλητος, σ', 363.
 Παράκλητος, σ', 404.
 Παράκλητος, σ', 282.
 Παράκλητος, ι, 11.
 Παράκλητος, δ, 228.
 Παράκλητος, α, 293.
 Παράκλητος, λ', 274. ι, 126.
 Παράκλητος, σ', 521.
 Παράκλητος, δ, 718. ε, 324.
 Παράκλητος, φ', 10.
 Παράκλητος, ε, 207.
 Παράκλητος, ι, 445.
 Παράκλητος, σ', 255.
 Παράκλητος, ε, 335.
 Παράκλητος, α, 503.
 Παράκλητος, α, 1.
 Παράκλητος, β, 150. χ', 376.
 Παράκλητος, γ, 2. δ, 424.
 Παράκλητος, χ', 386.
 Παράκλητος, ι, 187.
 Παράκλητος, δ, 671. ι, 29.
 Παράκλητος, α, 259.
 Παράκλητος, δ, 427, 572. κ', 309.
 Παράκλητος, β, 428.
 Παράκλητος, ε, 266.
 Παράκλητος, ι, 337.
 Παράκλητος, ε, 308.
 Παράκλητος, ι, 98.
 Παράκλητος, σ', 342.
 Παράκλητος, ι, 432.
 Παράκλητος, α, 235.
 Παράκλητος, α, 127.
 Παράκλητος, α, 142.
 Παράκλητος, σ', 162.
 Παράκλητος, γ', 72, 82.
 Παράκλητος, ι, 47.
 Παράκλητος, ι, 113.
 Παράκλητος, σ', 195. σ', 564.
 Παράκλητος, β, 75.
 Παράκλητος, α, 89. ι, 97.
 Παράκλητος, σ', 25. φ', 239.
 Παράκλητος, δ, 302.
 Παράκλητος, ι, 496.
 Παράκλητος, ι, 15. ε, 413.
 Παράκλητος, ε, 347, 352.
 Παράκλητος, λ, 320.
 Παράκλητος, χ', 98.
 Παράκλητος, ε, 525.
 Παράκλητος, φ, 35.
 Παράκλητος, σ', 58.
 Παράκλητος, σ', 374.
 Παράκλητος, ψ', 196.
 Παράκλητος, ι, 389. ε, 219.
 Παράκλητος, β, 425. μ', 409.
 Παράκλητος, α, 318.
 Παράκλητος, ε, 138. α, 82.
 Παράκλητος, σ', 391.
 Παράκλητος, ε, 69.
 Παράκλητος, ι, 453. ι, 65.
 Παράκλητος, α, 136.
 Παράκλητος, μ', 411. ι, 84.
 Παράκλητος, σ', 35.
 Παράκλητος, ε, 128.
 Παράκλητος, κ', 517. λ', 25.
 Παράκλητος, σ', 80.
 Παράκλητος, λ', 580.
 Παράκλητος, ψ', 177, 179.
 Παράκλητος, α, 12.
 Παράκλητος, γ, 4.
 Παράκλητος, α, 513.
 Παράκλητος, ι, 311. ε, 362.
 Παράκλητος, α, 30.
 Παράκλητος, λ', 239.

P.

- ΠΑΔΑ' ΜΑΝΘΤΝ ξανθόν, α, 323.
 Πάσας, α, 150.
 Πάσας, κ', 209.
 Πάσας, α, 186.
 Πάσας, γ, 349. κ', 352.
 Πάσας, δ, 5.

ῥέστη, ζ', 393.
ῥύον, ι, 231.
ῥύσσει, ι, 256.
ῥυδδάνουλος, β', 1.
ῥύον, ι, 412.
ῥυχλὺ, ι, 402. ρ', 60.
ῥυσίνου, α', 226.
ῥυστάζοντες, σ', 109. ε', 309.
ῥυτοῖον, ζ', 267. ξ', 10.
ῥύγας, χ', 143.

Σ.

ΣΑΑΜΩΝΗΟΣ, α', 235.
Σάμν, α', 246.
Σάμου, β', 671. ε', 29.
Σαρδάνου, α', 302.
Σιγντας, ρ', 81, 52, 198.
Σίλα, σ', 246.
Σηκοί, ι, 219.
Σιάλου, ξ', 61.
Σιγαλίνου, ι, 86. ζ', 81.
Σιήριος θυμὸς, α', 190. ψ', 172.
Σιδονίον, ι', 265.
Σιδωνίος, β', 84.
Σιδώνος, α', 424.
Σίλ', ι, 394.
Σικανίος, α', 306.
Σικίλου, α', 383.
Σίνου, σ', 304.
Σίνουφ, α', 592.
Σίον, α', 88.
Σίον Ποντις, σ', 222.
Σιαφίδι, ι, 223.
Σιάνου, β', 388.
Σιστομήνιος, ξ', 457.
Σκύλλη, ρ', 85, 235, 285.
Σκέρη, α', 508.
Σκῆρος, ξ', 112.
Σκῶπις, ι, 66.
Σελύμων ἄνθρωπος, α', 283.
Σούπιον, γ', 278.
Σπασσάμιος, α', 499.
Σπύρα, β', 245. ζ', 269.
Σπέρμα πυρὸς, ι, 490.
Σπυλάδου, γ', 298. ι, 405.
Σπάρμαν, ι, 245. ψ', 197.
Σπαρμῆν, ζ', 19. α', 89.
Σπαρμῆ, β', 358.
Σπαρμίνου, ι, 252.
Σπαρρὸς, ξ', 11.
Σπίατος, β', 178, 183.
Σπιλυτῆς, σ', 492.
Σπύρη, β', 428.
Σπύλιον, β', 287.
Σπύτον, α', 583.
Σπύτον, α', 4.
Σπύρα, ι, 467. ε', 25.
Σπυρίνου, ρ', 351.
ΤΟΜ. II.

Συγγλὸς θυμὸς, ι, 185. α', 514.
Συδῆμα, α', 601.
Συδῆμα, ξ', 101.
Συκαὶ γλυκυρεῖ, η', 116.
Συμφερόμενος, δ', 462.
Συρίβος, ζ', 32.
Συρίχτις, ι, 74.
Συρίχτις, σ', 99.
Συρίχτις, α', 402.
Σφίρας, α', 228.
Σφίρα, ε', 221.
Σφῶν, δ', 62.
Σχιδίος καλοῦμενος, ι, 63, 163, 398.
Σχιδίον, ιόν, ξ', 490.
Σχιδίον, α', 34. ζ', 8. α', 79.
Σχιδίον, ι, 468.
Σῶμα, α', 58. α', 186.

Τ.

ΤΑΑΑΠΕΥΡΙΟΝ, ζ', 198. α', 24.
Ταλασπιδίος, ι, 222.
Ταμῶντις, ἱερὸν αὐτῶν, α', 462.
Ταμῶντις, ι, 464.
Τάνταλον, α', 581.
Τανυσσάμιος, ι, 228.
Τανυσσῆν, α', 31.
Ταροί, ι, 219.
Ταφίον, α', 165.
Τάχα, α', 251.
Τιμῆσιος Θεοῦ, α', 492.
Τιμῆσιος, α', 247. α', 567.
Τιμῆσιος, β', 176.
Τίλος, ι, 5.
Τίμος, ζ', 293. σ', 363.
Τιμῆσιος, α', 184.
Τίμωτος, γ', 449.
Τιμῆσιος, α', 242.
Τιμῆσιος, ι, 90.
Τιμῆσιος, α', 37. α', 184.
Τιμῆσιος, α', 113. α', 373.
Τιμῆσιος, ι, 242.
Τιμῆσιος, α', 61.
Τιμῆσιος, α', 218.
Τίμος, α', 231. α', 270.
Τίμος, α', 204, 208.
Τιμῆσιος, α', 82.
Τιμῆσιος, ε', 20. α', 174.
Τιμῆσιος, δ', 11. α', 19.
Τιμῆσιος, ζ', 103.
Τιμῆσιος, γ', 316. α', 13.
Τιμῆσιος, ι, 106.
Τιμῆσιος, ι, 1.
Τιμῆσιος, α', 214.
Τίμος, γ', 312.
Τίς, γ', 224.
Τιμῆσιος, ι, 16.
Τιμῆσιος, α', 324. α', 575.

Τιμῆσιος, σ', 48. α', 118.
Τοκάδι, ξ', 16.
Τολύσιος, α', 238.
Τόξα, σ', 90.
Τοξάριος, α', 72, 78, 134.
Τοξάριος, α', 125.
Τοξάριος, α', 77.
Τοξάριος, α', 297.
Τοξάριος, α', 5, 7.
Τοξάριος, ι, 127.
Τοξάριος, α', 306. ζ', 154.
Τοξάριος, α', 312.
Τοξάριος, α', 177.
Τοξάριος, α', 403.
Τοξάριος, α', 252. ρ', 421.
Τοξάριος, α', 282.
Τοξάριος, ζ', 90.
Τοξάριος, ξ', 289.
Τοξάριος, α', 297. α', 198.
Τοξάριος, ναὺς ἑκαστοῦ ἰαματῆρος, α', 84.

Υ.

ΥΑΚΙΝΘΙΝΟΣ ἄνθρωπος, ζ', 231.
Υακίνθος, α', 478.
Υακίνθος, α', 409.
Υακίνθος, ζ', 29. α', 4.
Υακίνθος, α', 4, 9.
Υακίνθος, α', 547. α', 20.
Υακίνθος, α', 285.
Υακίνθος, α', 28.
Υακίνθος, α', 37.
Υακίνθος, ι, 260.
Υακίνθος, ζ', 5.
Υακίνθος, α', 254.
Υακίνθος, α', 90.
Υακίνθος, α', 3.
Υακίνθος, α', 8. μ', 133.
Υακίνθος, α', 268.
Υακίνθος, α', 55.
Υακίνθος, α', 70.
Υακίνθος, α', 289.
Υακίνθος, α', 362.
Υακίνθος, α', 279.
Υακίνθος, α', 25.
Υακίνθος, α', 481.
Υακίνθος, γ', 81.
Υακίνθος, α', 126.
Υακίνθος, α', 62.

Φ.

ΦΑΕΦΩΝ, α', 368. α', 446.
Φαίδμος, α', 617. ι, 117.
Φαίδμος, α', 390.
Φαίδμος, γ', 296.
Φαίδμος, α', 62.

Φάου, 9', 186.
 Φάου, 9', 355.
 Φάου, 9', 125.
 Φάου, 9', 304. 6, 376.
 Φάου, 9', 316.
 Φάου, 9', 296.
 Φάου, 9', 100, 105.
 Φάου, 9', 273. 6, 467.
 Φάου, 9', 372.
 Φάου, 9', 488. 6, 186.
 Φάου, 9', 329.
 Φάου, 9', 495.
 Φάου, 9', 162. 6, 307.
 Φάου, 9', 530.
 Φάου, 9', 741. 6, 428.
 Φάου, 9', 198.
 Φάου, 9', 348.
 Φάου, 9', 15.
 Φάου, 9', 351. 6, 267.
 Φάου, 9', 343. 6, 134.
 Φάου, 9', 362.
 Φάου, 9', 221.
 Φάου, 9', 221.
 Φάου, 9', 500. 6, 518.
 Φάου, 9', 133. 6, 271.
 Φάου, 9', 163.
 Φάου, 9', 288.
 Φάου, 9', 127.
 Φάου, 9', 96, 345.
 Φάου, 9', 250.
 Φάου, 9', 163.
 Φάου, 9', 21.
 Φάου, 9', 367.
 Φάου, 9', 402.

Φάου, 9', 244. 9, 258.
 Φάου, 9', 299. 9, 489.
 Φάου, 9', 289.
 Φάου, 9', 477.
 Φάου, 9', 26.
 Φάου, 9', 404, 448.
 Φάου, 9', 104.

X.

ΧΑΛΙΦΟΝΕΟΝΤΑ, 9', 13.
 Χαλκίον, 9', 327.
 Χαλκίον, 9', 4.
 Χαλκίον, 9', 15.
 Χαλκίον, 9', 294.
 Χαλκίον, 9', 610.
 Χαλκίον, 9', 104, 235, 430.
 Χαλκίον, 9', 229.
 Χαλκίον, 9', 17.
 Χαλκίον, 9', 176. 9, 262.
 Χαλκίον, 9', 136. 9, 52.
 Χαλκίον, 9', 35.
 Χαλκίον, 9', 25.
 Χαλκίον, 9', 170.
 Χαλκίον, 9', 513.
 Χαλκίον, 9', 518.
 Χαλκίον, 9', 226.
 Χαλκίον, 9', 518. 1', 26.
 Χαλκίον, 9', 27.
 Χαλκίον, 9', 81.
 Χαλκίον, 9', 28. 9, 312.
 Χαλκίον, 9', 79.
 Χαλκίον, 9', 353. 1', 478.
 Χαλκίον, 9', 201.

Χά, 9', 14. 9, 463.
 Χά, 9', 81.
 Χά, 9', 80.
 Χά, 9', 215. 9, 213.

Y.

YHAAΦΟΩΝ, 9', 416.
 Yάου, 9', 330. 6, 538.
 Yάου, 9', 171.
 Yάου, 9', 555.

Ω.

ΩΓΓΓΓ, 9', 244.
 Ω, 9', 182. 6, 196.
 Ω, 9', 455.
 Ω, 9', 415.
 Ω, 9', 638. 6, 11.
 Ω, 9', 510.
 Ω, 9', 374.
 Ω, 9', 468.
 Ω, 9', 458. 9, 427.
 Ω, 9', 356.
 Ω, 9', 202.
 Ω, 9', 297. 6, 444.
 Ω, 9', 20.
 Ω, 9', 309, 571.
 Ω, 9', 785.
 Ω, 9', 539. 6, 201.
 Ω, 9', 358.

INDEX AUCTORUM, &c. IN ANNOTATIONIBUS

CITATORUM.

A.

AELIANUS citatus, 4, 261. 9, 1, 448. 6, 66. 9, 104. 1', 184. 1', 409. 9, 15, 161. 6, 74, 525. 6, 327. 6, 29. 6, 521.
 Aelius Spartianus, citatus, 6, 276.
 Athenaeus citatus, 4, 130, 141, 145, 226, 338. 6, 315. 9, 267, 332, 435, 464. 9, 15, 43, 48, 60, 65, 74, 78, 97, 178, 294. 6, 66.

238. 6, 114, 120, 127, 138, 174, 185, 215, 336. 9, 69, 75, 170, 248, 263, 379, 449, 480. 6, 5, 212, 231, 298. 6, 36. 6, 62, 191, 331, 423. 6, 57. 9, 81, 112, 199, 464, 465. 6, 141. 6, 2, 143. 6, 271, 322, 599. 6, 330. 6, 113. 6, 149, 299. 6, 293, 294, 298. 9, 18, 376.
 Aeschines citatus, 4, 393.
 Aeschylus citatus, 4, 32, 53, 356. 9, 96,

147, 231. *l.* 104. *h.* 224. *g.* 546. *μ.* 350.
ξ. 327, 387. *ν.* 19, 131. *ε.* 73. *φ.* 85. *χ.*
 408. *ψ.* 13, 103.
 Alexis citatus, *h.* 160. *φ.* 294.
 Ammianus Marcellinus citatus, *μ.* 342, 452.
 Amphis apud Stobaeum citatus, *ξ.* 392.
 Anacreon citatus, *ζ.* 265, 318. *g.* 185. *σ.*
 292. *φ.* 71.
 Anthologia citata, *ζ.* 154. *g.* 70. *κ.* 302.
λ. 455. *ξ.* 199. *h.* 402. *ε.* 541.
 Apollodorus citatus, *μ.* 61.
 Apollonius Rhodius citatus, *h.* 356. *g.* 230.
 704. *ζ.* 307. *h.* 169. *κ.* 3, 246. *λ.* 221. *μ.*
 61. *h.* 339. *φ.* 55.
 Apuleius citatus, *h.* 3, 58.
 Aratus citatus, *g.* 276. *κ.* 86.
 Aristides citatus, *g.* 322. *κ.* 10.
 Aristides Quintilianus citatus, *κ.* 304. *h.*
 259. *ψ.* 296.
 Aristophanes citatus, *h.* 155. *g.* 332. *g.* 442.
κ. 72. *λ.* 90. *μ.* 383. *ε.* 218. *σ.* 227. *h.*
 204. *φ.* 298. *χ.* 488. *ψ.* 78.
 Aristoteles citatus, *h.* 1, 397. *g.* 85, 183, 204,
 611. *h.* 176. *ζ.* 42, 182. *h.* 7, 112, 114,
 246, 504, 515. *κ.* 19. *λ.* 498, 595. *μ.* 67,
 219. *ν.* 119. *ξ.* 214. *h.* 399. *ε.* 218, 284,
 327, 385. *σ.* 247. *σ.* 122, 203, 420. *h.* 204,
 259. *h.* 317.
 Asyndeton, *g.* 186. *h.* 513.
 Aulus Sabinus citatus, *λ.* 84. *ψ.* 296.

B.

BARNESIUS reprehensus, *h.* 11. *β.* 41,
 168, 244, 289, 337, 346. *g.* 230, 464. *g.*
 90, 118, 120. *ζ.* 8. *h.* 47, 126, 215, 293,
 297. *g.* 25, 215, 488. *h.* 262, 283. *κ.* 291,
 525. *λ.* 186, 424, 549, 564, 606, 622. *μ.*
 281, 411, 427, 445. *ν.* 51, 204, 315, 355.
ξ. 62, 85, 171, 370. *h.* 5, 97, 109, 127, 186.
ε. 100, 134, 540. *σ.* 145, 297. *σ.* 557. *h.*
 80, 328. *φ.* 35, 232. *χ.* 73, 208, 313, 362.
ψ. 42. *h.* 7, 267, 303, 500.
 Benedictus in Pindarum citatus, *h.* 155. *h.*
 283. *μ.* 59.
 Bio citatus, *σ.* 328.
 Budaeus citatus, *h.* 1, 5. *μ.* 306.

C.

CAESAR citatus, *g.* 73.
 Callimachus citatus, *g.* 404, 495. *ε.* 222, 592.
σ. 111. *h.* 154. *χ.* 300. *h.* 1.
 Carcinus Tragicus apud Athenaeum, cita-
 tus, *λ.* 426.
 Casaubonus, Isaacus, citatus, *h.* 141. *g.* 367,
 420. *g.* 15, 74. *h.* 66. *h.* 100. *g.* 379. *h.* 5,
 222. *λ.* 101. *h.* 1. *σ.* 73. *σ.* 179. *h.* 229.
 Casaubonus, Mericus, citatus, *g.* 316. *g.* 404.
κ. 190. *λ.* 583, 599. *ν.* 30. *ξ.* 85. *σ.* 72,
 134, 136. *χ.* 348.
 Catullus citatus, *g.* 695. *g.* 409. *λ.* 244. *ξ.*
 83. *σ.* 15, 35. *h.* 315.

Cicero citatus, *g.* 22. *ζ.* 162, 273. *h.* 36. *g.*
 73, 171. *h.* 27, 34, 447. *κ.* 82, 86, 495. *λ.*
 333. *μ.* 184, 188, 236. *ν.* 80. *ξ.* 392. *h.*
 399. *σ.* 276. *ε.* 451. *σ.* 135. *σ.* 163, 467.
h. 301. *φ.* 27. *ψ.* 172. *h.* 226, 483, 513,
 514.
 Claudianus citatus, *h.* 272. *h.* 36. *g.* 167. *κ.*
 246. *λ.* 13. *μ.* 39.
 Clemens Alexandrinus citatus, *h.* 170. *g.*
 617. *h.* 372. *λ.* 426. *ξ.* 228. *σ.* 447. *ε.*
 286, 384. *σ.* 129. *σ.* 163. *χ.* 412. *ψ.* 81.
h. 29.
 Construcciones inusitatiores, *h.* 275. *β.* 29,
 375. *g.* 184. *g.* 11, 646, 685. *h.* 477. *ζ.*
 155. *g.* 561. *h.* 256, 462. *κ.* 484, 513. *λ.*
 76, 90, 157. *μ.* 73, 82. *ξ.* 85. *σ.* 476. *ε.*
 15, 231, 554. *σ.* 94. *σ.* 230. *h.* 21, 342,
χ. 17, 445. *ψ.* 205, 211, 319. *h.* 253,
 482.

D.

DACIER Dna. reprehensa, *g.* 132, 441.
g. 176. *ν.* 190, 395. *ξ.* 112. *h.* 50, 115,
 328. *σ.* 297. *ε.* 248. *σ.* 174. *σ.* 161, 211.
h. 204. *φ.* 186. *ψ.* 200.
 Demetrius Phalereus citatus, *h.* 204. *h.* 191,
 370. *λ.* 595. *μ.* 73. *σ.* 294. *σ.* 518.
 Demosthenes citatus, *β.* 132. *g.* 554. *σ.* 166.
 Dio Chrysostomus citatus, *h.* 58. *g.* 45, 392.
λ. 440. *ε.* 266, 455, 475. *σ.* 79. *φ.* 27.
 Diodorus Siculus citatus, *β.* 68. *g.* 221. *h.*
 120. *κ.* 492. *λ.* 638. *ε.* 485. *h.* 1, 11.
 Diogenes Laërtius citatus, *h.* 32. *g.* 231,
 611, 695. *h.* 361. *κ.* 383. *ξ.* 443. *h.* 12.
 Dion Cassius citatus, *μ.* 236. *σ.* 483.
 Dionysius Halicarnassensis citatus, *β.* 47,
 325. *g.* 206, 208, 794. *h.* 172, 282, 291,
 296, 402, 478, 490. *ζ.* 86, 137, 162. *g.* 169,
 267. *h.* 289, 327, 415, 481. *κ.* 195, 251,
 362. *λ.* 55, 90, 109, 280, 488, 522, 595,
 597. *μ.* 73, 75, 383. *ξ.* 1, 83, 422. *h.* 70.
σ. 1. *ε.* 397, 541. *σ.* 1, 65, 84, 99, 211. *σ.*
 53, 467. *h.* 17, 71, 259. *φ.* 98. *χ.* 195,
 351. *h.* 186.
 Dionysius Perieg. citatus, *g.* 74. *κ.* 306. *λ.*
 14. *h.* 376. *φ.* 391.
 Diphilus citatus, *h.* 343.
 Dualis numerus, *g.* 33, 61, 282. *g.* 35, 292.
h. 404. *κ.* 209. *λ.* 210. *ν.* 296. *σ.* 2. *φ.* 86,
 216. *χ.* 174. *h.* 101.
 Duportus citatus, *h.* 1, 216. *β.* 319. *g.* 72.
g. 162, 332. *λ.* 578. *h.* 294.

E.

ENNIUS citatus, *σ.* 333.
 Erasmus citatus, *β.* 276. *h.* 370. *ξ.* 214. *σ.*
 294. *ε.* 455.
 Etymologicum Magnum citatum, *h.* 11. *h.*
 25. *h.* 116. *λ.* 578. *ξ.* 446, 512, 533. *h.*
 321. *σ.* 18, 471. *σ.* 163, 177, 457, 574. *h.*
 319, 377. *φ.* 145. *χ.* 143. *h.* 207, 278, 340.

Euripides citatus, 4, 32, 33, 170, 267. β', 276. γ', 132, 135, 258. γ', 211, 303, 535, 561. ζ', 163, 182, 274, 329. θ', 167, 208, 492. ι, 34, 116, 174, 197, 256, 281, 282, 259, 278, 285, 288, 319, 332, 345, 348, 355, 360, 369, 373, 375, 384, 453, 455, 507. α', 306, 373. λ', 101, 277, 429, 432, 455, 481, 488. μ', 117, 395. ν', 172, 307, 390. ξ, 83, 228. ζ, 22, 70, 342. η, 88, 129. θ, 189, 218, 286, 398. ι, 135, 157, 167, 211, 418. κ, 40, 73, 75, 178, 360. λ, 69, 76, 294, 347. χ', 288, 334, 412, 462. ψ, 11. ω, 29, 93, 113, 195, 350.

Eusebius citatus, α, 7. α, 197.

Eustathius citatus, passim.

Eustathius reprehensus, α, 105. β', 273, 305, 321, 325, 334. γ', 25, 78, 206. δ, 127, 159, 187. ε, 177, 282, 286, 515, 530. ζ, 284, 501. η, 413. θ, 281, 328. ι, 192, 391, 395, 405. ξ, 28, 112, 364, 405, 416. κ, 53, 237, 268, 272, 326. λ, 207, 286. μ, 119, 117. χ', 299, 303. ψ, 93. ω, 216.

G.

GALENUS citatus, α, 294.

Gatakerus citatus, γ, 145. α, 23. χ', 412. ψ, 322, 362. α, 363.

Gellius citatus, α, 32. γ', 295. γ, 392. ζ, 102. λ', 247, 611. ω, 241.

Grotius citatus, γ, 603. θ, 210, 585. χ', 412.

H.

HERACLIDES Ponticus citatus, α, 8, 88. γ, 343, 455. ι, 67, 125, 296. λ, 94. α', 5, 19, 291. λ', 578. μ', 133, 284. ε', 134.

Heraclitus citatus, μ', 45.

Hermogenes citatus, γ, 186. λ, 481. α', 190. α, 204. ψ, 266.

Herodianus citatus, β', 695.

Herodotus citatus, γ, 85, 227, 603. ι, 84, 94. λ', 638. μ', 127. ν', 213. ξ, 327. λ, 1. ε', 92. α, 29.

Hesiodus citatus, α, 53, 160. β', 66, 319. γ', 333. δ, 12, 232, 237. ε, 104, 125, 146. ζ, 113, 197, 307. θ, 171, 488. ι, 109. κ, 86, 136. λ', 359, 426, 611. μ', 192. ξ, 327. λ, 406. η, 35, 211. ε', 176, 347, 485. ε, 211, 324. α', 109, 203, 242. φ, 28, 246, 258, 259, 323. ψ, 81, 103, 322, 341.

Hesiodus Homero videtur recentior, β', 319. ε, 360.

Hesychius citatus, β', 75. γ', 81. ν', 222. ξ, 15. λ, 396, 474. α, 18. 31. ε', 487, 537. α, 73, 191, 245. φ, 363. χ', 408. ψ, 177. α, 8, 12.

Hierocles citatus, α, 33.

Hirtius citatus, λ', 312.

Homerus, Hesiodo videtur antiquior, β', 319.

Horatius citatus, α, 1. β', 276. γ', 236. δ, 395, 417, 601. ε, 47, 123, 222. α, 96. θ, 3.

246, 409, 503. ι, 27. α, 304, 398. α', 25, 72, 75, 113, 561. μ', 32, 39, 236, 371. ν', 307, 379. ξ, 91, 158, 228, 404. η, 292. θ, 79, 451, 502, 564. ι, 18, 113, 199, 347. κ, 27, 295. χ', 47. ω, 1, 29, 508.

I.

IAMBlichus citatus, ξ, 145.

Julianus citatus, γ, 579. ζ', 162. α, 116. θ, 185. ν', 332. α, 395.

Juvenalis citatus, ι, 272. θ, 185.

K.

KYRIAC. Stroza citatus, α, 5, 356. β, 234. γ, 26. μ, 116. ξ, 406.

L.

LABBE Phil. citatus, ξ, 467. α, 193.

Linus apud Stobaeum, citatus, α, 306.

Livius citatus, α, 392. θ, 167. α', 46. α, 402. ε', 347. ν', 73. α, 350.

Longinus citatus, α, 1. γ, 109. β, 685. α, 253. α', 19. λ', 316, 562. μ', 62.

Lucanus citatus, β', 47. θ, 356. ζ, 42. α, 113, 356. α, 350, 498.

Lucianus citatus, α, 197. θ, 169. ι, 5, 570. λ', 133, 601. μ', 129. ξ, 214. ε, 454.

Lycophron citatus, γ, 442. α, 30, 305.

Lucretius citatus, γ, 805. ζ, 42. α, 100. θ, 492. ι, 43. α', 578. λ', 475, 581, 597, 601. ξ, 267. α, 14.

M.

MACROBIUS citatus, γ, 247, 437. δ, 221. ε, 57, 60, 270, 490. ζ, 107. λ, 288, 372, 532. α', 270. λ', 6, 302, 307. μ', 208. ν, 19, 81. ξ, 161, 192. ι, 399. α, 401.

Maximus Tyrius citatus, α, 1, 3, 33, 193, 196. γ, 26. ι, 219. θ, 63, 487. α, 351.

Martialis citatus, μ', 39. α, 320.

Meibomius reprehensus, ι, 421.

Menagius in Laërtium, citatus, α, 155. α, 403. α, 135.

Menander citatus, α, 216. γ, 20. δ, 211. α, 51. λ, 426, 455. ξ, 171. α, 514.

Michael. Apostol. citatus, μ', 47.

Morellus, Federicus, in Dionem, citatus, ε, 269.

Moschus citatus, γ, 237. ε, 66. ψ, 103, 342.

Muretus citatus, λ', 226.

Musaeus citatus, ζ, 154.

N.

NAZIANZEN citatus, ι, 222.

Naumachius citatus, ξ, 223.

6.

P.

Q

R.

Rhythmus Versuum nonnullorum, §, 199.

509. λ , 13, 14, 25, 314, 495, 519. μ , 70.
B b 3

431, 439. ν , 103, 275. ξ , 1, 257, 327. δ , 29, 80, 117, 298, 402. ω , 403. ϵ , 73, 245. ϵ , 176, 188, 203. ϕ , 13, 15, 26, 391. χ , 374. ω , 80, 376, 401.
 Suetonius citatus, χ , 177.
 Suidas citatus, δ , 347. ϵ , 99, 162, 328. ϕ , 89, 258. ω , 8, 13.
 Synesius citatus, δ , 23.
 Syntaxis *Grammaticae*, δ , 275. β , 29, 375. μ , 73. ξ , 85. ψ , 205, 211. ω , 482.
 Scholiastes citatus, *passim*.
 Scholiastes reprehensus, β , 154, 273, 325. γ , 158, 251. δ , 103. ζ , 2. δ , 311. μ , 236, 252. ν , 366. ξ , 18. δ , 29, 272, 416. ϵ , 268, 372. ϵ , 536, 563. ϕ , 1. ψ , 42. ω , 205.
 Scholiastes in Apollonium Rhodium citatus, α , 3. ϵ , 203. δ , 339.
 Scholiastes in Aristophanem citatus, ω , 538.
 Scholiastes in Euripidem citatus, γ , 535. β , 258. λ , 438. χ , 126.
 Scholiastes in Lycophron. citatus, α , 82.
 Scholiastes in Sophoclem citatus, ϵ , 84.
 Scholiastes in Theocritum citatus, χ , 474.
 Scholiastes in Thucydidem citatus, λ , 283. μ , 75

T.

TACITUS citatus, ϵ , 294.
 Temporum Ratio, δ , 151, 182, 264. β , 262, 398. γ , 410. δ , 139, 482, 634, 820. δ , 248, 276. ξ , 122, 307. β , 299, 365, 448. α , 447, 541. λ , 205. ξ , 26, 112. ϵ , 11. ϵ , 201. δ , 72. χ , 387. ω , 62, 294.
 Tempus Imperfectum, ejus vis, δ , 264. γ , 379. δ , 15, 191, 760. δ , 84, 158. λ , 239, 510, 618. μ , 380. ν , 173, 350. ϵ , 241. ϵ , 574, 575. χ , 315. ψ , 85.
 Terentius citatus, γ , 209. ν , 46. ϵ , 320. ϵ , 135. ϕ , 85.
 Tertullianus citatus, γ , 563.
 Themistius citatus, ϵ , 114.
 Theocritus citatus, δ , 155. β , 178. γ , 316. γ , 404. ζ , 208. δ , 197. α , 279. ξ , 30, 35. δ , 74. ϵ , 35. ϵ , 455. δ , 132, 162. ϵ , 163, 333, 360, 520. δ , 69. ϕ , 85. χ , 474, 481. ω , 196, 317.
 Theognis citatus, ζ , 163. β , 329, 571. λ , 359. μ , 117. ν , 59. ξ , 466. ϵ , 322. ϵ , 167, 229,

ϵ , 80, 502. ϕ , 294. χ , 374. ψ , 217. ω , 195, 485.
 Theophrastus citatus, γ , 229. α , 510.
 Thucydides citatus, γ , 73. μ , 75, 342. ω , 507.
 Tibullus citatus, α , 108, 291. λ , 15. μ , 197, 235. ψ , 172, 338.
 Turnebus citatus, δ , 409. ω , 5.
 Tzetzes in Hesiod. citatus, δ , 563.

V.

VALERIUS Flaccus citatus, δ , 409. ω , 247.
 Valerius Maximus citatus, β , 208. ω , 483.
 Varro citatus, ν , 223.
 Versus Numeri rem ipsam depingentes, δ , 114. λ , 585, 595, 597. ϵ , 27. ϵ , 95. ϵ , 251. χ , 473.
 Victorius citatus, ω , 226.
 Virgilius citatus, *passim*.
 Vocalium brevium productio inusitatio, δ , 13. α , 36, 60. μ , 423. δ , 149. ϵ , 206. ϵ , 37. ϵ , 54, 484. ϕ , 25, 208. ψ , 102, 170. ω , 321, 481, 493.
 Vocales coalescentes, γ , 165, 352, 634, 682, 757. δ , 268. δ , 270. β , 253, 483, 524, 550, 560. δ , 212, 240, 283, 347. α , 204, 410, 544. λ , 91, 109, 248, 477. ν , 194, 391. ξ , 251, 287, 459. ϵ , 105, 228, 236. ϵ , 376, 504, 526. ϵ , 246, 256. ϵ , 34, 573. δ , 227, 251, 261, 348, 351. ϕ , 76, 118, 233, 277. χ , 245, 319, 384, 443, 456. ω , 115, 246, 436, 439, 484, 522, 533.
 Vocis Mediae Praeteritorum Formandarum Ratio, ξ , 467.
 Vocis Mediae significatio primaria, δ , 491. δ , 296. α , 284. λ , 272, 423. μ , 18. ξ , 28. ϵ , 25. ϵ , 107. ϵ , 389. ϕ , 282. χ , 103. ψ , 131, 255.
 Vossius citatus, γ , 392. μ , 105.

X.

XENOPHON citatus, β , 47. γ , 258. μ , 184. ϵ , 246.
 Xylander in Strabon. citatus, δ , 21,

INDEX RERUM

IN ODYSSEA MAXIME MEMORABILIMUM.

A.

ACASTUS rex, ζ, 335.

Acheron, fluvius infernalis, α', 513.

Achillis anima Ulysssem alloquitur, λ', 472. exequiae, α, 57.

Acbivi convocati à Telemacho, β', 7.

Achivorum dissidium, et infelix à Trojâ reditus, γ', 130.

Aeaea insula, α', 135, μ', 3.

Aegis Minervae, χ', 297.

Aegisthus Agamemnonis uxorem ambit, γ', 263. Agamemnonem interficit, γ, 534.

Aegyptia terra, γ, 229.

Aegyptius heros, β', 15.

Aeolia insula, α', 1.

Aeolus filias suas conjunxit filiis in uxores, α', 5. Ulyssi dat utrem ventorum, 19. reversum Ulysssem indignabundus expellit, 72.

Agamemnon septennio imperavit Mycenis, γ', 305.

Agamemnonis exitum narrat Nestor, γ', 264. ejus interitus, γ', 303. γ, 533. ejus umbra suum exitum Ulyssi refert, λ', 403. ejus anima Amphimedonti loquitur, α, 105.

Agelaus Telemacho matris nuptias maturandas monet, α, 322. Procos hortatur, γ', 132. jubet nē Mentor Ulysssem juvet, 213. ab Ulysse interficitur, 293.

Ajasis anima Ulyssi irata, λ', 542.

Ajasis, Oilei exitus, γ, 509.

Alcinous, Phaeacum rex, ζ, 12. ejus domus describitur, α, 85. ejus hortus, 112. Ulysssem clementer excipit, 168. Phaeaces de hospite Ulysse alloquitur, 186. optat Ulysssem filiae maritum, 311. promittit Ulyssi auxilium, 317. Phaeaces hortatur ut Ulysssem juvent, β', 25. parat convivium, 38. hortatur Phaeaces ad certamen, 97. ejus filii, 119. Ulysssem ab Euryalo lacessitum alloquitur, 235. Phaeaces monet ut Ulyssi dent xenia, 386. sciscitatur omnes Ulyssis conditiones et

fortunas, 410. Ulysssem abiturum et Phaeaces alloquitur, γ, 4.

Alcmene, λ', 265.

Ambrosia, α, 93.

Amnisus, α', 188.

Amphiaraus, α, 244.

Amphimedontis anima Atridae interitum procorum narrat, α, 120.

Amphinomus procos à Telemachi nece hortatur, α', 400. à Telemacho interficitur, χ', 92.

Amphion, λ', 261.

Amphitrite, μ', 97.

Anchialus, Taphiorum rex, α, 105, 418.

Anopaea avis, α, 320.

Anticleae, matris Ulyssis, umbra, λ', 84. eum alloquitur, 153, 215.

Antilochus à Memnone occisus, γ, 187.

Antinous Telemacho respondet, α, 383. β', 84. Telemachum alloquitur, β', 303. procos alloquitur, γ, 773. α', 364. Telemachum interficiendum monet, α', 371. succenset Eumaeo propter mendicum Ulysssem, α, 374. mendico respondet, 445. eumque scabello petit, 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat, φ', 287. ab Ulysse interficitur, χ', 15.

Antiope, λ', 259.

Antiphates, rex Laestrigonum, α', 114. unum è sociis Ulyssis devorat, 116.

Antiphus, Ulyssis socius, à Cyclope occisus, β', 19.

Antrum Polyphemi, α, 182.

Arcisius, Ulyssis avus, α', 118.

Arcus Ulyssis, φ, 12, 90.

Arete, uxor Alcinoi, α, 54. Phaeaces alloquitur, λ', 335. Ulyssi abeunti dona praebebat, γ, 66.

Arethusa, fons, γ, 408.

Argo, navis, μ', 70. per Symplegadas à Junone transmissa, 72.

Argus, canis, Ulysssem reversum agnoscit, α, 301. moritur, 326.

Ariadne, λ', 320.

Arnaeus, α', 5.

Artacia, fons, *s'*, 107.
 Asteris, insula, *s'*, 846.
 Athenae, urbs, *s'*, 80, *l'*, 522.
 Atlas, *s'*, 52.
 Augurium aquilae, *s'*, 160, 524.
 Autolycus, Ulyssis avus, *s'*, 394. Ulyssi in-
 fanti nomen imponit, 409. Ulysseni am-
 icē excipit, 414. Ulysseni vulneratum sa-
 nat, 459.

B.

BOÖTES, *s'*, 272.
 Boreas, ventus, *s'*, 296.
 Bovis mactatio, *s'*, 439.
 Byblius funis, *s'*, 391.

C.

CALYPSO Ulysseni desinet, *s'*, 55. *s'*,
 557. ejus specus, *s'*, 63. ea alloquitur
 Mercurium, 87. coenaeque ei apponit,
 92. indignatur in deos, 116. cum Uly-
 sse loquitur, 160. eique jurat nullam se il-
 laturam dampnum, 180. cibum ei appo-
 nit, 196. spondet ei immortalitatem, 206.
 eum dimittit, 206.

Cathemari recentissimum mustum cele-
 brant hostines, *s'*, 361.

Cantus, ornamentum convivii, *s'*, 152
 Cassandrae caedes, *s'*, 420.
 Castor, *s'*, 299.
 Castor Hyalides, *s'*, 294.
 Caucones, Populi, *s'*, 368.
 Centaurs, *s'*, 303.
 Cephalene, Populi, *s'*, 310. *s'*, 377.
 Ceres Jaseni commissa, *s'*, 125.
 Cetei, Populi, *s'*, 590.
 Charybdis, *s'*, 101. 235. Ulyssis sialum ab-
 sorbet, 431. removit, 436.
 Chus, insula, *s'*, 172.
 Clitoria, uxor Nelei, *s'*, 280.
 Cleonea, *s'*, 39. Achivos pugna superavit,
 59.

Cimmerii, Populi, *s'*, 14.
 Circe, *s'*, 136. ejus sedes, 210. in porcos
 vertit Ulyssis socios, 235. Ulyssi potio-
 nem dat, 316. eum lavat, 361. cibum ei
 apponit, 373. eum alloquitur, 378. ejus
 socios restituit pristinae formae, 390. U-
 lysseni ad navem mittit, caeteros socios
 accersiturum, 402. amice eos excipit,
 453. praedicat Ulyssi iter ad inferos, 488.
 itineris rationem docet, 504. Ulyssi vesti-
 tum dat, 542. oves mactandas navi im-
 ponit, 571. Ulyssi et sociis cibum praebet,
s', 18. Ulyssi futura pericula praedicat, et
 monita dat, 37.

Circus, accipitris genus, *s'*, 87.
 Cithara, convivii socia, *s'*, 99. *s'*, 271.
 Clitus ab Aurora raptus, *s'*, 250.
 Clytemnestra Aegisthum sequitur, *s'*, 272.
 Cassandram interficit, *s'*, 421. Agamem-
 noni necem molita est, 429. *s'*, 199.
 Cnoea, urbs, *s'*, 178.

Cocyus, fluvius, *s'*, 514.
 Columbae, Jovi ambrosiam ferentes, *s'*, 63.
 Crataeis, mater Scyllae, *s'*, 124.
 Creta, insula, *s'*, 173.
 Ctesippus procos alloquitur, *s'*, 292. bovis
 pedem in Ulysseni conficit, 299. à Bu-
 bulco interficitur, *s'*, 285.
 Ctesius Ormenides, *s'*, 413.
 Cyanea saxa, *s'*, 59.
 Cyclopes abscque lege vivunt, *s'*, 112. in spo-
 luncis habitant, 114. navigio carent, 125.
 deos non curant, 275.
 Cyclops, Polyphemus, *s'*, 187. pecora mul-
 get, 244, 308, 341. Ulysseni et socios in
 antro invenit, 251. socios devorat, 289,
 311, 344. ejus donum, 370. vino obru-
 tus, in antro recumbit, 372. ab Ulysseni ex-
 caecatur, 380. alios Cyclopes vocat,
 399. Arietem alloquitur, 447. Ulysseni
 navem saxo petit, 481, 537. Neptuno
 supplicat, 528.

Cyclopus insula, sine culturâ fertilis, *s'*,
 108.
 Cydones, incolae Cretae, *s'*, 292. *s'*, 176.
 Cyllenius, Mercurius, *s'*, 1.
 Cyprus, insula, *s'*, 83. *s'*, 362.

D.

DANAORUM animae, *s'*, 16.
 Delus, insula, *s'*, 102.
 Demodocus, cantor caecus, *s'*, 62. *s'*, 28.
 Ulyssi stertem movet, *s'*, 86. canit fabu-
 lam de Veneris et Maris amplexu, 267.
 equum Trojanum cantat, 499.
 Deucalion, *s'*, 180, 181.
 Diana, *s'*, 102. Orestem interfecit, *s'*, 123.
 item mulierem Phoenissam, *s'*, 477.
 Diis, matrum auctores falsè arguuntur, *s'*,
 32. omnia sciunt, *s'*, 379. datores bono-
 rum, *s'*, 323. omnia possunt, *s'*, 306.
 Diis indigent omnes, *s'*, 48.
 Diocles, *s'*, 488. *s'*, 168.
 Diomedes, *s'*, 167.
 Disci certamen, *s'*, 129, 186.
 Dmetor Iasides, *s'*, 443.
 Dodona, *s'*, 327. *s'*, 296.
 Dolus, Penelope servus, *s'*, 736. *s'*, 388.
 Ulysseni amplectitur, 396. arma induit,
 497.
 Dorienses, Cretae incolae, *s'*, 177.

E.

ECHENEUS senex, *s'*, 155. *s'*, 541.
 Echetus, rex, *s'*, 84.
 Eidothea, Protei filia, Menelao erranti oc-
 currit, *s'*, 367. consilium dat, 383. ejus
 dolus in Patrem, 435.
 Elpenor, vino obrutus, tecto decidit, *s'*, 559.
 ejus umbra Ulyssi apparet, *s'*, 51. ejus
 corpus sepelitur, *s'*, 12. tumulus ei eri-
 gitur, 14.
 Elysius campus, *s'*, 363.
 Enipeus fluvius, *s'*, 437.

Epeus, *f*, 275. *4*, 297.
Epeus, *S'*, 493. *X'*, 562.
Ephialtes, *X'*, 307.
Ephyra, urbs, *4*, 258. *β'*, 328.
Epicaste, *X'*, 270.
Equus Trojaneus, *Y*, 272. *S'*, 493. *X'*, 522.
Erebus, *X'*, 37, 563.
Eretni, Populi, *Y*, 301.
Erinnys, *i*, 234.
Eriphyle, *X'*, 325.
Erymanthus, mons, *ζ'*, 103.
Euboea insula, *γ'*, 174.
Eumenides, nobiliss. subuleus, *γ*, 3. ejus domus,
 9. Ulyssem hospitio excipit, 48. eum non
 agnoscit, 56. suet. mactat, 74, 419. ejus
 cum Ulysse colloquia, 80, 115, 121. *4*,
 306, 324. parat stratum Ulysi, *ξ*, 518.
 fatum suum narrat, 402. Telemachum
 reducem excipit, *κ'*, 15. à Telemacho in
 urbem mittitur, 130. Penelopi narrat Te-
 lemachi reditum, 338. in agrum reverti-
 tur, 452. Ulyssem in urbem ducit, *ε'*,
 201. Melanthium increpat, 238. Ulyssis
 domum intrat, 324. in agrum revertitur,
 606. Prociis adducit porcos, *4*, 162. Uly-
 ssem agnoscens amplectitur et osculatur,
φ', 224. arcum ei tradit, 379. Melan-
 thium vinculis constringit, *χ'*, 190. eam
 deridet, 194. Arms induit, 201. Proco-
 rum nonnullos interficit, 267, 284. eam
 nam in Laërteis domo parat, *4*, 368.
Eumelus, *Y*, 798.
Euphites cum Achivis conspirat in Ulyssis
 mortem, *4*, 425. à Laërte occisus, 529.
Euryalus Phaeax, luctu praestantissimus,
S', 127. Ulyssi indignatur, 159. illam
 esse docet, 403.
Euryates, praeco, *κ'*, 247.
Eurycles, *4*, 429. à Laërteemptus, 450.
 Telemacho locum fert, 464. vitium, &c.
 praebet, *β'*, 379. Ulysi pedes lavat, *κ'*,
 387. ex cicatrice eum agnoscit, 392, 467.
 Ulyssis deorum thure suffit, *χ'*, 493. ejus
 reditum Penelopi nuntiat, *φ'*, 5.
Eurydices, Nestoris uxor, *γ'*, 452.
Eurylochus, dux sociorum Ulyssis, ad aedes
 Circes properat, *κ'*, 207. ad Ulyssem re-
 vertitur, 244. Ulyssem comitari recusat,
 264. sociis suadet ne Circes domum ade-
 ant, 429. Ulysi indignatur, *μ'*, 278. con-
 silium proponit belum Solis mactanda-
 rum, 339.
Eurymachos Telemachum de Hospite inter-
 rogat, *4*, 409. Halithersem reprehendit,
β', 177. Penelopem subdole alloquitur, *κ'*,
 455. eam laudat, *ε'*, 243. Ulyssem laces-
 sit, 549. et scabello petit, 393. pocillato-
 rem ferit, 395. arcui impar dolet, *φ'*, 249.
 supplex Ulysi, impetrat Antinoe omnia,
χ', 45. porcos hortatur ad defensionem,
 70. ab Ulysse occiditur, 82.
Eurymedon, *4*, 58.
Eurymedusa, nutrix Nausicaae, *4*, 8.
Eurynome, Penelopae ministra, *ε'*, 168. U-
 lyssi sedem fert, *κ'*, 109. eum lavat, *ψ'*,
 154.

Eurytion, Centaurus, chrias facit, *φ'*, 292.
 panitum, 299.
Eurytus, *S'*, 224, 226. *φ'*, 32.

F.

FAME mori, miserantem, *μ'*, 542.
Farina, medulla viscerum, *β'*, 290.
Fili pauci Patribus similes; plerique pejo-
 res, *β'*, 277.
Fartis vir in omnibus potior rebus, *4*, 51.

G.

GERAESTUS, *γ'*, 171.
Gerenius, Nestor, *γ'*, 68.
Gorgonium caput, *X'*, 635.
Gortynis fines, *γ'*, 294.
Gratae Venerem lavant, *S'*, 364.
Gracorum infantes à Troja rediunt, *γ'*,
 130.
Gyrae, petrae, *Y*, 500.

H.

HALITHERSES, vates peritissimus,
 prociis periculum insimulare indicat, *β'*,
 157. dissuadet Ulyssis caedem, *4*, 453.
Halius, Phaeax, Aleinoti filius, cum Laeda-
 mante salutat, *S'*, 272.
Hebe, *X'*, 602.
Helena theleto egreditur, *Y*, 121. Mem-
 oriam de Advenia interrogat, 138. Uly-
 sse inferturum luget, 185. medioctamen
 vino insinuat, 221. de Ulysse, et Ilii
 excidio narrat, 240. aequo Trojano machi-
 nos nominatim vocat, 279. Hospitibus
 lectos parat, 296. Telemachum munerib-
 us donat, *4*, 125. Aquilae augurium in-
 terpretatur, 172.
Hercules, arcus peritissimus, *S'*, 224. ejus
 Simulachrum Ulyssem alloquitur, *X'*, 616.
 Iphitum hospitem interficit, *φ'*, 27.
Hermione, unica Helena filia, *S'*, 14.
 Homine nihil imbecillius, *γ'*, 129.
Hospes, dum adest, amico tractandus; cum
 velit, dimittendus, *4*, 74.
Hospites à Jove sancti, *ζ'*, 207. *ξ'*, 57.
Hypereus, *ζ'*, 4.

I.

IAOLCUS, insula, *X'*, 255.
Jardanus, fluvius, *γ'*, 292.
Jasion à Cerere amatus, *4*, 125. à Jove fal-
 mine pertusus, 128.
Jason, *μ'*, 72.
Icmadum, faber, *κ'*, 57.
Idomeneus, *γ'*, 191.
 Ilii excidium canit Demodotus, *S'*, 514.
Incantatio vulneris, *κ'*, 457.
Inferorum locus, *X'*, 22.

Iao, Cadmi filia, Ulyssem miseratur, 4, 336. vittam ei dat, 351. vittam recipit, 461.
Iphichus, 4, 289, 295.
Iphiinedea, 4, 504.
Iphitus Eurytidis, Ulyssi dat arcum, 6, 13, 51. equas amissas quaerit, 22. ab Hercule interficitur, 27, 34.
Iplithima, filia Icar, 8, 797.
Irus mendiculus, Ulyssis domum advenit, 6, 1. Ulyssem jurgis incessit, 10. et in certamen provocat, 25. à famulis accingitur, 75. certamen initurus tremat, 76. ab Antinoo objurgatur, 77. cum Ulysse congregatur, 88. cervice ictus, humi decedit, 97. ab Ulyse foras trahitur, 100.
Ismarus, urbs, ab Ulyse depopulata, 4, 40.
Ithaca, insula, 7, 81. capris pascendis apta, 8, 606. aspera, 4, 27. 4, 242.
Ithacenses, post interfectos Procos in concionem congregantur, 4, 419. armati urbe egrediuntur, 467. cum Ulyse, Telemacho, &c. configunt, 525. Minervae monitu desistunt, 533. et in urbem revertuntur, 535.
Itylus, 6, 522. à matre interficitur, 523.
Juniores semper desipiunt, 4, 294.
Jupiter, pater hominumque Deorumque, 4, 28. 4, 445. in deorum consilio verba facit, 4, 32. Ulyssi reditum parat, 76. et boni et mali dator, 8, 237. Mercurium ad Calypso mittit, 4, 29. felicitatem hominibus distribuit, prout vult, 8, 188. Ulyssis navem fulmine ferit, 4, 250. 4, 415. Supplicum et Hospitum vindex, 4, 270. iniquos punit, 4, 214. Deorum summus, 6, 303. Ulyssi signum dat tonitru, 4, 103. 6, 413. 4, 538. inter Ulyssem et Ithacenses pacem et foedera statuenda Minervae mandat, 4, 483.

L.

LACEDAEMON, 8, 1. 4, 20. 4, 1.

Laërceus, aurarius faber, 7, 425.
Laërtes in agro degit, 4, 190. propter Ulyssem absentem magnoperè dolet, 4, 354. Eumaeum emit à Phoenicibus, 482. Telemachi decessu maximè affligitur, 6, 142. ejus domus, 4, 207. ab Ulyse solus invenitur, 225. eum non agnoscit, 280. filium defert, 315. Ulyssem agnoscens, animo deficit, 344. armat se, 497. Eupithem interficit, 522.
Laestrygones Gigantibus similes, 4, 120. Ulyssis naves et socios perdunt, 122.
Laestrygonia urbs, 4, 82. 4, 318.
Lampetie, Solis boium custos, 4, 132. boves occisas Soli nuntiat, 374.
Lampus, equus Aurorae, 4, 245.
Lamus, 4, 81.
Laodamas, Alcinoi filius, provocat Ulyssem ad certamen, 9, 145.
Larus, avis, 4, 51.
Leda, 4, 297.
Leiocritus Mentorem increpat, 8, 242. Itha-

censium concilium solvit, 257. à Telemacho interficitur, 4, 294.
Leiodes vates, 6, 144. arcum tendere nequit, 149. Procis praedicat interitum ex arcu, 153. ab Antinoo objurgatur, 167. supplex orat Ulyssem, 4, 310. occiditur, 328.
Lemnos, insula, 9, 283, 294.
Lesbus, insula, 7, 169.
Leucothea Ulyssi opem fert, 4, 333.
Libya, 8, 85.
Linguarum sectio, 7, 332.
Lotophagi, Populi, 4, 84. Ulyssis sociis lotum dant, 93.
Lotus, herba, ejus vis, 4, 94.
Lucinae specus, 6, 188.
Luctae certamen, 9, 126.
Luscinia, Pandari filia, 6, 518. filium interficit, 522.

M.

MAERA, 4, 325.

Mala opera non rectè succedunt, 9, 329.
Males, promontorium, 7, 287. 8, 514. 4, 80.
Malis alienis ridere, 4, 347.
Malo senescunt citò homines, 6, 360.
Malorum sibi homo causa, 4, 7.
Mantius, 4, 249.
Marathon, 4, 80.
Maron, Sacerdos Apollinis, 4, 197.
Mars Vulcani lectum dedecorat, 9, 269. Vulcani vinculis capitur, 269. à Vulcano desidetur, 306. dimittitur, 359. in Thraciam abit, 361. in bello promiscuè furit, 4, 536.
Medon, praeco, Procorum consilium, de Telemacho interficiendo, audit, 8, 677. Penelopi nuntiat, 698. 6, 412. Procos hortatur ad coenam, 6, 172. à Telemacho servatur, 4, 357. in Ithacensium Concilio caedem Procorum describit, 4, 442.
Megapenthes, Menelai filius, 8, 11. Craterem Telemacho fert, 4, 121.
Megara, 4, 268.
Melampus, 4, 225.
Melanthius, caprarius, Procis capras agens, Ulyssi occurrit, 6, 212. eum increpat, 217. calce ferit, 233. à Subulco reprehenditur, 239. eum convitiis proscindit, 248. Procis capras adducit, 4, 172. Ulyssem probris incessit, 177. Procis ignem accendit, 6, 181. eos armis instruit, 4, 142. in vincula conjicitur, 189. à trabe suspenditur, 192. à Subulco deridetur, 194. occiditur, 474.
Melantho, Penelopes ancilla, Ulyssem increpat, 6, 325. 6, 65. ab Ulyse reprehenditur, 6, 336. 6, 70. et à Penelope, 6, 90.
Memnon, 4, 521.
Mendico pudor inutilis, 6, 352.
Menelaus Graecos ad redeundum hortatur, 7, 141. Filii et filiae epulas nuptiales ce-

lebrat, 3. Telemachum et Pisistratum hospitio excipit, 30. ejus domus splendidissima, 45, 72. labores suos narrat, 78. dolet de Ulysse, 104, 169. Coenam parat, 213. Graecos in equo Trojano describit, 270. quaerit ex Telemacho causam itineris, 311. suum aliorumque Graecorum à Trojâ reditum narrat, 347, 495. Proteique fabulam refert, 364. Telemacho dona promittit, 614. muneribus donatum dimittit, 120, 147.

Mentes, dux Taphiorum, 4, 105.

Mentor, Ulyssis socius, 3, 225. 6, 68. Ithacenses ad Procos cohibendos hortatur, 229. à Leiocrito reprehenditur, 242.

Mercurius à Jove mittitur ad Calypso, 1, 29. ad iter se accingit, 44. Calypsus speculat, 57, 77. Jovis mandatum nuntiat, 97. abit, 148. ei ultimo ante somnum libant Phaeaces, 4, 137. in Vulcani domo cum Apolline colloquitur, 9, 334, 338. Ulyssai ad Circei proficiscenti occurrunt, 277. et dat herbam Moly, 302. Procorum animas ad inferos deducit, 4, 1, 10, 99.

Mercurialis Collis, 2, 471.

Mesaulius, servus Eumaei, 3, 449, 455.

Messena, 6, 15.

Mimas, mons, 7, 172.

Minerva, pro Ulysse Jovem orat, 4, 45. ad iter se accingit, et in Ithacam defertur, 96, 102. Ulyssis domum adiit, Mentae assimilata, 105. hospitio excipitur à Telemacho, 119. cum eo colloquitur, 158. eum Procos expellere, patremque investigare jubet, 271. avi similis avolat, 319. Mentori assimilata, Telemacho animos addit, 3, 268. navem ei sociosque ex Ithacensibus petit, 382. Proci somnum inducit, 395. Telemachum ad iter properandum hortatur, 399. cum eo navem conscendit, 416. Nestorem adeundum monet, 7, 14. apud Nestorem benignè excepta gaudet, 52. Graecis irata contentionem injicit, 135. Telemachum reprehendit, 230. Nestorem caeterosque monet, ut dormitum eant, 331. Aquilae similis disparat, 371. à Nestore agnoscitur, 377. Nestoris Sacris advenit, 435. Iphthimae assimilata, Penelopen solatur, 3, 795, 825. in Concilio Deorum pro Ulysse intercedit, 1, 5. Dymantis filiae assimilata, Nausicaam de vestibus lavandis monet, 7, 21. Ulysem caligine coöperit, 4, 14, 41. Virgini assimilata, Alcinoi aedes ei ostendit, 48. et Areten adeundam monet, 53. Praeconem assimilata, Phaeaces congregat, 9, 7. Ulysem eis gratum reddit, 21. Juveni similis Ulyssi apparet, 7, 221. notam se facit, 298. Ithacam ei ostendit, 345. cumque eo, de Proci interficiendis, deliberat, 372. Ulysem deturpat, ignotumque reddit, 429. Telemachum de reditu monet, 4, 10. Ulysem filio se notum facere jubet, 2, 167. corpusque ei pulchrum reddit, 174. Ulyssi et Telemacho cum lucernâ praeit, 2, 34. Uly-

sem solatur, 4, 33. et in Procos animat, 45. Procos dementat, 345. Mentori similis, Ulyssi astat, animumque addit, 2, 205, 224. Hirundini similis sedet in tecti trabe, 239. Procorum tela irrita facit, 256, 275. Ulyssi pulchritudinem affundit, 7, 156. Noctis et Aurorae cursum detinet, 243. Ulysem caligine tectum urbe educit, 371. à Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur, 4, 472. Ulyssi astat, 501. Laerti animos inspirat, 519. bellum dirimit, pacemque et foedera inter utrosque statuit, 528, 545.

Minos, 2, 567. Jovis confabulator, 2, 179.

Moly herba, 2, 302.

Mors omnibus communis, 7, 236.

Mulieribus non fidendum, 2, 455.

Mulius, 2, 422.

Musae Achillem cantu deflent, 4, 60.

Mycenae, 7, 304.

Mycene, 3, 120.

Myrmidones, 7, 188. 3, 9.

N.

NAÏADES, Nymphae, 7, 104.

Naubolides, praestantissimus Phaeacum, 9, 116.

Nausicaa, Alcinoi filia, à patre currum petit, 7, 57. cum ancillis vestes ad fluvium lavat, 90. pilâ ludit, 100. Ulyssi cibum et vestimenta dat, 209, 214, 247. eum ad Alcinoi domum ire jubet, 255. ad urbem revertitur, 4, 2. Ulysem miratur, 9, 459.

Nausithous, 7, 7. 6, 62.

Neaera, Solis uxor, 2, 133.

Neleus, 7, 409. 2, 280.

Neoptolemus, 2, 505.

Neptunus, Ulyssi infensus, 4, 20, 68. 1, 284. procellam in eum concitat, 4, 291. in eum saevit, 376. Vulcano suadet, ut Martem à vinculis liberet, 9, 344. Peliam et Neleum gignit, 2, 253. Phaeacibus indignatur, 7, 129. eorum navem lapidem facit, 162.

Nericum, oppidum, 4, 376.

Neritum, mons, 1, 22. 2, 351.

Neritus, 2, 207.

Nestor cum filiis epulatur, 7, 32. cum Telemacho colloquitur, 68, 102. Graecorum à Trojâ reditum narrat, 130. Agamemnonis interitum refert, 253. Sacrificium Minervae parat, 417. currum Telemacho parari jubet, 474.

Nisus, 2, 126.

Noëmon, 3, 386. 3, 630.

Notus et Zephyrus, navibus maximè permiciosi, 2, 289.

O.

OCEANUS, 2, 638. 4, 11.

Oechalia, 9, 224.

Ogygia insula, 4, 244.

Olympus, mons, *x*, 314.
 Orchomenus, urbs, *x*, 283.
 Orestes patrem ulciscitur, *z*, 30, 298. *y*, 306.
 Orion ab Amora amatus, *z*, 121. à Diana peremptus, 123. ab Ulysse conspicitur apud inferos, *x*, 571.
 Orion, stella, *z*, 274.
 Orilochus, Alpheii filius, *y*, 489. *z*, 187.
 Orilochus, Idomenei filius, *y*, 360.
 Ortygia insula, *z*, 123. *z*, 403.
 Ortus, *x*, 307.

P.

PANDARI filia, *z*, 66. à Venere annu-
 tritae, 68. ab Harpyis abreptae, 77.
 Paphos, insula, *y*, 363.
 Parcae, *z*, 197.
 Parcum nemo evitat, *z*, 29.
 Parnassus, mons, *x*, 394.
 Patria et parentibus nihil dulcius, *z*, 34.
 Patrocli animam videt Ulysses, *x*, 467.
 Pauperes à Jove sunt, *z*, 208. *z*, 58.
 Pelasgi, *x*, 177.
 Pelias, Neptami filius, *x*, 255.
 Penelope, aedito Phemii cantu, à thalamo descendit, *z*, 328. à Telemacho reprehensa, revertitur; et Ulyssem desiet, 360, 363. Procos dolo ludit, *z*, 93. propter Telemachi discessum, luget, *z*, 703, 719. Minervae supplicat, 761. et ab eà solatio afficitur, 796, 840. Procis se ostendit, *x*, 409. Antinoma increpat, 417. Telemachum reversum amplectitur, *z*, 38. cum eo et Theoclymeno colloquitur, 100. mendicium Ulyssem accersi jubet, 508. è thalamo descendit ad Procos, *z*, 205. Telemachum reprehendit, 214. ab Eurymacho laudatur, 244. à Procis dona accipit, 301. Melantho ancillam objurgat, *x*, 90. cum Ulysse ignoto colloquitur, 103. Eurycleam eum lavare jubet, 357. Ulyssi somnium suum refert, 525. Dianae supplicatur, *z*, 60. Arcus certamen Procis proponit, *z*, 1, 73. Antinoma reprehendit, 212. Eurycleam, reditum Ulyssis nuntiant, non credit, *y*, 11, 81. Ulyssem non agnoscens, à Telemacho reprehenditur, 96. Ulyssem tandem agnoscit, et amplectitur, 205. cumque eo colloquitur, 209, 256, 301.
 Periboea, *z*, 57.
 Periclymenus, *x*, 285.
 Phaeaces, populi, *z*, 4. navigatione peritissimi, *z*, 108. *y*, 247, 253. cursu, saltu, &c. praestant, *y*, 247, 253. eorum principes duodecim, 290. Ulyssi dona dant, 399. eorum naves praestantissimae, 556. eorum navis in Saxum convertitur, *y*, 163.
 Phaestus, promontorium, *y*, 296.
 Phaethon, equus Aurorae, *y*, 246.
 Phaethusa, Solis bovm custos, *y*, 132.
 Pharmacum Helenae, discutiens tristitiam, *z*, 220.

Pharna, insula, *y*, 355.
 Pheidon, Theoprotorum rex, *z*, 316. *x*, 287.
 Phemius canit reditum Achivorum, *z*, 325. reprehensus à Penelope, 337. canit proci, *z*, 263. Ulyssi supplicat, *x*, 343. ab Ulysse et Telemacho servatur, 355, 371.
 Pharae, *y*, 488.
 Philoctetes, *y*, 190. arcu peritus, *y*, 219.
 Philostius, bubulcus, *z*, 185. cum Ulysse ignoto colloquitur, 199. Ulyssem agnoscens amplectitur, 224. fores aulae claudia, 389. Procosum nonnullos interficit, *x*, 268, 281.
 Philomelides, *y*, 343. *z*, 154.
 Phocae, *y*, 404.
 Phoenices, Populi, re nauticae caestreae, *z*, 414.
 Phorcynis portus, *y*, 96.
 Phrontis naucleri obitus, *y*, 378.
 Phthia, *x*, 495.
 Pictia, mons, *z*, 66.
 Pilae laeus, *y*, 372.
 Piraeus, Telemachi socius, *z*, 532. Telemachi jussu Theoclymenum hospitio excipit, 545. *z*, 372. Telemachum alloquitur, *z*, 74.
 Pirithous, *x*, 630. *z*, 296.
 Pisenor, praeco, *z*, 38.
 Pisistratus, *y*, 36, 400. Telemachum hospitio excipit, 37. cum eo ad Lacedaemonem curru vehitur, *y*, 1. Menelaum alloquitur, 185, 190. Fylum revertitur, *z*, 193, 216.
 Pleiades, *z*, 272.
 Polites, Ulyssis socius, *x*, 224.
 Pollux, *x*, 299.
 Polycasta, Nestoris filia, Telemachum lavat, *y*, 464.
 Polycron, *z*, 207.
 Polydama, *y*, 228.
 Polyphemus, Cyclops, Neptuni filius, *z*, 30, *z*, 187.
 Polyphides, vates, *z*, 252.
 Pontoneus, praeco, vinum distribuit, *z*, 182. *x*, 53. Sedem ponit Cantori, *y*, 65.
 Pramaeus vinum, *x*, 235.
 Priami urbs, consilio Ulyssis capta, *x*, 230.
 Proci, domum Ulyssis ingressi, epulantur, *z*, 144. Phemii cantu delectantur, 151, 335. strepitum per domum faciunt, 365. *z*, 768. *z*, 360. *z*, 398. Telemachum admirantur, *z*, 381. *z*, 409. *z*, 268. domum abeunt, *z*, 424. Telemachum derident, *z*, 324, 331. ante Ulyssis aedes ludunt, *y*, 625. *z*, 167. Telemacho caedem moliantur, *y*, 659, 669, 771, 842. parant navem ad insidias ei struendas, 778. in insidiis locant se, 847. re infecta redeunt, *z*, 351. nova ineunt consilia, 361. Ulysses et Iri certamine delectantur, *z*, 40, 70, 99. mirantur Penelopae pulchritudinem, 211. ei dona afferunt, 290. Telemacho caedem struentes, sinistro omine deterrentur, *z*, 241. convivium parant, 259. malis rident alienis,

347. portendis diris circumdantur, 348, &c. Telemachum, ob hospites, derisui habent, 373. Ulyssis arcum frustra tentant, 144, 184, 245. eorum caedes incipit, 14, 8. armant se, 146. omnes interfecti, 383. eorum animae ad inferos deducuntur, 1. corpora sepeliuntur, 416.

Procorum numerus, 1, 245.

Procris, 1, 320.

Proserpina, 1, 491, 494. ejus lucus, 509.

Proteus, 1, 385. à mari egreditur, 450.

Menelai insidiis captus, in varias species sese transformat, 455. cum Menelao colloquitur, 461, &c. Mare subit, 570.

Peirya insula, 1, 171.

Pudor mendico non bonus, 1, 347

Pylus urbs, 1, 4, 485.

Pyriphlegethon, fluvius infernalis, 1, 515.

R.

REGIS probi felicitas, 1, 109.

Rhadamanthus, 1, 564. 1, 324.

Rhethrum, portus, 1, 186.

Ridere malis alienis, 1, 347.

S.

SACRORUM faciendorum ritus, 1, 450. 1, 25. 1, 356. 1, 422.

Salomonus, 1, 285.

Same, insula, 1, 246.

Samus, 1, 39.

Scheria, insula, 1, 34. 1, 8.

Scylla, 1, 73. aux Ulyssis socios devorat, 245.

Seyrus, 1, 698.

Senum mos est mollior dormire, 1, 254.

Siculi, Populi, 1, 385.

Sidonia, 1, 285.

Sidonii, 1, 34.

Similem ad similem ducit Deus, 1, 218.

Sintiae, Populi, 1, 294.

Sirenes, omnes homines molestant, 1, 39. Ulyssi canunt, 185.

Sisyphus, 1, 592.

Sol Diis hominibusque licet, 1, 2. videt et audit omnia, 1, 108. 1, 325.

Sol Vulcano nuntium fort de Marte et Venese, 1, 269. apud Deos, de hibus occisus conqueritur, 1, 376.

Solis boves et oves, 1, 128, 262. ab Ulyssis sociis mactantur, 355.

Solis defectio, 1, 356.

Solis portae, 1, 12.

Somni portae, 1, 562.

Somnia, alia irrita, alia veri praesaga, 1, 564.

Somnus, laborum et sollicitudinum omnium requies, 1, 85. 1, 342.

Somnus nimis, molestus, 1, 395.

Sparta, 1, 459. 1, 412.

Stercorationem Homero notam observat Victorius, 1, 226.

Stenutatio, bestiarum, 1, 541.

Stygia aqua, 1, 514. iuramentum gravissimum, 1, 185.

Sanium, promontorium, 1, 278.

Syria, insula, 1, 402.

T.

TALIS ludus Proci, 1, 107.

Tantalus, 1, 331.

Taphii, Populi, 1, 181. 1, 426.

Taygetus, mons, 1, 106.

Telemachus Minervam Mentae assimilatam hospitio accipit, 1, 319. et cum eâ colloquitur, 186, &c. matrem reprehendit, 345. cum Proci colloquitur, 367, &c. cubitum ei, 426. Achivos convocat, 1, 6. infortunia sua in concilio exponit, 40, 130. navem petit, 212. Minervam precatur, 260. Proci minatur, 515. ab Eurycleâ viatica petit, 349. navem parat, sociosque congregat, 389, 391. navem conscendit, 416. Pylum advenit, 1, 4. à Minervâ animatur, 13, 35. apud Nestorem amicum excipitur, 1, 54. cum Nestore colloquitur, 75, 247, &c. à Minervâ reprehenditur, 229. cum Pisistrato currum conscendit, 481. Laedaemonem advenit, 1, 1. Menelai aedes admiratur, 44, 71. à Menelao benigne excipitur, 47. ab Helenâ agnoscitur, 143. cum Menelao colloquitur, 315, &c. Pisistratum de seditu monet, 1, 46. à Menelao petit, ut se dimittat, 65, 87. munusculis donatur, 113, 125. currum conscendit, 145. accepto Aquilae augurio, abit, 182. Pisistratum alloquitur, 195. socios hortatur, Minervae sacra facit, 222, 258. cum Theoclymeno colloquitur, 265. ausque in navem suscipit, 282. à Pylo solvit, 287. Ithacam redit, 494. Theoclymenum allocutus, Accipitris omen conspicit, 524. Theoclymenum Piraeo commendat, 538. ad Eumaeum divertit, 554. cum eo et Ulyssae ignoto colloquitur, 1, 30, &c. Eumaeum ad Penelopem mittit, 130. Ulysses agnoscens amplectitur, 215. Procorum numerum recenset, 245. et de eorum caede cum Ulyssae deliberat, 256. Eumaeum reversum interrogat, 460. ad urbem proficiscitur, 1, 26. à Penelope de itinere interrogatur, 41. Piraeum dona Menelai servare jubet, 78. Penelopae itineris successum refert, 107. Ulyssi mendico cibum dat, 342. Eumaeum reprehendit, 392. et Antinorum, 396. ad Penelopes sermonem sternuit, 541. Eumaeum dimittit, 699. Ulysses cum Iro certaturum animat, 1, 60. Penelopae de hoc certamine respondet, 325. Proci reprehendit, 404. cum Ulyssae arma in Thalammum deponit, 1, 31. Parietes domus lucentes observat, 36. Eurycleam de hospite interrogat, 1, 128. ad concionem it, 146. Ulyssi dat cibum et potum, 257. Ctesippum increpat, 303. Agelaos,

de matris nuptiis, respondet, 338. securus statuit, et Ulyssis arcum tentat, ϕ , 120, 124. arcum deponit, 186. matrem alloquitur, 344. arcum Ulyssi dari jubet, 369. Ulyssis nutu monitus, se accingit, 431. Amphinomum interficit, χ , 91. Patri arma affert, 112. thalami januam claudi jubet, 157. Procorum nonnullos interficit, 267, 284, 294. Phœnium et Medonta servandos monet, 356. Eurycleam vocat, 395. cum famulis domum verrit, 454. ancillas impudicas suspendit, 465. matrem reprehendit, ψ , 96. cum Ulyse de Ithacensium irâ evitandâ consulit, 123. cum Ulyse et famulis urbe egreditur, 371. apud Læertem convivium parat, ω , 362. fortem se præstiturum patri pollicetur, 509. cum Ulyse Ithacenses aggreditur, 525.

Telemus Cyclopus vates, ι , 508.

Temese, urbs, α , 184.

Tenedos, γ , 159.

Thebae conditae, λ , 262.

Theoclymenus, vates, ad Telemachi navem confugit, ι , 223, 256. ejus genus, 225. rogat, ut in navem suscipiatur, 277. augurium interpretatur, 531. hospitio excipitur à Piraëo, 545. ϵ , 84. ω , 372. Penelopæ de Ulyssis reditu vaticinatur, ϵ , 151. Procis malum imminens prædicit, ω , 350. exit aëdibus Ulyssis, 371.

Theseus, λ , 321, 630.

Thesproti, Populi, ξ , 315, 316.

Thetis, auditâ Achillis morte, mari egreditur, ω , 47. certamina funebria ei instituit, 85.

Thoas, ξ , 499.

Thoësa, Polyphemi mater, α , 71.

Thracia, β , 361.

Thrasymedes, Nestoris filius, bovem occidit, γ , 448.

Thyestes, γ , 517.

Tiresias, vates caecus, α , 492. solus ex umbris sapiens, 494. Ulyssi apparet, λ , 90. de reditu ei monita dat, et futura prædicit, 99. docet eum quâ ratione ab umbris agnoscat, 245. Orci domum subit, 249.

Tithonus, ι , 1.

Tityus, Terræ filius, ω , 324. à Vulturibus laniatur, λ , 577.

Trinacria, Solis insula, λ , 106. μ , 127.

Trojae excidium à Demodoco cantatum, β , 514.

Tydidēs in equo Trojano, β , 280.

Tyro, β , 120. λ , 234.

U. V.

VENTER multorum malorum causa, ϵ , 286, 474.

Ventos quatuor in Ulyssem excitat Neptunus, ι , 295, 296. ventos utre inclusos Ulyssi dat Aeolus, ω , 19.

Venus cum Marte deprehenditur à Vulca-

no, β , 296. à Vulcano liberata, Paphros abit, 362. Pandari filias enutrit, ω , 68. nuptias iis petit à Jove, 73.

Vinum suavissimum et generosissimum, ι , 196. Vinum variè homines afficit, ξ , 464. ϵ , 122. Centaurum labefecit, ϕ , 295.

Ulysses, maximis erroribus jactatus, plurimos dolores passus, α , 1. sui sociorumque reditus cupidissimus, 5, 13. à Calypso detentus, 14, 55. β , 568. summo patriæ revisendæ desiderio affectus, α , 57. ejus reditus à Neptuno impeditur, 74. ad Trojam consiliis præstantissimus, γ , 120. verberibus caesus, urbem Trojam dolose ingreditur, β , 244. ubi ab Helenâ solâ agnoscitur, 350. in equo Trojano Anticium cohibet, nè Graecos prodat, 271, 287. in Lesbo, cum Philomelide certat, 342. ϵ , 133. invitus à Calypso detentus, in litore sedet perpetuò lugens, mareque intuens, ι , 82, 151. cum Calypso de reditu colloquitur, 172. et cibum sumit, 200. Calypsus monitu ratem sibi compingit, 243. ab eâ dimittitur, 263. navigat, sidera observans, 270. à Neptuno conspicitur, 282. procellâ ingruente, sortem suam luget, 298. rate excussus, mari submergitur, 315, 319. ratem repetit, fluctibusque et ventis jactatur, 324. à Leucotheâ vittam accipit, 351. rate penitus confractâ, ligno uno insidens vehitur, 370. dies et noctes duo, fluctibus jactatur, 388. terram tandem vidit, 392. fluctuumque et scopulorum pericula difficillimè elapsus, litus attingit, 452. Leucotheae vittam in flumen remittit, 459. terram osculatur, 463. arbustum ingressus, foliis tegit se, 476. somno experrectus, arbusto egreditur, ζ , 127. Nausicaæ et ancillis se ostendit, 137. Nausicaæ supplicat, 148. ab eâ vestitu donatur, 214. flumine lotus vestibusque indutus, Nausicaæ admirationem movet, 237. cibo reficitur, 248. Minervæ supplicat, 323. nebula septus à Minervâ, ad Alcinoi aedes perducitur, α , 14, 37, 82. earum splendorem miratur, 83, 134. ingressus, Areten supplex orat, 142. ab Alcinoō benignè excipitur, 167. et ab ipso dimissionem petit, 222. interrogatus, Aretæ suos labores narrat, 241. septennium in insulâ Ogygiâ detentus, 259. cum Alcinoō colloquitur, 302. dormitum it, 343. Phæacibus admirationem movet, β , 17. Demodoci cantu dolet, 83. ad certamen provocatus, Euryalum reprehendit, 165. disco omnes superat, 186. Phæacibus vires suas ostentat, 202. Phæacum tripudium miratur, 264, 383. Demodoci cantu delectatur, 568. ab Euryalo, ense donatur, 403. muneribus donatur et à Phæacibus, 417. ν , 16. item ab Aretâ, β , 441. Nausicaæ gratias agit, 463. Cantori cibum mittit, 474. Demodoco Trojanum excidium canente, lachrymas fundit, 521. ab Alcinoō interroga-

tus, erroris sui historiam refert, 4, 1. Ithacam describit, 25. Ciconum urbem depopulatus, ab ipsis deinde praelio superatur, 40, 47. procellâ affligitur, 67. Terram Lotophagorum appellitur, 84. indeque ad Cyclopa, 106. cum sociis duodecim, Polyphemi antrum ingreditur, 195, 216. cum eo colloquitur, 258. vinum ei dat, 353, 360. nomen sibi fingit Outin, 366. Cyclopi oculum eruit, 380. seipsum et socios sub ovibus celat, 425. Cyclopi insultat, 475, 502. ad caeteros socios revertitur, 543. Aeoliam advenit, 5, 1. ab Aeolo amicè excipitur, 14. ventisque utre inclusis donatur, 19. ad eum iterum delatus, insulâ expellitur, 72, 76. Laestrygoniam advenit, 81. ubi naves sociosque plurimos amittit, 118, 132. ad Aesaeam, Circes insulam, venit, 135. ceruvum configit, 161. socios animat, 172. sociorum partem ad Circes aedes mittit, 208. Circeam aditurus, à Mercurio accipit Moly, 302. Circes aedes ingressus, cum eâ colloquitur, 336, 383. lavatur, ciboque reficitur, 360, 371. ad navem redit, 407. reliquosque socios inde ad Circeam ducit, 446. Circeam de reditu consulit, 483, 501. socios ad iter instituendum hortatur, 547. ad Cimmericos appellitur, 1, 13. mortuis sacra facit, 24. Elpenoris umbram videt et alloquitur, 51, 56. matris animam videt, 84. Tiresiae umbram consulit, 90. matrem alloquitur, 162. et amplecti frustrâ conatur, 203. umbras alias complures videt, 234, &c. ab Alcino discendendi copiam petit, 353. cum Agamemnonis animâ colloquitur, 395. cum Achillis, 476. Ajacem videt, 542. et alloquitur, 552. videt Minoem, 567. Orionem, 571. Tityum, 575. Tantalum, 581. Sisypbum, 592. cum Hercule colloquitur, 614. ad navem redit, 635. ad Circes insulam reversus, Elpenori exequias facit, 6, 8. cum Circe de futuro itinere colloquitur, 36. navem conscendit, 145. Sociis Circes et Tiresiae vaticinia exponit, 154, 271. ad Sirenum insulam appulsus, sociorum auribus ceram indit, 166, 173. Sirenum cantum audire cupit, 192. socios animat, 207. armat se, 226. Scyllam et Charybdin effugit, 260. ad Solis insulam appulsus, Socios monet, ne Solis pecora violent, 271, 297, 320. Solis bobus occisis, luget, 370. nave fractâ, malo et carinae insidens vehitur, 425, 444. ad Charybdin iterum defertur, 450. caprifico suspensus servat se, 452. ad Calypsûs insulam appellitur, 447. Ithacam redire vehementer cupit, 5, 30. abiturus, Alcinoûm alloquitur, 37. et Aretam, 58. Phaeacum nave dormiens Ithacam defertur, 79, 95. terrae exponitur, 119. patriam non agnoscens, luget, 199, 219. Phaeacum dona recenset, 217. cum Minervâ, Pastori assimilâtâ, colloquitur, 227. eam agnoscens alloquitur, 311. pa-

triâ agnitâ, terram osculatur, 354. Nymphis supplicat, 355. cum Minervâ de procorum caede deliberat, 372. in senem mendicum ab eâ transformatur, 429. Eumaeum adit, 5, 1. canum ingruentum furorem evitans, humi sedet, 30. ab Eumaeo benignè exceptus, gaudet, 48, 51. cibo et potu donatur, 79, 109. cum Eumaeo colloquitur, 114, &c. ex Cretâ se ortum fingit, historiamque commentitiam refert, 199. laenam petit, 460. in pellibus decumbit, 520. cum Eumaeo coenat, 4, 300. eum alloquitur, 306. de patre et matre quaerit, 346. Eumaei genus et fortunas exquiri, 382. jentaculum parat, 5, 1. Telemachum advenientem audit, 5. ei assurgit, 42. de procis eum interrogat, 90. à Minervâ monitus, Telemacho notum se facit, 186, 202. eum osculatur, 190. cumque eo de procis interficiendâ consulat, 235, &c. ad urbem ire cupit, 6, 17, 194. cum Eumaeo, baculo innitens, proficiscitur, 200. à Melantheo insultatur, 215. cum Eumaeo ad aedes suas pervenit, 260. ab Argo cane agnoscitur, 291. de eo Eumaeum interrogat, 305. domum ingreditur, 336. Telemacho gratias agit, 554. apud Procos mendicat, 365. ab Antinoo petit, 414. ab eo scabello fertur, 462. procos alloquitur, 467. ab Eumaeo ad Penelopem accersitur, 551. Penelopae responsum mittit, 560. ab Iro lacessitur, 5, 8, 25. procos alloquitur, 51. se accingit, 65. cum Iro certat, 88. eum humi sternit, 97. et per vestibulum pede extrahit, 99. cibo et vino donatus, Amphinomum alloquitur, 123. in Trojam abiens, uxori monita dat, 256. procos à Penelope delusos videns, gaudet, 280. ancillas alloquitur, 311. à Melantheo objurgatur, 325. eam increpat, 336. lampadibus lucem praebet, 342. ab Eurymacho lacessitur, 349. et scabello petitur, 393. cum Telemacho arma in thalamum deponit, 5, 31. à Melantheo iterum objurgatur, 65. eam reprehendit, 70. à Penelope interrogatus, fictam historiam refert, 172. eam miseratus, dolo lachrymas occultat, 210. Ulysses ad Trojam evantis vestitum depingit, 225. ejusque praecorem, 244. Ulyssem reversurum esse asserit, 270, 300. ab Eurycleâ, eum lavante, ex cicatrice agnoscitur, 392. ab avo Autolyco nominatur, 409. ad Parnassum proficiscitur, 413. cum Autolyco filius it venatum, 429. ab apro vulneratur, 449. eum occidit, 452. incantatione sanat, 457. Eurycleam cohibet, ne se prodat, 479. lavatur, 505. Penelopes somnium interpretatur, 555. ad arcûs certamen procis proponendum eam hortatur, 583. cubile sibi ipse sternit, 6, 1. cor suum alloquitur, 17. anxie secum de procorum caede deliberat, 24, 28. à Minervâ solatio afficitur, et in somnum vertitur, 30, 54. uxoris sentis vocem audit,

32. à Fove signa posuit, 97. de procorum insolentia conqueritur, 169. à Melanthio convitiis prociaditur, 177. Bubulcum affloquitur, 226. à Telemacho ad limen collocatur, 257. à Ctesippo, bovis pede, petitur, 299. Sardonium risum edidit, 302. ab Euryto arcum accipit, 310. ei dat ensem, 34. Telemachum nutu prohibet, ne arcum tendat, 129. domo egressus, Eumaeo et Philoetio se notum facit, 190. à fiendo eos cohibet, 227. iisque mandata dat, 230. à procis arcum poscit, 281. ab Antinoo reprehenditur, 287. arcum accipit, 379. eum omni ex parte explorat, 393. et facile tendit, 409. sagittam mittit per omnia foramina, 421. Telemacho innuit, 431. pannis nudatus, alloquitur procos, 4, 8. Antinoum interficit, 15. procis se manifestat, 34. Eurymachum interficit, 81. procorumque alios, 114. armat se, 122. Eumaeum et Philoetium mittit Melanthium capturos, 171. opem à Mentore petit, 208. à Minervâ objurgatur, 225. procorum alios interimit, 266, 283, 292, 307. Leiodem alloquitur, 320. eum interficit, 328. Medonta animat, 372. procos omnes occisos videt, 383. Eurycleam ab exultando cohibet, 409. mortuos efferrî jubet, 437. ancillasque impudicas suspendi, 441. ahure domum sufficit, 493. à famulis amplexu et oculis fovetur, 498. Telemachum de Ithacensium irâ vitandâ consultat, 4, 117. pulchritudine et gratiâ perfunditur à Minervâ, 156. uxorem reprehendit, quod se non agnoscat, 166. lectum suum conjugalem describit, 184. à Penelope agnoscitur, 205. eam amplectens, lacrymas fundit, 233. ei futuros suos labores memorat, 248, 265. cubitum it, 296. historiam erroris sui uxori refert, 306. in agrum abiturus, mandata ei dat, 349. cum filio et servis urbe egreditur, 370. ad Laërtes domum eos mittit, 4, 212. ipsos patrem solum invenit, 325. eum al-

loquitur, 248. Actam de se historiam narrat, 302. patrem osculatur, et ei notum se facit, 319. eum animat, 356. eum eo domum proficiat, 360. lotam eum et ornatum miratur, 369. à Dolio et filiis amicis excipitur, 396, 408. et cum iis prandet, 411. Ithacensibus advenientibus, armat se, 495. Telemachum animat, 504. Ithacenses aggreditur, 525. cum ipsis foedus init, 545.

Ulysis certamen cum Achille, à Demodoco cantatum, 3, 75.

Ulysis divitiarum, 5, 100.

Ulysis mors à Tiresiâ praedicatur, 1, 138.

Ulysis socii, suâ stultitiâ perierunt, 4, 7. loto pasti, redire nolunt, 4, 94. à Cyclope devorantur, 286, 311, 344. Ulyssem cohibent, ne Cyclopem irriter, 493. utrem ventorum solvunt, 4, 47. à Laestrygonibus perduntur, 122. cervum ab Ulysse occisum mirantur, 179. à Circe in porcos vertuntur, 235. formae pristinae restituntur, 391. Ulyssem ab Eurylocho interficiendo arcent, 441. eum de reditu monent, 471. Ulyssem malo alligant, 4, 179. à Scyllâ devorantur, 245. fame vexantur, 332. Solis hoves mactant, 352. mare merguntur, 417.

Umbrae mortuorum Ulyssi apparent, 1, 36. Ursa, stella, 1, 273.

Vulcanus Marti dolos struit, 3, 272. eum cum Venere deprehendit, 300. Deos convocat, 305. et de injuriâ conqueritur, 306. à Mercurio rogatus, Martem dimittit, 359.

Vulneris incantatio, 4, 457.

Z.

ZACYNTHUS, insula, 4, 246.

Zephyri aurae, homines refrigerant, 2, 667.

Zephyrus, ventus vehemens, 1, 295. aquosus, 5, 458.

Zethus, 1, 261. 4, 523.